

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Η δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου 3556/2007 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/815 εκπληρώνεται με τη δημοσίευση του αρχείου “zip” βάσει του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου (European Single Electronic Format – “ESEF”) και του αρχείου “iXBRL μέσω inline viewer”. Τα εν λόγω αρχεία, έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της Eurobank Holdings: eurobankholdings.gr.

Με το παρόν έγγραφο, το οποίο παρουσιάζει την Ετήσια Οικονομική Έκθεση σε μορφή “pdf”, δεν εκπληρώνονται οι ανωτέρω υποχρεώσεις για τη δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της Eurobank Holdings.

Περιεχόμενα

A. Εταιρική Διακυβέρνηση

I. Δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

II. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Έκθεση Πεπραγμένων Επιτροπής Ελέγχου

B. Εκθέσεις Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή και Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας

I. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή
(επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

II. Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022

III. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή
(επί των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας)

IV. Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022

**Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 3556/2007)**

Δηλώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

- οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμης Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και
- η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμης Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 6 Απριλίου 2023

Γεώργιος Π. Ζανιάς
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 414343

Φωκίων Χ. Καραβίας
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 677962

Σταύρος Ε. Ιωάννου
Α.Δ.Τ. ΑΗ - 105785

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔC) παρουσιάζει την Έκθεση Διαχείρισης και τις Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.

Γενικές πληροφορίες

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία (η Εταιρεία ή Eurobank Holdings) είναι εταιρεία συμμετοχών εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, που κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank A.E. (η Τράπεζα). Η Eurobank Holdings και οι θυγατρικές της συνιστούν έναν όμιλο (Όμιλος), ο οποίος αποτελείται κυρίως από τον Όμιλο Eurobank, που είναι η Τράπεζα και οι θυγατρικές της. Οι δραστηριότητες της Εταιρείας αφορούν κυρίως τον στρατηγικό σχεδιασμό της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την παροχή υπηρεσιών προς τις εταιρείες του Ομίλου και τρίτα μέρη.

Επισκόπηση Οικονομικών Αποτελεσμάτων και Προοπτικές¹

Το 2022, η οικονομική δραστηριότητα παρέμεινε ισχυρή στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες στις οποίες ο Όμιλος έχει σημαντική παρουσία, παρά τον αρνητικό αντίκτυπο από την αυξημένη γεωπολιτική αβεβαιότητα, τη διαταραχή της εφοδιαστικής αλυσίδας και τις επίμονες πληθωριστικές πιέσεις. Σε αυτό το περιβάλλον, ο Όμιλος ξεπέρασε τους στόχους του σε όρους κερδοφορίας, ποιότητας ενεργητικού και κεφαλαιακής επαρκείας, ενίσχυσε το χαρτοφυλάκιο δανείων του και βελτίωσε περαιτέρω τη θέση ρευστότητάς του.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, το σύνολο του ενεργητικού αυξήθηκε κατά €3,6 δις σε €81,5 δις (Δεκ. 2021: €77,9 δις), με τα δάνεια προ προβλέψεων να ανέρχονται σε €43,5 δις (Δεκ. 2021: €40,8 δις) και το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων σε €13,3 δις (Δεκ. 2021: €11,3 δις). Από το συνολικό δανειακό χαρτοφυλάκιο, €28,2 δις προέρχονται από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα (Δεκ. 2021: €26,5 δις), €10,4 δις από τις διεθνείς δραστηριότητες (Δεκ. 2021: €9,2 δις) και €4,9 δις αφορούν ομόλογα υψηλής (senior notes) και ενδιάμεσης (mezzanine notes) διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico (Δεκ. 2021: €5,1 δις). Τα επιχειρηματικά δάνεια (σε μεγάλες, μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις) διαμορφώθηκαν σε €25 δις (Δεκ. 2021: €22,4 δις) και αποτελούν το 57% των συνολικών δανείων του Ομίλου, ενώ τα δάνεια στα νοικοκυριά ανήλθαν σε €13,6 δις (Δεκ. 2021: €13,3 δις), εκ των οποίων το 75% αφορά το στεγαστικό χαρτοφυλάκιο και το υπόλοιπο σε καταναλωτικά δάνεια. Οι καταθέσεις του Ομίλου ανήλθαν σε €57,2 δις (Δεκ. 2021: €53,2 δις) με τις καταθέσεις από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα αυξημένες κατά €2,6 δις σε €39,6 δις (Δεκ. 2021: €37 δις), ενώ οι καταθέσεις από τις διεθνείς δραστηριότητες προσέθεσαν €1,5 δις και ανήλθαν σε €17,7 δις (Δεκ. 2021: €16,2 δις). Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις (L/D) του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 73,1% (Δεκ. 2021: 73,2%) και σε 79,5% για τις δραστηριότητες στην Ελλάδα (Δεκ. 2021: 80,1%). Ο δανεισμός του Ομίλου από το πρόγραμμα στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (targeted longer-term refinancing operations - TLTRO III) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) μειώθηκε κατά €2,9 δις και διαμορφώθηκε σε €8,8 δις τον Δεκέμβριο του 2022 (Δεκ. 2021: €11,7 δις). Κατά τη διάρκεια του έτους, στο πλαίσιο της υλοποίησης της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για την επίτευξη του στόχου για το δείκτη Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) η Τράπεζα προχώρησε σε έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας €500 εκατ. με ετήσιο τοκομερίδιο 4,375% και ημερομηνία λήξης την 9 Μαρτίου 2025 και η Εταιρεία ολοκλήρωσε την έκδοση ενός ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 (Tier 2) ποσού €300 εκατ. με ετήσιο τοκομερίδιο 10% και λήξη τον Δεκέμβριο 2032. Πιο πρόσφατα, τον Ιανουάριο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior preferred) ονομαστικής αξίας €500 εκατ. με ετήσιο τοκομερίδιο 7% και λήξη τον Ιανουάριο 2029 (σημ. 4 και 34 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων). Η αύξηση των υψηλής ποιότητας άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου οδήγησε τον αντίστοιχο δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) στο 173% (31 Δεκεμβρίου 2021: 152%).

Τα κέρδη προ προβλέψεων αυξήθηκαν σε €2.218 εκατ. ή σε €1.893 εκατ. μη συμπεριλαμβανομένου του κέρδους €325 εκατ. που προέκυψε από την πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών (Project «Triangle») (2021: €1.024 εκατ. ή €1.028 εκατ. εξαιρουμένης της ζημιάς €5 εκατ. από την αποαναγνώριση των δανείων «Mexico»), ενώ τα οργανικά κέρδη προ προβλέψεων (Core Pre-Provision Income) αυξήθηκαν κατά 30,6% σε ετήσια βάση σε €1.176 εκατ. (2021: €900 εκατ.). Τα καθαρά έσοδα τόκων αυξήθηκαν κατά 17,4% σε €1.550 εκατ. (2021: €1.321 εκατ.), κυρίως λόγω των υψηλότερων επιτοκίων, της οργανικής αύξησης των δανείων και των αυξημένων εσόδων από επενδύσεις σε ομόλογα τα οποία αντισταθμίζονται μερικώς από το υψηλότερο κόστος των εκδοθέντων πιστωτικών τίτλων και καταθέσεων. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου (Net Interest Margin) ανήλθε σε 1,94% (2021: 1,84%) με το τέταρτο τρίμηνο να διαμορφώνεται σε 2,28%. Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αυξήθηκαν κατά 19,1% σε €543 εκατ. (2021: €456 εκατ.), εκ των οποίων τα καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες αυξήθηκαν κατά 25,4% σε €449 εκατ. (2021: €358 εκατ.), κυρίως λόγω των αυξημένων εσόδων από τις δραστηριότητες δικτύου, τις προμήθειες δανείων, την αύξηση συναλλαγών με πιστωτικές / χρεωστικές κάρτες. Ο δείκτης εσόδων από αμοιβές και προμήθειες προς το σύνολο ενεργητικού διαμορφώθηκε σε 68 μονάδες βάσης (2021: 64 μονάδες βάσης). Τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 4,7% σε €917 εκατ. (2021: €876 εκατ.) λόγω του υψηλότερου κόστους από τις διεθνείς δραστηριότητες που ανήλθε σε €273 εκατ. (2021: €234 εκατ.), και οφείλεται εν μέρει στην συγχώνευση της Eurobank a.d. Beograd με την Direktna Banka στη Σερβία, ενώ στην Ελλάδα αυξήθηκαν ελαφρώς κατά 0,3% σε €645 εκατ. (2021: €643 εκατ.) Ο δείκτης κόστους προς έσοδα του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 32,6%, μη συμπεριλαμβανομένου του κέρδους €325 εκατ. από το project «Triangle» (2021: 46%), ενώ ο δείκτης κόστους προς έσοδα για τις διεθνείς δραστηριότητες ανήλθε σε 46,1% (2021: 47,5%). Επιπλέον, ο δείκτης κόστους προς οργανικά έσοδα² για τον Όμιλο ανήλθε σε 43,8%

¹ Οι ορισμοί επιλεγμένων χρηματοοικονομικών δεικτών καθώς και η πηγή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών παρατίθενται στο παράρτημα.

² Ο λόγος των λειτουργικών εξόδων προς τα οργανικά έσοδα. Διεθνείς Δραστηριότητες: Λειτουργικά Έξοδα: €273 εκατ. (2021: €234 εκατ.), Οργανικά έσοδα: €598 εκατ. (2021: €493).

(2021: 49,3%), ενώ ο δείκτης κόστους προς οργανικά έσοδα² για τις διεθνείς δραστηριότητες διαμορφώθηκε στο 45,6% (2021: 47,4%).

Οι εμπορικές και λοιπές δραστηριότητες συνεισέφεραν καθαρά έσοδα €1.042 εκατ. (2021: €123 εκατ. έσοδα), περιλαμβανομένων α) €550 εκατ. πραγματοποιηθέντα κέρδη από τη λήξη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, μετά την επαναξιολόγηση των στρατηγικών αντιστάθμισης του Ομίλου, ως αποτέλεσμα κυρίως της ανοδικής κίνησης της καμπύλης επιτοκίων σε ευρώ το 2022 (σημ. 9 και 19 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων), β) €70 εκατ. κέρδη από την αντιστάθμιση εύλογης αξίας σε επίπεδο χαρτοφυλακίου σχετικά με τον επιτοκιακό κίνδυνο (μακρο-αντιστάθμιση – “macro hedging”) (σημ. 9 και 19 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων), γ) €107 εκατ. κέρδη από θέσεις πώλησης (short positions) ομολόγων, τις οποίες ο Όμιλος έλαβε στο πλαίσιο των στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης (σημ. 9 και 35 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων), δ) €325 εκατ. κέρδη από την ολοκλήρωση του Project «Triangle» (σημ. 30 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων), ε) €34 εκατ. κέρδη από μεταβολές της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων, στ) €34 εκατ. κέρδη από τη πώληση του ποσοστού συμμετοχής 5,1% στην κοινοπραξία του Ομίλου, Grivalia Hospitality S.A. και την επιμέτρηση της διακρατούμενης συμμετοχής στην εταιρεία ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) (σημ. 24 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων) και ζ) €76 εκατ. ζημιές που προήλθαν από τη μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων των συναλλαγματικών διαφορών, οι οποίες προηγουμένως είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση, λόγω εκκαθάρισης της ERB Istanbul Holding A.S. (σημ. 23.1 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, μετά την ταξινόμηση του υποκείμενου δανειακού χαρτοφυλακίου του project «Solar» ως κατεχόμενου προς πώληση (σημ. 20 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων) και λοιπών ενεργειών, το υπόλοιπο των NPE του Ομίλου ανήλθε σε €2,3 δις (31 Δεκεμβρίου 2021: €2,8 δις) οδηγώντας το δείκτη NPE σε 5,2% (31 Δεκεμβρίου 2021: 6,8%), ενώ ο δείκτης κάλυψης των NPE ανήλθε σε 74,6% (31 Δεκεμβρίου 2021: 69,2%). Κατά τη διάρκεια του έτους, ο σχηματισμός των νέων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE formation) ήταν θετικός κατά €46 εκατ. (τέταρτο τρίμηνο: €35 εκατ. θετικός) (2021: €44 εκατ. θετικός). Οι προβλέψεις δανείων (ζημιές) ανήλθαν σε €291 εκατ. και αντιστοιχούσαν σε 0,72% του μέσου υπολοίπου δανείων μετά από προβλέψεις (2021: €418 εκατ. εξαιρουμένης της ζημιάς ποσού €72 εκατ. από την συναλλαγή “Mexico” και αντιστοιχούσαν σε 1,11% του μέσου υπολοίπου δανείων μετά από προβλέψεις).

Επιπλέον, ο Όμιλος αναγνώρισε το 2022 λοιπές ζημιές απομείωσης και για προβλέψεις ποσού €108 εκατ. (2021: €52 εκατ.), οι οποίες αναλύονται σε α) €21 εκατ. για επενδύσεις σε ομόλογα, περιλαμβανομένου ποσού €7 εκατ. που αφορά σε ρωσικά ομόλογα, β) €15 εκατ. για ακίνητα, γ) €23 εκατ. για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και λογισμικό και δ) €49 εκατ. για δικαστικές υποθέσεις και λοιπούς λειτουργικούς κινδύνους. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος αναγνώρισε έξοδα αναδιάρθρωσης ποσού €102 εκατ. (2021: €25 εκατ.) που αποτελούνται από α) €60 εκατ. κόστος για το πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου (Voluntary Exit Schemes - VES) και λοιπές σχετικές δαπάνες, το οποίο αφορά κυρίως το πρόγραμμα που ξεκίνησε το Φεβρουάριο του 2022 για συγκεκριμένες μονάδες στην Ελλάδα και β) €42 εκατ. έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με τη συγχώνευση και τη λειτουργική ενοποίηση της Eurobank a.d. Beograd με την Direktna Banka στη Σερβία, και με τις δράσεις για το μετασχηματισμό του Ομίλου (σημ. 12 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Καθαρά Κέρδη ή Ζημιές

Συνολικά, το 2022, τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους ανήλθαν σε €1.330 εκατ. (2021: €328 εκατ.) όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη του Ομίλου, εξαιρουμένων του κέρδους (μετά από φόρο) ποσού €230,5 εκατ. από το project «Triangle» και των εξόδων αναδιάρθρωσης (μετά από φόρο) ποσού €75 εκατ., ανήλθαν σε €1,174 εκατ. (2021: €424 εκατ.) για τον Όμιλο, εκ των οποίων €224 εκατ. (2021: €148 εκατ.) αφορούσαν τις διεθνείς δραστηριότητες. Μετά την αφαίρεση σημαντικών χρηματοοικονομικών κερδών ποσού €727 εκατ. (€516 εκατ. μετά από φόρο) που αναφέρθηκαν παραπάνω για το 2022 (κέρδη από παράγωγα και από θέσεις πώλησης (short positions) ομολόγων), η απόδοση των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (RoTBV) αυξήθηκε σε 11,4% (2021: 8,2%).

Για το προσεχές μέλλον, ο Όμιλος επιδιώκει την επίτευξη των στόχων του που ορίζονται στο επιχειρηματικό σχέδιο για την περίοδο 2023-2025, το οποίο περιλαμβάνει στόχους για α) την οργανική αύξηση δανείων, β) την περαιτέρω αύξηση της οργανικής κερδοφορίας (κέρδη ανά μετοχή (EPS) και RoTBV), γ) την βελτίωση των δεικτών ποιότητας ενεργητικού, δ) την ισχυρή δημιουργία επαρκούς οργανικού κεφαλαίου για την υποστήριξη της επιχειρηματικής ανάπτυξης, και ε) την έναρξη διανομής μερίσματος με την μορφή μερισμάτων σε μετρητά και/ή επαναγορά ιδίων μετοχών, υπό την αίρεση της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές, με βάση κυρίως πρωτοβουλίες και δράσεις στους παρακάτω τομείς:

- Υψηλότερα καθαρά έσοδα τόκων (NII), κυρίως λόγω της θετικής επίδρασης από την αύξηση των επιτοκίων και της διατηρήσιμης αύξησης του όγκου των δανείων και σε σχετικά χαμηλότερο ρυθμό, των καταθέσεων πελατών,
- Οργανική αύξηση των εξυπηρετούμενων δανείων του Ομίλου κυρίως μέσω της χρηματοδότησης επιχειρήσεων,
- Αύξηση των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες σε ένα αριθμό επιχειρηματικών τομέων όπως οι χρηματοδοτήσεις, οι δραστηριότητες δικτύου, η διαχείριση χαρτοφυλακίων, τα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα, η έκδοση καρτών και τα μισθώματα από επενδυτικά ακίνητα,
- Περαιτέρω πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας, το περιορισμό του κόστους των δραστηριοτήτων από την καθημερινή λειτουργία (run the bank) και την περαιτέρω απλοποίηση και ψηφιακή μετατροπή των δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, διατηρώντας την ετήσια αύξηση των

- λειτουργικών δαπανών σε χαμηλό έως μέσο μονοψήφιο ποσοστό, λαμβάνοντας υπόψη τις πληθωριστικές πιέσεις και τις ανάγκες ανάπτυξης της Τράπεζας «grow the bank»,
- ε) Διατήρηση χαμηλών δεικτών NPE με υψηλά επίπεδα κάλυψης σε όλες τις βασικές αγορές στις οποίες έχει παρουσία ο Όμιλος, οι οποίοι ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά λόγω των επιπτώσεων των υψηλότερων επιτοκίων και των πληθωριστικών πιέσεων στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και στα περιθώρια κέρδους των επιχειρήσεων,
- στ) Ενίσχυση της παρουσίας στις βασικές αγορές και αύξηση της συνεισφοράς στα κέρδη από τις διεθνείς δραστηριότητες μέσω της οργανικής ανάπτυξης και της αξιοποίησης πιθανών ευκαιριών που παρουσιάζουν οι αγορές,
- ζ) Σημαντικές πρωτοβουλίες μετασχηματισμού που εισάγονται στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του Ομίλου «Eurobank 2030»,
- η) Υποστήριξη της πράσινης μετάβασης και χρηματοοικονομικής ένταξης μέσω υιοθέτησης της δέσμης κριτήριων της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, της κοινωνικής υπευθυνότητας και της ορθής εταιρικής διακυβέρνησης (Environment, Social, Governance - ESG) σε όλες τις δραστηριότητες και τις διαδικασίες του Ομίλου.

Οι γεωπολιτικοί και μακροοικονομικοί κίνδυνοι, που σχετίζονται κυρίως με την παράταση του πληθωριστικού κύματος και τον αντίκτυπο των αυξήσεων των επιτοκίων τόσο στα νοικοκυριά όσο και στις επιχειρήσεις, σε συνδυασμό με την ενδεχόμενη πολιτική αβεβαιότητα στην Ελλάδα, θέτουν μια σειρά από προκλήσεις για την επίτευξη του Επιχειρηματικού Σχεδίου 2023-2025 του Ομίλου, το οποίο αφορά κυρίως τις δυνατότητες ανάπτυξης, τα περιθώρια δανείων, τα επιτόκια καταθέσεων, την ποιότητα του ενεργητικού και το λειτουργικό κόστος. Οι δυσμενείς συνθήκες που διαμορφώνονται από τη γεωπολιτική αναταραχή και το μακροοικονομικό περιβάλλον είναι πιθανό να μετριαστούν με:

- α) Την αποτελεσματική αξιοποίηση της ήδη εγκεκριμένης χρηματοδότησης της ΕΕ, κυρίως μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA),
- β) Τις σημαντικές επενδύσεις που έχουν δρομολογηθεί,
- γ) Τη συσσωρευμένη ρευστότητα στην οικονομία που σχετίζεται κυρίως με τα εκτεταμένα μέτρα κρατικής στήριξης της περιόδου της πανδημίας,
- δ) Τη μείωση της ανεργίας το 2022 στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων δώδεκα ετών,
- ε) Τις θετικές εξελίξεις στον τουριστικό κλάδο και τις ισχυρές επενδυτικές ροές,
- στ) Τη πιθανή θετική εξέλιξη, που σχετίζεται με την επίδραση της αύξησης των επιτοκίων στην κερδοφορία του Ομίλου.
- (περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται επίσης στην ενότητα «Μακροοικονομικές προοπτικές και κίνδυνοι»)

Η Διοίκηση του Ομίλου και το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη την πρόσφατη τραπεζική αναταραχή σε ορισμένες αγορές, πραγματοποίησε μια προληπτική εσωτερική επανεξέταση του επιχειρηματικού μοντέλου της Eurobank για να επιβεβαιώσει τη διατήρηση της ανθεκτικότητάς του σε τέτοιες πιθανές εξωτερικές αναταράξεις και διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι το εν λόγω μοντέλο υποστηρίζεται επαρκώς από ορθές επιχειρηματικές πρακτικές, διαφοροποιημένες δραστηριότητες και συνετές μεθόδους διαχείρισης κινδύνου. Η σταθερότητα του επιχειρηματικού μοντέλου λειτουργίας του Ομίλου και η ισχυρή χρηματοοικονομική του θέση επίσης αντανακλάται/ υποστηρίζεται περαιτέρω από τις παρακάτω σημαντικές παραμέτρους:

- α) η αύξηση του επιπέδου των υψηλής ποιότητας άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου που συνδέονται, μεταξύ άλλων, με την ανθεκτικότητα των καταθέσεων λιανικής (retail) και με την έκδοση πιστωτικών τίτλων στις χρηματαγορές, οδηγώντας τον δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) σε 173%, υπερβαίνοντας σημαντικά το ελάχιστο όριο (100%) που έχει τεθεί από τις εποπτικές αρχές,
- β) το ευρύ και διαφοροποιημένο μείγμα καταθέσεων, το οποίο περιλαμβάνει μια σημαντική καταθετική βάση πελατών retail, που αντιστοιχεί στο 70% περίπου των συνολικών καταθέσεων (σε επίπεδο Τράπεζας),
- γ) το υπό ορθή διαχείριση χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων, που αποτελεί το 16% του συνόλου του ενεργητικού και περιλαμβάνει κυρίως επενδύσεις σε κρατικά ομόλογα των χωρών της ΕΕ και σε τίτλους επενδυτικής βαθμίδας. Ο επιτοκιακός κίνδυνος του χαρτοφυλακίου έχει σε μεγάλο βαθμό αντισταθμιστεί,
- δ) η χαμηλή έκθεση σε επιτοκιακό κίνδυνο του βασικού τραπεζικού χαρτοφυλακίου του, καθώς η συντριπτική πλειονότητα των περιουσιακών στοιχείων είναι δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου, τα οποία φέρουν πολύ μικρό κίνδυνο επιτοκίου και δάνεια σταθερού επιτοκίου, με τον επιτοκιακό κίνδυνο να αντισταθμίζεται σε μεγάλο βαθμό,
- ε) η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια, η ικανότητα δημιουργίας κερδών και ο υψηλός δείκτης κάλυψης NPE,
- στ) ο δείκτης MREL, ο οποίος στο τέλος του 2022 ανήλθε σε 23,1% και, proforma με την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior preferred) ονομαστικής αξίας €500 εκατ. τον Ιανουάριο 2023, σε 24,3%, υπερβαίνοντας τον μη δεσμευτικό στόχο MREL 22,9% από την 1 Ιανουαρίου 2024,
- ζ) ένα ισχυρό εσωτερικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και διακυβέρνησης για την αποτελεσματική παρακολούθηση και τον μετριασμό των κινδύνων, καθώς και υψηλό επίπεδο δέσμευσης του Διοικητικού Συμβουλίου για την ευθυγράμμιση του επιχειρηματικού μοντέλου με τις ορθές λειτουργίες διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων,
- η) το ολοκληρωμένο ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο της ΕΕ που εφαρμόζεται ακόμη και για μικρού μεγέθους τράπεζες.

Κεφαλαιακή Επάρκεια

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα συνολικά εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου ανήλθαν σε €8 δις (31 Δεκ. 2021: €6,4 δις) και αποτέλεσαν το 19,2% (total CAD) του σταθμισμένου ενεργητικού (Risk Weighted Assets – RWA) (Δεκ. 2021: 16,1%),

έναντι του δείκτη CAD Overall Capital Requirements (OCR) 14,39%³. Αντίστοιχα, ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) διαμορφώθηκε σε 16% του σταθμισμένου ενεργητικού (Δεκ. 2021: 13,7%), έναντι δείκτη CET1 OCR 9,57%³. Την ίδια ημερομηνία, ο δείκτης fully loaded CET1 (πλήρης εφαρμογής CET1) του Ομίλου, με βάση την πλήρη εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III το 2025, θα ήταν 15,2% (Δεκ. 2021: 12,7%). Pro forma με την ολοκλήρωση του Project 'Solar', οι συνολικοί δείκτες CAD και CET1 θα ανέρχονταν σε 19% και 16% αντίστοιχως.

Στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του Ομίλου για την βελτιστοποίηση των εποπτικών του κεφαλαίων, τον Δεκέμβριο του 2022, η Τράπεζα προχώρησε στην ολοκλήρωση της τρίτης συνθετικής συναλλαγής μεταφοράς κινδύνου (συναλλαγή «Wave III») με τη μορφή χρηματοοικονομικής εγγύησης, η οποία παρέχει πιστωτική προστασία επί του μεσαίου τμήματος ζημιών χαρτοφυλακίου ενήμερων δανείων προς τη ναυτιλία ύψους \$1,7 δις, η οποία είχε ως αποτέλεσμα κεφαλαιακό όφελος 40 μονάδων βάσης (σημείωση 20 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 23,07% του σταθμισμένου ενεργητικού, υπερβαίνοντας τον ενδιάμεσο δεσμευτικό στόχο για το δείκτη MREL για το 2022 που ανέρχεται σε 18,21% καθώς επίσης και τον ενδιάμεσο μη δεσμευτικό στόχο για το δείκτη MREL ύψους 20,48%, που ισχύει από την 1 Ιανουαρίου του 2023 (σημείωση 4 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων). Σύμφωνα με την απόφαση SREP του 2022, στο πρώτο τρίμηνο του 2023, ο Όμιλος υποχρεούται να τηρεί δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 τουλάχιστον στο 9,75% και συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τουλάχιστον στο 14,45% (Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση - OCR), συμπεριλαμβανομένης της Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας 3,70%.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αρ. 575/2013 (CRR), οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (DTAs), που βασίζονται στην μελλοντική κερδοφορία και υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια, αφαιρούνται κατά τον υπολογισμό του CET1 κεφαλαίου. Αυτή η μεθοδολογία θα εφαρμοστεί σταδιακά μέχρι το 2025. Η ψήφιση του άρθρου 27Α του Νόμου 4172/2013, όπως ισχύει, προβλέπει για τα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα ότι οι επιλέξιμες DTAs υπολογίζονται επί (α) των ζημιών από τη συμμετοχή της Τράπεζας στο πρόγραμμα PSI και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και (β) του συνολικού ποσού: (i) του αναπόσβεστου υπολοίπου των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων, (ii) των λογιστικών διαγραφών δανείων ή πιστώσεων και (iii) των υπολειπόμενων συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών ζημιών γενικά λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχαν λογισθεί έως την 30 Ιουνίου 2015 και μπορούν να μετατραπούν σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (tax credits), εάν το λογιστικό, μετά από φόρους αποτέλεσμα της Τράπεζας για τη χρήση είναι ζημιά. Αυτή η νομοθετική διάταξη επέτρεψε στα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένης και της Τράπεζας, να μην αφαιρούν τα επιλέξιμα DTAs από το CET1 κεφάλαιο αλλά να τις αναγνωρίζουν ως 100% σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού, με θετική επίδραση στη κεφαλαιακή τους θέση. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα DTAs της Τράπεζας που πληρούν τα κριτήρια για μετατροπή σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχονται σε €3.402 εκατ. (Δεκ. 2021: €3.547 εκατ.) (σημ. 13 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων). Μια ενδεχόμενη αλλαγή στον εποπτικό χειρισμό των επιλέξιμων αναβαλλόμενων DTAs ως οριστικών και εκκαθαρισμένων απαιτήσεων (tax credits), μπορεί να έχει δυσμενή επίπτωση στη κεφαλαιακή θέση του Ομίλου.

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τον κλιματικό κίνδυνο

Ο Όμιλος συμμετείχε στην εποπτική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), που πραγματοποιήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2022. Η εν λόγω εποπτική άσκηση του 2022 για τους κλιματικούς κινδύνους, αξιολόγησε κατά πόσο οι τράπεζες είναι προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα. Συνολικά 104 σημαντικές τράπεζες συμμετείχαν στην άσκηση η οποία αποτελούνταν από τρεις ενότητες στις οποίες οι τράπεζες παρέιχαν πληροφόρηση αναφορικά με: α) τις δυνατότητες τους αναφορικά με την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους, β) την εξάρτησή τους από κλάδους που εκπέμπουν διοξείδιο του άνθρακα και γ) την απόδοσή τους κάτω από διαφορετικά σενάρια και διάφορους χρονικούς ορίζοντες. Η άσκηση, η οποία ήταν μέρος του ευρύτερου σχεδίου δράσης της ΕΚΤ για το κλίμα, δεν ήταν άσκηση κεφαλαιακής επάρκειας, αλλά περισσότερο άσκηση εκμάθησης για τις τράπεζες και τις εποπτικές αρχές, που αποσκοπούσε στον εντοπισμό αδύναμων σημείων και βέλτιστων πρακτικών καθώς και στην παροχή καθοδήγησης στις τράπεζες για την πράσινη μετάβαση. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος ολοκλήρωσε επιτυχώς την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους για το 2022.

Τον Ιούλιο του 2022, η ΕΚΤ εξέδωσε συγκεντρωτικά αποτελέσματα για την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους, βάσει των οποίων οι τράπεζες θα πρέπει να εστιάσουν περισσότερο στον κλιματικό κίνδυνο. Επιπροσθέτως, όλες οι οντότητες που συμμετείχαν, συμπεριλαμβανομένου του Ομίλου, έλαβαν ξεχωριστή ανατροφοδότηση και αναμενόμενα να ενεργήσουν ακολούθως, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές για την διαχείριση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων που δημοσίευσε η ΕΚΤ το Νοέμβριο του 2022 και τις βέλτιστες πρακτικές για ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους που δημοσιεύθηκαν το Δεκέμβριο του 2022. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, ο Όμιλος σημείωσε σημαντική πρόοδο ως προς την ενσωμάτωση ενός πλαισίου άσκησης προσομοίωσης για τους κλιματικούς κινδύνους, με μία συνολική απόδοση σύμφωνα με την μέση απόδοση των Ευρωπαϊκών Τραπεζών. Ο Όμιλος συνεχίζει να εργάζεται για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του αναφορικά με τους κλιματικούς κινδύνους και την περαιτέρω ενσωμάτωση τους στην επιχειρηματική του στρατηγική και στις πρακτικές διαχείρισης

³ Η 'Συνολική κεφαλαιακή απαίτηση (OCR)' είναι το άθροισμα της συνολικής κεφαλαιακής απαίτησης βάσει της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (TSCR) και της συνδυαστικής απαίτησης κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (combined capital buffer requirement).

κινδύνων καθώς και να υποστηρίζει του πελάτες του ως προς την κλιματική μετάβαση και την βιώσιμη επιχειρηματική ανάπτυξη.

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («stress test») των τραπεζών της ΕΕ για το 2023

Τον Ιανουάριο 2023, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) ξεκίνησε το stress test των τραπεζών της ΕΕ για το 2023, το οποίο έχει σχεδιαστεί να παράσχει σημαντικά στοιχεία για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας του Ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα στο τρέχον αβέβαιο και διαρκώς μεταβαλλόμενο μακροοικονομικό περιβάλλον.

Η άσκηση συντονίζεται από την EAT σε συνεργασία με την EKT και τις εθνικές εποπτικές αρχές και διεξάγεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία της EAT. Πραγματοποιείται βάσει των στοιχείων του τέλους του 2022 και αξιολογεί την επίδοση των τραπεζών της ΕΕ σε ένα βασικό και ένα δυσμενές μακροοικονομικό σενάριο, που καλύπτει την περίοδο από το 2023 έως το 2025. Το βασικό σενάριο για τις χώρες της ΕΕ βασίζεται στις προβλέψεις των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ΕΕ του Δεκεμβρίου 2022. Το δυσμενές σενάριο, αν και δεν είναι πιθανό να πραγματοποιηθεί, χρησιμοποιείται προκειμένου να αξιολογηθεί η ανθεκτικότητα των τραπεζών σε ένα υποθετικά δυσμενές σενάριο σημαντικής επιδείνωσης στη συνολική προοπτική της οικονομίας και των χρηματοοικονομικών αγορών τα επόμενα τρία χρόνια. Το ανωτέρω, ειδικότερα απεικονίζει ένα δυσμενές σενάριο που σχετίζεται με μία υποθετική επιδείνωση των γεωπολιτικών εξελίξεων, οδηγώντας σε σημαντική μείωση του ΑΕΠ με πληθωρισμό που εμμένει και υψηλά επιτόκια. Από πλευράς μείωσης του ΑΕΠ, το δυσμενές σενάριο του 2023 είναι το πιο αυστηρό που έχει χρησιμοποιηθεί σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της ΕΕ έως τώρα. Ο Όμιλος της Eurobank Holdings θα συμμετάσχει στην άσκηση προσομοίωσης που διεξάγει η EAT.

Παράλληλα, η EKT θα πραγματοποιήσει τη δική της άσκηση προσομοίωσης για έναν αριθμό μεσαίου μεγέθους τραπεζών που είναι υπό την άμεση εποπτεία της και δεν περιλαμβάνονται στην άσκηση προσομοίωσης που διεξάγει η EAT.

Η EAT αναμένεται να δημοσιεύσει τα αποτελέσματα της άσκησης στα τέλη Ιουλίου 2023. Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης θα χρησιμοποιηθούν για να επικαιροποιήσουν την κεφαλαιακή κατεύθυνση του Πυλώνα 2 της κάθε τράπεζας (Pillar 2 Guidance), στο πλαίσιο του SREP, ενώ τα ποιοτικά ευρήματα στις αδυναμίες που θα εντοπιστούν στις πρακτικές των ασκήσεων προσομοίωσης των τραπεζών θα μπορούσαν επιπροσθέτως να επηρεάσουν την Απαίτηση του Πυλώνα 2.

Δραστηριότητες στο εξωτερικό

Ο Όμιλος έχει σημαντική παρουσία σε τέσσερις χώρες εκτός Ελλάδας. Ειδικότερα δραστηριοποιείται στην Κύπρο, όπου παρέχει υπηρεσίες Τραπεζικής Επιχειρήσεων, Private Banking, Τραπεζικής διεθνών εταιριών και τραπεζικών υπηρεσιών στη Ναυτιλία μέσω ενός δικτύου 8 επιχειρηματικών κέντρων. Στο Λουξεμβούργο, παρέχει υπηρεσίες Private Banking και Τραπεζικής Επιχειρήσεων. Επίσης, η θυγατρική τράπεζα στο Λουξεμβούργο λειτουργεί υποκατάστημα στο Λονδίνο. Στις χώρες Βουλγαρία και Σερβία δραστηριοποιείται στους τομείς της Τραπεζικής Ιδιωτών και Επιχειρήσεων, της Διαχείρισης Περιουσίας και της Επενδυτικής Τραπεζικής, μέσω ενός δικτύου 306 καταστημάτων και επιχειρηματικών κέντρων.

Το Δεκέμβριο 2021, η συγχώνευση της θυγατρικής της Τράπεζας στη Σερβία, Eurobank a.d. Beograd («Eurobank Serbia») με την Direktna Banka a.d. Kragujevac («Direktna») ολοκληρώθηκε, αφού ελήφθησαν όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις από τις αρμόδιες αρχές και η συνενωμένη Τράπεζα μετονομάστηκε σε Eurobank Direktna a.d. Την 2 Μαρτίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία (συμφωνία αγοράς μετοχών) με την AIK Banka a.d. Beograd («AIK») για την πώληση της συμμετοχής της θυγατρικής της Τράπεζας στη Σερβία, Eurobank Direktna a.d. (η «Συναλλαγή»). Η Συναλλαγή είναι σύμφωνη με τη στρατηγική της Eurobank για να κατευθύνει κεφάλαια σε επενδύσεις με προοπτικές υψηλότερων αποδόσεων (απόδοση καθαρής λογιστικής αξίας ενσώματων στοιχείων ενεργητικού - RoTBV) και να ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία της στις κύριες αγορές που δραστηριοποιείται. Με βάση τη συμφωνία, το 100% της Eurobank Direktna αποτιμήθηκε σε €280 εκατ. Η Συναλλαγή αναμένεται να συνεισφέρει περίπου 50bps στον δείκτη CET1 της Τράπεζας (με βάση τον δείκτη του τρίτου τριμήνου 2022), που αντανακλά κυρίως την απελευθέρωση των σχετικών RWAs (Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού). Αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2023, αναμένοντας τις εγκρίσεις από όλες τις αρμόδιες εποπτικές αρχές.

Την 30 Δεκεμβρίου 2022, η Τράπεζα ανακοίνωσε την απόκτηση ενός ποσοστού 3,2% στην Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία («Ελληνική Τράπεζα») και ως αποτέλεσμα αυξήθηκε το ποσοστό συμμετοχής στην «Ελληνική Τράπεζα» σε 15,8%. Επιπλέον, την 1 Δεκεμβρίου 2022, η Τράπεζα ανακοίνωσε τη σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών με τη Wargaming Group Limited, βάσει της οποίας συμφώνησε να αποκτήσει πρόσθετο ποσοστό 13,41% στην «Ελληνική Τράπεζα», η οποία υπόκεινται σε κανονιστικές εγκρίσεις. Την 4 Απριλίου 2023, μετά την τη λήψη των σχετικών κανονιστικών εγκρίσεων, η ανωτέρω απόκτηση ολοκληρώθηκε και συνεπώς η συμμετοχή της στην «Ελληνική Τράπεζα» ανήλθε σε 29,2%. Κατόπιν αυτού, από το δεύτερο τρίμηνο του 2023, η «Ελληνική Τράπεζα» θα λογιστικοποιείται στις ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου. Η εν λόγω επένδυση είναι εναρμονισμένη με τη στρατηγική του Ομίλου να ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία του στις βασικές αγορές στις οποίες διατηρεί στρατηγικό ενδιαφέρον (επιπλέον πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 22 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Παράλληλα, προχωράει σύμφωνα με το πλάνο η εγκατάσταση του νέου τραπεζικού συστήματος στην Κύπρο (Temenos). Με το έργο αυτό επιτυγχάνεται ο τεχνολογικός μετασχηματισμός της Eurobank Cyprus ο οποίος αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της λειτουργικότητας και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας εξασφαλίζοντας κατά τον τρόπο αυτό τη βέλτιστη εμπειρία του πελάτη, στο νέο ψηφιακό κόσμο.

Την 9 Δεκεμβρίου 2022, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας για την απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria (η «Επιχείρηση») από την θυγατρική της Τράπεζας στη Βουλγαρία, Eurobank Bulgaria A.D. («Postbank»). Η συναλλαγή είναι εναρμονισμένη με την στρατηγική του Ομίλου για περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της «Postbank» στον κλάδο της λιανικής στη Βουλγαρία και αναμένεται να επιβαρύνει τους δείκτες εποπτικών κεφαλαίου του Ομίλου κατά περίπου 25 μονάδες βάσης, που αντανακλά κυρίως την αύξηση του RWA του Ομίλου. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής υπόκειται στη λήψη των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων (επιπλέον πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 23.1 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Οι θετικές προοπτικές παραμένουν σε ισχύ παρά τον πόλεμο στην Ουκρανία. Παρόλο που οι Διεθνείς Δραστηριότητες του Ομίλου δεν έχουν άμεση έκθεση στις δύο αυτές χώρες, η επιδείνωση των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και παγκόσμιο επίπεδο θα έχει επίπτωση στις τοπικές οικονομίες. Οι Διεθνείς Δραστηριότητες του Ομίλου είναι σε θέση να απορροφήσουν τους όποιους κλυδωνισμούς και να θωρακίσουν την κερδοφορία τους υποστηρίζοντας ταυτόχρονα τις τοπικές κοινωνίες.

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η ανάληψη κινδύνων είναι ένα αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων του για την επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων. Ως εκ τούτου, η Διοίκηση του Ομίλου έχει θεσπίσει επαρκείς μηχανισμούς για την έγκαιρη αναγνώριση των κινδύνων και την αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων τους στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει.

Λόγω του ότι οι οικονομικές, τραπεζικές, κανονιστικές και λειτουργικές συνθήκες διαρκώς εξελίσσονται και μεταβάλλονται, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει μηχανισμούς διαχείρισης κινδύνων με στόχο τη συνεχή και βέλτιστη προσαρμογή του στο περιβάλλον αυτό. Η δομή, οι εσωτερικές διαδικασίες και οι υφιστάμενοι μηχανισμοί ελέγχου της Τράπεζας διασφαλίζουν τόσο την αρχή της ανεξαρτησίας όσο και την άσκηση επαρκούς εποπτείας.

Η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Διοίκησης, όπως επίσης και ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τον Όμιλο. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει διαθέσει σημαντικά μέσα για την αναβάθμιση των πολιτικών, μεθόδων και υποδομών του, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ΕΚΤ και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB), με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority - EBA) και της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, και τις βέλτιστες διεθνείς τραπεζικές πρακτικές. Ο Όμιλος εφαρμόζει μια σαφώς προσδιορισμένη εγκριτική διαδικασία πιστοδοτήσεων, ανεξάρτητες αξιολογήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αποτελεσματικές πολιτικές διαχείρισης για όλους τους σημαντικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται, στην Ελλάδα και σε κάθε χώρα όπου δραστηριοποιείται. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τον Όμιλο αναθεωρούνται σε τακτική βάση.

Η Στρατηγική Κινδύνων και Κεφαλαίου του Ομίλου, περιγράφει την κατεύθυνση του Ομίλου σχετικά με θέματα διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίων, την αποστολή και τους στόχους της διαχείρισης κινδύνων, τους ορισμούς των κινδύνων, τις βασικές αρχές διαχείρισης κινδύνων, το πλαίσιο διακυβέρνησης της διαχείρισης κινδύνων, τους στρατηγικούς στόχους και τις κύριες διοικητικές πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του υφιστάμενου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων.

Η διαχείριση κινδύνων είναι βασικό στοιχείο της εταιρικής κουλτούρας του οργανισμού. Η Διαχείριση Κινδύνων παρέχει το πλαίσιο, τις διαδικασίες και την καθοδήγηση που επιτρέπουν σε όλους τους εργαζομένους να εντοπίζουν, να διαχειρίζονται και να παρακολουθούν προληπτικά τους κινδύνους στους δικούς τους τομείς και να βελτιώνουν τον έλεγχο και το συντονισμό της ανάληψης κινδύνων στη Μονάδα τους. Η συνεχής εκπαίδευση, η επικοινωνία και η ευαισθητοποίηση πραγματοποιούνται μέσω ειδικών προγραμμάτων εκπαίδευσης, μηνιαίων συναντήσεων, ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και άλλων πρωτοβουλιών. Ο Όμιλος εφαρμόζει επίσης πολιτική για την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με την εισαγωγή, τις σημαντικές μεταβολές και την περιοδική παρακολούθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών του.

Το μέγιστο ύψος των κινδύνων που προτίθεται να αναλάβει ο Όμιλος για την επιδίωξη των στρατηγικών του στόχων καθορίζεται στο εσωτερικό έγγραφο «Πλαίσιο διάθεσης για ανάληψη κινδύνων» μέσω ποσοτικών και ποιοτικών διατυπώσεων, που συμπεριλαμβάνουν και συγκεκριμένα όρια ανοχής ανά είδος κινδύνου. Οι βασικοί στόχοι του προσδιορισμού της διάθεσης ανάληψης κινδύνων εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις, τη διασφάλιση της απρόσκοπτης συνέχισης των δραστηριοτήτων του Ομίλου, και τη διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής επάρκειας σε συνδυασμό με την επίτευξη υψηλής αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων. Το επίπεδο για ανάληψη κινδύνων επικοινωνείται με σαφήνεια σε όλο τον Όμιλο, καθορίζοντας την κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου, και διαμορφώνοντας τη βάση στην οποία οι πολιτικές κινδύνου και τα αντίστοιχα όρια αυτών καθορίζονται, τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Μέσα στα πλαίσια ανάληψης κινδύνου (Risk Appetite Framework), η Τράπεζα έχει περαιτέρω βελτιώσει την διαδικασία αναγνώρισης κινδύνων καθώς και την μεθοδολογία αξιολόγησης του βαθμού σημαντικότητάς τους.

Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση όλων των κινδύνων είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για την αποτελεσματική Διαχείριση Κινδύνων. Ο Όμιλος στοχεύοντας να εξασφαλίσει μια συνολική εικόνα για τους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της στρατηγικής του, αναγνωρίζει τις νέες εξελίξεις έγκαιρα και αξιολογεί τις πιθανές επιπτώσεις.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω ενίσχυσης του υφιστάμενου Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου σύμφωνα με αυξημένες ρυθμιστικές απαιτήσεις όπως ορίζονται στις: i) Κατευθυντήριες Γραμμές της EAT για την εσωτερική διακυβέρνηση (2021) βάσει της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, (ii) Αναθεωρήσεις της BCBS στις Αρχές για τη Σωστή

Διαχείριση των Λειτουργικών Κινδύνων (2021), (iii) Αρχές της BCBS για τη Λειτουργική Ανθεκτικότητα και (iv) Κατευθυντήριες Γραμμές της EAT σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων ΤΠΕ και ασφάλειας EBA/GL/2019/04, ο Όμιλος έχει αποφασίσει να προχωρήσει στην ολιστική διαχείριση των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων (NFR), οι οποίοι περιλαμβάνουν όλους τους λειτουργικούς κινδύνους καθώς και συγκεκριμένους πρόσθετους κινδύνους, όπως ο στρατηγικός κίνδυνος και ο κίνδυνος φήμης. Η διαχείριση των NFR περιλαμβάνει εντοπισμό, αξιολόγηση και μετρίασμό κινδύνου, εφαρμόζοντας ανεξάρτητη εποπτεία και αποτελεσματική κουλτούρα κινδύνου ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρηματικοί στόχοι επιτυγχάνονται εντός των ορίων ανοχής για τους NFR, που απεικονίζεται στις Πολιτικές και τις Κατευθυντήριες Γραμμές του Ομίλου.

Η Επιτροπή Κινδύνων (ΕΚ - BRC) του ΔΣ έχει ως αρμοδιότητα να υποστηρίζει το ΔΣ και να διασφαλίζει ότι ο Όμιλος έχει μια σαφώς καθορισμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου. Η ΕΚ του ΔΣ αξιολογεί το προφίλ κινδύνων του Ομίλου, παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τα εγκεκριμένα επίπεδα διάθεσης και ανεκτικότητας ανάληψης κινδύνων και διασφαλίζει ότι ο Όμιλος έχει εφαρμόσει ένα πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου με τις κατάλληλες μεθοδολογίες, εργαλεία μοντελοποίησης, πηγές δεδομένων, καθώς και επαρκές και καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό για να εντοπίζει, αξιολογεί, παρακολουθεί και να μετριάσει τους κινδύνους. Επιπλέον στην ΕΚ έχουν παρασχεθεί συγκεκριμένες εγκριτικές αρμοδιότητες. Η ΕΚ αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικούς διευθυντές, συνεδριάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο ΔΣ σε τριμηνιαία βάση και σε έκτακτες περιπτώσεις όταν κρίνεται αναγκαίο.

Η Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (Management Risk Committee - MRC) είναι μια διοικητική επιτροπή που συστάθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και η κύρια ευθύνη της είναι η επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η MRC υποβάλλει αναφορές προς την ΕΚ του ΔΣ για θέματα που σχετίζονται με κινδύνους και εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Η MRC υποστηρίζει τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων (GCRO) του Ομίλου να αναγνωρίζει τους σημαντικούς κινδύνους και να τους θέτει άμεσα υπόψη της ΕΚ του ΔΣ, καθώς και να διασφαλίζει ότι οι ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες είναι επαρκείς για την ορθή διαχείριση των κινδύνων και τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας άσκησης προσομοίωσης (stress testing) για τον κλιματικό κίνδυνο, η MRC είναι υπεύθυνη να επανεξετάσει και να συμφωνήσει σχετικά με τους σημαντικούς κλιματικούς κινδύνους που εντοπίζονται στη διαδικασία προσδιορισμού του κινδύνου, καθώς και με τα σενάρια μετάβασης και τα γεγονότα φυσικού κινδύνου που αναπτύχθηκαν στη διαδικασία σχεδιασμού των σεναρίων. Σε συνέχεια της έγκρισης από την MRC, προτείνονται οι κατάλληλες ενέργειες διαχείρισης στην Διοικητική Επιτροπή ("ExBo") και έπειτα στην ΕΚ για επανεξέταση και έγκριση.

Η Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου, με επικεφαλής τον GCRO, ενεργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές μονάδες και είναι υπεύθυνη για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, επιμέτρηση και διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος. Αποτελείται από τη Γενική Διεύθυνση Πίστης (GCGD) του Ομίλου, τον Τομέα Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου (GCCS), τον Τομέα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου του Ομίλου (GCRACS), τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS), τον Τομέα Λειτουργικών Κινδύνων του Ομίλου (GORS), τον Τομέα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου (GMVGS), τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Λειτουργιών Διαχείρισης Κινδύνου του Ομίλου (GRMSPO), τον Τομέα Εποπτικών Σχέσεων & Σχεδιασμού Εξυγίανσης (SRRPS), τη Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων του Ομίλου (GCRD) και τη Διεύθυνση Ανάλυσης Κινδύνων (RAD).

Ως μέρος του συνολικού συστήματος εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας, η Eurobank Ergasias Services and Holdings S.A. έχει συνάψει συμφωνία παροχής υπηρεσιών (Service Level Agreement - SLA) με την Eurobank S.A. (θυγατρική Τράπεζα του Ομίλου) προκειμένου να λαμβάνει υποστηρικτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλους τους τομείς διαχείρισης κινδύνων που αναλαμβάνει ο Όμιλος.

Οι πιο σημαντικοί τύποι κινδύνων που αντιμετωπίζονται από τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου είναι:

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, που περιλαμβάνει τον κίνδυνο ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμών του κατά την ημερομηνία λήξης τους. Επίσης, ο πιστωτικός κίνδυνος συνδέεται με τον κίνδυνο της χώρας και τον κίνδυνο διακανονισμού. Ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προκύπτει κυρίως από το δανεισμό ιδιωτών και επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των παρεχομένων μέσω προστασίας όπως χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές, καθώς και από άλλες δραστηριότητες, όπως επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους, εμπορικές δραστηριότητες, δραστηριότητες σε κεφαλαιαγορές και δραστηριότητες διακανονισμού. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κυριότερος κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, η ενεργή διαχείριση και παρακολούθηση του έχει ανατεθεί σε εξειδικευμένες μονάδες κινδύνου, οι οποίες αναφέρονται στον GCRO.

Οι διαδικασίες ελέγχου και έγκρισης των πιστοδοτήσεων και αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων είναι κεντροποιημένες τόσο στην Ελλάδα όσο και στις διεθνείς δραστηριότητες ακολουθώντας την αρχή "four-eyes principle" και τις συγκεκριμένες οδηγίες που αναφέρονται στο Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής και στο Πλαίσιο Διάθεσης για Ανάληψη Κινδύνων. Ο διαχωρισμός των καθκόντων διασφαλίζει την ανεξαρτησία μεταξύ των στελεχών που είναι υπεύθυνοι για την σχέση με τον πελάτη, την διαδικασία έγκρισης και εκταμίευσης του δανείου, καθώς και την παρακολούθηση αυτού σε όλη τη διάρκεια του. Η διαδικασία έγκρισης των πιστοδοτήσεων των επιχειρηματικών δανείων είναι κεντροποιημένη και πραγματοποιείται μέσω επιτροπών πιστοδοτήσεων με κλιμακούμενα εγκριτικά όρια, με σκοπό την αξιολόγηση και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου στο μέγιστο

δυνατό βαθμό. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί μοντέλα αξιολόγησης των επιχειρήσεων-πιστούχων (rating models), προκειμένου να υπολογιστεί η πιστοληπτική διαβάθμισή τους η οποία αντικατοπτρίζει τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Τα πιο σημαντικά από αυτά είναι το μοντέλο Moody's Risk Analyst («MRA»), που χρησιμοποιείται κυρίως σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον βιομηχανικό και εμπορικό τομέα, και τα μοντέλα της ειδικής διαβάθμισης (slotting) τα οποία χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του κινδύνου εξειδικευμένων χρηματοδοτήσεων επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου (χαρτοφυλάκιο ναυτιλίας, ακίνητης περιουσίας και χρηματοδότησης έργων) με συναλλαγές χρηματοοικονομικών όρων περιφραξης (ring fenced transactions). Η αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου διενεργείται από τη Γενική Διεύθυνση Πίστης Ομίλου (ΓΔΠΟ), η οποία αξιολογεί τα πιστωτικά αιτήματα που υποβάλλονται από τις επιχειρηματικές μονάδες, μια διαδικασία η οποία περιλαμβάνει την αποτίμηση του λειτουργικού και χρηματοοικονομικού προφίλ του πελάτη, την επικύρωση της πιστοληπτικής του διαβάθμισης (borrower's rating) και την αναγνώριση δυνητικών παραγόντων κινδύνου για την Τράπεζα.

Οι διαδικασίες ελέγχου και έγκρισης για πιστοδοτήσεις προς μικρές επιχειρήσεις (με κύκλο εργασιών μέχρι €5 εκατ.) γίνεται επίσης κεντροποιημένα, βάσει συγκεκριμένων οδηγιών και εφαρμόζοντας την αρχή "four eyes principle". Η αξιολόγηση στηρίζεται πρωταρχικά στην ανάλυση των λειτουργικών χαρακτηριστικών και της χρηματοοικονομικής κατάστασης του πιστούχου. Το ίδιο ισχύει για πιστοδοτήσεις προς ιδιώτες (καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια) όπου η πιστωτική αξιολόγηση βασίζεται σε κριτήρια σχετιζόμενα με τα χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου λιανικής όπως η χρηματοοικονομική κατάσταση του πιστούχου, η ικανότητα αποπληρωμής, η ύπαρξη ακίνητης περιουσίας και το είδος και η ποιότητα των εξασφαλίσεων.

Η συνεχής παρακολούθηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου και αποκλίσεων που μπορεί να προκύψουν, οδηγεί σε άμεση αναπροσαρμογή των πολιτικών και των διαδικασιών πιστοδοτήσεων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ο Τομέας Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου (GCCS) παρακολουθεί και αξιολογεί την ποιότητα των δανειακών χαρτοφυλακίων (επιχειρηματικά, καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια στην Ελλάδα και το εξωτερικό) μέσω επιτόπιων, απομακρυσμένων και θεματικών ελέγχων προκειμένου να εντοπιστούν έγκαιρα οι αναδυόμενοι κίνδυνοι, οι αδυναμίες, η συμμόρφωση με τις πιστωτικές πολιτικές και η συνέπεια στην αναδοχή κινδύνου. Επίσης, ο GCCS είναι υπεύθυνος για την επίβλεψη της ορθής λειτουργίας των μοντέλων πιστωτικής διαβάθμισης των επιχειρηματικών πιστούχων καθώς και των μοντέλων ενδείξεων πιθανής αδυναμίας πληρωμής. Επιπρόσθετα, ο GCCS εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα την επάρκεια των προβλέψεων σε όλα τα δανειακά χαρτοφυλάκια. Τέλος, ο GCCS διαορφώνει τις πιστοδοτικές πολιτικές του ομίλου ενώ παράλληλα παρακολουθεί τις κανονιστικές εξελίξεις και προτείνει σχετικές επικαιροποιήσεις των πολιτικών όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο. Ο GCCS λειτουργεί ανεξάρτητα από όλες τις επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας και αναφέρεται απευθείας στον GCRO.

Ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (Group Market and Counterparty Risk - GMCRS) έχει την ευθύνη για την επιμέτρηση, την παρακολούθηση και τη περιοδική αναφορά της έκθεσης του Ομίλου στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου (κίνδυνος εκδότη και κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου αγοράς), ο οποίος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της μονάδας διαχείρισης διαθεσίμων, όπως συναλλαγές χρεογράφων και παραγώγων, συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης τίτλων, τοποθετήσεις στην διατραπεζική αγορά και λοιπά. Ο Όμιλος θεσπίζει όρια κινδύνου αντισυμβαλλόμενου τα οποία βασίζονται κυρίως στην πιστοληπτική διαβάθμιση του αντισυμβαλλόμενου, όπως αυτή παρέχεται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, στην κατηγορία του προϊόντος και την ημερομηνία λήξης της συναλλαγής (π.χ. όρια ελέγχου καθαρών ανοιχτών θέσεων σε παράγωγα ανά ποσό και διάρκεια, έκθεση σε κυβερνητικά και επιχειρησιακά ομόλογα και σε χρεόγραφα καλυμμένα με περιουσιακά στοιχεία, κ.λ.π.). Ο GMCRS διατηρεί και επικαιροποιεί τα συστήματα παρακολούθησης των ορίων και διασφαλίζει την ορθότητα και τη συμμόρφωση των ορίων όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις πολιτικές της Τράπεζας, όπως εγκρίθηκαν από τα αρμόδια διοικητικά όργανα του Ομίλου. Η χρήση των ανωτέρω ορίων, τυχόν υπερβάσεις αυτών, καθώς και η συνολική έκθεση ανά θυγατρική του Ομίλου, ανά αντισυμβαλλόμενο και κατηγορία προϊόντος παρακολουθούνται καθημερινά από τον GMCRS. Ο Όμιλος εφάρμοσε μέσα στο 2021 το νέο εποπτικό πλαίσιο για τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου από παράγωγα (SA-CCR).

Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς ο οποίος είναι ο κίνδυνος πιθανής ζημιάς λόγω δυσμενών αλλαγών στις μεταβλητές της αγοράς. Μεταβολές σε επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads), τιμές μετοχών και σε άλλους σχετικούς παράγοντες, όπως στην τεκμαρτή μεταβλητότητα των προηγούμενων, μπορούν να επηρεάσουν τα έσοδα του Ομίλου ή την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του. Ο τομέας GMCRS παρακολουθεί, ελέγχει και εκτιμά τους κινδύνους αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος. Ο GMCRS είναι υπεύθυνος για την επιμέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αναφορά όλων των κινδύνων αγοράς συμπεριλαμβάνοντας και τον επιτοκιακό κίνδυνο του Επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (Interest rate risk in the Banking Book – IRRBB) και αναφέρεται στον GCRO. Τα ανοίγματα και η χρήση των ορίων αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων του ΔΣ.

Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR), αναλύσεις ευαισθησίας καθώς και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (stress testing) για την διαχείριση και παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς στην Ελλάδα και στις διεθνείς του δραστηριότητες. Η μέθοδος VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την δυνητική αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει ο Όμιλος είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 1 ημέρας, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (εφαρμόζεται πλήρης επανατιμολόγηση σε κάθε θέση). Επειδή η μέθοδος VaR αποτελεί βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς που είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, έχουν

θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις ανοικτές θέσεις (εμπορικά και επενδυτικά χαρτοφυλάκια) που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, ενώ η πραγματική έκθεση του Ομίλου επισκοπείται από τη διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθοδολογίας δεν αποτρέπει ζημιές έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά. Για αυτό το λόγο ο Όμιλος χρησιμοποιεί στην παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς επιπρόσθετες μεθόδους μέτρησης όπως το Stressed VaR, Expected Shortfall και Stress Tests. Τέλος, ο Όμιλος διαθέτει τα απαιτούμενα συστήματα και διαδικασίες για την εφαρμογή του νέου εποπτικού πλαισίου για τον κίνδυνο αγοράς (FRTB) σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο.

Επιτοκιακός Κίνδυνος στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο (IRRBB)

Ο IRRBB ορίζεται ως ο τρέχων και μελλοντικός κίνδυνος μιας αρνητικής επίδρασης στην οικονομική αξία της καθαρής θέσης, ή του Καθαρού Επιτοκιακού Αποτελέσματος του Οργανισμού. Ο εν λόγω κίνδυνος, λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, τις αλλαγές της αγοραίας αξίας που προκύπτουν από δυσμενείς μεταβολές των επιτοκίων, οι οποίες επηρεάζουν τις τοκοφόρες συναλλαγές και συμπεριλαμβάνουν τον κίνδυνο που πηγάζει από την αναντιστοιχία των ταμειακών ροών, τον κίνδυνο βάσης και τα δικαιώματα προαίρεσης.

Ο GMCRS είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση, τον έλεγχο, την εκτίμηση του IRRBB και την παραγωγή όλων των σχετικών αναφορών, σε επίπεδο Ομίλου. Τόσο η ευαισθησία της μεταβολής της Οικονομικής Αξίας (EVE – Economic Value of Equity), όσο και του Καθαρού Επιτοκιακού Αποτελέσματος (NII – Net Interest Income) υπολογίζονται σε περιοδική βάση και συγκρίνονται με τα αντίστοιχα όρια, τα εγκεκριμένα από την Επιτροπή Κινδύνων (Board Risk Committee). Ο Όμιλος, επί του παρόντος, κάνει χρήση του προσφάτως εγκατεστημένου εργαλείου Διαχείρισης Στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (ALM - Asset and Liability Management), για ένα σημαντικό τμήμα της ανάλυσης σε επίπεδο Τράπεζας, ενώ σχεδιάζει την περαιτέρω επέκταση της χρήσης του για αναλύσεις του Επιτοκιακού Κινδύνου στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο, σε επίπεδο Ομίλου. Η πολιτική για τη διαχείριση του Επιτοκιακού Κινδύνου στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο, όπως έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Κινδύνων και το ΔΣ του Ομίλου, παρέχει μια αναλυτική περιγραφή των μεθοδολογιών, της διακυβέρνησης, καθώς και των ορίων που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του IRRBB.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος εκτίθεται καθημερινά στον κίνδυνο ρευστότητας από αναλήψεις καταθέσεων, λήξεις τίτλων μεσοπρόθεσμης ή μακροπρόθεσμης διάρκειας, λήξεις εξασφαλισμένης ή μη εξασφαλισμένης χρηματοδότησης (συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων («repay»)) και διατραπεζικός δανεισμός), αλλαγή στην αξία ενεχύρων ως αποτέλεσμα μεταβολών στην αγορά, χρηματοδοτήσεων δανείων και καταπτώσεων εγγυήσεων. Η Επιτροπή Κινδύνων καθορίζει επαρκή όρια ρευστότητας για να διασφαλίσει ότι υπάρχουν επαρκή αποθέματα για να καλυφθούν ενδεχόμενες ανάγκες. Ο Όμιλος παρακολουθεί σε διαρκή βάση το επίπεδο του κινδύνου ρευστότητας χρησιμοποιώντας εποπτικά και εσωτερικά συστήματα μέτρησης και μεθοδολογίες (Δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR), Δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR), ανάλυση αποθεματικών ρευστότητας (buffer analysis), ανάλυση χρηματοροών (cash flow analysis), βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (stress tests) κ.α.).

Η Επιτροπή Κινδύνων είναι υπεύθυνη για την έγκριση όλων των στρατηγικών αποφάσεων για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας και για την παρακολούθηση των ποσοτικών και ποιοτικών διαστάσεων του κινδύνου ρευστότητας. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού του Ομίλου (Assets and Liabilities Committee G-ALCO) είναι εξουσιοδοτημένη να διαμορφώνει και να εφαρμόζει την πολιτική διαχείρισης ρευστότητας με βάση το υφιστάμενο επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνων (risk appetite) και να ελέγχει τη διαθέσιμη ρευστότητα τουλάχιστον σε μηνιαία βάση. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων του Ομίλου (Treasury) είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της στρατηγικής του Ομίλου, όσον αφορά στην ημερήσια διαχείριση ρευστότητας του Ομίλου και για την προετοιμασία και παρακολούθηση του προϋπολογισμού ρευστότητας του Ομίλου ενώ ο GMCRS είναι υπεύθυνος για την επιμέτρηση, παρακολούθηση και ενημέρωση σχετικά με τη ρευστότητα του Ομίλου.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ως λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ο κίνδυνος απώλειας που προκύπτει από ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές διαδικασίες, ανθρώπους και συστήματα ή από εξωτερικά γεγονότα. Αυτός ο ορισμός περιλαμβάνει τον νομικό κίνδυνο, αλλά εξαιρεί το στρατηγικό κίνδυνο και τον κίνδυνο φήμης. Ο λειτουργικός κίνδυνος ενσωματώνεται σε κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα που αναλαμβάνει ο Όμιλος. Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου είναι να διασφαλίσει την αριότητα των λειτουργιών του Ομίλου και την ακεραιότητα της φήμης του, περιορίζοντας τον αντίκτυπο του λειτουργικού κινδύνου. Για την καλύτερη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, ο Όμιλος εφαρμόζει ένα Πλαίσιο Διαχείρισης Επιχειρησιακού Κινδύνου για να καθορίσει την προσέγγισή του στον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και την αναφορά των λειτουργικών κινδύνων.

Η ευθύνη διακυβέρνησης για τη διαχείριση λειτουργικού κινδύνου ξεκινάει από το ΔΣ μέσω της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Ανώτερης Διοίκησης, και μεταφέρεται προς τους Προϊσταμένους και το προσωπικό κάθε επιχειρηματικής μονάδας. Το ΔΣ θέτει τους μηχανισμούς με τους οποίους ο Όμιλος διαχειρίζεται τον λειτουργικό κίνδυνο καθορίζοντας τις προσδοκίες της Ανώτερης Διοίκησης και αναθέτοντας την σχετική ευθύνη. Η Επιτροπή Κινδύνων και η Επιτροπή Ελέγχου του Ομίλου (Audit Committee - AC) παρακολουθούν το επίπεδο και το προφίλ λειτουργικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου των λειτουργικών ζημιών, της συχνότητας και της σοβαρότητάς τους.

Οι επικεφαλής κάθε Επιχειρηματικής Μονάδας (risk owners) έχουν την πρωταρχική ευθύνη για την καθημερινή διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου στις Μονάδες τους και τη συμμόρφωσή τους προς τους σχετικούς μηχανισμούς ελέγχου. Για τον σκοπό αυτό κάθε επιχειρηματική μονάδα:

- α) εντοπίζει, αξιολογεί και παρακολουθεί τους λειτουργικούς κινδύνους της και εφαρμόζει μηχανισμούς ελέγχου και τεχνικές μετριασμού του κινδύνου,
- β) αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ελέγχου,
- γ) αναφέρει όλα τα σχετικά θέματα,
- δ) έχει πρόσβαση και χρησιμοποιεί τις μεθόδους και τα εργαλεία που καθορίζονται από τον Τομέα Λειτουργικών Κινδύνων Ομίλου, προκειμένου να διευκολύνει τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων.

Κάθε Επιχειρηματική Μονάδα έχει ορίσει έναν Αρμόδιο Λειτουργικού Κινδύνου (OpRisk Partner) ή μία Μονάδα Ελέγχου Λειτουργικών Κινδύνων (ORMU) ανάλογα με το μέγεθος της επιχειρηματικής μονάδας, που είναι υπεύθυνοι για την εσωτερική διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου της Μονάδας τους. Οι Αρμόδιοι Λειτουργικού Κινδύνου και οι Μονάδες Ελέγχου Λειτουργικού Κινδύνου αποτελούν το σύνδεσμο μεταξύ της Πρώτης και της Δεύτερης Γραμμής του μοντέλου των τριών γραμμών άμυνας για όλα τα θέματα λειτουργικού κινδύνου. Επιπλέον, Αρμόδιοι Λειτουργικού Κινδύνου υπάρχουν και σε Μονάδες που αποτελούν μέρος της Δεύτερης και της Τρίτης Γραμμής για να διασφαλίσουν την κατάλληλη επίβλεψη λειτουργικού κινδύνου σε αυτές τις λειτουργίες.

Ο Τομέας Λειτουργικών Κινδύνων Ομίλου (GORS) έχει οριστεί ως υπεύθυνος συντονιστής για την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων (NFR). Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες του GORS στοχεύουν στην εναρμόνιση των δραστηριοτήτων της Δεύτερης Γραμμής Άμυνας σε ολόκληρο τον Όμιλο και στην ολιστική διασφάλιση της αποτελεσματικής, συνεπούς εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων (NFR). Οι μονάδες της Δεύτερης Γραμμής Άμυνας διατηρούν τις ευθύνες τους για συγκεκριμένα θέματα κινδύνου (Risk Themes) που τους ανήκουν. Η διαχείριση μη χρηματοοικονομικών κινδύνων (NFR) περιλαμβάνει εντοπισμό, αξιολόγηση και μετριασμό κινδύνου, ενώ εφαρμόζει ανεξάρτητη εποπτεία και αποτελεσματική κουλτούρα κινδύνου για να διασφαλίσει ότι οι επιχειρηματικοί στόχοι επιτυγχάνονται εντός των ορίων ανοχής για τους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους που αντικατοπτρίζεται στις Πολιτικές και τις Κατευθυντήριες Γραμμές του Ομίλου. Η ενημέρωση και η εφαρμογή του Πλαισίου Διαχείρισης των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων (NFR) είναι σε εξέλιξη.

Κίνδυνος κλιματικής αλλαγής

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει την κλιματική αλλαγή ως σημαντικό κίνδυνο και με βάση τις εποπτικές οδηγίες προσαρμόζει τις πολιτικές και μεθοδολογίες αναγνώρισης και παρακολούθησης των σχετικών κινδύνων.

Συγκεκριμένα, ο κλιματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προέρχεται από πιθανή απώλεια ή αρνητική επίδραση στον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένων ζημιών/καταστροφών σε φυσικά περιουσιακά στοιχεία, διακοπής εργασιών ή αστοχιών συστημάτων, ως αποτέλεσμα των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών.

Οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν δύο βασικές κατηγορίες κινδύνου:

- α) Ο φυσικός κίνδυνος, ο οποίος αναφέρεται στις οικονομικές επιπτώσεις ενός μεταβαλλόμενου κλίματος, συμπεριλαμβανομένων συχνότερων ακραίων καιρικών φαινομένων και σταδιακών αλλαγών του κλίματος, καθώς και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, όπως η ρύπανση του αέρα, των υδάτων και της γης, η έλλειψη νερού, η απώλεια βιοποικιλότητας και η αποψίλωση των δασών και
- β) Ο κίνδυνος μετάβασης αναφέρεται στη χρηματοοικονομική ζημία ενός οργανισμού, η οποία μπορεί να επέλθει, άμεσα ή έμμεσα, από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια οικονομία χαμηλότερων εκπομπών άνθρακα και πιο περιβαλλοντολογικά βιώσιμη.

Ο Όμιλος υιοθετεί μία στρατηγική προσέγγιση προς τη βιωσιμότητα, την αναγνώριση και διαχείριση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη σημασία που δίνεται στους κινδύνους και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από τη μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ESG στρατηγικής για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy), η οποία θα εστιάζει στα ακόλουθα:

- α) Δέσμευση και ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν την επιχείρησή τους έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής,
- β) Δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειες μετάβασης τους προς ένα οικονομικό περιβάλλον πιο φιλικό προς το ESG,
- γ) Δυνατότητες και εργαλεία, όπως πλαίσια και προϊόντα για τη στήριξη της Βιώσιμης Χρηματοδότησης,
- δ) Αξιολόγηση κινδύνου σημαντικών ανοιγμάτων ως τους κλιματικούς κινδύνους.

Σε συμφωνία με τις καλές πρακτικές που έχει αναγνωρίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), η ESG στρατηγική της Τράπεζας για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy) θα επικεντρωθεί σε βιώσιμους χρηματοδοτικούς στόχους / δεσμεύσεις. Ειδικότερα, η Τράπεζα προσδιόρισε συνολικούς στόχους σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και επίπεδο κλάδου όσον αφορά τη χρηματοδότηση της πράσινης μετάβασης των πελατών της. Για τη διευκόλυνση της ταξινόμησης των ευκαιριών βιώσιμης/πράσινης χρηματοδότησης με δομημένο τρόπο, η Τράπεζα έχει αναπτύξει το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance Framework - SFF). Μέσω του SFF της, η Τράπεζα ταξινομεί τις λύσεις βιώσιμου δανεισμού που προσφέρονται στους πελάτες της, προσδιορίζοντας την προσέγγιση ταξινόμησης που εφαρμόζει και τις δραστηριότητες που ορίζονται ως επιλέξιμες για πρόσβαση σε βιώσιμη

χρηματοδότηση (επιλέξιμα πράσινα και κοινωνικά περιουσιακά στοιχεία). Ανάλογες πρωτοβουλίες για τη δημιουργία SFF πλαισίου βρίσκονται σε εξέλιξη και στις θυγατρικές.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει επικαιροποιήσει τη δομή διακυβέρνησής της ενσωματώνοντας και καθορίζοντας ρόλους και αρμοδιότητες σε σχέση με τους κινδύνους που αφορούν το κλίμα και το περιβάλλον, ενσωματώνοντας ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές της αγοράς.

Η Διακυβέρνηση Κλιματικών και Περιβαλλοντικών Κινδύνων περιλαμβάνει διάφορα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. Επιχειρηματικές Λειτουργίες, Μονάδες και Επιτροπές). Ο Όμιλος εφαρμόζει ένα μοντέλο καθορισμένων ρόλων και αρμοδιοτήτων σχετικά με τη διαχείριση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στις 3 Γραμμές Άμυνας.

Η Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων του Ομίλου (GCRD) έχει την ευθύνη για την επίβλεψη, την παρακολούθηση και τη διαχείριση κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων. Ειδικότερα, λειτουργεί ως γραφείο διαχείρισης έργου ('Project Office') υπεύθυνο για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης σχετικά με τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς κινδύνους, με συντονιστικό και εποπτικό ρόλο σε όλα τα σχετικά έργα με σκοπό τη διασφάλιση της ευθυγράμμισης με την επιχειρηματική στρατηγική της Τράπεζας και τις προσδοκίες των εποπτικών αρχών. Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω Διεύθυνση διασφαλίζει την υλοποίηση των πρωτοβουλιών σχετικά με το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα (πλαίσια, πολιτικές, διαδικασίες και προϊόντα) καθώς και την συμμόρφωση με τους υφιστάμενους και τους επερχόμενους κανονισμούς που σχετίζονται με την βιωσιμότητα, στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος στο επίπεδο της Τράπεζας, σε ευθυγράμμιση με το πλάνο που έχει συμφωνηθεί σε εποπτικό επίπεδο, το οποίο επιταχύνεται όπου αυτό είναι εφικτό. Επίσης, η Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων είναι υπεύθυνη για το συντονισμό με τις Επιχειρηματικές Μονάδες και τις Μονάδες των Κινδύνων, την προετοιμασία και υποβολή προς έγκριση της ESG στρατηγικής για τις χρηματοδοτήσεις, καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής της. Επιπλέον, η εν λόγω Διεύθυνση ηγείται της ανεξάρτητης διαδικασίας επαναξιολόγησης βιώσιμου δανεισμού σε επίπεδο 2ης γραμμής άμυνας. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του εγκεκριμένου Πλαισίου Βιώσιμης Χρηματοδότησης (SFF), η Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση των χαρακτηριστικών βιωσιμότητας νέων δανείων και προϊόντων σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο SFF. Περαιτέρω πληροφορίες για κινδύνους σχετικούς με θέματα ESG παρέχονται στην Ενοποιημένη Έκθεση του Πυλώνα 3 στον ιστότοπο της Εταιρείας.

Ο Όμιλος εφαρμόζει το μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας για τη διαχείριση όλων των τύπων κινδύνου. Το Μοντέλο Τριών Γραμμών Άμυνας ενισχύει τη διαχείριση και τον έλεγχο κινδύνου καθορίζοντας τους ρόλους και τις ευθύνες εντός του οργανισμού. Υπό την επίβλεψη και την καθοδήγηση της Διοίκησης, οι ευθύνες καθεμιάς από αυτές τις ομάδες ή γραμμές άμυνας είναι:

Πρώτη γραμμή - Αναλαμβάνει και διαχειρίζεται τους κινδύνους και τους ελέγχους. Η πρώτη γραμμή των επιχειρηματικών μονάδων και λειτουργιών είναι υπεύθυνη για την τήρηση του πλαισίου ελέγχου καθώς επωφελείται και είναι ο πρωταρχικός παράγοντας δημιουργίας κινδύνων,

Δεύτερη γραμμή - Παρακολουθεί τους κινδύνους και τους ελέγχους υποστηρίζοντας την Εκτελεστική Διοίκηση, παρέχοντας εποπτεία, συμβουλή, ευρεία καθοδήγηση και θέτοντας προκλήσεις. Η Διαχείριση Κινδύνων και η Κανονιστική Συμμόρφωση είναι οι κύριες μονάδες της δεύτερης γραμμής άμυνας,

Τρίτη Γραμμή - Παρέχει ανεξάρτητη διαβεβαίωση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Διοίκηση για την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνων και των μηχανισμών ελέγχου. Αναφέρεται στον Εσωτερικό Έλεγχο.

Επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τους στόχους και τις πολιτικές της διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής για την αντιστάθμιση κινδύνων κάθε βασικού τύπου συναλλαγής για την οποία έχει χρησιμοποιηθεί λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων περιγράφονται στις σημειώσεις 2, 5 και 19 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022.

Διαχείριση Μν Εξυηρητούμενων Ανοιγμάτων (NPE)

Ο Όμιλος σε συνέχεια της στρατηγικής συνεργασίας με την doValue S.p.A. και τη μετάβαση στο νέο μοντέλο λειτουργίας για τη διαχείριση των NPEs, υλοποιεί το Στρατηγικό πλάνο των NPE μέσω της εφαρμογής του από την doValue Greece για το καρτοφυλάκιο που έχει ανατεθεί και τις συναλλαγές τιτλοποίησης.

Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (Troubled Assets Committee-TAC)

Η Troubled Assets Committee (TAC) έχει συσταθεί σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις και ο κύριος σκοπός της είναι να λειτουργεί ως ανεξάρτητο όργανο, που παρακολουθεί στενά το προβληματικό καρτοφυλάκιο της Τράπεζας και την υλοποίηση της στρατηγικής διαχείρισης των NPE.

Remedial and Servicing Strategy (RSS)

Ο Τομέας Remedial & Servicing Strategy (RSS) έχει αποστολή την εκπόνηση του σχεδίου μείωσης των NPE και τη στενή παρακολούθηση της συνολικής απόδοσης του NPE καρτοφυλακίου καθώς και της σχέσης της Τράπεζας με την doValue Greece. Επιπρόσθετα, σε συνέχεια των δεσμεύσεων της Τράπεζας έναντι των απαιτήσεων παρακολούθησης της μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (SRT) σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας, ο RSS διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της ομαλής και έγκαιρης εκτέλεσης της σχετικής διαδικασίας και στην κατάλληλη επίλυση τυχόν ελλείψεων, παρέχοντας παράλληλα τυχόν απαιτούμενες διευκρινίσεις ή πρόσθετο υλικό που απαιτείται από τις εποπτικές αρχές. Ο επικεφαλής του RSS αναφέρεται στο Γενικό Διευθυντή Στρατηγικής Ομίλου.

Σε αυτό το πλαίσιο ο RSS, μεταξύ άλλων, είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα:

- α) Ανάπτυξη και ενεργή παρακολούθηση των NPE στόχων και του σχεδίου μείωσης τους,
- β) Καθορισμός στρατηγικών αρχών, προτεραιοτήτων, πλαισίου πολιτικής και παρακολούθηση απόδοσης (Key Performance Indicators – KPIs) βάσει των οποίων η doValue Greece διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο,
- γ) Στενή παρακολούθηση της υλοποίησης των εγκεκριμένων στρατηγικών, καθώς και όλων των συμβατικών διατάξεων στο πλαίσιο των συμβατικών συμφωνιών που αφορούν την ανάθεση του Eurobank χαρτοφυλακίου στην doValue Greece συμπεριλαμβανομένου του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου του ERB Recovery DAC,
- δ) Παρακολούθηση της απόδοσης των τίτλων υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων σε συνεργασία με το Group Risk, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου (SRT) και του Προγράμματος Εγγύησης Ελληνικών Τιτλοποιήσεων (HAPS),
- ε) Προϋπολογισμός και παρακολούθηση των εξόδων και εσόδων της Τράπεζας που σχετίζονται με το ανατεθειμένο χαρτοφυλάκιο,
- στ) Στενή συνεργασία με την doValue Greece σε καθημερινή βάση για την επίτευξη των στόχων του Ομίλου,
- ζ) Επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές.

Στρατηγική Διαχείρισης και Επιχειρησιακοί στόχοι για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE)

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) σχετικά με τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE), τον Μάρτιο 2023, ο Όμιλος υπέβαλε τη Στρατηγική Διαχείρισης των NPE (NPE Management Strategy) για τα έτη 2023-2025, μαζί με τους ετήσιους στόχους για τα NPE τόσο σε επίπεδο Τράπεζας όσο και σε επίπεδο Ομίλου. Στο επιχειρησιακό σχέδιο προβλέπεται η μείωση του δείκτη NPE του Ομίλου στο 5,2% στο τέλος του 2023 και στο 4,5% το 2025.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής διαχείρισης των NPE, ο Όμιλος έχει σχεδιάσει μία νέα τιτλοποίηση NPE ενός υποκείμενου επιχειρηματικού δανειακού χαρτοφυλακίου (project «Solar») ως μέρος μιας κοινής πρωτοβουλίας με άλλες Ελληνικές συστημικές τράπεζες. Ο Όμιλος στοχεύει στην εποπτική και λογιστική αποαναγνώριση του υποκείμενου επιχειρηματικού δανειακού χαρτοφυλακίου από τον ισολογισμό του, μέσω της επίτευξης της μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (SRT) και της ένταξης της τιτλοποίησης «Solar» στο Ελληνικό Πρόγραμμα Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων («HAPS»), προκειμένου ο τίτλος υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης να καταστεί δικαιούχος της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Παράλληλα, η Διοίκηση μαζί με τις υπόλοιπες συμμετέχουσες τράπεζες, έχουν ξεκινήσει ενέργειες για την πώληση της πλειοψηφίας των τίτλων ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης που θα εκδοθούν στο πλαίσιο της προαναφερθείσας τιτλοποίησης (σημ. 20 των ενοποιημένων των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Μακροοικονομικές Προοπτικές και Κίνδυνοι

Το 2022 χαρακτηρίστηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία, ο οποίος οδήγησε σε μια παγκόσμια - αλλά κυρίως ευρωπαϊκή- ενεργειακή κρίση, εντείνοντας τις ήδη υπάρχουσες πληθωριστικές πιέσεις και αυξάνοντας την οικονομική αβεβαιότητα και τις διακυμάνσεις στην παγκόσμια οικονομία και τις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές. Εντούτοις, η ανάκαμψη μετά την πανδημία συνεχίστηκε για δεύτερο συνεχόμενο έτος στην Ελλάδα, με την αύξηση του ΑΕΠ της να υπεραποδίδει εκείνης των περισσότερων εταίρων της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), η ελληνική οικονομία μεγεθύνθηκε με ετήσιο ρυθμό 5,9% το 2022 λόγω της ισχυρής αύξησης της κατανάλωσης των νοικοκυριών, των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου και της εξαγωγής υπηρεσιών, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕπ), σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της (Φεβρουάριος 2023), να εκτιμά τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2022 στο 5,5% και του 2023 στο 1,2%. Ο πληθωρισμός, υπολογιζόμενος βάσει της μέσης ετήσιας μεταβολής 12 μηνών του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), αυξήθηκε στο 9,3% το 2022 σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, κυρίως ως αποτέλεσμα των αναταράξεων στην προσφορά (επιπλέον λόγω της ανόδου των τιμών της ενέργειας, των τροφίμων και των πρώτων υλών, των συνεχών αναταράξεων στην εφοδιαστική αλυσίδα και των αυξήσεων των ονομαστικών μισθών) παράλληλα με την ραγδαία μεταπανδημική ανάκαμψη της εγχώριας και της εξωτερικής ζήτησης. Η ΕΕπ αναμένει πτώση του πληθωρισμού στο 4,5% το 2023 και περαιτέρω αποκλιμάκωση στο 2,4% το 2024. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το μέσο μηνιαίο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 12,4% το 2022 από 14,8% το 2021, ενώ ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) στην πιο πρόσφατη μελέτη του (Ιανουάριος 2023) αναμένει συρρίκνωση του ποσοστού ανεργίας στο 11,5% το 2023.

Σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες που έχει παρουσία ο Όμιλος αναμένεται να δοθεί από τη χρηματοδότηση της ΕΕ, κατά κύριο λόγο μέσω του Προγράμματος “Next Generation EU” (NGEU) και του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) 2021–2027, δηλαδή του μακροχρόνιου Πρύπολογισμού της ΕΕ. Η Ελλάδα θα λάβει από την ΕΕ πόρους πλέον των €30,5 δις (€17,8 δις σε επιδοτήσεις και €12,7 δις σε δάνεια) έως το 2026 από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA, Recovery and Resilience Facility – RRF) για να χρηματοδοτήσει έργα και δράσεις που περιγράφονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), με τίτλο «Ελλάδα 2.0». Το ΕΣΑΑ προβλέπει ότι το προαναφερθέν ποσό θα ενισχυθεί με επιπλέον €26,5 δις ιδιωτικών κεφαλαίων. Προκαταβολή ύψους €4 δις εκταμιεύτηκε τον Αύγουστο 2021, και οι δύο πρώτες τακτικές δόσεις ύψους €3,6 δις έλασαν τον Απρίλιο 2022 και τον Ιανουάριο 2023 αντίστοιχα. Στην Ελλάδα αντιστοιχούν επίσης περίπου €40 δις από το ΠΔΠ 2021–2027, εκ των οποίων σχεδόν €21 δις θα χρηματοδοτήσουν επενδύσεις και δράσεις μέσω του νέου Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021–2027).

Στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής, παρότι οι καθαρές αγορές ομολόγων στο πλαίσιο του εκτάκτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Program – PEPP) τερματίστηκαν στο τέλος του Μαρτίου 2022, όπως είχε προγραμματιστεί, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να επανεπενδύει τα κεφάλαια από τίτλους που λήγουν τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024, συμπεριλαμβανομένων αγορών

Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) επιπλέον της αξίας αυτών που λήγουν. Την 31 Ιανουαρίου 2023, οι καθαρές αγορές Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του PEPP ανήλθαν σε €37,8 δις. Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, σύμφωνα με τη σταθερή προσήλωσή του στο ρόλο του για την εξασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, έχει προχωρήσει σε έξι γύρους αυξήσεων των επιτοκίων (τον Ιούλιο, τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και τον Δεκέμβριο του 2022, τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023), αυξάνοντας τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ κατά 350 μονάδες βάσης συνολικά, ενώ ενέκρινε και ένα νέο εργαλείο νομισματικής πολιτικής (το «Transmission Protection Instrument – TPI») με σκοπό την αποτροπή του κατακερματισμού της αγοράς κρατικών ομολόγων. Τέλος, μετά τη λήξη των ειδικών όρων και προϋποθέσεων που ίσχυαν για το πρόγραμμα TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) την 23 Ιουνίου 2022, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να αξιολογεί πως οι στοχευμένες δανειοδοτικές πράξεις συνεισφέρουν στη νομισματική πολιτική της.

Στο δημοσιονομικό πεδίο, σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2023, το πρωτογενές ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αναμενόταν να παρουσιάσει έλλειμμα 1,6% του ΑΕΠ το 2022 (σύμφωνα με πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, το έλλειμμα μπορεί να διαμορφωθεί περίπου στο 1% του ΑΕΠ ή και χαμηλότερα) και πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ το 2023 (2021: έλλειμα 5% του ΑΕΠ). Η απόκλιση από τον στόχο για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ το 2022 δε θεωρείται ως παράβαση των δεσμεύσεων της Ελλάδας στο πλαίσιο του προγράμματος της ενισχυμένης εποπτείας, αφού τον Μάρτιο του 2020 η ΕΕπ ενεργοποίησε τη γενική ρήτρα διαφυγής (general escape clause), επιτρέποντας μη-μόνιμες αποκλίσεις των κερών-μελών από το συμφωνηθέν δημοσιονομικό πλαίσιο λόγω των εξαιρετικών κινδύνων για την υγεία και την οικονομία που δημιουργήσε η πανδημία. Η ΕΕπ έχει προτείνει την επέκταση της ισχύος της γενικής ρήτρας διαφυγής το 2023 και την ανάκλησή της το 2024. Η Ελλάδα εξήλθε από το καθεστώς της Ενισχυμένης Εποπτείας τον Αύγουστο του 2022, σε συνέχεια της επιτυχούς ολοκλήρωσης της δεκατη τέταρτης και τελευταίας τριμηνιαίας αξιολόγησης (Μάιος 2022). Το συνολικό όφελος μεταξύ 2018 και 2023 υπερβαίνει τα €6,1 δις (εκαταμιεύσεις €5,1 δις και μειώσεις τόκων €1 δις). Ο λόγος του δημοσίου χρέους ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί στο 168,9% και στο 159,3% το 2022 και το 2023 αντίστοιχα (2021: 194,5%), χάρη στην ισχυρή οικονομική ανάκαμψη και την επίδραση της οξείας ανόδου του επιπέδου των τιμών στο ονομαστικό ΑΕΠ. Οι προαναφερθείσες προβλέψεις δύνανται να μεταβληθούν στην περίπτωση πιθανών δυσμενών διεθνών εξελίξεων οι οποίες μπορεί να έχουν επιπτώσεις στις τιμές της ενέργειας και άλλων αγαθών, στα επιτόκια, στην εξωτερική και την εσωτερική ζήτηση, δημιουργώντας την ανάγκη για τη λήψη πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων στήριξης.

Όσον αφορά στις μεταβολές στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας τους τελευταίους δώδεκα μήνες, ο οίκος DBRS Morningstar αναβάθμισε το αξιόχρεο της Ελλάδας σε BB (high) με σταθερή προοπτική από BB με θετική προοπτική την 18 Μαρτίου 2022. Παρομοίως, οι οίκοι Standard & Poor's, την 22 Απριλίου 2022, και Fitch Ratings, την 27 Ιανουαρίου 2023, αναβάθμισαν το αξιόχρεο της Ελλάδας σε BB+ από BB, αλλάζοντας την προοπτική της σε σταθερή. Αν και η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας παραμένει μια βαθμίδα κάτω από την επενδυτική σύμφωνα με τρεις από τους τέσσερις αποδεκτούς από το Ευρωσύστημα εξωτερικούς οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, οι παραπάνω αναβαθμίσεις εκφράζουν την βελτιούμενη θέωση των διεθνών οίκων σχετικά με τη βιωσιμότητα της δημοσιονομικής θέσης της Ελλάδας παρά το αντίξοο διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Το 2022, το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), προχώρησε στην έκδοση εννέα ομολόγων διαφόρων λήξεων (5ετών, 10ετών, 15ετών και 20ετών) αντλώντας συνολικά €8,3 δις από τις διεθνείς χρηματαγορές. Την 17 Ιανουαρίου 2023, ο ΟΔΔΗΧ εξέδωσε ένα 10ετές ομόλογο ύψους €3,5 δις με απόδοση 4,279% και πιο πρόσφατα, την 29 Μαρτίου 2023, εξέδωσε ένα 5ετές ομόλογο ύψους €2,5 δις με απόδοση 3,919%. Στο τέλος του 2022, τα ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου ξεπερνούσαν τα €30 δις και μέχρι τον Φεβρουάριο 2023 η αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας βρισκόταν μία βαθμίδα κάτω της επενδυτικής σύμφωνα με τρεις από τους τέσσερις μεγάλους οίκους που είναι αναγνωρισμένοι από την ΕΚΤ (DBRS Morningstar: BB (high), S&P Ratings, Fitch Ratings: BB+).

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), το υπόλοιπο της χρηματοδότησης του εγχώριου μη χρηματοπιστωτικού ιδιωτικού τομέα ανερχόταν στα €107,1 δις στο τέλος του 2022, από €102,6 δις στο τέλος του 2021, σημειώνοντας άνοδο κατά 4,4% σε μη-προσαρμοσμένη βάση, παρά τη μεγάλη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων μέσω του προγράμματος «Ηρακλής II». Σε προσαρμοσμένη βάση, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη τις διαγραφές, τις αναταξινομήσεις και τις συναλλαγματικές διαφορές, η χρηματοδότηση του εγχώριου μη χρηματοπιστωτικού ιδιωτικού τομέα αυξήθηκε κατά 6,2% το 2022. Στην άλλη πλευρά του ισοζυγίου, οι συνολικές εγχώριες ιδιωτικές καταθέσεις ανήλθαν στα €185,1 δις στο τέλος του 2022 από €175,5 δις στο τέλος του 2021, σημειώνοντας άνοδο κατά 5,5%. Η αξιοσημείωτη αυτή ετήσια άνοδος είναι αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ και της επίδρασης των μέτρων στήριξης της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης. Προσωρινά στοιχεία της ΤτΕ δείχνουν άνοδο 10,2% στις τιμές των οικιστικών ακινήτων το πρώτο εννεάμηνο του 2022 και άνοδο 2,4% στις τιμές των εμπορικών ακινήτων το πρώτο εξάμηνο του 2022 σε σχέση με τα αντίστοιχα επίπεδα στο τέλος του 2021.

Το 2022, η γεωπολιτική αναταραχή που προκλήθηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία είχε ως αποτέλεσμα την επιδείνωση των μακροοικονομικών προοπτικών στις χώρες της Κεντρικής, Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ωστόσο, η οικονομική ύφεση στην εν λόγω περιοχή δεν ήταν τόσο έντονη όσο αναμενόταν αρχικά, δεδομένης της ανθεκτικότητας που έχουν επιδείξει οι περιφερειακές οικονομίες απέναντι στις συνέπειες του πολέμου. Αναφορικά με τις μελλοντικές προοπτικές, οι κύριοι κίνδυνοι εξακολουθούν να πηγάζουν από την παρατεταμένη γεωπολιτική αναταραχή και τις πληθωριστικές εξελίξεις. Οι προοπτικές για τον πληθωρισμό στην περιοχή για το 2023 έχουν βελτιωθεί σε γενικές γραμμές λόγω της αποκλιμάκωσης των τιμών της ενέργειας. Σε αυτό το πλαίσιο, οι κεντρικές τράπεζες της περιοχής έχουν ξεκινήσει από τα μέσα του 2021 να εφαρμόζουν περιοριστική νομισματική πολιτική αυξάνοντας τα βασικά επιτόκια πολιτικής καθ' όλη τη διάρκεια του 2022, με το περιοριστικό νομισματικό κύκλο να μην έχει ακόμη ολοκληρωθεί σε ορισμένες χώρες της περιοχής.

Στο ίδιο πλαίσιο με την περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, η οικονομία της Βουλγαρίας αναπτύχθηκε κατά 3,4% το 2022 (2021: 7,6%), με βάση στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βουλγαρίας, λόγω της αύξησης των εξαγωγών καθώς και των αυξήσεων των μισθών και των μεταβιβαστικών πληρωμών που λειτούργησαν αντισταθμιστικά ως προς τις συνέπειες της αύξησης των τιμών καταναλωτή, καθώς ο μέσος πληθωρισμός διαμορφώθηκε σε 15,3% το 2022 (2021: 3,3%). Σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της ΕΕπ (Φεβρουάριος 2023), το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,4% το 2023 και 2,5% το 2024, κυρίως λόγω της εφαρμογής του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που θεωρείται ως ο κύριος παράγοντας της αναμενόμενης ανάκαμψης των επενδύσεων, ενώ ο ΕνΔΤΚ αναμένεται στο 7,8% το 2023.

Στην Κύπρο, σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της ΕΕπ (Φεβρουάριος 2023), η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ προβλέπεται σε 5,8% το 2022 και 1,6% το 2023 (2021: 6,6%) κυρίως λόγω της ισχυρότερης καταναλωσης των νοικοκυριών η οποία υποστηρίζεται από τα κυβερνητικά μέτρα για την αντιστάθμιση των υψηλών τιμών ενέργειας, αλλά και των υψηλότερων εξαγωγών υπηρεσιών, πρωτίστως στον τουρισμό και τις μεταφορές, που ήταν οι κύριοι μοχλοί ανάπτυξης τα τρία προηγούμενα τρίμηνα. Παρά τις αρνητικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία, τα έσοδα από τον τουρισμό αυξήθηκαν κατά 63,2% σε ετήσια βάση κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2022, επομένως ο ρόλος του τουριστικού τομέα ήταν καθοριστικός για την οικονομική ανάπτυξη το 2022. Αντίστοιχα, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) εκτιμάται σε 8,1% το 2022 και 4% το 2023 (2021: 2,3%) κυρίως λόγω της επιβράδυνσης των τιμών της ενέργειας και των εμπορευμάτων. Η εφαρμογή του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η πολύ ισχυρότερη δραστηριότητα στον τομέα του τουρισμού το 2022 αναμένεται να τονώσουν τις επενδύσεις το 2023.

Σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές για τους επόμενους 12 μήνες, οι κυριότεροι μακροοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες στην Ελλάδα και στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης έχουν ως ακολούθως: (α) ο συνεχιζόμενος πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας και οι επιπτώσεις του στην περιφερειακή και παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια, καθώς επίσης και στην ευρωπαϊκή και ελληνική οικονομία, (β) μια συνέχιση του τρέχοντος κύματος πληθωριστικών πιέσεων με επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση, την απασχόληση, τα δημόσια οικονομικά, τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων, το εξωτερικό εμπόριο και την ποιότητα ενεργητικού των τραπεζών, καθώς και τυχόν κοινωνικές και πολιτικές επιπτώσεις που μπορεί αυτά να επιφέρουν, (γ) οι τρέχουσες καθώς και οι διαφαινόμενες μελλοντικές αυξήσεις επιτοκίων διεθνώς και ιδιαίτερα στην ευρωζώνη, οι οποίες ενδέχεται να ασκήσουν ανοδικές πιέσεις στο κόστος δανεισμού του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ιδίως των υπερχρεωμένων δανειοληπτών, να αποθαρρύνουν τις επενδύσεις, να αυξήσουν τη μεταβλητότητα στις χρηματοπιστωτικές αγορές και να οδηγήσουν τις οικονομίες σε επιβράδυνση ή ακόμα και προσωρινή ύφεση, (δ) η συνέχιση και επέκταση στην ευρωζώνη της πρόσφατης αναταραχής στον χρηματοπιστωτικό τομέα, επηρεάζοντας την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και με ενδεχόμενο αντίκτυπο στο ύψος των υπό διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και στην ρευστότητα, (ε) οι συνέπειες από την πιθανή περικοπή ή διακοπή των μέτρων στήριξης της κυβέρνησης κατά της ενεργειακής κρίσης στην ανάπτυξη, στην απασχόληση και στην εξυπηρέτηση του χρέους των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, (στ) τα διαρκώς υψηλά ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και η προοπτική να εξελιχθούν ξανά σε δομικό χαρακτηριστικό μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, (ζ) η ικανότητα αξιοποίησης των πόρων του NGEU και του ΠΔΠ και η προσέλκυση νέων επενδύσεων στη χώρα, (η) η αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και ιδιωτικοποιήσεων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και τα ορόσημα του TAA και να ενισχυθούν η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα, (θ) η καθυστέρηση στην υλοποίηση των προγραμματισμένων μεταρρυθμίσεων, των έργων και των δημοσιονομικών στόχων του προϋπολογισμού στην Ελλάδα λόγω του ενδεχόμενου το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών του 2023 να οδηγήσει σε αδυναμία ή καθυστέρηση σχηματισμού κυβέρνησης με ισχυρή κοινοβουλευτική πλειοψηφία, (ι) οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην εγγύς περιοχή, (ια) η εξέλιξη της πανδημίας Covid-19 και η πιθανότητα εμφάνισης νέων μεταλλάξεων της Covid-19, που θα είχαν περαιτέρω επιπτώσεις στην οικονομική ανάκαμψη, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και το διεθνές εμπόριο με την παράταση των δυσλειτουργιών στην παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού, και (ιβ) η επιδείνωση των φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι επιπτώσεις τους στο ΑΕΠ, την απασχόληση, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και τη βιώσιμη ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Η επέλευση των ανωτέρω κινδύνων θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στο δημοσιονομικό σχεδιασμό του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς θα μπορούσε να επιβραδύνει τον αναμενόμενο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, καθώς και στη ρευστότητα, στην ποιότητα του ενεργητικού, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία του ελληνικού τραπεζικού τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος έχει μη σημαντική έκθεση σε ρωσικά ή ουκρανικά περιουσιακά στοιχεία, όπως και στις τράπεζες που αντιμετώπισαν πρόσφατα προβλήματα φερεγγυότητας ή ρευστότητας, παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό, χρηματοοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο καθώς και την πορεία των βασικών δεικτών αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού του (Key Performance Indicators - KPIs). Επίσης, έχει αυξήσει το επίπεδο ετοιμότητάς του ως προς τη λήψη αποφάσεων, πρωτοβουλιών και διαμόρφωση πολιτικών για την προστασία του κεφαλαίου και της ρευστότητάς του καθώς και την εκπλήρωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο για την περίοδο 2023-2025.

Διάρθρωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Την 31 Δεκεμβρίου 2022:

- το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Eurobank Holdings ανερχόταν σε €816.349.051,76 και διαιρείται σε 3.710.677.508 κοινές μετοχές με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας €0,22 η κάθε μία. Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την Ελληνική νομοθεσία,

- β) ο αριθμός των μετοχών της Eurobank Holdings που κατείχαν οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου στα συνήθη πλαίσια των δραστηριοτήτων τους ήταν συνολικά 260.036 (31 Δεκεμβρίου 2021: 784.540) (σημείωση 37 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων),
- γ) το ποσοστό των κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου της Eurobank Holdings που κατείχε το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ανερχόταν σε 1,40%.

Την 21 Ιουλίου 2022, η Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) των μετόχων της Eurobank Holdings ενέκρινε, μεταξύ άλλων, τον συμψηφισμό α) του συνόλου του λογαριασμού «Αποθεματικά Εταιρικού νόμου» ύψους €6.919,3 εκατ. και β) μέρους του λογαριασμού «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» ύψους €6.894,4 εκατ. με ισόποσες συσσωρευμένες ζημιές ύψους €13.813,7 εκατ., που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Ο ανωτέρω συμψηφισμός ο οποίος εγκρίθηκε από τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές τον Οκτώβριο 2022, δεν επηρέασε τα ίδια και εποπτικά κεφάλαια της Εταιρείας.

Δυνάμει της από 30 Αυγούστου 2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά € 333.444,32 με την έκδοση 1.515.656 νέων μετοχών, κοινών με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία. Αυτή η αύξηση πραγματοποιήθηκε κατόπιν της άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών τα οποία έχουν παραχωρηθεί σε βασικά στελέχη του Ομίλου με τιμή διάθεσης €0,23 η κάθε μία. Η συνολική τιμή εκδόσεως των ανωτέρω μετοχών, ύψους €348.600,88, καταβλήθηκε ολοσχερώς σε μετρητά. Η συνολική διαφορά υπέρ το άρτιο (εξαιρουμένων τυχών εξόδων άμεσα συνδεδεμένων με την εν λόγω συναλλαγή), ύψους €15.156,56, καταχωρήθηκε στον λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Eurobank Holdings την 28 Ιουλίου 2020 ενέκρινε τη θέσπιση πενταετούς προγράμματος διάθεσης μετοχών, ξεκινώντας από το 2021, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών με έκδοση νέων μετοχών και με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του Νόμου 4548/2018, τα οποία χορηγούνται σε βασικά στελέχη και του προσωπικού της Eurobank Holdings και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 32 του Νόμου 4308/2014. Ο μέγιστος αριθμός των δικαιωμάτων που δύναται να εγκριθούν καθορίστηκε στα 55.637.000 δικαιώματα, κάθε ένα εκ των οποίων θα αντιστοιχεί σε μια νέα μετοχή. Η τιμή εξάσκησης για κάθε μια νέα μετοχή θα είναι ίση με €0,23. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings να ορίσει τους δικαιούχους και να καθορίσει τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις του προγράμματος.

Τα δικαιώματα προαίρεσης είναι εξασκίσιμα τμηματικά, σε ετήσια βάση για περίοδο από 1 έως 5 χρόνια. Κάθε τμήμα μπορεί να εξασκηθεί ολικώς ή μερικώς και να μετατραπεί σε μετοχές κατά την προαίρεση των εργαζομένων, με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνουν απασχολούμενοι από τον Όμιλο μέχρι την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία εξάσκησης. Επιπλέον, τα δικαιώματα προαίρεσης συμμορφώνονται με τους περιορισμούς σχετικά με τις αποδοχές του Νόμου 3864/2010, όπως ισχύει κάθε φορά.

Σε αυτό το πλαίσιο, το ΔΣ ενέκρινε τους τελικούς όρους και την εφαρμογή της δεύτερης σειράς του προγράμματος και 11.654.117 δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών χορηγήθηκαν σε βασικά στελέχη και το προσωπικό του Ομίλου το Δεκέμβριο του 2022 με τιμή εξάσκησης €0,23. Επιπλέον πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 39 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μερίσματα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών 4548/2018, οι εταιρείες υποχρεούνται σε διανομή ελάχιστου μερίσματος που ορίζεται σε ποσοστό 35% των καθαρών κερδών χρήσης, ύστερα από αφαίρεση της κράτησης για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν προέρχονται από πραγματοποιημένα κέρδη.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Eurobank Holdings δεν είχε κέρδη και συνεπώς δεν θα διανείμει ελάχιστο μέρισμα. Επίσης, το 2023 ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι το ποσό που προοριζόταν για διανομή μερίσματος θα χρησιμοποιηθεί κατά τον βέλτιστο τρόπο προκειμένου να υποβολή προσφορά για την απόκτηση του ποσοστού 1,4% που κατέχει το ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, μέσω προγράμματος επαναγοράς μετοχών.

Βασικοί Μέτοχοι

Με βάση τις πρόσφατες γνωστοποιήσεις που έχει λάβει η Eurobank Holdings από τους μετόχους που κατέχουν ποσοστό 5% και άνω επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings, οι μέτοχοι αυτοί είναι:

- α) «Fairfax Financial Holdings Limited», κατέχοντας ποσοστό 32,99% επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 1.224.002.259 δικαιώματα ψήφου επί κοινών μετοχών της Eurobank Holdings. Εξαιρουμένων των 52.080.673 δικαιωμάτων ψήφου που κατέχονται από το ΤΧΣ, το παραπάνω ποσοστό διαμορφώνεται σε 33,46% (η ημερομηνία αναφοράς των παραπάνω είναι η 14 Ιουλίου 2021, ενώ το ποσοστό έχει υπολογιστεί βάσει του νέου αριθμού των εισηγμένων μετοχών που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, σε συνέχεια της τελευταίας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης),
- β) «The Capital Group Companies, Inc», κατέχοντας ποσοστό 5,06% επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 187,812,291 δικαιώματα ψήφου επί κοινών μετοχών της Eurobank Holdings. Εξαιρουμένων των 52.080.673 δικαιωμάτων ψήφου που κατέχονται από το ΤΧΣ, το παραπάνω ποσοστό διαμορφώνεται σε 5,13% (η ημερομηνία αναφοράς των παραπάνω είναι η 1 Δεκεμβρίου 2020, ενώ το ποσοστό έχει υπολογιστεί βάσει του νέου αριθμού των εισηγμένων μετοχών που

διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, σε συνέχεια της τελευταίας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης),

- γ) «Helikon Investments Limited», κατέχοντας ποσοστό 5,01% επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings, ποσοστό που αντιστοιχεί 185,957,220 δικαιώματα ψήφου επί κοινών μετοχών της Eurobank Holdings. Εξαιρουμένων των 52.080.673 δικαιωμάτων ψήφου που κατέχονται από το ΤΧΣ, το παραπάνω ποσοστό διαμορφώνεται σε 5,08 % (η ημερομηνία αναφοράς των παραπάνω είναι η 25 Ιανουαρίου 2023).

Τέλος, αναφορικά με την θέση του ΤΧΣ ως μετόχου της Eurobank Holdings (κάτοχος επί του παρόντος του 1,4% των μετοχών της Eurobank Holdings, το οποίο αντιστοιχεί σε 52.080.673 κοινές μετοχές με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 3.710.677.508 κοινών μετοχών με δικαιώματα ψήφου που εκδόθηκαν από την Eurobank Holdings), και σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της διάσπασης της Τράπεζας Eurobank Ergasias Ανώνυμης Εταιρείας («Eurobank Ergasias A.E.»), η Eurobank Holdings, η Eurobank και το ΤΧΣ αποτελούν μέρη της Τριμερούς Συμφωνίας Πλαισίου Συνεργασίας (ΤΣΠΣ) που υπογράφηκε την 23 Μαρτίου 2020 και τροποποιήθηκε την 3 Φεβρουαρίου 2022. Η ΤΣΠΣ επιτρέπει στο ΤΧΣ να επιβάλλει έναντι της Eurobank, όλα τα δικαιώματα που είχε έναντι της πρώην Eurobank Ergasias A.E., βάσει της προηγούμενης Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας (RFA) μεταξύ αυτού και της Eurobank Ergasias S.A.

Αντίστοιχα, η ΤΣΠΣ, μεταξύ άλλων, προσδιορίζει τον τρόπο εφαρμογής των δικαιωμάτων του ΤΧΣ, όπως απορρέουν από τις διατάξεις του Νόμου 3864/2010 (Νόμος ΤΧΣ), ιδίως σε θέματα που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση της Eurobank Holdings και της Τράπεζας και την εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs) της Τράπεζας. Ωστόσο, ο Νόμος του ΤΧΣ τροποποιήθηκε πρόσφατα με τον Νόμο 4941/2022 (ΦΕΚ Α'113/16.06.2022) και ορισμένες προβλέψεις της ΤΣΠΣ είτε δεν απορρέουν από τον Νόμο του ΤΧΣ είτε έρχονται σε άμεση αντίθεση με αυτόν, επομένως η ΤΣΠΣ έχει καταστεί ανεφάρμοστη. Ειδικότερα, βάσει του ισχύοντος Νόμου του ΤΧΣ όπως τροποποιήθηκε με τον Νόμο 4941/2022, το ΤΧΣ δεν έχει πλέον το δικαίωμα να διενεργεί αξιολογήσεις του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης της Eurobank Holdings και της Τράπεζας ούτε το δικαίωμα να θεσπίζει κριτήρια αξιολόγησης για τα μέλη του Διοικητικού τους Συμβουλίου (ΔΣ). Επιπλέον, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ δεν έχει πλέον το δικαίωμα να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση ή να εγκρίνει τον Οικονομικό Διευθυντή ή να ασκεί το δικαίωμα αρνησικυρίας (βέτο) σε οποιαδήποτε απόφαση του ΔΣ που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη ρευστότητα, τη φερεγγυότητα ή, γενικά, τη συνετή και εύρυθμη λειτουργία της Eurobank Holdings και της Τράπεζας. Επιπλέον, η διευκόλυνση της διαχείρισης των NPEs της Τράπεζας έχει επίσης αφαιρεθεί από τον σκοπό του ΤΧΣ, ο οποίος έχει τροποποιηθεί κατά τρόπο ώστε να προβλέπει ρητά και εμφανώς την αποτελεσματική διάθεση των μετοχών που το Ταμείο κατέχει στην Eurobank Holdings, βάσει στρατηγικής αποεπένδυσης, με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα έως την 31 Δεκεμβρίου 2025. Ωστόσο, σύμφωνα με τον ισχύοντα Νόμο του ΤΧΣ, το ΤΧΣ έχει το δικαίωμα να διορίζει ένα μέλος στο ΔΣ και αυτός ο εκπρόσωπος έχει το δικαίωμα να ασκεί βέτο σε οποιαδήποτε αποφάσεις του ΔΣ σχετίζονται με εταιρικές αλλαγές που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη συμμετοχή του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Eurobank Holdings (anti-dilution protection). Όσον αφορά το δικαίωμα του εκπροσώπου του ΤΧΣ να ασκεί βέτο σε κάθε απόφαση του ΔΣ σχετική με τη διανομή μερισμάτων ή την πολιτική αποδοχών/παροχών και πρόσθετων απολαβών (bonus) προς μέλη του ΔΣ και Γενικούς Διευθυντές ή τους αναπληρωτές τους, ο ισχύων Νόμος του ΤΧΣ προβλέπει ότι αυτό ισχύει για πιστωτικά ιδρύματα των οποίων ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων προς το σύνολο των δανείων υπερβαίνει το 10%. Επιπλέον, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ έχει το δικαίωμα να ζητεί τη σύγκληση του ΔΣ της Eurobank Holdings ή της Τράπεζας ή την αναβολή οποιασδήποτε συνεδρίασης του ΔΣ για έως και 3 εργάσιμες ημέρες.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) των Μετόχων την 23 Ιουλίου 2021, για θητεία τριών ετών η οποία θα λήξει την 23 Ιουλίου 2024 παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η ΤΓΣ για το έτος 2024.

Το Δ.Σ. της Eurobank Holdings αναφέρεται στη σημείωση 47 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Eurobank Holdings (www.eurobankholdings.gr).

Άλλες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 του Νόμου 3556/2007

Με εξαίρεση τις κοινές μετοχές που κατέχονται από το ΤΧΣ, οι οποίες έχουν ειδικά δικαιώματα και περιορισμούς βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας και της ΤΣΠΣ που υπέγραψε η Eurobank Holdings, η Τράπεζα και το ΤΧΣ στις 23 Μαρτίου 2020, σύμφωνα με το Καταστατικό της Eurobank Holdings:

- Δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Eurobank Holdings,
- Δεν υφίστανται μετοχές της Eurobank Holdings, οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου ή ψήφου στους κατόχους τους,
- Δεν προβλέπονται περιορισμοί στα δικαιώματα ψήφου,
- Οι κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του ΔΣ καθώς και για την τροποποίηση του καταστατικού είναι σύμφωνοι με τα προβλεπόμενα από το νόμο.

Η Eurobank Holdings δεν γνωρίζει την ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της. Σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Eurobank Holdings κατόπιν δημόσιας πρότασης, δεν υφίστανται σημαντικές συμφωνίες της Eurobank Holdings οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν. Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Eurobank Holdings με μέλη του ΔΣ της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν αποζημίωσή τους σε περίπτωση αποχώρησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Άλλες πληροφορίες του άρθρου 97, παρ. 1 (β) του Νόμου 4548/2018

Σύμφωνα με το άρθρο 97 παρ. 1 (β) του Νόμου 4548/2018 τα μέλη του ΔΣ οφείλουν να αποκαλύπτουν έγκαιρα και με επάρκεια στα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της Eurobank Holdings, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων τους με εκείνα της Eurobank Holdings ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων. Σε αυτή την περίπτωση και προς συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 97 παρ. 3 του ίδιου νόμου το μέλος του ΔΣ δεν δικαιούται να ψηφίζει σε θέματα στα οποία υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με την Eurobank Holdings ή προσώπων με τα οποία αποτελούν συνδεδεμένα μέρη. Στις περιπτώσεις αυτές οι αποφάσεις λαμβάνονται από τα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ.

Για το 2022 σημειώθηκαν τα παρακάτω θέματα στα οποία υπήρξε σύγκρουση συμφερόντων με την Eurobank Holdings:

Για σκοπούς αποφάσεων σχετικά με τη σύναψη Συμφωνίας Αγοραπωλησίας Μετοχών (SPA) καθώς και Τροποποιημένης και Επαναδιατυπωμένης Συμφωνίας Μετόχων (SHA) σχετικά με τη συμμετοχή της «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» (Eurobank ή Τράπεζα) στην εταιρεία «Grivalia Hospitality S.A.» (Grivalia Hospitality ή GH) μεταξύ της Τράπεζας και 1) των εταιρειών «DEBT INVESTMENT OPPORTUNITIES III DESIGNATED ACTIVITY COMPANY» (DOF III) και «DEBT INVESTMENT OPPORTUNITIES IV DESIGNATED ACTIVITY COMPANY» (DOF IV) (ελεγχόμενες από την M&G), 2) της εταιρείας με την επωνυμία «GRIVALIA MANAGEMENT COMPANY ANΩNYMH ETAIPEIA» (GRIVALIA), η οποία αποτελεί συνδεδεμένο μέρος τόσο της Τράπεζας, κατά την έννοια της παρ. 2 (β) του άρθρ. 99 του ν. 4548/2018, όσο και της «Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία» (Eurobank Holdings), κατά την έννοια της παρ. 2 (α) του άρθρ. 99 του ν. 4548/2018, καθώς ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και της Eurobank Holdings κ. Γεώργιος Χρυσικός κατέχει την πλειοψηφία (68%) των μετοχών της GRIVALIA και είναι εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου της GRIVALIA, και 3) της εταιρείας με την επωνυμία «Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Ασφαλίσεων Ζωής» (Eurolife), η οποία αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της μητρικής της Τράπεζας, Eurobank Holdings, κατά την έννοια της παραγράφου 2 (α) του άρθρ. 99 του ν. 4548/2018, ως συνδεδεμένο μέρος με την Eurobank Holdings σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24, η έγκριση του Δ.Σ. δόθηκε βάσει έκθεσης νομιμότητας που υποβλήθηκε από ορκωτό ελεγκτή σύμφωνα με το άρθρο 101 του Νόμου 4548/2018, ενώ τηρήθηκαν όλες οι απαραίτητες διαδικασίες γνωστοποίησης όπως προβλέπονται στα άρθρα 100 παρ. 3 και 101 παρ. 2 και 3 του Νόμου 4548/2018. Περαιτέρω, για το εν λόγω ζήτημα, α) ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. κ. Χρυσικός επίσης Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της GRIVALIA κατέχοντας το 68% του μετοχικού της κεφαλαίου και β) το μέλος του Δ.Σ. κ. Martin επίσης Αντιπρόεδρος Στρατηγικών Επενδύσεων στην Fairfax (εταιρεία που κατέχει το 33,47% των μετοχών των μετοχών της Eurobank Holdings), η οποία ελέγχει τη μητρική της Eurolife «Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών» και έμμεσα την ίδια την Eurolife, δεν δικαιούνταν να ψηφίσουν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρ. 97 του Νόμου 4548/2018 λόγω συγκρούσεως συμφερόντων.

Για σκοπούς αποφάσεων σχετικά με τη σύναψη Συμφωνίας Αγοραπωλησίας Μετοχών (SPA), η οποία αφορά στη συμμετοχή της Eurobank A.E. (Eurobank ή Τράπεζα) στην εταιρεία «Grivalia Hospitality A.E.» (Grivalia Hospitality ή GH), μεταξύ της Τράπεζας και της Eurolife, η οποία αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της μητρικής της Τράπεζας, Eurobank Holdings, κατά την έννοια της παραγράφου 2 (α) του άρθρ. 99 του Νόμου 4548/2018, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24, η έγκριση του Δ.Σ. δόθηκε βάσει έκθεσης νομιμότητας που υποβλήθηκε από ορκωτό ελεγκτή σύμφωνα με το άρθρο 101 του Νόμου 4548/2018, ενώ τηρήθηκαν όλες οι απαραίτητες διαδικασίες γνωστοποίησης όπως προβλέπονται στα άρθρα 100 παρ. 3 και 101 παρ. 2 και 3 του Νόμου 4548/2018. Περαιτέρω για το εν λόγω ζήτημα, το μέλος του Δ.Σ. κ. Martin επίσης Αντιπρόεδρος Στρατηγικών Επενδύσεων στην Fairfax, η οποία κατέχει το 32,99% των μετοχών της Eurobank Holdings, και η οποία ελέγχει τη μητρική της Eurolife «Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών» και έμμεσα την ίδια την Eurolife, δεν δικαιούταν να ψηφίσει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρ. 97 του Νόμου 4548/2018 λόγω συγκρούσεως συμφερόντων.

Για τους σκοπούς αποφάσεων σχετικά με το Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης για Απόκτηση Μετοχών (εξάσκηση 1ης σειράς και εφαρμογή 2ης σειράς) που εγκρίθηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων τον Ιούλιο του 2021, ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Φ. Καραβίας και οι Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι κ.κ. Σ. Ιωάννου, Κ. Βασιλείου και Α. Αθανασόπουλος δεν δικαιούνταν να ψηφίσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρ. 97 του Νόμου 4548/2018, λόγω συγκρούσεως συμφερόντων.

Εξωτερικοί Ελεγκτές

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Eurobank Holdings την 21 Ιουλίου 2022 ενέκρινε το διορισμό της KPMG ως την ελεγκτική εταιρεία του τακτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Eurobank Holdings (ατομικών και ενοποιημένων) για την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022.

Κατά τη διάρκεια του 2022, η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα της KPMG, καθώς και τον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχου της. Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου επιβεβαίωσε σε τριμηνιαία βάση ότι α) οι μη ελεγκτικές εργασίες που έχουν ανατεθεί στην KPMG, έχουν εξεταστεί και έχουν εγκριθεί όπως απαιτείται και β) υπάρχει σωστή αναλογία μεταξύ των αμοιβών για ελεγκτικές και μη ελεγκτικές εργασίες που καταβλήθηκαν στην KPMG, σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις της Πολιτικής Ομίλου για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών (σημ. 46 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

MH XPHMATOYIKONOMIKEΣ ΠΛHPOΦOPIEΣ

Επιχειρηματικό μοντέλο

Ο Όμιλος της Eurobank Holdings (ο Όμιλος) παρέχει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής και της τραπεζικής επιχειρήσεων και έχει σημαντική διεθνή παρουσία σε τέσσερις χώρες εκτός Ελλάδας (περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην ενότητα «Διεθνείς Δραστηριότητες»). Η Eurobank είναι μεταξύ των σημαντικότερων παρόχων τραπεζικών υπηρεσιών και πιστώσεων σε μεγάλες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), σε μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματίες και σε νοικοκυριά, επικεντρώνοντας τις προσπάθειες της στη χρηματοδότηση του κύκλου ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες που δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένης της σημαντικής συμμετοχής στα κεφάλαια του ΤΑΑ. Επιπλέον, η στρατηγική του Ομίλου εστιάζει σε δραστηριότητες που αποφέρουν έσοδα προμηθειών όπως η διαχείριση περιουσίας, οι υπηρεσίες private banking, οι χρημασθηριακές υπηρεσίες, το treasury, η επενδυτική τραπεζική, το factoring, η διαχείριση ακινήτων, χρηματοδότηση εμπορικών εργασιών και τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα.

Ο Όμιλος διαθέτει ένα διαφοροποιημένο (μέσω επιχειρηματικών τομέων, γεωγραφικής κατανομής και πελατών) και ανθεκτικό επιχειρηματικό μοντέλο, το οποίο βασίζεται σε τρεις πηγές εσόδων, δηλαδή τις τραπεζικές εργασίες στην Ελλάδα, τις διεθνείς δραστηριότητες και την διαχείριση ακινήτων. Η στρατηγική του στοχεύει στη βελτιστοποίηση των χρηματοοικονομικών του επιδόσεων, στη διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης και ρευστότητας, στην επιβράβευση των μετόχων του και στην συνεισφορά στην οικονομία και την κοινωνία με ολιστικό τρόπο. Ο Όμιλος συνεχίζει να εφαρμόζει το Πρόγραμμα Μετασχηματισμού «Eurobank 2030», το οποίο αποτελεί ουσιαστικό μέσο για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Τράπεζας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικής του θέσης, καθώς εστιάζει στην επιχειρηματική ανάπτυξη, τη διατήρηση της ανθεκτικότητας των λειτουργιών του βελτιώνοντας διαρκώς τη λειτουργική αποτελεσματικότητα και, τελικά, την διασφάλιση αυξημένης δημιουργία αξίας και ικανοποίησης στους πελάτες. Παράλληλα, η Τράπεζα επενδύει στο τρίπτυχο Άνθρωπος – Τεχνολογία – Βιωσιμότητα, συνδυάζοντας την τεχνολογική καινοτομία με την εμπειρία και την υψηλή κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της, με στόχο να συμβάλλει, με βέλτιστες πρακτικές, στην προσπάθεια για βιώσιμη ανάπτυξη για όλους.

Το μοντέλο λειτουργίας του Ομίλου εξελίσσεται διαρκώς, βασισμένο στους ακόλουθους κεντρικούς πυλώνες:

- α) Χρηματοδότηση μεγάλων έργων υποδομής και επενδύσεων μεγάλων και μεσαίων επιχειρήσεων, κυρίως μέσω επενδύσεων βάσει των κριτηρίων ESG,
- β) Πλήρης υποστήριξη των ΜΜΕ (SMEs), σε συνδυασμό με τις μεγάλες δυνατότητες χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμη μέσω ευρωπαϊκών ή/και ελληνικών προγραμμάτων και αφορά ειδικά τις μικρές επιχειρήσεις, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, την απόκτηση πρόσβασης στις διεθνείς αγορές, τη δημιουργία θέσεων εργασίας προκειμένου να διαχυθούν τα οφέλη της ανάπτυξης σε όλη την κοινωνία,
- γ) Διατήρηση ηγετικής θέσης στη Λιανική Τραπεζική προσφέροντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και καινοτόμα τραπεζικά προϊόντα σε διακριτά τμήματα πελατών αξιοποιώντας προηγμένες στρατηγικές πολλαπλών καναλιών και προσαρμοσμένες στις εξελισσόμενες ανάγκες των πελατών,
- δ) Η ανάπτυξη του ανθρωποκεντρικού μοντέλου 'phygital', ένα υβριδικό μοντέλο που συνενώνει την φυσική παρουσία (physical) με τον ψηφιακό κόσμο (digital), το οποίο αξιοποιεί την άρτια τεχνολογική υποδομή με το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου, προσφέροντας απλές, γρήγορες, προσωποποιημένες και ασφαλείς υπηρεσίες.

Κατά τη άσκηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες και διαφορετικές ανάγκες των ενδιαφερομένων μερών και επικεντρώνεται στη δημιουργία αξίας για αυτούς.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος:

- α) σχεδιάζει και προσφέρει αποταμιευτικά και επενδυτικά προϊόντα στους καταθέτες και επενδυτές, αξιοποιεί τα διαθέσιμα κεφάλαια για την υποστήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων για την υλοποίηση των σχεδίων τους, χρηματοδοτώντας τις οικονομίες στις οποίες δραστηριοποιείται,
- β) αναπτύσσει έναν πελατοκεντρικό προσανατολισμό με στοχευμένη προσέγγιση ανά τομέα δραστηριότητας και διαχείριση βασισμένη στις σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες,
- γ) βασίζεται στις δεξιότητες και την εμπειρία των ανθρώπινου δυναμικού του για την υλοποίηση της επιχειρηματικής του στρατηγικής καθώς και για την βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών προς τους πελάτες. Για το σκοπό αυτό, ενισχύει τη δέσμευση του προσωπικού με την ενδυνάμωση των γνώσεων και των εμπειριών των υπαλλήλων του μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και ανάπτυξης και παρέχοντας ένα ασφαλές και παραγωγικό εργασιακό περιβάλλον όπου η διαφορετικότητα, η ισότητα και η συμπερίληψη προωθούνται ενεργά,
- δ) επενδύει σε υποδομές πληροφορικής και στο ψηφιακό μετασχηματισμό ώστε να ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες τεχνολογικές εξελίξεις και να βελτιώνει συνεχώς το επιχειρηματικό και λειτουργικό του μοντέλο,
- ε) έχει θεσμοθετήσει ένα σύστημα εσωτερικών ελέγχων που βασίζεται σε διεθνείς ορθές πρακτικές και στοχεύει στην ελαχιστοποίηση της πιθανότητας λάθους ή οικονομικής ζημίας, στην προστασία των συμφερόντων των μετόχων και των καταθετών, καθώς και στη διασφάλιση ότι οι απαιτήσεις των σχετικών ρυθμιστικών αρχών τηρούνται πλήρως σε όλες τις περιπτώσεις,
- στ) χρησιμοποιεί φυσικούς πόρους για τη λειτουργία του, ενώ δεσμεύεται να ελαχιστοποιήσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα υιοθετώντας φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές και προωθώντας την πράσινη οικονομία. Εφαρμόζονται πράσινες πρακτικές προμηθειών, ενσωματώνοντας περιβαλλοντικές προδιαγραφές και κατευθυντήριες οδηγίες για την επιλογή προϊόντων και προμηθευτών,

- ζ) αναπτύσσει έναν συνεχή διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη και υποστηρίζει την κοινωνία και τις τοπικές κοινότητες. Ο Όμιλος παρακολουθεί και επανεξετάζει πληροφορίες που σχετίζονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη του και τις απαιτήσεις τους, διαμορφώνοντας ένα συγκεκριμένο πλαίσιο συνεργασίας και προσέγγισης στην επικοινωνία σε κάθε περίπτωση.

Οι αρχές εταιρικής διακυβέρνησης της διαφάνειας, της αξιοπιστίας, της κοινωνικής ευθύνης και της λογοδοσίας καθορίζουν το πλαίσιο για την επίτευξη των στόχων του Ομίλου, διέπουν την οργάνωση, τις λειτουργίες και τις δραστηριότητες και αντικατοπτρίζουν τις αξίες του, προστατεύοντας τα συμφέροντα των μετόχων και όλων των άλλων ενδιαφερομένων μερών. Οι εταιρικές αξίες της κατανόησης, του δυναμισμού, της συνεργασίας, της καινοτομίας και της εμπιστοσύνης υποστηρίζουν μια εταιρική κουλτούρα ισχυρή και ταυτόχρονα που μπορεί να προσαρμόζεται, η οποία επιτρέπει στον Όμιλο να παρέχει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε κάθε πελάτη, νοικοκυριό ή επιχείρηση, να υποστηρίξει την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και να δημιουργεί βιώσιμη ευημερία για όλες τις κοινότητες που εξυπηρετεί.

Ανάλυση Ουσιαστικότητας Επιδράσεων

Ανάλυση ουσιαστικότητας είναι η βασική διαδικασία που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του περιεχομένου του Ετήσιου Απολογισμού Δραστηριοτήτων & Βιώσιμης Ανάπτυξης και διενεργείται με την εμπλοκή των ενδιαφερομένων μερών (συμπεριλαμβάνοντας μία ηλεκτρονική έρευνα απευθυνόμενη σε εσωτερικά και εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη). Υιοθετώντας τη νέα μεθοδολογία των Προτύπων GRI (2021), η Τράπεζα έχει προχωρήσει στον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την ιεράρχηση και την επικύρωση των θετικών και αρνητικών επιδράσεων που δημιουργεί ή μπορεί να δημιουργήσει η Τράπεζα στο περιβάλλον, στην κοινωνία και την οικονομία.

Αναπόσπαστο μέρος της προσέγγισης της Τράπεζας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι η καλλιέργεια ισχυρών σχέσεων, συνεργασίας και αμοιβαίου οφέλους με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις δραστηριότητές της. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα προωθεί την αμφίδρομη επικοινωνία και αναπτύσσει έναν συνεχή διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η συνολική μεθοδολογία Ανάλυσης Ουσιαστικότητας της Τράπεζας, τα επικυρωμένα Ουσιαστικά Θέματα, οι Δείκτες Βιωσιμότητας σύμφωνα με τα Πρότυπα GRI και οι πληροφορίες σχετικά με τις πρωτοβουλίες της Τράπεζας σε όλο το φάσμα του ESG, καθώς και δεδομένα ESG που θα υποβληθούν από τις θυγατρικές του Ομίλου, περιγράφονται στην έκδοση του Ετήσιου Απολογισμού Δραστηριοτήτων και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2022, ο οποίος δημοσιεύεται στο www.eurobankholdings.gr.

Η προσέγγιση του Ομίλου για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Σταθερή δέσμευση του Ομίλου είναι να επενδύει στη βιώσιμη ανάπτυξη και να σχεδιάζει με συνέπεια τις δράσεις του προκειμένου να βελτιώνει την περιβαλλοντική του επίδοση, την κοινωνική υπευθυνότητα και την εταιρική διακυβέρνηση. Αποτελεί στρατηγικό του στόχο να προσαρμόσει τη δραστηριότητα και λειτουργία του στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, στη μέριμνα για τις κοινωνικές ανάγκες εντός του τραπεζικού μοντέλου λειτουργίας του, καθώς και στη διαφύλαξη της ορθής διακυβέρνησης για τον ίδιο και για τους αντισυμβαλλόμενούς του, σύμφωνα με τις πρωτοβουλίες των εποπτικών αρχών και ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα/ βέλτιστες πρακτικές.

Η Τράπεζα δεσμεύεται να συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs) και των στόχων της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ, έχοντας υπογράψει το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ (UN Global Compact) από το 2008. Με βάση τη δέσμευση στις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής UNEP FI (PRB) από το 2019, σύμφωνα με τους στόχους SDGs και τη Συμφωνία του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή, η Τράπεζα εξέδωσε τη 2η Έκθεση Προόδου που ενσωματώθηκε στον www.eurobank.gr. Σύμφωνα με την έκθεση ανατροφοδότησης του UNEP FI επί της 2ης Έκθεσης Προόδου, επισημάνθηκαν τα δυνατά σημεία της Τράπεζας (Ανάλυση επιδράσεων, Βιώσιμη χρηματοδότηση και πλαίσια πράσινων ομολόγων, εκπαίδευση εργαζομένων και ενοποιημένες αναφορές) και ορίστηκαν τα επόμενα βήματα πλήρους εφαρμογής των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής μέσω της αναγνώρισης των δύο περιοχών όπου η Τράπεζα έχει τις πιο σημαντικές επιδράσεις, της μέτρησης της επίδοσης και του ορισμού σχετικού στόχου.

Μια εστιασμένη πρωτοβουλία σε επίπεδο Ομίλου για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων του ESG οικοσυστήματος
Ο Όμιλος ξεκίνησε μια πρωτοβουλία με το όνομα " Program Field ", με στόχο να εφαρμόσει τη στρατηγική του για τη βιώσιμη ανάπτυξη, να ενσωματώσει τους κλιματικούς κινδύνους, να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις του ως προς το UNEP FI καθώς και να διασφαλίσει την ετοιμότητά του να συμμορφωθεί με τους επερχόμενους κανονισμούς που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη (δηλαδή "Πράσινη Συμφωνία" της ΕΕ, Οδηγία της ΕΚΤ για κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, Κανονισμός Ταξινόμησης της ΕΕ κλπ.). Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει, αξιολογήσει και εφαρμόζει σχέδια δράσης για κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους (CR&E) εντός των τριών γραμμών άμυνας.

Στρατηγική ESG του Ομίλου

Η Τράπεζα οριστικοποιεί τη Στρατηγική της τόσο στο πλαίσιο χρηματοδότησης και άλλων προϊόντων, καθώς και στο πλαίσιο του εσωτερικού της περιβάλλοντος και του τρόπου που είναι οργανωμένη και λειτουργεί.

Η Στρατηγική ESG θα περιλαμβάνει στόχους και δεσμεύσεις κατηγοριοποιημένες σε δύο κύριες διαστάσεις:

- A. Επιχειρησιακή Στρατηγική: στόχοι που σχετίζονται με το ESG επιχειρησιακό αποτύπωμα της Τράπεζας
- B. ESG Στρατηγική Χρηματοδοτήσεων: στόχοι και δεσμεύσεις που σχετίζονται με τις χρηματοδοτούμενες επιδράσεις που προκύπτουν από τις δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες σε συγκεκριμένους τομείς και πελάτες.

A. Επιχειρησιακή Στρατηγική

Η Επιχειρησιακή Στρατηγική της Τράπεζας θα προσανατολίζεται σε τρεις στρατηγικούς άξονες:

- Περιβαλλοντική επίδραση (μηδενικό επιχειρησιακό ισοζύγιο άνθρακα, τραπεζική χωρίς χαρτί, κυκλική οικονομία),
- Κοινωνική και επιχειρηματική επίδραση (βιώσιμες προμήθειες, κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις, διαφάνεια),
- Επίδραση εργοδότη (διαφορετικότητα και συμπερίληψη, ευημερία, καινοτόμο περιβάλλον).

B. ESG Στρατηγική Χρηματοδοτήσεων

Η ESG Στρατηγική Χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας θα επικεντρωθεί στα εξής:

- Συμμετοχή και ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν την επιχείρησή τους έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής,
- Δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειες μετάβασης τους προς ένα οικονομικό περιβάλλον πιο φιλικό προς το ESG,
- Δυνατότητες και εργαλεία, όπως πλαίσια και προϊόντα για τη στήριξη της Βιώσιμης Χρηματοδότησης,
- Αξιολόγηση κινδύνου σημαντικών ανοιγμάτων ως προς τους κλιματικούς κινδύνους.

Η ESG Στρατηγική, μέσω ενός συνόλου δράσεων με μετρήσιμους στόχους, υποδεικνύει το όραμα του Ομίλου στο βραχυπρόθεσμο, μεσαίο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, σε σχέση με το περιβάλλον, το κοινωνικό του αποτύπωμα, με έμφαση στους ανθρώπους του, καθώς και την ESG επίδραση στην αγορά και το χαρτοφυλάκιο του.

Πρόοδος έναντι των στόχων για το 2022

Ο Όμιλος δεσμεύεται για συγκεκριμένους ESG στόχους της Στρατηγικής Χρηματοδοτήσεων που περιλαμβάνουν τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά στοιχεία. Πιο συγκεκριμένα, οι σχετικοί στόχοι για το 2022 για την Τράπεζα περιλάμβαναν τα ακόλουθα:

1. Λειτουργική υλοποίηση του Πλαισίου Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance Framework - SFF) σε όρους πολιτικών, διαδικασιών και επιμέρους ενεργειών,
2. Επέκταση των δυνατοτήτων συλλογής δεδομένων σχετικά με τους κλιματικούς κινδύνους,
3. Αύξηση της διείσδυσης των προϊόντων ESG,
4. Διασφάλιση ότι τουλάχιστον το 20% των ετήσιων μικτών νέων εταιρικών χορηγήσεων είναι πράσινες / περιβαλλοντικά βιώσιμες.

Με βάση την πραγματική της απόδοση, η Τράπεζα κατάφερε επιτυχώς να πραγματοποιήσει όλους τους στόχους χρηματοδότησης για το 2022, ως εξής:

1. Λειτουργική υλοποίηση του SFF. Ειδικότερα:

- α) Ανέπτυξε ένα ψηφιακό εργαλείο SFF αξιολόγησης για το Εταιρικό χαρτοφυλάκιο, προκειμένου να υποστηρίξει την κατηγοριοποίηση και αξιολόγηση των βιώσιμων / πράσινων ευκαιριών χρηματοδότησης της Τράπεζας με δομημένο τρόπο. Το SFF εργαλείο αξιολόγησης αυτοματοποιεί τη διαδικασία αξιολόγησης των χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας έναντι των κριτηρίων που έχουν οριστεί στο SFF,
- β) Ολοκλήρωσε την εφαρμογή του SFF ως μέρος της διαδικασίας δανειοδότησης, ενώ η τοπική εφαρμογή του SFF πραγματοποιείται αυτήν τη στιγμή για τις διεθνείς θυγατρικές της Τράπεζας,
- γ) Αξιολογεί μια σειρά από νέα προτεινόμενα προϊόντα λιανικής που είναι συμβατά με το SFF, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις επερχόμενες κυβερνητικές πρωτοβουλίες στην Ελλάδα (ενεργές / επαναλαμβανόμενες πρωτοβουλίες),
- δ) Εξετάζει (ενεργές / επαναλαμβανόμενες πρωτοβουλίες) λύσεις για τη μετατροπή άλλων προϊόντων αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σε προϊόντα επιλέξιμα με βάση το SFF.

2. Ενίσχυσε τις δυνατότητές της για τη συλλογή δεδομένων ως προς τον κλιματικό κίνδυνο

Η Τράπεζα βελτιώνει συνεχώς τις δυνατότητές της για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τους κλιματικούς και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους, μέσω της ενσωμάτωσης επιπλέον απαιτήσεων πληροφόρησης στη διαδικασία χορήγησης πίστωσης καθώς και μέσω της συνεργασίας με παρόχους δεδομένων.

3. Αύξησε την προσφορά ESG προϊόντων και σχεδίασε επιπλέον προϊόντα που συμμορφώνονται με το SFF

Η Τράπεζα έλαβε το Ασημένιο Βραβείο Βιώσιμης Χρηματοδότησης για τον Τουρισμό στα Πράσινα Βραβεία 2022 και στο μέλλον στοχεύει να αναπτύξει επιπλέον ESG προϊόντα για το χαρτοφυλάκιο λιανικής.

4. Πέτυχε τον στόχο της υπέρβασης του 20% των ετήσιων μικτών νέων εταιρικών χορηγήσεων να ταξινομηθούν ως πράσινες / περιβαλλοντικά βιώσιμες.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τους Στόχους Βιώσιμης Χρηματοδότησης στο Εταιρικό χαρτοφυλάκιο, για το 2022, οι νέες πράσινες δανειοδοτήσεις που συμμορφώνονται με το πλαίσιο του SFF στο χαρτοφυλάκιο Επενδυτικής

Τραπεζικής (CIB) της Τράπεζας, αντιστοιχούσαν σε πάνω από 20% των συνολικών δανειοδοτήσεων στο εν λόγω χαρτοφυλάκιο, καθιστώντας σαφή τη δέσμευση της Τράπεζας στην υποστήριξη της πράσινης μετάβασης των δραστηριοτήτων των πελατών της. Το συνολικό υπόλοιπο των υφιστάμενων πράσινων ανοιγμάτων ξεπέρασε τα €1,5 δις μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022, σηματοδοτώντας μια ετήσια αύξηση της πράσινης χρηματοδότησης άνω του 60%. Συγκεκριμένα, πάνω από €900 εκατ. αποδίδονται σε έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), ενώ περισσότερα από €400 εκατ. έχουν εκχωρηθεί σε Δάνεια με ρήτρα Αειφορίας που υποστηρίζουν τη βιώσιμη μετάβαση των πελατών της.

Περαιτέρω πληροφορίες για τους ESG στόχους και τις δεσμεύσεις της Τράπεζας για το 2023 παρέχονται στην ενοποιημένη Έκθεση του Πυλώνα 3 στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

ESG Διακυβέρνηση

Ο Όμιλος έχει ενημερώσει τη δομή διακυβέρνησής του εισάγοντας και καθορίζοντας ρόλους και ευθύνες σχετικά με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, ενσωματώνοντας κανονιστικές οδηγίες και πρακτικές της αγοράς. Η ενημερωμένη δομή διακυβέρνησης στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικής εποπτείας των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων σε επίπεδο διοίκησης /διοικητικού συμβουλίου, τόσο για τους κινδύνους μετάβασης όσο και για τους φυσικούς κινδύνους.

Η Διακυβέρνηση των CR&E Κινδύνων περιλαμβάνει διάφορους βασικούς συμμετέχοντες (δηλαδή επιχειρηματικές λειτουργίες, μονάδες και επιτροπές). Ο Όμιλος εφαρμόζει ένα μοντέλο καθορισμένων ρόλων και ευθυνών σχετικά με τη διαχείριση των CR&E κινδύνων στις 3 γραμμές άμυνας.

Επιπλέον, το ΔΣ της Τράπεζας έχει αναθέσει σε ένα εκτελεστικό μέλος τον ρόλο του υπευθύνου μέλους του ΔΣ για θέματα σχετικά με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους. Στο πλαίσιο των καθηκόντων του, το μέλος αυτό ενημερώνει την Επιτροπή Κινδύνων (ΕΚ) του ΔΣ, σύμφωνα με το καταστατικό της ΕΚ, και τα ΔΣ της Eurobank Holdings και της Τράπεζας για θέματα σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τους σχετικούς περιβαλλοντικούς κινδύνους τουλάχιστον σε εξάμηνη βάση.

Η Τράπεζα έχει επίσης θεσμοθετήσει τη Διοικητική Επιτροπή ESG, με πρόεδρο το μέλος του ΔΣ που είναι αρμόδιο για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον. Ως μέρος των καθηκόντων της, η Επιτροπή, μεταξύ άλλων:

- Παρέχει στρατηγική κατεύθυνση σε πρωτοβουλίες ESG,
- Εξετάζει την Στρατηγική ESG πριν την έγκριση,
- Ενσωματώνει τα στοιχεία της Στρατηγικής ESG στο επιχειρηματικό και λειτουργικό μοντέλο της Τράπεζας,
- Μετράει και εξετάζει τακτικά την πρόοδο των στόχων ESG και επίδοσης,
- Εξασφαλίζει την ορθή εφαρμογή των σχετιζόμενων με ESG Πολιτικών και Διαδικασιών,
- Εξετάζει και εγκρίνει σχετιζόμενες με ESG αναφορές και εξασφαλίζει ότι είναι σε συνέπεια με σχετικά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές.

Ποιότητα Δεδομένων ESG

Ο Όμιλος έχει καθιερώσει διεργασίες και πολιτικές για να διασφαλίσει την ποιότητα δεδομένων για δεδομένα που σχετίζονται τόσο με επιχειρησιακές επιδράσεις όσο και με επιδράσεις χρηματοδοτήσεων.

Η Διεύθυνση ESG είναι αρμόδια για τη συλλογή, υπολογισμό και εξέταση δεδομένων που σχετίζονται με την επιχειρησιακή επίδραση, σε συνέπεια με τα σχετιζόμενα συστήματα διαχείρισης (ISO 14001/EMAS, ISO 50001, ISO 14064).

Η Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων του Ομίλου είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία εσωτερικών αναφορών και δημοσιοποιήσεων για την επίδραση των χρηματοδοτήσεων καθώς και την εποπτεία της σχετικής συλλογής δεδομένων, σύμφωνα με το πλαίσιο διακυβέρνησης δεδομένων του Ομίλου.

Εσωτερική και εξωτερική ενημέρωση για τα θέματα ESG και ενίσχυση δυνατοτήτων

Ο Όμιλος δίνει μεγάλη έμφαση στη δημιουργία ικανοτήτων μεταξύ των υπαλλήλων του για να μπορούν να υποστηρίξουν τους πελάτες τους στο σχέδιο βιωσιμότητάς τους και στην πράσινη μετάβασή τους. Για το σκοπό αυτό, η Τράπεζα υλοποιεί ένα σχέδιο επαγγελματικής ανάπτυξης σχετικά με ESG θέματα για τους υπαλλήλους της και ξεκινά πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης για τα ESG θέματα για τους πελάτες της. Οι εσωτερικές συνεδρίες ενημέρωσης για θέματα ESG και CR&E περιλαμβάνουν τα μέλη της Διοίκησης καθώς και άλλους ενδιαφερόμενους στην Τράπεζα (π.χ. Επιχειρηματικές Μονάδες). Επιπλέον, η Τράπεζα έχει προσφέρει κατάρτιση σε κάθε μια από τις τρεις γραμμές άμυνας (δηλαδή Επιχειρηματικές Μονάδες, Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων, Λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου) σχετικά με το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (SFF) προκειμένου να ενισχυθεί η κατανόησή τους για τα κριτήρια βιώσιμης χρηματοδότησης.

Αξιολογήσεις ESG

Η Τράπεζα συμμετέχει ενεργά σε διεθνούς κύρους αξιολογήσεις ESG, με στόχο την ανάδειξη της συνεχούς βελτίωσης της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και διοικητικής επίδοσής της, την αναβάθμιση των σχετικών γνωστοποιήσεων και την περαιτέρω ενίσχυση της εμπιστοσύνης της επενδυτικής κοινότητας στις πρακτικές της. Το 2022, η Τράπεζα σημείωσε βελτιώσεις σε σύγκριση με το 2021 σε σημαντικές αξιολογήσεις ESG, όπως η Sustainalytics (από 15,3 σε 12,1, διατηρώντας το βαθμό “Low Risk”), η Vigeo Eiris - Moody’s (από 38 σε 50, βελτιώνοντας το βαθμό από “Limited” σε “Robust”), η S&P (από 48 σε 50) και η Refinitiv (από 69 σε 79). Ειδικά για

τη Sustainalytics, η Τράπεζα έλαβε τη διεθνή διάκριση “ESG Industry Top Rated” και εντάχθηκε για πρώτη φορά στη λίστα “Sustainalytics’ Top-Rated ESG Companies List”.

Στο πλαίσιο δικτύωσης με την αγορά για θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, η Τράπεζα συμμετέχει στην Συντονιστική Επιτροπή ESG της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, στην Επιτροπή Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ελληνό-Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου και στο Ελληνικό Δίκτυο του UN Global Compact.

Εφαρμογή από τον Όμιλο του Κανονισμού Ταξινόμιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)

Η Ταξινόμια της ΕΕ (Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου) εγκρίθηκε το 2020 από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα για την ΕΕ για την επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική ουδετερότητα. Καθορίζει τα κριτήρια για τη δημιουργία ενός κοινού συστήματος ταξινόμησης για βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες. Ο Κανονισμός Ταξινόμιας της ΕΕ καθορίζει εάν μια οικονομική δραστηριότητα είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη και υποχρεώνει τους χρηματοοικονομικούς και μη χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που υπόκεινται στην Οδηγία Δημοσιοποίησης μη Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (NFRD) να δημοσιοποιούν την ευθυγράμμιση των δραστηριοτήτων τους. Για τις χρηματοπιστωτικές και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις θεσπίζονται ξεχωριστές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και εκτεταμένα κριτήρια βάσει του Άρθρου 8 της Κατ' εξουσιοδότηση Πράξης του Κανονισμού Ταξινόμιας της ΕΕ.

Ο βασικός δείκτης ευθυγράμμισης για τα πιστωτικά ιδρύματα είναι ο δείκτης Green Asset Ratio (GAR), τον οποίο οι εταιρείες θα κληθούν να δημοσιεύσουν από το 2024. Καθορίζει τον βαθμό στον οποίο οι δραστηριότητες συμμορφώνονται με τα κριτήρια της Ταξινόμιας. Αποτελεί την αναλογία των περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρίας που ευθυγραμμίζονται με την Ταξινόμια προς τα καλυμμένα στοιχεία ενεργητικού (σύνολο περιουσιακών στοιχείων εξαιρουμένης της έκθεσης σε κράτη, κεντρικές τράπεζες και το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών).

Για τα έτη 2021 και 2022, οι χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις που υπόκεινται στο NFRD απαιτείται να δημοσιοποιούν το ποσοστό των επιλέξιμων και μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων με βάση την Ταξινόμια που σχετίζονται με τους περιβαλλοντικούς στόχους της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής. Τέσσερις επιπλέον περιβαλλοντικοί στόχοι αναμένεται να εγκριθούν το 2023:

- α) Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων,
- β) Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία,
- γ) Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης και
- δ) Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Η ΕΕ αναπτύσσει επίσης την Κοινωνική Ταξινόμια για την ταξινόμηση των οικονομικών δραστηριοτήτων που συμβάλλουν σημαντικά στους κοινωνικούς στόχους στην ΕΕ, καθώς και σε μια Εκτεταμένη Περιβαλλοντική Ταξινόμια, που θα επικεντρωθεί στην υποστήριξη της περιβαλλοντικά βιώσιμης μετάβασης διαφορετικών κατηγοριών οικονομικών δραστηριοτήτων. Ωστόσο, είναι πιο πιθανό αυτές οι νέες ταξινομίες να μην προτεραιοποιηθούν στο άμεσο μέλλον.

Ενσωμάτωση της Ταξινόμιας στην επιχειρηματική στρατηγική, στο λειτουργικό μοντέλο, στα προϊόντα και τους πελάτες του Ομίλου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τη σημασία της επίπτωσης των δραστηριοτήτων του στην κοινωνία και το περιβάλλον. Δίνει μεγάλη σημασία στην αποτελεσματική ενσωμάτωση των αρχών της βιωσιμότητας και των πτυχών ESG σε όλες τις δραστηριότητες του οργανισμού, στο μοντέλο διακυβέρνησης και τις σχετικές δεσμεύσεις του. Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την ESG Διακυβέρνηση και τον τρόπο με τον οποίο η Τράπεζα έχει ενσωματώσει τους ESG και κλιματικούς κινδύνους στο λειτουργικό της μοντέλο, αναφέρονται στην «ESG Διακυβέρνηση» στην ενότητα «Προσέγγιση του Ομίλου για την βιώσιμη ανάπτυξη». Επιπλέον σημειώνεται ότι στο πλαίσιο των εποπτικών προσδοκιών, η Τράπεζα έχει ενσωματώσει πλήρως τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον μέσω των Τριών Γραμμών Άμυνας, ενσωματώνοντας τις ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές και τις πρακτικές της αγοράς. Η Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων του Ομίλου (Group Climate Risk Division - GCRD) εργάζεται στην υλοποίηση του Program Field, που περιλαμβάνει την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για τους κλιματικούς κινδύνους, εφαρμόζοντας τη στρατηγική κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων της Τράπεζας και διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τους υφιστάμενους και τους επερχόμενους κανονισμούς που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2023, το GCRD θα παρακολουθεί την εφαρμογή της ESG στρατηγικής χρηματοδοτήσεων και τον καθορισμό της προσέγγισης και των απαιτήσεων δεδομένων για την ευθυγράμμιση του χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος επενδύει στη βιώσιμη ανάπτυξη με στόχο τη βελτίωση της επίδρασής του στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την κοινωνική ευθύνη και την εταιρική διακυβέρνηση. Η Τράπεζα ενσωματώνει σταδιακά πρακτικές και πτυχές ESG στις λειτουργίες και τις υπηρεσίες της και θα συνεχίσει να το πράττει καθώς εξελίσσονται τα στοιχεία και οι απαιτήσεις ESG. Το Πλαίσιο Βιώσιμων Επενδύσεων (Sustainable Investment Framework - SIF) της Τράπεζας περιγράφει τις πιθανές προεγγίσεις/στρατηγικές βιώσιμων επενδύσεων, την επιλογή των επιλέξιμων επενδύσεων και τη συχνότητα παρακολούθησης του βιώσιμου χαρτοφυλακίου (το βιώσιμο χαρτοφυλάκιο αποτελεί μέρος του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας). Το Πλαίσιο προσδιορίζει τα αντίστοιχα κριτήρια που χρησιμοποιούνται στην επενδυτική στρατηγική των τραπεζικών χαρτοφυλακίων της Τράπεζας, καθώς και τη διαδικασία επιλογής των επιλέξιμων βιώσιμων επενδύσεων.

Ο Όμιλος, δεσμευόμενος ως προς την διαφάνεια αναφορικά με την προσέγγισή του για ESG θέματα και με σκοπό να διασφαλίζει ότι η λήψη αποφάσεων είναι σύμφωνη με την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα, ανέπτυξε το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance Framework - SFF) σύμφωνα με τις διεθνώς αναγνωρισμένες κατευθυντήριες γραμμές και αρχές του κλάδου. Ενδεικτικά, τέτοιες οδηγίες είναι: α) Της Διεθνούς Ένωσης Κεφαλαιαγορών (International Capital Market Association - ICMA) και της Ένωσης Αγοράς Δανείων (Loan Market Association - LMA) και β) Της κατ' εξουσιοδότηση πράξης (Delegated Act) του Κανονισμού Ταξινόμησης της ΕΕ.

Μέσω του SFF, ο Όμιλος κατατάσσει τις λύσεις βιώσιμων χρηματοδοτήσεων που προσφέρονται στους πελάτες του, προσδιορίζοντας την μεθοδολογία κατάταξης που εφαρμόζει καθώς και τις δραστηριότητες που ορίζονται ως επιλέξιμες για πρόσβαση σε βιώσιμη χρηματοδότηση (επιλέξιμα πράσινα και κοινωνικά στοιχεία ενεργητικού). Το πεδίο εφαρμογής του SFF περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων βιώσιμων χρηματοδοτικών προϊόντων που περιλαμβάνουν τα χαρτοφυλάκια τόσο της επιχειρηματικής όσο και της λιανικής τραπεζικής. Επιπλέον, η Eurobank έχει θεσπίσει και δημοσιεύσει το Πλαίσιο Πράσινων Ομολόγων (Green Bond Framework). Το εν λόγω πλαίσιο προετοιμάστηκε σύμφωνα με τις παγκόσμιες βέλτιστες πρακτικές και πρότυπα και λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια επιλεξιμότητας της Ταξινόμησης της ΕΕ για την κατηγοριοποίηση πιθανών επενδύσεων ως πράσινων. Επιπρόσθετα, το Πλαίσιο Πράσινων Ομολόγων έχει υποβληθεί σε διαδικασία αξιολόγησης από ανεξάρτητο φορέα (Second Party Opinion – SPO) και έχει εκδοθεί η διαδικασία και η θετική γνωμοδότηση.

Ο Όμιλος στοχεύει στην περαιτέρω ευθυγράμμιση του SFF με τις απαιτήσεις της Ταξινόμησης της ΕΕ, υποστηρίζοντας τον προσδιορισμό της έκθεσης που ευθυγραμμίζεται με την Ταξινόμηση της ΕΕ, τον υπολογισμό του Πράσινου Δείκτη Περιουσιακών Στοιχείων (GAR) και συμπληρωματικούς βασικούς δείκτες απόδοσης. Το GAR αποτελεί τον βασικό δείκτη ευθυγράμμισης για τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με τον κανονισμό Ταξινόμησης της ΕΕ. Το τελευταίο θα δημοσιοποιηθεί με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2023 σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του Πυλώνα III.

Με στόχο την ενσωμάτωση του SFF στις βασικές λειτουργίες της, η Τράπεζα έχει αναπτύξει δομές και λειτουργίες διακυβέρνησης καθώς και ένα ψηφιακό εργαλείο αξιολόγησης βάσει του SFF που διευκολύνουν την καθημερινή εφαρμογή του.

Το εργαλείο αξιολόγησης του SFF αυτοματοποιεί τη διαδικασία αξιολόγησης των χρηματοδοτήσεων με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο Πλαίσιο και ενσωματώνει τόσο τα εσωτερικά κριτήρια που ορίζονται από την Τράπεζα (και έχουν επαληθευτεί από ανεξάρτητο τρίτο μέρος), όσο και τα βήματα και τα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται από τον Κανονισμό Ταξινόμησης της ΕΕ. Μέσω του εργαλείου αξιολόγησης του SFF, οι χρήστες κατηγοριοποιούν τη χρηματοδότηση στη σχετική επιλέξιμη δραστηριότητα και καθοδηγούνται στα βήματα αξιολόγησης που συνεπάγονται τεκμηρίωση της ευθυγράμμισης με τα κριτήρια κάθε βήματος, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της ευθυγράμμισης με την Ταξινόμηση (Τεχνικά Κριτήρια Επιλογής, Κριτήρια μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης – Do No Significant Harm, Ελάχιστες Κοινωνικές Διασφαλίσεις).

Βασικό στοιχείο της στρατηγικής ESG της Τράπεζας και του SFF είναι η υποστήριξη της μετάβασης των πελατών της στην κλιματική ουδετερότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα πέτυχε τον στόχο της για το 2022, με περισσότερο από το 20% των ετήσιων ακαθάριστων νέων εταιρικών εκταμιεύσεων της να ταξινομείται ως Πράσινο/Περιβαλλοντικά βιώσιμο. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην «ESG στρατηγική χρηματοδοτήσεων» στην ενότητα «Προσέγγιση του Ομίλου για την βιώσιμη ανάπτυξη».

Στο μέλλον, οι βασικές προτεραιότητες της Τράπεζας περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ενός δυναμικού και ρεαλιστικού οδικού χάρτη προς την κλιματική ουδετερότητα και την αυξανόμενη υποστήριξη των πελατών προς την κλιματική μετάβαση και τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Η Τράπεζα στοχεύει επίσης να δημοσιοποιήσει τους στόχους της που σχετίζονται με την ESG στρατηγική χρηματοδοτήσεων σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και κλάδου και να ενσωματώσει περαιτέρω τις εποπτικές απαιτήσεις για τους κλιματικούς κινδύνους στην επιχειρηματική της στρατηγική και στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

Γνωστοποιήσεις σχετικά με το άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμησης για το 2022

Ο Όμιλος, κατά την επανεξέταση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, για να εναρμονίσει τις αναφορές της ταξινόμησης με τις βασικές του δραστηριότητες, παρέχει τους βασικούς δείκτες επιδόσεων (BDE) καθώς και άλλες απαιτήσεις γνωστοποίησης που σχετίζονται με τις κύριες χρηματοδοτικές του δραστηριότητες, όπως ορίζονται στο Άρθρο 10 του Άρθ. 8 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης. Σύμφωνα με το προαναφερθέν άρθρο, για τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις/ομίλους, οι μεταβατικοί κανόνες για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 περιορίζονται στην αναφορά του βαθμού στον οποίο οι πελάτες τους και οι δραστηριότητες των αντισυμβαλλομένων είναι επιλέξιμες ως προς την Ταξινόμηση, καθώς και στις πληροφορίες για τα στοιχεία ενεργητικού που δεν μπορούν να αξιολογηθούν βάσει του Κανονισμού της Ταξινόμησης.

Ο Όμιλος ως χρηματοπιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να χρησιμοποιεί συγκεκριμένες πληροφορίες πελατών αναφορικά με την επιλεξιμότητα τους προκειμένου να γνωστοποιήσει το δικό τους δείκτη επιλεξιμότητας σύμφωνα με την Ταξινόμηση. Στην περίπτωση εταιρικών πελατών, τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να χρησιμοποιούν μόνο πραγματικές πληροφορίες που έχουν γνωστοποιηθεί από πελάτες βάσει της Οδηγίας Δημοσιοποίησης μη Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (NFRD). Το προηγούμενο έτος, τέτοιες πληροφορίες δεν ήταν ακόμη διαθέσιμες. Ωστόσο, οι εταιρείες NFRD έχουν πλέον δημοσιεύσει τα ποσοστά επιλεξιμότητάς τους για το 2021 με βάση τα έσοδα, τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και λειτουργικές δαπάνες. Οι εταιρείες μπορούν να δημοσιοποιήσουν πρόσθετες πληροφορίες σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε να γνωστοποιεί οικειοθελώς πρόσθετες

πληροφορίες στο πλαίσιο των “Προαιρετικών γνωστοποιήσεων της Ταξινόμιας της ΕΕ”. Η προαιρετική υποβολή αναφορών βάσει του Κανονισμού της Ταξινόμιας μπορεί να επιτρέψει σε μη χρηματοοικονομικές και χρηματοοικονομικές οντότητες να παρέχουν περισσότερες εξηγήσεις για τις δραστηριότητές τους.

Η προετοιμασία της υποχρεωτικής αναφοράς της επιλεξιμότητάς ως προς την Ταξινόμια καθώς και οι προαναφερθείσες προαιρετικές γνωστοποιήσεις που παρουσιάζονται παρακάτω, βασίζονται στην ενοποίηση για τον Όμιλο. Η ενοποίηση γίνεται σύμφωνα με την εποπτική αναφορά των ιδρυμάτων σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/451 της Επιτροπής (FINREP).

Συγκεκριμένα, για την αναφορά των στοιχείων ενεργητικού χρησιμοποιούνται δεδομένα των εσωτερικών συστημάτων του Ομίλου, ενώ οι βασικοί δείκτες επιδόσεων των επιλέξιμων οικονομικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με την Ταξινόμια των NFRD αντισυμβαλλομένων συλλέγονται με βάση τις τελευταίες δημοσιευμένες ετήσιες εκθέσεις. Η αναγνώριση των εταιρειών που υπόκεινται σε NFRD και των εταιρειών που δεν υπόκεινται σε NFRD έχει γίνει με βάση τα εσωτερικά δεδομένα διαχωρισμού των πελατών που χρησιμοποιούνται για σκοπούς FINREP.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η Συμπληρωματική Κατ' εξουσιοδότηση Πράξη, η οποία συνεπάγεται οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τις βιομηχανίες πυρηνικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2022 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2023. Κατά συνέπεια, η αξιολόγηση από τον Όμιλο της επιλεξιμότητας των στοιχείων ενεργητικού για το οικονομικό έτος 2022 βασίζεται στους πιο πρόσφατους διαθέσιμους δείκτες επιλεξιμότητας και αυτοί οι δείκτες επιδόσεων δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες στο πλαίσιο της Συμπληρωματικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης που αναφέρεται παραπάνω.

Τα δεδομένα με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2022 έχουν προετοιμαστεί με βάση την καλύτερη δυνατή προσπάθεια συμμόρφωσης με τους ισχύοντες κανονισμούς και θα εξελιχθούν στο μέλλον καθώς θα είναι διαθέσιμες περαιτέρω πληροφορίες από τους αντισυμβαλλομένους και τις νέες ρυθμιστικές εξελίξεις. Κατά τη διάρκεια του 2022, ο Όμιλος συνέχισε τις εργασίες του για την εφαρμογή των απαιτήσεων ταξινόμιας της ΕΕ και την περαιτέρω ενίσχυση της μεθοδολογίας υποβολής αναφορών. Πληροφορίες για τις διαδικασίες του Ομίλου για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων αναφέρονται στην «Ποιότητα δεδομένων ESG» στην ενότητα «Προσέγγιση του Ομίλου για την βιώσιμη ανάπτυξη».

Οι αναφερόμενοι ΒΔΕ περιλαμβάνονται στον παρακάτω πίνακα:

Στοιχεία ενεργητικού	31 Δεκεμβρίου 2022	
	Ποσά (σε € εκατ.)	% των συνολικών στοιχείων ενεργητικού ⁽²⁾
1. Επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού σύμφωνα με την Ταξινόμια ⁽¹⁾	11.937	14,36%
2. Μη επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού σύμφωνα με την Ταξινόμια	62.138	74,76%
εκ των οποίων επιχειρηματικά ανοίγματα προς εταιρείες που δεν υπόκεινται σε δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών	30.719	36,96%
εκ των οποίων παράγωγα, λογιστική αντιστάθμιση	1.022	1,23%
εκ των οποίων άμεσα απαιτητός διατραπεζικός δανεισμός	30	0,04%
3. Στοιχεία ενεργητικού σε κεντρικές κυβερνήσεις, κεντρικές τράπεζες και υπερεθνικούς εκδότες	8.912	10,72%
4. Εμπορικό χαρτοφυλάκιο	134	0,16%
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού (1+2+3+4)⁽²⁾	83.121	100%
Απομείωση αξίας χρεωστικών μέσων στο αποσβεσμένο κόστος και άλλες προσαρμογές σύμφωνα με την μεθοδολογία της Ταξινόμιας της ΕΕ	(1.661)	
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού σύμφωνα με τον Ενοποιημένο ισολογισμό την 31/12/2022	81.460	

⁽¹⁾ Τα επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου σύμφωνα με την Ταξινόμια που χρησιμοποιούν μόνο τον Δείκτη Κύκλου Εργασιών των μη χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων που υπόκεινται σε NFRD ανέρχονται σε €11.637 εκατ., δηλαδή το 14% του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού και τα μη επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού σύμφωνα με την Ταξινόμια ανέρχονται σε €62.437 εκατ., δηλαδή το 75% του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού.

⁽²⁾ Τα συνολικά στοιχεία ενεργητικού στους παραπάνω ΒΔΕ παρουσιάζονται στα ακαθάριστα ποσά τους (εκτός από τις εξασφαλίσεις που ανακτήθηκαν που περιλαμβάνονται στα επιλέξιμα και μη επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού σύμφωνα με την Ταξινόμια, τα οποία παρουσιάζονται στη λογιστική αξία), σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Ταξινόμιας της ΕΕ.

Διευκρίνιση των ΒΔΕ που σχετίζονται με την Ταξινόμια

Τα επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού σύμφωνα με την Ταξινόμια που παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα περιλαμβάνουν την αναφερόμενη επιλεξιμότητα για ανοίγματα σε μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες που υπόκεινται σε NFRD με βάση τον μέσο όρο του KPI κύκλου εργασιών και κεφαλαιουχικών δαπανών (CapEx) που δημοσιεύουν οι αντισυμβαλλόμενοι, ενώ το ποσοστό με βάση τον κύκλο εργασιών τους περιλαμβάνεται στην υποσημείωση. Το KPI της ταξινόμιας αναφορικά με τα λειτουργικά έξοδα (OpEx) δεν χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση

δραστηριοτήτων που είναι επιλέξιμες με βάση την ταξινόμια. Για τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις που υπόκεινται σε NFRD, τα ανοίγματα του Ομίλου έχουν σταθμιστεί στην αναλογία του αντισυμβαλλομένου σε στοιχεία ενεργητικού που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με την Ταξινόμια. Επιπλέον, δεν γίνεται διάκριση μεταξύ δανείων γενικού σκοπού και δανείων ειδικού σκοπού.

Προκειμένου να καθοριστεί ποιες εταιρείες υπόκεινται στο NFRD και να υπολογιστούν οι επιλέξιμοι ως προς την ταξινόμια ΒΔΕ, πραγματοποιείται αξιολόγηση προκειμένου να διαπιστωθεί ότι πληρούνται όλα τα ακόλουθα κριτήρια. α) εάν η χώρα σύστασης του αντισυμβαλλομένου είναι στην ΕΕ και β) εάν η επιχείρηση είναι είτε εισηγμένη εταιρεία, πιστωτικό ίδρυμα ή ασφαλιστική εταιρεία και γ) εάν τα καθαρά έσοδα της οικονομικής οντότητας υπερβαίνουν τα €40 εκατ. ή το σύνολο του ενεργητικού της υπερβαίνει τα €20 εκατ. και δ) ο αντισυμβαλλόμενος έχει πάνω από 500 εργαζόμενους. Οι χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις που δεν πληρούν τις προαναφερθείσες απαιτήσεις προσδιορίζονται ως μη NFRD.

Οι επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται να υποβάλουν αναφορά βάσει του κανονισμού της Ταξινόμιας της ΕΕ (εταιρείες που δεν υπόκεινται σε NFRD) δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των στοιχείων ενεργητικού που είναι επιλέξιμα, καθώς δεν επιτρέπονται εκτιμήσεις στις αναφορές που υποβάλλονται υποχρεωτικά. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία ενεργητικού του ισολογισμού του Ομίλου σε επιχειρήσεις που δεν υπόκεινται σε NFRD δεν αξιολογούνται ως προς την επιλεξιμότητα σύμφωνα με την ταξινόμια.

Σύμφωνα με τις οδηγίες που ορίζονται στο παράρτημα V του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, τα ανοίγματα που πρέπει να περιλαμβάνονται στον αριθμητή περιλαμβάνουν ανοίγματα του τραπεζικού χαρτοφυλακίου σε ακαθάριστη λογιστική αξία σε σχέση με αντισυμβαλλομένους που σχετίζονται με το NFRD και νοικοκυριά. Αναφορικά με τα ανοίγματα των νοικοκυριών, η ιδιοκτησία ακίνητης περιουσίας και οχημάτων θεωρείται ως επιλέξιμη οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με την Ταξινόμια. Για το λόγο αυτό, τα δάνεια προς νοικοκυριά με εξασφάλιση ακίνητης περιουσίας κατοικίας, τα δάνεια οχημάτων και οι εξασφαλίσεις ακίνητης περιουσίας που έχουν ανακτηθεί αξιολογούνται ως επιλέξιμα ως προς την ταξινόμια, ενώ οποιοσδήποτε άλλος τύπος ανοίγματος νοικοκυριών δεν θεωρείται επί του παρόντος ως επιλέξιμος σύμφωνα με την Ταξινόμια.

Τα στοιχεία ενεργητικού των αντισυμβαλλομένων που δεν υπόκεινται σε δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, τα παράγωγα, η λογιστική αντιστάθμιση και ο άμεσος απαιτητός διατραπεζικός δανεισμός δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των στοιχείων ενεργητικού που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με την Ταξινόμια και παρουσιάζονται ξεχωριστά στο μερίδιο των μη επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού σύμφωνα με την Ταξινόμια. Οι υποχρεωτικοί δείκτες μέτρησης βασίζονται στον παρονομαστή των συνολικών στοιχείων ενεργητικού.

Προαιρετικές δημοσιοποιήσεις της Ταξινόμιας της ΕΕ

Μαζί με τις υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις, ο Όμιλος σε προαιρετική βάση γνωστοποίησε αυξημένες πληροφορίες με ανάλυση των επιλέξιμων και μη επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού σύμφωνα με την Ταξινόμια. Σκοπός είναι η ενίσχυση της διαφάνειας, η παροχή πρόσθετων πληροφοριών για τους δείκτες μέτρησης και η παρουσίαση του ποσοστού επιλεξιμότητας των στοιχείων ενεργητικού του.

31 Δεκεμβρίου 2022

Στοιχεία ενεργητικού	Ποσά (σε € εκατ.)	% των συνολικών καλυμμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	% των συνολικών στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾
1. Επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού⁽²⁾	11.937	16,11%	14,36%
εκ των οποίων νοικοκυριά	10.545	14,24%	12,69%
εκ των οποίων εταιρείες που υπόκεινται σε δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών	827	1,12%	0,99%
εκ των οποίων εξασφαλίσεις που έχουν ανακτηθεί: οικιστική και εμπορική ακίνητη περιουσία	565	0,76%	0,68%
2. Μη επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού	62.138	83,89%	74,76%
εκ των οποίων νοικοκυριά	3.100	4,18%	3,73%
εκ των οποίων εταιρείες που υπόκεινται σε δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών	3.963	5,35%	4,77%
εκ των οποίων τοπικές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	25	0,03%	0,03%
εκ των οποίων εταιρείες που δεν υπόκεινται σε δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών	30.719	41,47%	36,96%
εκ των οποίων παράγωγα, λογιστική αντιστάθμιση	1.022	1,38%	1,23%
εκ των οποίων άμεσα απαιτητός διατραπεζικός δανεισμός	30	0,04%	0,04%
εκ των οποίων άλλα στοιχεία ενεργητικού	23.279	31,43%	28,01%
Σύνολο καλυμμένων στοιχείων ενεργητικού⁽¹⁾	74.075	100%	89,12%
3. Στοιχεία ενεργητικού σε κεντρικές κυβερνήσεις, κεντρικές τράπεζες και υπερεθνικούς εκδότες	8.912		10,72%
4. Εμπορικό χαρτοφυλάκιο	134		0,16%
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού⁽¹⁾	83.121		100%
Απομείωση αξίας χρεωστικών μέσων στο αποσβεσμένο κόστος και άλλες προσαρμογές σύμφωνα με την μεθοδολογία της Ταξινόμιας της ΕΕ	(1.661)		
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού σύμφωνα με τον Ενοποιημένο ισολογισμό την 31/12/2022	81.460		

⁽¹⁾ Το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και το σύνολο των καλυμμένων στοιχείων ενεργητικού στους παραπάνω ΒΔΕ παρουσιάζονται στα ακαθάριστα ποσά τους (εκτός από τις εξασφαλίσεις που ανακτήθηκαν οι οποίες παρουσιάζονται στη λογιστική αξία), σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Ταξινόμιας της ΕΕ.

⁽²⁾ Όσον αφορά τα επιλέξιμα στοιχεία ενεργητικού, η ανάλυση των δραστηριοτήτων του Ομίλου δείχνει ότι το 12,69% προέρχεται από δανεισμό σε νοικοκυριά (δάνεια για οχήματα και δάνεια με εξασφαλίσεις σε ακίνητα που είναι στο σύνολό τους επιλέξιμα σύμφωνα με την Ταξινόμια), ενώ δανεισμός σε επιχειρήσεις που υπόκεινται σε δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (NFRD) αντιπροσωπεύουν το 0,99% και οι ανακτηθείσες εξασφαλίσεις αντιπροσωπεύουν το 0,68%.

Οι προαιρετικοί δείκτες μέτρησης βασίζονται τόσο στον παρονομαστή των συνολικών στοιχείων ενεργητικού όσο και στο σύνολο των καλυμμένων στοιχείων ενεργητικού. Το σύνολο των καλυμμένων στοιχείων ενεργητικού ανέρχεται σε €74.075 εκατ., εξαιρουμένων των ανοιγμάτων σε κράτη και του εμπορικού χαρτοφυλακίου. Το μερίδιο των επιλέξιμων σύμφωνα με την Ταξινόμια στοιχείων ενεργητικού ως προς το σύνολο του ενεργητικού είναι 14,36%, ενώ το μερίδιο των στοιχείων ενεργητικού που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με την ταξινόμια ως προς το σύνολο των καλυμμένων στοιχείων ενεργητικού αυξάνεται σε 16,11%.

Προστασία του περιβάλλοντος

Ο Όμιλος έχει δεσμευτεί να ελαχιστοποιήσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα και να προωθήσει την πράσινη οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα υλοποιεί Περιβαλλοντική Πολιτική, Πολιτική Διαχείρισης Ενέργειας και Πολιτική Διαχείρισης Νερού, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος σε όλες τις πτυχές της δραστηριότητάς της. Στο πλαίσιο υλοποίησης των πολιτικών αυτών, ο Όμιλος εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα διαχείρισης σύμφωνα με Διεθνή Πρότυπα, όπως Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ISO 9001), Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001, EMAS) και Σύστημα Διαχείρισης Ενέργειας (ISO 50001). Επιπλέον, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πρακτικές βιωσιμότητας στις προμήθειες με στόχο την επιλογή αγαθών και προμηθευτών, όπου είναι δυνατόν, με περιβαλλοντική και κοινωνική υπευθυνότητα. Η εφαρμογή των ανωτέρω συστημάτων υποστηρίζεται από

αντίστοιχου τύπου εξ' αποστάσεως (e-learning) εκπαιδευτικά προγράμματα. Επίσης, ο Όμιλος για την ενσωμάτωση των Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Υποθέσεων στο επιχειρηματικό μοντέλο του, εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής & Κοινωνικής Διαχείρισης (Environmental & Social Management System-ESMS) σε συμμόρφωση, μεταξύ άλλων, με τις απαιτήσεις και τις προσδοκίες των θεσμικών επενδυτών, των μετόχων, καθώς και των λοιπών ενδιαφερομένων μερών. Η περιβαλλοντική επίδοση για τη βελτίωση του λειτουργικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος, παρακολουθείται μέσω εξειδικευμένων περιβαλλοντικών δεικτών για τον εντοπισμό τυχόν αποκλίσεων και τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και συμπεριλαμβάνεται στον Ετήσιο Απολογισμό Δραστηριοτήτων & Βιώσιμης Ανάπτυξης και στην Περιβαλλοντική Έκθεση (σύμφωνα με τον κανονισμό EMAS). Και οι δύο εκθέσεις επαληθεύονται από ανεξάρτητους φορείς και είναι διαθέσιμες στις ιστοσελίδες του Ομίλου και της Τράπεζας (www.eurobankholdings.gr και www.eurobank.gr αντίστοιχα).

Η περιβαλλοντική επίδοση παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου (ειδικά για ενέργεια, νερό και απόβλητα). Ωστόσο, τα σχετιζόμενα Συστήματα Διαχείρισης (ISO 14001/EMAS, ISO 50001 και ISO 14064) και τα αντίστοιχα πεδία πιστοποίησης αφορούν μόνο την Τράπεζα, και συνεπώς η περιβαλλοντική επίδοση επαληθεύεται και δημοσιοποιείται μόνο σε επίπεδο Τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα έχει εφαρμόσει ένα ολοκληρωμένο πλάνο ενεργειών για τη μείωση της κατανάλωσης χαρτιού και την πλήρη ψηφιοποίηση των εργασιών της. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το 2022 η προμήθεια χαρτιού ανήλθε στους 129,9 τόνους και παρουσίασε μείωση σε σχέση με το 2021 κατά 37,94% (βελτιωμένη σε σχέση με το στόχο των 196 τόνων για το 2022). Επίσης, η αντίστοιχη κατανάλωση ανά εργαζόμενο μειώθηκε κατά 36,23% σε 20,82 Kg/εργαζόμενο το 2022 από 32,65 Kg/εργαζόμενο το 2021. Επιπλέον, σημαντική ήταν η αύξηση στη χρήση της υπηρεσίας e-Statements το 2022, καθώς περισσότεροι από 222.000 πρόσθετοι χρήστες e-Banking επέλεξαν e-statements, επιφέροντας επιπλέον εξοικονόμηση 501.000 φυσικών εγγράφων (statements). Σημαντική είναι και η εξοικονόμηση κόστους για την Τράπεζα από τη διακοπή των φυσικών εγγράφων, που ανέρχεται σε €30 εκατ. από την έναρξη διάθεσης της υπηρεσίας. Η Τράπεζα έχει θεσπίσει Πολιτική Διαχείρισης Νερού με στόχο την υπεύθυνη διαχείριση της χρήσης νερού και των προσπαθειών για εξοικονόμηση. Το 2022, η κατανάλωση νερού ανήλθε σε 54.460m³ που αντιπροσωπεύει μείωση κατά 12,62% σε σύγκριση με το 2021 (62.322 m³).

Ο Όμιλος συμμετέχει ενεργά σε ένα ευρύ φάσμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, όπως στο Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (EMAS) και στην παγκόσμια πρωτοβουλία Priceless Planet Coalition της Mastercard. Το 2022 ήταν μία σημαντική χρονιά διακρίσεων για την Τράπεζα σε ό,τι αφορά τη Διαχείριση Ενέργειας με Χρυσό Βραβείο στα Facility Management Awards και Αργυρό Βραβείο στα Environmental Awards, ενώ στα Hellenic Responsible Business Awards και στην κατηγορία «Πράσινα Κτίρια / Δομημένο Περιβάλλον» κατέκτησε το Χρυσό Βραβείο.

Διαχείριση Ενέργειας και Εκπομπών

Η σημασία της Κλιματικής Αλλαγής καθιστά την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας μία από τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές προτεραιότητες της Τράπεζας. Η Τράπεζα εφαρμόζει ένα πιστοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΔΕ) σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001, με σκοπό την υπεύθυνη διαχείριση της ενέργειας στο σύνολο των εγκαταστάσεων της Τράπεζας (αφορά όλα τα Κτίρια Διοίκησης / Καταστήματα της Τράπεζας και καλύπτει το 100% των εργασιών της) και στόχο την ελαχιστοποίηση του ενεργειακού κόστους, των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των επιβλαβών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και της εξάντλησης των ορυκτών καυσίμων. Σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές απαιτήσεις (Ελληνικός Κλιματικός Νόμος 4936/2022) και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, η Τράπεζα πιστοποιήθηκε κατά το Διεθνές Πρότυπο ISO 14064 για την ποσοτικοποίηση και αναφορά των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Κατηγορία 1-7), με στόχο τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Επίσης, η Τράπεζα διατηρεί και την ανάλογη αντιστοίχιση σύμφωνα με τη μεθοδολογία του "GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard" (Πεδίο εφαρμογής - Scope 1, 2 & 3).

Οι άμεσες εκπομπές GHG (scope 1) της Τράπεζας προκύπτουν από την κατανάλωση φυσικού αερίου και πετρελαίου θέρμανσης για τη θέρμανση των κτιρίων, καθώς και τη χρήση καυσίμων για τα ιδιόκτητα οχήματα της Τράπεζας για μεταφορές εντός Αττικής. Περιλαμβάνει επίσης τις εκπομπές από τα φθοριούχα αέρια (F-gases) που εκλύονται από τις εγκαταστάσεις κλιματισμού και τα συστήματα αυτόματης κατάσβεσης της Τράπεζας (διαφεύγουσες εκπομπές). Επίσης, το 2022 εντάχθηκαν και οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση μισθωμένων εταιρικών αυτοκινήτων από εργαζόμενους της Τράπεζας.

Σε ό,τι αφορά τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας (έμμεσες εκπομπές - Scope 2), η Τράπεζα υπολογίζει τις εκπομπές της τόσο με τη μέθοδο που βασίζεται στην τοποθεσία (location based) όσο και με τη μέθοδο που βασίζεται στην αγορά (market based), χρησιμοποιώντας εθνικούς ετήσιους συντελεστές μετατροπής εκπομπών CO₂. Η Τράπεζα επιδεικνύοντας διαχρονική δέσμευση για την περιβαλλοντική και ενεργειακή διαχείριση, επέδειξε αξιοσημείωτα αντανακλαστικά, εν μέσω της τρέχουσας πρωτόγνωρης ενεργειακής κρίσης. Συγκεκριμένα, το Σεπτέμβριο του 2022, ανακοίνωσε συγκεκριμένη δέσμη μέτρων περαιτέρω εξοικονόμησης ενέργειας με δράσεις μεγάλης κλίμακας, αλλά και πρωτοβουλίες που αφορούν την καθημερινή ενεργειακή συμπεριφορά των εργαζομένων.

Στο πλαίσιο αυτό, το 2022 η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ήταν 38.314 MWh και μειώθηκε κατά 7,44% σε σχέση με το 2021, ενώ οι αντίστοιχες έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (scope 2) σε ισοδύναμα διοξειδίου του άνθρακα το 2022 ήταν 12.824 tCO₂e και μειώθηκαν κατά 20,69% σε σχέση με το 2021 (16.169 tCO₂e). Επιπλέον, το 2022, η συνολική κατανάλωση ενέργειας (όλες οι πηγές) μειώθηκε κατά 7,4% σε σχέση με το 2021 και αντίστοιχα οι συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (scope 1 και 2) μειώθηκαν κατά 14,1%. Οι συγκεκριμένες επιδόσεις υπερβαίνουν τους στόχους περιβαλλοντικής διαχείρισης που τέθηκαν για το 2022 για μείωση 4% στην ηλεκτρική ενέργεια και στις έμμεσες εκπομπές αερίων (scope 2) του θερμοκηπίου, σε σύγκριση με το 2021. Η Τράπεζα από την έναρξη εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας το 2014, έχει μειώσει την ηλεκτρική ενέργεια και τις

εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 42,4% και 73,2% αντίστοιχα. Η Τράπεζα, εντείνει περαιτέρω την προσπάθεια για μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με στόχο τον περαιτέρω περιορισμό κατά 10% σωρευτικά για τα έτη 2022 - 2023.

Για το 2022, το 97,90% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας προερχόταν από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), πιστοποιημένες μέσω των «Εγγυήσεων Προέλευσης», ενώ η ίδια διαδικασία θα συνεχιστεί και για το 2023. Σε σύγκριση με το 2021, ο δείκτης αυτός βελτιώθηκε κατά 0,5%. Η Τράπεζα παρακολουθεί το δείκτη ενεργειακής έντασης που εκφράζει την απόλυτη κατανάλωση ενέργειας της Τράπεζας για το σύνολο των λειτουργικών της εσόδων, και παράλληλα, χρησιμεύει στην παρακολούθηση της ενεργειακής επίδοσης σε σχέση με την κλίμακα των δραστηριοτήτων της. Το 2022 ο δείκτης ενεργειακής έντασης ήταν 15,26MWh/€ εκατ. μειωμένος κατά 48,62% σε σύγκριση με το 2021 (29,71 MWh/€ εκατ.). Αντίστοιχα, ο δείκτης έντασης εκπομπών άνθρακα (GHG, score 1 & 2) για το 2022 είναι της τάξης των 5,66tCO₂e/€ εκατ. και παρουσιάζει μείωση κατά 49,75% σε σχέση με το 2021 (11,26 tCO₂e/€ εκατ.).

Σε ό,τι αφορά τις εκπομπές score 3, η Τράπεζα οριστικοποιεί τους υπολογισμούς σχετικά με τις εκπομπές από χρηματοδοτήσεις, επιχειρηματικά ταξίδια, μετακινήσεις των εργαζομένων προς και από τους χώρους εργασίας και τα παραγόμενα απόβλητα. Οι σχετικές τιμές score 3 θα δημοσιευθούν ως μέρος του Ετήσιου Απολογισμού Δραστηριοτήτων & Βιώσιμης Ανάπτυξης 2022. Επιπλέον, διευρυμένες γνωστοποιήσεις σε ό,τι αφορά τις εκπομπές από χρηματοδοτήσεις (π.χ. ένταση εκπομπών και εκπομπές ανά κλάδο) θα δημοσιευθούν στην Έκθεση για το Κλίμα του 2022 της Τράπεζας.

Τέλος, η Τράπεζα έχει πιστοποιήσει 18 κτίρια με τις μεθόδους πιστοποίησης πράσινων κτιρίων «Leadership in Energy and Environmental Design - LEED» και «Building Research Establishment Environmental Assessment Method – BREEAM», αποδεικνύοντας έτσι το εξαιρετικό εργασιακό περιβάλλον της Τράπεζας. Εντός του 2022, πιστοποιήθηκε και το κτιριακό συγκρότημα της Ν. Ιωνίας, όπου το κτίριο του Data Center έλαβε την πιστοποίηση LEED Gold, ενώ το υπόλοιπο κτιριακό συγκρότημα LEED Silver.

Εφοδιαστική Αλυσίδα

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει και εφαρμόζει Πολιτική Προμηθειών, η οποία καθορίζει τις γενικές αρχές και τους κανόνες που διέπουν την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών. Μέσω της εφαρμογής της διασφαλίζεται η διαφάνεια, η αντικειμενικότητα και η ακεραιότητα της εκτέλεσης των προμηθειών, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η συμμόρφωση των προμηθευτών με τις ισχύουσες τοπικές, εθνικές και διεθνείς νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, μέσω κατάλληλων μηχανισμών, ως προϋπόθεση έναρξης και διατήρησης της επιχειρηματικής σχέσης μαζί τους. Επιπλέον, η θέσπιση Πολιτικής Εξωτερικής Ανάθεσης, διασφαλίζει την αποτελεσματική παρακολούθηση των σχέσεων τρίτων υπό τους σχετικούς κινδύνους.

Η Τράπεζα λειτουργεί με ένα συγκεντρωτικό και αναβαθμισμένο μοντέλο διαχείρισης αιτημάτων προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών και διαχείρισης συμβάσεων, το οποίο διευκολύνει τις ροές έγκρισης, επιτυγχάνοντας παράλληλα αποτελεσματικότητα στην εκτέλεση αγορών, με βάση την αρχή του τελικού μειοδότη, καθώς και στην οριστικοποίηση νέων αναθέσεων ή ανανεώσεων και συμβάσεων. Επιπλέον, με στόχο την ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος και την αποτελεσματικότητά της, η Τράπεζα χρησιμοποιεί σύστημα ηλεκτρονικής τιμολόγησης, σε συνεργασία με συγκεκριμένους προμηθευτές, ενώ παράλληλα, για την προμήθεια ορισμένων ειδών αγαθών και υπηρεσιών, διενεργούνται ηλεκτρονικές δημοπρασίες.

Ο Τομέας Προμηθειών Ομίλου, αξιολογεί τους προμηθευτές της Τράπεζας με βάση ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια, με στόχο την αξιολόγηση κινδύνων όπως για την ποιότητα των υπηρεσιών, την οικονομική κατάσταση/επιχειρησιακή συνέχεια του προμηθευτή και τη νομική/κανονιστική συμμόρφωσή του. Συγκεκριμένα, σε ετήσια βάση μετρά και σταθμίζει όλα τα βασικά οικονομικά στοιχεία από τους ισολογισμούς των προμηθευτών, ενώ συμπληρώνει την αξιολόγηση με ποιοτικά δεδομένα, όπως πιστοποιήσεις ISO, μέσω ειδικών στοχευμένων ερωτηματολογίων σε εξειδικευμένους αξιολογητές από διάφορες επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας μαζί με αξιολογητές του Τομέα Προμηθειών. Στο τέλος, λαμβάνεται μια σταθμισμένη αντικειμενική βαθμολογία για κάθε προμηθευτή που αποκαλύπτει τη συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας και του προμηθευτή. Επιπλέον, για λόγους διαφάνειας και διασφάλισης των συμφερόντων του Ομίλου, η Τράπεζα τηρεί τη διαδικασία Due Diligence για την Ένταξη νέου προμηθευτή στην Τράπεζα. Με βάση την παραπάνω διαδικασία, ο νεοεισερχόμενος προμηθευτής υποχρεούται, μεταξύ άλλων προϋποθέσεων, να προσκομίσει δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις και όλα τα απαραίτητα οικονομικά στοιχεία για περίοδο τριών ετών, πληροφορίες σχετικά με τη νομική μορφή της εταιρείας, τους πραγματικούς δικαιούχους και τους νόμιμους εκπροσώπους της, καθώς και κανονιστικές πιστοποιήσεις που κατέχει.

Σε ετήσια βάση, η Τράπεζα διενεργεί αξιολόγηση για προμηθευτές πληροφορικής, συμβουλευτικές, τεχνικές και κατασκευαστικές υπηρεσίες, καθώς και για άλλα αγαθά και υπηρεσίες, διατηρώντας για λόγους ποιότητας, συγκεκριμένους δείκτες που μετρούν το βαθμό εξάρτησης των προμηθευτών και της Τράπεζας από τη μεταξύ τους σχέση ως προς τον συνολικό κύκλο εργασιών κάθε μέρους. Επιπλέον, η Επιτροπή Προμηθειών που έχει συσταθεί, μεριμνά για την τήρηση και διασφάλιση των διαδικασιών σύμφωνα με την πολιτική προμηθειών της Τράπεζας, τόσο σε σχέση με την αναγκαιότητα της προμήθειας όσο και για τη συγκράτηση του λειτουργικού κόστους, καθώς και την έγκριση των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών που παρουσιάζονται. Επιπλέον, στο πλαίσιο εφαρμογής των Βιώσιμων Προμηθειών, έχουν θεσπιστεί κριτήρια ESG για τις διαδικασίες υποβολής προσφορών αγαθών εκτός πληροφορικής, σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδικασίας διαγωνισμών. Λαμβάνονται υπόψη παράγοντες που σχετίζονται με την επίδραση ενός προϊόντος/ υπηρεσίας/ έργου στο Περιβάλλον και την Κοινωνία, καθώς και θέματα Διακυβέρνησης της εταιρείας/προμηθευτή. Ως εκ τούτου, η συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος, της πράσινης ανάπτυξης και της τοπικής κοινωνίας θεωρείται ότι έχει θετικό αποτέλεσμα.

Επιπλέον, όσον αφορά τους παράγοντες διακυβέρνησης, ζητούνται πιστοποιήσεις από προμηθευτές (π.χ. ISO 9001, 14001, 50001), εάν υπάρχουν, καθώς και γνωστοποιήσεις σχετικά με το λειτουργικό τους αποτύπωμα, τα αποτελέσματα ESG Ratings και τον Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης. Σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη διαδικασία, τα κριτήρια αυτά ενσωματώνονται σε συγκεκριμένη ενότητα σχετικά με τις Αιτήσεις Υποβολής Προτάσεων (RFP)/ Αιτήσεις Προσφορών (RFQ) και εξετάζονται κατά τη διάρκεια της τεχνικής αξιολόγησης που διενεργείται.

Ο γενικός στόχος είναι η επιλογή, όπου είναι δυνατόν, περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνων αγαθών από προμηθευτές που ευθυγραμμίζονται με τις εν λόγω αρχές. Οι διαδικασίες προμηθειών αποτελούν μέρος των πιστοποιημένων Συστημάτων Διαχείρισης της Τράπεζας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 9001, ISO 14001 και ISO 50001. Η Τράπεζα συνεργάζεται κυρίως με προμηθευτές που δραστηριοποιούνται και είναι εγγεγραμμένοι ή έχουν γραφείο στην Ελλάδα, προωθώντας και στηρίζοντας την τοπική οικονομία.

Δέσμευση προς το Προσωπικό

Στον Όμιλο ο άνθρωπός του αποτελεί το σπουδαιότερο κεφάλαιο για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα του. Από τη διαδικασία της πρόσληψης ήδη, ο Όμιλος επιδιώκει να δημιουργεί μακροχρόνιες και αμοιβαίως επωφελείς σχέσεις συνεργασίας με κάθε εργαζόμενο. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος απασχολούσε 11.328 υπαλλήλους (Δεκ. 2021: 11.935), από τους οποίους οι 5.060 (Δεκ. 2021: 5.275) εργάζονταν εκτός Ελλάδας.

Για να διασφαλίζει τη δίκαιη μεταχείριση όλων και να προσφέρει ίσες ευκαιρίες, ο Όμιλος εφαρμόζει μια σειρά από κατευθυντήριες οδηγίες όσον αφορά τις Αμοιβές και τις μη μισθολογικές Παροχές, τις Προσλήψεις, την Επαγγελματική Ανάπτυξη και την Ενίσχυση των Ταλέντων, την Αξιολόγηση της Απόδοσης, τις Συγγενικές Σχέσεις την Υγεία και την Ασφάλεια, την Εκπαίδευση και την Επικοινωνία. Το 2022, η Τράπεζα ξεκίνησε την εφαρμογή 3 νέων πολιτικών για τον Σχεδιασμό της Διαδοχής των Ανωτάτων Στελεχών, τη Διαφορετικότητα, την Ισότητα και τη Συμπερίληψη, κατά της Βίας και της Παρενόχλησης στην Εργασία. Ο Όμιλος, σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις ίσες ευκαιρίες και τη διαφορετικότητα των πελατών, των προμηθευτών και των εργαζομένων, ενώ ο αντικειμενικός του στόχος είναι να προσελκύει και να διακρατά το ανθρώπινο δυναμικό του, ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείας, ηλικίας, γένους, σεξουαλικού προσανατολισμού ή αναπηρίας. Ο Όμιλος καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να διασφαλίσει ότι το ανθρώπινο δυναμικό του αντικατοπτρίζει όχι μόνον το διεθνές του προφίλ, αλλά και το κοινωνικό σύνολο των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται. Αναγνωρίζει ότι η διαφορετικότητα αποτελεί κλειδί μιας υπεύθυνης επιχειρηματικής στρατηγικής που λειτουργεί υποστηρικτικά προς τη διεθνή του δραστηριότητα. Σχετικά θέματα έχουν συμπεριληφθεί στον Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής του Ομίλου το 2020.

Λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις της αγοράς, ο Όμιλος αναθεωρεί διαρκώς το πλαίσιο Αποδοχών και μη μισθολογικών Παροχών για τους εργαζομένους του, με στόχο να προσφέρει ένα ελκυστικό πακέτο αμοιβών, ικανό να προσελκύει στελέχη και να δημιουργεί κίνητρα για την παραμονή τους στον Όμιλο, ενώ παράλληλα συμμορφώνεται με όλες τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις. Οι βασικές Αρχές του πλαισίου Αμοιβών και Παροχών, οι οποίες διασφαλίζουν την ευθυγράμμιση της ατομικής συνεισφοράς των εργαζομένων με την επιχειρηματική στρατηγική του Ομίλου και με τη μακροπρόθεσμη δημιουργία αξίας για τους μετόχους, είναι οι εξής:

- α) Διασφάλιση ότι το Πλαίσιο Αποδοχών είναι ουδέτερο ως προς το φύλο,
- β) Διασφάλιση ότι οι συνολικές αποδοχές είναι επαρκείς για τη διακράτηση και προσέλκυση στελεχών με σημαντική ικανότητα και εμπειρία,
- γ) Διασφάλιση ότι διατηρούνται οι απαραίτητες εσωτερικές ισορροπίες μεταξύ των μονάδων του Οργανισμού,
- δ) Αποφυγή ανάληψης υπερβολικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων και έμμεσων κινδύνων βιωσιμότητας,
- ε) Σύνδεση αμοιβών με μακροπρόθεσμη απόδοση.

Επιπλέον, η Τράπεζα προχώρησε στη σύσταση ενός Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης (TEA) για τα μέλη του Ομίλου Eurobank, με στόχο να προσφέρει μακροχρόνια στήριξη στους εργαζομένους της, ενώ παράλληλα δεσμεύεται σε ισχυρά πρότυπα ESG. Με την ίδρυση του TEA, ως πρόσθετο πυλώνα ενός σύγχρονου Συνταξιοδοτικού Προγράμματος, δίνεται σε όλο το προσωπικό του Ομίλου η δυνατότητα συμμετοχής σε προαιρετική βάση. Η σύσταση του TEA υπό τη μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου το οποίο θα λειτουργεί παράλληλα και συμπληρωματικά προς το δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα, ολοκληρώθηκε μετά από γραπτή συμφωνία μεταξύ εργαζομένων και εργοδότη.

Εσωτερική Αγορά Εργασίας/ Εσωτερική Κινητικότητα

Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερο βάρος στο πώς θα κατανέμεται το υπάρχον προσωπικό, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της, σύμφωνα με τα προσόντα κάθε εργαζομένου. Στο πλαίσιο αυτό, στηρίζει ενεργά τη δυνατότητα συμμετοχής των υπαλλήλων της στην Εσωτερική Αγορά Εργασίας, εξασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες για όλους, ανεξαρτήτως Γενικής Διεύθυνσης, θέσης στην ιεραρχία και ρόλου. Το 2022, 66 θέσεις εργασίας δημοσιεύθηκαν στην Εσωτερική Αγορά Εργασίας, για τις οποίες υπέβαλαν εκδήλωσαν ενδιαφέρον 353 υποψήφιοι, ενώ συνολικά, το 40% των ανοικτών θέσεων στην Ελλάδα καλύφθηκε εσωτερικά.

Εκπαίδευση

Η ανάπτυξη και η ενίσχυση της επαγγελματικής εμπειρίας με την απόκτηση σύγχρονων δυνατοτήτων και δεξιοτήτων, η κατάρτιση σύγχρονων προγραμμάτων εκπαίδευσης και η ανάπτυξη της κατάλληλης μεθοδολογίας αποτελούν βασική προτεραιότητα της στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Ομίλου. Το κορυφαίο σύστημα διαχείρισης εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Learning Management System) του Ομίλου προσφέρει σε όλους τους εργαζομένους περισσότερες ευκαιρίες αυτο-εκπαίδευσης, ανοίγοντάς τους τον δρόμο να αναβαθμίσουν τις

δεξιότητες τους ή να αποκτήσουν νέες, απαραίτητες για την εργασία τους (reskilling & upskilling). Το μέγεθος της επένδυσης στην εκπαίδευση του προσωπικού για το 2022 αποτυπώνεται συνοπτικά στους ακόλουθους δείκτες:

- α) Ο συνολικός αριθμός συμμετοχών στα εκπαιδευτικά προγράμματα του Ομίλου ανήλθε σε 369.027,
- β) Ο συνολικός αριθμός των εκπαιδευτικών ωρών ξεπέρασε τις 790.000 ώρες, (οι 530.000 αφορούσαν το προσωπικό που εργάζεται στην Ελλάδα),
- γ) Περισσότερο από το 97% της εκπαιδευτικής δραστηριότητας στην Ελλάδα προσωπικό διενεργήθηκε ηλεκτρονικά (online) ή μέσα σε ψηφιακές αίθουσες διδασκαλίας (virtual classrooms).

Η αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων, η αξιοποίηση της τεχνολογίας και η πιστοποίηση γνώσεων αποτελούν τους κύριους άξονες του πλαισίου για τη Στρατηγική της Εκπαίδευσης στον Όμιλο. Συγκεκριμένα:

- α) Εκπαιδευτικά σεμινάρια LinkedIn: Η στρατηγική συνεργασία με το «LinkedIn Learning» δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους εργαζομένους του Ομίλου στην Ελλάδα να αποκτήσουν πρόσβαση στην πλατφόρμα ηλεκτρονικών σεμιναρίων του LinkedIn, γεγονός το οποίο υπογραμμίζει την ουσιαστική δέσμευση του Ομίλου στην κάλυψη των σύγχρονων αναγκών που γεννά η ψηφιακή εποχή, και την αντίστοιχη στήριξη που προσφέρει ο Όμιλος σε όσους υπαλλήλους επιθυμούν να αποκτήσουν νέες δεξιότητες. Παράλληλα, ο Όμιλος ενισχύει τη συνεργασία του με άλλες γνωστές εκπαιδευτικές πλατφόρμες, όπως το Interskill, η Skillssoft, η Microsoft LxPand & Pluralsight, προσφέροντας χιλιάδες εκπαιδευτικά μαθήματα για τεχνολογίες αιχμής,
- β) Digital Accelerator: Το 2021-2022 ο Όμιλος προχώρησε στην υλοποίηση ενός καινοτόμου προγράμματος, το οποίο είχε στόχο την αναβάθμιση των ψηφιακών δυνατοτήτων όλων των εργαζομένων του στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ψηφιακών Ικανοτήτων (DigComp),
- γ) Ηγετικές ικανότητες: Η Ανώτατη Διοίκηση και οι επικεφαλής των θυγατρικών του Ομίλου λαμβάνουν τα τελευταία νέα από τον κόσμο των επιχειρήσεων ενώ, μέσα από μια σειρά μηνιαία σεμινάρια για υψηλόβαθμα στελέχη, έχουν την ευκαιρία να επικοινωνούν διαδικτυακά και να συζητούν για τις σύγχρονες τάσεις και τις αλλαγές που φέρνει ο στρατηγικός μετασχηματισμός σε επίπεδο ηγεσίας. Επίσης, ξεκίνησε το «Remote Work Bootcamp», ένα υβριδικό πρόγραμμα εκμάθησης που έχει στόχο να στηρίξει τους Διευθυντές του Οργανισμού στη νέα «rhygital» εποχή,
- δ) Ψηφιακά εργαστήρια για τις μεθόδους καταπολέμησης του ξεπλύματος μαύρου χρήματος (AML Virtual Workshops): σε συνεργασία με το ICA (Internal Compliance Association), διοργανώνονται πρακτικά και διαδραστικά workshops για περισσότερους από 1.200 διευθυντές των Δικτύων Λιανικής, Τραπεζικής Ιδιωτών & Επιχειρήσεων, καθώς και όλων των κεντρικών υπηρεσιών του Οργανισμού που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,
- ε) «PROSPER-Class of 2022»: ένα ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης ταλέντων το οποίο έχει στόχο να δημιουργήσει «δεξαμενές ταλέντου» για τις μελλοντικές ανάγκες του Οργανισμού, παρέχοντας γνώσεις υψηλού επιπέδου γύρω από θέματα όπως το ESG, την Καινοτομία και την Στρατηγική,
- στ) ESG Thinking: ένα ψηφιακό πρόγραμμα εκπαίδευσης με τρεις κατευθύνσεις (modules) το οποίο στοχεύει στην ενημέρωση και την εξοικείωση όλου του προσωπικού για τα θέματα ESG, αλλά και τις στρατηγικές προτεραιότητες του Ομίλου στη συγκεκριμένη κατεύθυνση,
- ζ) Πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων ανά ρόλο: ο Όμιλος υποστηρίζει τους εργαζόμενους του στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν όλες τις επαγγελματικές και ρυθμιστικές πιστοποιήσεις που απαιτούνται από τον ρόλο τους εντός του οργανισμού, προσφέροντας ηλεκτρονικά σεμινάρια και ψηφιακά μαθήματα που τους βοηθούν να προετοιμαστούν για τις εξετάσεις πιστοποίησης.

Για να καλύψει πλήρως τις εκπαιδευτικές ανάγκες του προσωπικού του, ο Όμιλος υλοποιεί συγκεκριμένες πολιτικές και διαδικασίες, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001. Παράλληλα, από το 2015 η Τράπεζα διατηρεί τη διάκριση Approved Employer του ACCA (Professional Development Stream), γεγονός που τεκμηριώνει το υψηλό επίπεδο των προγραμμάτων κατάρτισης και ανάπτυξης των υπαλλήλων της. Η Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου σχεδιάζει και υλοποιεί στοχευμένες πρωτοβουλίες όπως το Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Διαδοχής Διοικητικών Στελεχών (succession planning), το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ταλέντων (talent management), το Πρόγραμμα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Καριέρας (career development & planning) ή το Πρόγραμμα Ανταλλαγής Γνώσεων και Εμπειριών (mentoring & reverse mentoring), με στόχο να ενδυναμώσει και να ενισχύσει τις ηγετικές ικανότητες των υπαλλήλων της οι οποίοι θα ήθελαν να αναλάβουν πιο απαιτητικούς ρόλους εντός του Οργανισμού.

Πρόγραμμα Διαχείρισης Ταλέντων

Το 2022 η Τράπεζα συνέχισε την υλοποίηση του Προγράμματος Διαχείρισης ταλέντων, με στόχο τον εντοπισμό, την ανάπτυξη, τη διακράτηση και την αποτελεσματική αξιοποίηση μιας σειράς ταλαντούχων στελεχών. Μια ολοκληρωμένη Πολιτική για τη Διαχείριση Ταλέντων βρίσκεται ήδη σε φάση σχεδιασμού και αναμένεται να παρουσιαστεί εντός του 2023, καθορίζοντας συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες για τη Διαχείριση Ταλέντων στο εσωτερικό της Τράπεζας, ώστε να διασφαλίζεται η παραμονή και η αξιοποίηση ταλαντούχων ανθρώπων.

Διαχείριση Απόδοσης

Για τη Διαχείριση της Απόδοσης του προσωπικού του, ο Όμιλος διαθέτει ένα διαφανές, συστηματικό και αποτελεσματικό πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης των εργαζομένων του, το οποίο ευθυγραμμίζεται διαρκώς με τις Αξίες και τους στρατηγικούς στόχους του. Το πλαίσιο αυτό «μεταφράζει» τη στρατηγική του Ομίλου σε συγκεκριμένους ποσοτικούς επιχειρηματικούς στόχους («τι επιδιώκουμε») για όλους τους εργαζομένους και παράλληλα προωθεί την καλλιέργεια μιας κοινής κουλτούρας ανάδειξης των δυνατοτήτων και των ποιοτικών χαρακτηριστικών («πώς θα το πετύχουμε») σε ολόκληρο τον Οργανισμό. Η Διαχείριση της Απόδοσης εδράζεται σε δύο κύρια συστήματα, στην Ελλάδα και την Κύπρο. Μαζί με το «Αξιοποιώ», το βασικό σύστημα Αξιολόγησης της Απόδοσης, το 2022, υλοποιήθηκαν στο SAP SuccessFactors το σύστημα Performance Feedback, το οποίο αφορά τα Ανώτατα Στελέχη και ακολουθεί τη μεθοδολογία Αξιολόγησης 360°. Και τα δύο αυτά συστήματα εστιάζουν στην ανάπτυξη των

ανθρώπινου δυναμικού κι έχουν σχεδιαστεί γύρω από την κεντρική ιδέα του συνεχούς διαλόγου (continuous feedback).

Επαγγελματική Ανάπτυξη

Η Επαγγελματική Ανάπτυξη είναι μεγάλης σημασίας για τον Όμιλο. Στο πλαίσιο αυτό, το 2022 αξιοποιήσαμε τα Πλάνα Ανάπτυξης, υποστηρίζοντας και δίνοντας αξία σε μια σειρά λειτουργίες όπως η Εκπαίδευση και η Ανάπτυξη Σταδιοδρομίας. Με τα εργαλεία αυτά και την υποστήριξη του προϊστάμενου τους, οι εργαζόμενοι έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν ένα προσωπικό πλάνο για την επαγγελματική τους ανάπτυξη και βελτίωση, ενώ μέσα από τα σχετικά σεμινάρια και τις υπόλοιπες πρωτοβουλίες ατομικής ανάπτυξης, να αποκτούν νέες δεξιότητες και συμπεριφορές, οι οποίες ενισχύουν το προφίλ τους, στο πλαίσιο των παρόντων ή κάποιων άλλων, μελλοντικών καθηκόντων τους.

Σχεδιασμός Διαδοχής Ανώτατων Στελεχών (C-Level Succession Planning)

Το πλαίσιο σχετικά με τον σχεδιασμό της διαδοχής των ανωτάτων στελεχών της Τράπεζας αξιολογείται σε ετήσια βάση από εσωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι ακολουθούν μια πλήρη και καλά δομημένη διαδικασία, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, και του ΔΣ. Το 2022, ολοκληρώθηκε η ενημέρωση της Πολιτικής για τη Διαδοχή των Ανωτάτων Στελεχών.

Διαφορετικότητα, Ισότητα και Συμπερίληψη

Το 2022, η Τράπεζα προχώρησε η υλοποίηση του Women in Banking (WiB) - ενός προγράμματος για την ταχύτερη ανάδειξη στελεχών με ηγετικές ικανότητες, με στόχο να δώσει τη δύναμη και την ευκαιρία σε ταλαντούχες γυναίκες της Τράπεζας να αναδείξουν τα μοναδικά τους ηγετικά προσόντα και να συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας πιο ανθρωπο-κεντρικής κουλτούρας, αλλά και να ενταχθούν στις ηγετικές βαθμίδες του Ομίλου. Το πρόγραμμα διάρκειας 6 μηνών προσφέρει ανεκτίμητη γνώση, εμπειρίες και δεξιότητες, μέσα από εξειδικευμένα σεμινάρια, αλλά και μέσα από μια διαδικασία mentoring με πετυχημένες γυναίκες οι οποίες κατάφεραν να σταδιοδρομήσουν με επιτυχία στη Τράπεζα.

Η πρώτη φάση του προγράμματος WiB συνοδεύτηκε από τρεις σημαντικές διακρίσεις: το Χρυσό Βραβείο στην κατηγορία Women Empowerment Awards και το Αργυρό Βραβείο στην κατηγορία «Effective Use of Coaching-Mentoring» των HR Awards, καθώς επίσης και το Χάλκινο Βραβείο στα Gender Equality Awards που διοργάνωσε η Χάρτα Διαφορετικότητας στην Ελλάδα (Diversity Charter in Greece).

Το 2022, η Τράπεζα συμπεριληφθεί στον δείκτη Bloomberg Gender Equality Index (GEI). Η διάκριση αυτή αντανάκλα τη δέσμευση της Τράπεζας να στηρίζει την υπεύθυνη ανάπτυξη χωρίς διακρίσεις, σύμφωνα με τις επιταγές των κριτηρίων Διαφορετικότητας, Ισότητας και Συμπερίληψης, αλλά και πιο γενικά, να ακολουθεί την ατζέντα ESG σε όλες τις πτυχές της λειτουργίας του Ομίλου.

Βελτίωση Εμπειρίας Εργαζομένων

Ο Όμιλος, μέσω της επένδυσης στην πλατφόρμα SAP SuccessFactors αναβαθμίζει το εργασιακό του περιβάλλον και διευρύνει τις δυνατότητες συνεργασίας. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου, η βασική τεχνολογική υποδομή εμπλουτίστηκε με σύγχρονες εφαρμογές για την προσέλκυση «ταλέντων» (talent acquisition) και την αξιολόγηση της απόδοσης. Οι εφαρμογές της πλατφόρμας SAP SuccessFactors βελτιώνουν την καθημερινή επικοινωνία εντός του Ομίλου, αυξάνουν τον βαθμό αυτονομίας και κινητικότητας (mobility) των χρηστών, ενώ οι προϊστάμενοι μπορούν να παρακολουθούν και να διαχειρίζονται καλύτερα τις ομάδες τους. Συγκεκριμένα, με τις λειτουργίες που είναι διαθέσιμες τόσο από τον χώρο των γραφείων, όσο και από όλες τις «έξυπνες» συσκευές, οι χρήστες μεταξύ άλλων:

- Έχουν πρόσβαση, απ' όπου και αν βρίσκονται, στο προσωπικό τους προφίλ και στα στοιχεία επικοινωνίας των συναδέλφων τους,
- Καταχωρούν και διαχειρίζονται μόνοι τους αιτήματα για άδειες, και αλλαγές των προσωπικών τους στοιχείων,
- Έχουν πρόσβαση στον εκπαιδευτικό και επιμορφωτικό σχεδιασμό για τους ίδιους και την ομάδα τους, μπορούν να παρακολουθούν online μαθήματα και να συνδέονται με τις διαθέσιμες online βιβλιοθήκες (Learning Management System),
- Έχουν πρόσβαση σε μια σύγχρονη εφαρμογή αξιολόγησης και συνεχούς ανατροφοδότησης.

Ενίσχυση Διαλόγου και Πληροφόρηση

Οι εργαζόμενοι ενημερώνονται συστηματικά για μια σειρά εταιρικών θεμάτων και θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού που τους ενδιαφέρουν, μέσα από διάφορα μέσα επικοινωνίας, έντυπα, προσωπικά και ηλεκτρονικά. Ο Όμιλος μέσα από το «Connected», ένα σύγχρονο Intranet Portal, προσφέρει σε όλους τους υπαλλήλους στην Ελλάδα έγκαιρη πληροφόρηση για εταιρικά και άλλα θέματα της εργασιακής καθημερινότητας. Μέσα από το intranet, οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με κοινωνικά θέματα, με τις φυσικές ή τις ψηφιακές επισκέψεις της Διοίκησης, με τις εταιρικές εκδηλώσεις, με τις συνεντεύξεις μελών της Διοικητικής Ομάδας του Ομίλου σε έντυπα και ψηφιακά μέσα κ.λπ. Το 2022 το Connected απέκτησε καινούριο σχεδιασμό, ώστε να συμβαδίζει με τις ανάγκες της εποχής. Για την καλύτερη μετάδοση της στρατηγικής του Ομίλου και την αμφίδρομη επικοινωνία της Διοικητικής Ομάδας με τους εργαζομένους του Ομίλου, υλοποιήθηκε ψηφιακά το πρόγραμμα «Πρωινό με τη Διοίκηση» με τη συμμετοχή εργαζομένων από όλες τις μονάδες. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε η πρωτοβουλία «Συναντήσεις στελεχών» με εκτεταμένη συμμετοχή στελεχών. Παράλληλα, η Ανώτατη Διοίκηση προχώρησε σε μια σειρά «Ψηφιακών Επισκέψεων» σε περιφερειακές αγορές της Ελλάδας. Η πρωτοβουλία αυτή ξεκίνησε την περίοδο της πανδημικής κρίσης και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, με στόχο να ενισχύσει την ανοικτή επικοινωνία με τους υπαλλήλους του Δικτύου σε ολόκληρη την Ελλάδα και να διευκολύνει την ανταλλαγή απόψεων και τη συζήτηση για τρέχουσες δυσκολίες ή ευκαιρίες.

Υβριδικό Μοντέλο Εργασίας

Το 2022, ο Όμιλος παρουσίασε το νέο Υβριδικό Μοντέλο Εργασίας κι έγινε ο πρώτος στην Ελλάδα, που συνδύασε αποτελεσματικά την εργασία από το σπίτι με την εργασία στο γραφείο (work @ home | work on premises) σε τακτική βάση. Ανταποκρινόμενος στη νέα πραγματικότητα που έχει διαμορφωθεί στην κοινωνία και την Αγορά Εργασίας, μετά και την επιτυχή εμπειρία που είχε η αντίστοιχη, μεγάλη κλίμακας, υλοποίηση κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ανακίνησε μια καινοτόμα Πολιτική για την Εργασία από Απόσταση. Η νέα πρωτοβουλία στοχεύει στη διασφάλιση της ισορροπίας της προσωπικής ζωής των εργαζομένων με ταυτόχρονη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Ομίλου, περιορίζοντας τις μετακινήσεις των εργαζομένων και την κατανάλωση ενέργειας.

Πολιτική Αναγνώρισης και Επιβράβευσης Εργαζομένων

Στο πλαίσιο της Πολιτικής για την Αναγνώριση και την Επιβράβευση των προσπαθειών των εργαζομένων, ο Όμιλος το 2022 υλοποίησε το «Transformation Challenge Box» με στόχο να δώσει τη δυνατότητα σε όλους τους υπαλλήλους να υποβάλουν τις δικές τους ιδέες, προτάσεις και λύσεις για κάθε πτυχή της λειτουργίας του οργανισμού, και να συμβάλουν προσωπικά στον Μετασχηματισμό του Ομίλου. Οι 3 καλύτερες από τις 408 που κατατέθηκαν επιλέχθηκαν μέσα από εσωτερική ψηφοφορία των εργαζομένων, καθώς και από μία συζήτηση/ψηφοφορία των μελών της Επιτροπής Διαχείρισης Μετασχηματισμού (Transformation Operating Committee). Επιπλέον, αναγνωρίζοντας τη μακροχρόνια αφοσίωση των υπαλλήλων του, ο Όμιλος βραβεύει κάθε εργαζόμενο που συμπληρώνει 15 ή 25 έτη υπηρεσίας. Επίσης, μέσα από την πρωτοβουλία «Βράβευση Αριστούχων-Ηνίοχων», τα τελευταία 20 χρόνια ο Όμιλος έχει επιβραβεύσει περισσότερους από 3.162 μαθητές και φοιτητές δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αντίστοιχα. Με το συγκεκριμένο πρόγραμμα, επενδύει στη νεότερη γενιά και επιβραβεύει τα παιδιά εργαζομένων τα οποία διακρίνονται με τις σχολικές ή τις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις. Το πρόγραμμα επιβραβεύει επίσης και τους εργαζομένους, οι οποίοι συνεχίζουν τις σπουδές τους παράλληλα με την εργασία τους και καταφέρνουν να διακριθούν στις μεταπτυχιακές τους υποχρεώσεις. Παραδοσιακά, ο Όμιλος σχεδιάζει και υλοποιεί πρωτοβουλίες στήριξης για τους υπαλλήλους και τις οικογένειές τους. Το 2022, προσέφερε ετήσιες δωροεπιταγές σε περισσότερα από 2.000 παιδιά εργαζομένων. Στο πλαίσιο προσφοράς προς την κοινωνία, η Τράπεζα έχει εγκαινιάσει και υποστηρίζει την πρωτοβουλία «TeamUp», ένα πρόγραμμα εθελοντισμού των εργαζομένων, το οποίο τρέχει από το 2018. Μέχρι το τέλος του 2022, περίπου 900 εργαζόμενοι (αύξηση 22% από το 2021) είχαν δηλώσει συμμετοχή στο πρόγραμμα, ενώ κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρονιάς ολοκληρώθηκαν 11 εκδηλώσεις, με 705 υπαλλήλους να προσφέρουν περισσότερες από 3.250 ώρες εθελοντικής υπηρεσίας.

Υποστήριξη στον χώρο εργασία - HR4U

Το τηλεφωνικό κέντρο HR4U υποστηρίζει τους εργαζομένους του Ομίλου, ανταποκρινόμενο επί καθημερινής βάσης σε διάφορα αιτήματα και δρομολογώντας τις απαραίτητες ενέργειες για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους. Το 2022 περισσότερα από 39.000 αιτήματα προωθήθηκαν προς το HR4U, με τα θέματά τους να καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ερωτημάτων, από διαθέσιμες παροχές και προγράμματα, έως και επείγουσες ανάγκες.

Συλλογική Εκπροσώπηση Εργαζομένων

Ο Όμιλος σέβεται το συνταγματικό δικαίωμα του προσωπικού να συμμετέχει σε συνδικαλιστικούς φορείς. Επί του παρόντος, δραστηριοποιούνται έξι σύλλογοι στην Τράπεζα, οι οποίοι εκπροσωπούν συνολικά 5.258 υπαλλήλους, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 86,4 % του ανθρώπινου δυναμικού. Ο φορέας με τα περισσότερα μέλη αναγνωρίζεται ως το υπεύθυνο όργανο εκπροσώπησης στις διαπραγματεύσεις των εργαζομένων με τη Διοίκηση της Τράπεζας για τα εργασιακά. Το σύνολο των εργαζομένων της Τράπεζας είναι πλήρους απασχόλησης και καλύπτεται από Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (Κλαδικές και Επιχειρησιακές), ενώ οι εργασιακές τους σχέσεις ρυθμίζονται από τους ισχύοντες νόμους και τον Εσωτερικό Οργανισμό Υπηρεσίας της Τράπεζας. Επιπλέον, η Διοίκηση της Τράπεζας συνεργάζεται με τους συλλόγους και στηρίζει τις προγραμματισμένες συναντήσεις εργασίας, προκειμένου να ενισχύει τον διάλογο και να παραμένει ενήμερη για το πώς εξελίσσεται το περιβάλλον εργασίας.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Ο Όμιλος, καθοδηγούμενος από το αίσθημα ευθύνης και τη δέσμευσή του να ανταποκρίνεται στην κοινωνία, έχει καταστήσει την εταιρική υπευθυνότητα ένα από τα θεμέλια του στρατηγικού του σχεδιασμού, ο οποίος συνδέεται άμεσα με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ (SDGs). Ανταποκρινόμενος στις ανάγκες του σημερινού συνεχώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος, ο Όμιλος, μέσω της στρατηγικής εταιρικής υπευθυνότητάς του, στοχεύει να συμβάλει ενεργά στη βελτίωση της οικονομίας και της κοινωνίας εντός της οποίας δραστηριοποιείται, υιοθετώντας υπεύθυνες πρακτικές που προάγουν τη διαφάνεια και την επιχειρηματική ηθική.

Η Τράπεζα έχει ένα αυστηρό πλαίσιο διαδικασιών για την υλοποίηση της στρατηγικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, στοχεύοντας στη μεγιστοποίηση της αξίας που δημιουργείται από τις σχετικές πρωτοβουλίες και δράσεις της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και τη θωράκιση του Οργανισμού από το ενδεχόμενο διαφθοράς, συγκρούσεις συμφερόντων και ξεπλύματος χρήματος. Το ετήσιο πλάνο ενεργειών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης εγκρίνεται, ως μέρος της διαδικασίας διαμόρφωσης του προϋπολογισμού Marketing & Εταιρικής Επικοινωνίας, από την Επιτροπή Επικοινωνίας (COMCOM) στην οποία συμμετέχει ο Διευθύνων Σύμβουλος, οι αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι και ο Γενικός Διευθυντής Marketing & Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου. Τέλος, όλες οι επιμέρους δαπάνες που σχετίζονται με χορηγίες, δωρεές και άλλες δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης υπόκεινται σε εγκριτικά κλιμάκια ανάλογα με το ύψος αλλά και την κρίσιμότητά και την σημασία για την Τράπεζα και τους αποδέκτες τους.

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη βασίζεται στους παρακάτω πυλώνες:

Παιδεία

Η Παιδεία αποτελεί βασικό πυλώνα της στρατηγικής εταιρικής ευθύνης της Τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, το 2003 η Τράπεζα ξεκίνησε το Πρόγραμμα ΜΠΡΟΣΤΑ για την παιδεία, σύμφωνα με το οποίο απονέμονται βραβεία σε αποφοίτους λυκείου από όλη την Ελλάδα που επιτυγχάνουν κορυφαίες βαθμολογίες στις ετήσιες εθνικές εξετάσεις εισαγωγής στα πανεπιστήμια. Στα 20 χρόνια λειτουργίας του Προγράμματος βραβεύτηκαν συνολικά 21.536 φοιτητές, πολλοί από τους οποίους διακρίνονται πλέον στην οικονομική, ακαδημαϊκή και επιστημονική ζωή της Ελλάδας. Τη σχολική χρονιά 2021-2022 βραβεύθηκαν 975 αριστούχους.

Στήριξη της Κοινωνίας

Το πρόγραμμα ΜΠΡΟΣΤΑ για την οικογένεια, είναι ένα νέο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για την αντιμετώπιση της δημογραφικής πρόκλησης της χώρας που παρέχει κίνητρα στις νέες οικογένειες για να λάβουν την απόφαση να αποκτήσουν παιδιά. Το Πρόγραμμα επικεντρώνεται στα ανατολικά σύνορα της Ελλάδας – Νομός Έβρου, νησιά Βορείου Αιγαίου και Δωδεκάνησα και συμπεριλαμβανομένων συνεργασίες με μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) για την υποστήριξη μελλοντικών και νέων γονέων, προσφέροντας τραπεζικά προϊόντα με προνομιακούς όρους για τους κατοίκους αυτών των γεωγραφικών περιοχών και μια σειρά δράσεων για την τοποθέτηση της δημογραφικής πρόκλησης υψηλότερα στην ατζέντα του δημόσιου διαλόγου.

Η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι θα συμβάλει άμεσα και σημαντικά στις μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες για την προστασία των ελληνικών δασών από τις πυρκαγιές και την αποκατάσταση του φυσικού πλούτου της χώρας, που σήμερα απειλείται από τη νέα παγκόσμια πραγματικότητα της κλιματικής αλλαγής. Σε αυτό το πλαίσιο, μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2021, μαζί με αρκετές αξιολογες ΜΚΟ, η Τράπεζα αποκατέστησε την ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας φυτεύοντας δέντρα στην πληγείσα δασική έκταση. Επιπλέον, η Τράπεζα ανταποκρίθηκε για άλλη μια φορά στις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες του Εθνικού μας Συστήματος Υγείας ανακαινίζοντας την Ειδική Μονάδα Λοιμώξεων του Αναπνευστικού του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Σωτηρία».

Το 2022, η Τράπεζα υποστήριξε για άλλη μία χρονιά 50 ΜΚΟ και ιδρύματα που δραστηριοποιούνται σε όλη την Ελλάδα, τα οποία υποστηρίζουν κυρίως παιδιά και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, με το συνολικό ποσό των €280.000. Επιπλέον, η Τράπεζα στηρίζει σταθερά το σημαντικό έργο του μη κερδοσκοπικού σωματείου ΠΝΟΗ-Φίλοι Εντατικής Θεραπείας Παιδιών, βοηθώντας το να πετύχει τον στόχο του που είναι η δημιουργία και ο εξοπλισμός παιδιατρικών μονάδων εντατικής θεραπείας και η υποστήριξη παιδιών που νοσηλεύονται σε μονάδες εντατικής θεραπείας και των γονιών τους. Ειδικότερα, από το 2000, η Τράπεζα κυκλοφόρησε την κάρτα EuroLine και δωρίζει ετησίως το 0,20% της συνολικής αξίας συναλλαγών της κάρτας.

Πρόσβαση στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες / Χρηματοοικονομική ένταξη

Στο πλαίσιο του προγράμματος EaSI για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία, η Τράπεζα συνεργάζεται με το Action Finance Initiative (AFI), παρέχοντας διευκολύνσεις με τη μορφή μικροπιστώσεων (έως €12.500 ανά άτομο) για τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων, ευπαθών κοινωνικών ομάδων και επιχειρηματιών με περιορισμένη πρόσβαση σε τραπεζικά δάνεια. Με αυτόν τον τρόπο, τους προσφέρει τη δυνατότητα να δημιουργήσουν τη δική τους εργασία (αυτοαπασχόληση) ή να ιδρύσουν μικρές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το 2022, μέσω του AFI, έχουν παρασχεθεί σε 107 φορείς πιστωτικές διευκολύνσεις συνολικού ύψους € 1,22 εκατ., με ευνοϊκούς όρους, τις οποίες εγγυάται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ETE).

Ψηφιακή εκπαίδευση για όλους

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει το «Eurobank Digital Academy for Business», ένα κέντρο ψηφιακής γνώσης και δικτύωσης για τις Ελληνικές επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν την τεχνολογία ως βασικό εργαλείο και τον ψηφιακό μετασχηματισμό ως αναπτυξιακή στρατηγική και ως πηγή ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Από το 2019 έχουν πραγματοποιηθεί 19 διοργανώσεις με 1.685 συμμετοχές. Παράλληλα, η Τράπεζα έχει δημιουργήσει ειδική γραμμή εξυπηρέτησης για πρόσβαση στα ηλεκτρονικά κανάλια της, ειδικά για τις ευάλωτες και τις ηλικιακά μεγαλύτερες ομάδες.

Στήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας

Η Τράπεζα συμβάλει ενεργά στην οικονομική ανάπτυξη και αναγνωρίζει τη σημαντικότητα της επιχειρηματικότητας ως κύριο μοχλό ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας. Η Τράπεζα δίνει έμφαση στην υποστήριξη της εξωστρέφειας των Ελληνικών επιχειρήσεων και την ενθάρρυνση νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα έχει αναπτύξει το Exportgate, μια διαδικτυακή πύλη διεθνούς εμπορίου που προωθεί την επιχειρηματική δικτύωση Ελληνικών και Κυπριακών εταιριών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Τράπεζα, σε στρατηγική συνεργασία με την Banco Santander για το Παγκόσμιο Εμπόριο, έχει ενταχθεί στο «Trade Club Alliance», το πρώτο παγκόσμιο ψηφιακό δίκτυο διασύνδεσης επιχειρήσεων που υποστηρίζεται από 13 διεθνείς τραπεζικούς ομίλους. Το δίκτυο, χρησιμοποιώντας μεταξύ άλλων και τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης, συνδέει πάνω από 22.700 επιχειρήσεις σε περισσότερες από 60 χώρες. Όλες οι συμμετέχοντες τράπεζες ακολουθούν ελέγχους που διασφαλίζουν την ακεραιότητα του δικτύου.

Για να βραβεύσει την επιχειρηματική αριστεία ως ένα μοχλό ανάπτυξης για την Ελληνική οικονομία, η Τράπεζα σε συνεργασία με την Grant Thornton έχει θεσπίσει από το 2016 τα βραβεία Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Growth Awards. Οι 6 διαγωνισμοί έχουν αναδείξει έως σήμερα 38 από τις δυναμικότερες επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Στον τομέα της νεανικής καινοτόμου επιχειρηματικότητας, η Τράπεζα σε συνεργασία με το Corallia, υλοποιεί το egg-enter grow go ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα επιχειρηματικής επώασης και επιτάχυνσης (incubation-acceleration). Από το 2013 το egg υποστηρίζει συνεχώς τη νεανική καινοτόμο επιχειρηματικότητα στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε μία παγκόσμια αγορά γεμάτη προκλήσεις, κάτω από 3 βασικούς πυλώνες εξωτερίκευσης, χρηματοδοτική και επιχειρηματική δικτύωση. Έχει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της νεανικής καινοτόμου επιχειρηματικότητας, μέσα από τις πλατφόρμες Start Up (incubator), Scale Up (accelerator). Το επιχειρηματικό και κοινωνικό της αποτύπωμα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- α) Πάνω από €12 εκατ. έχουν επενδυθεί στον επιχειρηματικό επιταχυντή egg από την Τράπεζα, €3,2 εκατ. έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα ως χρηματοδότηση σε 49 νεοφυείς επιχειρήσεις και €43,4 εκατ. έχουν επενδυθεί από ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (equity funding) σε 65 επιχειρήσεις,
- β) 310 επιχειρηματικές ομάδες εντάχθηκαν στο egg, 171 από αυτές έχουν γίνει επιχειρήσεις, 92 εκ των οποίων με €12 εκατ. κύκλο εργασιών. Συγκεκριμένα, κατά το 2022, 35 επιχειρηματικές ομάδες έχουν δημιουργηθεί μέσω του egg και 21 από αυτές έγιναν επιχειρήσεις.

Αναλυτικά οι δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης περιγράφονται στον Ετήσιο Απολογισμό Δραστηριοτήτων & Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2022, ο οποίος δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα www.eurobankholdings.gr

Καταπολέμηση περιστατικών δωροδοκίας και διαφθοράς

Ο Όμιλος λειτουργεί με βάση υψηλά πρότυπα ηθικής, ακεραιότητας, διαφάνειας και υπευθυνότητας και δεσμεύεται να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διαφυλάσσει την φήμη και πελατεία του.

Ο Όμιλος ακολουθεί τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές έχοντας ενσωματώσει στην κουλτούρα του τις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ. Η 10η αρχή για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς ορίζει ότι «Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αντιτίθενται σε κάθε μορφής διαφθορά, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας». Ο Όμιλος υιοθετεί προσέγγιση μηδενικής ανοχής έναντι όλων των μορφών απάτης, συμπεριλαμβανομένης της δωροδοκίας. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ο Όμιλος απαγορεύει τη δωροδοκία οποιασδήποτε μορφής είτε άμεση είτε έμμεση (μέσω τρίτου). Η αρχή της μηδενικής ανοχής ισχύει αφενός σε εσωτερικό επίπεδο και αφορά σε όλα τα μέλη του προσωπικού καθώς απαγορεύει την κάθε μορφής δωροδοκία, ενεργητική ή παθητική, είτε άμεση είτε έμμεση, αφετέρου δε αποτυπώνεται στα συμβατικά έγγραφα που υιοθετούνται κατά τη σύναψη σχέσεων με τρίτα πρόσωπα φυσικά ή νομικά. Η αρχή της μηδενικής ανοχής ισχύει επίσης σε ότι αφορά στους πελάτες του Ομίλου, καθώς ακολουθείται και η συνθήκη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) κατά της δωροδοκίας.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος έχει θεσπίσει τις ακόλουθες πολιτικές και διαδικασίες που ρυθμίζουν την αντιμετώπιση περιστατικών δωροδοκίας και διαφθοράς:

- α) Κώδικας Δεοντολογίας και Ηθικής,
- β) Πολιτική κατά της Διαφθοράς και Δωροδοκίας (δήλωση της πολιτικής είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του Ομίλου),
- γ) Πολιτική Αναφοράς Ανέντιμης/Παράτυπης Συμπεριφοράς,
- δ) Διαχείριση Χορηγιών και Δωρεών.

Αναγνωρίζοντας ότι οποιαδήποτε ανάμειξη σε περιπτώσεις δωροδοκίας όχι μόνο αποτελεί απάτη, αλλά θα έχει και αρνητικό αντίκτυπο στη φήμη και πελατεία του, λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα για τον περιορισμό της έκθεσης σε φαινόμενα δωροδοκίας:

- α) Θέσπιση σαφούς προσέγγισης για την αντιμετώπιση του κινδύνου δωροδοκίας,
- β) Δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου που επιδεικνύει μηδενική ανοχή στη δωροδοκία,
- γ) Δημιουργία μηχανισμών παρακολούθησης πιθανών περιστατικών δωροδοκίας,
- δ) Παροχή εμπιστευτικών μηχανισμών αναφοράς και ενθάρρυνση της χρήσης τους τόσο από το προσωπικό όσο και από τρίτους παρέχοντας προστασία σε άτομα που αναφέρουν καλή τη πίστη,
- ε) Παροχή συνεχούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης του προσωπικού για την πρόληψη και τον εντοπισμό περιστατικών δωροδοκίας και διαφθοράς.

Η Κανονιστική Συμμόρφωση του Ομίλου έχει την ευθύνη έκδοσης πολιτικών και διαδικασιών για την καταπολέμηση περιστατικών δωροδοκίας και διαφθοράς. Η κάθε μονάδα της Τράπεζας έχει την ευθύνη συμμόρφωσης στις υφιστάμενες πολιτικές. Η Διεύθυνση Internal Conduct & Ethics της Κανονιστικής Συμμόρφωσης διενεργεί ασκήσεις αξιολόγησης κινδύνου και αντιμετωπίζει τυχόν παραβιάσεις μέσω εξειδικευμένων παρακολουθήσεων που διενεργεί. Τέλος, η Διεύθυνση Ειδικών Ελέγχων του Εσωτερικού Ελέγχου διερευνά περιπτώσεις με υπόνοια απάτης / διαφθοράς.

Δράσεις κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Ξέπλυμα Χρήματος-ΞΧ) και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΧΤ)

Οι δραστηριότητες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ΞΧ) και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΧΤ) αποτελούν απειλή κατά της ακεραιότητας και της σταθερότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές οικονομικές απώλειες και να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στη φήμη του Ομίλου. Ο Όμιλος έχει ευθύνη έναντι των πελατών, των μετόχων αλλά και των αρχών να εκτελεί τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του, με τρόπο νόμιμο και ηθικό.

Ο Όμιλος, με την εφαρμογή της Πολιτικής για την Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες / καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας / πολιτική κυρώσεων («Anti-money laundering / combating the financing of terrorism and Sanctions Policy») στοχεύει στην επίτευξη των παρακάτω στόχων:

- α) Τη διατήρηση της ακεραιότητας, της αξιοπιστίας και της φήμης του ,
- β) Την εφαρμογή των διεθνώς αποδεκτών βέλτιστων πρακτικών,
- γ) Την εφαρμογή και συμμόρφωση με τις νομικές και τις κανονιστικές απαιτήσεις για το σύνολο των εργασιών του Ομίλου,
- δ) Τη διασφάλιση ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες, τα κανάλια, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες του Ομίλου δε χρησιμοποιούνται, εκούσια ή ακούσια, για σκοπούς που διευκολύνουν το ΞΧ ή/και τη ΧΤ,
- ε) Τη διασφάλιση της εφαρμογής του ισχύοντος κανονισμού κυρώσεων, βάσει μέτρων και ελέγχων που εφαρμόζονται
- στ) Τη διασφάλιση επαρκών επικαιροποιημένων διαδικασιών, συστημάτων και ελέγχων με σκοπό τον εντοπισμό, την πρόληψη και την αποτροπή οποιασδήποτε δραστηριότητας που σχετίζεται με παραβάσεις σχετικές με ΞΧ/ΧΤ και κυρώσεις.

Οι οριζόμενες στην Πολιτική απαιτήσεις, ισχύουν για τον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου του Προσωπικού του, των λειτουργιών και των μονάδων του, καθώς και για τρίτα μέρη στα οποία παρέχεται πρόσβαση στις πληροφορίες και τους χώρους του Ομίλου.

Το πλαίσιο για την καταπολέμηση νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας και την επιβολή κυρώσεων (AML/CFT and Sanctions Control Framework), στηρίζεται σε δύο βασικούς πυλώνες:

- α) Το Πρόγραμμα για την Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες / καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας / πολιτική κυρώσεων (AML/CFT and Sanctions) και
- β) Το πλαίσιο Διακυβέρνησης και Ελέγχου (Governance and Control Framework),

Το Πρόγραμμα-πλαίσιο για την καταπολέμηση νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας και την επιβολή κυρώσεων (AML/CFT and Sanctions Control Framework) περιλαμβάνει πολιτικές, κατευθυντήριες οδηγίες για την επιχειρηματική δραστηριότητα οι οποίες είναι σύμφωνες με νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τη Δήλωση Ανάλυσης Κινδύνου για σκοπούς AML (AML Compliance Risk Appetite). Η δομή Διακυβέρνησης (Sanctions Governance Structure) από την άλλη πλευρά καθορίζει τους Ρόλους και τις Αρμοδιότητες μεταξύ των τριών γραμμών άμυνας, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του MLRO και του Group MLRO, παράλληλα με τη συνεχή εκπαίδευση που είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τον Ιανουάριο 2022, ιδρύθηκε ένα ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης («Ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών - ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank» εφεξής «το Ταμείο»), ως νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το Νόμο 4680/2020, προς όφελος των εργαζομένων της Εταιρείας, της Τράπεζας και ορισμένων άλλων ελληνικών εταιρειών του Ομίλου, οι οποίες αποτελούν τους εργοδότες που χρηματοδοτούν το Ταμείο. Συνεπώς, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών, το Ταμείο θεωρείται συνδεδεμένο μέρος με τον Όμιλο.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου και τα αντίστοιχα καθαρά έσοδα/έξοδα για το 2022 με (α) τα βασικά μέλη της Διοίκησης (ΒΜΔ) και τις εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ είναι: αμοιβές €8,8 εκατ., απαιτήσεις €5,7 εκατ., υποχρεώσεις €24 εκατ., ληφθείσες εγγυήσεις €0,01 εκατ., καθαρά έσοδα €17,1 εκατ. εκ των οποίων έξοδο ποσού €1,9 εκατ. σχετικά με παροχές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους, (β) με τον όμιλο Fairfax (εξαιρουμένου του ομίλου "Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών", που είναι επίσης συγγενής του Ομίλου) είναι: απαιτήσεις €73,8 εκατ., υποχρεώσεις €116,3 εκατ., εκδοθείσες εγγυήσεις €2 εκατ. καθαρά έσοδα €8,3 εκατ. (γ) με τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες είναι: απαιτήσεις €87,2 εκατ., υποχρεώσεις €209,3 εκατ., καθαρά έξοδα €66,7 εκατ. και (δ) με το Ταμείο είναι: υποχρεώσεις €1 εκατ.

Την ίδια ημερομηνία, τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας και τα αντίστοιχα καθαρά έσοδα/έξοδα για το 2022 με (α) τα βασικά μέλη της Διοίκησης (ΒΜΔ) είναι: αμοιβές €0,2 εκατ. που αφορούν κυρίως σε υπηρεσίες των ΒΜΔ που παρέχονται από την Τράπεζα βάσει της σχετικής συμφωνίας, (β) με τον όμιλο Fairfax αφορούν σε απαιτήσεις και λειτουργικά έσοδα €0,4 εκατ. που σχετίζονται με χρηματοοικονομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, (γ) με τις θυγατρικές εταιρείες είναι: απαιτήσεις €1.334 εκατ., υποχρεώσεις €0,6 εκατ., και καθαρά έσοδα €63,9 εκατ. και (δ) με τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών είναι: λειτουργικά έσοδα ύψους €0,1 εκατ.

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών του Ομίλου και σε καθαρά εμπορική βάση (arm's length). Επιπλέον πληροφορίες παρουσιάζονται στη σημείωση 45 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, και στη σημείωση 19 των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Σύμφωνα με το άρθ. 17 του Νόμου 4706/2020 για τις εισηγμένες εταιρείες (που τέθηκε σε ισχύ από την 18 Ιουλίου 2021), το οποίο ορίζει ότι οι εισηγμένες εταιρείες θα πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόζουν κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, που έχει καταρτιστεί από φορέα εγνωσμένου κύρους, και κατόπιν σχετικής απόφασης από το

Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings την 29 Σεπτεμβρίου 2021, η Eurobank Holdings υιοθέτησε και εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (Κώδικας). Ο Κώδικας έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Eurobank Holdings (www.eurobankholdings.gr)

Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το έτος 2022, που επισυνάπτεται, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν, κατά το 2022, οι αρχές που ορίζονται από τον Κώδικα στη Eurobank Holdings και στη Eurobank A.E. (100% θυγατρική της Eurobank Holdings).

Γεώργιος Ζανιάς
Πρόεδρος

Φωκίων Καραβίας
Διευθύνων Σύμβουλος

6 Απριλίου 2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ⁴

Ορισμοί των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ) σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της European Securities and Markets Authority (ESMA) οι οποίοι περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης/ Οικονομικές Καταστάσεις:

- α) **Δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις:** Ο λόγος των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος (amortised cost) προς τις υποχρεώσεις προς πελάτες στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου,
- β) **Κέρδη προ προβλέψεων (PPI):** Λειτουργικά κέρδη προ απομειώσεων, προβλέψεων και εξόδων αναδιάρθρωσης όπως γνωστοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις της υπό εξέταση περιόδου,
- γ) **Οργανικά Έσοδα:** Το σύνολο των καθαρών εσόδων από τόκους, των καθαρών εσόδων από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες και των εσόδων από μη τραπεζικές υπηρεσίες,
- δ) **Οργανικά κέρδη προ προβλέψεων (Core PPI):** Τα οργανικά έσοδα αφαιρουμένων των λειτουργικών εξόδων της υπό εξέταση περιόδου,
- ε) **Καθαρό Περιθώριο Επιτοκίου (NIM):** Ο λόγος των καθαρών εσόδων από τόκους σε ετησιοποιημένη βάση, προς το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (ο αριθμητικός μέσος όρος του συνόλου ενεργητικού, εξαιρουμένων των στοιχείων ενεργητικού από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου, στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου),
- στ) **Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες:** Το σύνολο των καθαρών εσόδων από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες και των εσόδων από μη τραπεζικές υπηρεσίες της υπό εξέταση περιόδου,
- ζ) **Δείκτης Εσόδων από αμοιβές και προμήθειες προς σύνολο ενεργητικού:** Ο λόγος των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες της υπό εξέταση περιόδου προς το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (ο αριθμητικός μέσος όρος του συνόλου ενεργητικού, εξαιρουμένων των στοιχείων ενεργητικού από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου, στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου),
- η) **Έσοδα από εμπορικές και λοιπές δραστηριότητες:** Το σύνολο από τα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών, αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους και λοιπά έσοδα/(έξοδα) της υπό εξέταση περιόδου,
- θ) **Δείκτης Κόστους προς Έσοδα:** Ο λόγος των λειτουργικών εξόδων προς τα λειτουργικά έσοδα,
- ι) **Προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη:** Τα καθαρά κέρδη/ζημιές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, εξαιρουμένων των εξόδων αναδιάρθρωσης, της ζημιάς απομείωσης υπεραξίας, των κερδών / ζημιών που σχετίζονται με το σχέδιο μετασχηματισμού και των αναπροσαρμογών φόρου εισοδήματος,
- ια) **Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE):** Σύμφωνα με το υφιστάμενο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) - European Banking Authority (EBA) - στα NPE περιλαμβάνονται δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αβέβαιης είσπραξης, δηλαδή δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες τα οποία θεωρούνται μη εξυπηρετούμενα, παρόλο που είτε είναι ενήμερα, είτε είναι σε καθυστέρηση μέχρι 90 ημέρες, καθώς υπάρχουν ενδείξεις για δυσκολίες πλήρους αποπληρωμής χωρίς τη ρευστοποίηση της εξασφάλισης. Τα NPE, όπως αναφέρονται στο παρόν, αφορούν τα δάνεια (προ προβλέψεων) που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, εκτός εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση,
- ιβ) **Δείκτης NPE:** Ο λόγος των NPE προς το σύνολο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (προ προβλέψεων), που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου,
- ιγ) **NPE (σχηματισμός):** Καθαρή αύξηση/μείωση των NPE της υπό εξέταση περιόδου, εξαιρουμένης της επίπτωσης των διαγραφών, των πωλήσεων και λοιπών μεταβολών,
- ιδ) **Δείκτης Κάλυψης NPE:** Ο λόγος των συσσωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και των προβλέψεων για δεσμεύσεις που σχετίζονται με το πιστωτικό κίνδυνο (στοιχεία εκτός ισολογισμού), προς το σύνολο των NPE, στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου,
- ιε) **Δείκτης Προβλέψεων (ζημιές) προς το μέσο υπόλοιπο δανείων (μετά από προβλέψεις) - Κόστος Κινδύνου:** Ο λόγος των προβλέψεων (ζημιών) για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις της υπό εξέταση περιόδου σε ετησιοποιημένη βάση, προς το μέσο υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος (amortised cost) (ο αριθμητικός μέσος όρος των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση, στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου, στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων και στο τέλος του προηγούμενου έτους),
- ιστ) **Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων:** Ο λόγος των προσαρμοσμένων καθαρών κερδών προς το μέσο υπόλοιπο της Ενσώματης Λογιστικής Αξίας (Tangible Book Value). Ενσώματη Λογιστική Αξία είναι το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων εξαιρουμένων των προνομιούχων μετοχών, των προνομιούχων τίτλων, δικαιωμάτων τρίτων και μείον τα άυλα πάγια στοιχεία.

⁴ Σε συνέχεια της σημαντικής μείωσης των NPE του Ομίλου, ο δείκτης «Texas» δεν χρησιμοποιείται πλέον ως δείκτης μέτρησης ποιότητας στοιχείων ενεργητικού.

ΟριCμοί των δεικτών κεφαλαίου και λοιπών επιλεγμένων δεικτών που προβλέπονται από το κανονιCτικό πλαίσιο και οι οποίοι περιλαμβάνονται στην Έκθεση ΔιαχείριCης/Οικονομικές ΚαταCτάCεις:

- α) **Συνολικός δείκτηC Κεφαλαιακής Επάρκειας (Total Capital Adequacy ratio):** Ο λόγος των Cυνολικών εποπτικών κεφαλαίων, όπως ορίζονται με τον κανονιCμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ιCχύει, με την εφαρμογή των Cχετικών μεταβατικών διατάξεων που αφορούν την υπό εξέταση περίοδο, προς το Cύνολο του CταθμιCμένου ενεργητικού (Risk Weighted Assets - RWA). Το CταθμιCμένο ενεργητικό είναι το Cύνολο του ενεργητικού και των Cτοιχείων εκτός ιCολογιCμού του Ομίλου, CταθμιCμένα με βάση τους CυντελεCτές CτάθμιCC κινδύνου Cύμφωνα με τον κανονιCμό (ΕΕ) Αρ. 575/2013, λαμβάνοντας υπόψη τον πιCτωτικό, λειτουργικό και τον κίνδυνο αγοράC,
- β) **ΔείκτηC κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (CET1):** Ο λόγος των εποπτικών κεφαλαίων κοινών μετοχών κατηγορίας 1, όπως ορίζονται με τον κανονιCμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ιCχύει, με την εφαρμογή των Cχετικών μεταβατικών διατάξεων που αφορούν την υπό εξέταση περίοδο, προς το Cύνολο του CταθμιCμένου ενεργητικού (RWA),
- γ) **ΔείκτηC κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (ΠλήρηC εφαρμογή):** Ο λόγος των εποπτικών κεφαλαίων κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, όπως ορίζονται από τον κανονιCμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ιCχύει, χωρίC την εφαρμογή των Cχετικών μεταβατικών διατάξεων προς το Cύνολο του CταθμιCμένου ενεργητικού (RWA),
- δ) **ΔείκτηC ΚάλυψηC ΡευCτότηταC:** Το Cυνολικό ποCό των υψηλής ποιότηταC άμεCα ρευCτοποιήCιμων Cτοιχείων ενεργητικού ωC προς τις καθαρέC εκροέC ρευCτότηταC για μια περίοδο ακραίων Cυνθηκών 30 ημερών.
- ε) **ΔείκτηC ΕλάχιCτηC ΑπαίτηCηC για τα ίδια κεφάλαια και τις ΕπιλέξιμηC ΥποχρεώCειC (MREL ratio):** Ο λόγος του αθροίCματοC i) των Cυνολικών εποπτικών κεφαλαίων (Cε ενοποιημένη βάση για την Eurobank A.E.), όπως ορίζονται με τον κανονιCμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ιCχύει, με την εφαρμογή των Cχετικών μεταβατικών διατάξεων που αφορούν την υπό εξέταση περίοδο και ii) των υποχρεώCεων της Eurobank A.E. που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότηταC για το MREL, όπως ορίζονται Cτον κανονιCμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ιCχύει, προς το Cύνολο του CταθμιCμένου ενεργητικού (Risk Weighted Assets - RWA).

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα στοιχεία υπολογισμού των ανωτέρω ΕΔΜΑ (ΑΡΜs), οι οποίοι υπολογίσθηκαν με βάση τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 και για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021:

Στοιχεία Υπολογισμού των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης της Απόδοσης

€ εκατ.	2022	2021
Καθαρά Έσοδα από Τόκους ⁽¹⁾	1.550	1.321
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	543	456
Λειτουργικά Έσοδα ⁽²⁾	3.135	1.900
Λειτουργικά Έσοδα, εξαιρουμένου του κέρδους από το project «Triangle» ⁽²⁾	2.811	1.904
Λειτουργικά Έξοδα ⁽³⁾	(917)	(876)
Κέρδη προ προβλέψεων (PPI) ⁽¹⁾	2.218	1.024
Κέρδη προ προβλέψεων (PPI), εξαιρουμένου του κέρδους από το project «Triangle»	1.893	1.028
Οργανικά Κέρδη προ προβλέψεων (Core PPI)	1.176	900
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ⁽¹⁾	1.330	327
Κέρδη από το project «Triangle» (πρό φόρου)	325	-
Κέρδη από το project «Triangle» (μετά από φόρο)	231	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης, μετά από φόρο	(75)	(19)
Ζημιά απομείωσης από το project "Mexico"	-	(72)
Κέρδος / (ζημιά) από αποαναγνώριση των δανείων "Mexico", μετά από φόρο	-	(5)
Προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη	1.174	424
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(291)	(490)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια πελατών, εξαιρουμένης της ζημιάς από το project "Mexico"	(291)	(418)
NPE (σχηματισμός) ⁽⁶⁾	46	44
Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE)	2.257	2.775
Υποχρεώσεις προς Πελάτες	57.239	53.168
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (προ προβλέψεων), που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος	43.450	40.815
Σωρευτικές προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(1.626)	(1.872)
Σωρευτική πρόβλεψη απομείωσης για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	(57)	(48)
Υποχρεώσεις προς Πελάτες (Δραστηριότητες στην Ελλάδα)	39.575	37.016
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (προ προβλέψεων), που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος - (Δραστηριότητες στην Ελλάδα)	32.812	31.259
Σωρευτικές προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών - (Δραστηριότητες στην Ελλάδα)	(1.332)	(1.606)
Κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (CET1)	6.715	5.436
Μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	80.030	71.677
Μέσο υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος ⁽⁴⁾	40.388	37.826
Μέσο υπόλοιπο της Ενσώματης Λογιστικής Αξίας (Tangible Book Value) ⁽⁵⁾	5.790	5.139

⁽¹⁾ Τέταρτο τρίμηνο 2022 NIM: Τα καθαρά έσοδα από τόκους του τέταρτου τριμήνου 2022 (€470 εκατ.) σε ετησιοποιημένη βάση, προς το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (€82.449 εκατ.). Ο αριθμητικός μέσος όρος του υπολοίπου τους στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2022: €81.460 εκατ.) και στο τέλος της προηγούμενης ενδιάμεσης περιόδου (30 Σεπτεμβρίου 2022: €83.438 εκατ.).

⁽²⁾ Διεθνείς Δραστηριότητες: Λειτουργικά Έσοδα: €592 εκατ. (2021: €492 εκατ.). Δραστηριότητες στην Ελλάδα: Λειτουργικά Έσοδα: €2.219 εκατ., εξαιρουμένου του κέρδους € 325 εκατ. από το project «Triangle» (2021: €1.412 εκατ., εξαιρουμένης της ζημιάς €5 εκατ. από την αποαναγνώριση των δανείων «Mexico»).

⁽³⁾ Διεθνείς Δραστηριότητες: Λειτουργικά Έξοδα: €273 εκατ. (2021: €234 εκατ.). Δραστηριότητες στην Ελλάδα: Λειτουργικά Έξοδα: €645 εκατ. (2021: €643 εκατ.).

⁽⁴⁾ Το μέσο υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος, υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος όρος του υπολοίπου τους στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2022: €41.824 εκατ.), στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων (30 Σεπτεμβρίου 2022: €41.390 εκατ., 30 Ιουνίου 2022: €40.513 εκατ., και 31 Μαρτίου 2022: €39.269 εκατ.) και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2021: €38.943 εκατ.).

⁽⁵⁾ Το μέσο υπόλοιπο της Ενσώματης Λογιστικής Αξίας υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος όρος του υπολοίπου των Ιδίων Κεφαλαίων εξαιρουμένων των άυλων πάγιων στοιχείων και των δικαιωμάτων τρίτων στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2022: €6.326 εκατ.) στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων (30 Σεπτεμβρίου 2022: €6.038 εκατ., 30 Ιουνίου 2022: €5.934 εκατ., και 31 Μαρτίου 2022: €5.380 εκατ.) και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2021: €5.270 εκατ.).

⁽⁶⁾ Ο σχηματισμός NPE έχει υπολογισθεί λαμβάνοντας υπόψη την μείωση των NPE το 2022 (€517 εκατ.) εξαιρουμένης της επίπτωσης των διαγραφών ποσού € 292 εκατ., των πωλήσεων ποσού € 275 εκατ., και λοιπών μεταβολών ποσού (€4 εκατ.).

Πηγή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών

Η Έκθεση Διαχείρισης περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά δεδομένα και μεγέθη όπως προέρχονται από τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022 και για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2021, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ). Επιπλέον, περιλαμβάνει πληροφορίες οι οποίες αντλούνται από τα εσωτερικά συστήματα πληροφόρησης, σύμφωνες με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου, όπως οι επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τους δύο κύριους τομείς αναφοράς δραστηριοτήτων του Ομίλου α) Ελληνικές Δραστηριότητες, οι οποίες ενσωματώνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες προερχόμενες από την Εταιρεία, τη Τράπεζα και τις ελληνικές θυγατρικές και β) Διεθνείς Δραστηριότητες, οι οποίες ενσωματώνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες προερχόμενες από τις τράπεζες και τις τοπικές θυγατρικές οι οποίες δραστηριοποιούνται στη Βουλγαρία, Σερβία, Κύπρο και Λουξεμβούργο (σχετική αναφορά στη σελίδα 5).

ΔΗΛΩCΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗC ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗCΗC 2022

1. Υιοθέτηση του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Σε συμμόρφωση με το άρθρ. 17 του Ν.4706/2020 για τις εισηγμένες εταιρείες (σε ισχύ από τις 18.7.2021), που ορίζει ότι οι εισηγμένες εταιρείες θα πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόζουν κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, που έχει καταρτιστεί από φορέα εγνωσμένου κύρους, η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία (Εταιρεία, Eurobank Holdings, Holdings ή HoldCo) υιοθέτησε και εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (Κώδικας).

Ο Κώδικας είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της Eurobank Holdings www.eurobankholdings.gr.

Δεδομένου ότι ο Όμιλος Eurobank Holdings (ο Όμιλος) αποτελείται κυρίως από την Eurobank Α.Ε. (Eurobank ή Τράπεζα) και τις θυγατρικές της (Όμιλος Eurobank ή Όμιλος της Τράπεζας), η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης περιγράφει το πώς εφαρμόστηκαν οι αρχές που ορίζει ο Κώδικας τόσο από τη Eurobank Holdings όσο και από την Eurobank κατά το 2022.

2. Διοικητικό Συμβούλιο⁵

2.1 Γενικά

Η HoldCo και η Τράπεζα διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο («Δ.Σ.»), το οποίο είναι συλλογικά υπεύθυνο για την μακροπρόθεσμη επιτυχία τους. Το Δ.Σ. ασκεί τις αρμοδιότητές του σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και τις συμβατικές υποχρεώσεις της HoldCo και της Τράπεζας έναντι του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) σύμφωνα με την Τριμερή Συμφωνία Πλαισίου Συνεργασίας (TRFA) που υπογράφηκε μεταξύ της HoldCo, της Τράπεζας και του ΤΧΣ καθώς και σύμφωνα με το καταστατικό τους και τις νόμιμες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Ο ρόλος του Δ.Σ. είναι η παροχή επιχειρηματικής καθοδήγησης στον Όμιλο, εντός ενός πλαισίου συνετών και αποτελεσματικών ελέγχων, που επιτρέπει την αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου. Το Δ.Σ. καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους του Ομίλου, διασφαλίζει ότι υπάρχουν οι απαραίτητοι οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι για να επιτύχει ο Όμιλος τους στόχους του και αξιολογεί την απόδοση της διοίκησης. Το Δ.Σ. καθορίζει τις αξίες και τα πρότυπα του Ομίλου και διασφαλίζει ότι οι υποχρεώσεις προς τους μετόχους και τρίτους, είναι κατανοητές και εκπληρώνονται. Όλα τα μέλη του πρέπει να ενεργούν κατά τρόπο που θεωρούν ότι είναι προς το μέγιστο συμφέρον του Ομίλου, σύμφωνα με τα θεσμικά τους καθήκοντα.

2.2 Σύνοψη του Δ.Σ.

Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση της HoldCo και της Τράπεζας, η οποία καθορίζει τον ακριβή αριθμό των μελών του Δ.Σ. και τη διάρκεια της θητείας τους, εντός των ορίων που προβλέπονται στον Νόμο και το Καταστατικό της HoldCo και της Τράπεζας, και ορίζει επίσης τα ανεξάρτητα μη-εκτελεστικά μέλη.

⁵ Πληροφορίες για τη σύνοψη του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνονται και σε σχετικό σημείωμα των ενοποιημένων καταστάσεων της HoldCo και της Eurobank αντίστοιχα

Το τρέχον Δ.Σ., κατά την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας Έκθεσης του Δ.Σ., αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη εκ των οποίων τέσσερα (4) εκτελεστικά, τρία (3) μη εκτελεστικά, πέντε (5) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά και έναν (1) εκπρόσωπο του ΤΧΣ, ο οποίος διορίστηκε (ως μη εκτελεστικό μέλος) σύμφωνα με το σχετικό νομικό πλαίσιο, όπως περιγράφεται παρακάτω:

		<u>Eurobank Holdings</u>		<u>Eurobank</u>	
		<u>Πρώτη εκλογή</u>	<u>Λήξη θτείας</u>	<u>Πρώτη εκλογή</u>	<u>Λήξη θτείας</u>
Γεώργιος Π. Ζανιάς	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μαρ. 2019	2024	Μαρ. 2020	2024
Γεώργιος Κ. Χρυσικός	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Ιουν. 2014	2024	Μαρ. 2020	2024
Φωκίων Χ. Καραβίας	Διευθύνων Σύμβουλος	Ιουν. 2014	2024	Μαρ. 2020	2024
Σταύρος Ε. Ιωάννου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Απρ. 2015	2024	Μαρ. 2020	2024
Κωνσταντίνος Β. Βασιλείου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Ιουλ. 2018	2024	Μαρ. 2020	2024
Ανδρέας Δ. Αθανασόπουλος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Δεκ. 2020	2024	Δεκ. 2020	2024
Bradley Paul L. Martin	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Ιουν. 2014	2024	Μαρ. 2020	2024
Rajeev K. L. Kakar	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Ιουλ. 2018	2024	Μαρ. 2020	2024
Jawaid A. Mirza	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Ιουν. 2016	2024	Μαρ. 2020	2024
Αλίκη Α. Γρηγοριάδη	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Απρ. 2020	2024	Απρ. 2020	2024
Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Απρ. 2020	2024	Απρ. 2020	2024
Cinzia V. Basile	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Δεκ. 2020	2024	Δεκ. 2020	2024
Ευθυμία Π. Δελή	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος – Εκπρόσωπος ΤΧΣ	Ιαν. 2021	2024	Ιαν. 2021	2024

Τα σύντομα βιογραφικά των μελών του Δ.Σ. της HoldCo και της Eurobank, όπως συνοψίζονται παρακάτω, αποδεικνύουν ότι η σύνθεση του Δ.Σ. αντικατοπτρίζει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ., το επιχειρηματικό μοντέλο της HoldCo/Τράπεζας και τη στρατηγική τους.

Σημειώνεται επίσης ότι οι θέσεις που κατέχουν τα μέλη του Δ.Σ. της HoldCo και της Eurobank, σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών, κατά την 31.12.2022, περιγράφονται στην Ενότητα 2.7, «Θέσεις των μελών του Δ.Σ. σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών».

Γεώργιος Ζανιάς Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος Έτος Γέννησης: 1955 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Ο κ. Ζανιάς εντάχθηκε στη Eurobank ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου το 2019. Είναι επίσης Καθηγητής Οικονομικών Επιστημών στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και μέλος των ΔΣ του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου και του IOBE. Στο παρελθόν ο κ. Ζανιάς έχει διατελέσει ως Υπουργός Οικονομικών (2012), Πρόεδρος του ΔΣ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (2012-2015), Πρόεδρος του ΔΣ της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (ΕΕΤ) (2012-2015), Μέλος του ΔΣ της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (2012-2015), Μέλος του Institut International d' Etudes Bancaires (2012-2015 και 2019 έως και σήμερα), Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Συμβούλων του Υπουργείου Οικονομικών (2009-2012), Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (2001-2004), Πρόεδρος και Επιστημονικός Διευθυντής του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) (1998-2001). Ο κ. Ζανιάς έχει επίσης διατελέσει Μέλος του ΔΣ της Ελληνικά Χρηματιστήρια (2000-2001), του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους (2009-2012), της Γενικής Τράπεζας (1996-1997), της Chirita AE (2015 –2019) και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (2010-2012), καθώς και Μέλος του Συμβουλίου Διοικτών της Black Sea Trade and Development Bank (2003-2004), Αναπληρωτής Διοικητής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (2002-2004), Μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κινητών Αξιών (2001-2002), Μέλος της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής της

	Τράπεζας της Ελλάδος (Μάιος 2012 – Ιούλιος 2012) Πρόεδρος του ΔΣ της Πειραιώς Real Estate ΑΕ και της PICAR ΑΕ (2017 –2019), Αντιπρόεδρος του ΔΣ της ΕΤΒΑ Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙΠΕ) ΑΕ (2018 – Μάρτιος 2019). Κατέχει PhD στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης (1983), MSc στην Αγροτική Οικονομική από το Πανεπιστήμιο του Reading (1980) και Πτυχίο στα Οικονομικά από την Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) (1978).
Γεώργιος Χρυσικός Αντιπρόεδρος, Μν Εκτελεστικός Σύμβουλος Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Αποδοχών – Μέλος Έτος Γέννησης: 1972 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 2.880.000	Ο κ. Χρυσικός είναι ο ιδρυτής και ο Managing Partner της Grivalia Management Company ΑΕ και Πρόεδρος του ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος της Grivalia Hospitality. Στο παρελθόν ο κ. Χρυσικός είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Μν Εκτελεστικό Μέλος στο ΔΣ της ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ (2017-2019), Μέλος στο ΔΣ της Praktiker Hellas (2014-2019), Μέλος στο ΔΣ και Γενικός Γραμματέας στο Ελληνοβρετανικό Εμπορικό Επιμελητήριο (2014-2017), Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος στο ΔΣ και Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής της Grivalia Properties ΑΕΕΑΠ (2013-2019), Μν Εκτελεστικό Μέλος στο ΔΣ της Lamda Hellix (2013-2017), Γενικός Διευθυντής, Εκτελεστικό Μέλος στο ΔΣ και Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής της Grivalia Properties ΑΕΕΑΠ (2008), Διευθυντής Επενδύσεων και Μέλος στην Επενδυτική Επιτροπή της Grivalia Properties ΑΕΕΑΠ (2006). Κατέχει MBA in Corporate Finance & Strategy από το Columbia Business School, ΗΠΑ, MSc in Engineering & Construction Management από το UC Berkeley, ΗΠΑ και MEng Πολιτικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
Φωκίων Καραβίας Διευθύνων Σύμβουλος Έτος Γέννησης: 1964 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 7.569	Ο κ. Καραβίας εντάχθηκε στην Eurobank το 1997 και διετέλεσε, μεταξύ άλλων, Ανώτατος Γενικός Διευθυντής Group Corporate & Investment Banking, Capital Markets & Wealth Management (2014-2015) και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (2014-2015), Γενικός Διευθυντής και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (2005-2013), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής και Treasurer (2002-2005) και Επικεφαλής διαπραγμάτευσης προϊόντων σταθερού εισοδήματος και παραγώγων προϊόντων (1997). Στο παρελθόν ο κ. Καραβίας είχε επίσης τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Treasurer στην Τέλεσις Τράπεζα Επενδύσεων (2000), Υπεύθυνος/Επικεφαλής προϊόντων σταθερού εισοδήματος και παραγώγων προϊόντων στην Ελλάδα στη Citibank Αθήνας (1994) και έχει ακόμα εργαστεί στη Market Risk Management Division της JPMorgan NY (1991). Κατέχει PhD in Chemical Engineering από το University of Pennsylvania, Philadelphia, ΗΠΑ, MA in Chemical Engineering από το ίδιο πανεπιστήμιο, καθώς και Δίπλωμα Χημικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθήνας. Έχει δημοσιεύσει αρκετά άρθρα σε θέματα που αφορούν την ακαδημαϊκή του έρευνα.
Σταύρος Ιωάννου Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Group Chief Operating Officer (COO) & Διεθνείς Δραστηριότητες Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος	Ο κ. Ιωάννου κατέχει πολλές άλλες θέσεις στον Όμιλο Eurobank ως μέλος του ΔΣ της Eurobank Direktna AD, Σερβία (από τον Νοέμβριο του 2010), Eurobank Bulgaria AD (από τον Οκτώβριο του 2015), Αντιπρόεδρος στην Eurobank Cyprus Ltd (από τον Νοέμβριο του 2022) και είναι επίσης Πρόεδρος του ΔΣ της BE-Business Exchanges SA (από τον Ιανουάριο του 2014). Έχει επίσης οριστεί ως υπεύθυνο μέλος ΔΣ της Eurobank Holdings και της Eurobank για τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους και για τη λειτουργία εξωτερικής ανάθεσης Σήμερα είναι Μν Εκτελεστικό Μέλος της Grivalia Management Company S.A. (από τον Σεπτέμβριο του 2019).

Έτος Γέννησης: 1961 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 1.528	Στο παρελθόν, ο κ. Ιωάννου είχε επίσης τις ακόλουθες σημαντικές θέσεις: Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών (2020-2022) όπου ήταν μέλος από το 2013, Αντιπρόεδρος στην Cardlink SA (2013-2015), Μέλος του ΔΣ στη Millennium Bank, αρμόδιο για το Retail, Private Banking και Business Banking (2003), Επικεφαλής της Barclays Bank PLC, υπεύθυνος για τη Λιανική Τραπεζική, την Ιδιωτική Τραπεζική και τις Λειτουργίες (1990-1997). Κατέχει MA Banking and Finance από το University of Wales, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά.
<i>Κώστας Βασιλείου</i> Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Corporate & Investment Banking Έτος Γέννησης: 1972 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Ο κ. Βασιλείου κατέχει διάφορες άλλες θέσεις στον Όμιλο Eurobank ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Group Corporate & Investment Banking της Eurobank Holdings, Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Insurance Group ΑΕ Συμμετοχών (από τον Ιανουάριο του 2021), Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Ασφαλίσεων Ζωής (από τον Δεκέμβριο του 2020) και Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Γενικών Ασφαλίσεων (από τον Δεκέμβριο του 2020). Στο παρελθόν ο κ. Βασιλείου είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Country Manager στη Mitsubishi UFJ Financial Group, με έδρα το Λονδίνο και με περιοχές ευθύνης την Ελλάδα, την Κύπρο και τα Βαλκάνια (2000-2005) και Senior Relationship Manager, Mitsubishi UFJ Financial Group, London (1998-2000). Κατέχει MBA από το Boston University, ΗΠΑ και Πτυχίο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
<i>Ανδρέας Αθανασόπουλος</i> Group Chief Transformation Officer, Digital & Retail Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος Έτος Γέννησης: 1966 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Στο παρελθόν, ο κ. Αθανασόπουλος είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Group Chief Customer Officer & CEO Financial services, Dixons Carphone, UK (2018-2020), Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος, Dixons Carphone, Ελλάδα (Κωτσόβολος) (2013-2018), Γενικός Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (2008-2013), Πρόεδρος NBG Asset Management (2011-2013), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Τραπεζικής Μικρών Επιχειρήσεων, Eurobank (Ελλάδα & Νέα Ευρώπη) (2003-2008), Διευθυντής Καταναλωτικής Πίστωσης, Τράπεζα Πειραιώς (Ελλάδα) (2000-2003). Κατέχει Postdoc on Decision Sciences από το London Business School, Ηνωμένο Βασίλειο, PhD in Industrial and Business Studies από το University of Warwick, Ηνωμένο Βασίλειο, MSc, in Statistics and Operational Research από το University of Essex, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά από το Πανεπιστήμιο της Πάτρας. Έχει επίσης διατελέσει Καθηγητής Financial Services στο Athens Graduate School of Business (ALBA) (1997-2001) και Senior Lecturer στο Πανεπιστήμιο Warwick Business School, Ηνωμένο Βασίλειο (1992-1996) με 35 επιστημονικά θεωρημένες δημοσιεύσεις σε αναγνωρισμένα ακαδημαϊκά περιοδικά.
<i>Αλίκη Γρηγοριάδη</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Κινδύνων – Μέλος Επιτροπή Αποδοχών – Μέλος Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Πρόεδρος Έτος Γέννησης: 1968 Εθνικότητα: Ελληνική	Στο παρελθόν η κα Γρηγοριάδη είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας ΑΕ, Ελλάδα, Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ, μέλος Επιτροπής Ελέγχου, μέλος Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης (Φεβρουάριος 2017 – Φεβρουάριος 2021), JPMorgan, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο, διάφορες θέσεις ως Managing Director (Φεβρουάριος 2010 – Μάιος 2015), Μέλος ΔΣ στην IBOS (Απρίλιος 2010 – Αύγουστος 2014), ABN Amro Bank, Amsterdam, Ολλανδία & Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο, διάφορες θέσεις ως Managing / Executive Director (Νοέμβριος 2001 – Δεκέμβριος 2009), Citibank NA, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο, διάφορες ανώτατες θέσεις ως Executive Director (Φεβρουάριος 1994 – Αύγουστος 2001), Clearing House Automated Payments System (CHAPS), Ηνωμένο Βασίλειο, Μέλος ΔΣ (Ιούνιος 1997 – Ιούλιος 2000).

Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings:-	Κατέχει MBA από το Manchester Business School, Ηνωμένο Βασίλειο (1991-1993), περιλαμβανομένου MBA προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών από το E.J.Cox School of Management, Texas, ΗΠΑ – (1992), Πιστοποίηση Στελεχών για Blockchain for business από το University College London, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο (2019), Πιστοποίηση Στελεχών για το ηλεκτρονικό εμπόριο από το Darden School of Business, Πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια, ΗΠΑ (2000) και BSc in Business Administration από το American College, Αθήνα (1987-1990).
<i>Rajeev Kakar</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ελέγχου – Μέλος Επιτροπή Κινδύνων – Πρόεδρος Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης - Μέλος Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Αντιπρόεδρος Έτος Γέννησης: 1963 Εθνικότητα: Ινδική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Ο κ. Kakar είναι έμπειρος διεθνής τραπεζίτης με 35 χρόνια εμπειρίας στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και υπηρετεί επίσης ως μέλος του ΔΣ πολλών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - συμπεριλαμβανομένων των Commercial International Bank (Αίγυπτος), Gulf International Bank Group Board (Μπαχρέιν), Gulf International Bank (Σαουδική Αραβία), UTI Asset Management Company Ltd. (Ινδία), και είναι επίσης μέλος της Παγκόσμιας Συμβουλευτικής Επιτροπής στο Booth School of Business του Πανεπιστημίου του Σικάγο. Στο παρελθόν, ο κ. Kakar είχε επίσης υπηρετήσει ως μέλος του ΔΣ σε πολλά διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα/συμβούλια τραπεζών, όπως μεταξύ άλλων, ως μέλος του ΔΣ της Visa International CEEMEA (Ηνωμένο Βασίλειο 2004-2006), Πρόεδρος του ΔΣ, Fullerton Securities & Wealth Advisors (Νέο Δελχί, Ινδία 2008-2017), μέλος του ΔΣ της Fullerton India Credit Company (Ινδία 2009-2017), μέλος του Συμβουλίου Επιτρόπων της Adira Dinamika Multi Finance Tbk, θυγατρική της Bank Danamon (Ινδονησία 2010-2013) κ.λπ. Μεταξύ 2006-2018, ο κ. Kakar ήταν Παγκόσμιος Συνιδρυτής της Fullerton Financial Holdings (Σιγκαπούρη) - μιας εξ ολοκλήρου θυγατρικής της Temasek Holdings, Σιγκαπούρη. Σε αυτό το ρόλο, υπηρέτησε επίσης ως Παγκόσμιος Διευθύνων Σύμβουλος Καταναλωτικής Τραπεζικής της Fullerton, Περιφερειακός Διευθύνων Σύμβουλος για την Κεντρική Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική, καθώς και ως Ιδρυτής, Διευθύνων Σύμβουλος και Διευθύνων Σύμβουλος της Dunia Finance (θυγατρική της Fullerton στα ΗΑΕ). Πριν από το 2016, βρισκόταν στη Citibank για 20 χρόνια και εργαζόταν σε διάφορες χώρες και κατείχε διάφορες ανώτερες διευθυντικές θέσεις, συμπεριλαμβανομένης της πιο πρόσφατης αποστολής του στη Citibank όπου υπηρέτησε ως Περιφερειακός Διευθύνων Σύμβουλος και Διευθύνων Σύμβουλος για τη Citibank-Τουρκία, Μέση Ανατολή και Αφρική μέχρι τον Ιανουάριο του 2006. Κατέχει MBA, Finance & Marketing από το Indian Institute of Management, Ahmedabad, Ινδία, (1985-1987) και Bachelor of Technology, Μηχανολόγος Μηχανικός από το Indian Institute of Technology, Ινδία, (1980-1985).
<i>Bradley Paul Martin</i> Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Κινδύνων – Μέλος Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης – Αντιπρόεδρος Έτος Γέννησης: 1959 Εθνικότητα: Καναδική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 122.500	Ο κ. Martin είναι της Αντιπρόεδρος Στρατηγικών Επενδύσεων στη Fairfax Financial Holdings, όπου εργάζεται σε ανώτατο επίπεδο από το 1998. Στο παρελθόν ο κ. Martin είχε της ακόλουθους ρόλους: Μέλος στο ΔΣ της Bank of Ireland (2013-2017), Επικεφαλής λειτουργιών (Chief Operating Officer) στη Fairfax Financial Holdings (2006-2012) και Συνεργάτης στο δικηγορικό γραφείο Torys LLP (πριν το 1998). Κατέχει BA από το Harvard University, ΗΠΑ και LLB από το University of Toronto, Καναδάς.

<i>Jawaid Mirza</i> Ανεξάρτητος Μν Εκτελεστικός Σύμβουλος Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ελέγχου – Πρόεδρος Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης – Μέλος Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος Επιτροπή Αποδοχών - Αντιπρόεδρος Έτος Γέννησης: 1958 Εθνικότητα: Καναδική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Ο κ. Mirza είναι ένας ισχυρός υποστηρικτής και επαγγελματίας της διεθνούς εταιρικής διακυβέρνησης και φέρνει μαζί του πάνω από 35 χρόνια διαφοροποιημένης εμπειρίας και ένα σταθερό ιστορικό σε όλες τις πτυχές της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και διαχείρισης κινδύνων, της τεχνολογίας, των συγχωνεύσεων και εξαγορών, των επιχειρηματικών ανακατατάξεων και της διαχείρισης λειτουργίας. Στο παρελθόν, ο κ. Mirza ήταν επίσης επικεφαλής διευθυντής στην Commercial International Bank of Egypt, καθώς και Ανεξάρτητος Μν Εκτελεστικός Διευθυντής στην South Africa Bank of Athens (Γιοχάνεσμπουργκ). Υπηρέτησε επίσης στην Commercial Bank of Egypt (CIB) ως Διευθύνων Σύμβουλος & Διευθύνων Σύμβουλος της Consumer Banking και του Group COO. Όλα αυτά τα χρόνια, ο κ. Mirza έχει εργαστεί με παγκόσμιους οργανισμούς όπως η Citibank και η ABN AMRO Bank Ltd, όπου κατείχε αρκετές ανώτερες θέσεις ως CFO European Region, Διευθύνων Σύμβουλος και COO στο Global Private Banking, Asset Management and New Growth Markets, Chief Financial Officer για την περιοχή της Ασίας, συμπεριλαμβανομένης της Αυστραλίας/Νέας Ζηλανδίας και της Μέσης Ανατολής. Ο κ. Mirza διηύθυνε αρκετές μελέτες δέουσας επιμέλειας για την απόκτηση τραπεζών στην Ευρώπη, την Ασία και τη Λατινική Αμερική. Ο κ. Mirza ήταν επίσης μέλος του Ανώτατου Εκτελεστικού Ομίλου (TEG) της ABN AMRO Bank καθώς και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Group Finance και Group COO. Ο κ. Mirza υπηρετεί επίσης ως Μν Εκτελεστικός Ανεξάρτητος Διευθυντής της AGT Food & Ingredients (Καναδάς), IDRF (Καναδάς). Ο κ. Mirza έχει παρακολουθήσει διάφορα μαθήματα διαχείρισης επιχειρήσεων από αξιόπιστα ιδρύματα όπως το Queens Business School, το Wharton Business School, το Stanford Graduate School of Business και είναι επίσης μέλος του Institute of Corporate Directors, Καναδάς.
<i>Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου</i> Ανεξάρτητος Μν Εκτελεστικός Σύμβουλος Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης – Πρόεδρος Επιτροπή Ελέγχου – Αντιπρόεδρος Έτος Γέννησης: 1958 Εθνικότητα: Κυπριακή Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Η κα Ρουβιθά Πάνου είναι Trustee του Stelios Philanthropic Foundation Ηνωμένου Βασιλείου (από τον Μάιο του 2022) και Μέλος του Συμβουλευτικού Σώματος της Σχολής Οικονομικών και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κύπρου (από τον Μάιο του 2020). Στο παρελθόν, η κα Ρουβιθά Πάνου είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Πρόεδρος του ΔΣ της Cyta (τον κορυφαίο πάροχο ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κύπρο) για δύο συνεχόμενες θητείες (Ιούλιος 2016-Ιούλιος 2021), Πρόεδρος του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων Cyta (Ιανουάριος 2019-Ιούλιος 2021), Μέλος του ΔΣ της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (Μάιος 2020-Ιούλιος 2021) και της δημόσιας κυπριακής εταιρείας Τσιμεντοποιία Βασιλικού, όπου ήταν Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου ΔΣ (Φεβρουάριος 2012-Οκτώβριος 2014), Ανεξάρτητο Μν-Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ θυγατρικών του Ομίλου Alpha Bank (Alpha Bank Ρουμανίας, Alpha Bank Κύπρου, Alpha Leasing στην Ελλάδα), όπου ήταν Πρόεδρος/Μέλος των Επιτροπών ΔΣ Ελέγχου, Κινδύνων και Αμοιβών (Νοέμβριος 2014-Απρίλιος 2020). Η κα Ρουβιθά Πάνου ήταν Πρόεδρος του ΔΣ της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως μετά την ιδιωτικοποίηση της Τράπεζας (Σεπτέμβριος 2008-Απρίλιος 2014). Εργάστηκε στον Όμιλο Λαϊκής (HSBC associate bank) (Οκτώβριος 1991-Νοέμβριος 2006) όπου ήταν, μεταξύ άλλων, Γενική Διευθύντρια Ομίλου (Ιανουάριος 2000-Νοέμβριος 2006) και Διευθύνουσα Σύμβουλος της Λαϊκής Τράπεζας Ελλάς ΑΕ (Απρίλιος 2002-Νοέμβριος 2006), υπηρετώντας επίσης ως Μέλος στα ΔΣ του Ομίλου Λαϊκής στην Κύπρο και των θυγατρικών του στην Ελλάδα και Αυστραλία. Διετέλεσε ανώτερο διευθυντικό στέλεχος σε συμβουλευτικές εταιρείες στον τομέα παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με έδρα τη Βοστώνη των ΗΠΑ (Ιούνιος 1984-Σεπτέμβριος 1991). Αποφοίτησε από το London School of Economics, Ηνωμένο Βασίλειο (B.Sc. Economics, Metcalfe Scholar) και συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές στο University of Cambridge, Ηνωμένο Βασίλειο (M.Phil. Economics) και στο Massachusetts Institute of Technology, ΗΠΑ (Master of Science in Management, Fulbright Scholar).

<i>Cinzia Basile</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Κινδύνων – Αντιπρόεδρος Επιτροπή Αποδοχών – Πρόεδρος Έτος Γέννησης: 1971 Εθνικότητα: Ιταλική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Στο παρελθόν η κα Basile είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: συνέστησε και διηύθυνε στην Credit Suisse τις εργασίες διαχείρισης επενδύσεων πολλαπλών περιουσιακών στοιχείων της Credit Suisse AG Investment Markets (Custom Markets) στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο, Μη Εκτελεστικό Μέλος του ΔΣ και Πρόεδρος της Επιτροπής Λειτουργίας και Διαχείρισης Κινδύνων της Credit Suisse Custom Markets, μίας εταιρείας διαχείρισης υποστηριζόμενης από την Credit Suisse, με έδρα στο Λουξεμβούργο (Αύγουστος 2011 – Αύγουστος 2017), Μη Εκτελεστικό Μέλος του ΔΣ και Πρόεδρος της Επιτροπής Λειτουργίας της Custom Markets plc και της Custom Markets QIAF, εταιρειών διαχείρισης υποστηριζόμενων από την Credit Suisse, με έδρα στην Ιρλανδία (Αύγουστος 2011 – Αύγουστος 2017), Μη Εκτελεστικό Μέλος του ΔΣ και Πρόεδρος της Επιτροπής Λειτουργίας και Κινδύνων της Custom Markets QIAF, θυγατρικής της Credit Suisse, με έδρα στην Ιρλανδία (Αύγουστος 2011 – Αύγουστος 2017). Κατέχει Juris Doctor Degree από το University of Rome “La Sapienza”, Ιταλία της έχει απονεμηθεί Thesis Scholarship (derivative instruments), από το London School of Economics, Ηνωμένο Βασίλειο.
<i>Ευθυμία Δελή</i> Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας κατ’ εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010 Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ελέγχου – Μέλος Επιτροπή Κινδύνων – Μέλος Επιτροπή Αποδοχών – Μέλος Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης – Μέλος Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος Έτος Γέννησης: 1969 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Στο παρελθόν η κα Basile είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Project Management Office στο Νέο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο (συγχωνεύθηκε με την Eurobank Ergasias) (Ιανουάριος 2014 – Αύγουστος 2015), Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο (Φεβρουάριος 2012 – Δεκέμβριος 2013) Προσωρινή Διευθύνουσα Σύμβουλος (CEO) στην T Bank (πρώην Aspis Bank) (Ιούλιος 2011 – Δεκέμβριος 2011), Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο (Μάρτιος 2008 – Ιούλιος 2011), Διευθύντρια Διεύθυνσης Στρατηγικής Ανάλυσης στη (Marfin) Εγνατία Τράπεζα (Σεπτέμβριος 2004 – Μάρτιος 2008), Διευθύντρια Διεύθυνσης Customer Relationship Management στην Εγνατία Τράπεζα (Μάιος 2002 – Σεπτέμβριος 2004), Σύμβουλος Διοίκησης στη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Οικονομικής Έρευνας στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (1999 – Μάρτιος 2002) Κατέχει MSc in Analysis, Design and Management Information Systems (MIS) από το London School of Economics and Political Science (LSE) και Πτυχίο Στατιστικής από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ).

Το σύντομο βιογραφικό του Γραμματέα των Δ.Σ. είναι το ακόλουθο:

Ιωάννης Χαδόλιας Γραμματέας ΔΣ, Επικεφαλής Τομέα Group Company Secretariat Γραμματέας στις Επιτροπές του Δ.Σ. : Επιτροπή Αποδοχών Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού Έτος Γέννησης: 1970 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 8.216	Ο κ. Χαδόλιας είναι υπεύθυνος να παρέχει αποτελεσματική γραμματειακή υποστήριξη στα ΔΣ και στις Επιτροπές του ΔΣ της Eurobank και της Eurobank Holdings καθώς και στις σημαντικότερες Διοικητικές Επιτροπές αυτών όπως και να διασφαλίζει την ακεραιότητα του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης των εν λόγω εταιρειών. Ο κ. Χαδόλιας έχει υπηρετήσει στον Όμιλο Eurobank από τις θέσεις του Αναπληρωτή Εταιρικού Γραμματέα (Σεπτέμβριος 2016 – Ιανουάριος 2021), του Επικεφαλής της Διεύθυνσης Group Corporate Governance (Σεπτέμβριος 2009 – Αύγουστος 2016) και Subsidiaries Control and Compliance Manager (Δεκέμβριος 2006 – Σεπτέμβριος 2009). Κατέχει Master of Science (MSc) in Project Analysis, Finance and Investment από το University of York, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Οικονομικής Επιστήμης από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ) καθώς και πολλές πιστοποιήσεις επαγγελματικών προσόντων.

Στο καταστατικό της HoldCo και της Eurobank δεν προβλέπονται περιορισμοί στην επανεκλογή και παύση των μελών του Δ.Σ.. Σε κάθε περίπτωση ελλειπόντων μελών, το Δ.Σ. δικαιούται να συνεχίσει τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της HoldCo και της Eurobank, χωρίς να προβεί σε αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των απομενόντων μελών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως είχαν πριν την επέλευση των γεγονότων απώλειας της ιδιότητάς τους και πάντως δεν είναι μικρότερος των τριών (3).

Σύμφωνα με το καταστατικό της HoldCo και της Eurobank, σε συμμόρφωση με τον Ν. 4548/2018, το Δ.Σ. μπορεί να αποτελείται από τρία (3) έως δεκαπέντε (15) μέλη, ενώ σύμφωνα με το TRFA το εύρος αυτό έχει οριστεί να είναι μεταξύ επτά (7) και δέκα πέντε (15) μελών (συμπεριλαμβανομένου του εκπροσώπου του ΤΧΣ). Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το TRFA, (α) ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. πρέπει να είναι πάντοτε μονός, (β) τα μέλη στην πλειοψηφία τους πρέπει να είναι μη εκτελεστικά και τουλάχιστον το ήμισυ των μη εκτελεστικών μελών (στρογγυλοποιημένο στον πλησιέστερο ακέραιο) και σε κάθε περίπτωση όχι λιγότερα από τρία (3) (εξαιρουμένου του εκπροσώπου του ΤΧΣ), να είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4706/2020 για την εταιρική διακυβέρνηση, τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2005/162/EC και τις Κοινές κατευθυντήριες γραμμές ESMA και EBA σχετικά με την «Αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των κατόχων βασικών λειτουργιών» (EBA/GL/2021/06) και (γ) το Δ.Σ. πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο (2) εκτελεστικά μέλη. Για το 2022, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης στις συνεδριάσεις της στις 24.5.2022 και 14.12.2022 εξέτασε τα κριτήρια ανεξαρτησίας που ορίζονται παραπάνω και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα πέντε Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη συνεχίζουν να πληρούν τα σχετικά κριτήρια ανεξαρτησίας. Για τυχόν διαφοροποίηση από τις ρυθμίσεις του TRFA πρέπει να υπάρχει προγενέστερη συγκατάθεση του ΤΧΣ. Επίσης, σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης εταιρικής διακυβέρνησης του ΤΧΣ, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 3864/2010, ο προσδοκώμενος αριθμός μελών του Δ.Σ. θα πρέπει να είναι μέχρι δεκατρία (13) μέλη.

2.3 ΤΧΣ και Τριμερής Συμφωνία Πλαισίου Συνεργασίας (TRFA)

Το πρώτο πρόγραμμα οικονομικής μεταρρύθμισης για την Ελλάδα απαιτούσε τη δημιουργία του ΤΧΣ, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την ελληνική κυβέρνηση από τους πόρους που διατέθηκαν από το ΔΝΤ και την ΕΕ, για να εξασφαλιστεί επαρκής κεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Το ΤΧΣ ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 2010 και η διάρκειά του, που αρχικά ορίστηκε έως τις 30 Ιουνίου 2017, παρατάθηκε επανειλημμένα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Στην περίπτωση της Eurobank, η ενίσχυση που της παρείχε το ΤΧΣ ήταν μέσω της έκδοσης νέων κοινών μετοχών που καλύπτονταν εξ ολοκλήρου από το ΤΧΣ, με τη συνεισφορά ομολόγων που εκδόθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) και ανήκαν στο ΤΧΣ, όπως αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας στις 30 Απριλίου 2013.

Αναφορικά με τη θέση του ΤΧΣ ως μετόχου της Eurobank Holdings (κάτοχος επί του παρόντος του 1,4% των μετοχών της Eurobank Holdings) και σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της διάσπασης, η Eurobank Holdings, η Τράπεζα και το ΤΧΣ αποτελούν μέρη της Τριμερούς Συμφωνίας Πλαισίου Συνεργασίας (TRFA) που υπογράφηκε στις 23.3.2020 και τροποποιήθηκε στις 03.2.2023. Το TRFA επιτρέπει στο ΤΧΣ να επιβάλλει έναντι της Eurobank, όλα τα δικαιώματα που είχε έναντι της πρώην Eurobank Ergasias A.E., βάσει της προηγούμενης Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας (RFA) μεταξύ αυτού και της Eurobank Ergasias A.E.

Αντίστοιχα, το TRFA, μεταξύ άλλων, προσδιορίζει τον τρόπο εφαρμογής των δικαιωμάτων του ΤΧΣ, όπως απορρέουν από τις διατάξεις του Ν. 3864/2010 (Νόμος ΤΧΣ), ιδίως σε θέματα που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση της

Eurobank Holdings και της Τράπεζας και την εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs) της Τράπεζας.

Ωστόσο, ο Νόμος του ΤΧΣ τροποποιήθηκε με τον Ν. 4941/2022 (ΦΕΚ Α'113/16.06.2022) και ορισμένες προβλέψεις του TRFA είτε δεν απορρέουν από τον Νόμο του ΤΧΣ είτε έρχονται σε άμεση αντίθεση με αυτόν, επομένως το TRFA έχει καταστεί ανεφάρμοστο.

Ειδικότερα, βάσει του ισχύοντος Νόμου ΤΧΣ όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4941/2022, το ΤΧΣ δεν έχει πλέον το δικαίωμα να διενεργεί αξιολογήσεις του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης της Eurobank Holdings και της Τράπεζας, ούτε το δικαίωμα να θεσπίζει κριτήρια αξιολόγησης για τα μέλη του Διοικητικού τους Συμβουλίου (ΔΣ). Επιπλέον, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ δεν έχει πλέον το δικαίωμα να συγκαλεί Γενική Συνέλευση ή να εγκρίνει τον Οικονομικό Διευθυντή ή να ασκεί δικαίωμα αρνησικυρίας σε οποιαδήποτε απόφαση του ΔΣ που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη ρευστότητα, τη φερεγγυότητα ή, γενικά, τη συνετή και εύρυθμη λειτουργία της Eurobank Holdings και της Τράπεζας. Επιπλέον, η διευκόλυνση της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs) της Τράπεζας έχει επίσης αφαιρεθεί από τον σκοπό του ΤΧΣ, ο οποίος έχει τροποποιηθεί κατά τρόπο ώστε να προβλέπει ρητά και εμφανώς την αποτελεσματική διάθεση των μετοχών που το Ταμείο κατέχει στη Eurobank Holdings, βάσει στρατηγικής αποεπένδυσης, με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα έως τις 31.12.2025.

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Νόμο ΤΧΣ, το ΤΧΣ έχει το δικαίωμα να διορίζει ένα μέλος στο ΔΣ και αυτός ο εκπρόσωπος έχει το δικαίωμα να ασκεί βέτο σε οποιαδήποτε αποφάσεις του ΔΣ σχετικά με εταιρικές αλλαγές που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη συμμετοχή του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Eurobank Holdings. Όσον αφορά το δικαίωμα του εκπροσώπου του ΤΧΣ να ασκεί δικαίωμα αρνησικυρίας σε κάθε απόφαση του ΔΣ που σχετίζεται με τη διανομή μερισμάτων ή την πολιτική αποδοχών και τις πρόσθετες απολαβές (bonus) προς μέλη του ΔΣ και Γενικούς Διευθυντές ή τους αναπληρωτές τους, ο ισχύων Νόμος του ΤΧΣ προβλέπει ότι αυτό ισχύει για πιστωτικά ιδρύματα των οποίων των οποίων ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων προς το σύνολο των δανείων υπερβαίνει το 10%. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση της Eurobank, ο δείκτης αυτός ανέρχεται στο 5,6% (Πηγή: Δελτίο Τύπου Οικονομικών Αποτελεσμάτων Εννεάμηνου 2022).

Επιπλέον, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ έχει το δικαίωμα να ζητεί τη σύγκληση του ΔΣ της Eurobank Holdings ή της Τράπεζας ή την αναβολή οποιασδήποτε συνεδρίασης του ΔΣ για έως και 3 εργάσιμες ημέρες.

2.4 Καταμερισμός αρμοδιοτήτων

Υφίσταται σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων σε επίπεδο διοίκησης της HoldCo και της Τράπεζας μεταξύ της ορθής λειτουργίας του Δ.Σ., που αποδίδεται στον Πρόεδρο του Δ.Σ., και της καθημερινής διαχείρισης και ελέγχου των δραστηριοτήτων της HoldCo και της Τράπεζας, που αποδίδεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους. Οι ρόλοι του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου δεν ασκούνται από το ίδιο πρόσωπο.

Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας είναι Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος και δεν υπηρετεί ως Πρόεδρος ούτε της Επιτροπής Κινδύνων ούτε της Επιτροπής Ελέγχου. Ο Πρόεδρος, ο οποίος εκλέγεται ομόφωνα από όλα τα μέλη του Δ.Σ. (συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Μη Εκτελεστικών) σύμφωνα με τον Ν. 4548/2018 και το Καταστατικό, προεδρεύει του Δ.Σ. και είναι υπεύθυνος για τη συνολική αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και οργάνωση των συνεδριάσεών του.

Ο Πρόεδρος είναι υπεύθυνος να:

- οργανώνει και συντονίζει τις εργασίες του Δ.Σ
- καθορίζει την ημερήσια διάταξη του Δ.Σ. και να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής χρόνος για τη συζήτηση όλων των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, ιδίως των στρατηγικών θεμάτων
- προωθεί μια κουλτούρα ανοιχτόμυαλης σκέψης και εποικοδομητικού διαλόγου
- διευκολύνει και προωθεί τη δημιουργία καλών και εποικοδομητικών σχέσεων μεταξύ των μελών του ΔΣ και την αποτελεσματική συμβολή όλων των μη εκτελεστικών μελών
- διασφαλίζει ότι οι Σύμβουλοι λαμβάνουν ακριβείς, έγκαιρες και σαφείς πληροφορίες και ότι ικανοποιούνται οι αναπτυξιακές τους ανάγκες, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. ως ομάδας
- διασφαλίζει συνεχή και σαφή επικοινωνία με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, της ΤτΕ, του ΤΧΣ και άλλων δημόσιων αρχών
- διασφαλίζει ότι το Δ.Σ. στο σύνολό του έχει ικανοποιητική κατανόηση των θέσεων των μετόχων
- διασφαλίζει αποτελεσματική επικοινωνία με όλους τους μετόχους καθώς και δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων τους και ανάπτυξη εποικοδομητικού διαλόγου μαζί τους προκειμένου να κατανοηθούν οι θέσεις τους
- συνεργάζεται στενά με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Εταιρικό Γραμματέα για την προετοιμασία του ΔΣ και την πλήρη ενημέρωση των μελών του.

Το Δ.Σ. έχει επίσης εκλέξει έναν Αντιπρόεδρο. Ο Αντιπρόεδρος που είναι Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, υποστηρίζει τον Πρόεδρο και ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ του Προέδρου και των μελών του Δ.Σ.

Σημειώνεται ότι το ΔΣ δεν έχει ορίσει Ανώτερο Ανεξάρτητο Μέλος (Senior Independent Director).

Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της HoldCo/Τράπεζας είναι υπεύθυνος και διαχειρίζεται την ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικής σύμφωνα με το όραμα του Ομίλου. Είναι υπεύθυνος να οδηγή τον οργανισμό στην επίτευξη των στόχων του.

Εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι της HoldCo/Τράπεζας (δηλαδή ο Διευθύνων Σύμβουλος και οι Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι της HoldCo/ Τράπεζας) είναι υπεύθυνοι για την καθημερινή διαχείριση και τον έλεγχο του Ομίλου και την εφαρμογή της στρατηγικής του που ορίζεται από το Δ.Σ. Επιπλέον, οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι της HoldCo/Τράπεζας είναι υπεύθυνοι α) να διαβουλεύονται τακτικά με τους μη εκτελεστικούς συμβούλους για την καταλληλότητα της στρατηγικής που εφαρμόζεται, β) να παρέχουν ενημερώσεις στο Δ.Σ. (σε συνεργασία με τα άλλα ανώτερα διευθυντικά στελέχη της HoldCo/Τράπεζας) σχετικά με την αγορά και οποιεσδήποτε άλλες εξελίξεις που επηρεάζουν την HoldCo/Τράπεζα και γ) να ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση εγγράφως το Δ.Σ., είτε από κοινού είτε χωριστά, υποβάλλοντας έκθεση με τις εκτιμήσεις και τις προτάσεις τους, για καταστάσεις κρίσεων ή κινδύνων που αναμένεται να επηρεάσουν την οικονομική κατάσταση της HoldCo/Τράπεζας.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και οι Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι της HoldCo/Τράπεζας ασκούν τα καθήκοντά τους όπως αυτά ορίζονται αντίστοιχα στα Εγχειρίδια Εσωτερικού Ελέγχου και Διακυβέρνησης της HoldCo και της Τράπεζας (IGCM) που εγκρίνονται από το αντίστοιχο Διοικητικό Συμβούλιο της HoldCo/Τράπεζας. Τα IGCM της HoldCo και της Τράπεζας που πληρούν τις νομικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, περιγράφουν το συνολικό πλαίσιο μέσω του οποίου διευθύνονται και ελέγχονται η Eurobank Holdings και η Τράπεζα.

Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για τη συνολική προώθηση και διαφύλαξη των συμφερόντων της HoldCo και της Τράπεζας. Επιπλέον, οι Μη εκτελεστικοί Σύμβουλοι παρακολουθούν και εξετάζουν τη στρατηγική και την εφαρμογή της, καθώς και την επίτευξη των στόχων, διασφαλίζουν την αποτελεσματική εποπτεία των Εκτελεστικών Συμβούλων, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και του ελέγχου των επιδόσεών τους, εξετάζουν και εκφράζουν απόψεις για τις προτάσεις που υποβάλλονται από τους Εκτελεστικούς Συμβούλους με βάση τις υπάρχουσες πληροφορίες και εγκρίνουν, αναθεωρούν και επιβλέπουν την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών σε επίπεδο Ομίλου.

Οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι μπορούν να ζητούν, σύμφωνα με τις καθιερωμένες εσωτερικές διαδικασίες της HoldCo/Τράπεζας, να έρχονται σε επικοινωνία με τα στελέχη της ανώτατης διοίκησης της εταιρείας μέσω τακτικών παρουσιάσεων από τους επικεφαλής των τομέων και υπηρεσιών.

Οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι συνέρχονται τουλάχιστον ετησίως ή και εκτάκτως όταν κρίνεται σκόπιμο χωρίς την παρουσία των Εκτελεστικών Συμβούλων προκειμένου να συζητείται η επίδοση των τελευταίων. Στις συνεδριάσεις αυτές οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι δεν ενεργούν ως de facto όργανο ή ως επιτροπή του Δ.Σ. Το 2022, οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι της HoldCo/Τράπεζας είχαν προγραμματίσει να συνεδριάσουν δύο φορές, στις 30.06.2022 και στις 15.12.2022, ωστόσο η συνεδρίαση της 15.12.2022 πραγματοποιήθηκε στις 26.01.2023 λόγω του στενού χρονοδιαγράμματος των τριμηνιαίων συνεδριάσεων του ΔΣ και των Επιτροπών του ΔΣ τον Δεκέμβριο του 2022.

Η HoldCo και η Τράπεζα ενθαρρύνουν τους μη Εκτελεστικούς Συμβούλους να μεριμνούν για την ενημέρωσή τους σχετικά με όλα τα θέματα με τα οποία ασχολείται το αντίστοιχο Δ.Σ.

Οι Ανεξάρτητοι Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι έχουν καθήκον να υποβάλλουν, καθένας από αυτούς ή από κοινού, στην Τακτική ή Εκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, δικές τους εκθέσεις πλην εκείνων του Δ.Σ.

2.5 Λειτουργία του Δ.Σ.

Ο τρόπος λειτουργίας του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις και τις διαδικασίες που ακολουθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις του Καταστατικού της HoldCo/Τράπεζας και τις υποχρεωτικές νομικές διατάξεις, περιγράφεται στο IGCM, το οποίο είναι εγκεκριμένο από το αντίστοιχο Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας και καταρτίζεται σύμφωνα με νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης.

Συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικά κάθε τρίμηνο και σε ad hoc βάση, όποτε το απαιτούν ο νόμος ή οι ανάγκες της HoldCo και της Τράπεζας. Για κάθε ημερολογιακό έτος και εντός του 3ου τριμήνου του προηγούμενου έτους, το Δ.Σ. εγκρίνει ένα ετήσιο ημερολόγιο συνεδριάσεων του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. και ένα ετήσιο σχέδιο δράσης, το οποίο αναθεωρείται σύμφωνα με τις εξελίξεις και τις ανάγκες, προκειμένου να διασφαλιστεί η σωστή, πλήρης και έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και η εξέταση όλων των θεμάτων για τα οποία λαμβάνει αποφάσεις. Όλες οι ενημερώσεις/τροποποιήσεις του εγκεκριμένου ετήσιου ημερολογίου του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. κοινοποιούνται έγκαιρα στα μέλη του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. ώστε να κάνουν τον απαραίτητο προγραμματισμό.

Οι συνεδριάσεις του Δ.Σ. πραγματοποιούνται με ειδοποίηση τουλάχιστον δύο (2) εργάσιμων ημερών ή τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμων ημερών, εάν μια συγκεκριμένη συνεδρίαση πραγματοποιείται εκτός της έδρας της HoldCo/Τράπεζας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Εταιρικού Νόμου 4548/2018. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διαφορετικά η απόφαση λαμβάνεται μόνο όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Δ.Σ. και κανείς δεν έχει αντίρρηση για τη σύγκληση της συνεδρίασης και τη λήψη αποφάσεων. Οι υποβολές του υποστηρικτικού υλικού Δ.Σ. κυκλοφορούν κανονικά μαζί με την ημερήσια διάταξη.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του TRFA, το Δ.Σ. ενημερώνει τον Εκπρόσωπο του ΤΧΣ και τον Παρατηρητή για τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις του Δ.Σ. και για τον σκοπό αυτό τους κοινοποιεί την ημερήσια διάταξη μαζί με το σχετικό υποστηρικτικό υλικό τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του Δ.Σ., διαφορετικά, εκτός εάν υπάρχει έκτακτη περίπτωση απρόβλεπτη από την HoldCo/Τράπεζα, ο Εκπρόσωπος του ΤΧΣ δικαιούται να ζητήσει αναβολή της συνεδρίασης του Δ.Σ., η οποία θα λάβει χώρα το νωρίτερο μετά από τρεις (3) εργάσιμες ημέρες, υπό την προϋπόθεση ότι τα προαναφερόμενα έγγραφα του/της προσκομίζονται εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση που ένα θέμα της ημερήσιας διάταξης απαιτεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του TRFA, την προηγούμενη συγκατάθεση του ΤΧΣ, η HoldCo/Τράπεζα δεν θα πρέπει να το υποβάλει για έγκριση στο Δ.Σ. πριν από τη χορήγηση της συγκατάθεσης του ΤΧΣ, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ της HoldCo/Τράπεζας και του ΤΧΣ. Για επείγοντα θέματα, το Δ.Σ. μπορεί να εγκρίνει θέματα που υπόκεινται σε μεταγενέστερη συγκατάθεση του ΤΧΣ.

Παροχή πληροφοριών

Το Δ.Σ. αξιοποιεί τεχνολογικά εργαλεία με τις απαραίτητες προδιαγραφές ασφαλείας για την πληροφόρηση σε πραγματικό χρόνο και για τη διευκόλυνση της σύνδεσης και ενημέρωσης των μελών.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα στελέχη της ανώτερης διοίκησης διασφαλίζουν ότι κάθε πληροφορία απαραίτητη για την άσκηση των καθηκόντων των μελών του Δ.Σ. είναι στη διάθεσή τους ανά πάσα στιγμή.

Απαρτία στις συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. θεωρείται ότι βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται τουλάχιστον τα μισά συν ένα μέλη του. Ο αριθμός των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερος των τριών (3). Για τον καθορισμό της απαρτίας παραλείπεται οποιοδήποτε κλάσμα που προκύπτει. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των Συμβούλων που είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν υπερικυχεί η ψήφος του Προέδρου του Δ.Σ.

Αποφάσεις Δ.Σ και πρακτικά

Οι αποφάσεις λαμβάνονται μετά από συζητήσεις που εξαντλούν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης προς ικανοποίηση όλων των παρόντων μελών. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δ.Σ. τηρούνται από τον Γραμματέα του Δ.Σ., εγκρίνονται σε επόμενες συνεδριάσεις του Δ.Σ. και υπογράφονται από όλα τα παρόντα μέλη. Τέλος, η σύνταξη και υπογραφή των πρακτικών από όλα τα μέλη του Δ.Σ. ή τους εκπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Δ.Σ., ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Εταιρικός Γραμματέας

Το Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας υποστηρίζεται από έναν ικανό, καταρτισμένο και έμπειρο Εταιρικό Γραμματέα, προκειμένου να συμμορφώνεται με τις εσωτερικές διαδικασίες και πολιτικές, τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς και να λειτουργεί αποτελεσματικά και αποδοτικά. Ο Εταιρικός Γραμματέας της HoldCo/Τράπεζας είναι ανώτατο στέλεχος της διοίκησης που διορίζεται και παύεται από το Δ.Σ. με πρόταση του Προέδρου.

Ο Εταιρικός Γραμματέας είναι επικεφαλής της Εταιρικής Γραμματείας του Ομίλου που είναι τομέας της Τράπεζας. Μεταξύ άλλων, ο Εταιρικός Γραμματέας είναι υπεύθυνος, σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο, για τη διασφάλιση της άμεσης, σαφούς και πλήρους ενημέρωσης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ., την ένταξη νέων μελών, τη διοργάνωση Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων, τη διευκόλυνση της επικοινωνίας των μετόχων με το Δ.Σ. και τη διευκόλυνση της επικοινωνίας του Δ.Σ. με την ανώτερη διοίκηση.

Επιπλέον, ο Εταιρικός Γραμματέας είναι υπεύθυνος να συμβουλεύει το Δ.Σ. μέσω του Προέδρου για όλα τα θέματα διακυβέρνησης και να διασφαλίζει ότι τηρούνται οι διαδικασίες του Δ.Σ.

Όλα τα μέλη θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις συμβουλές και τις υπηρεσίες του Εταιρικού Γραμματέα, ο οποίος είναι υπεύθυνος να διευκολύνει την εισαγωγή τους στο Δ.Σ. και να τους βοηθάει στην επαγγελματική τους εξέλιξη.

2.6 Συμμετοχή μελών Δ.Σ. στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές Δ.Σ.

Σύμφωνα με την «Πολιτική Συμμετοχής στο Δ.Σ. και τις Επιτροπές του Δ.Σ.» της HoldCo και της Τράπεζας, τα μέλη του Δ.Σ. αναμένεται να συμμετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. στις οποίες έχουν διοριστεί.

Γίνεται αποδεκτό, ωστόσο, ότι τα μέλη του Δ.Σ. ενδέχεται να μην μπορούν να συμμετέχουν σε ορισμένες συνεδριάσεις λόγω σύγκρουσης με άλλες δεσμεύσεις ή λόγω άλλων απρόβλεπτων περιστάσεων. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να επιτυγχάνεται υποχρεωτική ελάχιστη συμμετοχή τουλάχιστον 85% για κάθε μέλος σε κάθε ημερολογιακό έτος. Σε

ατομικό επίπεδο τα μέλη μπορούν να μην παρευρεθούν στο 15% των συνεδριάσεων μόνο εάν παρέχεται έγκυρη δικαιολογία.

Επιπλέον, σύμφωνα με τον Ν. 4706/2020, σε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας μέλους του Δ.Σ. σε δύο (2) τουλάχιστον διαδοχικές συνεδριάσεις του Δ.Σ., το μέλος αυτό θεωρείται παραιτηθέν. Η παραιτήση αυτή διαπιστώνεται με απόφαση του Δ.Σ., το οποίο και αντικαθιστά το μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει ο Νόμος.

Κατά το 2022, η μέση συμμετοχή των Συμβούλων του Δ.Σ. της HoldCo και της Eurobank ήταν ο εξής:

Εταιρεία	Συνεδριάσεις		Μέσος όρος συμμετοχής Συμβούλων (σε ποσοστά)	
	2022	2021	2022	2021
	HoldCo	20	19	99.6%
Τράπεζα	21	20	98%	99%

Κατά το 2022, σε ατομικό επίπεδο, η συμμετοχή όλων των Μελών στο Δ.Σ. ήταν πάνω από το όριο του 85%. Επιπλέον, σε όλες τις περιπτώσεις μη παρουσίας στο Δ.Σ. της περιόδου, έχουν παρασχεθεί πληρεξούσια εκπροσώπησης, με αποτέλεσμα τη συνολική συμμετοχή (φυσική και με εκπροσώπηση) στο 100%.

Ειδικότερα, τα ποσοστά συμμετοχής των Συμβούλων στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. το 2022 ήταν τα ακόλουθα:

	Eurobank Holdings ΔΣ			Eurobank ΔΣ		
	Δικαίωμα Συμμετοχής	Συμμετοχή ανά πρόσωπο (# and %)		Δικαίωμα Συμμετοχής	Συμμετοχή ανά πρόσωπο (# and %)	
Γεώργιος Ζανιάς, Πρόεδρος, Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Γεώργιος Χρυσικός, Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Φωκίων Καραβίας, Διευθύνων Σύμβουλος ¹	20	20	100%	21	19	90%
Σταύρος Ιωάννου, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Κωνσταντίνος Βασιλείου, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Ανδρέας Αθανασόπουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Bradley Paul Martin, Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Rajveen Kakar, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος ²	20	19	95%	21	19	90%
Jawaid Mirza, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Αλίκη Γρηγοριάδη, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος ¹	20	20	100%	21	20	95%
Cinzia Basile, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	20	20	100%	21	21	100%
Ευθυμία Π. Δελή, Μη εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος του ΤΧΣ	20	20	100%	21	21	100%

¹ Ο κ. Φωκίων Καραβίας και η κα Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου παρέιχαν πληρεξούσια εκπροσώπησης για τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. της Eurobank που δεν παρέστησαν.

² Ο κ. Rajveen Kakar παρέιχε πληρεξούσια εκπροσώπησης για τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. της Eurobank Holdings και της Eurobank που δεν παρέστη.

Ο μέσος όρος των ποσοστών συμμετοχής των Συμβούλων στις Επιτροπές του Δ.Σ. της HoldCo και της Eurobank, μαζί με τα επιμέρους (σε ατομικό επίπεδο) ποσοστά συμμετοχής ανά Επιτροπή Δ.Σ., παρουσιάζονται χωριστά, στην υποενότητα της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που αναφέρεται στην κάθε Επιτροπή του Δ.Σ.

2.7 Θέσεις των μελών του Δ.Σ. σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών

Οι θέσεις των μελών του Δ.Σ. σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων προς εταιρείες και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς) κοινοποιούνται πριν από τον διορισμό τους στον Πρόεδρο της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ή/και στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης σύμφωνα με την «Πολιτική για Ανάλυση Θέσεων εκτός Ομίλου» της HoldCo και της Τράπεζας. Παράλληλα, τα μέλη του Δ.Σ. γνωστοποιούν τις αλλαγές σχετικά με τις θέσεις τους στην Εταιρική Γραμματεία Ομίλου της Τράπεζας μόλις αυτές πραγματοποιηθούν.

Ο αριθμός των θέσεων σε διοικητικά συμβούλια που μπορούν να κατέχουν ταυτόχρονα τα μέλη του Δ.Σ. είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του άρθρ. 83 του Ν. 4261/2014 (Νόμος), σύμφωνα με τον οποίο οι Σύμβουλοι δεν θα πρέπει να κατέχουν ταυτόχρονα περισσότερους από έναν (1) από τους παρακάτω συνδυασμούς θέσεων α) μία θέση εκτελεστικού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και δύο θέσεις μη εκτελεστικού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου, β) τέσσερις θέσεις μη εκτελεστικού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτός ο περιορισμός δεν εφαρμόζεται στις θέσεις εντός του Ομίλου. Η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) ως αρμόδια αρχή μπορεί να επιτρέπει σε μέλη του Δ.Σ. να κατέχουν μία (1) επιπλέον θέση μη εκτελεστικού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι οι θέσεις σε οργανισμούς, οι οποίοι δεν επιδιώκουν κυρίως εμπορικούς σκοπούς, δεν προσμετρώνται για ρυθμιστικούς λόγους.

Στο πλαίσιο αξιολόγησης της συνολικής αποτελεσματικότητας του Δ.Σ., μέσω της οποίας η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης αξιολογεί επίσης τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την εμπειρία και τη συνεισφορά των μεμονωμένων μελών του Δ.Σ. και το Δ.Σ. συλλογικά και αναφέρεται στο Δ.Σ. αναλόγως, εξετάστηκαν επίσης οι θέσεις των μελών του Δ.Σ. σε διοικητικά συμβούλια. Από τη σχετική επισκόπηση προέκυψε ότι όλα τα μέλη του Δ.Σ. συμμορφώνονται με τις διατάξεις του Νόμου.

Θέσεις μελών HoldCo και Eurobank σε Διοικητικά Συμβούλια (συμπεριλαμβανομένων των θέσεων εντός του Ομίλου) την 31.12.2022

Γεώργιος Ζανιάς, Πρόεδρος, Μη εκτελεστικός Σύμβουλος

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (iohe.gr) - Μέλος του ΔΣ¹

Γεώργιος Χρυσικός, Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος

Grivalia Management Company A.E. – Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Grivalia Hospitality A.E. – Πρόεδρος του ΔΣ, Διευθύνων Σύμβουλος

Φωκίων Καραβίας, Διευθύνων Σύμβουλος

Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) – Μέλος του ΔΣ¹

Σταύρος Ιωάννου, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Grivalia Management Company A.E. – Μη Εκτελεστικό Μέλος

BE-Business Exchanges AE - Πρόεδρος

Eurobank Direktna a.d. Beograd – Μη Εκτελεστικό Μέλος²

Eurobank Cyprus Ltd - Μη Εκτελεστικό Μέλος²

Eurobank Bulgaria AD - Μη Εκτελεστικό Μέλος, Εποπτικό Συμβούλιο²

Κωνσταντίνος Βασιλείου, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Ελληνικά Χρηματιστήρια – Χρηματιστήριο Αθηνών ΑΕ - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Marketing Greece ΑΕ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος¹

Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Γενικών Ασφαλίσεων – Αντιπρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος³

Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Ασφαλίσεων Ζωής. - Αντιπρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος³

Eurolife FFH Insurance Group ΑΕ Συμμετοχών - Αντιπρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος³

Eurobank Equities Μονοπρόσωπη ΑΕΠΕΥ - Μη Εκτελεστικό Μέλος²

Eurobank Factors Μονοπρόσωπη ΑΕΠΕΑ - Πρόεδρος²

Ανδρέας Αθανασόπουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Praktiker Hellas Εμπορική Μονοπρόσωπη – Μέλος Δ.Σ.
Worldline Merchant Acquiring Greece S.A – Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Bradley Paul Martin - Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Blue Ant Media Inc.- Μη Εκτελεστικό Μέλος
Resolute Forest Products Ltd – Μη Εκτελεστικό Μέλος
AGT Food and Ingredients Inc – Εκτελεστικό Μέλος

Rajeev Kakar - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Gulf International Bank, Bahrain - Εκτελεστικό Μέλος⁴
Gulf International Bank, Kingdom of Saudi Arabia - Εκτελεστικό Μέλος⁴
Commercial International Bank (CIB) - Εκτελεστικό Μέλος
UTI Asset Management Co. Ltd (UTIAMC) - Εκτελεστικό Μέλος

Jawaid Mirza - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
AGT Food and Ingredients Inc – Μη Εκτελεστικό Μέλος

Αλίκη Γρηγοριάδη - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Hellenic Blockchain Hub - Μη εκτελεστικός Σύμβουλος¹

Cinzia Basile - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Creditis Servizi Finanziari S.p.A. – Μη Εκτελεστικό Μέλος⁶
Brent Shrine Credit Union (trading name My Community Bank) - Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος¹
Zenith Service S.p.A. - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Nikko Europe Asset Management - Μη Εκτελεστικό Μέλος⁵
Nikko AM Global Umbrella Fund – Μη Εκτελεστικό Μέλος⁵
Fincentro Finance S.p.A. – Μη Εκτελεστικό Μέλος⁶

Ειρήνη Ρουβιθά-Πάνου, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Stelios Philanthropic Foundation – Μέλος του Board of Trustees¹

Ευθυμία Δελή, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος ΤΧΣ
Καμία

¹ Οργανισμός που δεν επιδιώκει κυρίως εμπορικούς σκοπούς

² Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Eurobank και μαζί με τις θέσεις σε HoldCo, Eurobank και τις λοιπές εταιρείες του Ομίλου θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος Δ.Σ.

³ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Eurolife FFH και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

⁴ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Gulf International Bank και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

⁵ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Nikko Asset Management Group και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

⁶ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Columbus HoldCo S.a.r.l και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

2.8 Συγκρούσεις συμφερόντων

Ο Όμιλος, με βάση την «Πολιτική Συγκρούσεων Συμφερόντων», η οποία είναι εγκεκριμένη από το Δ.Σ. της HoldCo και της Eurobank, έχει υιοθετήσει μια σειρά από πολιτικές, διαδικασίες, συστήματα και ελέγχους για τον εντοπισμό, την πρόληψη και τη διαχείριση καταστάσεων που προκαλούν ή μπορεί να προκαλέσουν πραγματικές, πιθανές ή θεωρητικές συγκρούσεις συμφερόντων που προκύπτουν από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Για την αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης καθηκόντων, ο Όμιλος έχει διαδικασίες που διαχωρίζουν τις εκτελεστικές και μη εκτελεστικές αρμοδιότητες των μελών του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου από τις εκτελεστικές αρμοδιότητες του Διευθύνοντος

Συμβούλου. Πιο συγκεκριμένα, με την υιοθέτηση κατάλληλων διαδικασιών, διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός διαχωρισμός των καθηκόντων, ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις ασυμβίβαστων ρόλων, σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των μελών του Δ.Σ., της Διοίκησης και των Εκτελεστικών μελών και μεταξύ του Ομίλου, των συναλλασσόμενων μερών του, ή/και η κακόβουλη χρήση εσωτερικών πληροφοριών ή περιουσιακών στοιχείων.

Ο Όμιλος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίζει εάν υπάρχει πραγματική ή πιθανή σύγκρουση συμφερόντων σε βαθμό που θα εμπόδιζε την ικανότητα των μελών του Δ.Σ. να εκτελούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα και αντικειμενικά (ανεξαρτησία σκέψης) και, εάν ναι, να αξιολογήσει τη σημασία της προκειμένου να μπορέσει να προχωρήσει σε μέτρα αντιμετώπισης.

Τα μέλη του Δ.Σ.:

- πρέπει να συμμορφώνονται με τα υψηλά πρότυπα και τις αρχές της επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, να εφαρμόζουν τις αρχές της «Πολιτικής Συγκρούσεων Συμφερόντων» και να απέχουν από οποιαδήποτε δραστηριότητα ή συμπεριφορά που δεν συνάδει με αυτήν.
- πρέπει να διασφαλίζουν ότι ενεργούν με ανεξαρτησία, δηλαδή να είναι σε θέση να λαμβάνουν τις δικές τους ορθές, αντικειμενικές και ανεξάρτητες αποφάσεις και κρίσεις.
- σύμφωνα με το άρθρο 97 εδ. 1 του Εταιρικού Νόμου 4548/2018, απαγορεύεται να επιδιώκουν προσωπικά συμφέροντα που έρχονται σε αντίθεση με τα συμφέροντα της HoldCo (ή του Ομίλου) και πρέπει να γνωστοποιούν έγκαιρα και επαρκώς στα άλλα μέλη του Δ.Σ. τυχόν προσωπικά/ίδια συμφέροντα που ενδέχεται να προκύπτουν από συναλλαγές της HoldCo που εμπίπτουν στο πεδίο ευθύνης τους, καθώς και από οποιαδήποτε άλλη πιθανή, αντιληπτή ή πραγματική σύγκρουση συμφερόντων που μπορεί να υπάρχει μεταξύ της HoldCo ή των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων (βάσει του άρθρου 32 του Ν. 4308/2014) και των ιδίων. Επιπλέον, πρέπει να γνωστοποιούν στα άλλα μέλη του Δ.Σ., τυχόν σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ της HoldCo και των συνδεδεμένων μερών τους σύμφωνα με το άρθρο 99 παρ. 2 του Εταιρικού Νόμου 4548/2018. Επαρκής γνωστοποίηση για λογαριασμό των μελών του Δ.Σ., κατά τα ανωτέρω, θεωρείται αυτή που περιλαμβάνει περιγραφή τόσο της συναλλαγής όσο και των ιδίων συμφερόντων.
- πρέπει να διασφαλίζει την ιδιωτικότητα και το απόρρητο των μη δημόσια διαθέσιμων πληροφοριών και να απέχει από συμπεριφορές που θα συνιστούσαν κατάχρηση αγοράς και σύγκρουση συμφερόντων.

Στο πλαίσιο αυτό, τα μέλη του Δ.Σ. υποχρεούνται να αποκαλύπτουν, σε συνεχή βάση, οποιεσδήποτε δεσμεύσεις, διευθυντικές θέσεις ή συμφέροντα έχουν με οποιαδήποτε νομική οντότητα εκτός του Ομίλου και να παρέχουν στον Όμιλο οποιαδήποτε πληροφορία (στο βαθμό που είναι σε γνώση τους) μπορεί να απαιτηθεί. Τα μέλη του Δ.Σ. υποχρεούνται να αποκαλύπτουν οποιοδήποτε θέμα, το οποίο, λαμβάνοντας υπόψη τις ημερήσιες διατάξεις του Δ.Σ., μπορεί να δημιουργήσει σύγκρουση συμφερόντων.

Τα μέλη του Δ.Σ. δεσμεύονται να ενημερώνουν τον Όμιλο, σε συνεχή βάση κατά τη διάρκεια της θητείας τους, για τυχόν νέα γεγονότα που ενδέχεται να επηρεάσουν την αρχική εκτίμηση του κριτηρίου σύγκρουσης συμφερόντων και ανεξαρτησίας σκέψης.

Όλες οι πραγματικές ή πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων σε επίπεδο Δ.Σ. θα πρέπει να κοινοποιούνται, να συζητούνται, να τεκμηριώνονται, να αποφασίζονται και να διαχειρίζονται/μετριάζονται δεόντως από τον Όμιλο. Ένα μέλος του Δ.Σ. θα πρέπει να απέχει από την ψηφοφορία για οποιοδήποτε θέμα όπου το μέλος έχει εντοπισμένη σύγκρουση συμφερόντων.

2.9 Αποδοχές

Η Eurobank Holdings έχει θεσπίσει «Πολιτική Αποδοχών του Διοικητικού Συμβουλίου» (Πολιτική) σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του Νόμου 4548/2018 (Νόμος) (τελευταία έκδοση της Πολιτικής εγκρίθηκε από την ΤΓΣ στις 21.07.2022). Η Πολιτική δημιουργήθηκε για να ικανοποιεί τις σχετικές διατάξεις του Νόμου (άρθρα 109, 110, 111, 112 και 114) και συμμορφώνεται επίσης με τις σχετικές προβλέψεις του TRFA.

Η Πολιτική Αποδοχών περιγράφει τα βασικά στοιχεία και τις εκτιμήσεις του πλαισίου αμοιβών για τα μέλη του Δ.Σ. και στόχος της είναι να διασφαλίζει ότι οι αποδοχές είναι εύλογες, ουδέτερες ως προς το φύλο και επαρκείς για τη διατήρηση και την προσέλκυση μελών με τις κατάλληλες δεξιότητες και εμπειρία για την ανάπτυξη και εφαρμογή της επιχειρηματικής στρατηγικής της Eurobank Holdings καθώς και να διασφαλίζει τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητά της, αποφεύγοντας την ανάληψη υπερβολικών κινδύνων. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συνεχούς παρακολούθησης των τάσεων της αγοράς και των βέλτιστων πρακτικών σε εγχώριο και παγκόσμιο επίπεδο και τον καθορισμό του πλαισίου αμοιβών που καθορίζει τη δομή και το εύρος των μισθών, ώστε να προσελκύονται και να διατηρούνται ανάλογα ταλαντούχα άτομα. Για τη διαμόρφωση της Πολιτικής, καθώς και του πλαισίου αμοιβών των μελών του Δ.Σ., χρησιμοποιείται εξωτερική, ανεξάρτητα παραγόμενη συγκριτική ανάλυση των αμοιβών των εργαζομένων του χρηματοπιστωτικού και τραπεζικού τομέα στην Ελλάδα.

Επιπλέον, σχετικά με την Πολιτική Αποδοχών, σημειώνεται ότι:

- Η διαδικασία διαμόρφωσής της χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα και διαφάνεια.
- Τα μέλη του Δ.Σ. δρουν με ανεξάρτητη κρίση και διακριτική ευχέρεια όταν εγκρίνουν ή εισηγούνται στη Γενική Συνέλευση την έγκρισή της και γενικά όταν εγκρίνουν οποιαδήποτε αμοιβή, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την ατομική απόδοση όσο και την απόδοση της εταιρείας.

Η Eurobank Holdings εκπονεί, για κάθε οικονομικό έτος, μια Έκθεση Αποδοχών σχετικά με τις αμοιβές και άλλα οικονομικά οφέλη που καταβάλλονται σε κάθε Εκτελεστικό και Μη Εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους αναφοράς, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 112 του Νόμου. Η Έκθεση Αποδοχών της Eurobank Holdings για το 2021 (<https://www.eurobankholdings.gr/-/media/holding/omilos/grafeio-tupou/etairikes-anakoinoseis/2022/etairiki-anakoinosi-30-06-21/ekthesi-apodoxon-2021-gr.pdf>) έχει εγκριθεί από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 21.07.2022 και για λόγους διαφάνειας και αποτελεσματικής ενημέρωσης, παρουσιάζει με σαφήνεια τις πρόσθετες αμοιβές των μελών του ΔΣ που συμμετέχουν σε επιτροπές.

Οι αμοιβές των εκτελεστικών Συμβούλων, καθώς και της ανώτατης διοίκησης της εταιρείας, σχετίζονται με το μέγεθος της Εταιρείας, την έκταση των αρμοδιοτήτων τους, την εταιρική στρατηγική, τους στόχους της Εταιρείας και την υλοποίησή τους, με απώτερο σκοπό την αποφυγή υπερβολικής ανάληψης κινδύνων, σε σχέση με άμεσους ή έμμεσους κινδύνους βιωσιμότητας και τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας στην Εταιρεία.

Επιπλέον, σχετικά με τις αμοιβές των εκτελεστικών Συμβούλων σημειώνεται ότι:

- Τα Δικαιώματα Προαιρέσεως Αγοράς Μετοχών (Stock Options) που τους παρέχονται ωριμάζουν πλήρως μετά από τέσσερα (4) έτη από την ημερομηνία χορήγησης.
- Δεν έχουν λάβει μπόνους κατά το 2022, επομένως δεν χρειάστηκε να εξετάσει το Δ.Σ. την επιστροφή του συνόλου ή μέρους του μπόνους που τους χορηγήθηκε, λόγω παραβίασης συμβατικών όρων ή εσφαλμένων οικονομικών καταστάσεων.

Λόγω της ίδιας σύνθεσης του Δ.Σ. της Eurobank Holdings με το Δ.Σ. της θυγατρικής της Eurobank και δεδομένου ότι οι Σύμβουλοι αμειβονται αποκλειστικά από τη μια εκ των δύο, δηλαδή την Τράπεζα, οποιαδήποτε αναφορά στις αμοιβές ή/και στις παροχές που καταβάλλονται στους Συμβούλους της Eurobank Holdings, ισχύει για τις σχετικές αμοιβές που λαμβάνουν ως Σύμβουλοι της Τράπεζας. Η γνωστοποίηση αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου και των βασικών διευθυντικών στελεχών του 2022 περιλαμβάνεται στη σημείωση 45 των ενοποιημένων λογαριασμών της Eurobank Holdings και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου 4548/2018 και προκειμένου να διασφαλιστεί η επαρκής διαφάνεια στην αγορά των δομών αποδοχών και των συναφών κινδύνους, αναρτάται στην ιστοσελίδα www.eurobankholdings.gr.

2.10 Ρόλος και αρμοδιότητες του Δ.Σ.

Τα κύρια καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου της HoldCo/Τράπεζας είναι:

- να ελέγχει, να καθοδηγεί και να εγκρίνει τη στρατηγική (συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης των ευκαιριών και των κινδύνων που σχετίζονται με τη στρατηγική), τα μεγάλα σχέδια δράσης, την πολιτική κινδύνου, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα σχέδια αναδιάρθρωσης, να θέτει στόχους απόδοσης, να παρακολουθεί την απόδοση, να επιβλέπει και να εγκρίνει τις σημαντικές κεφαλαιακές δαπάνες, τις εξαγορές, τις εκποιήσεις και το σχηματισμό νέων οντοτήτων συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας οχημάτων ειδικού σκοπού
- να διασφαλίζει την ύπαρξη των απαραίτητων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων, καθώς και την ύπαρξη συστήματος εσωτερικού ελέγχου
- να εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό και να παρακολουθεί την εκτέλεσή του σε τριμηνιαία βάση
- να εγκρίνει το τριετές επιχειρηματικό σχέδιο και να παρακολουθεί την εφαρμογή του
- να επανεξετάζει και να εγκρίνει τουλάχιστον ετησίως τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και να διασφαλίζει ότι συνάδουν με τη συνολική επιχειρηματική στρατηγική, το κεφαλαιακό σχέδιο, το σχέδιο χρηματοδότησης, το σχέδιο αναδιάρθρωσης και τον προϋπολογισμό
- να λαμβάνει και να συζητάει τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση ολοκληρωμένες εκθέσεις κινδύνων που καλύπτουν όλους τους βασικούς κινδύνους και να επισκοπεί τις βασικές αλλαγές στο προφίλ κινδύνου έναντι των στόχων κινδύνων και της διάθεσης ανάληψης κινδύνων
- να αναπτύσσει και να υλοποιεί τους στόχους του συμφωνηθέντος σχεδίου αναδιάρθρωσης βάσει του νόμου του ΤΧΣ και να λαμβάνει οποιαδήποτε αναγκαία δράση προς το σκοπό αυτό
- να παρέχει επίβλεψη στην ανώτατη διοίκηση
- μαζί με τον στρατηγικό προσανατολισμό, να εγκρίνει πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και εταιρικές αξίες και να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητά τους και τη συμμόρφωσή με αυτές, κάνοντας τις απαιτούμενες αλλαγές
- μαζί με την ανώτατη διοίκηση, να ορίζει τα πρότυπα που διαμορφώνουν την εταιρική κουλτούρα (η οποία είναι σύμφωνη με τις αξίες και τον στρατηγικό σχεδιασμό) και να χρησιμοποιεί εργαλεία και τεχνικές για την ενσωμάτωση της επιθυμητής κουλτούρας στα συστήματα, τις πολιτικές, τις διαδικασίες, τις πρακτικές και τις συμπεριφορές σε όλα τα επίπεδα.
- να εγκρίνει τη στρατηγική κινδύνου και κεφαλαίου και να παρακολουθεί σε τακτικά διαστήματα ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος και η Διοικητική Επιτροπή (ExBo) επιδιώκουν την εφαρμογή της με αποτελεσματικό τρόπο
- να εγκρίνει το οργανόγραμμα και τυχόν τροποποιήσεις
- να εγκρίνει τις πολιτικές που σχετίζονται με το Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και άλλες πολιτικές, όπως απαιτείται από νομικές ή κανονιστικές απαιτήσεις ή εσωτερικές διαδικασίες
- να διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται αυστηρές και στιβαρές διαδικασίες για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του οργανισμού με τη συμφωνημένη στρατηγική και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και με όλους τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς
- να επιλέγει, να αποζημιώνει, να παρακολουθεί και όταν χρειάζεται να αντικαθιστά βασικά διευθυντικά στελέχη και να επιβλέπει τον σχεδιασμό διαδοχής

- να ευθυγραμμίζει τις αμοιβές των βασικών διευθυντικών στελεχών και του Διοικητικού Συμβουλίου με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του Ομίλου και των μετόχων
- να διασφαλίζει μια επίσημη και διαφανή διαδικασία υποψηφιοτήτων και εκλογής μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- να παρακολουθεί, να διαχειρίζεται και να εγκρίνει όπου απαιτείται πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων της διοίκησης, των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των μετόχων, συμπεριλαμβανομένης της κατάχρησης εταιρικών περιουσιακών στοιχείων και της κατάχρησης σε συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη
- να διασφαλίζει την ακεραιότητα των συστημάτων λογιστικής και χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου ελέγχου, και την ύπαρξη κατάλληλων συστημάτων ελέγχου, ιδίως συστημάτων διαχείρισης κινδύνου, χρηματοοικονομικού και λειτουργικού ελέγχου και συμμόρφωσης με τη νομοθεσία και τα σχετικά πρότυπα
- να εξετάζει και να παρακολουθεί σε τακτική βάση την απόδοση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPL) και των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE) σε σχέση με τους καθορισμένους στόχους
- να επιβλέπει τη διαδικασία γνωστοποίησης στοιχείων και επικοινωνίας
- να καθορίζει το κατάλληλο επίπεδο αμοιβής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, τόσο σε επίπεδο Εταιρείας όσο και σε επίπεδο Ομίλου, εν αναμονή της τελικής επικύρωσης από τις αντίστοιχες Γενικές Συνελεύσεις
- να δεσμεύει και να παρακολουθεί τη διοίκηση σε θέματα που αφορούν νέες τεχνολογίες και περιβαλλοντικά ζητήματα
- να προσδιορίζει τα ενδιαφερόμενα μέρη που είναι σημαντικά, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά και τη στρατηγική του και να διασφαλίζει ότι υπάρχουν μηχανισμοί για τη γνώση και την κατανόηση των συμφερόντων τους και του τρόπου με τον οποίο αλληλεπιδρούν με τη στρατηγική του Ομίλου και επίσης να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητά τους
- όπου είναι απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων και σύμφωνα με τη στρατηγική, να διασφαλίζει τον έγκαιρο και ανοιχτό διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τη χρήση διαφορετικών καναλιών επικοινωνίας για κάθε ομάδα ενδιαφερομένων, με σκοπό την ευελιξία και τη διευκόλυνση της κατανόησης των συμφερόντων και των δύο μερών.

2.11 Κύρια θέματα με τα οποία ασχολήθηκε το Δ.Σ. κατά το 2022

Το 2022, το Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας εξέτασε την εταιρική στρατηγική, τους βασικούς επιχειρηματικούς κινδύνους και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την άσκηση των καθηκόντων του το 2022, τα κύρια θέματα που απασχόλησαν το Δ.Σ. HoldCo/Τράπεζας σχετίζονται με:

Eurobank Holdings

α. Εταιρική Διακυβέρνηση:

- έγκριση σύστασης 2 Επιτροπών Δ.Σ., συγκεκριμένα της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Κινδύνων και έγκριση των Κανονισμών Λειτουργίας τους
- έγκριση της σύνθεσης των Επιτροπών Δ.Σ.
- έγκριση των αναθεωρημένων Κανονισμών Λειτουργίας της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και της Επιτροπής Ελέγχου
- προετοιμασία και σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων
- ετήσια αξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.
- έλεγχος της παρουσίας των μελών του Δ.Σ. στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του.
- αξιολόγηση απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2021 και έγκριση των οικονομικών και μη οικονομικών στόχων του για το 2022
- έγκριση της Πολιτικής Διαφοροποίησης των μελών του Δ.Σ., της Πολιτικής για την Ανάλυση Θέσεων εκτός Ομίλου, την Πολιτική για το Σχεδιασμό Διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου, της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ., της Πολιτικής Συμμετοχής στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του Δ.Σ., της Πολιτικής Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Τράπεζα

α. Εταιρική Διακυβέρνηση:

- έγκριση της σύνθεσης των Επιτροπών του Δ.Σ.
- έγκριση των αναθεωρημένων Κανονισμών Λειτουργίας της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, της Επιτροπής Αποδοχών, της Επιτροπής Ελέγχου και της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού
- προετοιμασία και σύγκληση των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων
- ετήσια αξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. και της αυτοαξιολόγησης της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού για το 2021
- έλεγχος της παρουσίας των μελών του Δ.Σ. στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του.
- αξιολόγηση απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2021 και έγκριση των οικονομικών και μη οικονομικών στόχων του για το 2022
- έγκριση της Πολιτικής Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ., της Πολιτικής Διαφοροποίησης των μελών του Δ.Σ., της Πολιτικής για την Ανάλυση Θέσεων εκτός Ομίλου, της Πολιτικής για το Σχεδιασμό Διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου, της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ., της Πολιτικής Συμμετοχής στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του Δ.Σ., της Πολιτικής Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Ομίλου, της Πολιτικής Διακυβέρνησης Ομίλου, της Πολιτικής Σχεδιασμού Διαδοχής C-Suite, της Πολιτικής Επιλογής και Διορισμού Ανώτατων Διευθυντών, της Πολιτικής Διανομής Μερισίματος και της Πολιτικής Συγκρούσεων Συμφερόντων

- έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση, της Πολιτικής Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ.
 - έγκριση από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. της Πολιτικής Αποδοχών
 - έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση, των αμοιβών ΔΣ και Επιτροπών Δ.Σ. για τα μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ., της Πολιτικής Αποδοχών των μελών Δ.Σ. και της Έκθεσης Αποδοχών για το οικονομικό έτος 2021
 - πληροφορίες σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των αμοιβών του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.
 - έγκριση εφαρμογής του σχεδίου δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών 2022
 - έγκριση από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. ενός Νέου Σχεδίου Εθελούσιας Εξόδου (New Voluntary Exit Scheme (VES))
 - έγκριση από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. Νέου Προγράμματος Μεταβλητών Αποδοχών
 - ενημέρωση για το σχέδιο διαδοχής Ανώτατων Στελεχών
 - έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της HoldCo
 - έγκριση του αναθεωρημένου Οργανογράμματος Ομίλου HoldCo
 - τακτική ενημέρωση για τα θέματα των Επιτροπών του Δ.Σ.
 - ενημέρωση για την Έκθεση του Γραμματέα του Δ.Σ. για το 2022
 - έγκριση του ημερολογίου του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. για το 2023
 - διάφορα θέματα αμοιβών
 - έγκριση (από τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.) της πρότασης για τις ετήσιες εισφορές στο Επαγγελματικό Ταμείο του Ομίλου Eurobank
 - έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση, του ορισμού των ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2022
 - έγκριση του Σχεδίου Δράσης Εταιρικής Διακυβέρνησης των συστάσεων που προκύπτουν από διάφορους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένης της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) 2021 και της Αυτοαξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. 2021
 - συζήτηση σχετικά με την Προκαταρκτική Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (SREP) του 2022 και ενημέρωση για τις σχετικές αποφάσεις
 - ενημέρωση για τον νέο νόμο του ΤΧΣ και την επίδρασή του στο Πλαίσιο Εσωτερικής Διακυβέρνησης και στα κριτήρια καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ.
 - έγκριση της ανάθεσης στην Τράπεζα της υποστήριξης της λειτουργίας outsourcing της Eurobank Holdings.
- Ομίλου, της Πολιτικής Διακυβέρνησης Ομίλου, της Πολιτικής Σχεδιασμού Διαδοχής C-Suite, της Πολιτικής Επιλογής και Διορισμού Ανώτατων Διευθυντών, της Πολιτικής Διανομής Μερισίματος, της Πολιτικής Συγκρούσεων Συμφερόντων και της Πολιτικής για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και την επιβολή κυρώσεων
- έγκριση από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. της Πολιτικής Αποδοχών
 - έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση, των αμοιβών ΔΣ και Επιτροπών Δ.Σ. για τα μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ.
 - πληροφορίες σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των αμοιβών του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.
 - ενημέρωση για την εφαρμογή της Πολιτικής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου των θυγατρικών Ομίλου στον Όμιλο κατά το 2021
 - έγκριση από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. ενός Νέου Σχεδίου Εθελούσιας Εξόδου (New Voluntary Exit Scheme (VES))
 - έγκριση από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. Νέου Προγράμματος Μεταβλητών Αποδοχών
 - ενημέρωση για το σχέδιο διαδοχής Ανώτατων Στελεχών
 - έγκριση του αναθεωρημένου Οργανογράμματος Ομίλου Eurobank
 - τακτική ενημέρωση για τα θέματα των Επιτροπών του Δ.Σ.
 - ενημέρωση για την Έκθεση του Γραμματέα του Δ.Σ. για το 2022
 - έγκριση του ημερολογίου του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. για το 2023
 - διάφορα θέματα αμοιβών, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων θυγατρικών εξωτερικού (μεταβλητές αποδοχές που σχετίζονται με την απόδοση, προσαρμογές αποδοχών κ.λπ.)
 - έγκριση (από τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.) της πρότασης για τις ετήσιες εισφορές στο Επαγγελματικό Ταμείο του Ομίλου Eurobank
 - έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση, του ορισμού των ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2022
 - έγκριση του Σχεδίου Δράσης Εταιρικής Διακυβέρνησης των συστάσεων που προκύπτουν από διάφορους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένης της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) 2021 και της Αυτοαξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. 2021
 - ενημέρωση για τον νέο νόμο του ΤΧΣ και την επίδρασή του στο Πλαίσιο Εσωτερικής Διακυβέρνησης και στα κριτήρια καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ.
 - έγκριση της ανάθεσης στην Τράπεζα της υποστήριξης της λειτουργίας outsourcing της Eurobank Holdings.

- β. Θέματα Περιβάλλοντος, Κοινωνίας και Εταιρικής Διακυβέρνησης (Environmental, Social & Governance (ESG)):
- ενημέρωση για τη θέση του Ομίλου σε θέματα ESG
 - Ενημέρωση για το Πρόγραμμα Field II
 - ενημέρωση από το αρμόδιο μέλος του ΔΣ για τον κλιματικό και περιβαλλοντικό κίνδυνο
 - συζήτηση σχετικά με τα αποτελέσματα του Stress Test 2022 για τον Κλιματικό Κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένης της Θεματικής Ανασκόπησης.
- γ. Στρατηγικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων εταιρικών και άλλων πράξεων:
- συζήτηση διαφόρων θεμάτων στρατηγικής
 - έγκριση της πώλησης μεριδίου της Grivalia Hospitality (συναλλαγές συνδεδεμένων μερών)
 - έγκριση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου μετά την άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (stock options) και τροποποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 113 παρ.3 του Ν.4548/2018.
- δ. Κεφαλαιακή επάρκεια:
- έγκριση των Εσωτερικών Εκθέσεων Επάρκειας Κεφαλαίου & Ρευστότητας 2022 (CAS & LAS) στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας και Επάρκειας Ρευστότητας (ICAAP & ILAAP 2022)
 - έγκριση πρόσθετων βασικών και δυσμενών σεναρίων κεφαλαίου στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ICAAP) 2022, λόγω της συνεχιζόμενης γεωπολιτικής κρίσης και πιθανής προσαρμογής στις Εκθέσεις Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAS)
 - έγκριση συλλογής δεδομένων για χρηματοοικονομικές και μακροοικονομικές προβλέψεις.
- β. Θέματα Περιβάλλοντος, Κοινωνίας και Εταιρικής Διακυβέρνησης (Environmental, Social & Governance (ESG)):
- ενημέρωση για τη θέση του Ομίλου σε θέματα ESG
 - Ενημέρωση για το Πρόγραμμα Field II
 - ενημέρωση από το αρμόδιο μέλος του ΔΣ για τον κλιματικό και περιβαλλοντικό κίνδυνο
 - συζήτηση σχετικά με τα αποτελέσματα του Stress Test 2022 για τον Κλιματικό Κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένης της Θεματικής Ανασκόπησης.
- γ. Στρατηγικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων εταιρικών και άλλων πράξεων:
- συζήτηση διαφόρων θεμάτων στρατηγικής
 - έγκριση της πώλησης μεριδίου της Grivalia Hospitality (συναλλαγές συνδεδεμένων μερών)
 - έγκριση συγχώνευσης της Τράπεζας με την «HELLENIC POST CREDIT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (POST CREDIT)
 - έγκριση της συγχώνευσης της Τράπεζας με την «CLOUD HELLAS SINGLE MEMBER ΚΤΙΜΑΤΙΚΗ Α.Ε.», μέσω της απορρόφησής της από την Τράπεζα
 - έγκριση συγχώνευσης της Τράπεζας με την «STANDARD REAL ESTATE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με απορρόφησή της από την Τράπεζα
 - έγκριση πώλησης χαρτοφυλακίου ακινήτων (Project Mart)
 - απόσχιση του κλάδου αποδοχής πράξεων πληρωμής και εκκαθάρισης συναλλαγών (merchant acquiring) της Τράπεζας (Project Triangle)
 - έγκριση της εξαγοράς του υποκαταστήματος BNP Paribas Personal Finance S.A. (BNPP) στη Βουλγαρία (Project Echos).
- δ. Κεφαλαιακή επάρκεια:
- έγκριση των Εσωτερικών Καταστάσεων Επάρκειας Κεφαλαίου & Ρευστότητας 2022 (CAS & LAS) στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας και Επάρκειας Ρευστότητας (ICAAP & ILAAP 2022)
 - έγκριση πρόσθετων βασικών και δυσμενών σεναρίων κεφαλαίου στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ICAAP) 2022, λόγω της συνεχιζόμενης γεωπολιτικής κρίσης και πιθανής προσαρμογής στις Δηλώσεις Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAS)
 - έγκριση συλλογής δεδομένων για χρηματοοικονομικές και μακροοικονομικές προβλέψεις
 - έγκριση των τιτλοποιήσεων των απαιτήσεων της Τράπεζας από χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών και λοιπών δανείων.

ε. Παρακολούθηση Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων:

- έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων 2021 και των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων 2022
- έγκριση του Ετήσιου Προϋπολογισμού 2023 και του Τριετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου για την περίοδο 2023-2025
- συζήτηση για τις επιδόσεις του 2022 έναντι του προϋπολογισμού
- συζήτηση για τις επιχειρηματικές εξελίξεις και τη ρευστότητα.

στ. Διαχείριση Κινδύνων και Εσωτερικός Έλεγχος:

- ενημέρωση για την αξιολόγηση των ετήσιων κανονιστικών εκθέσεων του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου
- ενημέρωση για σημαντικά θέματα εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης
- ενημέρωση για σημαντικά νομικά ζητήματα
- έγκριση του Πλαισίου Ανάλυσης Κινδύνων, της Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνου και Κεφαλαίου Ομίλου, και των Δηλώσεων Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων Ομίλου
- έγκριση του πλαισίου και των αναφορών για την Αναγνώριση Κινδύνου και την Αξιολόγηση Σημαντικότητας (RIMA)
- έγκριση για την Επαναφορά στην Τυποποιημένη Προσέγγιση για τον υπολογισμό των Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού
- έγκριση των ενοποιημένων εκθέσεων του Πυλώνα 3 (γνωστοποιήσεις κεφαλαίου και διαχείρισης κινδύνου) για το 2021, το 1ο τρίμηνο του 2022, το 6μηνο 2022 και το 9μηνο 2022
- τακτική ενημέρωση για θέματα της Επιτροπής Κινδύνων της Επιτροπής Ελέγχου
- ενημέρωση για σημαντικά ζητήματα κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της Ετήσιας Έκθεσης του Chief Risk Officer του Ομίλου για το έτος 2021
- ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων για το 2021 της Επιτροπής Ελέγχου πριν από την υποβολή της στην Τακτική Γενική Συνέλευση
- έγκριση νέων ή αναθεωρημένων πολιτικών σύμφωνα με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις εσωτερικές διαδικασίες
- έγκριση του Σχεδίου Ανάκαμψης Ομίλου 2022
- ενημερώσεις για την κρίση Ρωσίας-Ουκρανίας και τις κυρώσεις.

ζ. Έργο Μετασχηματισμού:

- τακτικές ενημερώσεις σχετικά με το έργο μετασχηματισμού, συμπεριλαμβανομένου του Στοχευμένου Λειτουργικού Μοντέλου Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου.

ε. Παρακολούθηση Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων:

- έγκριση των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2021 και των ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2022
- έγκριση του Ετήσιου Προϋπολογισμού 2023 και του Τριετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου για την περίοδο 2023-2025
- έγκριση των στόχων του Ομίλου για τα μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα για την περίοδο 2022-2024 και της στρατηγικής διαχείρισης των μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων
- ενημέρωση για σημαντικές δραστηριότητες θυγατρικών και στρατηγικές προτεραιότητες
- συζήτηση για τις επιδόσεις του 2022 έναντι του προϋπολογισμού
- επισκόπηση των επιχειρηματικών εξελίξεων και της ρευστότητας.

στ. Διαχείριση Κινδύνων και Εσωτερικός Έλεγχος:

- ενημέρωση για την αξιολόγηση των ετήσιων κανονιστικών εκθέσεων του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου
- ενημέρωση για σημαντικά θέματα εσωτερικού ελέγχου
- ενημέρωση για σημαντικά ζητήματα κανονιστικής συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της πορείας του έργου σχετικά με την καταπολέμηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες
- ενημέρωση για σημαντικά νομικά ζητήματα
- έγκριση του Πλαισίου Ανάλυσης Κινδύνων, της Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνου και Κεφαλαίου Ομίλου, και των Δηλώσεων Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων Ομίλου
- έγκριση για την Επαναφορά στην Τυποποιημένη Προσέγγιση για τον υπολογισμό των Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού
- έγκριση των ενοποιημένων εκθέσεων του Πυλώνα 3 (γνωστοποιήσεις κεφαλαίου και διαχείρισης κινδύνου) για το 2021
- ενημέρωση για πιστωτικά θέματα και μη εξυπηρετούμενα δάνεια μέσω διαφόρων αναφορών
- τακτική ενημέρωση για θέματα της Επιτροπής Κινδύνων της Επιτροπής Ελέγχου
- ενημέρωση για σημαντικά ζητήματα κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της Ετήσιας Έκθεσης του Chief Risk Officer του Ομίλου για το έτος 2021
- ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων για το 2021 της Επιτροπής Ελέγχου πριν από την υποβολή της στην Τακτική Γενική Συνέλευση
- έγκριση νέων ή αναθεωρημένων πολιτικών σύμφωνα με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις εσωτερικές διαδικασίες
- ενημερώσεις για την κρίση Ρωσίας-Ουκρανίας και τις κυρώσεις.

ζ. Έργο Μετασχηματισμού:

- τακτικές ενημερώσεις σχετικά με το έργο μετασχηματισμού, συμπεριλαμβανομένου του Στοχευμένου Λειτουργικού Μοντέλου Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου.

Ημέρα Στρατηγικών Θεμάτων του Διοικητικού Συμβουλίου

Εκτός από την ετήσια συνεδρίαση για τον ετήσιο προϋπολογισμό της Eurobank και το τριετές επιχειρηματικό της σχέδιο, πραγματοποιείται επίσης μια συνεδρίαση για στρατηγικά θέματα, εκτός των τυπικών ορίων των συναντήσεων του ΔΣ (δεν τηρούνται πρακτικά), ώστε τα μέλη του ΔΣ να έχουν άφθονο χρόνο για συζήτηση σχετικά με τις σημαντικές στρατηγικές πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την ανάπτυξη της Eurobank και τη θέση της σε σχέση με τις άλλες Τράπεζες.

Η Ημέρα Στρατηγικών Θεμάτων του Δ.Σ. έλαβε χώρα στις 30.09.2022 και επικεντρώθηκε στον μετασχηματισμό και στις αναλύσεις των βασικών ροών μετασχηματισμού.

2.12 Εκτίμηση συνολικής αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των Επιτροπών του

Αξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. που πραγματοποιείται εσωτερικά

Σύμφωνα με την πολιτική αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας (Πολιτική Αξιολόγησης), η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της HoldCo/Τράπεζας έχει τη συνολική ευθύνη να αξιολογεί τη δομή, το μέγεθος, τη σύνθεση και την απόδοση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. και να κάνει συστάσεις προς το Δ.Σ. για τυχόν αλλαγές που κρίνονται απαραίτητες. Ως εκ τούτου, είναι ευθύνη της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης να σχεδιάζει και να συντονίζει την αυτοαξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. για την αποτελεσματικότητά τους (Εσωτερική Αξιολόγηση).

Η Εσωτερική Αξιολόγηση βασίζεται σ' ένα ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης. Το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου και η διαδικασία αξιολόγησης μπορούν να σχεδιαστούν και να συντονιστούν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης. Εναλλακτικά, η Επιτροπή μπορεί να αναθέσει αυτήν την εργασία σε κάποιο μέλος του προσωπικού της Τράπεζας (για παράδειγμα στον Εταιρικό Γραμματέα Ομίλου) ή/και σε εξωτερικό σύμβουλο.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Εσωτερική Αξιολόγηση του 2022 πραγματοποιήθηκε κατά κύριο λόγο μέσω των ερωτηματολογίων αυτοαξιολόγησης του Δ.Σ.. Το βασικό κομμάτι της αυτοαξιολόγησης περιλαμβάνει τις ανώνυμες απαντήσεις των μελών του Δ.Σ. στα ερωτηματολόγια, που παραδίδονται μέσω της ασφαλούς διαδικτυακής πλατφόρμας του Diligent (ενότητα ερωτηματολογίων). Σύμφωνα με την Πολιτική Αξιολόγησης, αυτά τα ερωτηματολόγια καλύπτουν τους ακόλουθους τομείς:

- απόδοση του Δ.Σ. στον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της στρατηγικής (συμπεριλαμβανομένου του επιχειρηματικού σχεδίου),
- απόδοση του Δ.Σ. στην επίβλεψη, την ενασχόληση, την αξιολόγηση, την παροχή κινήτρων και τη διακράτηση των ανώτατων διοικητικών στελεχών της Τράπεζας,
- απόδοση του Δ.Σ. στην επίβλεψη της διαχείρισης κινδύνων και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου,,
- επάρκεια του προφίλ και της σύνθεσης του Δ.Σ.,
- επάρκεια της δυναμικής και της λειτουργίας του Δ.Σ.,
- ρόλος και απόδοση του Προέδρου του Δ.Σ.,
- επάρκεια της γραμματειακής υποστήριξης του Δ.Σ.,
- αποτελεσματικότητα των Επιτροπών του Δ.Σ..

Σχετικά με την αξιολόγηση των Επιτροπών του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας, σημειώνεται ότι τα μέλη του Δ.Σ. απάντησαν στις ερωτήσεις των ερωτηματολογίων αυτοαξιολόγησης του Δ.Σ. που ανατέθηκαν στις συγκεκριμένες Επιτροπές του Δ.Σ. στις οποίες είναι μέλη.

Τα αποτελέσματα της Εσωτερικής Αξιολόγησης έδειξαν ότι το Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας συνέχισε να λειτουργεί αποτελεσματικά το 2022 όπως και το 2021.

Ειδικότερα, στον τομέα της Στρατηγικής, το Δ.Σ. έχει συνολικά θετική εντύπωση, όσον αφορά τον βελτιωτικό ρόλο του Δ.Σ. στη στρατηγική, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που αφιερώνεται για την αναθεώρηση και έγκριση του επιχειρηματικού σχεδίου και του προϋπολογισμού και τη συχνότητα των ενημερώσεων που παρέχονται από τη Διοίκηση σχετικά με τις επιδόσεις έναντι στρατηγικών και δημοσιονομικών στόχων.

Αναφορικά με τη σχέση με τη Διοίκηση, το Δ.Σ. έχει θετική άποψη σχετικά με την επάρκεια των επιδόσεων των ανώτατων στελεχών έναντι των στόχων απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας των αναφορών που λαμβάνει από τη Διοίκηση σε επίπεδο Δ.Σ.

Όσον αφορά τα στρατηγικά θέματα ανθρώπινου δυναμικού και τις αποδοχές, το Δ.Σ. θεωρεί ότι οι αποδοχές έχουν βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια.

Όσον αφορά τη διακυβέρνηση κινδύνου και τον εσωτερικό έλεγχο, η γενική εντύπωση είναι ότι το Δ.Σ. έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα του προφίλ κινδύνου της Τράπεζας, ασκεί επαρκή εποπτεία της διαχείρισης κινδύνου και συζητά επαρκώς το πλαίσιο ανάληψης κινδύνου και τις δηλώσεις διάθεσης κινδύνου της Eurobank πριν από την τελική έγκριση. Επίσης, το Δ.Σ. είναι ικανοποιημένο ότι ο Όμιλος Eurobank διαθέτει κατάλληλες πολιτικές και πόρους για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τον μετριασμό χρηματοοικονομικού και μη χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Όσον αφορά το προφίλ και τη σύνθεση του Δ.Σ., οι συλλογικές γνώσεις, δεξιότητες, εμπειρία και επίπεδα θητείας θεωρούνται γενικά επαρκή από τα μέλη και το Δ.Σ. θεωρείται ότι έχει επαρκές μέγεθος και δομή που επιτρέπουν παραγωγικές συζητήσεις. Επιπλέον, τα μέλη του Δ.Σ. έχουν διαφορετικά προφίλ που διασφαλίζουν την παραγωγική ανταλλαγή απόψεων και απόψεων που διασφαλίζουν την αποτελεσματική εποπτεία.

Όσον αφορά τη λειτουργία και τη δυναμική του Δ.Σ., το Δ.Σ. συνεδριάζει αρκετές φορές και τα μέλη του προσέρχονται γενικά στις συνεδριάσεις προετοιμασμένα. Επίσης, υπάρχει καλός προγραμματισμός της ετήσιας ατζέντας του Δ.Σ., διασφαλίζοντας την κάλυψη όλων των αρμοδιοτήτων. Οι συζητήσεις του Δ.Σ. φαίνεται να δείχνουν ισχυρή και εποικοδομητική πρόκληση. Τα μέλη αναγνώρισαν ότι ο αριθμός των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης είναι ικανοποιητικός και επιτρέπει ουσιαστικές συζητήσεις.

Για τον ρόλο του Προέδρου του Δ.Σ., η άποψη του Δ.Σ. είναι ότι αντικατοπτρίζει ξεκάθαρα τις ηγετικές ανάγκες του Δ.Σ.

Για τη γραμματειακή υποστήριξη του Δ.Σ., το Δ.Σ. θεωρεί ότι το αρμόδιο τμήμα είναι αποτελεσματικό στο ρόλο του και συνεχίζει να υποστηρίζει το Δ.Σ. και τις Επιτροπές του επαρκώς και έγκαιρα. Το Δ.Σ. θεωρεί επίσης ότι γενικά λαμβάνει το υλικό του Δ.Σ. πριν από τις συνεδριάσεις δίνοντας επαρκή χρόνο για έλεγχο, ενώ η ποιότητα των εγγράφων που υποβάλλει η Διοίκηση στο Δ.Σ. θεωρείται γενικά πολύ καλή. Όσον αφορά τα πρακτικά του Δ.Σ., αυτά θεωρούνται καλής ποιότητας.

Τέλος, η αξιολόγηση τόνισε ότι θα μπορούσαν να επιδιωχθούν περαιτέρω βελτιώσεις, μεταξύ άλλων, στους τομείς της διακυβέρνησης κινδύνων και του εσωτερικού ελέγχου (μέσω περαιτέρω ανάλυσης των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων).

Αξιολόγηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της εμπειρίας του Δ.Σ. συλλογικά καθώς και των γνώσεων, των δεξιοτήτων, της εμπειρίας και συνεισφοράς μεμονωμένων μελών του Δ.Σ.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει επίσης την ευθύνη να αξιολογεί τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία του Δ.Σ. συλλογικά, καθώς και τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την εμπειρία και τη συνεισφορά μεμονωμένων μελών του Δ.Σ. και να κάνει σχετικές αναφορές στο Δ.Σ.

Ατομικές Αξιολογήσεις

Οι επιμέρους αξιολογήσεις (δηλαδή η αξιολόγηση του Προέδρου του Δ.Σ., η αξιολόγηση των Μη Εκτελεστικών και Εκτελεστικών Μελών του) λαμβάνουν υπόψη την ιδιότητα του μέλους (εκτελεστικό, μη εκτελεστικό, ανεξάρτητο), τη συμμετοχή σε επιτροπές, την ανάληψη συγκεκριμένων ευθυνών / έργων, το χρόνο που αφιερώθηκε, τη συμπεριφορά και την εφαρμογή των γνώσεων και της εμπειρίας.

A. Αξιολόγηση του Προέδρου του Δ.Σ.

Η αξιολόγηση του Προέδρου του Δ.Σ. αποτελεί μέρος της Εσωτερικής Αξιολόγησης (που αναφέρεται παραπάνω) και διενεργείται από όλα τα άλλα μέλη του Δ.Σ. μέσω του Ερωτηματολογίου για την αυτοαξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.

Η αξιολόγηση του Προέδρου του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας το 2022 παρέμεινε πολύ ισχυρή (όμοια με την αντίστοιχη αξιολόγηση το 2021).

B. Αξιολόγηση της συνεισφοράς στο Δ.Σ. των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ., εξαιρουμένου του Προέδρου.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι υπεύθυνος για τη διεξαγωγή της αξιολόγησης της συνεισφοράς στο Δ.Σ. των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. και για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η αξιολόγηση της συνεισφοράς στο Δ.Σ. των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. πραγματοποιείται στα ακόλουθα διακριτά βήματα:

- Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης εγκρίνει το ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ.
- Το ερωτηματολόγιο διανέμεται στα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ.. Οι απαντήσεις είναι αυστηρά εμπιστευτικές και μπορούν να αποσταλούν μόνο στον Πρόεδρο του Δ.Σ. ή/και σε όσους έχουν εξουσιοδοτηθεί ρητά από τον ίδιο για να βοηθήσουν στη διεξαγωγή της εργασίας αυτής
- Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. πραγματοποιεί εμπιστευτικές, κατ' ιδίαν συνεντεύξεις με κάθε Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ., χρησιμοποιώντας ως βάση το ατομικό Ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ.
- Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. παρουσιάζει στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης μια συνολική έκθεση σχετικά με τα ευρήματά του
- Οι απόψεις του Προέδρου του Δ.Σ. σχετικά με τις επιδόσεις των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. και τη συνεισφορά τους σύμφωνα με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις εμπειρίες τους, παρουσιάζονται και συζητούνται στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης επίσης κατά τη διαδικασία ανάπτυξης των προτάσεων της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης στη συζήτηση για τον (επανα)διορισμό / σχεδιασμό διαδοχής μεμονωμένων μελών του Δ.Σ.

Σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω, η ετήσια αξιολόγηση του 2022 για τη συνεισφορά των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. στο Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας συντονίστηκε από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. με τη χρήση ενός ατομικού ερωτηματολογίου αυτοαξιολόγησης αποτελούμενο από 10 ερωτήσεις, με στόχο τον εντοπισμό των δυνατών σημείων και των τομέων για βελτίωση των μεμονωμένων μελών στους ακόλουθους 5 τομείς:

- συνεισφορά στο γενικό πλαίσιο δεξιοτήτων του Δ.Σ.
- συμμετοχή στο Δ.Σ. και ποιοτική συνεισφορά στις διαβουλεύσεις του Δ.Σ.
- συνέπεια και συμμετοχή στις συνεδριάσεις
- ομαδικό πνεύμα και καλή διαγωγή/συμπεριφορά
- ανεξάρτητη σκέψη και εποικοδομητική προσφορά/αντιμετώπιση

Η ετήσια αξιολόγηση του 2022 για τη συνεισφορά των Μη Εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας έδειξε ότι τα Μη Εκτελεστικά Μέλη ανταποκρίνονται επαρκώς στις προσδοκίες για την αποτελεσματική εκπλήρωση του ρόλου τους ως μέλη του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας.

Γ. Αξιολόγηση Απόδοσης των Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ.

Η αξιολόγηση της απόδοσης των Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. (δηλαδή του Διευθύνοντος Συμβούλου και των Αναπληρωτών Διευθύνοντων Συμβούλων) διεξάγεται ετησίως, μέσω ξεχωριστής διαδικασίας, στην οποία συμμετέχουν ο Διευθύνων Σύμβουλος και οι Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και Αποδοχών, με βάση τους ποιοτικούς και ποσοτικούς Βασικούς Δείκτες Απόδοσης, όπως αυτοί εγκρίνονται κάθε έτος από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ..

Όσον αφορά την Αξιολόγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, σύμφωνα με το TRFA, η Επιτροπή Αποδοχών προτείνει στα Μη Εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας για την έγκρισή τους τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (Key Performance Indicators (KPIs)) που σχετίζονται με την αμοιβή του Διευθύνοντος Συμβούλου και αξιολογεί την απόδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου σύμφωνα με αυτούς τους Δείκτες. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της αμοιβής του.

Αξιολόγηση Συλλογικής Καταλληλότητας

Κατά το 2022, πέραν της προαναφερθείσας αξιολόγησης του Δ.Σ., πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση της συλλογικής καταλληλότητας του Δ.Σ. από άποψη γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειρίας με βάση τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές ESMA/EBA σχετικά με την «αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις» (EBA/GL/2021/06) με την υποστήριξη της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Ειδικότερα, η αξιολόγηση εξέτασε εάν το Δ.Σ. είναι συλλογικά κατάλληλο να κατανοήσει (i) το επιχειρηματικό μοντέλο, τη στρατηγική και τους κινδύνους, και (ii) θέματα Διακυβέρνησης, Διαχείρισης Κινδύνων, Συμμόρφωσης, Ελέγχου, Διαχείρισης, Στρατηγικής και λήψης αποφάσεων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Δ.Σ. είναι συλλογικά κατάλληλο να κατανοήσει τους προαναφερθέντες τομείς. Στο πλαίσιο της θετικής αξιολόγησης, η αξιολόγηση τόνισε επίσης ότι η συλλογική καταλληλότητα του διοικητικού συμβουλίου θα μπορούσε να επωφεληθεί μέσω της συνεχούς βελτίωσης του παρόντος συνόλου δεξιοτήτων στους τομείς, μεταξύ άλλων, του ελέγχου, της διαχείρισης κινδύνων, της τεχνολογίας και της ψηφιοποίησης.

2.13 Προγράμματα Εισαγωγής και Συνεχούς Επαγγελματικής Κατάρτισης/Ανάπτυξης για τα μέλη του Δ.Σ.

Όλα τα νέα μέλη του Δ.Σ. λαμβάνουν ένα πλήρες και επίσημο Πρόγραμμα Κατάρτισης, του οποίου κύριοι στόχοι είναι (α) η επικοινωνία του οράματος και της κουλτούρας της HoldCo/Τράπεζας, (β) η ενημέρωση επί των διαδικαστικών και πρακτικών υποχρεώσεών τους, (γ) η μείωση του χρονικού διαστήματος που απαιτείται προκειμένου να γίνουν παραγωγικοί στα καθήκοντα τους, (δ) η ομαλή ενσωμάτωσή τους στο Δ.Σ., (ε) η εξοικείωσή τους με την οργανωτική δομή της HoldCo/Τράπεζας, και (στ) η συνδρομή για την παροχή κατανόησης αναφορικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, τη στρατηγική και τις αγορές που λειτουργεί η HoldCo/Τράπεζα, καθώς και τη σχέση τους με το ανθρώπινο δυναμικό της HoldCo/Τράπεζας και το πλαίσιο των βασικών σχέσεων τους. Επίσης, τα νέα μέλη του Δ.Σ., κατά τον διορισμό τους, λαμβάνουν το Εγχειρίδιο με τις Υποχρεώσεις προς τις Εποπτικές Αρχές και την HoldCo/Τράπεζα, με σκοπό να ενημερωθούν σχετικά με τις βασικές υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες του Δ.Σ., ενώ παράλληλα πραγματοποιούνται συναντήσεις και παρουσιάσεις με τα βασικά στελέχη της HoldCo/Τράπεζας, προκειμένου τα νέα μέλη να αποκτήσουν μια γενική επισκόπηση της HoldCo/Τράπεζας.

Επιπλέον, δεδομένου ότι η HoldCo/Τράπεζα αναγνωρίζει την ανάγκη παροχής πόρων για την ανάπτυξη και ανανέωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των μελών του Δ.Σ., κατά το 2022 και στο πλαίσιο του Προγράμματος Συνεχούς Επιδόρφωσης, όλα τα μέλη του Δ.Σ.: α) έλαβαν επίσημη εκπαίδευση σχετικά με την τεχνολογία Blockchain και το Ψηφιακό Νόμισμα Κεντρικών Τραπεζών στις Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες, την Τεχνητή Νοημοσύνη στις Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες, τις ρυθμιστικές εξελίξεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML) και την Επικοινωνία για το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων (RAF), β) έλαβαν τακτική ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένων εκθέσεων και παρουσιάσεων, από τα ανώτερα στελέχη της Τράπεζας σχετικά με τις λειτουργίες και τους στρατηγικούς στόχους των επιχειρηματικών μονάδων, γ) ενημερώνονταν σε τακτική βάση σχετικά με τους κινδύνους, τον έλεγχο, τη συμμόρφωση, τα χρηματοοικονομικά, τους ανθρώπινους πόρους, τα νομικά και κανονιστικά θέματα και δ) έλαβαν τακτικές και ειδικές/έκτακτες έρευνες και

οικονομικά δελτία που συνέταξε ο Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

3. Επιτροπές Δ.Σ.

Τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας υποβοηθούνται στο έργο τους από Επιτροπές του Δ.Σ., στις οποίες αναθέτουν ορισμένες από τις αρμοδιότητές τους. Επιπλέον τα Δ.Σ. εγκρίνουν τον Κανονισμό Λειτουργίας των Επιτροπών, λαμβάνουν τακτικές και έκτακτες εκθέσεις από αυτές και αξιολογούν την απόδοσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.

Σύμφωνα με το TRFA, το ΤΧΣ ορίζει τον εκπρόσωπό του καθώς και τον Παρατηρητή του (ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου στις Επιτροπές του Δ.Σ.) ή αντικαθιστά αυτούς με γραπτό αίτημα προς τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και ο ορισμός τους ολοκληρώνεται αμέσως μετά τη λήψη του γραπτού αιτήματος του ΤΧΣ από την HoldCo/Τράπεζα, χωρίς να απαιτούνται επιπλέον ενέργειες. Σύμφωνα με το TRFA, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ έχει το δικαίωμα να συμμετέχει, να ζητά τη σύγκληση και να περιλαμβάνει θέματα στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της Επιτροπής Ελέγχου, της Επιτροπής Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του TRFA, τα μέλη των Επιτροπών Ελέγχου, Κινδύνων, Αποδοχών και Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θα πρέπει να ανέρχονται σε τουλάχιστον τρία (3) και να μην ξεπερνούν το 40% (στρογγυλοποιημένο στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό) των συνολικών μελών του Δ.Σ., εξαιρουμένου του εκπροσώπου του ΤΧΣ. Οι Πρόεδροι των Επιτροπών θα πρέπει να είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Τα μέλη των Επιτροπών θα πρέπει να είναι μη εκτελεστικά και στην πλειοψηφία τους, εξαιρουμένου του εκπροσώπου του ΤΧΣ, ανεξάρτητα μη εκτελεστικά, εκτός από την Επιτροπή Ελέγχου και την Επιτροπή Κινδύνων όπου το 75% και το 1/3 των μελών τους αντιστοίχως (εξαιρουμένου του εκπροσώπου του ΤΧΣ και στρογγυλοποιημένο στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό) θα πρέπει να είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά. Για τυχόν διαφοροποίηση από τις ρυθμίσεις του TRFA πρέπει να υπάρχει προγενέστερη συναίνεση του ΤΧΣ.

3.1 Επιτροπή Ελέγχου⁶

Ο κύριος ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου συνίσταται στη συνδρομή του Δ.Σ. αναφορικά με τη διεκπεραίωση των εποπτικών του αρμοδιοτήτων που, κατά κύριο λόγο, αφορούν:

- την εξέταση της επάρκειας των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και τη συμμόρφωση με κανόνες και κανονισμούς της εποπτικής διαδικασίας,
- την επίβλεψη και αξιολόγηση της διαδικασίας κατάρτισης και έκδοσης των οικονομικών καταστάσεων της HoldCo και της συνοχής αυτών,
- την επιλογή, αξιολόγηση της απόδοσης και ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών,
- την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του Εσωτερικού Ελέγχου και της λειτουργίας της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της ευθύνης της Επιτροπής Ελέγχου να προστατεύει την ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η φύση των μη ελεγκτικών υπηρεσιών, πριν αναληφθούν από τους Εξωτερικούς Ελεγκτές, έχει επανεξεταστεί και εγκριθεί όπως απαιτείται και ότι υπάρχει η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ ελεγκτικών και μη ελεγκτικών εργασιών σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου / Τράπεζας για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών.

Σύνθεση Επιτροπής Ελέγχου

Οι Επιτροπές Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας είναι Επιτροπές που αποτελούνται αποκλειστικά από μέλη του Δ.Σ και οι συνθέσεις τους έχουν εγκριθεί από τις (αντίστοιχες) Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων (σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο), μετά από εισήγηση των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης στα Δ.Σ. Η θητεία των μελών των Επιτροπών συμπήπει με τη θητεία των Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας, με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στις Επιτροπές δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη. Ο Πρόεδρος των Επιτροπών ορίζεται από τα μέλη της κάθε Επιτροπής, ενώ τα μέλη τους μπορούν να ορίσουν και Αντιπρόεδρο. Το ΤΧΣ διόρισε έναν Παρατηρητή στις Επιτροπές Ελέγχου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του TRFA.

Όλα τα μέλη των Επιτροπών Ελέγχου έχουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η HoldCo/Τράπεζα και τις απαιτούμενες ικανότητες και εμπειρία για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους καθώς και εδραιωμένη γνώση και εμπειρία σε ελεγκτικά ή/και λογιστικά θέματα.

⁶ Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της HoldCo/Τράπεζας (www.eurobankholdings.gr & www.eurobank.gr).

Οι Επιτροπές Ελέγχου αποτελούνται από τέσσερα (4) μη Εκτελεστικά μέλη, τρία (3) από τα οποία είναι Ανεξάρτητα, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου. Ένα (1) από τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου είναι ο Εκπρόσωπος του ΤΧΣ. Συγκεκριμένα, η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Jawaid Mirza - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Αντιπρόεδρος:	Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Μέλη:	Rajeev Kakar- Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
	Ευθυμία Δελή -Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος ΤΧΣ

Σημειώνεται ότι λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και κατόπιν της από 21.07.2022 απόφασης των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων σχετικά με την ανασύνθεση των Επιτροπών Ελέγχου και συγκεκριμένα για το είδος, τη σύνθεση και τη θητεία τους και των από 30.06.2022 και 21.07.2022 αποφάσεων των Δ.Σ. σχετικά με τα μέλη των Επιτροπών Ελέγχου κατόπιν σχετικών εισηγήσεων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της 28.06.2022, οι Επιτροπές Ελέγχου αποφάσισαν τη συγκρότησή τους και τον ορισμό του Προέδρου τους. Σε σύγκριση με την προηγούμενη σύνθεση των Επιτροπών Ελέγχου και σε συνέχεια της ανασύνθεσης των Επιτροπών στις 22.07.2022, τα μέλη των Επιτροπών μειώθηκαν από έξι (6) σε τέσσερα (4) αφού ο κ. Bradley Paul Martin και η κα Cinzia Basile έπαψαν να είναι μέλη των Επιτροπών.

Συνεδριάσεις Επιτροπής Ελέγχου

Οι Επιτροπές Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας συνεδριάζουν τουλάχιστον οκτώ (8) φορές ετησίως ή συχνότερα, ανάλογα με τις περιστάσεις, αναφέρουν τις δραστηριότητές τους στα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας σε τριμηνιαία βάση και υποβάλλουν τα πρακτικά των συνεδριάσεών τους και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (πριν την υποβολή τους στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της HoldCo/Bank) στα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας.

Απαρτία στις συνεδριάσεις Επιτροπής Ελέγχου

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου είναι παρόντα. Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της. Η εκπροσώπηση στην Επιτροπή δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα πλην των μελών της.

Αποφάσεις Επιτροπής Ελέγχου

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερικχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του υπερικχύει η ψήφος του Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων ενημερώνεται το Δ.Σ.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις Επιτροπής Ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του 2022 οι λεπτομέρειες συμμετοχής για την Επιτροπή Ελέγχου ήταν οι εξής:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Συνεδριάσεις</u>		<u>Μέσος όρος συμμετοχής μελών</u>	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
HoldCo	14	11	100%	95%
Τράπεζα	14	12	100%	95%

Σημειώνεται ότι το 2022 σε όλες τις περιπτώσεις μη παρουσίας στις Επιτροπές Ελέγχου έχουν παρασχεθεί πληρεξούσια εκπροσώπησης, με αποτέλεσμα η συνολική συμμετοχή (φυσική και με εκπροσώπηση) να ανέρχεται στο 100%.

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου

Η Επιτροπή διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και των σχεδίων δράσης της παρακολούθησης των αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθησή τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Ελέγχου

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου επανεξετάζεται κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση απόδοσης Επιτροπής Ελέγχου

Η απόδοση της Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του. Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής είναι ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής. Πιστεύουν ότι η Επιτροπή χρησιμοποιεί αποτελεσματικά το χρόνο της και υπάρχει καλός προγραμματισμός των συνεδριάσεων. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου είναι καλά προετοιμασμένος για τις συνεδριάσεις και βοηθά την Επιτροπή να περιηγηθεί αποτελεσματικά στην ατζέντα της,

ενθαρρύνοντας την κριτική συζήτηση και διασφαλίζοντας ότι κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις του. Τα μέλη είναι επίσης καλά προετοιμασμένα και υπάρχει υψηλό επίπεδο συμμετοχής σε όλες τις σημαντικές συζητήσεις, δείχνοντας επαρκές επίπεδο πρόκλησης. Στην αξιολόγηση επισημάνθηκε επίσης ότι η διακράτηση εξειδικευμένου και έμπειρου προσωπικού στους τομείς του ελέγχου και της κανονιστικής συμμόρφωσης είναι στρατηγικής σημασίας και πρέπει να παραμείνει πεδίο εστίασης, ενώ η περαιτέρω ενίσχυση των δεξιοτήτων του ελεγκτικού προσωπικού σε ειδικότητες της σύγχρονης ψηφιακής εποχής όπως ο σχεδιασμός της τεχνητής νοημοσύνης, οι δοκιμές αλγορίθμων και η ψηφιοποίηση θα πρέπει να επιδιωχθεί ενεργά.

Δραστηριότητες Επιτροπής Ελέγχου για το 2022

Για το 2022, η Επιτροπή Ελέγχου, μεταξύ άλλων:

Eurobank Holdings

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε και συζήτησε εκθέσεις με πληροφορίες που σχετίζονται κυρίως με θέματα Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των τριμηνιαίων εκθέσεων από τις μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- επιβεβαίωσε ότι η ετήσια αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου για το 2021 έλαβε χώρα και έχει τεκμηριωθεί από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου. Η Επιτροπή συνέταξε τη δική της αναφορά επί της ως άνω Έκθεσης Αξιολόγησης. Οι εκθέσεις κατατέθηκαν στο Δ.Σ. και ακολούθως στην ΤτΕ, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006
- εξέτασε τις ετήσιες εκθέσεις του Τομέα Κανονιστικής Συμμόρφωσης σχετικά με τις δραστηριότητες κανονιστικής συμμόρφωσης για το έτος 2021 και συνέταξε τη δική του έκθεση αξιολόγησης επί αυτών. Οι εκθέσεις υποβλήθηκαν περαιτέρω στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην ΤτΕ, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006
- εξέτασε, ενέκρινε και υπέβαλε περαιτέρω στο ΔΣ για έγκριση την αναθεωρημένη Πολιτική Συγκρούσεων Συμπεριφερόντων και την αναθεωρημένη Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- εξέτασε, ενέκρινε και υπέβαλε περαιτέρω στο ΔΣ για ενημέρωση την αναθεωρημένη Οδηγία για την Κατάχρηση Εμπιστευτικών Πληροφοριών και την αναθεωρημένη Πολιτική Κατάχρησης Αγοράς
- εξέτασε και ενέκρινε την Πολιτική Διακυβέρνησης Προϊόντων MiFID II και την Πολιτική Αναφοράς Ανήθικης Συμπεριφοράς
- συζήτησε με τη Διοίκηση, τον Εσωτερικό Έλεγχο και τους Εξωτερικούς Ελεγκτές θέματα που σχετίζονται με τα οικονομικά αποτελέσματα
- εξέτασε και ενέκρινε τις οικονομικές καταστάσεις και άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία και παρουσιάσεις πριν από τη δημοσίευσή τους
- συζήτησε με τη Διοίκηση την εφαρμογή των διορθωτικών μέτρων που υιοθετήθηκαν ύστερα από συστάσεις των Εσωτερικών και Εξωτερικών Ελεγκτών και των Εποπτικών Αρχών
- αξιολόγησε, την αποτελεσματικότητα των Εξωτερικών Ελεγκτών, την αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία αυτών, συζήτησε τα αποτελέσματα με τη Διοίκηση και με τον Εσωτερικό Έλεγχο και τα υπέβαλε στο Δ.Σ. και στους Εξωτερικούς Ελεγκτές
- ενέκρινε την αμοιβή των Εξωτερικών Ελεγκτών
- πρότεινε στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων για έγκριση τον διορισμό των Εξωτερικών Ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2022
- παρακολούθησε, σύμφωνα με την Πολιτική Ανεξαρτησίας του Εξωτερικού Ελεγκτή, τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες που παρείχε ο Εξωτερικός Ελεγκτής το 2022

Τράπεζα

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε και συζήτησε εκθέσεις με πληροφορίες σχετικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων τριμηνιαίων εκθέσεων από τον Εσωτερικό Έλεγχο Ομίλου, τον Τομέα Λειτουργικού Κινδύνου, το Γραφείο Σχέσεων Πελατών κλπ.
- επιβεβαίωσε ότι η ετήσια αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου για το 2021 έλαβε χώρα από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου. Τα αποτελέσματα αυτής αποτυπώθηκαν στη σχετική Έκθεση της τελευταίας. Η Επιτροπή συνέταξε τη δική της αναφορά επί της ως άνω Έκθεσης Αξιολόγησης. Οι εκθέσεις κατατέθηκαν στο Δ.Σ. και ακολούθως στην ΤτΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/2006
- ενέκρινε τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου
- εστίασε ιδιαίτερα στη λειτουργία της Πρόληψης και Καταστολής της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και έλαβε τακτικές ενημερώσεις σε αυτά τα θέματα
- συζήτησε την αναθεωρημένη Μεθοδολογία για την Αξιολόγηση Κινδύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- συζήτησε και υπέβαλε περαιτέρω στο ΔΣ για ενημέρωση την Αξιολόγηση Κινδύνου της καταπολέμησης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,
- εξέτασε την ετήσια έκθεση του Τομέα Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου για την Πρόληψη και Καταστολή της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και για τα θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης του έτους 2021 και συνέταξε τη δική της αξιολόγηση επί αυτής της έκθεσης. Οι εκθέσεις κατατέθηκαν στο Δ.Σ. και στην ΤτΕ σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006
- εξέτασε, ενέκρινε και στη συνέχεια πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση την αναθεωρημένη Πολιτική Ομίλου για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και την επιβολή κυρώσεων, την αναθεωρημένη Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης και την αναθεωρημένη Πολιτική Συγκρούσεων Συμπεριφερόντων
- εξέτασε, ενέκρινε και υπέβαλε περαιτέρω στο ΔΣ για ενημέρωση την αναθεωρημένη Οδηγία για την Κατάχρηση Εμπιστευτικών Πληροφοριών και την αναθεωρημένη Πολιτική Κατάχρησης Αγοράς
- εξέτασε και ενέκρινε την αναθεωρημένη Πολιτική Εκτέλεσης Εντολών, την αναθεωρημένη Πολιτική Διακυβέρνησης Προϊόντων MiFID II, την αναθεωρημένη Πολιτική για την Αναφορά Ανήθικης Συμπεριφοράς, την αναθεωρημένη Πολιτική Φύλαξης Χρηματοπιστωτικών Μέσων και

- αξιολόγησε την απόδοση του Εσωτερικού Ελεγκτή
 - ενέκρινε τα ετήσια Προγράμματα Εργασιών του Εσωτερικού Ελέγχου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου και παρακολούθησε την εκτέλεσή τους
 - έλαβε ενημερώσεις για την εξέλιξη του Ετήσιου Προϋπολογισμού
 - σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2533/1997, η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε τις εκθέσεις για σημαντικές χρηματιστηριακές συναλλαγές από Συμβούλους και Γενικούς Διευθυντές της HoldCo που πληρούν τα κριτήρια του Νόμου 2533/1997 και ενημέρωσε ακολούθως το Δ.Σ
 - ενέκρινε και κοινοποίησε στο ΔΣ για περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση, την ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου για το 2021.
- Κεφαλαίων Πελατών, την αναθεωρημένη Πολιτική κατηγοριοποίησης πελατών MiFID II, την αναθεωρημένη Πολιτική Ελέγχου Συμβατότητας και την αναθεωρημένη Πολιτική Αξιολόγησης Καταλληλότητας
- συζήτησε με τη Διοίκηση, τον Εσωτερικό Έλεγχο και με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές θέματα που αφορούν τα οικονομικά αποτελέσματα
 - εξέτασε και ενέκρινε τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
 - συζήτησε με τη Διοίκηση την εφαρμογή των διορθωτικών μέτρων που υιοθετήθηκαν ύστερα από συστάσεις των Εσωτερικών και Εξωτερικών Ελεγκτών και των Εποπτικών Αρχών
 - συζήτησε με τους Προέδρους των Επιτροπών Ελέγχου της Eurobank Serbia, της Eurobank Bulgaria, της Eurobank Cyprus και της Eurobank Private Bank Luxembourg, τα βασικά θέματα ελέγχου των θυγατρικών στο εξωτερικό
 - συζήτησε με τη Διοίκηση και τους Εξωτερικούς Ελεγκτές την επίβλεψη, τους πιθανούς κινδύνους και τα προτεινόμενα μέτρα μετριασμού των κινδύνων σχετικά με τη συγχώνευση της Eurobank Serbia με την Direktna
 - αξιολόγησε, την αποτελεσματικότητα των Εξωτερικών Ελεγκτών, την αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία αυτών, συζήτησε τα αποτελέσματα με τη Διοίκηση και με τον Εσωτερικό Έλεγχο και τα υπέβαλε στο Δ.Σ. και στους Εξωτερικούς Ελεγκτές,
 - ενέκρινε την αμοιβή των Εξωτερικών Ελεγκτών,
 - πρότεινε στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων για έγκριση τον διορισμό των Εξωτερικών Ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2022
 - παρακολούθησε, σύμφωνα με την Πολιτική Ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών, τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες που παρέχονται από τον Εξωτερικό Ελεγκτή το 2022
 - αξιολόγησε την απόδοση των Επικεφαλής των Διευθύνσεων Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης
 - ενέκρινε τα ετήσια Προγράμματα Εργασιών του Εσωτερικού Ελέγχου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου και παρακολούθησε την εκτέλεσή τους
 - παρακολούθησε τη σύνθεση των Επιτροπών Ελέγχου των θυγατρικών και επισκόπησε, όπως απαιτείται, τις Εκθέσεις των πεπραγμένων τους
 - σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2533/1997, η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε τις εκθέσεις για σημαντικές χρηματιστηριακές συναλλαγές από Συμβούλους και Γενικούς Διευθυντές της HoldCo που πληρούν τα κριτήρια του Νόμου 2533/1997 και ενημέρωσε ακολούθως το Δ.Σ
 - ενέκρινε και κοινοποίησε στο ΔΣ για περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση, την ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου για το 2021.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Νόμο 4449/2017 όπως ισχύει, οι Επιτροπές Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας υποβάλλουν Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τους για τα θέματα που ασχολήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένης και περιγραφής της πολιτικής βιωσιμότητας που ακολουθεί κάθε οντότητα.

Οι Εκθέσεις Πεπραγμένων των Επιτροπών Ελέγχου 2022 της HoldCo/Τράπεζας, οι οποίες αποτελούν επίσης μέρος των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων της HoldCo/Τράπεζας για το 2022, αναφέρονται στη δραστηριότητα των Επιτροπών Ελέγχου κατά το 2022, στα ζητήματα που αντιμετωπίστηκαν και στην πολιτική βιωσιμότητας.

3.2 Επιτροπή Κινδύνων⁷

Ο σκοπός της Επιτροπής Κινδύνων είναι να συνδράμει το έργο του Δ.Σ. στα ακόλουθα θέματα τα οποία σχετίζονται με τη διαχείριση κινδύνων:

- να συμβουλεύει και να υποστηρίζει το Δ.Σ. σχετικά με την παρακολούθηση της συνολικής πραγματικής και μελλοντικής διάθεσης και στρατηγικής της για ανάληψη κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη κάθε είδους κινδύνους ώστε να διασφαλίζεται ότι συνάδουν με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα και τις αξίες του ιδρύματος
- να παρέχει στο Δ.Σ. συστάσεις για τις απαραίτητες προσαρμογές στη στρατηγική κινδύνου
- να βοηθάει το Δ.Σ. στην επίβλεψη της εφαρμογής της στρατηγικής κινδύνου της Eurobank και των αντίστοιχων ορίων που έχουν τεθεί
- να επιβλέπει την εφαρμογή των στρατηγικών για τη διαχείριση κεφαλαίου και ρευστότητας καθώς και για όλους τους άλλους σχετικούς κινδύνους, όπως πιστωτικούς κινδύνους και κινδύνους αγοράς καθώς και μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως λειτουργικούς κινδύνους, συμπεριφορά φήμης, νομικό, κυβερνοχώρο, εξωτερική ανάθεση, κλίμα και περιβαλλοντικό, προκειμένου να αξιολογηθεί η επάρκειά τους έναντι της εγκεκριμένης διάθεσης για κινδύνους και στρατηγικής
- να επιβλέπει την πρόοδο για την ενίσχυση της δυνατότητας εξυγίανσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Αρχών Εξυγίανσης (εφαρμόζεται μόνο στην Επιτροπή Κινδύνων της Τράπεζας)
- να επανεξετάζει μια σειρά από πιθανά σενάρια, συμπεριλαμβανομένων των σεναρίων ακραίων καταστάσεων για να αξιολογεί πώς θα αντιδρούσε το προφίλ κινδύνου σε εξωτερικά και εσωτερικά γεγονότα
- να επιβλέπει την ευθυγράμμιση όλων των ουσιωδών χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρονται στους πελάτες με το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική κινδύνου. Η Επιτροπή Κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί τους κινδύνους που συνδέονται με τα προσφερόμενα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες και να λαμβάνει υπόψη την ευθυγράμμιση μεταξύ των τιμών που έχουν ανατεθεί και των κερδών που αποκομίζονται από αυτά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες (εφαρμόζεται μόνο στην Επιτροπή Κινδύνων της Τράπεζας)
- να παρέχει συμβουλές σχετικά με το διορισμό εξωτερικών συμβούλων που μπορεί να αποφασίσει να προσλάβει το Δ.Σ. για συμβουλές ή υποστήριξη
- να αξιολογεί τις συστάσεις εσωτερικών ή εξωτερικών ελεγκτών και να παρακολουθεί την κατάλληλη εφαρμογή των μέτρων που έχουν ληφθεί
- να διασφαλίζει ότι έχει αναπτυχθεί ένα κατάλληλο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου το οποίο ενσωματώνεται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (π.χ. εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, τιμολόγηση προσαρμοσμένη στον κίνδυνο, μοντέλα εσωτερικού κινδύνου, μέτρα απόδοσης προσαρμοσμένα στον κίνδυνο και κατανομή κεφαλαίων)
- να καθορίζει τις αρχές διαχείρισης κινδύνου και να διασφαλίζει ότι υπάρχουν οι κατάλληλες μεθοδολογίες, εργαλεία μοντελοποίησης, πηγές δεδομένων και επαρκές και ικανό προσωπικό για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τον μετριασμό των κινδύνων
- να ορίζει, να εγκρίνει και να επιβλέπει την εφαρμογή της κουλτούρας κινδύνου, των βασικών αξιών και των προσδοκιών του ιδρύματος σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο

Σύνθεση Επιτροπής Κινδύνων

Τα μέλη της Επιτροπής Κινδύνων διορίζονται από το Δ.Σ., μετά από εισήγηση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Ο Πρόεδρος πληροί τις προϋποθέσεις ως ανεξάρτητο μέλος με ισχυρή εμπειρία στην εμπορική τραπεζική και κατά προτίμηση στη διαχείριση κινδύνων ή/και μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και είναι εξοικειωμένος με το ελληνικό και διεθνές ρυθμιστικό πλαίσιο. Ο διορισμός του Προέδρου και του Αντιπροέδρου θα περάσει από τη διαδικασία προτάσεων της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και θα εγκριθεί από το Δ.Σ. Η θητεία των μελών της Επιτροπής συμπίπτει με τη θητεία του Δ.Σ. της Τράπεζας, με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στην Επιτροπή δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη. Το ΤΧΣ έχει διορίσει έναν Παρατηρητή στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του TRFA.

Η Επιτροπή Κινδύνων αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικά μέλη, τρία (3) από τα οποία είναι ανεξάρτητα, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και της Αντιπροέδρου. Ένα (1) από τα μέλη της Επιτροπής είναι ο Εκπρόσωπος του ΤΧΣ. Συγκεκριμένα, η σύνθεση της Επιτροπής περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Rajeev Kakar - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Αντιπρόεδρος:	Cinzia Basile - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Μέλη:	Bradley Paul L. Martin - Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
	Αλίκη Γρηγοριάδη - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
	Ευθυμία Δελή - Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος ΤΧΣ

⁷ Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Κινδύνων είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της HoldCo/Τράπεζας (www.eurobankholdings.gr & www.eurobank.gr).

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του 2022 και κατόπιν συστάσεων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης για την ανασύνθεση των Επιτροπών των ΔΣ της HoldCo/Τράπεζας και των σχετικών αποφάσεων των Δ.Σ., της HoldCo/Τράπεζας στις 21.7.2022, ο κ. Jawaid Mirza έπαψε να είναι μέλος της Επιτροπής Κινδύνων.

Συνεδριάσεις Επιτροπής Κινδύνων

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση και ο Πρόεδρος ενημερώνει τα μέλη του Δ.Σ. για τα ουσιαστικά θέματα που κάλυψε η Επιτροπή κατά την προηγούμενη περίοδο (εάν υπάρχουν) στις τριμηνιαίες συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Εκτός από τα μέλη της Επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου μπορούν επίσης να παρευρίσκονται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Κινδύνων όταν συζητούνται κοινά ζητήματα (δηλαδή σε θέματα λειτουργικού κινδύνου, ασφάλειας πληροφορικής και κινδύνων στον κυβερνοχώρο). Ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί επίσης να καλεί στις συνεδριάσεις άλλα στελέχη του Ομίλου ή εξωτερικούς συμβούλους ή εμπειρογνώμονες, όπως κρίνεται σκόπιμο.

Απαρτία στις συνεδριάσεις Επιτροπής Κινδύνων

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου, είναι παρόντες. Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της. Η εκπροσώπηση στην Επιτροπή δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα πλην των μελών της.

Αποφάσεις Επιτροπής Κινδύνων

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερσχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του υπερσχύει η ψήφος του Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων, θα πρέπει να τηρούνται στα πρακτικά και οι απόψεις της μειοψηφίας. Το Δ.Σ. ενημερώνεται για τα πρακτικά της Επιτροπής.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις Επιτροπής Κινδύνων

Κατά τη διάρκεια του 2022 οι λεπτομέρειες συμμετοχής για την Επιτροπή Κινδύνων ήταν οι εξής:

Εταιρεία	Συνεδριάσεις		Μέσος όρος συμμετοχής μελών	
	2022	2021	2022	2021
HoldCo (since 31.3.2022)	10	n/a	95%	n/a
Τράπεζα	14	14	97%	99%

Τα ατομικά ποσοστά συμμετοχής των μελών στις συνεδριάσεις της Επιτροπής το 2022 ήταν τα ακόλουθα:

	Eurobank Holdings		Eurobank	
	Δικαίωμα Συμμετοχής	Συμμετοχή ανά πρόσωπο (# και %)	Δικαίωμα Συμμετοχής	Συμμετοχή ανά πρόσωπο (# και %)
Rajeev Kakar, Πρόεδρος	10	9 90%	14	13 93%
Cinzia Basile, Αντιπρόεδρος	10	9 90%	14	13 93%
Bradley Paul Martin, Μέλος	10	9 90%	14	14 100%
Jawaid Mirza, Μέλος μέχρι 21.7.2022	6	6 100%	9	9 100%
Αλίκη Γρηγοριάδη, Μέλος	10	10 100%	14	14 100%
Ευθυμία Δελή, Μέλος	10	10 100%	14	14 100%

Σημειώνεται ότι ο κ. Bradley Paul Martin, ο κ. Rajeev Kakar και η κα Cinzia Basile παρείχαν πληρεξούσια εκπροσώπησης για κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής που δεν παρέστησαν, με συνέπεια το συνολικό ποσοστό συμμετοχής τους (φυσική και υπό εκπροσώπηση) να ανέρχεται στο 100% στην HoldCo/Τράπεζα.

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Κινδύνων

Η Επιτροπή διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής και τον Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και των σχεδίων δράσης και της παρακολούθησης των αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθηση τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Κινδύνων

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Κινδύνων επανεξετάζεται κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση Επιτροπής Κινδύνων

Η απόδοση της Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής είναι ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής. Πιστεύουν ότι η Επιτροπή χρησιμοποιεί αποτελεσματικά το χρόνο της και υπάρχει καλός σχεδιασμός και προγραμματισμός των συνεδριάσεων. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κινδύνων είναι καλά προετοιμασμένος για τις συνεδριάσεις και βοηθά την Επιτροπή να περιηγηθεί αποτελεσματικά στην ατζέντα της, ενθαρρύνοντας την κριτική συζήτηση και διασφαλίζοντας ότι κάθε μέλος μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις του. Τα μέλη είναι επίσης καλά προετοιμασμένα και υπάρχει υψηλό επίπεδο συμμετοχής σε όλες τις σημαντικές συζητήσεις που δείχνει επαρκές επίπεδο πρόκλησης. Η αξιολόγηση τόνισε επίσης ότι ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός των συνεδριάσεων της Επιτροπής θα πρέπει να συνεχίσει να γίνεται με γνώμονα την ιεράρχηση των πιο σημαντικών θεμάτων διαχείρισης κινδύνων.

Δραστηριότητες Επιτροπής Κινδύνων 2022

Για το 2022, η Επιτροπή Κινδύνων, μεταξύ άλλων:

Eurobank Holdings

- παρακολούθησε την τρέχουσα και μελλοντική συνολική διάθεση ανάληψης κινδύνων και στρατηγικής του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους τύπους κινδύνων για να διασφαλίσει ότι συνάδουν με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα και τις αξίες του Ομίλου
- ενέκρινε μεταξύ άλλων τις ακόλουθες κανονιστικές και άλλες αναφορές, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και πλαισίων σχετικών με κινδύνους:
 - τις εσωτερικές Διαδικασίες Αξιολόγησης Επάρκειας Κεφαλαίων και Επάρκειας Ρευστότητας (ICAAP & ILAAP)
 - Εκθέσεις Κεφαλαιακής Επάρκειας και Εκθέσεις Επάρκειας Ρευστότητας (CAS & LAS)
 - Έκθεση Διαδικασίας Αναγνώρισης Κινδύνων και Σημαντικότητας (Risk Identification and Materiality Process (RIMA))
 - Σχέδιο Ανάκαμψης Ομίλου
- ενέκρινε την ετήσια Έκθεση του Chief Risk Officer Ομίλου
- ενέκρινε τη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίων του Ομίλου, το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων και τις Δηλώσεις Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων.

Τράπεζα

- παρακολούθησε την τρέχουσα και μελλοντική συνολική διάθεση ανάληψης κινδύνων και στρατηγικής της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους τύπους κινδύνων για να διασφαλίσει ότι συνάδουν με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα και τις αξίες του ιδρύματος
- παρακολούθησε ποιοτικές και ποσοτικές πτυχές των πιστωτικών κινδύνων, κινδύνων της αγοράς, κινδύνων της ρευστότητας και των λειτουργικών κινδύνων
- επανεξέτασε τον κίνδυνο και την ασφάλεια Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Information and Communication Technology (ICT)) (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο), της φυσικής ασφάλειας και του εντοπισμού απάτης
- εξέτασε την κατάσταση σχετικά με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR) και την Ευρωπαϊκή Οδηγία σχετικά με τις Υπηρεσίες Πληρωμών (PSD2)
- ενέκρινε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες κανονιστικές και άλλες εκθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών και των πλαισίων κινδύνου:
 - τις προτεραιότητες του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για την Τράπεζα και το Πρόγραμμα Εξυγίανσης της Τράπεζας (Bail in playbook, κλπ.)
 - το σχέδιο Έκδοσης & Στόχους σχετικά με Ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις (MREL)
 - το σχέδιο μείωσης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) 2022-2024: Συνοπτική έκθεση, απομειώσεις και βασικές μετρήσεις κινδύνου
 - τον Πίνακα Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA Dashboard)
- εξέτασε και/ή ενέκρινε:
 - την προσομοίωση Ακραίων Καταστάσεων για τον κλιματικό κίνδυνο το 2022 (Climate Stress Test 2022) και το σχετικό πλαίσιο
 - την εξωτερική συγκριτική αξιολόγηση με 3α μέρη το της Λειτουργίας Διαχείρισης Κινδύνων
 - Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης (Early Warning System)

- την Παρακολούθηση παραμέτρων κινδύνου (Risk Parameters monitoring)
 - τις Αναφορές εξωτερικής ανάθεσης συμπεριλαμβανομένης Επιτόπιας Επιθεώρησης (OSI) σχετικά με εξωτερικές αναθέσεις για θέματα IT
 - την Επιτόπια Επιθεώρηση (OSI) – Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Internal Ratings Based (IRB)) για ζημιές σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default (LGD)) μοντέλων λιανικής
 - τη Μεταφορά Σημαντικού Κινδύνου (SRT) για τιτλοποίηση μη εξυπηρετούμενων δανείων
 - την κατευθυντήρια γραμμή πλαισίου διακυβέρνησης για Διαχείριση Κύκλου Ζωής Εφαρμογών (ALM)
- ενέκρινε διάφορες πολιτικές συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων αγοράς, αντισυμβαλλομένου, ρευστότητας, πίστωσης, είσπραξης κ.λπ.

3.3 Επιτροπή Αποδοχών⁸

Τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας έχουν αναθέσει στις αντίστοιχες Επιτροπές Αποδοχών την ευθύνη α) για την παροχή εξειδικευμένων και ανεξάρτητων συμβουλών επί θεμάτων που σχετίζονται με την Πολιτική Αποδοχών και την εφαρμογή της σε επίπεδο Ομίλου HoldCo/Τράπεζας και για τα κίνητρα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση κινδύνων, κεφαλαίων και ρευστότητας, β) να διασφαλίσει την κατάλληλη άσκηση των καθηκόντων της, την αποτελεσματική ευθυγράμμιση των αμοιβών του προσωπικού με τους κινδύνους που η HoldCo/Τράπεζα αναλαμβάνει και διαχειρίζεται και την απαιτούμενη ευθυγράμμιση μεταξύ της HoldCo/Τράπεζας και του Ομίλου και γ) να εγκρίνει ή να προτείνει για έγκριση όλα τα ανοίγματα των ανώτατων διοικητικών στελεχών⁹ της HoldCo/Τράπεζας και των συγγενών τους (σύζυγοι, παιδιά, αδέρφια). Τα μη εκτελεστικά μέλη έχουν την ευθύνη για την έγκριση και την περιοδική ανασκόπηση της Πολιτικής Αποδοχών της HoldCo/Τράπεζας και την επίβλεψη της εφαρμογής της σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου.

Η εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις των Νόμων 3864/2010, 4261/2014 και της ΠΔ/ΤΕ 2650/2012.

Η Επιτροπή Αποδοχών της HoldCo/Τράπεζας είναι επίσης υπεύθυνη να:

- καθορίζει το σύστημα αμοιβών των μελών του Δ.Σ. και των ανώτατων στελεχών και να εισηγείται σχετικά προς το Δ.Σ. που αποφασίζει για αυτούς ή να εισηγείται στη Γενική Συνέλευση όπου απαιτείται
- προτείνει προς έγκριση στα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας τους στόχους και επιδιώξεις που σχετίζονται με τις αμοιβές του Διευθύνοντος Συμβούλου της HoldCo/Τράπεζας και αξιολογεί την απόδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου λαμβάνοντας υπόψη αυτούς τους στόχους και τις επιδιώξεις
- καθοδηγεί και παρακολουθεί τον εξωτερικό σύμβουλο αμοιβών (εάν προσληφθεί) και διασφαλίζει ότι λαμβάνει τις κατάλληλες αναφορές από αυτόν. Επιπλέον, η Επιτροπή Αποδοχών διασφαλίζει ότι ο εξωτερικός σύμβουλος αναφέρεται στην ετήσια έκθεση της HoldCo/Τράπεζας για το έτος που προσλήφθηκε ή/και ολοκλήρωσε την εργασία του/της, μαζί με δήλωση τυχόν πιθανής σχέσης μεταξύ του/της και της HoldCo/Τράπεζας ή με μέλη του Δ.Σ. μεμονωμένα.

Σύνθεση Επιτροπής Αποδοχών

Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Δ.Σ. Ένα (1) από τα μέλη της Επιτροπής Αποδοχών είναι ο Εκπρόσωπος του ΤΧΣ, ενώ το ΤΧΣ έχει διορίσει και Παρατηρητή στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του TRFA.

Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας είναι μέλος της Επιτροπής Αποδοχών, δεν μπορεί να συμμετέχει στον καθορισμό της αμοιβής του.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής συμπίπτει με τη θητεία του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας, με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στην Επιτροπή Αποδοχών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη.

⁸ Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Αποδοχών είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της HoldCo/Τράπεζας (www.eurobankholdings.gr & www.eurobank.gr).

⁹ Ανώτατα Διοικητικά Στελέχη είναι: τα μέλη των Δ.Σ. της Τράπεζας, τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής της Τράπεζας, οι Γενικοί Διευθυντές της Τράπεζας που δεν είναι μέλη της Διοικητικής Επιτροπής, οι επικεφαλής του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου και της Διαχείρισης Κινδύνου Ομίλου.

Η Επιτροπή αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικά μέλη, τέσσερα (4) από τα οποία είναι ανεξάρτητοι Σύμβουλοι, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και του Αντιπροέδρου. Συγκεκριμένα, η σύνθεση της Επιτροπής της HoldCo/Τράπεζας περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Cinzia Basile, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Αντιπρόεδρος:	Jawaid Mirza, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Μέλη:	Γεώργιος Χρυσικός, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
	Αλίκη Γρηγοριάδη, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
	Ευθυμία Δελή -Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος ΤΧΣ

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του 2022 και κατόπιν εισηγήσεων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας αποφάσισαν τις παρακάτω αλλαγές στη σύνθεση των Επιτροπών Αποδοχών:

- ο κ. Jawaid Mirza διορίστηκε Αντιπρόεδρος της Επιτροπής σε αντικατάσταση του κ. Rajveen Kakar που έπαψε να είναι μέλος
- ο κ. Γεώργιος Χρυσικός διορίστηκε Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών και
- ο κ. Bradley Paul Martin και η κα Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου έπαψαν να είναι μέλη της Επιτροπής.

Συνεδριάσεις Επιτροπής Αποδοχών

Η Επιτροπή Αποδοχών της HoldCo/Τράπεζας συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο και τηρούνται πρακτικά.

Απαρτία στις συνεδριάσεις Επιτροπής Αποδοχών

Η Επιτροπή Αποδοχών της HoldCo/Τράπεζας βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1) (κλάσματα, εάν υπάρχουν, δεν υπολογίζονται), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου είναι παρόντες. Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της. Η εκπροσώπηση στην Επιτροπή δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα πλην των μελών της.

Αποφάσεις Επιτροπής Αποδοχών

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του υπερισχύει η ψήφος του Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων, θα πρέπει να τηρούνται στα πρακτικά και οι απόψεις της μειοψηφίας. Το Δ.Σ. ενημερώνεται όταν δεν λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση της Επιτροπής.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις Επιτροπής Αποδοχών

Κατά τη διάρκεια του 2022 οι λεπτομέρειες συμμετοχής για την Επιτροπή Αποδοχών ήταν οι εξής:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Συνεδριάσεις</u>		<u>Μέσος όρος συμμετοχής μελών</u>	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
HoldCo	6	n/a	100%	n/a
Τράπεζα	8	8	100%	100%

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Αποδοχών

Η Επιτροπή διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και των σχεδίων δράσης και της παρακολούθησης των αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθησή τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Αποδοχών

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Αποδοχών επανεξετάζεται κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση απόδοσης Επιτροπής Αποδοχών

Η απόδοση της Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του. Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής, τα μέλη της είναι ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής. Πιστεύουν ότι η Επιτροπή χρησιμοποιεί το χρόνο της αποτελεσματικά και ότι υπάρχει καλός προγραμματισμός και προγραμματισμός των συνεδριάσεων. Ο Πρόεδρος της

Επιτροπής είναι καλά προετοιμασμένοι για τις συνεδριάσεις και βοηθά την Επιτροπή να περιηγηθεί αποτελεσματικά στην ατζέντα της, ενθαρρύνοντας την κριτική συζήτηση και διασφαλίζοντας ότι κάθε μέλος μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις του. Τα μέλη είναι επίσης καλά προετοιμασμένα και υπάρχει υψηλό επίπεδο συμμετοχής σε όλες τις σημαντικές συζητήσεις, δείχνοντας επαρκές επίπεδο πρόκλησης. Η αξιολόγηση τόνισε επίσης ότι, ενώ το επίπεδο των αποδοχών έχει βελτιωθεί, θα πρέπει να παραμείνει μια περιοχική εστίασης και θα πρέπει να αξιολογείται τακτικά με βάση σχετικές εγχώριες και διεθνείς συγκριτικές αξιολογήσεις.

Δραστηριότητες Επιτροπής Αποδοχών για το 2022

Για το 2022, η Επιτροπή Αποδοχών, μεταξύ άλλων:

Eurobank Holdings

- εξέτασε και πρότεινε στους μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση την Πολιτική Αποδοχών της HoldCo
- ενέκρινε τη Διαδικασία Ταυτοποίησης αυτών που αναλαμβάνουν Σημαντικούς Κινδύνους (ως μέρος της Πολιτικής Αποδοχών)
- συζήτησε την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών σε επίπεδο Ομίλου
- συζήτησε την Ανασκόπηση Πολιτικής Αποδοχών – Παρακολούθηση (για το έτος 2020), που διενεργήθηκε από την Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου
- πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση τις Αμοιβές του Δ.Σ. και των Επιτροπών του αναφορικά με τους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους της HoldCo,
- ενημερώθηκε για τη φορολογική μεταχείριση των αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου
- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση την Έκθεση Αποδοχών για το οικονομικό έτος 2021
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους της Τράπεζας για έγκριση την Αξιολόγηση Απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2021 & τους Οικονομικούς και Μη χρηματοοικονομικούς στόχους του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2022
- ενέκρινε τις Γνωστοποιήσεις Αμοιβών για το 2021
- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση την Πολιτική Συμμετοχών στο ΔΣ και στις Επιτροπές του ΔΣ
- πρότεινε στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση τις αμοιβές των Μη Εκτελεστικών Συμβούλων για το 2023 και μετά (με την επιφύλαξη έγκρισης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης)
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση Νέο Σχέδιο Μεταβλητών Αποδοχών
- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση το Σχέδιο Εφαρμογής Δικαιωμάτων Αγοράς Μετοχών 2022
- πρότεινε στα μη εκτελεστικά μέλη για έγκριση αίτημα δανειοδότησης μέλους του Διευθυντικού Προσωπικού (Key Management Personnel)
- εξέτασε και πρότεινε προς έγκριση στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους πρόταση σχετικά με τις ετήσιες εισφορές στο Επαγγελματικό Ταμείο του Ομίλου Eurobank.

Τράπεζα

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε και πρότεινε στους μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας
- ενέκρινε τη Διαδικασία Ταυτοποίησης αυτών που αναλαμβάνουν Σημαντικούς Κινδύνους (ως μέρος της Πολιτικής Αποδοχών)
- συζήτησε την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου Τράπεζας
- συζήτησε την Ανασκόπηση Πολιτικής Αποδοχών – Παρακολούθηση (για το έτος 2020), που διενεργήθηκε από την Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου
- πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση τις Αμοιβές του Δ.Σ. και των Επιτροπών του αναφορικά με τους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους της Τράπεζας,
- ενημερώθηκε για τη φορολογική μεταχείριση των αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου
- πρότεινε στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση τις αμοιβές των Μη Εκτελεστικών Συμβούλων για το 2023 και μετά (με την επιφύλαξη έγκρισης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης)
- ενέκρινε το πλαίσιο αποδοχών και την αύξηση των αποδοχών των Ανώτερων Στελεχών της Eurobank Cyprus
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους της Τράπεζας για έγκριση την Αξιολόγηση Απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2021 & τους Οικονομικούς και Μη χρηματοοικονομικούς στόχους του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2022
- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση την Πολιτική Συμμετοχών στο ΔΣ και στις Επιτροπές του ΔΣ
- εξέτασε την εφαρμογή της Πολιτικής Συμμετοχών στο Δ.Σ. και τις Επιτροπές του
- συζήτησε και υπέβαλε περαιτέρω στο Δ.Σ. για ενημέρωση την εφαρμογή στον Όμιλο της Πολιτικής Αποδοχών του Διοικητικού Συμβουλίου θυγατρικών Ομίλου κατά το 2021
- ενέκρινε τις Γνωστοποιήσεις Αποδοχών για το 2021
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση ένα νέο Σχέδιο Εθελουσίας Εξόδου (VES)
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση Νέο Σχέδιο Μεταβλητών Αποδοχών
- ανάλογα με την περίπτωση, ενέκρινε ή πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση διάφορα θέματα αμοιβών των θυγατρικών εξωτερικού (πλαίσιο αποδοχών, μεταβλητές αποδοχές που σχετίζονται με την απόδοση, προσαρμογές αποδοχών κ.λπ.)
- πρότεινε στα μη εκτελεστικά μέλη για έγκριση αίτημα δανειοδότησης μέλους του Διευθυντικού Προσωπικού (Key Management Personnel)
- έλαβε και εξέτασε τις ετήσιες υποβολές των Προέδρων των Επιτροπών Αποδοχών των τραπεζικών θυγατρικών του Ομίλου
- ενέκρινε το διορισμό Προέδρου της Επιτροπής Αποδοχών στη Eurobank Βουλγαρίας

- εξέτασε και πρότεινε προς έγκριση στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους πρόταση σχετικά με τις ετήσιες εισφορές στο Επαγγελματικό Ταμείο του Ομίλου Eurobank.

3.4 Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης¹⁰

Το Δ.Σ. της Eurobank Holdings και της Τράπεζας έχει αναθέσει στις Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης την ευθύνη για α) την καθοδήγηση της διαδικασίας του διορισμού των μελών του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού, της ανάδειξης και τη σύστασης υποψηφίων για διορισμό στο Δ.Σ., β) την εξέταση θεμάτων που σχετίζονται με την επάρκεια, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του Δ.Σ. και γ) την αναθεώρηση των πολιτικών, διαδικασιών και ρυθμίσεων εταιρικής διακυβέρνησης του Ομίλου. Οι Επιτροπές μετονομάστηκαν σε Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης προκειμένου να αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια τον διευρυμένο σκοπό τους.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης για την εκτέλεση των καθηκόντων της, λογοδοτεί στο Δ.Σ.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, η Επιτροπή είναι αρμόδια για τα παρακάτω:

- Τουλάχιστον ετησίως και σύμφωνα με την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, να αξιολογεί τη δομή, το μέγεθος, τη σύνθεση και τις επιδόσεις του Δ.Σ. και να κάνει συστάσεις στο Δ.Σ. σχετικά με την ανάγκη ανανέωσής του ή/και οποιεσδήποτε άλλες αλλαγές κρίνει κατάλληλες
- Τουλάχιστον ετησίως και σύμφωνα με την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, να αξιολογεί τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την εμπειρία και τη συνεισφορά των μεμονωμένων μελών του Δ.Σ. και του Δ.Σ. συλλογικά και να αναφέρεται στο Δ.Σ. ανάλογα
- Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, για τον καθορισμό των παραμέτρων αξιολόγησης με βάση τις βέλτιστες πρακτικές και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της αξιολόγησης του Δ.Σ., την ατομική αξιολόγηση των Μη Εκτελεστικών Συμβούλων, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, το σχέδιο διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου και των μελών του Δ.Σ., τη στοχευμένη σύνθεση του Δ.Σ. σε σχέση με τη στρατηγική και την Πολιτική Υποψηφιοτήτων του Δ.Σ.
- Να έχει καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία ανάδειξης υποψηφιοτήτων και στο σχεδιασμό του σχεδίου διαδοχής για τα μέλη του Δ.Σ. και τα ανώτερα στελέχη
- Να επανεξετάζει τουλάχιστον μία φορά κάθε δύο χρόνια και να εισηγείται για έγκριση στο Δ.Σ. την Πολιτική Καταλληλότητας μελών Δ.Σ.
- Να διασφαλίζει ότι η διαδικασία διορισμού, όπως αυτή ορίζεται στην Πολιτική Καταλληλότητας μελών του Δ.Σ., ορίζεται με σαφήνεια και εφαρμόζεται με διαφανή τρόπο και με τρόπο που να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά της
- Να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής, σταδιακός σχεδιασμός διαδοχής για τα μέλη του Δ.Σ., ώστε να διατηρείται ένα κατάλληλο επίπεδο συνέχειας και οργανωτικής μνήμης σε επίπεδο Δ.Σ., ειδικά σε ξαφνικές ή απροσδόκτες απουσίες ή αποχωρήσεις μελών του Δ.Σ.
- Να παρακολουθεί τον σχεδιασμό διαδοχής του Δ.Σ., προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή διαδοχή των μελών του Δ.Σ. με σταδιακή αντικατάστασή τους, ώστε να αποφευχθεί η έλλειψη διαχείρισης
- Να διασφαλίζει ότι το πλαίσιο διαδοχής λαμβάνει υπόψη τα ευρήματα της αξιολόγησης του Δ.Σ. προκειμένου να επιτευχθούν οι απαραίτητες αλλαγές στη σύνθεση ή τις δεξιότητες και να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα και η συλλογική καταλληλότητα του Δ.Σ.
- Να επανεξετάζει τουλάχιστον ετησίως και πάντα πριν από την έναρξη της διαδικασίας διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου, να διασφαλίζει ότι υπάρχει μια βιώσιμη ομάδα εσωτερικών και εξωτερικών υποψηφίων και επίσης να διασφαλίζει ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος συμμετέχει σε όλους τους τομείς/τα στάδια του Σχεδίου Διαδοχής Διευθύνοντος Συμβούλου, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των υποψηφίων για τη θέση του/της, όπως κρίνει σκόπιμο
- Να διασφαλίζει ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος συμμετέχει στη διαδικασία σχεδιασμού διαδοχής των ανώτατων στελεχών στο επίπεδο του Διευθύνοντος Συμβούλου μείον ένα, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των υποψηφίων για τις εν λόγω θέσεις.

¹⁰ Ο Κανονισμός Λειτουργίας των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων της HoldCo/Τράπεζας είναι αναρτημένος στις ιστοσελίδες των εταιρειών (www.eurobankholdings.gr & www.eurobank.gr)

Σε ό,τι αφορά τις Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θυγατρικών εταιρειών, δεν υποκαθίστανται από τις αντίστοιχες επιτροπές της HoldCo/ Τράπεζας. Ωστόσο, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Eurobank έχει τη συνολική ευθύνη να επιβλέπει τη συμμόρφωση των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης των θυγατρικών με τα πρότυπα, τον τρόπο λειτουργίας και το πλαίσιο διακυβέρνησής της.

Σύνθεση Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Δ.Σ. Η θητεία των μελών της συμπίπτει με τη θητεία του Δ.Σ., με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι μέλος της Επιτροπής ενώ ένα (1) από τα μέλη της είναι ο Εκπρόσωπος του ΤΧΣ. Το ΤΧΣ έχει διορίσει και έναν Παρατηρητή στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του TRFA.

Η Επιτροπή αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικά μέλη, τρία (3) από τα οποία είναι ανεξάρτητοι Σύμβουλοι, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου που δεν μπορεί να υπηρετεί ταυτόχρονα ως Πρόεδρος της Επιτροπής Αποδοχών. Η σύνθεση της Επιτροπής περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Αντιπρόεδρος:	Bradley Paul L. Martin, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Μέλη:	Jawaid Mirza - Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος Rajeev Kakar, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος Ευθυμία Δελή, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος ΤΧΣ

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του 2022 και κατόπιν εισηγήσεων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας αποφάσισαν τις παρακάτω αλλαγές στη σύνθεση της Επιτροπής:

- ο κ. Jawaid Mirza διορίστηκε Μέλος της και
- ο κ. Γεώργιος Ζανιάς και η κα Αλίκη Γρηγοριάδη έπαψαν να είναι μέλη της Επιτροπής.

Συνεδριάσεις Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο και τηρούνται πρακτικά.

Απαρτία στις συνεδριάσεις Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1) (κλάσματα, εάν υπάρχουν, δεν υπολογίζονται), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου είναι παρόντες. Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της. Η εκπροσώπηση στην Επιτροπή δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα πλην των μελών της.

Αποφάσεις Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερσχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του υπερσχύει η ψήφος του Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων, θα πρέπει να τηρούνται στα πρακτικά και οι απόψεις της μειοψηφίας. Το Δ.Σ. ενημερώνεται όταν δεν λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση της Επιτροπής.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Κατά τη διάρκεια του 2022 οι λεπτομέρειες συμμετοχής για την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ήταν οι εξής:

Εταιρεία	Συνεδριάσεις		Μέσος όρος συμμετοχής μελών	
	2022	2021	2022	2021
HoldCo	6	7	97%	98%
Τράπεζα	7	7	98%	98%

Τα ατομικά ποσοστά συμμετοχής των Συμβούλων στις συνεδριάσεις της Επιτροπής το 2022 ήταν τα ακόλουθα:

	Eurobank Holdings			Eurobank		
	Δικαίωμα Συμμετοχής	Συμμετοχή ανά πρόσωπο (# και %)		Δικαίωμα Συμμετοχής	Συμμετοχή ανά πρόσωπο (# και %)	
Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου, Πρόεδρος	6	6	100%	7	7	100%
Bradley Paul Martin, Αντιπρόεδρος	6	5	83%	7	6	86%
Rajeev Kakar, Μέλος από 21.07.2022	2	2	100%	2	2	100%
Γεώργιος Ζανιάς, Μέλος μέχρι 21.07.2022	4	4	100%	5	5	100%
Jawaid Mirza, Μέλος	6	6	100%	7	7	100%
Αλίκη Γρηγοριάδη, Μέλος από 23.7.2021	4	4	100%	5	5	100%
Ευθυμία Δελη, Μέλος	6	6	100%	7	7	100%

Σημειώνεται ότι ο κ. Bradley Paul Martin παρείχε πληρεξούσια εκπροσώπησης για κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής που δεν παρέστη, με συνέπεια το συνολικό ποσοστό συμμετοχής του (φυσική και υπό εκπροσώπηση) να ανέρχεται στο 100% στην HoldCo/Τράπεζα.

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Επιτροπή διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και των σχεδίων δράσης και της παρακολούθησης των αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθηση τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής επανεξετάζεται κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές στον ρόλο, τις αρμοδιότητες, την οργάνωση ή/και τις κανονιστικές απαιτήσεις απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση απόδοσης Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η απόδοση της Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του. Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής, τα μέλη της είναι ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής. Πιστεύουν ότι η Επιτροπή χρησιμοποιεί το χρόνο της αποτελεσματικά και ότι υπάρχει καλός προγραμματισμός και προγραμματισμός των συνεδριάσεων. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής είναι καλά προετοιμασμένος για τις συνεδριάσεις και βοηθά την Επιτροπή να περιηγηθεί αποτελεσματικά στην ατζέντα της, ενθαρρύνοντας την κριτική συζήτηση και διασφαλίζοντας ότι κάθε μέλος μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις του. Τα μέλη είναι επίσης καλά προετοιμασμένα και υπάρχει υψηλό επίπεδο συμμετοχής σε όλες τις σημαντικές συζητήσεις, δείχνοντας επαρκές επίπεδο πρόκλησης. Η αξιολόγηση υπογράμμισε επίσης ότι η Επιτροπή και το Δ.Σ. θα πρέπει να συνεχίσουν να επιβλέπουν ώστε να διατηρείται ισχυρή κουλτούρα διακυβέρνησης σε όλη τη Eurobank και τις θυγατρικές της.

Δραστηριότητες Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2022

Για το 2022, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων:

Eurobank Holdings

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε την αυτοαξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. για το 2021 και τη συνολική αξιολόγηση αποτελεσματικότητας του Δ.Σ.
- πρότεινε προς έγκριση στο Δ.Σ. τη νέα σύνθεση των Επιτροπών του Δ.Σ.
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση την Πολιτική Διαφοροποίησης των Μελών του ΔΣ, την Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής Διευθύνοντος Συμβούλου, την Πολιτική Ανάληψης Θέσεων εκτός Ομίλου, την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ., την Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής C-Suite, την Πολιτική Επιλογής και Διορισμού Ανώτατων Διευθυντών και την Πολιτική Διακυβέρνησης του Ομίλου. Επιπρόσθετα, εξέτασε και πρότεινε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για έγκριση την Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του ΔΣ

Τράπεζα

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε την αυτοαξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. για το 2021, τη συνολική αξιολόγηση αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και την αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού για το 2021
- πρότεινε προς έγκριση στο Δ.Σ. τη νέα σύνθεση των Επιτροπών του Δ.Σ.
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση την Πολιτική Διαφοροποίησης των Μελών του ΔΣ, την Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής Διευθύνοντος Συμβούλου, την Πολιτική Ανάληψης Θέσεων εκτός Ομίλου, την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ., την Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής C-Suite, την Πολιτική Επιλογής και Διορισμού Ανώτατων Διευθυντών, την Πολιτική

- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση το αναθεωρημένο Οργανόγραμμα
 - εξέτασε και ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο για το σχέδιο διαδοχής Ανώτατων Στελεχών
 - ενέκρινε την ανάληψη θέσεων σε εταιρίες εκτός Ομίλου (3) Μελών του Δ.Σ
 - εξέτασε την ανεξαρτησία των Ανεξάρτητων Μη Εκτελεστικών μελών
 - εξέτασε τη συμμετοχή των μελών στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του Δ.Σ.
 - εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση το Σχέδιο Δράσης Εταιρικής Διακυβέρνησης των συστάσεων που προκύπτουν από διάφορους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένης της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) 2021 και της Αυτοαξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. 2021.
- Διακυβέρνησης του Ομίλου και την Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση το αναθεωρημένο Οργανόγραμμα
 - ενέκρινε την επιλογή των υποψηφίων ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των σημαντικών θυγατρικών του Ομίλου
 - ενέκρινε τους Προέδρους των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων της Eurobank Bulgaria και της Eurobank Direktna
 - ενέκρινε το διορισμό του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Digital Banking Ομίλου και το διορισμό Γενικών Διευθυντών
 - έλαβε και εξέτασε τις ετήσιες εκθέσεις των Προέδρων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων των τραπεζικών θυγατρικών του Ομίλου
 - εξέτασε και ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο για το σχέδιο διαδοχής Ανώτατων Στελεχών
 - ανασκόπησε τον προγραμματισμό διαδοχής του Διευθυντικού Προσωπικού (Key Management Personnel (KMP)) των σημαντικών θυγατρικών Eurobank Bulgaria και Eurobank Cyprus
 - ενημερώθηκε από τις τραπεζικές θυγατρικές του Ομίλου σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας για την Εταιρική Διακυβέρνηση Ομίλου
 - ενέκρινε την ανάληψη θέσεων σε εταιρίες εκτός Ομίλου (3) Μελών του Δ.Σ
 - εξέτασε την ανεξαρτησία των Ανεξάρτητων Μη Εκτελεστικών μελών
 - εξέτασε τη συμμετοχή των μελών στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του Δ.Σ.
 - εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση το Σχέδιο Δράσης Εταιρικής Διακυβέρνησης των συστάσεων που προκύπτουν από διάφορους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένης της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) 2021 και της Αυτοαξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. 2021.

Πολιτική Διαφοροποίησης των μελών του Δ.Σ.

Η Πολιτική Διαφοροποίησης των μελών του Δ.Σ. (Πολιτική) καθορίζει την προσέγγιση στην πολυμορφία/ποικιλομορφία των μελών του Δ.Σ. και είναι σύμφωνη με τις διεθνείς πρακτικές και με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο¹¹.

Όπως αναφέρεται στην Πολιτική, η πολυμορφία στα μέλη του Δ.Σ. είναι ένας παράγοντας, ο οποίος σύμφωνα με την Πολιτική Καταλληλότητας μελών Δ.Σ., θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή όταν εξετάζει τη σύνθεση και τη δομή του Δ.Σ.. Ένα Δ.Σ. με πολυμορφία περιλαμβάνει και αξιοποιεί την ποικιλία στις δεξιότητες, στο εκπαιδευτικό και επαγγελματικό υπόβαθρο, στη γεωγραφική προέλευση (εθνικότητα), στο φύλο, στην ηλικία και στα λοιπά ποιοτικά χαρακτηριστικά των μελών του.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης συζητάει και συμφωνεί όλους τους μετρήσιμους στόχους για την επίτευξη της διαφοροποίησης στο Δ.Σ., κατά τη διάρκεια του ελέγχου του πλαισίου των χαρακτηριστικών του

¹¹ Η πολιτική διαφοροποίησης του Δ.Σ. είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της HoldCo/Τράπεζας

Δ.Σ., σύμφωνα με την Πολιτική Καταλληλότητας μελών Δ.Σ. και για να προτείνει τον (επανα)διορισμό/σχεδιασμό της διαδοχής των μελών του Δ.Σ., σύμφωνα με την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, λαμβάνοντας υπόψη την ισορροπία σε όλα τα θέματα πολυμορφίας που αναφέρονται στην Πολιτική. Σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, το Δ.Σ. έχει τη δυνατότητα να επιδιώξει να βελτιώσει έναν ή περισσότερους παράγοντες της πολυμορφίας του και να παρακολουθεί τη σχετική εξέλιξη αναλόγως.

Σύμφωνα με την Πολιτική, προτεραιότητα της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι να διασφαλίζει ότι το Δ.Σ. συνεχίζει να διαθέτει ισχυρή ηγεσία και τον απαραίτητο συνδυασμό δεξιοτήτων, προκειμένου να φέρει εις πέρας την επιχειρηματική στρατηγική. Στο πλαίσιο αυτό και αναφορικά με το ανεπαρκώς εκπροσωπούμενο φύλο στο Δ.Σ., σκοπός της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι το ποσοστό της εκπροσώπησης του γυναικείου φύλλου να ανέλθει το λιγότερο σε 25% του συνολικού αριθμού των μελών του Δ.Σ. (στρογγυλοποιημένο στον πλησιέστερο ακέραιο) στα επόμενα τρία (3) χρόνια, με στόχο το πραγματικό ποσοστό να διατηρείται πάντα πάνω από τον εν λόγω ελάχιστο στόχο, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις τάσεις του κλάδου και τις βέλτιστες πρακτικές. Στις 31.12.2022, η εκπροσώπηση του γυναικείου φύλου στο Διοικητικό Συμβούλιο ήταν 31%.

Διαφοροποίηση Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών

Η Τράπεζα/HoldCo έχει αναγνωρίσει την ανάγκη διευκόλυνσης της ανάπτυξης της σταδιοδρομίας για τις γυναίκες στελέχη, προκειμένου να δημιουργηθεί μια λίστα υποψηφίων επιλέξιμων γυναικών επαγγελματιών που θα μπορούσαν να συμμετέχουν στη Διοικητική Επιτροπή (ExBo) και/ή στο Διοικητικό Συμβούλιο. Για τον σκοπό αυτό, ενισχύθηκε η εκπροσώπηση των γυναικών στελεχών που εντοπίστηκαν κατά την ετήσια άσκηση του Σχεδιασμού Διαδοχής (εξετάστηκε και εγκρίθηκε σε επίπεδο ΔΣ), εξασφαλίζοντας αύξηση 42% των συμμετοχών γυναικών διαδόχων, σε απόλυτες τιμές.

Σε πιο μακροπρόθεσμη προοπτική, η Τράπεζα έχει εγκαινιάσει το πρόγραμμα «Women In Banking», ένα πρόγραμμα Women Leadership Acceleration Mentoring, με στόχο να επικεντρωθεί και να υποστηρίξει την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας για γυναίκες υψηλής δυναμικής που βρίσκονται επί του παρόντος σε ρόλους μεσαίας διοίκησης, προκειμένου να δημιουργήσει το πλαίσιο για τη μετάβασή τους σε κορυφαίους εκτελεστικούς ρόλους στο μέλλον.

Η Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού της Τράπεζας βρίσκεται επί του παρόντος στη διαδικασία εξέτασης περαιτέρω ενεργειών για την ενίσχυση της ποικιλομορφίας των Ανώτατων Διευθυντικών στελεχών εντός της HoldCo/Τράπεζας.

Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ.

Η Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ. (Πολιτική) της HoldCo/Τράπεζας καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και την επίσημη διαδικασία για την αναγνώριση, επιλογή και ορισμό υποψηφίων για το Δ.Σ. Η Πολιτική διασφαλίζει ότι οι σχετικοί διορισμοί γίνονται: α) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νομικού και του κανονιστικού πλαισίου, β) λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες των κύριων μετόχων, γ) σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις της HoldCo/Τράπεζας έναντι του ΤΧΣ και δ) επί τη βάση προσωπικών αξιών και ικανοτήτων, ακολουθώντας τις βέλτιστες πρακτικές

Οι πρωταρχικοί στόχοι της Πολιτικής είναι να:

- Καθορίσει τις γενικές αρχές που καθοδηγούν την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης καθώς ασκεί το ρόλο της σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάδειξης υποψηφιοτήτων.
- Σχεδιάσει τα συγκεκριμένα κριτήρια και απαιτήσεις για τους υποψηφίους του Δ.Σ.
- Καθιερώσει μια διαφανή, αποτελεσματική και κατάλληλη διαδικασία υποψηφιοτήτων.
- Διασφαλίσει ότι η δομή του Δ.Σ. (συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού διαδοχής) πληροί υψηλά πρότυπα δεοντολογίας, έχει τη βέλτιστη ισορροπία γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειρίας και ευθυγραμμίζεται με τις τρέχουσες κανονιστικές απαιτήσεις.

Το Δ.Σ. που υποστηρίζεται από την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θα προτείνει υποψηφίους που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια καταλληλότητας:

- *Φήμη μαζί με ειλικρίνεια, ακεραιότητα και εμπιστοσύνη*
 - α. Φήμη: Επαρκώς καλή φήμη, υψηλό κοινωνικό κύρος και συμμόρφωση με τα κριτήρια φήμης, τιμιότητας και ακεραιότητας που προβλέπει το κανονιστικό πλαίσιο
 - β. Ειλικρίνεια, ακεραιότητα και εμπιστοσύνη: Επίδειξη των υψηλότερων προτύπων ηθικής, τιμιότητας, ακεραιότητας, αμεροληψίας και πειθαρχίας που αποδεικνύονται μέσω της προσωπικής και επαγγελματικής πορείας ή άλλων δημόσιων δεσμεύσεων

- *Γνώσεις, δεξιότητες, εμπειρία και λοιπά κριτήρια καταλληλότητας*
 - α. Κατανόηση της HoldCo/Τράπεζας: Επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία για την κατανόηση των δραστηριοτήτων της Τράπεζας, της κουλτούρας, του ρυθμιστικού και εποπτικού πλαισίου, των προϊόντων, των γεωγραφικών αγορών και λειτουργιών και των τρίτων σχετιζόμενων μερών με την HoldCo και τις θυγατρικές της
 - β. Προηγούμενη εμπειρία/Προϋπηρεσία: Αρκετά χρόνια εμπειρίας σε γενικώς αναγνωρισμένη θέση ευθύνης στο πεδίο εξειδίκευσής τους
 - γ. Ανεξαρτησία στον τρόπο σκέψης και ικανότητα για πρόκληση προβληματισμών: Ικανότητα να διαμορφώνουν και να εκφράζουν ανεξάρτητη άποψη σε όλα τα θέματα με τα οποία ασχολείται το Δ.Σ. και να προκαλούν τη Διοίκηση και τους άλλους υποψηφίους να εκφράζουν απόψεις και προτάσεις
 - δ. Συναδελφικότητα, ομαδικότητα και ηγετικές ικανότητες: Ικανότητα να συνεισφέρουν εποικοδομητικά και παραγωγικά στις συζητήσεις και τις αποφάσεις του Δ.Σ., μαζί με την ικανότητα να κατευθύνουν τέτοιες συζητήσεις ως Πρόεδροι ή Αντιπρόεδροι
 - ε. Επιπρόσθετα κριτήρια για τον διορισμό εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.: Μέσω άλλων θέσεων που κατείχαν ή κατέχουν ως στελέχη, αποδεδειγμένη γνώση, δεξιότητα, εμπειρία και χαρακτήρα προκειμένου να οδηγούν την Τράπεζα και τις θυγατρικές της στην επίτευξη των στρατηγικών τους στόχων, μαζί με προθυμία πλήρους απασχόλησης στην HoldCo/Τράπεζα.
- *Σύγκρουση Συμφερόντων και ανεξαρτησία σκέψης*

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ελέγχει τα προσωπικά, επαγγελματικά, οικονομικά, πολιτικά και λοιπά συμφέροντα των υποψηφίων καθώς και τις σχέσεις τους, διαβεβαιώνοντας ότι δεν έχουν πραγματικές, πιθανές ή θεωρητικές συγκρούσεις συμφερόντων των οποίων δεν θα ήταν δυνατή η αποφυγή, ο επαρκής περιορισμός ή η σωστή διαχείριση σύμφωνα με τις γραπτές πολιτικές της HoldCo/Τράπεζας και οι οποίες θα τους εμπόδιζαν να εκπροσωπούν τα συμφέροντα όλων των μετόχων της HoldCo/Τράπεζας, να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους ως μέλη του Δ.Σ. και να προβαίνουν σε αντικειμενικές και ανεξάρτητες αποφάσεις (να ενεργούν με ανεξαρτησία σκέψης).

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θα πρέπει επίσης να εξετάζει τα σχετικά άμεσα και έμμεσα οικονομικά και μη οικονομικά συμφέροντα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προκύπτουν από σχέσεις και συμμετοχές σε άλλες εταιρείες.

- *Δέσμευση για αφιέρωση επαρκούς χρόνου*

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης διασφαλίζει ότι όλοι οι υποψήφιοι έχουν τη δυνατότητα να αφιερώνουν τον απαιτούμενο χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μέλη του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένων των τακτικών παρουσιών και συμμετοχών στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και των Επιτροπών του.

- *Συλλογική Καταλληλότητα*

Ο Πίνακας Συλλογικής Καταλληλότητας των Κοινών κατευθυντήριων γραμμών ESMA και EBA σχετικά με την «Αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις» (EBA/GL/2021/06) επικαιροποιείται σύμφωνα με τους στρατηγικούς στόχους και τις προτεραιότητες διαχείρισης κινδύνων της HoldCo/Τράπεζας, συμβάλλοντας στην εύρεση των επιθυμητών γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειριών των μελών για τη διασφάλιση της συλλογικής καταλληλότητας.

Μεταξύ άλλων, κατά την επίβλεψη της διαδικασίας υποψηφιοτήτων, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής, σταδιακός σχεδιασμός διαδοχής για τα μέλη του Δ.Σ., έτσι ώστε να διατηρείται ένα κατάλληλο επίπεδο συνέχειας και οργανωτικής μνήμης σε επίπεδο Δ.Σ., ειδικά όταν πρόκειται για ξαφνικές ή απροσδόκτες απουσίες ή αποχωρήσεις μελών Δ.Σ. Ως προς αυτό, η Επιτροπή θα:

- Παρακολουθεί τη θητεία των μελών του Δ.Σ. και υποβάλλει τις προτάσεις διορισμού τους με τέτοιο τρόπο ώστε να ενθαρρύνει κλιμακωτούς διορισμούς/αποχωρήσεις στο Δ.Σ., όπου είναι δυνατόν. Ο επαναδιορισμός των σημερινών μελών του Δ.Σ. θα βασίζεται στη συνεχή τήρηση των κριτηρίων που ορίζονται στην παρούσα Πολιτική
- Διασφαλίζει ότι υπάρχει κατάλληλο επίπεδο παρουσίας των σχετικών Γνώσεων, Δεξιοτήτων, Εμπειριών στο Δ.Σ., χωρίς αδικαιολόγητη εξάρτηση από την πείρα ολιγάριθμων Συμβούλων
- Εξετάζει εάν υπάρχουν επαρκή μέλη του Δ.Σ. που είναι ικανά να υπηρετήσουν ως Πρόεδροι του Δ.Σ. και Πρόεδροι Επιτροπών, εάν είναι απαραίτητο
- Παρακολουθεί περιοδικά, όπως απαιτείται, τη διαθεσιμότητα υποψηφίων που θα μπορούσαν να ανταποκριθούν στις ανάγκες σχεδιασμού διαδοχής του Δ.Σ.
- Λαμβάνει υπόψη τα ευρήματα των αξιολογήσεων του Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας προκειμένου να επιτευχθούν οι απαραίτητες αλλαγές στη σύνθεση ή τις δεξιότητες και να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα και η συλλογική καταλληλότητα του Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας.

Η Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ. εγκρίνεται από το Δ.Σ. και αναθεωρείται τουλάχιστον μία φορά κάθε δύο (2) χρόνια από την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, εκτός εάν υπάρχουν ουσιώδεις αλλαγές, κανονιστικές ή άλλες, οι οποίες απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση.

Σχεδιασμός Διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου

Η Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής Διευθύνοντος Συμβούλου της HoldCo/Τράπεζας, η οποία είναι συμπληρωματική της Πολιτικής Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ. της HoldCo/Bank και της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. της HoldCo/Bank, καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και την επίσημη διαδικασία για τον προσδιορισμό, την επιλογή και την ανάδειξη υποψηφίων για τη διαδοχή του Διευθύνοντος Συμβούλου της HoldCo/Τράπεζας.

Σύμφωνα με την Πολιτική, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ορίζει, σε συνεργασία με τον τρέχοντα Διευθύνοντα Σύμβουλο, τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου, διασφαλίζει ότι υπάρχει μια βιώσιμη ομάδα υποψηφίων που μπορούν να επιτύχουν το απαιτούμενο προφίλ, αξιολογεί, τουλάχιστον ετησίως και σε κάθε περίπτωση πριν από την έναρξη της διαδικασίας διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου, τα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου και τη δεξαμενή των υποψηφίων, οδηγεί τη διαδικασία επιλογής και εγκρίνει ένα πρόγραμμα εισαγωγής και κατάρτισης, το οποίο διευκολύνει την ομαλή μετάβαση.

3.5 Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού¹²

Η Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού (ΕΨΤΜ) είναι ένα συμβουλευτικό όργανο, το οποίο εξετάζει προτάσεις και παρέχει τη στρατηγική του συμβουλή και καθοδήγηση στο Δ.Σ. επί αυτών για θέματα που άπτονται της ψηφιακής τεχνολογίας, καινοτομίας, μετασχηματισμού και ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του οράματος και των στρατηγικών στόχων της Τράπεζας. Η ΕΨΤΜ, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, αναφέρεται στο Δ.Σ. της Τράπεζας.

Σύνθεση ΕΨΤΜ/Πρόεδρος

Τα μέλη της ΕΨΤΜ διορίζονται από το Δ.Σ. Η θτεία των μελών της ΕΨΤΜ συμπίπτει με τη θτεία του Δ.Σ. της Τράπεζας, με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θτεία στην ΕΨΤΜ δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα δώδεκα (12) συνολικά έτη. Το ΤΧΣ έχει διορίσει έναν Παρατηρητή στην ΕΨΤΜ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του TRFA.

Η ΕΨΤΜ αποτελείται από έξι (6) μέλη από τα οποία δύο (2) είναι εκτελεστικά, τρία (3) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά, ένα (1) μη εκτελεστικό μέλος που είναι και εκπρόσωπος του ΤΧΣ. Η σύνθεση της ΕΨΤΜ περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Αλίκη Γρηγοριάδη, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Αντιπρόεδρος:	Rajeev Kakar, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Μέλη:	Jawaid Mirza, Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
	Σταύρος Ιωάννου, Εκτελεστικός Σύμβουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Group Chief Operating Officer (COO) & Διεθνείς Δραστηριότητες
	Ανδρέας Αθανασόπουλος, Εκτελεστικός Σύμβουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Group Chief Transformation Officer, Digital & Retail
	Ευθυμία Δελή, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος ΤΧΣ

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του 2022 και κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας το Δ.Σ. της Τράπεζας στα 21.7.2022 αποφάσισε τις παρακάτω αλλαγές στη σύνθεση της ΕΨΤΜ:

- Η κα Αλίκη Γρηγοριάδη, προηγούμενη Αντιπρόεδρος της ΕΨΤΜ, διορίστηκε Πρόεδρος, σε αντικατάσταση του κ. Jawaid Mirza που παρέμεινε μέλος της.
- Ο κ. Rajeev Kakar, προηγούμενο μέλος της ΕΨΤΜ, διορίστηκε Αντιπρόεδρος της.

Συνεδριάσεις ΕΨΤΜ

Η ΕΨΤΜ συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο και όπως απαιτείται κάθε φορά, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η Ημέρα Strategy Away που διοργανώνεται ετησίως είναι ένα φόρουμ στο οποίο συζητούνται επίσης σχετικά ψηφιακά και στρατηγικά θέματα μετασχηματισμού, ενώ τηρούνται πρακτικά για όλες τις συνεδριάσεις.

Απαρτία ΕΨΤΜ

Η ΕΨΤΜ βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1) (κλάσματα, εάν υπάρχουν, δεν υπολογίζονται), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου και ενός μη εκτελεστικού μέλους είναι παρόντες. Ανά πάσα στιγμή, ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος είναι παρόντες και ο συνολικός αριθμός των μη εκτελεστικών (συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών) συμβούλων θα πρέπει να αποτελεί την πλειοψηφία των παρόντων ή εκπροσωπούμενων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της ΕΨΤΜ και η εκπροσώπηση δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα εκτός από τα μέλη της Επιτροπής.

¹² Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού υπάρχει στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

Αποφάσεις ΕΨΤΜ

Οι αποφάσεις της ΕΨΤΜ λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του/της υπερισχύει η ψήφος του/της Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων, θα πρέπει να τηρούνται στα πρακτικά και οι απόψεις της μειοψηφίας. Το Δ.Σ. ενημερώνεται όποτε δεν λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση της ΕΨΤΜ.

Ποσοστά Συμμετοχής ΕΨΤΜ

Κατά τη διάρκεια του 2022, η ΕΨΤΜ πραγματοποίησε δύο (2) συνεδριάσεις και το ποσοστό συμμετοχής ήταν 100% (ενώ το 2021 ήταν 83%).

Γραμματέας και Πρακτικά ΕΨΤΜ

Η ΕΨΤΜ διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στη Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της ΕΨΤΜ. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών, των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της ΕΨΤΜ, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων, των σχεδίων δράσης και παρακολούθησης αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθησή τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας ΕΨΤΜ

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΨΤΜ επανεξετάζεται κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές στον ρόλο, τις αρμοδιότητες, την οργάνωση ή/και τις κανονιστικές απαιτήσεις απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση απόδοσης ΕΨΤΜ

Η απόδοση της ΕΨΤΜ αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. Σύμφωνα με την αυτό - αξιολόγηση της ΕΨΤΜ, τα μέλη της είναι ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής. Πιστεύουν ότι η ΕΨΤΜ χρησιμοποιεί το χρόνο της αποτελεσματικά και ότι υπάρχει καλός σχεδιασμός και προγραμματισμός των συνεδριάσεων. Ο Πρόεδρος της ΕΨΤΜ είναι καλά προετοιμασμένος για τις συνεδριάσεις και βοηθά την Επιτροπή να περιηγηθεί αποτελεσματικά στην ατζέντα της, ενθαρρύνοντας την κριτική συζήτηση και διασφαλίζοντας ότι κάθε μέλος μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις του. Τα μέλη είναι επίσης καλά προετοιμασμένα και υπάρχει υψηλό επίπεδο συμμετοχής σε όλες τις σημαντικές συζητήσεις, δείχνοντας επαρκές επίπεδο πρόκλησης. Η αξιολόγηση τόνισε επίσης ότι ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός μελλοντικών συνεδριάσεων της ΕΨΤΜ θα μπορούσαν να βελτιωθούν περαιτέρω με την προσθήκη περισσότερων θεμάτων συγκριτικής αξιολόγησης και βέλτιστων πρακτικών στην ημερήσια διάταξη αντί για θέματα που σχετίζονται με την τρέχουσα κατάσταση της Τράπεζας.

Δραστηριότητες της ΕΨΤΜ

Το 2022 η ΕΨΤΜ συζήτησε κυρίως τον Μετασχηματισμό της Eurobank 2030 σε μεγάλη ανάλυση. Η Επιτροπή εξέτασε, μεταξύ άλλων, τη στρατηγική της Πληροφορικής για τη στήριξη του μετασχηματισμού και τη διαχείριση του κινδύνου στο πλαίσιο της διακυβέρνησης του μετασχηματισμού και ενημερώθηκε επίσης για ορισμένα θέματα καινοτομίας (όπως η υπάρχουσα συνεργασία με την Fintechs, η έρευνα για νέες ευκαιρίες και το πρόγραμμα EGG). Επιπλέον, το 2022, η ΕΨΤΜ πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της.

4. Επιτροπές συνιστώμενες από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ούτε σχετική κανονιστική απαίτηση ούτε επιχειρηματική ανάγκη, ο Διευθύνων Σύμβουλος δεν έχει συστήσει Επιτροπές σε επίπεδο HoldCo.

Αναφορικά με την Τράπεζα, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας συστήνει Επιτροπές προς υποβοήθηση του έργου του, όπως απαιτείται, για την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του. Οι σημαντικότερες Επιτροπές συνιστώμενες από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο είναι η Διοικητική Επιτροπή (Executive Board), η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΕΣΣ), η Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΕΔΚ), η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού του Ομίλου, οι Κεντρικές Επιτροπές Πιστοδοτήσεων (I & II), η Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (Troubled Assets Committee) η Επιτροπή Προϊόντων και Υπηρεσιών (PSC) και η Επιτροπή Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Κοινωνικής και Διακυβέρνησης (ESG).

Διοικητική Επιτροπή¹⁵

Η σύνθεση του Διοικητικής Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά στοιχεία των μελών της συνοψίζονται παρακάτω:

<i>Φωκίων Καραβίας</i> Διευθύνων Σύμβουλος Έτος Γέννησης: 1964 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 7.569	Ο κ. Καραβίας εντάχθηκε στην Eurobank το 1997 και διετέλεσε, μεταξύ άλλων, Ανώτατος Γενικός Διευθυντής Group Corporate & Investment Banking, Capital Markets & Wealth Management (2014-2015) και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (2014-2015), Γενικός Διευθυντής και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (2005-2013), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής και Treasurer (2002-2005) και Επικεφαλής διαπραγμάτευσης προϊόντων σταθερού εισοδήματος και παραγώγων προϊόντων (1997). Στο παρελθόν ο κ. Καραβίας είχε επίσης τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Treasurer στην Τέλεσις Τράπεζα Επενδύσεων (2000), Υπεύθυνος/Επικεφαλής προϊόντων σταθερού εισοδήματος και παραγώγων προϊόντων στην Ελλάδα στη Citibank Αθήνας (1994) και έχει ακόμα εργαστεί στη Market Risk Management Division της JPMorgan NY (1991). Κατέχει PhD in Chemical Engineering από το University of Pennsylvania, Philadelphia, ΗΠΑ, MA in Chemical Engineering από το ίδιο πανεπιστήμιο, καθώς και Δίπλωμα Χημικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθήνας. Έχει δημοσιεύσει αρκετά άρθρα σε θέματα που αφορούν την ακαδημαϊκή του έρευνα.
<i>Σταύρος Ιωάννου</i> Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Group Chief Operating Officer (COO) & Διεθνείς Δραστηριότητες Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος Έτος Γέννησης: 1961 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 1.528	Ο κ. Ιωάννου κατέχει πολλές άλλες θέσεις στον Όμιλο Eurobank ως μέλος του ΔΣ της Eurobank Direktna AD, Σερβία (από τον Νοέμβριο του 2010), Eurobank Bulgaria AD (από τον Οκτώβριο του 2015), Αντιπρόεδρος στην Eurobank Cyprus Ltd (από τον Νοέμβριο του 2022) και είναι επίσης Πρόεδρος του ΔΣ της BE-Business Exchanges SA (από τον Ιανουάριο του 2014). Έχει επίσης οριστεί ως υπεύθυνο μέλος ΔΣ της Eurobank Holdings και της Eurobank για τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους και για τη λειτουργία εξωτερικής ανάθεσης Σήμερα είναι Μη Εκτελεστικό Μέλος της Grivalia Management Company S.A. (από τον Σεπτέμβριο του 2019). Στο παρελθόν, ο κ. Ιωάννου είχε επίσης τις ακόλουθες σημαντικές θέσεις: Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών (2020-2022) όπου ήταν μέλος από το 2013, Αντιπρόεδρος στην Cardlink SA (2013-2015), Μέλος του ΔΣ στη Millennium Bank, αρμόδιο για το Retail, Private Banking και Business Banking (2003), Επικεφαλής της Barclays Bank PLC, υπεύθυνος για τη Λιανική Τραπεζική, την Ιδιωτική Τραπεζική και τις Λειτουργίες (1990-1997). Κατέχει MA Banking and Finance από το University of Wales, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά.
<i>Κώστας Βασιλείου</i> Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Corporate & Investment Banking Έτος Γέννησης: 1972 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Ο κ. Βασιλείου κατέχει διάφορες άλλες θέσεις στον Όμιλο Eurobank ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Group Corporate & Investment Banking της Eurobank Holdings, Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Insurance Group ΑΕ Συμμετοχών (από τον Ιανουάριο του 2021), Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Ασφαλίσεων Ζωής (από τον Δεκέμβριο του 2020) και Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Γενικών Ασφαλίσεων (από τον Δεκέμβριο του 2020). Στο παρελθόν ο κ. Βασιλείου είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Country Manager στη Mitsubishi UFJ Financial Group, με έδρα το Λονδίνο και με περιοχές ευθύνης την Ελλάδα, την Κύπρο και τα Βαλκάνια (2000-2005) και Senior Relationship Manager, Mitsubishi UFJ Financial Group, London (1998-2000).

¹⁵ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

	Κατέχει MBA από το Boston University, ΗΠΑ και Πτυχίο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
<i>Ανδρέας Αθανασόπουλος</i> <i>Group Chief Transformation Officer,</i> <i>Digital & Retail</i> Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος Έτος Γέννησης: 1966 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Στο παρελθόν, ο κ. Αθανασόπουλος είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Group Chief Customer Officer & CEO Financial services, Dixons Carphone, UK (2018-2020), Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος, Dixons Carphone, Ελλάδα (Κωτσόβολος) (2013-2018), Γενικός Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (2008-2013), Πρόεδρος NBG Asset Management (2011-2013), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Τραπεζικής Μικρών Επιχειρήσεων, Eurobank (Ελλάδα & Νέα Ευρώπη) (2003-2008), Διευθυντής Καταναλωτικής Πίστωσης, Τράπεζα Πειραιώς (Ελλάδα) (2000-2003). Κατέχει Postdoc on Decision Sciences από το London Business School, Ηνωμένο Βασίλειο, PhD in Industrial and Business Studies από το University of Warwick, Ηνωμένο Βασίλειο, MSc, in Statistics and Operational Research από το University of Essex, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά από το Πανεπιστήμιο της Πάτρας. Έχει επίσης διατελέσει Καθηγητής Financial Services στο Athens Graduate School of Business (ALBA) (1997-2001) και Senior Lecturer στο Πανεπιστήμιο Warwick Business School, Ηνωμένο Βασίλειο (1992-1996) με 35 επιστημονικά θεωρημένες δημοσιεύσεις σε αναγνωρισμένα ακαδημαϊκά περιοδικά.
<i>Χρήστος Αδάμ</i> Γενικός Διευθυντής Risk Management Ομίλου, Group Chief Risk Officer (Group CRO) της Τράπεζας Eurobank Έτος Γέννησης: 1958 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 577	Ο κ. Αδάμ έχει διατελέσει στον Όμιλο Eurobank ως Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής (2005-2013), Επικεφαλής στον Τομέα Πιστωτικού Ελέγχου (1998-2013) και Senior Account Officer & Senior Manager στο Corporate Division (1990-1997). Στο παρελθόν ο κύριος Αδάμ εργάστηκε στο ελληνικό υποκατάστημα της ANZ Grindlays, ως Account Manager στο Corporate Division. Κατέχει MBA με ειδίκευση στα Χρηματοοικονομικά από το Πανεπιστήμιο Michigan, Ann Arbor, ΗΠΑ, με πλήρη υποτροφία από το ίδρυμα Fulbright και Πτυχίο στα Οικονομικά από την Οικονομική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών.
<i>Θανάσης Αθανασόπουλος</i> Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου της Τράπεζας Έτος Γέννησης: 1973 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Στο παρελθόν ο κ. Αθανασόπουλος έχει διατελέσει Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου Alpha Bank και Αντιπρόεδρος Audit & Risk Review, Mellon Financial Corporation. Κατέχει Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, MSc, in Banking από το University of Reading, MSc in Economic History από το London School of Economics και είναι πιστοποιημένος Fellow Chartered Accountant από το ICAEW και Certified Director (IDP) από το INSEAD.
<i>Ιάκωβος Γιαννακλής</i> Γενικός Διευθυντής Retail Banking της Τράπεζας Eurobank Έτος Γέννησης: 1971 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 1.756	Είναι επίσης μέλος των ΔΣ στην Eurolife FFH Group Holdings, General Insurance και Life Insurance. Ο κ. Γιαννακλής έχει διατελέσει στον Όμιλο Eurobank ως Μέλος στο ΔΣ της Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις και της Eurobank Υπηρεσίες Προώθησης και Διαχείρισης Προϊόντων Καταναλωτικής και Στεγαστικής Πίστης ΑΕ (2016-2018), Μέλος στο ΔΣ της Eurobank Asset Management ΑΕΔΑΚ (2014-2017), Επικεφαλής της Γενικής Διεύθυνσης Δικτύου Καταστημάτων (2014-2016), Επικεφαλής Τομέα Εμπορικής Ανάπτυξης Δικτύου Καταστημάτων (2014), Μέλος στο ΔΣ της Eurobank Business Services (2009-2017) και Επικεφαλής Τομέα στο Δίκτυο Καταστημάτων (2009-2014).

	Κατέχει MBA από το University of Indianapolis, ΗΠΑ και Πτυχίο Business Administration από το City University of Seattle, ΗΠΑ.
Τάσος Ιωαννίδης Γενικός Διευθυντής Markets & Asset Management, της Τράπεζας Eurobank Έτος Γέννησης: 1968 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Στο παρελθόν ο κ. Ιωαννίδης έχει διατελέσει στον Όμιλο Eurobank ως Γενικός Διευθυντής, Head of Global Markets & Treasury (Απρίλιος 2015 - Ιούλιος 2019), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, Head of Global Markets & Treasury (Οκτώβριος 2013 - Μάρτιος 2015), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, Group Treasurer (Απρίλιος 2009 - Οκτώβριος 2013), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, Group Head of Trading (Μάρτιος 2007 - Απρίλιος 2009). Έχει επίσης διατελέσει Μέλος ΔΣ της Eurobank Asset Management ΑΕΔΑΚ (Μάιος 2015 - Σεπτέμβριος 2017), Πρόεδρος ΔΣ της Eurobank ERB ΑΕΔΑΚ (πρώην ΤΤ ΕΛΤΑ ΑΕΔΑΚ) (Φεβρουάριος 2014 - Σεπτέμβριος 2015), Μέλος ΔΣ της Global Διαχείριση Κεφαλαίων ΑΕΠΕΥ (Ιούνιος 2006 - Δεκέμβριος 2009) και Μέλος ΔΣ της Επενδύσεις Εργασίας Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (Ιούνιος 2002 - Απρίλιος 2003). Κατέχει MSc in Shipping, Trade and Finance από το Cass Business School, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο και BSc Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
Απόστολος Καζάκος Γενικός Διευθυντής Στρατηγικής Ομίλου της Eurobank Έτος Γέννησης: 1972 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Ο κ. Καζάκος έχει διατελέσει ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank Equities, επενδυτικού βραχίονα του Ομίλου Eurobank (Μάιος 2010 – Αύγουστος 2013), Βοηθός Γενικός Διευθυντής, Επικεφαλής Στρατηγικής Ομίλου & Επενδυτικών Σχέσεων της Εθνικής Τράπεζας (Αύγουστος 2014 – Μάρτιος 2015), Γενικός Διευθυντής και Επικεφαλής της Διεύθυνσης Επενδυτικής Τραπεζικής, Αναδιάρθρωσεων & Επενδύσεων Κεφαλαίου της Γενικής Τράπεζας του Ομίλου Πειραιώς (Σεπτέμβριος 2013 – Ιούλιος 2014), Ανώτερο Στέλεχος και στη συνέχεια Επικεφαλής στον τομέα Επενδυτικής Τραπεζικής της Eurobank Equities και της Telesis Bank (Ιανουάριος 1998 – Μάιος 2010). Κατέχει MSc σε Διεθνή Χρεόγραφα, Επενδύσεις και Τραπεζική (ISMA), από το University of Reading, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Λογιστικής, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Κεντρικής Μακεδονίας.
Χάρης Κοκολογιάννης Γενικός Διευθυντής Finance Ομίλου, Group Chief Financial Officer (Group CFO) της Τράπεζας Eurobank Έτος Γέννησης: 1967 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Ο κ. Κοκολογιάννης εντάχθηκε στη Eurobank τον Ιανουάριο του 2008 ως Επικεφαλής του Τομέα Group Finance and Control της Eurobank μέχρι το διορισμό του ως Group CFO τον Ιούλιο του 2013. Έχει διατελέσει ως Audit Supervisor στην Deloitte (Tax, Audit, Management Consultant) (1991-1995), Group CFO στη Lafarge – Heracles General Cement Company (2005-2007), Director of Finance and Control στη L'Oréal Hellas (2002-2005) και Group Financial Manager στον Όμιλο Plias (1999-2002). Είναι πιστοποιημένος Ορκωτός Λογιστής-Ελεγκτής, μέλος του Chartered Institute of Management Accountants. Κατέχει MBA από το University of Warwick, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
Μιχάλης Λούης Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Διεθνών Δραστηριοτήτων & Group Private Banking της Τράπεζας Eurobank Έτος Γέννησης: 1962	Ο κ. Λούης υπηρετεί ως Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank Κύπρου (από το 2007, Μέλος στο ΔΣ της Eurobank Private Bank Luxembourg και Μέλος στο Supervisory Board (SB) της Eurobank Bulgaria AD και της Eurobank-Direktna (πριν από τη συγχώνευση της Eurobank Serbia με την Direktna το Δεκέμβριο του 2021, υπηρετούσε ως Πρόεδρος του ΔΣ της Eurobank Serbia).

Εθνικότητα: Κυπριακή Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 113.958	Κατέχει MSc στη Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων και Λογιστική από το London School of Economics and Political Sciences, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Λογιστικής από το Ealing College, Ηνωμένο Βασίλειο.
<i>Νατάσσα Πασχάλη</i> Γενική Διευθύντρια, Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου, Group Chief HR Officer (Group CHRO) της Τράπεζας Eurobank Έτος Γέννησης: 1972 Εθνικότητα: Ελληνική Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -	Η Κα Πασχάλη είναι η Γενική Διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου (Group CHRO) από τον Ιούνιο του 2018. Στο παρελθόν έχει διατελέσει στον Όμιλο Eurobank ως Επικεφαλής του τομέα People Engagement (Ιανουάριος 2017 – Ιούνιος 2018), Επικεφαλής Ανθρώπινου Δυναμικού στην Eurobank Private Bank Luxembourg SA (Μάιος 2014 – Μάιος 2017) και Επικεφαλής HR Line Management, Wholesale Banking (2008-2016). Κατέχει MSc in Industrial Relations and Personnel Management από το London School of Economics and Political Science (1995-1996) και Πτυχίο στην Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή (1991-1995).

Η κα Βερονίκη Κάραλη, Αναπληρώτρια Εταιρική Γραμματέας Ομίλου, υπηρετεί ως Γραμματέας της Διοικητικής Επιτροπής.

Η Διοικητική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της στρατηγικής του Ομίλου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Δ.Σ. της Τράπεζας. Η λειτουργία της Διοικητικής Επιτροπής υπόκειται στις διατάξεις του TRFA. Η Διοικητική Επιτροπή συστήνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος διορίζει τα μέλη της. Η Διοικητική Επιτροπή συνεδριάζει σε εβδομαδιαία βάση ή όποτε κρίνεται απαραίτητο και τηρούνται πρακτικά. Επίσης, κατά περίπτωση και ανάλογα με το θέμα που συζητείται, μπορεί να προσκαλούνται και άλλα στελέχη του Ομίλου.

Η Διοικητική Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, εάν τα μισά πλέον ενός εκ των μελών της είναι παρόντα ή αντιπροσωπευόμενα. Για τον καθορισμό του αριθμού των μελών της για την απαρτία, τυχόν κλάσματα δεν πρέπει να συυπολογίζονται. Οι αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με απλή πλειοψηφία των παριστάμενων μελών. Η Διοικητική Επιτροπή ορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και παρισταμένων, των σχεδίων δράσης και των παρεπόμενων ενεργειών που απαιτούνται για την παρακολούθησή τους, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Αποφάσεις, δράσεις και παρεπόμενες ενέργειες διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Διοικητικής Επιτροπής εγκρίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και αναθεωρείται όταν κρίνεται απαραίτητο.

Τα κύρια καθήκοντα και αρμοδιότητες της Διοικητικής Επιτροπής είναι να:

- διαχειρίζεται την υλοποίηση της στρατηγικής του Ομίλου όπως έχει διαμορφωθεί από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΕΣΣ), σύμφωνα με την καθοδήγηση του Δ.Σ. της Τράπεζας
- συντάσσει τον ετήσιο προϋπολογισμό και το επιχειρηματικό σχέδιο. Η ΕΣΣ ανασκοπεί τα κύρια σημεία και τους στόχους που εμπεριέχονται σε αυτά, καθώς και τις σημαντικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και τις υποβάλλει για έγκριση στο Δ.Σ.
- εγκρίνει θέματα σχετικά με τις στρατηγικές επιλογές του Ομίλου (π.χ. στρατηγικές συνεργασίες, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, εκδόσεις μετατρέψιμων ομολογιακών και/ή προγράμματα έκδοσης χρέους, συγχωνεύσεις, εξαγορές ή πωλήσεις, το σχηματισμό κοινοπραξιών, σύσταση ή λύση εταιρειών ειδικού σκοπού, διανομή μερίσματος, τις λοιπές σημαντικές επενδύσεις ή από-επενδύσεις του Ομίλου¹⁴ κ.λπ.) διασφαλίζοντας ότι είναι σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, εάν το θέμα υπό συζήτηση είναι χαμηλότερο από ή ίσο με € 40 εκατ. Στην περίπτωση όμως όπου:
 - α. το υπό συζήτηση θέμα υπερβαίνει τα € 40 εκατ.
 - β. η απόφαση του Δ.Σ. είναι υποχρεωτική από το νόμο ή από συμβατικές δεσμεύσεις της Τράπεζας
 - γ. κρίνεται αναγκαία από την ΕΣΣ, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα και τη φύση των στρατηγικών επιλογών υπό συζήτηση τα θέματα αυτά θα πρέπει να εγκριθούν από το Δ.Σ. μετά από σχετική πρόταση της ΕΣΣ (σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της)
- παρακολουθεί την απόδοση της κάθε επιχειρηματικής μονάδας και χώρας σε σχέση με τον προϋπολογισμό και εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα, όπου απαιτείται

¹⁴ Όπως περιγράφονται στην Πολιτική Από- επένδυσης (Divestment Policy)

- λαμβάνει αποφάσεις για όλες τις σημαντικές πρωτοβουλίες του Ομίλου, που στοχεύουν στην αναμόρφωση του επιχειρηματικού και λειτουργικού μοντέλου, στην ενίσχυση της λειτουργικής αποδοτικότητας και του εξορθολογισμού του κόστους και στη βελτίωση της οργανωτικής και επιχειρηματικής δομής
- εξασφαλίζει τη διατήρηση επαρκούς συστήματος εσωτερικού ελέγχου
- εξετάζει και εγκρίνει πολιτικές της Τράπεζας (εκτός από τις Πιστωτικές Πολιτικές οι οποίες εγκρίνονται από την Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή/και την Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων ή/και την Επιτροπή Κινδύνων) που σχετίζονται με τις περιοχές ευθύνης της και/ή που έχουν καθοριστική σημασία για την Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά και όχι περιοριστικά των πολιτικών που εγκρίνονται από το Δ.Σ. σύμφωνα με το TRFA
- εξετάζει την απόδοση της κάθε Επιτροπής ή / και προσώπων στους οποίους έχει εκχωρηθεί μέρος των αρμοδιοτήτων της, όπως έχουν εγκριθεί
- εξασφαλίζει την επάρκεια της διακυβέρνησης, των διαδικασιών και των συστημάτων του Σχεδίου Εξυγίανσης (Resolution Planning)
- προσλαμβάνει και διακρατεί εξωτερικές εταιρείες συμβούλων επιχειρήσεων και εγκρίνει τις αμοιβές και τους όρους απασχόλησης τους, σύμφωνα με τις πολιτικές και τις διαδικασίες της Τράπεζας
- προσλαμβάνει και διακρατεί συμβούλους επενδυτικών τραπεζών και εγκρίνει τις αμοιβές και τους όρους απασχόλησης τους, σύμφωνα με τις πολιτικές και τις διαδικασίες της Τράπεζας, όπου απαιτείται
- εξετάζει την τριμηνιαία έκθεση του Τομέα Λειτουργικού Κινδύνου Ομίλου (GORS) πριν από την υποβολή της στην Επιτροπή Κινδύνων καθώς αφορά θέματα λειτουργικού κινδύνου Ομίλου

Η απόδοση της Διοικητικής Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Το 2022, η Διοικητική Επιτροπή πραγματοποίησε την πρώτη της αυτοαξιολόγηση. Σύμφωνα με αυτή την αξιολόγηση, η συνολική της απόδοση και όλοι οι συγκεκριμένοι τομείς αξιολόγησης, δηλαδή το προφίλ και η σύνθεση, η οργάνωση και η διοίκηση και τα βασικά καθήκοντα και αρμοδιότητες, είναι ισχυρά. Τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής πρότειναν τους ακόλουθους τομείς για τη βελτίωση της οργάνωσης και της διοίκησης της Επιτροπής: i) ο αριθμός των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης να μειωθεί για να επιτραπεί η διεξαγωγή πιο ουσιαστικών συζητήσεων, ii) οι υποβολές να είναι σύντομες για να επιτραπούν περισσότερες ερωτήσεις και απαντήσεις και iii) το υποστηρικτικό υλικό να μοιράζεται εκ των προτέρων από τις αρμόδιες μονάδες προκειμένου να καταστεί δυνατή η καλύτερη προετοιμασία.

Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού¹⁵

Μέχρι τις 20.7.2022, η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΕΣΣ) της Τράπεζας λειτουργούσε ως Επιτροπή Δ.Σ., ενώ στις 21.7.2022, το Δ.Σ. της Τράπεζας ανακάλεσε την εντολή και τον Κανονισμό Λειτουργίας της, και έπαυσε να είναι Επιτροπή Δ.Σ., με επόμενο βήμα να ανασυσταθεί από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας ως νέα Επιτροπή Διευθύνοντος Συμβούλου, με νέα σύνθεση, εντολή και Κανονισμό Λειτουργίας εγκεκριμένο από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Σκοπός της ΕΕΣ είναι:

- α) να συνδράμει τη Διοίκηση στο σχεδιασμό, στην ανάπτυξη και την υλοποίηση της στρατηγικής του Ομίλου της Τράπεζας και
- β) να προτείνει στο Δ.Σ. συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σε σχέση με τη στρατηγική του Ομίλου της Τράπεζας.

Τα κύρια καθήκοντα και αρμοδιότητες της ΕΣΣ είναι:

- να εξετάζει, στο πλαίσιο που η Διοικητική Επιτροπή (ExBo) συντάσσει τον ετήσιο προϋπολογισμό και το μεσοπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο, τους βασικούς στόχους που εμπεριέχονται εκεί, καθώς και τις κύριες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, πριν από την υποβολή τους στο Δ.Σ. για έγκριση
- να εξετάζει, αναλύει και μελετά θέματα σχετικά με τις στρατηγικές επιλογές του Ομίλου της Τράπεζας (π.χ. στρατηγικές συνεργασίες, αυξήσεις κεφαλαίων, εκδόσεις μετατρέψιμων ομολογιακών και γενικότερα εκδόσεις χρέους, συγχωνεύσεις, διασπάσεις, εξαγορές ή πωλήσεις, σχηματισμό κοινοπραξιών, δημιουργία ή λύση εταιρειών ειδικού σκοπού, διανομή μερίσματος και όλες τις λοιπές σημαντικές επενδύσεις ή από-επενδύσεις του Ομίλου της Τράπεζας) διασφαλίζοντας ότι είναι σύμφωνα με την εγκεκριμένη στρατηγική του Ομίλου της Τράπεζας. Η Επιτροπή υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις προς το Δ.Σ. εφόσον:
 - α. το υπό συζήτηση θέμα υπερβαίνει τα €40εκατ, ενώ για θέματα που δεν υπερβαίνουν τα €40 εκατ. η έγκριση θα δίνεται από την Διοικητική Επιτροπή
 - β. η έγκριση από το Δ.Σ. είναι αναγκαία βάσει νόμου ή άλλων συμβατικών δεσμεύσεων
 - γ. κρίνεται αναγκαίο από την ίδια την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα και τη φύση των στρατηγικών επιλογών υπό συζήτηση
- να καταθέτει στο Δ.Σ. προς έγκριση προτάσεις σχετικά με τη στρατηγική και τον προϋπολογισμό του χαρτοφυλακίου ακινήτων όπως περιγράφεται στη Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreement (SLA)) μεταξύ Eurobank και Grivalia Management Company
- να καταθέτει στο Δ.Σ. προς έγκριση προτάσεις για αγορά και πώληση ακινήτων εκτός από ανακτηθέντα ακίνητα (όπως αυτά ορίζονται στο SLA μεταξύ Eurobank και Grivalia Management Company) με λογιστική αξία μεγαλύτερη από €10εκ.,

¹⁵ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

- να καταθέτει στο Δ.Σ. προς έγκριση προτάσεις για πώληση ανακτηθέντων ακινήτων (όπως αυτά ορίζονται στο SLA μεταξύ Eurobank και Grivalia Management Company) με ακαθάριστη λογιστική αξία μεγαλύτερη από €20εκ.
- να παρακολουθεί και να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου τα απαιτούμενα εποπτικά και εσωτερικά κεφάλαια να καλύπτουν όλες τις μορφές κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών κινδύνων ή κινδύνων φήμης, καθώς και άλλων μη-ποσοτικών μετρήσιμων κινδύνων) και να εξασφαλίσει ότι οι κεφαλαιακές απαιτήσεις πληρούνται ανά πάσα στιγμή
- να εξετάζει και να αξιολογεί όλες τις στρατηγικές πρωτοβουλίες του Ομίλου της Τράπεζας που στοχεύουν στον ανασχεδιασμό του επιχειρηματικού και λειτουργικού μοντέλου
- να παρακολουθεί σε τακτική βάση τους στρατηγικούς και βασικούς δείκτες απόδοσης του Ομίλου της Τράπεζας, ανά κλάδο, συμπεριλαμβανομένης της τμηματικής προβολής
- να εξετάζει και, εφόσον απαιτείται, να υποβάλει προτάσεις προς το Δ.Σ. για όλα τα λοιπά θέματα στρατηγικής σημασίας για τον Όμιλο της Τράπεζας.

Μέχρι τις 20.07.2022 που η ΕΕΣ λειτουργούσε ως Επιτροπή του Δ.Σ., τα μέλη της ΕΣΣ διορίζονταν από το Δ.Σ., μετά από εισήγηση του Προέδρου του, σε συνέχεια πρότασης της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης. Στην ΕΣΣ προέδρευε ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και αποτελούνταν από τα ακόλουθα μέλη με δικαίωμα ψήφου:

- τον Πρόεδρο του Δ.Σ.
- τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.
- τον Διευθύνοντα Σύμβουλο
- τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους
- τον Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου
- τον Οικονομικό Διευθυντή του Ομίλου

Ο Γενικός Διευθυντής Στρατηγικής Ομάδας συμμετείχε στην ΕΣΣ ως μόνιμος συμμετέχων χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Μετά την ανασύσταση της ΕΕΣ, ως νέα Επιτροπή του Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας, η ΕΕΣ αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη με δικαίωμα ψήφου:

- τον Διευθύνοντα Σύμβουλο
- τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους
- τον Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου
- τον Οικονομικό Διευθυντή του Ομίλου

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ., ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και ο Γενικός Διευθυντής Στρατηγικής Ομάδας συμμετέχουν στην ΕΣΣ ως μόνιμοι συμμετέχοντες χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Στην ΕΣΣ προεδρεύει ο Διευθύνων Σύμβουλος και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του ο μακροβιότερος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος που παρίσταται.

Από τις 21.7.2022, η ΕΣΣ συνεδριάζει σε εβδομαδιαία βάση ή ad hoc, όταν είναι απαραίτητο, και τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων της (μέχρι τις 20.7.2022, η ΕΣΣ συνεδριάζε δυο φορές την εβδομάδα και αναφερόταν στο Δ.Σ. σε τριμηνιαία βάση και όπως απαιτείτο).

Κατά τη διάρκεια του 2022, η ΕΣΣ πραγματοποίησε σαράντα (40) συνεδριάσεις, είκοσι τέσσερις (24) ως Επιτροπή Δ.Σ. και δεκαέξι (16) ως Επιτροπή Διευθύνοντος Συμβούλου και η αναλογία προσέλευσης ήταν 93% (94% ως Επιτροπή Δ.Σ. και 92% ως Επιτροπή Διευθύνοντος Συμβούλου).

Η ΕΣΣ βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν (α) είναι παρόντα τα μισά μέλη της συν ένα (για τον καθορισμό της απαρτίας παραλείπεται οποιοδήποτε κλάσμα που προκύπτει), υπό την προϋπόθεση ότι παρίστανται τουλάχιστον τρία μέλη και (β) παρίσταται ο Πρόεδρος της Επιτροπής ή ο μακροβιότερος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος που τον αναπληρώνει.

Οι αποφάσεις της ΕΣΣ λαμβάνονται με πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου της ΕΣΣ. Εάν ο Πρόεδρος της ΕΣΣ απουσιάζει, ο μακροβιότερος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος που είναι παρών, που δικαιούται να προεδρεύει της Επιτροπής, έχει την υπερισχύουσα ψήφο.

Στο πλαίσιο της παροχής υποστήριξης στον Πρόεδρο για τη διασφάλιση της ομαλής και εύρυθμης λειτουργίας της ΕΣΣ, η ΕΣΣ διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Επιπλέον, ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος να οργανώνει τις λεπτομέρειες της συνεδρίασης (συμπεριλαμβανομένων των τόπων διεξαγωγής), να καταγράφει την παρουσία των μελών και άλλων παρευρισκομένων/προσκεκλημένων, να διασφαλίζει ότι πληρούνται οι απαιτήσεις απαρτίας, να σημειώνει τις εργασίες και τις αποφάσεις όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, να εκδίδει ακριβή αντίγραφα/αποσπάσματα των πρακτικών της ΕΣΣ και να ενημερώνει τους αρμόδιους διευθυντές για οποιοδήποτε θέμα συζητείται από την ΕΣΣ και είναι σχετικό με αυτούς ή για το οποίο πρέπει να λάβουν μέτρα.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΣΣ εγκρίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και αναθεωρείται όταν κρίνεται απαραίτητο.

Η απόδοση της ΕΣΣ αξιολογείται επίσης σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Σύμφωνα με την αυτό - αξιολόγηση της ΕΣΣ για το 2022, η συνολική της απόδοση και όλοι οι συγκεκριμένοι τομείς αξιολόγησης, δηλαδή το προφίλ και η σύνθεση, η οργάνωση και η διοίκηση και τα βασικά καθήκοντα και αρμοδιότητες, κρίθηκαν ισχυρά.

Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων¹⁶

Η βασική αρμοδιότητα της Εκτελεστικής Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΕΔΚ) είναι να επιβλέπει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας. Η ΕΕΔΚ διασφαλίζει ότι οι σημαντικοί κίνδυνοι αναγνωρίζονται και τίθενται άμεσα υπόψη της Επιτροπής Κινδύνων, καθώς και ότι οι ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες είναι επαρκείς για την ορθή διαχείριση των κινδύνων και τη συμμόρφωση της Τράπεζας με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η ΕΕΔΚ διευκολύνει την υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή Κινδύνων σχετικά με τα θέματα που σχετίζονται με τον κίνδυνο που εμπίπτουν στο χώρο ευθύνης της.

Στο πλαίσιο της εντολής της, η ΕΕΔΚ:

- παρακολουθεί το προφίλ κινδύνων του Ομίλου έναντι της καθορισμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνων και εξετάζει προτεινόμενες τροποποιήσεις του πλαισίου διάθεσης ανάληψης κινδύνων
- εξετάζει και εγκρίνει τα αποτελέσματα του προγράμματος Stress Testing
- καθορίζει τα κατάλληλα μέτρα διαχείρισης, τα οποία παρουσιάζονται και συζητούνται στη Διοικητική Επιτροπή και στη συνέχεια υποβάλλονται στην Επιτροπή Κινδύνων για έγκριση.

Η ΕΕΔΚ διατηρεί ανά πάσα στιγμή προληπτική προσέγγιση στη διαχείριση κινδύνων.

Η ΕΕΔΚ κατανοεί και αξιολογεί τους κινδύνους, αντιμετωπίζει τα ζητήματα που της αναθέτονται, επιβλέπει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου – συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής πολιτικών κινδύνου – και ενημερώνει την Επιτροπή Κινδύνων για το προφίλ κινδύνου του Ομίλου. Ο CRO του Ομίλου ενημερώνει τη Διοικητική Επιτροπή για σημαντικούς κινδύνους και ζητήματα σε περιοδική βάση. Επιπλέον, η ΕΕΔΚ βοηθά την Επιτροπή Κινδύνων στον καθορισμό αρχών και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου, διασφαλίζοντας έτσι ότι το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου περιέχει διαδικασίες για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, τον μετριασμό και την καταγραφή του τρέχοντος προφίλ κινδύνου σε σχέση με την διάθεση ανάληψης κινδύνων, τα όρια και τους στόχους απόδοσης. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της ΕΕΔΚ περιγράφονται παρακάτω:

- αναθεωρεί και παρουσιάζει στην Επιτροπή Κινδύνων προς έγκριση τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, τα όρια κινδύνου και τα μέτρα παρακολούθησης τόσο των χρηματοοικονομικών όσο και των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων, σε συνδυασμό με την έγκριση του ετήσιου επιχειρηματικού σχεδίου/στρατηγικής από το Διοικητικό Συμβούλιο
- παρακολουθεί: α) την τρέχουσα έκθεση σε κίνδυνο σε επίπεδο Ομίλου, β) τη συμμόρφωση με τα όρια κινδύνου σε επίπεδο εταιρείας, γ) τις συνολικές διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνου της Τράπεζας και δ) την ικανότητα της Τράπεζας να εντοπίζει και να διαχειρίζεται τους νέους τύπους κινδύνου που εμφανίζονται
- συμβάλει στην αποκατάσταση κινδύνου εξετάζοντας και αναφέροντας τυχόν σημαντικές παραβιάσεις των ορίων κινδύνου και την επάρκεια των προτεινόμενων συγκεκριμένων ενεργειών για την αντιμετώπισή τους
- εξετάζει το Πρόγραμμα Stress Test αναφορικά με:
 - την αποτελεσματικότητα και την ευρωστία του
 - τους σημαντικούς κινδύνους που αναπτύχθηκαν στη διαδικασία προσδιορισμού κινδύνου και τα σενάρια που αναπτύχθηκαν κατά τη διαδικασία σχεδιασμού του σεναρίου
 - τις βασικές παραδοχές μοντελοποίησης και τα αποτελέσματα stress testing πριν από την υποβολή στην Επιτροπή Κινδύνων
- εξετάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση τις ακόλουθες αναφορές:
 - τις εσωτερικές Διαδικασίες Αξιολόγησης Επάρκειας Κεφαλαίων και Επάρκειας Ρευστότητας Ομίλου (Group ICAAP & ILAAP)
 - το Σχέδιο Ανάκαμψης Ομίλου

σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις και οδηγίες πριν από την τελική υποβολή τους στην Επιτροπή Κινδύνων

- σχετικά με τον Σχεδιασμό Εξυγίανσης, η ΕΕΔΚ εξετάζει και εγκρίνει τις πρωτοβουλίες σχεδιασμού εξυγίανσης της Τράπεζας για να βελτιώσει υλικό/έγγραφα σχετικά με τη δυνατότητα εξυγίανσης που ζητούνται από τις Αρχές Εξυγίανσης (SRB).

Οι αρμοδιότητες της ΕΕΔΚ δεν έρχονται σε σύγκρουση με τις αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή Risk Management Ομίλου ή τις αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Risk Management που αφορούν στη διακυβέρνηση διαχείρισης κινδύνων, όπως αυτές προβλέπονται στην Πράξη Διοικητή της ΤτΕ υπ' αριθμ. 2577/2006. Αυτοί έχουν την ευθύνη να

¹⁶ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

παραπέμπουν τους σημαντικούς κινδύνους και τα σημαντικά θέματα στην Ε.Κ. και να ενημερώνουν σχετικά τη Διοικητική Επιτροπή σε περιοδική βάση.

Η ΕΕΔΚ, η οποία συνεδριάζει σε μηνιαία βάση πριν τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Κινδύνων ή πιο συχνά όποτε χρειαστεί, βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως όταν τα μισά τουλάχιστον από τα μέλη της συν ένα, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου, είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται. Επιλεγμένοι συμμετέχοντες δύνανται να προσκληθούν στις συνεδριάσεις της ΕΕΔΚ, όταν τα θέματα για συζήτηση εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους ή όταν αυτοί διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία για να συμμετάσχουν εποικοδομητικά. Τα τελικά πρακτικά των συνεδριάσεων της ΕΕΔΚ διανέμονται στα μέλη της Ε.Κ., της ΕΣΣ και της Διοικητικής Επιτροπής, όπως αυτά συντάσσονται από τον Γραμματέα και εγκρίνονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Εν συνεχεία, αποσπάσματα των αποφάσεων και των ενεργειών που έχουν δρομολογηθεί δίνονται στη Διοίκηση, στην ΕΣΣ ή/και στη Διοικητική Επιτροπή, όπως απαιτείται.

Οι αποφάσεις της ΕΕΔΚ λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας, ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος σε περίπτωση απουσίας του προέδρου, έχει την αποφασιστική ψήφο. Η γνώμη της μειοψηφίας καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίασης κάθε φορά που δεν λαμβάνεται ομόφωνη απόφαση της ΕΕΔΚ και η Ε.Κ. ενημερώνεται αναλόγως.

Οι αλλαγές στον Κανονισμό Λειτουργίας της ΕΕΔΚ, επανεξετάζονται από την ΕΕΔΚ κατ' ελάχιστο κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται αν κριθεί απαραίτητο, εκτός και αν σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση, τον ρόλο, τις αρμοδιότητες, την οργάνωση και/ή τις κανονιστικές απαιτήσεις επιβάλλουν νωρίτερα αναθεώρηση και εγκρίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Επιπλέον, ο Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΕΔΚ υποβάλλεται στην Ε.Κ. με σκοπό την ενημέρωση των μελών της.

Η απόδοση της ΕΕΔΚ αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Για το 2022, η Επιτροπή πραγματοποίησε την πρώτη της αυτοαξιολόγηση και διαπιστώθηκε ότι η συνολική της απόδοση και όλοι οι συγκεκριμένοι τομείς αξιολόγησης, δηλαδή το προφίλ και η σύνθεση, η οργάνωση και η διοίκηση και τα βασικά καθήκοντα και αρμοδιότητες, είναι ισχυρά. Τα μέλη πρότειναν τους ακόλουθους τομείς για τη βελτίωση της οργάνωσης και της διοίκησης της ΕΕΔΚ: i) να μειωθεί ο αριθμός των θεμάτων στην ατζέντα για να επιτραπούν πιο ουσιαστικές συζητήσεις και ii) να προγραμματιστούν περισσότερες συνεδριάσεις προκειμένου να μειωθεί το υλικό που υποβάλλεται για τις συνεδριάσεις.

Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού του Ομίλου ¹⁷

Η πρωταρχική αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού Ομίλου (G-ALCO) είναι i) να εξετάζει, εγκρίνει, διαμορφώνει, εφαρμόζει και ελέγχει ως αρμόζει α) τις στρατηγικές και πολιτικές χρηματοδότησης και ρευστότητας του Ομίλου, β) τις κατευθυντήριες οδηγίες επιτοκίων και τις πολιτικές επιτοκίου κινδύνου του Ομίλου, γ) τις κεφαλαιακές επενδύσεις του Ομίλου, καθώς και την έκθεσή τους σε συναλλαγματικό κίνδυνο και τις στρατηγικές αντιστάθμισης κινδύνου και δ) τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες ή/και επενδύσεις του Ομίλου που έχουν σημαντική επίδραση στο προφίλ κινδύνων αγοράς και ρευστότητας της Τράπεζας, ii) να εγκρίνει σε πρώτο στάδιο και να προτείνει στην Ε.Κ. για τελική έγκριση τα εκάστοτε όρια κινδύνων (δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην έγκριση / παρακολούθηση των ορίων κινδύνων όπου ο Όμιλος/η Eurobank έχει στρατηγική παρουσία) και iii) να εγκρίνει ή να προτείνει, ως αρμόζει, αλλαγές στις πολιτικές αυτές ώστε να συνάδουν με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και τα επίπεδα έκθεσης όπως ορίζονται από την Ε.Κ. και τη Διοίκηση, ενώ παράλληλα να συμμορφώνεται με το πλαίσιο που έχουν θέσει οι ρυθμιστικές και εποπτικές αρχές.

Η G-ALCO συνεδριάζει μια φορά το μήνα ή/και οποτεδήποτε κρίνεται αναγκαίο. Άλλα στελέχη του Ομίλου, ανάλογα με το υπό συζήτηση θέμα, ενδέχεται να προσκληθούν και να παραβρεθούν όπως απαιτείται.

Η απαιτούμενη απαρτία για να είναι οι συνεδριάσεις της G-ALCO έγκυρες έχει προσδιοριστεί στα έξι μέλη. Προκειμένου να υπάρχει απαρτία απαιτείται η παρουσία του Προέδρου της και κατ' ελάχιστο τριών (3) μελών της ΕΣΣ. Οι αποφάσεις στα θέματα λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και επικοινωνούνται στις εμπλεκόμενες/επηρεαζόμενες επιχειρηματικές μονάδες, ενώ τηρούνται πρακτικά των συνεδριάσεων από τον Γραμματέα της Επιτροπής και διανέμονται στα μέλη της G-ALCO, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον Πρόεδρο και τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό.

Η απόδοση της G-ALCO αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Σύμφωνα με την αυτό - αξιολόγηση της ΕΣΣ για το 2022 i) η δέσμευση των μελών της είναι κατάλληλη, ii) η G-ALCO συνεχίζει να λειτουργεί αποτελεσματικά σε σχέση με την εντολή και τις αρμοδιότητές της, με τα μέλη να συμμετέχουν σε κρίσιμες συζητήσεις κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων για βασικά θέματα κινδύνου, iii) υπό το φως της αυξανόμενης πολυπλοκότητας και σημασίας των θεμάτων που προκύπτουν, της εξέλιξης του ρυθμιστικού πλαισίου και της εμφάνισης πρόσθετων εκτιμήσεων κινδύνου, η G-ALCO θα πρέπει να βελτιώσει την οργανωτική και λειτουργική της αποτελεσματικότητα με αυξανόμενη συχνότητα ή/και διάρκεια των συνεδριάσεων που μπορεί να απαιτηθεί για να παραμείνει τόσο αποτελεσματική.

¹⁷ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

Κεντρικές Επιτροπές Πιστοδοτήσεων - ΚΕΠ (Central Credit Committees)

Κεντρική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων I

Ο βασικός σκοπός της Κεντρικής Επιτροπής Πιστοδοτήσεων I (ΚΕΠ I) είναι να διασφαλίσει αντικειμενική αξιολόγηση για όλο το Ελληνικό χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών εξυπηρετούμενων δανείων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Πιστοδοτικής Πολιτικής για τα εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Credit Policy Manual) και στο Πλαίσιο Διάθεσης για Ανάλυση Κινδύνου της Τράπεζας (Risk Appetite Framework), έτσι ώστε ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος να καταλήγει σε ικανοποιητική απόδοση με παράλληλη διατήρηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Στην ΚΕΠ I προεδρεύει ένα ανεξάρτητο Στέλεχος σε σχέση με το Business and Risk, συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά την εβδομάδα και τηρούνται πρακτικά όλων των συνεδριάσεων. Οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Σε περίπτωση μη ομόφωνης απόφασης, το αίτημα παραπέμπεται από τον Πρόεδρο στο επόμενο (ανώτερο) εγκριτικό κλιμάκιο, του οποίου η απόφαση θα πρέπει να είναι ομόφωνη. Σε περίπτωση μη επίτευξης ομοφωνίας, η τελική απόφαση θα πρέπει να ληφθεί από την Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων κατά πλειοψηφία.

Η κύρια αρμοδιότητα της ΚΕΠ I είναι να αξιολογεί και να εγκρίνει όλα τα πιστοδοτικά αιτήματα του ελληνικού επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων δανείων με συνολικό άνοιγμα άνω των €50 εκατ. και μη εξασφαλισμένων δανείων με συνολικό άνοιγμα άνω των €35 εκατ. Για κάθε συνολικό άνοιγμα που υπερβαίνει τα €75 εκατ. και μη εξασφαλισμένο άνοιγμα που υπερβαίνει τα €50 εκατ., απαιτείται η επιπρόσθετη έγκριση του Γενικού Διευθυντή Risk Management Ομίλου, ενώ για κάθε συνολικό άνοιγμα που υπερβαίνει τα €150 εκατ. και μη εξασφαλισμένο άνοιγμα που υπερβαίνει τα €100 εκατ., απαιτείται η επιπρόσθετη έγκριση του Διευθύνοντος Συμβούλου. Επιπλέον, για κάθε άνοιγμα που υπερβαίνει το 10% (ή 20% για επιλεγμένους δανειολήπτες όταν δεν υπάρχει ενιαίος κίνδυνος (single risk)) των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας, απαιτείται επιπρόσθετη έγκριση από την Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Ακολούθως η τελική έγκριση δίνεται από την Επιτροπή Κινδύνων (Board Risk Committee).

Κεντρική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων II

Ο βασικός σκοπός της Κεντρικής Επιτροπής Πιστοδοτήσεων II (ΚΕΠ II) είναι ίδιος με αυτόν της ΚΕΠ I αλλά για μικρότερα ανοίγματα.

Η ΚΕΠ II συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά την εβδομάδα και τηρούνται πρακτικά όλων των συνεδριάσεων. Οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Σε περίπτωση μη ομόφωνης απόφασης, το αίτημα παραπέμπεται από τον Πρόεδρο στο επόμενο (ανώτερο) εγκριτικό κλιμάκιο.

Η κύρια αρμοδιότητα της ΚΕΠ II είναι να αξιολογεί και να εγκρίνει όλα τα πιστοδοτικά αιτήματα του Ελληνικού επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων δανείων με συνολικό άνοιγμα από €20 εκατ. μέχρι €50 εκατ. και μη εξασφαλισμένων δανείων με συνολικό άνοιγμα από €10 εκατ. μέχρι €35 εκατ. και ανοίγματα λιανικής με συνολικό άνοιγμα από €3 εκατ.

Η απόδοση της ΚΕΠ II αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Η αυτό - αξιολόγηση της ΕΣΣ για το 2022 βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη.

Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (Troubled Assets Committee)¹⁸

Η Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (ΕΔΠΔ) συστήνεται σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο. Ο κύριος σκοπός της ΕΔΠΔ είναι να ενεργεί ως ανεξάρτητος φορέας εποπτείας, παρακολουθώντας στενά το χαρτοφυλάκιο προβληματικών δανείων της Τράπεζας και την εκτέλεση της στρατηγικής διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE Management Strategy).

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα ή/και όποτε απαιτείται, εάν παρίστανται η πλειοψηφία των μελών, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία, τηρούνται πρακτικά και κυκλοφορούν όπως ορίζεται. Ο Πρόεδρος έχει αποφασιστική ψήφο. Η ΕΔΠΔ συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου για την επίτευξη αμοιβαίας κατανόησης και την ανάπτυξη κατάλληλης μεθοδολογίας για την αξιολόγηση των κινδύνων που είναι εγγενείς στη διαχείριση του χαρτοφυλακίου. Οι προτάσεις της ΕΔΠΔ σχετικά με τις ενημερώσεις της πολιτικής Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων υποβάλλονται στην Επιτροπή Κινδύνων του Δ.Σ.

¹⁸ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής, μεταξύ άλλων, είναι οι ακόλουθες:

- η παρακολούθηση όλων των εσωτερικών αναφορών της λειτουργίας διαχείρισης των προβληματικών δανείων, με βάση το ρυθμιστικό πλαίσιο
- η έγκριση των διαθέσιμων τύπων ρύθμισης και οριστικής διευθέτησης ανά υποκαρτοφυλάκιο δανείων και η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας τους μέσω κατάλληλων δεικτών απόδοσης (KPIs)
- ο καθορισμός των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία θα εξετάζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα ("sustainability") εκάστου τύπου ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης (ανάπτυξη και χρήση ειδικών δένδρουγραμμάτων – "decision trees")
- η έγκριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση (σε συνεργασία με τις επιχειρησιακές μονάδες) των πιλοτικών προγραμμάτων ρυθμίσεων και
- η παρακολούθηση και επίβλεψη καθώς και η παροχή υποστήριξης και τεχνογνωσίας στη διαχείριση των προβληματικών δανείων των θυγατρικών Τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό

Η απόδοση της ΕΔΠΔ αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της ΕΔΠΔ για το 2022 η επιτροπή λειτουργεί αποτελεσματικά, στους τομείς του Προφίλ και Σύνθεσης, Οργάνωσης & Διοίκησης καθώς και ως προς τα Βασικά της Καθήκοντα και Αρμοδιότητες. Ωστόσο, η αξιολόγηση εντόπισε επίσης ότι ενώ η συνολική ποιότητα και ποσότητα των πληροφοριών που υποβλήθηκαν σχετικά με τις προτάσεις για αξιολόγηση από τα μέλη ΕΔΠΔ είναι επαρκής, υπάρχει περιθώριο περαιτέρω βελτίωσης όσον αφορά την παροχή περισσότερων λεπτομερειών σχετικά με την ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων των προτεινόμενων για έγκριση ενεργειών. Αυτή η βελτίωση θα ωφελήσει τα μέλη της ΕΔΠΔ ώστε να λαμβάνουν πιο ενημερωμένες αποφάσεις.

Επιτροπή Προϊόντων & Υπηρεσιών (PSC)¹⁹

Η Επιτροπή Προϊόντων & Υπηρεσιών (ΕΠ&Υ) είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διακυβέρνησης για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρονται στους πελάτες της Eurobank στην Ελλάδα μέσω των φυσικών και εναλλακτικών καναλιών, σύμφωνα με τις εποπτικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις. Υπάρχει ένα πλαίσιο διακυβέρνησης που αξιολογεί τους χρηματοοικονομικούς και μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους. Η ΕΠ&Υ εγκρίνει όλα τα νέα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και σημαντικές τροποποιήσεις στα υπάρχοντα. Η Επιτροπή πραγματοποιεί επίσης περιοδική αναθεώρηση όλων των προϊόντων και υπηρεσιών, ανάλογα με το προφίλ κινδύνου τους για να καθορίσει τη συνέχιση, την τροποποίηση ή τη διακοπή τους. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες του Τομέα Remedial & Servicing εξαιρούνται και είναι υπό την ευθύνη της Επιτροπής Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (ΕΔΠΔ).

Η ΕΠ&Υ συνεδριάζει μία φορά το μήνα ή/και όποτε απαιτείται. Άλλα στελέχη ή διευθυντικά στελέχη του Ομίλου, ανάλογα με το θέμα που θα συζητηθεί, ενδέχεται να κληθούν να παραστούν όπως απαιτείται.

Η ΕΠ&Υ βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα τα μισά μέλη της συν ένα (τα κλάσματα εξαιρούνται από τον υπολογισμό). Για την ύπαρξη απαρτίας θα πρέπει να είναι παρών και ο Πρόεδρος.

Οι αποφάσεις απαιτούν, τουλάχιστον, πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα στη συνεδρίαση και καταχωρούνται στα πρακτικά της συνεδρίασης. Σε περίπτωση ισοψηφίας, ο Πρόεδρος έχει την αποφασιστική ψήφο. Όλα τα μέλη της ΕΠ&Υ έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου. Σε περίπτωση μη λήψης απόφασης λόγω διαφωνίας των μελών, το υπό συζήτηση θέμα κλιμακώνεται στη Διοικητική Επιτροπή.

Επιπρόσθετα, οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται με ανταλλαγή εγγράφων, που ισοδυναμεί με απόφαση της Επιτροπής, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Η απόδοση της ΕΠ&Υ αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Σύμφωνα με την αυτό-αξιολόγηση της ΕΠ&Υ για το 2022, η απόδοσή της αξιολογήθηκε ως πολύ ισχυρή, διαπιστώθηκε ότι η λειτουργία της Επιτροπής βελτιώνεται συνεχώς και ότι λειτουργεί πολύ αποτελεσματικά, ιδιαίτερα στους τομείς της ηγεσίας και της συμβολής του Προέδρου της ΕΠ&Υ στη διοργάνωση/συντονισμό συνεδριάσεων και στην ενθάρρυνση εποικοδομητικών συζητήσεων στις συνεδριάσεις.

Διοικητική Επιτροπή ESG (Περιβάλλον, Κοινωνία & Διακυβέρνηση) - ESG ManCo²⁰

Ο κύριος σκοπός της Επιτροπής ESG είναι να i) παρέχει στρατηγική κατεύθυνση στις πρωτοβουλίες ESG, ii) επανεξετάζει τη στρατηγική ESG πριν από την έγκριση, iii) ενσωματώνει τα στοιχεία της στρατηγικής ESG στο επιχειρηματικό μοντέλο και τις λειτουργίες της Τράπεζας, iv) εγκρίνει τα επιλέξιμα περιουσιακά στοιχεία των πλαισίων Πράσινων Ομολόγων, v) μετρά και αναλύει τακτικά την πρόοδο των στόχων ESG και των στόχων απόδοσης, και vi) διασφαλίζει τη σωστή εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών που σχετίζονται με το ESG, σύμφωνα με τις εποπτικές απαιτήσεις και τις εθελοντικές δεσμεύσεις.

¹⁹ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

²⁰ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

Η Επιτροπή ESG συνεδριάζει τέσσερις φορές το χρόνο ή/και όταν είναι απαραίτητο. Άλλοι υπάλληλοι της Τράπεζας, ανάλογα με το θέμα που θα συζητηθεί, μπορούν να προσκληθούν όπως κρίνεται σκόπιμο.

Η απαιτούμενη απαρτία για να είναι αποτελεσματικές οι συνεδριάσεις της Επιτροπής ESG είναι επτά μέλη. Για την ύπαρξη απαρτίας απαιτείται η παρουσία του Προέδρου του και τουλάχιστον έξι (6) μελών. Οι αποφάσεις για θέματα λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Όποτε δεν λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση της Επιτροπής ESG, αυτή καταγράφεται στα πρακτικά μαζί με τη γνώμη της μειοψηφίας. Όλες οι συνεδριάσεις και οι αποφάσεις συντάσσονται από τον Γραμματέα της Επιτροπής και διανέμονται στα μέλη της Επιτροπής ESG.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής ESG επανεξετάζεται τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση, το ρόλο, τις αρμοδιότητες, την οργάνωση ή/και τις κανονιστικές απαιτήσεις απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση.

Η απόδοση της Επιτροπής ESG αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Η απόδοση της Επιτροπής ESG αξιολογήθηκε για πρώτη φορά το 2023, για την απόδοση του 2022, και αποκαλύφθηκε ότι, καθώς η Επιτροπή ESG είναι νέα, οι Επιχειρηματικές Μονάδες θα πρέπει να υποστηρίξουν την Επιτροπή και την αποτελεσματική λειτουργία της.

Σύμφωνα με την αυτό - αξιολόγηση, διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή ESG λειτουργεί ικανοποιητικά σε τομείς όπως η αναθεώρηση των Σχεδίων Δράσης ESG και των αποτελεσμάτων αξιολόγησης ESG, λειτουργεί αποτελεσματικά σε σχέση με τα καθήκοντα Γραμματέα και τα μέλη εκτιμούν τη συμβολή του Προέδρου της Επιτροπής ESG για την ενθάρρυνση ενός εποικοδομητικού διαλόγου στις συνεδριάσεις.

Η αξιολόγηση τόνισε την ανάγκη για βελτιωμένη συμμετοχή από ορισμένα μέλη. Εντοπίζονται βελτιώσεις όσον αφορά την έκταση της ημερήσιας διάταξης και το εύρος χρόνου ανά θέμα. Τα μέλη αναφέρουν την ανάγκη να βελτιωθεί η εστίαση στις στρατηγικές συζητήσεις και να δοθεί χρόνος για τις κατάλληλες λεπτομέρειες, καθώς και την ανάγκη ανάληψης περαιτέρω πρωτοβουλιών για εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σε θέματα ESG.

Ως μελλοντική πορεία για το 2023 και μετά την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της Επιτροπής ESG, κρίνεται σκόπιμο να επανεξεταστεί η ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής.

Επιτροπή Δεοντολογίας²¹

Έργο της Επιτροπής Δεοντολογίας είναι να διασφαλίζει την τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας της Τράπεζας, να τον ερμηνεύει και να τον εμπλουτίζει διαρκώς, καθώς και να συμβάλλει γενικά στη διαμόρφωση ενός κώδικα αξιών με τον οποίο η συμπεριφορά των στελεχών και του προσωπικού της Τράπεζας, καθώς και τρίτων προσώπων που συνεργάζονται τακτικά με την Τράπεζα, οφείλουν να συμμορφώνονται. Η τήρηση των κανόνων δεοντολογίας συμβάλλει αφενός στην προστασία της αξιοπρέπειας και της προσωπικότητας του προσωπικού και αφετέρου στην καλή φήμη και στην προστασία των συμφερόντων της Τράπεζας.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας συνεδριάζει μία φορά το μήνα, εάν υπάρχουν θέματα προς συζήτηση ή, κατ' εξαίρεση, συχνότερα, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, σε τόπο και χρόνο που αναφέρονται στην ημερήσια διάταξη. Η Επιτροπή Δεοντολογίας μπορεί να συνεδριάζει είτε με φυσική παρουσία των μελών της, είτε με ηλεκτρονικά μέσα. Η επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα.

Η απόδοση της Επιτροπής Δεοντολογίας αξιολογείται ετησίως τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας. Η απόδοση της Επιτροπής Δεοντολογίας αξιολογήθηκε για πρώτη φορά το 2022 και διαπιστώθηκε ότι συνεχίζει να λειτουργεί αποτελεσματικά, ειδικά στους τομείς του Προφίλ & Σύνθεσης καθώς και Οργάνωσης & Διοίκησης. Η Επιτροπή Δεοντολογίας ενθαρρύνει την κριτική συζήτηση και μια υγιή κουλτούρα προκλήσεων.

5. Ελεγκτικές Μονάδες

Ως μέρος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η HoldCo/Τράπεζα έχει θεσπίσει μία σειρά εξειδικευμένων ελεγκτικών μονάδων, των οποίων η κύρια ευθύνη είναι να λειτουργούν ως ανεξάρτητοι ελεγκτικοί μηχανισμοί, ενισχύοντας έτσι τη δομή ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας. Οι πιο σημαντικές λειτουργίες και οι βασικές τους ευθύνες περιγράφονται παρακάτω.

²¹ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

5.1 Εσωτερικός Έλεγχος

Eurobank Holdings

Ο Εσωτερικός Έλεγχος (ΕΕ) είναι μια ανεξάρτητη και αντικειμενική διαβιβαιωτική και συμβουλευτική μονάδα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Eurobank Holdings. Ο ΕΕ έχει επαρκή οργανωτική δομή και κατάλληλους πόρους προκειμένου να διασφαλίσει ότι μπορεί να εκπληρώσει τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του.

Ο ΕΕ διατηρεί επίσης ένα πρόγραμμα διασφάλισης ποιότητας και βελτίωσης, το οποίο καλύπτει όλες τις πτυχές του ΕΕ, για να εξασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή της μεθοδολογίας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα (IIA Standards).

Προκειμένου να διαφυλαχθεί η ανεξαρτησία του, ο ΕΕ αναφέρεται λειτουργικά στην Επιτροπή Ελέγχου και διοικητικά στο Διευθύνοντα Σύμβουλο. Το Δ.Σ. έχει αναθέσει την ευθύνη για την παρακολούθηση της δραστηριότητας του ΕΕ στην Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας. Ο Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου διορίζεται από την Επιτροπή Ελέγχου, η οποία και αξιολογεί την απόδοσή του.

Ο σκοπός του ΕΕ είναι να ενισχύει και να προστατεύει την οργανωτική αξία διαβιβαιώνοντας, συμβουλευοντας και προβλέποντας με αντικειμενικότητα και με βάση την αξιολόγηση κινδύνων (risk based). Οι βασικές διαβιβαιωτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες του ΕΕ είναι:

- να παρέχει εύλογη διασφάλιση, υπό τη μορφή ανεξάρτητης γνώμης, ως προς την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της HoldCo
- να βοηθά τη Διοίκηση στην πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης ή υπεξαίρεσης (αντιδεοντολογικές πρακτικές)
- να βοηθά τη Διοίκηση στην ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των υφιστάμενων πολιτικών και διαδικασιών
- να παρακολουθεί συστηματικά και να διασφαλίζει ότι λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση των συστάσεων του ελέγχου εντός των συμφωνηθεισών ημερομηνιών,
- να συμμετέχει σε έργα της HoldCo με συμβουλευτική και διαβιβαιωτική ιδιότητα

Eurobank

Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου (ΓΔΕΕ) είναι μια ανεξάρτητη και αντικειμενική, διαβιβαιωτική και συμβουλευτική μονάδα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών. Η ΓΔΕΕ έχει επαρκή οργανωτική δομή και κατάλληλους πόρους προκειμένου να διασφαλίσει ότι μπορεί να εκπληρώσει τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της.

Η ΓΔΕΕ απαρτίζεται από τον Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit Sector), τη Διεύθυνση Forensic Audit Division, τη Διεύθυνση International Audit και τη Διεύθυνση Business Monitoring and Organizational Support. Στη ΓΔΕΕ ανήκει επίσης η μονάδα Quality Assurance, η οποία αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον εσωτερικό έλεγχο Ομίλου και τη συμμόρφωση με τα Διεθνή Πρότυπα (IIA Standards). Η μονάδα αυτή λειτουργεί ως Centre of Excellence for Audit Standards & Methodology, ενεργεί ως σύμβουλος της ΓΔΕΕ σε θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση της ποιότητας και τη μεθοδολογία.

Προκειμένου να διαφυλαχθεί η ανεξαρτησία της, η ΓΔΕΕ αναφέρεται λειτουργικά στην Επιτροπή Ελέγχου και διοικητικά στο Διευθύνοντα Σύμβουλο. Το Δ.Σ. έχει αναθέσει την ευθύνη για την παρακολούθηση της δραστηριότητας της ΓΔΕΕ στην Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας. Ο Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου διορίζεται από την Επιτροπή Ελέγχου, η οποία και αξιολογεί την απόδοσή του.

Οι βασικές διαβιβαιωτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες της ΓΔΕΕ είναι:

- να παρέχει εύλογη διασφάλιση, υπό τη μορφή ανεξάρτητης γνώμης, ως προς την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας και των θυγατρικών της. Προκειμένου να διαμορφώσει μια γνώμη, η ΓΔΕΕ καταρτίζει και εκτελεί ένα πρόγραμμα ελεγκτικών εργασιών (βάσει της αξιολόγησης κινδύνου του ελεγκτικού κόσμου)
- να βοηθά και να παρέχει συμβουλές στη Διοίκηση για την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης ή υπεξαίρεσης ή αντιδεοντολογικών πρακτικών και να αναλαμβάνει ειδικά έργα όποτε απαιτείται
- να βοηθά τη Διοίκηση στην ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των υφιστάμενων πολιτικών και διαδικασιών
- να παρακολουθεί συστηματικά και να διασφαλίζει ότι λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση των συστάσεων του ελέγχου εντός των συμφωνηθεισών ημερομηνιών
- εκτελεί οποιαδήποτε άλλα ειδικά καθήκοντα που απαιτούνται από τις Εποπτικές Αρχές ή/και συμμετέχει σε έργα σε ολόκληρη την τράπεζα που αναλαμβάνει η Τράπεζα
- να συμμετέχει σε έργα της Τράπεζας με συμβουλευτική και διαβιβαιωτική ιδιότητα
- αξιολογεί την απόδοση των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου του Ομίλου, οι οποίες έχουν άμεση γραμμή αναφοράς στην ΓΔΕΕ

5.2 Διαχείριση Κινδύνου

Eurobank Holdings

Ως μέρος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η HoldCo έχει συνάψει Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreement/SLA) με την Eurobank προκειμένου να λάβει υποστηρικτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλους τους τομείς διαχείρισης κινδύνων (πιστωτικοί κίνδυνοι, αγορά, ρευστότητα και λειτουργικοί κίνδυνοι) που αναλαμβάνει ο Όμιλος. Οι πιο σημαντικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω της προαναφερόμενης SLA περιγράφονται παρακάτω:

- Παροχή συμβουλών σε σχέση με:
 - Αναγνώριση, εκτίμηση και παρακολούθηση πιστωτικού κινδύνου
 - Διασφάλιση της πολιτικής και των οδηγιών (στρατηγική και προϊόντα) που προτείνουν οι υπεύθυνες μονάδες και οι Services είναι σύμφωνες με τις ισχύουσες οδηγίες και τις κανονιστικές οδηγίες πιστωτικής πολιτικής
 - Τυποποίηση διαδικασιών και κατευθυντήριων γραμμών
 - Ενημέρωση και συντήρηση του βασικού εγγράφου στρατηγικού πλαισίου κινδύνου
 - Συμμετοχή σε επιτροπές διαβούλευσης συστημικών τραπεζών
 - Αξιολόγηση νέων προϊόντων αναδιάρθρωσης και πρωτοβουλίες πριν από την υποβολή στην ΕΔΠΔ ή την έγκριση
- Συντονισμός των σχετικών ρυθμιστικών αναφορών με τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE)
- Παροχή στοιχείων για υποβολή στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό και Ζετές επιχειρηματικό σχέδιο, μηνιαία πραγματικά δεδομένα MIS (συμπεριλαμβανομένων ελληνικών και διεθνών θυγατρικών),
- Παροχή συμβουλών σχετικά με τον προσδιορισμό, την υποστήριξη/συμβουλή, την καταγραφή και την αξιολόγηση των κινδύνων ρευστότητας και την οικονομική παρακολούθηση,
- Παροχή συμβουλών στον προσδιορισμό, την αξιολόγηση, την καταγραφή και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων (π.χ. RCSA, σύλληψη συμβάντων, εξωτερική ανάθεση κ.λπ.)
- Παροχή συμβουλών για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την καταγραφή και την παρακολούθηση του κλιματικού κινδύνου

Eurobank

Η Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου (ΓΔΔΚ) με επικεφαλής τον Γενικό Διευθυντή Risk Management Ομίλου (Group Chief Risk Officer - GCRO), λειτουργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές μονάδες και έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς, του κινδύνου ρευστότητας, του λειτουργικού κινδύνου και του κλιματικού κινδύνου που αναλαμβάνεται από τον Όμιλο.

Η ΓΔΔΚ Ομίλου αποτελείται από τη Γενική Διεύθυνση Πίστης Ομίλου, τον Τομέα Πιστωτικού Ελέγχου Ομίλου, τον Τομέα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου, τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Αγορών & Αντισυμβαλλομένων Ομίλου, τον Τομέα Λειτουργικών Κινδύνων Ομίλου, τον Τομέα Επικύρωσης & Διαχείρισης Υποδειγμάτων Ομίλου, τον Τομέα Στρατηγικού Σχεδιασμού & Λειτουργιών της ΓΔΔΚ Ομίλου, τη Διεύθυνση Ανάλυσης Κινδύνων, τη Διεύθυνση Κλιματικού Κινδύνου Ομίλου και τον Τομέα Εποπτικών Σχέσεων & Σχεδιασμού²².

Ο GCRO λειτουργεί ως κεντρικό σημείο αναφοράς για τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου και έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη του πλαισίου για τη διάθεση ανάληψης κινδύνων, καθώς και για την επίβλεψη και τον συντονισμό της ανάπτυξης και της εφαρμογής επαρκών πολιτικών μέτρησης και διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς, του κινδύνου ρευστότητας, του λειτουργικού κινδύνου και του κλιματικού κινδύνου.

Ο GCRO εξετάζει τις πιστωτικές πολιτικές, όπως ετοιμάζονται από τις αρμόδιες μονάδες της Γενικής Διεύθυνσης, πριν από την υποβολή τους για τελική έγκριση στην Επιτροπή Κινδύνων ή στο Δ.Σ. και επιβλέπει την ορθή εφαρμογή τους. Ο GCRO ενημερώνει έγκαιρα την Επιτροπή Κινδύνων για τυχόν αποκλίσεις από την πιστωτική πολιτική ή πιθανά θέματα που έρχονται σε αντίθεση με την εγκεκριμένη στρατηγική κινδύνων και την διάθεση ανάληψης κινδύνων.

Ο GCRO είναι υπεύθυνος να παρέχει στην Επιτροπή Κινδύνων, σε μηνιαία βάση, επαρκή πληροφόρηση ούτως ώστε η τελευταία να έχει τη δυνατότητα να εποπτεύει κατάλληλα και να ενημερώνει το Δ.Σ. για θέματα σχετικά με την έκθεση / το προφίλ κινδύνων και τη μελλοντική στρατηγική σχετικά με τους κινδύνους. Επιπλέον, ο GCRO επιβλέπει τη συμμόρφωση με τα εγκεκριμένα όρια της διάθεσης για ανάληψη κινδύνων και επικοινωνεί στην Επιτροπή Κινδύνων τη συμμόρφωση με τα εν λόγω όρια καθώς και τις τυχόν αποκλίσεις που προκύπτουν.

Η Eurobank έχει μια καλά εδραιωμένη στρατηγική και σαφείς στόχους διαχείρισης κινδύνων που πρέπει να υλοποιηθούν μέσω βασικών διαδικασιών και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνων. Σε στρατηγικό επίπεδο, οι στόχοι της διαχείρισης κινδύνων είναι:

- Αναγνώριση όλων των σημαντικών κινδύνων της Τράπεζας,
- Διασφάλιση ότι το επιχειρηματικό σχέδιο είναι σύμφωνο με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων της Τράπεζας,
- Βελτιστοποίηση της σχέσης κινδύνου / απόδοσης στη λήψη αποφάσεων, επιβεβαιώνοντας ότι αυτές λαμβάνονται όσο το δυνατόν γίνεται σε συνεργασία με τις επιχειρηματικές μονάδες και διασφαλίζοντας συγχρόνως την ύπαρξη ενός ανεξάρτητου ελεγκτικού μηχανισμού,
- Διασφάλιση ότι τα πλάνα επιχειρηματικής ανάπτυξης υποστηρίζονται επαρκώς από αποτελεσματικές υποδομές διαχείρισης κινδύνων,

²² Η Διεύθυνση Εποπτικών Σχέσεων & Σχεδιασμού έχει διπλή γραμμή αναφοράς στον GCRO και τον GCFO

- Διαχείριση του προφίλ κινδύνου με τρόπο που θα διασφαλιστεί ότι η επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων είναι εφικτή ακόμα και υπό δυσμενείς επιχειρηματικές συνθήκες,
- Υποστήριξη των ανώτερων διευθυντικών στελεχών με σκοπό τη βελτίωση του ελέγχου και του συντονισμού της ανάληψης κινδύνων σε όλες τις επιχειρηματικές μονάδες,
- Καλλιέργεια μιας ισχυρής κουλτούρας κινδύνου σε όλη την Τράπεζα, ενθαρρύνοντας μια θετική στάση απέναντι στη διαχείριση κινδύνων, τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς και το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου, μέσω ισχυρής συνειδητοποίησης κινδύνου και ιδιοκτησίας, όπου όλα τα μέλη του προσωπικού θεωρούν τη διαχείριση κινδύνου ως αναπόσπαστο μέρος των καθημερινών τους αρμοδιοτήτων
- Παροχή του πλαισίου, των διαδικασιών και των κατευθυντήριων γραμμών προκειμένου να είναι δυνατή από όλους τους εργαζομένους η διαχείριση κινδύνων στις περιοχές ενασχόλησής τους, σε όλες τις επιχειρηματικές μονάδες,
- Παροχή συμβουλών και υποστήριξη της Eurobank Holdings στη διαχείριση κινδύνων σύμφωνα με τη Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreement/SLA) μεταξύ της Eurobank Holdings και της Eurobank.

Η Διαχείριση Κινδύνων μαζί με την Κανονιστική Συμμόρφωση και άλλες Μονάδες εμπλέκονται στην αξιολόγηση όλων των προϊόντων και υπηρεσιών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

Ο Όμιλος εφαρμόζει τα στοιχεία του Μοντέλου Τριών Γραμμών Άμυνας (Three Lines of Defense Model) για τη διαχείριση κινδύνου. Το Μοντέλο Τριών Γραμμών Άμυνας ενισχύει τη διαχείριση και τον έλεγχο κινδύνου καθορίζοντας ρόλους και ευθύνες εντός του οργανισμού. Υπό την επίβλεψη και την καθοδήγηση του Δ.Σ., τρεις ξεχωριστές ομάδες εντός του οργανισμού είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου. Οι ευθύνες καθεμιάς από αυτές τις ομάδες ή γραμμές άμυνας είναι:

Γραμμή 1 - Κατοχή και διαχείριση των κινδύνων και ελέγχων. Οι λειτουργίες πρώτης γραμμής είναι υπόλογες για αυτήν την ευθύνη, καθώς κατέχουν τις ανταμοιβές και είναι οι κύριοι παράγοντες που δημιουργούν κινδύνους.

Γραμμή 2 - Παρακολούθηση κινδύνων και ελέγχων για την υποστήριξη της Εκτελεστικής Διοίκησης, παρέχοντας εποπτεία, πρόκληση, συμβουλές και καθοδήγηση σε επίπεδο Ομίλου. Αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις Μονάδες Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Γραμμή 3 - Παροχή ανεξάρτητης διασφάλισης στο Δ.Σ. και στην Εκτελεστική Διοίκηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνου και ελέγχου. Αυτή αναφέρεται στον Εσωτερικό Έλεγχο.

5.3 Κανονιστική Συμμόρφωση

Eurobank Holdings

Η Κανονιστική Συμμόρφωση της Eurobank Holdings έχει συσταθεί με την έγκριση του Δ.Σ. και της Επιτροπής Ελέγχου της Eurobank Holdings. Λειτουργεί ως μόνιμη και ανεξάρτητη μονάδα από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Eurobank Holdings, ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων. Για να διασφαλίσει την ανεξαρτησία της, έχει γραμμή αναφοράς στην Επιτροπή Ελέγχου της Eurobank Holdings και για διοικητικά θέματα στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Η Επιτροπή Ελέγχου σε διαβούλευση με την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης προτείνει Δ.Σ. για έγκριση το διορισμό, αντικατάσταση ή παύση του Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Eurobank Holdings. Η απόδοση του Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης αξιολογείται σε ετήσια βάση από την Επιτροπή Ελέγχου. Ο Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης παρακολουθεί όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου και υποβάλλει τριμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις (ανά ρυθμιστικές απαιτήσεις) συνοψίζοντας τη δραστηριότητα της Κανονιστικής Συμμόρφωσης και επισημαίνοντας τα κύρια ζητήματα.

Αποστολή της Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι να προάγει εντός της Eurobank Holdings της μια εταιρική κουλτούρα, η οποία ενθαρρύνει τη δεοντολογική συμπεριφορά και τη δέσμευση για συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο καθώς και με τα διεθνή πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης.

Ο κύριος σκοπός της Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Eurobank Holdings είναι η διασφάλιση ενός επαρκούς συστήματος εσωτερικών ελέγχων το οποίο της επιτρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με το σύνολο των ηθικών αξιών που περιέχονται στον "Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής" της και σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και εσωτερικές πολιτικές. Ειδικότερα, για τα κανονιστικά θέματα εντός του πεδίου ευθύνης της, η Κανονιστική Συμμόρφωση της Eurobank Holdings είναι υπεύθυνη να:

- παρέχει ευαισθητοποίηση σχετικά με την κανονιστική συμμόρφωση στη Eurobank Holdings
- παρέχει συμβουλές προς το Δ.Σ. και τη Διοίκηση σχετικά με τη συμμόρφωση της Eurobank Holdings με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και να διασφαλίζει τη διαρκή ενημέρωσή τους για τις σχετικές εξελίξεις
- εκδίδει, όποτε είναι απαραίτητο, πολιτικές, διαδικασίες και άλλα έγγραφα, όπως εγχειρίδια συμμόρφωσης, εσωτερικούς κώδικες δεοντολογίας και κατευθυντήριες οδηγίες για πρακτικά θέματα, με σκοπό την παροχή καθοδήγησης στο προσωπικό σχετικά με την κατάλληλη εφαρμογή των νόμων, κανόνων και προτύπων και υποστηρίζει τις επιχειρηματικές μονάδες στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών για ρυθμιστικά θέματα και διαδικασιών
- εξετάζει νέες υπηρεσίες και να συμβουλεύει για τους πιθανούς κινδύνους συμμόρφωσης
- διασφαλίζει ότι το προσωπικό είναι επαρκώς εκπαιδευμένο σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης
- υποστηρίζει και εξετάζει τη συμμόρφωση, εάν απαιτείται, τη διαχείριση επιχειρησιακών γραμμών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων διαχείρισης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης,

- παρακολουθεί και ελέγχει αν το προσωπικό εφαρμόζει αποτελεσματικά τις εσωτερικές διαδικασίες που αποσκοπούν στην επίτευξη συμμόρφωσης με τις κανονιστικές διατάξεις
- παρακολουθεί, μέσω κατάλληλων διαδικασιών, τη συμμόρφωση του προσωπικού με τις εσωτερικές πολιτικές και τον «Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής» προκειμένου να εντοπίσει ενδείξεις απάτης
- παρακολουθεί την έγκαιρη υποβολή των εκθέσεων προς τις Εποπτικές Αρχές και αναφέρει στην Επιτροπή Ελέγχου τυχόν καθυστερήσεις και πρόστιμα από πιθανές παραβιάσεις των κανονισμών
- εκπληρώνει τις απαιτήσεις που προβλέπονται από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο και συνεργάζεται με τις Εποπτικές Αρχές και τους εξωτερικούς φορείς σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης.

Eurobank

Η Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου έχει συσταθεί με την έγκριση του Δ.Σ. και της Επιτροπής Ελέγχου της Eurobank. Λειτουργεί ως μόνιμη και ανεξάρτητη μονάδα από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Τράπεζας, ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων. Για να διασφαλίσει την ανεξαρτησία της, η Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου έχει γραμμή αναφοράς στην Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας και για διοικητικά θέματα στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Η Επιτροπή Ελέγχου σε συνεννόηση με την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης προτείνει στο Δ.Σ. για έγκριση το διορισμό, την αντικατάσταση ή την παύση του Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου. Ο Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου αξιολογείται σε ετήσια βάση από την Επιτροπή Ελέγχου. Επίσης, ο Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου παρίσταται σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου και υποβάλλει τριμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις (ανά ρυθμιστικές απαιτήσεις) συνοψίζοντας τη δραστηριότητα Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου και επισημαίνοντας τα κύρια σχετικά ζητήματα.

Ο σκοπός της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου είναι να προάγει εντός της Τράπεζας και των θυγατρικών της (Όμιλος Eurobank) μια εταιρική κουλτούρα η οποία ενθαρρύνει τη δεοντολογική συμπεριφορά μέσω της ακεραιότητας και τη δέσμευση για συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο καθώς και με τα διεθνή πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης.

Η κύρια αρμοδιότητα της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου είναι η διασφάλιση ενός επαρκούς συστήματος εσωτερικών ελέγχων στον Όμιλο Eurobank, το οποίο του επιτρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με το σύνολο των ηθικών αξιών όπως αυτές ορίζονται στον «Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής» και σε συμμόρφωση με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, τις εσωτερικές πολιτικές και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Συνοπτικά, για τα κανονιστικά θέματα εντός του πεδίου ευθύνης της, η Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου είναι υπεύθυνη να:

- παρέχει ευαισθητοποίηση σχετικά με την κανονιστική συμμόρφωση στον Όμιλο Eurobank
- συμβουλεύει το Δ.Σ. και τη Διοίκηση σχετικά με τη συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και να διασφαλίζει τη διαρκή ενημέρωσή τους για τις σχετικές εξελίξεις,
- εκδίδει πολιτικές, διαδικασίες και άλλα έγγραφα με σκοπό την παροχή καθοδήγησης στο προσωπικό σχετικά με την κατάλληλη εφαρμογή των νόμων, κανόνων και προτύπων και να υποστηρίζει τις επιχειρηματικές μονάδες στην ανάπτυξη και την εφαρμογή ρυθμιστικών πολιτικών και διαδικασιών,
- εξετάζει υπηρεσίες Υψηλού Κινδύνου και να συμβουλεύει για τους πιθανούς κινδύνους συμμόρφωσης,
- διασφαλίζει ότι το προσωπικό είναι επαρκώς εκπαιδευμένο και ενημερώνεται συνεχώς σε θέματα συμμόρφωσης, σχεδιάζοντας εκπαιδευτικά προγράμματα και συνεργάζεται με τη Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού (HR) για την υλοποίησή τους,
- αναπτύσσει ένα ισχυρό πλαίσιο αναγνώρισης και αξιολόγησης των κινδύνων συμμόρφωσης. Υποστηρίζει και εξετάζει τη συμμόρφωση, εάν απαιτείται, τη διαχείριση επιχειρησιακών γραμμών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων διαχείρισης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης
- συντονίζει τις ενέργειες διαχείρισης κινδύνου συμμόρφωσης που εκτελούνται από άλλες επιχειρηματικές μονάδες
- παρακολουθεί και ελέγχει αν το προσωπικό εφαρμόζει αποτελεσματικά τις εσωτερικές διαδικασίες που αποσκοπούν στην επίτευξη συμμόρφωσης με τις κανονιστικές διατάξεις και υποβάλει αναφορές στις Μονάδες για πιθανές παραβιάσεις, προκειμένου οι τελευταίες να προχωρήσουν στις απαραίτητες βελτιώσεις
- παρακολουθεί τη συμμόρφωση του προσωπικού με τις εσωτερικές πολιτικές και τον «Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής» προκειμένου να εντοπίσει πιθανές παραβιάσεις ή ενδείξεις απάτης,
- παρακολουθεί την έγκαιρη υποβολή των εκθέσεων προς τις Εποπτικές Αρχές και να αναφέρει στην Επιτροπή Ελέγχου τυχόν καθυστερήσεις και πρόστιμα από πιθανές παραβιάσεις των κανονισμών,
- εκπληρώνει τις απαιτήσεις που προβλέπονται από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο και να συνεργάζεται με τις Εποπτικές Αρχές και τους εξωτερικούς φορείς για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης
- εποπτεύει, παρακολουθεί, συντονίζει και αξιολογεί τις δραστηριότητες των Υπεύθυνων Κανονιστικής Συμμόρφωσης των τοπικών και διεθνών θυγατρικών της Τράπεζας, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τα κανονιστικά πρότυπα του Ομίλου Eurobank.

Το πεδίο των δραστηριοτήτων της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου καλύπτει τα ακόλουθα βασικά κανονιστικά θέματα:

- το Οικονομικό Έγκλημα, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της νομοθεσίας κατά της φοροδιαφυγής (φορολογική συμμόρφωση). Το πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνει την παροχή έγκαιρων και ορθών απαντήσεων στα αιτήματα των Εποπτικών και Δικαστικών Αρχών για την άρση του τραπεζικού απορρήτου ή τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τη συνεργασία μαζί τους. Η Επιτροπή Ελέγχου σε συνεργασία με την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης προτείνει στο Δ.Σ. για έγκριση το διορισμό, την αντικατάσταση ή απόλυση του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, που μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης, και του Αναπληρωτή του,

- τη νομοθεσία για τους κανόνες συμπεριφοράς της χρηματοπιστωτικής αγοράς, όσον αφορά την παροχή επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών σε πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών σχετικά με τη χειραγώγηση της αγοράς, την κατάχρηση προνομιακών πληροφοριών, την παράνομη αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών και άλλα οικονομικά εγκλήματα
- τους εσωτερικούς κανόνες συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών διατάξεων περί σύγκρουσης συμφερόντων, του εσωτερικού κώδικα δεοντολογίας, της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς και των νόμων και των κανονισμών σχετικά με τον αθέμιτο ανταγωνισμό,
- τους νόμους και τους κανονισμούς για την προστασία των καταναλωτών (συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της συμμόρφωσης της Τράπεζας με το θεσμικό πλαίσιο για τους αδρανείς λογαριασμούς, τον Κώδικα Δεοντολογίας δανείων της ΤτΕ, την Οδηγία περί υπηρεσιών πληρωμών και το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων),
- οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο το οποίο σύμφωνα με νόμο ή κανονιστική διάταξη εμπίπτει στις αρμοδιότητες της κανονιστικής συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της παρακολούθησης της ευθυγράμμισης των δραστηριοτήτων της Τράπεζας με νομικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις σχετικά με προσωπικά δεδομένα και εταιρική διακυβέρνηση.

6. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Αρχές Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει ένα Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου που βασίζεται σε βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και στην ορολογία COSO και έχει σχεδιαστεί για να παρέχει εύλογη διασφάλιση όσον αφορά την επίτευξη των στόχων στις ακόλουθες κατηγορίες:

- την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των εργασιών,
- την αξιοπιστία και την πληρότητα των οικονομικών καταστάσεων καθώς και των καταστάσεων διοικητικής πληροφόρησης,
- τη συμμόρφωση με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Ομίλου περιγράφονται κατωτέρω:

- **Περιβάλλον Ελέγχου:** Το περιβάλλον ελέγχου αποτελεί το θεμέλιο για όλα τα επιμέρους στοιχεία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, παρέχει πειθαρχία και συνοχή και ενδυναμώνει τη συνείδηση του ελέγχου από τους εργαζόμενους. Η ακεραιότητα και οι υψηλές ηθικές αξίες που εκπορεύονται από τη φιλοσοφία διοίκησης, τον τρόπο λειτουργίας καθώς και τις κατάλληλες προσλήψεις και πολιτικές κατάρτισης, διασφαλίζουν την ικανότητα του προσωπικού του Ομίλου. Η οργανωτική δομή του Ομίλου είναι κατάλληλη για το μέγεθος και την πολυπλοκότητα του οργανισμού, παρέχοντας σαφώς καθορισμένες αρμοδιότητες και γραμμές αναφοράς καθώς και ξεκάθαρες γραμμές διοίκησης.
- **Διαχείριση Κινδύνων:** Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η ανάληψη κινδύνων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων του. Έχει καθιερώσει επομένως μηχανισμούς για τον εντοπισμό αυτών των κινδύνων και την αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεών τους στην επίτευξη των στόχων του Ομίλου. Δεδομένου ότι οι συνθήκες στην οικονομία, τη βιομηχανία, το κανονιστικό και λειτουργικό πλαίσιο θα συνεχίσουν να αλλάζουν, οι μηχανισμοί διαχείρισης κινδύνου θα πρέπει να καθορίζονται (και να εξελίσσονται), κατά τρόπο που να επιτρέπει τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των ιδιαίτερων και των νέων κινδύνων που συνδέονται με τις αλλαγές αυτές.
- **Ελεγκτικοί Μηχανισμοί:** Οι μηχανισμοί του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αποτυπώνονται στις πολιτικές και τις λεπτομερείς διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι εργασίες εκτελούνται με ασφάλεια και όλες οι συναλλαγές καταγράφονται με ακρίβεια, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες και τους κανονισμούς που έχει ορίσει η Διοίκηση. Οι μηχανισμοί αυτοί καλύπτουν το σύνολο των οργανωτικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σε όλα τα διοικητικά επίπεδα και σε όλες τις λειτουργίες. Ένα από τα κύρια μέτρα σε επίπεδο οργάνωσης που εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου του Ομίλου είναι ο διαχωρισμός των καθηκόντων. Οι αρμοδιότητες που διαχωρίζονται είναι: η εγκριτική (όρια, υπερβάσεις ορίου, ειδικές συναλλαγές), η συναλλακτική, η διοικητική (διοικητικές πληροφορίες, εκκαθάριση, επιβεβαιωτικοί έλεγχοι, έλεγχοι έγκρισης συναλλαγών, έλεγχοι τεκμηρίωσης συναλλαγών, τήρηση αρχείου, φύλαξη) και η ελεγκτική (συμφωνίες, παρακολούθηση ορίων, έγκριση υπέρβασης ορίων, διαχείριση κινδύνων, έλεγχοι συμμόρφωσης, απογραφές).
- **Πληροφόρηση και Επικοινωνία:** Οι πληροφορίες πρέπει να εντοπίζονται, να συλλέγονται και να μεταφέρονται σε μορφή και χρόνο τέτοιο ώστε να επιτρέπουν στους εργαζόμενους να ασκούν τα καθήκοντά τους. Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει αποτελεσματικά κανάλια επικοινωνίας προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες μεταφέρονται προς όλες τις κατευθύνσεις μέσα στους κόλπους του οργανισμού. Υπάρχουν επίσης οι σχετικοί μηχανισμοί για να λαμβάνουν την κατάλληλη εξωτερική πληροφόρηση καθώς και να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τρίτα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των εποπτικών αρχών, των μετόχων και των πελατών.
- **Παρακολούθηση και έλεγχος:** Ο Όμιλος έχει θεσπίσει μηχανισμούς για το συνεχή έλεγχο των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της συνήθους πορείας των εργασιών. Αυτοί περιλαμβάνουν τακτικές διαχειριστικές και εποπτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες ενέργειες που διενεργεί το προσωπικό κατά την άσκηση των καθηκόντων του, οι οποίες αξιολογούν την απόδοση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου. Γίνονται επίσης ανεξάρτητες αξιολογήσεις του συστήματος εσωτερικού ελέγχου από την Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, το πεδίο εφαρμογής και η συχνότητα των οποίων εξαρτώνται κατά κύριο λόγο από την αξιολόγηση των κινδύνων και την

αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών ελέγχου. Τυχόν ελλείψεις του συστήματος εσωτερικού ελέγχου επισημαίνονται μέσω της ιεραρχίας, και τα σοβαρά θέματα αναφέρονται στη Διοίκηση, την Επιτροπή Ελέγχου και το Δ.Σ. Κάθε τρία χρόνια η αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας σε ενοποιημένη και ατομική βάση αξιολογείται ανεξάρτητα από ελεγκτική εταιρεία, διαφορετική από αυτήν που έχει αναλάβει το ρόλο του Ορκωτού Ελεγκτή, όπως ορίζεται στην Πράξη Διοικητή της ΤτΕ 2577/2006. Η αναφορά αξιολόγησης, μετά την αξιολόγηση/ αναγνώριση από τα αρμόδια όργανα της HoldCo / Bank (Επιτροπή Ελέγχου και ΔΣ), υποβάλλεται στην ΤτΕ.

Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ)

Το ΣΣΕ της HoldCo και της Eurobank έχει ενδεικτικά, και όχι περιοριστικά, τα ακόλουθα βασικά χαρακτηριστικά:

- Κώδικα Δεοντολογίας και διαδικασίες για την παρακολούθηση της εφαρμογής του,
- Εγκεκριμένο οργανόγραμμα σε πλήρη ανάπτυξη, για όλα τα επίπεδα ιεραρχίας, και με διάκριση λειτουργιών σε κύρια και δευτερεύουσα, στο οποίο καθορίζεται με σαφήνεια η περιοχή ευθύνης ανά τομέα/τμήμα,
- Σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου,
- Περιγραφή στρατηγικού σχεδιασμού, διαδικασία ανάπτυξης και υλοποίησής του,
- Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης ανά σημαντική δραστηριότητα, με αντίστοιχη αναφορά και εντοπισμό των αποκλίσεων σε περιοδική βάση, καθώς και την αιτιολόγησή τους,
- Πλήρες και ενημερωμένο καταστατικό που προσδιορίζει και αντικατοπτρίζει με σαφήνεια το αντικείμενο εκμετάλλευσης, την εργασία και τους κύριους στόχους του οικονομικού φορέα,
- Περιγραφή καθηκόντων διευθύνσεων, τμημάτων και περιγραφών θέσεων εργασίας,
- Καταγραφή πολιτικών και διαδικασιών σημαντικών λειτουργιών της HoldCo/Bank και προσδιορισμό εσωτερικών ελέγχων,
- Διαδικασίες συμμόρφωσης με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο (Regulatory Compliance),
- Διαδικασίες αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνου,
- Διαδικασίες για την ακεραιότητα και την αξιοπιστία των οικονομικών πληροφοριών,
- Διαδικασίες πρόσληψης, εκπαίδευσης, ανάθεσης, στόχευσης και αξιολόγησης της απόδοσης στελεχών,
- Διαδικασίες για την ασφάλεια, την επάρκεια και την αξιοπιστία των πληροφοριακών συστημάτων,
- Διαδικασίες για την προστασία του προσωπικού και των περιουσιακών στοιχείων,
- Περιγραφή των γραμμών αναφοράς και των καναλιών επικοινωνίας εντός και εκτός του οργανισμού,
- Μηχανισμό παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών,
- Διαδικασία περιοδικής αξιολόγησης της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του ΣΕΕ από ανεξάρτητο ελεγκτή,
- Πολιτικές για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και άλλα θέματα ESG.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των ανωτέρω, η HoldCo και η Eurobank έχουν καταγράψει πολιτικές και διαδικασίες για τη λειτουργία των μονάδων. Οι διαδικασίες περιλαμβάνουν σαφή αναφορά στους εσωτερικούς ελέγχους που έχουν θεσπιστεί για την αντιμετώπιση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν και στον υπεύθυνο για κάθε διαδικασία, ενώ αξιολογούνται επίσης στο πλαίσιο της αξιολόγησης του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης.

Αξιολόγηση των ΣΕΕ

Η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος 2577/9.3.2006 και τον Κανονισμό Λειτουργίας της, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια του ΣΕΕ της Τράπεζας, καθώς και των θυγατρικών της Τράπεζας ετησίως, με βάση τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου της Τράπεζας, τα πορίσματα και τις παρατηρήσεις των εξωτερικών ελεγκτών και των εποπτικών αρχών. Η Επιτροπή Ελέγχου βασίζεται στους μηχανισμούς εποπτείας και αναφοράς που έχει δημιουργήσει με τις Επιτροπές Ελέγχου των θυγατρικών του Ομίλου.

Ομοίως, η Επιτροπή Ελέγχου της HoldCo, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια του ΣΕΕ, με βάση τα σχετικά δεδομένα και πληροφορίες του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου της HoldCo, τα πορίσματα και τις παρατηρήσεις των εξωτερικών ελεγκτών και των εποπτικών αρχών.

Ανεξάρτητη αξιολόγηση των ΣΕΕ της HoldCo και της Τράπεζας

Τον Μάρτιο του 2021, η PwC παρουσίασε στα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου το πεδίο εφαρμογής, τα ευρήματα και τη μεθοδολογία που ακολούθησε η PwC για την Ανεξάρτητη τριετή αξιολόγηση του ΣΕΕ της HoldCo/Τράπεζας σύμφωνα με Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος 2577/9.3.2006.

Με βάση τις διαδικασίες που πραγματοποιήθηκαν και τα στοιχεία που ελήφθησαν, δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι τα ΣΣΕ, τη δεδομένη στιγμή της αξιολόγησης, δεν συμμορφωνόταν σε όλες τις ουσιώδεις πτυχές των απαιτήσεων της προαναφερόμενης Πράξης της ΤτΕ.

Αναφορικά με τις 26 παρατηρήσεις που διατύπωσε η PwC (25 παρατηρήσεις χαμηλού κινδύνου και 1 παρατήρηση μεσαίου κινδύνου σχετικά με το μοντέλο επικύρωσης (validation model της Eurobank Bulgaria), η Διοίκηση συμφώνησε να λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση τους.

7. Βιωσιμότητα

Προσέγγιση της βιωσιμότητας

Η Eurobank αναγνωρίζει τη σημασία του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της στην κοινωνία και το περιβάλλον. Έτσι, δίνεται μεγάλη σημασία στην αποτελεσματική ενσωμάτωση των αρχών της βιωσιμότητας και των πτυχών ESG σε όλες τις δραστηριότητες του οργανισμού, του μοντέλου διακυβέρνησής του και των σχετικών δεσμεύσεων.

Επιπλέον, η Eurobank αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο της στη δημιουργία βιώσιμης αξίας για τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η προσέγγιση για την βιωσιμότητα επικεντρώνεται στις συνεχείς προσπάθειες ως χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, εργοδότης και εταιρικός πολίτης (corporate citizen) για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών και κοινωνικών προκλήσεων. Η Eurobank αναπτύσσει την προσέγγισή της σε όλο το φάσμα Περιβάλλοντος, Κοινωνίας και Διακυβέρνησης (ESG) και εξισορροπεί τους στόχους της Στρατηγικής ESG, σύμφωνα με τον εταιρικό σκοπό της Τράπεζας («Prosperity Needs Pioneers») και σε δύο διαφορετικά επίπεδα επιπτώσεων:

- Στρατηγική Οικονομικών Επιπτώσεων (Financed Impact Strategy): Αντίκτυπος που προκύπτει από τις δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας σε συγκεκριμένους τομείς και πελάτες.
- Στρατηγική Λειτουργικών Επιπτώσεων (Operational Impact Strategy): Επιπτώσεις που προκύπτουν από τις λειτουργικές δραστηριότητες και το αποτύπωμα της Τράπεζας.

Η Τράπεζα έχει δώσει προτεραιότητα στη διαχείριση και τον μετριασμό τυχόν υποκείμενων οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών κινδύνων που προκύπτουν ως αναπόσπαστο μέρος της ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών, ενώ συμμορφώνεται με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Επιπλέον, με στόχο την εξισορρόπηση Σκοπού και Επιπτώσεων, η Τράπεζα αναπτύσσει και βελτιώνει μηχανισμούς για τον εντοπισμό, τη μέτρηση και την επικοινωνία των επιπτώσεων, άμεσων και έμμεσων, σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της.

Πολιτικές και Πλαίσια Βιωσιμότητας

Η Eurobank έχει αναλάβει δράση για την επικαιροποίηση του Πλαισίου Πολιτικών Βιωσιμότητας της, για να σκιαγραφήσει την προσέγγιση για τήρηση των ισχυουσών κανονιστικών απαιτήσεων και εθελοντικών πρωτοβουλιών καθώς και υιοθετημένων προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών, επιτρέποντας έτσι μια σύγχρονη και συνεχώς επικαιροποιημένη προσέγγιση της Βιωσιμότητας, σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Το Πλαίσιο Πολιτικών Βιωσιμότητας θέτει τα θεμέλια για την ενσωμάτωση του ESG στο επιχειρηματικό μοντέλο και τις λειτουργίες της Eurobank.

Εστιάζοντας στην κοινωνική πτυχή του ESG, η Eurobank έχει προβεί σε ενέργειες που σκιαγραφούν τις εταιρικές της αξίες, αρχές και δεσμεύσεις εκδίδοντας τη Δήλωση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την Πολιτική Διαφορετικότητας, Ισότητας και Ένταξης καθώς και την Πολιτική κατά της Παρενόχλησης και της Βίας στο Χώρο Εργασίας. Αυτή η προσέγγιση αποτυπώνει τη μηδενική ανοχή για διάφορους τύπους παραβάσεων και διακρίσεων, καθώς και για τις ίσες ευκαιρίες με δικαιοσύνη και αξιοκρατία και ανεξάρτητα από φύλο, εθνικότητα, ηλικία ή άλλα χαρακτηριστικά σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των εργαζομένων (π.χ. πρόσληψη και επιλογή, μάθηση, απόδοση, ανάπτυξη ταλέντου και καριέρας, διαχείριση ανταμοιβής).

Επιπλέον, η Τράπεζα ενέκρινε και εφαρμόζει το Βιώσιμο Χρηματοοικονομικό της Πλαίσιο (Sustainable Finance Framework (SFF)), το οποίο υποστηρίζει τον εντοπισμό βιώσιμων/πράσινων ευκαιριών χρηματοδότησης (χρηματοδότηση της μετάβασης των πελατών της Τράπεζας). Η Τράπεζα έχει επίσης εγκρίνει και δημοσιοποιεί το Πράσινο Ομόλογο. Το Πλαίσιο, το οποίο έχει εξεταστεί από εξειδικευμένο σύμβουλο, διευκολύνει τη χρηματοδότηση έργων που θα αποφέρουν περιβαλλοντικά οφέλη στην οικονομία και θα στηρίξουν την επιχειρηματική στρατηγική και το όραμα της Τράπεζας. Επιπλέον, η Τράπεζα ενέκρινε το Βιώσιμο Επενδυτικό Πλαίσιο της, το οποίο καθορίζει τα αντίστοιχα κριτήρια που χρησιμοποιούνται στην επενδυτική στρατηγική των χαρτοφυλακίων της Τράπεζας, καθώς και τη διαδικασία επιλογής των επιλέξιμων βιώσιμων επενδύσεων. Τα προαναφερθέντα Πλαίσια επιτρέπουν στην Τράπεζα να επιδιώξει οικονομική ανάπτυξη σύμφωνα με τα κριτήρια ESG.

Τα πλαίσια αυτά συμπληρώνονται από την Περιβαλλοντική Πολιτική και την Πολιτική Ενεργειακής Διαχείρισης που εκδόθηκαν στο παρελθόν και απεικονίζουν σχετικές δεσμεύσεις και δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την ενεργειακή απόδοση και ενημερώνονται ανάλογα, ενσωματώνοντας πρόσφατες ρυθμιστικές εξελίξεις. Οι πολιτικές αυτές αποτελούν μέρος του συστήματος εσωτερικών ελέγχων της Eurobank και συμπληρώθηκαν από τη νέα Πολιτική Διαχείρισης Υδάτων που σκιαγραφεί την προσέγγιση της Τράπεζας για την κατάλληλη διαχείριση των υδάτων με έμφαση στη συνεχή βελτίωση του λειτουργικού της αποτυπώματος.

Σχέσεις με ενδιαφερόμενα μέρη

Αναπόσπαστο μέρος της προσέγγισης της Eurobank για τη Βιωσιμότητα είναι η καλλιέργεια ισχυρών σχέσεων εμπιστοσύνης, πίστης, καλής συνεργασίας και αμοιβαίου οφέλους με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις δραστηριότητές της. Στο πλαίσιο αυτό, η Eurobank προωθεί την αμφίδρομη επικοινωνία και αναπτύσσει ανοιχτό διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη της προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ανησυχίες τους. Αναλυτικότερη παρουσίαση του πλαισίου συνεργασίας, των προσδοκιών και των μέσων επικοινωνίας περιλαμβάνεται στην Ετήσια Έκθεση 2021 – Business & Sustainability .

Η διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι η βασική διαδικασία για τον εντοπισμό, την ιεράρχηση προτεραιοτήτων, την επικύρωση και την καταγραφή των ιεραρχημένων επιπτώσεων / ουσιωδών ζητημάτων ESG της Τράπεζας. Αυτή η διαδικασία πραγματοποιείται σε ετήσια βάση μέσω μέρων αποκλειστικών καναλιών επικοινωνίας για συγκεκριμένες ομάδες ενδιαφερομένων καθώς και μέσω ερευνητών/ερωτηματολογίων. Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την προαναφερθείσα διαδικασία και τα αποτελέσματά της ενσωματώνονται στον Ετήσιο Απολογισμό 2021 – Business & Sustainability.

Σε ευθυγράμμιση με την πιο πρόσφατη ενημέρωση των προτύπων της Global Reporting Initiative (GRI), η Τράπεζα θα επικεντρώσει την Ανάλυση Ουσιαστικότητας του 2022 σε επιπτώσεις/εκβάσεις αντί σε θέματα/εκκροές, δίνοντάς τους προτεραιότητα στην καταγραφή με βάση τη σημασία τους (προσέγγιση 4 βημάτων), αξιολογώντας αρνητικές και θετικές επιπτώσεις, καθώς και πραγματικές και πιθανές επιπτώσεις. Στο πλαίσιο της νέας διαδικασίας προσδιορισμού επιπτώσεων, ο προσδιορισμός των επιπτώσεων θα πραγματοποιείται μέσω διαφορετικών εσωτερικών και εξωτερικών πηγών, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής εσωτερικών ενδιαφερομένων με σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή της ESG.

Διακυβέρνηση

Η Τράπεζα έχει εγκρίνει μια δομή διακυβέρνησης σχετικά με τη διαδικασία κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων όσον αφορά τη διαχείριση του ESG και του κλιματικού κινδύνου (τόσο για τον κίνδυνο μετάβασης όσο και για τον φυσικό κίνδυνο). Στο πλαίσιο αυτό, έχει συσταθεί μια ειδική Διεύθυνση Κλιματικού Κινδύνου Ομίλου που υποστηρίζει την ενσωμάτωση των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον (CR&E) στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, με συντονιστικό και εποπτικό ρόλο σε όλες τις σχετικές ροές έργων για να διασφαλίζεται η ευθυγράμμιση με τις δραστηριότητες της στρατηγικής της Τράπεζας και τις προσδοκίες των ρυθμιστικών αρχών. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο της HoldCo/Τράπεζας έχει ορίσει ένα εκτελεστικό μέλος ως υπεύθυνο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον, διασφαλίζοντας ότι σημαντικά ζητήματα ESG λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο των καθηκόντων του, το αρμόδιο μέλος ενημερώνει την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Κινδύνων) και το Διοικητικό Συμβούλιο της HoldCo και της Τράπεζας σχετικά με τους κινδύνους για την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον τουλάχιστον σε εξαμηνιαία βάση.

Η Τράπεζα έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης ESG, με πρόεδρο το μέλος του ΔΣ που είναι υπεύθυνο για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον. Σκοπός της Επιτροπής Διαχείρισης ESG, που ιδρύθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας ο οποίος και διορίζει τα μέλη της, είναι να παρέχει στρατηγική κατεύθυνση για πρωτοβουλίες ESG, να επανεξετάζει τη στρατηγική ESG πριν από την έγκριση, να ενσωματώνει τα στοιχεία της στρατηγικής ESG στο επιχειρηματικό μοντέλο και τις λειτουργίες της Τράπεζας, να εγκρίνει τα επιλέξιμα περιουσιακά στοιχεία των Πλαισίων για τα Πράσινα Ομόλογα, να μετράει και ν' αναλύει τακτικά την πρόοδο των στόχων και των στόχων απόδοσης του ESG, να διασφαλίζει τη σωστή εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών που σχετίζονται με το ESG και να επικυρώνει τις ιεραρχημένες επιδράσεις ESG / Ουσιαστικά Θέματα που αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση - Business & Sustainability, σύμφωνα με τις εποπτικές απαιτήσεις και τις εθελοντικές δεσμεύσεις.

Η Τράπεζα δημιούργησε μια ειδική μονάδα που ονομάζεται Διεύθυνση ESG, η οποία διαδέχθηκε την πρώην Διεύθυνση Βιωσιμότητας / Περιβαλλοντικών & Κοινωνικών Υποθέσεων του Ομίλου, με μια ενημερωμένη, ολοκληρωμένη εντολή σχετικά με ESG. Η Διεύθυνση αναφέρεται στον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον Chief Operating Officer (COO) του Ομίλου και Διεθνών Δραστηριοτήτων και αναλαμβάνει κεντρικό ρόλο στο συντονισμό των δραστηριοτήτων ESG σε όλη την Τράπεζα. Ο προϊστάμενος του τμήματος ESG ενεργεί ως Γραμματέας στην Επιτροπή Διαχείρισης ESG.

Αναφορά και Διαφάνεια

Η HoldCo/Τράπεζα εκδίδει σε ετήσια βάση την Ετήσια Έκθεση – Επιχειρήσεις & Βιωσιμότητα, η οποία παρέχει στους ενδιαφερόμενους μια ολιστική άποψη για την απόδοση των κριτηρίων ESG και συμμορφώνεται με τις Κατευθυντήριες Γραμμές Αναφοράς Βιωσιμότητας της Global Reporting Initiative (GRI). Μέσω της Έκθεσης, η HoldCo/Τράπεζα παρέχει πλήρη γνωστοποίηση των επιπτώσεων στη βιωσιμότητα, όπως οι περιβαλλοντικές επιδόσεις, η ενέργεια και οι εκπομπές, ο κοινωνικός αντίκτυπος και η εταιρική διακυβέρνηση, πληροφορίες σχετικά με πρωτοβουλίες της Τράπεζας ενώ απευθύνεται σε όλα τα ουσιαστικά συμφέροντα των ενδιαφερομένων σε όλο το φάσμα θεμάτων ESG. Ο Ετήσιος Απολογισμός 2020 - Επιχειρήσεις & Βιωσιμότητα είναι προσβάσιμος σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω της εταιρικής ιστοσελίδας. Οι γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα στην έκθεση διασφαλίζονται από έναν αρμόδιο πάροχο διασφάλισης σύμφωνα με το Πρότυπο Διασφάλισης AA1000 (έκδοση 3) και τις σχετικές Αρχές για την πληρότητα, την ουσιαστικότητα, την ανταπόκριση και τον αντίκτυπο, σύμφωνα με την Έκθεση Περιορισμένης Διασφάλισης του ανεξάρτητου ελεγκτή που γνωστοποιείται ως μέρος της Ετήσιας Έκθεσης – Επιχειρήσεις & Βιωσιμότητα. Επιπλέον, η HoldCo/Bank αναφέρει γνωστοποιήσεις όπως απαιτείται από την Ταξινόμηση της ΕΕ (Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου). Συγκεκριμένα, κατά την επανεξέταση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, για να ευθυγραμμιστεί η ταξινόμηση με τις βασικές δραστηριότητές της, παρέχει τους βασικούς δείκτες απόδοσης (KPIs) και άλλες απαιτήσεις γνωστοποίησης που σχετίζονται με τις δεσπόζουσες χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις της, όπως ορίζεται στο άρθρο 10 του άρθρου. 8 Delegated Act. Επιπλέον, στο πλαίσιο των γνωστοποιήσεων του Πυλώνα III σχετικά με τους κινδύνους ESG, η HoldCo/Τράπεζα θα αποκαλύψει πληροφορίες κινδύνου ESG με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2022. Επιπλέον, οι επιδόσεις της Τράπεζας στο περιβάλλον και την ενεργειακή διαχείριση, όσον αφορά τη βελτίωση του λειτουργικού της αποτυπώματος, παρακολουθούνται μέσω συγκεκριμένων δεικτών και συναφών στόχων που γνωστοποιούνται και στην Περιβαλλοντική Έκθεση (EMAS). Αυτό αποτελεί ένα εργαλείο παρακολούθησης και αυτοβελτίωσης περιβάλλοντος και ενέργειας, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις, που ρυθμίζονται από τα ισχύοντα πρότυπα, ελεγμένο και επαληθευμένο από ανεξάρτητο τρίτο μέρος. Στο πλαίσιο της Έκθεσης EMAS, η Τράπεζα αποκαλύπτει το αρχείο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με το πρότυπο ISO14064, όπως επαληθεύεται από εξωτερικό ανεξάρτητο μέρος και σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για το κλίμα.

Επιπλέον, η HoldCo/Bank συμμετέχει ενεργά σε διεθνώς αναγνωρισμένες αξιολογήσεις ESG, με στόχο τη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και διοικητικών επιδόσεων της, την ενίσχυση των σχετικών γνωστοποιήσεων και την περαιτέρω οικοδόμηση της εμπιστοσύνης της επενδυτικής κοινότητας στην Τράπεζα.

8. Γενική Συνέλευση των μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων (Γενική Συνέλευση) είναι το ανώτατο όργανο της HoldCo/Τράπεζας, συγκαλείται από το Δ.Σ. και έχει το δικαίωμα να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την HoldCo/Τράπεζα και είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα θέματα που περιγράφονται στο άρθρο 117 του Νόμου 4548/2018 (όπως για τις τροποποιήσεις του καταστατικού). Όλοι οι μέτοχοι έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν και να ψηφίζουν στη Γενική Συνέλευση είτε αυτοπροσώπως είτε δια νόμιμων αντιπροσώπων τους, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νομική διαδικασία.

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 20% (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που αντιστοιχεί στις μετοχές με δικαίωμα ψήφου (μετοχικό κεφάλαιο). Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία και είναι δεσμευτικές και για τους απόντες και διαφωνούντες μετόχους. Κατ' εξαίρεση, όσον αφορά ορισμένες σημαντικές αποφάσεις, όπως οι περισσότερες αποφάσεις που σχετίζονται με το μετοχικό κεφάλαιο, συγχωνεύσεις κ.λπ. (παρ. 3, άρθρο 130 του Νόμου 4548/2018), η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 50,00% (1/2) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Οι αποφάσεις για τα θέματα αυτά λαμβάνονται με πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3). Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί απαρτία, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται εκ νέου σε επαναληπτική συνεδρίαση όπου απαιτείται μικρότερη απαρτία για τη λήψη αποφάσεων, για όλες τις κατηγορίες αποφάσεων.

Το ΤΧΣ, με βάση το ποσοστό 1,4% που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της HoldCo, σύμφωνα με τον Νόμο 3864/2010 όπως ισχύει και το TRFA μεταξύ της Τράπεζας, της HoldCo και του ΤΧΣ, ασκεί το δικαίωμα ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις της HoldCo χωρίς περιορισμό.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση πραγματοποιείται κάθε χρόνο έως τη 10η Σεπτεμβρίου. Το Δ.Σ. μπορεί να συγκαλεί εκτάκτως τη Γενική Συνέλευση όταν το κρίνει σκόπιμο ή αναγκαίο ή όταν απαιτείται από το νόμο.

Τα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα της Γενικής Συνέλευσης.

Όσον αφορά τα δικαιώματα μειοψηφίας εφαρμόζονται, ως προς τη διαδικασία, τις προθεσμίες και τον τρόπο άσκησής τους, οι διατάξεις του Νόμου 4548/2018.

Πληροφορίες για τις Γενικές Συνελεύσεις της Eurobank Holdings

Προϋποθέσεις σύγκλησης των Γενικών Συνελεύσεων

Δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου έχουν όλα τα πρόσωπα που εμφανίζονται ως μέτοχοι κοινών μετοχών της HoldCo στο μητρώο του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) που διαχειρίζεται το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε. κατά την Ημερομηνία Καταγραφής, δηλαδή κατά την έναρξη της πέμπτης μέρας πριν από ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης. Η προαναφερθείσα Ημερομηνία Καταγραφής ισχύει και για την Επαναληπτική Συνέλευση. Οι μέτοχοι ενημερώνονται έγκαιρα για την ημερήσια διάταξη κάθε Γενικής Συνέλευσης και χρησιμοποιούνται νέες τεχνολογίες για τη συμμετοχή τους.

Τουλάχιστον 20 ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης ενημερώνονται οι μέτοχοι και τους δίνεται πρόσβαση σε όλη την απαραίτητη πληροφόρηση σύμφωνα με τη νομοθεσία. Η Πρόσκληση στη Γενική Συνέλευση περιλαμβάνει:

- Ημερομηνία, ώρα και τόπο διεξαγωγής
- Θέματα ημερήσιας διάταξης
- Δικαιώματα συμμετοχής και ψήφου με τις σχετικές διαδικασίες
- Δικαιώματα των μετόχων μειοψηφίας
- Διαθέσιμα σχετικά έγγραφα

Όλες οι αποφάσεις και οι πληροφορίες για κάθε Γενική Συνέλευση δημοσιεύονται στην Ενημέρωση Επενδυτών, στον διαδικτυακό τόπο της Eurobank Holdings.

Συμμετοχή και αντιπροσώπηση

Οι μέτοχοι διευκολύνονται να συμμετέχουν στις Γενικές Συνελεύσεις. Όλοι οι μέτοχοι της Eurobank Holdings έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν, αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου. Ο διορισμός αντιπροσώπου πρέπει να γίνει τουλάχιστον 48 ώρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

Στο βαθμό που οι ερωτήσεις των μετόχων για θέματα της ημερήσιας διάταξης δεν απαντώνται κατά τη Γενική Συνέλευση, η HoldCo έχει διαδικασία υποβολής των σχετικών απαντήσεων.

Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της HoldCo, που συνεδρίασε στις 21 Ιουλίου 2022, από απόσταση, σε πραγματικό χρόνο μέσω τηλεδιάσκεψης, συμμετείχαν μέτοχοι που εκπροσωπούσαν 2,768,461,395 μετοχές επί 3.709.161.852 μετοχών, ήτοι ποσοστό 74,64% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου με δικαίωμα ψήφου επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Σε σχέση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όπως αναφέρονται στην από 30.06.2022 πρόσκληση, η Γενική Συνέλευση:

1. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, τις Ετήσιες και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2021 καθώς και τις σχετικές Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.
2. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, τον συμψηφισμό κονδυλίων των λογαριασμών «Αποθεματικά εταιρικού νόμου» και «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» με συσσωρευμένες ζημιές ύψους €13.813.713.430,07 από τον λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».
3. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, τη συνολική διαχείριση για τη χρήση 2021 καθώς και την απαλλαγή των Ελεγκτών για τη χρήση 2021.
4. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου:
 - α) την εκλογή της εταιρείας «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Ανώνυμη Εταιρεία» (KPMG) ως τακτικού ελεγκτή των Ετήσιων και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας για τη χρήση 2022,
 - β) η σχετική αμοιβή της KPMG για τον έλεγχο των Ετήσιων και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας για τη χρήση 2022 να ανέλθει σε €0,2 εκατ. και
 - γ) την τροποποίηση της Τριμερούς Συμφωνίας Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ του ΤΧΣ, της Εταιρείας και της Τράπεζας, για την ενσωμάτωση των προβλέψεων του άρθρου 28 παρ. 2 του Ν. 4701/2020, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα για παράταση της διάρκειας ανάθεσης του ελέγχου στον ίδιο ορκωτό ελεγκτή (εν προκειμένω στην KPMG) και μετά τη λήξη της αρχικής πενταετούς διάρκειας ανάθεσης (2018-2022) για διάστημα που δεν υπερβαίνει συνολικά τα 10 έτη.
5. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, τις αμοιβές που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2021 καθώς και την προκαταβολή αμοιβών για τη χρήση 2022 στα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ως μελών Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.
6. Ψήφισε θετικά επί της Έκθεσης Αποδοχών για τη χρήση 2021.
7. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, την τροποποίηση της Πολιτικής Καταλληλότητας Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
8. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου:
 - α) Η Επιτροπή Ελέγχου να λειτουργεί ως Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου αποτελούμενη από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
 - β) Η Επιτροπή Ελέγχου να απαρτίζεται από 4 μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκ των οποίων τουλάχιστον τα 3 να είναι ανεξάρτητα.
 - γ) Η θτεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου που θα οριστούν από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 1γ του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, θα συμπίπτει με τη θτεία τους ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, δηλαδή θα λήγει στις 23.07.2024, παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η Τακτική Γενική Συνέλευση για το έτος 2024.

Όλες οι πληροφορίες για τη Γενική Συνέλευση βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Eurobank Holding (<https://www.eurobankholdings.gr/el/enimerosi-ependuton/enimerosi-metoxon-eurobank-holdings/genikes-suneleuseis-pages/taktiki-geniki-suneleusi-metoxon-21-07-2022>).

Πληροφορίες για τις Γενικές Συνελεύσεις της Eurobank

Η HoldCo, μετά τη διάσπαση, αποτελεί τον μοναδικό μέτοχο της Eurobank, ο οποίος αντιπροσωπεύει το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 121 παρ. 5 του Ν. 4548/2018, δεν απαιτείται πρόσκληση σύγκλησης γενικής συνέλευσης της Eurobank σε περίπτωση που στη συνέλευση παρίστανται ή εκπροσωπούνται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του κεφαλαίου και κανείς από αυτούς δεν έχει αντίρρηση για τη διεξαγωγή και λήψη της απόφασης. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες γενικές συνελεύσεις της Eurobank.

Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Eurobank, που συνεδρίασε την 21η Ιουλίου 2022, στην Αθήνα, στο «Μέγαρο Ιδρύματος Μποδοσάκ» (αίθουσα «Ιωάννης Σ. Λάτσης») επί της Λεωφόρου Αμαλίας 20, συμμετείχε ο μοναδικός μέτοχος Eurobank Holdings, εκπροσωπώντας 3,683,244,830 μετοχές που αντιστοιχούν στο 100% του μετοχικού της κεφαλαίου με δικαιώματα ψήφου στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, η Γενική Συνέλευση:

1. Ενέκρινε τις Ετήσιες και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις χρήσεως 2021, τις Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και τη Διάθεση κερδών.
2. Ενέκρινε τη συνολική διαχείριση για τη χρήση 2021 και την απαλλαγή των Ελεγκτών για τη χρήση 2021.
3. Ενέκρινε την εκλογή της εταιρείας «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Ανώνυμη Εταιρεία» (KPMG) για τη χρήση 2022 καθώς και τη σχετική τροποποίηση της Τριμερούς Συμφωνίας Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ του ΤΧΣ, της Εταιρείας και της Τράπεζας, για την ενσωμάτωση των προβλέψεων του άρθρου 28 παρ. 2 του Ν. 4701/2020, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα για παράταση της διάρκειας ανάθεσης του ελέγχου στον ίδιο ορκωτό ελεγκτή (εν προκειμένω στην KPMG) και μετά τη λήξη της αρχικής πενταετούς διάρκειας ανάθεσης (2018-2022) για διάστημα που δεν υπερβαίνει συνολικά τα 10 έτη.
4. Ενέκρινε τις αμοιβές για τη χρήση 2021 και προκαταβολή αμοιβών για τη χρήση 2022 για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Ενέκρινε την ανασύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου.
6. Ενέκρινε την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου για τη χρήση 2021.

Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Eurobank, που συνεδρίασε την 14η Ιουνίου 2022, στην Αθήνα, στο «Μέγαρο Ιδρύματος Μποδοσάκ» (αίθουσα «Ιωάννης Σ. Λάτσης») επί της Λεωφόρου Αμαλίας 20, συμμετείχε ο

μοναδικός μέτοχος Eurobank Holdings, εκπροσωπώντας 3,683,244,830 μετοχές που αντιστοιχούν στο 100% του μετοχικού της κεφαλαίου με δικαιώματα ψήφου στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Επί του μοναδικού θέματος της ημερήσιας διάταξης, η Γενική Συνέλευση αποφάσισε την έγκριση της απόσχισης του κλάδου αποδοχής πράξεων πληρωμής και εκκαθάρισης συναλλαγών (merchant acquiring) της Τράπεζας με απορρόφησή του από την CARDLINK ONE και του Σχεδίου Σύμβασης Διάσπασης και παρείχε σχετικές εξουσιοδοτήσεις.

9. Άλλες πληροφορίες που απαιτούνται από την Οδηγία 2004/25/EU

- **Κάτοχοι τίτλων που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου**

Η συμμετοχή του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της HoldCo μέσω των κοινών μετοχών που κατέχει, του παρέχει ειδικά δικαιώματα ελέγχου βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας και του TRFA μεταξύ της Τράπεζας, της HoldCo και του ΤΧΣ.

- **Ίδιες μετοχές**

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων μπορεί να εξουσιοδοτεί το Δ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 49 του Νόμου 4548/2018, να προβαίνει στην υλοποίηση προγράμματος απόκτησης ιδίων μετοχών. Εντούτοις, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 16Γ του ν. 3864/2010, κατά τη διάρκεια της συμμετοχής του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της HoldCo, δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών από την HoldCo χωρίς την έγκριση του ΤΧΣ (σημείωση 37 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Οι λοιπές πληροφορίες που απαιτούνται από την Οδηγία 2004/25/EU σχετικά με α) σημαντικές συμμετοχές, β) αρμοδιότητα για έκδοση νέων μετοχών, και γ) περιορισμοί δικαιωμάτων ψήφου, παρατίθενται στις σχετικές ενότητες της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2022

Σκοπός

1. Σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, όπως ισχύει, η Επιτροπή Ελέγχου (Ε.Ε.) της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμης Εταιρείας (Eurobank Holdings ή HoldCo ή Εταιρεία) υποχρεούται να υποβάλει ετήσια έκθεση πεπραγμένων προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων με τα θέματα που η Ε.Ε. πραγματεύτηκε κατά το προηγούμενο έτος και η οποία επίσης περιλαμβάνει περιγραφή της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί η Εταιρεία.
2. Η παρούσα Έκθεση Πεπραγμένων για το 2022 της Ε.Ε. της Eurobank Holdings, η οποία αποτελεί μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων για το 2022, περιλαμβάνει αναφορά στα πεπραγμένα της Ε.Ε. για το 2022 και στα θέματα που διευθετήθηκαν. Επιπλέον, περιγράφει την πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης της Eurobank Holdings.
3. Δεν εντοπίστηκαν αποκλίσεις από τον Κανονισμό Λειτουργίας (ΚΛ) της Ε.Ε..

Σύνθεση Ε.Ε. – Μέλη

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και κατόπιν απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της HoldCo στις 21.7.2022 σχετικά με την ανασύνθεση της Ε.Ε. και πιο συγκεκριμένα αναφορικά με το είδος, τη σύνθεση και τη θητεία της και την από 30.6.2022 και 21.07.2022 απόφαση του ΔΣ για τη σύνθεση της Ε.Ε., μετά από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης στις 28.06.2022, η Ε.Ε. αποφάσισε στις 21.07.2022, για τη συγκρότησή της και για το διορισμό του Προέδρου της. Σε σχέση με την προηγούμενη σύνθεση της Ε.Ε., ο κ. Bradley Paul Martin και η κα Cinzia Basile έπαυσαν να είναι μέλη της Επιτροπής.
5. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η Ε.Ε. αποτελείται αποκλειστικά από μέλη Δ.Σ., τέσσερα (4) συνολικά, τα οποία είναι όλα μη εκτελεστικά, εκ των οποίων τα τρία (3) είναι ανεξάρτητα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 4706/ 2020, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου της Επιτροπής μεταξύ των ανεξάρτητων μελών, ως εξής: **1. Jawaid Mirza (Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.), 2. Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου (Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ), 3. Rajeen Kakar (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ), και 4. Ευθυμία Δελή (Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) - μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ).**
6. Όλα τα μέλη της Ε.Ε. έχουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η HoldCo και τις απαιτούμενες ικανότητες και εμπειρία για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους καθώς και γνώση και εμπειρία σε ελεγκτικά ή/και λογιστικά θέματα.
7. Πληροφορίες αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της ΕΕ και συνοπτικά βιογραφικά των μελών της υπάρχουν στον ιστότοπο της HoldCo (www.eurobankholdings.gr).

Συνεδριάσεις και παρουσία / συμμετοχή μελών

8. Κατά τη διάρκεια του 2022, η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε δεκατέσσερις (14) συναντήσεις έναντι έντεκα (11) το 2021.
9. Ο μέσος όρος συμμετοχής των μελών στις συνεδριάσεις της Ε.Ε. ανήρθε στο 100% (2021: 95%). Σημειώνεται ότι για το 2021 για τις περιπτώσεις απουσίας, παρασχέθηκαν πληρεξούσια εκπροσώπησης, με αποτέλεσμα η συνολική συμμετοχή να ανέλθει στο 100%.
10. Λόγω της πανδημίας covid-19, μόνο δύο (2) τριμηνιαίες συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης και οι υπόλοιπες πραγματοποιήθηκαν μέσω τηλεδιάσκεψης. Αυτή η πρακτική είναι σύμφωνη με τον ΚΛ της Ε.Ε. και ακολουθείται απ' όλες τις επιτροπές του Δ.Σ. της HoldCo.
11. Το υποστηρικτικό υλικό για τις συνεδριάσεις της ΕΕ έχει διανεμηθεί σε όλα τα μέλη του ΔΣ μέσω της πλατφόρμας Diligent.
12. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. παρακολούθησε σε τακτική βάση τις συνεδριάσεις της Ε.Ε. Σε όλες τις συναντήσεις παραβρέθηκαν εκπρόσωποι από τον Εσωτερικό Έλεγχο, ενώ ο Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου συμμετείχε στις συνεδριάσεις ανάλογα με το θέμα συζήτησης.
13. Ο εξωτερικός ελεγκτής των οικονομικών καταστάσεων του 2022 (δηλ. η KPMG) έχει προσκληθεί και παρευρεθεί σε συνεδριάσεις, όπως απαιτείται.
14. Ο Πρόεδρος της Ε.Ε. ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ., στις τριμηνιαίες συνεδριάσεις του Δ.Σ., αναφορικά με τα σημαντικά θέματα που καλύφθηκαν κατά τις συνεδριάσεις της Ε.Ε..

Σημαντικά γεγονότα του 2022

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείριση Κινδύνου

15. Η Ε.Ε., σύμφωνα με τον ΚΛ της, εξετάζει την επάρκεια των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και τη συμμόρφωση με κανόνες και κανονισμούς της διαδικασίας παρακολούθησης.
16. Κατά τη διάρκεια του 2022:
- Τα μέλη της Ε.Ε. έλαβαν ενημέρωση από την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου και τη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, για θέματα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, της Διαχείρισης Κινδύνων και της συμμόρφωσης με κανόνες και κανονισμούς.
 - Σημαντικές αδυναμίες στους εσωτερικούς ελέγχους και η πρόοδος των ενεργειών που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπισή τους, παρουσιάστηκαν στην Έκθεση Πεπραγμένων Εσωτερικού Ελέγχου και διάφορα εκκρεμή ζητήματα (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της Επιστολής Ελέγχου των Εξωτερικών Ελεγκτών (External Auditors' Management Letter points)) συζητήθηκαν με τη Διοίκηση και ως εκ τούτου η Ε.Ε. διασφάλισε ότι τα χρονοδιαγράμματα και οι προθεσμίες θα παρακολουθούνται.
 - Η Ε.Ε. ενέκρινε την ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, απαίτηση της Πράξης Διοικητή της ΤτΕ 2577/9.3.2006. Η εν λόγω έκθεση μαζί με την αξιολόγηση της ίδιας της Ε.Ε. υποβλήθηκαν περαιτέρω στο ΔΣ και στη συνέχεια στην ΤτΕ τον Ιούνιο του 2022.
 - Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2533/1997, η Ε.Ε. εξέτασε τις αναφορές για τις σημαντικές συναλλαγές των μετοχών που πραγματοποιήθηκαν από τα μέλη του Δ.Σ. και τους Γενικούς Διευθυντές της Εταιρείας σε εισηγμένους τίτλους και ενημέρωσε το Δ.Σ.

Εσωτερικός Έλεγχος

17. Ο Εσωτερικός Έλεγχος της HoldCo είναι ανεξάρτητος (έχει γραμμή αναφοράς για λειτουργικά θέματα στην Ε.Ε. και διακεκομμένη γραμμή αναφοράς για διοικητικά θέματα προς τον Διευθύνοντα Σύμβουλο), είναι επαρκώς οργανωμένος, έχει απεριόριστη πρόσβαση σε οποιαδήποτε σχετική πληροφορία και λειτουργεί αποτελεσματικά σύμφωνα με τα Πρότυπα του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.
18. Κατά τη διάρκεια του 2022, η Ε.Ε.:
- έλαβε επιβεβαίωση από τον Chief Internal Auditor (CIA) σχετικά με την ανεξαρτησία του Εσωτερικού Ελέγχου για το 2021.
 - συζήτησε την εξέλιξη του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών Εσωτερικού Ελέγχου για το 2021
 - ενέκρινε και στη συνέχεια υπέβαλε στο ΔΣ για ενημέρωση το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών Εσωτερικού Ελέγχου για το 2023.
 - παρακολούθησε την εξέλιξη του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών Εσωτερικού Ελέγχου για το 2022 μέσω των Εκθέσεων Πεπραγμένων του Εσωτερικού Ελέγχου.
 - στις τριμηνιαίες συνεδριάσεις της Ε.Ε., συζήτησε τα βασικά σημεία των Εκθέσεων Πεπραγμένων Εσωτερικού Ελέγχου (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της Επιστολής Ελέγχου των Εξωτερικών Ελεγκτών (External Auditors' Management Letter)).
 - πραγματοποίησε την αξιολόγηση της απόδοσης του CIA για το 2021.

Κανονιστική Συμμόρφωση

19. Η Κανονιστική Συμμόρφωση της HoldCo είναι μια μόνιμη και ανεξάρτητη λειτουργία (ο Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης αναφέρεται για λειτουργικά θέματα στην Ε.Ε. και για διοικητικούς σκοπούς στον Διευθύνοντα Σύμβουλο) επαρκώς οργανωμένη, έχει απεριόριστη πρόσβαση σε κάθε σχετική πληροφορία και λειτουργεί αποτελεσματικά.
20. Κατά τη διάρκεια του 2022, η Ε.Ε.:
- ενέκρινε και περαιτέρω υπέβαλε στο Δ.Σ. για ενημέρωση το ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Κανονιστικής Συμμόρφωσης για το 2023.
 - στις τριμηνιαίες συναντήσεις της Ε.Ε., συζήτησε τα βασικά σημεία των Εκθέσεων Πεπραγμένων της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

- ενέκρινε και πρότεινε στο ΔΣ για ενημέρωση την αναθεωρημένη Οδηγία για την Κατάχρηση Εμπιστευτικών Πληροφοριών και την αναθεωρημένη Πολιτική Κατάχρησης Αγοράς και ενέκρινε και πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση την αναθεωρημένη Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης και την αναθεωρημένη Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων. Επιπλέον, η Ε.Ε. ενέκρινε την αναθεωρημένη Πολιτική Διακυβέρνησης Προϊόντος MiFID II και την αναθεωρημένη Πολιτική για την Αναφορά Παράνομης ή Ανήθικης Συμπεριφοράς.
- έλαβε για έγκριση την Ετήσια Έκθεση Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή της ΤτΕ 2577/9.3.2006 (συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης MiFID). Η εν λόγω έκθεση μαζί με την αξιολόγηση της Ε.Ε. υποβλήθηκαν περαιτέρω στο ΔΣ και στη συνέχεια στην ΤτΕ τον Ιούνιο του 2022.

Οικονομικές Αναφορές

21. Η Ε.Ε., σύμφωνα με τον ΚΛ της, παρακολουθεί τη διαδικασία σύνταξης οικονομικών αναφορών και υποβάλλει συστάσεις και προτάσεις για τη διασφάλιση της ακεραιότητάς της. Επιπλέον, εποπτεύει και αξιολογεί εάν οι εσωτερικοί έλεγχοι που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση είναι επαρκείς και αποτελεσματικοί και εάν αυτοί οι έλεγχοι προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τυχόν σημαντικές αλλαγές στο προφίλ κινδύνου της Holdings.

22. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων της Ε.Ε. το 2022:

- η Ε.Ε., μεταξύ άλλων, εξέτασε και ενέκρινε τα τριμηνιαία αποτελέσματα, τις εξαμηνιαίες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τα θέματα της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και τα θέματα των Εξωτερικών Ελεγκτών. Επιπλέον, η Ε.Ε. εξέτασε και πρότεινε προς έγκριση στο ΔΣ την έκθεση του Ενοποιημένου Πυλώνα III (Consolidated Pillar III report).
- Το Group Finance έκανε παρουσιάσεις για θέματα όπως πολιτικές για λογιστικούς χειρισμούς, περιοχές οι οποίες χρήζουν ανάλυση με κριτική σκέψη, σημαντικά στοιχεία μεμονωμένης αντιμετώπισης που επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις, σημαντικές διακυμάνσεις μεταξύ περιόδων, σημαντικές γνωστοποιήσεις, σημαντικά ζητήματα με τις φορολογικές αρχές, καθώς και θέματα οικονομικών ελέγχων σε επίπεδο Ομίλου.
- Ο Εσωτερικός Έλεγχος πραγματοποίησε έλεγχο του υλικού που υποβλήθηκε στην Ε.Ε. για την έγκριση των οικονομικών αποτελεσμάτων και ανέφερε τα σημαντικά στοιχεία στον Πρόεδρο της Ε.Ε..
- Όσον αφορά την παρακολούθηση του προϋπολογισμού, η Ε.Ε. έλαβε από τις Οικονομικές Υπηρεσίες Ομίλου τριμηνιαίες ενημερώσεις σχετικά με το θέμα, οι οποίες στη συνέχεια παρουσιάστηκαν στο ΔΣ.

Εξωτερικοί Ελεγκτές

23. Η Ε.Ε., σύμφωνα με τον ΚΛ της, είναι υπεύθυνη για την επιλογή, την απόδοση και την ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών, KPMG. Επιπλέον, η Ε.Ε. επανεξετάζει το εύρος του ελεγκτικού έργου και την προσέγγιση ελέγχου και αξιολογεί τη διαδικασία για τον εντοπισμό και την αντίδραση σε βασικούς κινδύνους ελέγχου.

24. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων της Ε.Ε. το 2022:

- Η KPMG παρουσίασε στην Ε.Ε. το Σχέδιο Ελέγχου για το 2022. Η Ε.Ε. επίσης, σύμφωνα με τον ΚΛ της, εξέτασε την επιστολή ανάθεσης ελέγχου (Engagement Letter) για τον Ετήσιο Τακτικό Έλεγχο του 2022.
- Η KPMG παρουσίασε και συζήτησε με τα μέλη της Ε.Ε. περίληψη των εργασιών ελέγχου, σημαντικά ευρήματα, συμπεριλαμβανομένης μιας περίληψης των μη προσαρμοσμένων διαφορών και άλλα σημαντικά θέματα.

25. Η Ε.Ε. έλαβε την Επιστολή Ελέγχου (Management Letter) της KPMG για το 2021 και συζήτησε τα ζητήματα που τέθηκαν με την KPMG και τη Διοίκηση.

26. Η ετήσια αξιολόγηση των Εξωτερικών Ελεγκτών για τον έλεγχο του 2021 συζητήθηκε μεταξύ των μελών της Ε.Ε. και της Διοίκησης. Στην ίδια συνεδρίαση της Ε.Ε., η Ε.Ε. αποφάσισε να προτείνει για έγκριση στο Δ.Σ. και μετέπειτα σύσταση προς έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, τον επαναδιορισμό της KPMG ως νόμιμου ελεγκτή για τις ενοποιημένες και μη ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Eurobank Holdings για το οικονομικό έτος 2022.

27. Η Ε.Ε. συζήτησε και ενέκρινε σε επίπεδο Ομίλου, τις αμοιβές των Εξωτερικών Ελεγκτών για το 2022.

28. Η Ε.Ε. έλαβε την Επιστολή Ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών, ενώ παρακολούθησε την ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών μέσω των εκθέσεων παρακολούθησης της ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών που ελήφθησαν από τις Οικονομικές Υπηρεσίες Ομίλου, οι οποίες απεικονίζουν τις αμοιβές για τις παρεχόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες της KPMG σε σύγκριση με τα όρια που ορίζονται στην Πολιτική Ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών Ομίλου. Σύμφωνα με την Πολιτική Ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών Ομίλου, η Ε.Ε. εξέτασε όλες τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες για το 2022, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης ελέγχου (audit assurance related work) σχετικά με την ετήσια απαίτηση της Fairfax Financial Holdings (FFH) για τη συμφωνία των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων και αποτελεσμάτων σε ΔΠΧΑ και U.S. GAAP για το έτος που έληξε στις 31.12.2021, διασφαλίζοντας την τήρηση των ορίων ανεξαρτησίας.

Η Ε.Ε. συναντήθηκε με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές (με και χωρίς την παρουσία της Διοίκησης) για να συζητήσει όλα τα παραπάνω, πέρα από τυχόν σημαντικές αλλαγές που απαιτούνται στο σχέδιο ελέγχου των Εξωτερικών Ελεγκτών.

Επίσης, η Ε.Ε. εξέτασε την Έκθεση του Εξωτερικού Ελεγκτή και την Έκθεση για Βασικά Θέματα Ελέγχου.

Αξιολόγηση της Ε.Ε.

29. Η απόδοση της Ε.Ε. αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις διατάξεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. της HoldCo. Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Ε.Ε. για το 2022, τα μέλη της Ε.Ε. είναι ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί αποτελεσματικά το χρόνο της και υπάρχει καλή οργάνωση και προγραμματισμός των συνεδριάσεων. Ο Πρόεδρος είναι καλά προετοιμασμένος για τις συνεδριάσεις της Επιτροπής και βοηθά την Επιτροπή να περιηγηθεί αποτελεσματικά στην ατζέντα της, ενθαρρύνοντας την κριτική συζήτηση και διασφαλίζοντας ότι κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις του.

Λοιπά θέματα Ε.Ε.

30. Το 2022, η Ε.Ε. εξέτασε και πρότεινε προς έγκριση στο ΔΣ τον Κανονισμό Λειτουργίας της.

31. Η ΕΕ ενέκρινε και κοινοποίησε το ΔΣ για περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση, την ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων για το 2021.

Βιώσιμη Ανάπτυξη - Σύνοψη

32. Ο Όμιλος δεσμεύεται συνεχώς να επενδύει στη βιώσιμη ανάπτυξη και να σχεδιάζει με συνέπεια τις ενέργειές του για να βελτιώσει τον αντίκτυπό του στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την κοινωνική ευθύνη και την εταιρική διακυβέρνηση. Στρατηγικός στόχος του είναι να προσαρμόσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τη λειτουργία του με τρόπο που να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, να καλύπτει τις κοινωνικές ανάγκες στο πλαίσιο του τραπεζικού επιχειρηματικού του μοντέλου και να διασφαλίζει τη συνετή διακυβέρνηση για τον ίδιο και τους αντισυμβαλλομένους του, σύμφωνα με τις εποπτικές πρωτοβουλίες και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα/ βέλτιστες πρακτικές.

33. Δεσμευμένη να συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Sustainable Development Goals (SDGs)) και των στόχων της Ατζέντας 2030, η Eurobank έχει υπογράψει το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ (UN Global Compact) από το 2008. Σύμφωνα με τη δέσμευση στις Αρχές του UNEP FI για Υπεύθυνη Τραπεζική (Principles for Responsible Banking (PRB)) από το 2019, τους SDGs και τη Συμφωνία του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή, η Eurobank εξέδωσε τη 2η Έκθεση Προόδου της, η οποία ενσωματώθηκε στην Ετήσια Έκθεση 2021 – Business & Sustainability.

34. Η Eurobank έχει θεσπίσει το Πλαίσιο Πολιτικής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, για να σκιαγραφήσει την προσέγγιση για τήρηση των ισχυουσών κανονιστικών απαιτήσεων και εθελοντικών πρωτοβουλιών καθώς και υιοθετημένα πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές, επιτρέποντας έτσι μια σύγχρονη και συνεχώς επικαιροποιημένη προσέγγιση της Βιώσιμης Ανάπτυξης σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Το Πλαίσιο Πολιτικής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη θέτει τα θεμέλια για την ενσωμάτωση Περιβαλλοντικής Κοινωνικής Διακυβέρνησης (Environmental Social Governance (ESG)) στο επιχειρηματικό μοντέλο και τις λειτουργίες της Eurobank.

35. Το Πλαίσιο Πολιτικής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Eurobank Holdings (<https://www.eurobankholdings.gr/-/media/eurobank/omilos/esg/esg-environment-society-governance/pdf/sustainability-policy-framework.pdf>).

36. Η Eurobank ολοκληρώνει τη Στρατηγική της τόσο ως προς τη χρηματοδότηση και άλλα προϊόντα, όσο και ως προς το εσωτερικό της περιβάλλον και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της. Η ενσωμάτωση της στρατηγικής ESG έχει δύο διαφορετικούς πυλώνες επιπτώσεων: χρηματοδοτικό και λειτουργικό. Βασικοί παράγοντες είναι η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές και προσδοκίες, συμπεριλαμβανομένου του Οδηγού της ΕΚΤ σχετικά με τους κλιματικούς και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΚΤ για τη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον.

37. Το 2022 ολοκληρώθηκε το έργο σχεδιασμού ESG Στρατηγική Λειτουργικών Επιπτώσεων (ESG Operational Impact Strategy). Εστιάζει στον περιβαλλοντικό αντίκτυπο (μηδενικό λειτουργικό αντίκτυπο (operational net zero), τραπεζικές εργασίες χωρίς χαρτί, κυκλική οικονομία), στον εργοδότη (ποικιλομορφία και ένταξη, ευημερία, καινοτόμο περιβάλλον) και στον κοινωνικό και επιχειρηματικό αντίκτυπο (βιώσιμες προμήθειες, κοινωνικοοικονομικό αποτέλεσμα, διαφάνεια). Η Στρατηγική Λειτουργικών Επιπτώσεων, μέσα από ένα σύνολο δράσεων με μετρήσιμους στόχους, δείχνει το όραμα της Τράπεζας για την τρέχουσα και την επόμενη δεκαετία σε σχέση με το περιβάλλον, το κοινωνικό της αποτύπωμα, με έμφαση στους ανθρώπους της, και τον αντίκτυπο ESG στην αγορά.
38. Η Στρατηγική Χρηματοδοτικών Επιπτώσεων, που εφαρμόζεται σε όλα τα δανειακά χαρτοφυλάκια, αξιοποιεί το προσδιορισμένο ESG και τις ευκαιρίες που σχετίζονται με το κλίμα και με την αξιολόγηση των σχετικών κινδύνων στοχεύει στον μετριασμό των κινδύνων ESG και του κλίματος για τα χαρτοφυλάκια του Ομίλου.
39. Η Στρατηγική Χρηματοδοτικών Επιπτώσεων στοχεύει επίσης στη δέσμευση και την ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν την επιχειρησή τους κατά τρόπο ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, στις δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειές τους για μετάβαση προς ένα πιο φιλικό σε θέματα ESG οικονομικό περιβάλλον, στα μέσα διευκόλυνσης και στα εργαλεία όπως πλαίσια και προϊόντα για τη στήριξη της βιώσιμης χρηματοδότησης, καθώς και στις εκθέσεις σε υλικά που σχετίζονται με το κλίμα.
40. Κλιματικός Κίνδυνος – Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει την κλιματική αλλαγή ως σημαντικό κίνδυνο και με βάση τις εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές, προσαρμόζει τις πολιτικές και τις μεθοδολογίες του για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των σχετικών κινδύνων.
41. Υιοθετώντας μια στρατηγική προσέγγιση για τη διαχείριση των κινδύνων και τον εντοπισμό ευκαιριών σε σχέση με τη βιωσιμότητα και την κλιματική αλλαγή, η Τράπεζα ακολουθεί και επιταχύνει όπου είναι δυνατόν, ένα λεπτομερές σχέδιο δράσης που δίνει προτεραιότητα στις ενέργειες για την αποτελεσματική διαχείριση των κλιματικών και περιβαλλοντικών (CR&E) κινδύνων σε ευθυγράμμιση με τις εποπτικές προσδοκίες που περιλαμβάνονται στον Οδηγό της ΕΚΤ για τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους. Επίσης, ο Εσωτερικός Έλεγχος ενημερώνεται και παρακολουθεί το σχέδιο δράσης για τον κλιματικό κίνδυνο, ο οποίος έχει συμφωνηθεί με τον επόπτη. Οι αντίστοιχες εξελίξεις λαμβάνονται υπόψη στην προσέγγιση ελέγχου βάσει κινδύνου (risk-based audit approach) του Εσωτερικού Ελέγχου. Σε ό,τι αφορά την τραπεζική δραστηριότητα της HoldCo (δηλαδή της Eurobank S.A. ή της Τράπεζας), ο Εσωτερικός Έλεγχος Ομίλου της Τράπεζας εξέδωσε το 2022 δύο συμβουλευτικές εκθέσεις σχετικές με το θέμα (Stress Test 2022 για Κλιματικό Κίνδυνο (Climate Risk Stress Test 2022) και Οδηγός για ESG Αναφορές (Guide on ESG Reporting)).
42. Ο Όμιλος έχει εγκρίνει μια δομή διακυβέρνησης σχετικά με τη διαδικασία κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων όσον αφορά τη διαχείριση θεμάτων ESG και του κλιματικού κινδύνου (τόσο για τον κίνδυνο μετάβασης όσο και για τον φυσικό κίνδυνο) εντός των 3 Γραμμών Άμυνας. Επιπλέον, το ΔΣ της HoldCo/Τράπεζας έχει ορίσει ένα εκτελεστικό μέλος ως υπεύθυνο μέλος του ΔΣ για κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον. Το ίδιο μέλος προεδρεύει της Επιτροπής Διαχείρισης ESG της Eurobank, που έχει συσταθεί από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Eurobank. Στο πλαίσιο των καθηκόντων του, το υπεύθυνο μέλος ενημερώνει την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Κινδύνων) και το Δ.Σ. της HoldCo και Τράπεζα για τους κινδύνους σχετικά με την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον.
43. Δεσμευμένος να είναι διαφανής ως προς την προσέγγισή του σε ESG θέματα και να διασφαλίζει ότι η λήψη αποφάσεων είναι σύμφωνη με την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα, ο Όμιλος ανέπτυξε και εφαρμόζει το Βιώσιμο Χρηματοοικονομικό Πλαίσιο σύμφωνα με τις διεθνώς αναγνωρισμένες κατευθυντήριες γραμμές και αρχές του κλάδου. Η Eurobank έχει επίσης δημιουργήσει και δημοσιεύει το Πλαίσιο για το Πράσινο Ομολόγο, για την υποστήριξη της έκδοσης Πράσινων Ομολόγων. Επίσης, η Eurobank ενέκρινε το Βιώσιμο Επενδυτικό Πλαίσιο, το οποίο ισχύει για το χαρτοφυλάκιο ομολόγων του τραπεζικού βιβλίου (banking book) της Τράπεζας.

Jawaid Mirza
Πρόεδρος Επιτροπής Ελέγχου

Αθήνα, Μάρτιος 2023

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111
Email: info@kpmg.gr

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. (η «Εταιρεία»), οι οποίες αποτελούνται από τον Ενοποιημένο Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2022, τις Ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων, Συνολικού Αποτελέσματος, Μεταβολών Καθαρής Θέσης και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις Σημειώσεις που περιλαμβάνουν περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής (ο «Όμιλος») κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, την ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά, περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από τον Όμιλο σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις άλλες δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης.

Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Προβλέψεις για ζημία πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος συμπεριλαμβανομένων και στοιχείων εκτός ισολογισμού

Αναφορά στις Σημειώσεις 2.2.13, 3.1, 20 και 21 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Η συνολική αναμενόμενη ζημία πιστωτικού κινδύνου την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανήλθε σε ΕΥΡΩ 1 626 εκατομμύρια (2021: ΕΥΡΩ 1 872 εκατομμύρια).

Σημαντικό Θέμα Ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικό θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Η εκτίμηση της αναμενόμενης ζημίας πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος απαιτεί σημαντική άσκηση κρίσης και

Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:
Έλεγχος δικλείδων διασφάλισης:

εκτιμήσεις.

Οι σημαντικότερες περιοχές όπου εντοπίσαμε υψηλό βαθμό κρίσης και εκτιμήσεων από τη Διοίκηση και επομένως επικεντρώσαμε τον έλεγχό μας για την εκτίμηση της αναμενόμενης ζημιάς πιστωτικού κινδύνου είναι:

- Σημαντική Αύξηση Πιστωτικού Κινδύνου (SICR) - Ο προσδιορισμός ποιοτικών χαρακτηριστικών που απαιτούνται για τον εντοπισμό Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου για σκοπούς ταξινόμησης σε επίπεδο πιστωτικών κινδύνων εμπεριέχει σημαντικό βαθμό κρίσης, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την τρέχουσα μακροοικονομική και γεωπολιτική αβεβαιότητα.
- Εκτιμήσεις Μοντέλων - Για τον υπολογισμό της αναμενόμενης ζημιάς πιστωτικού κινδύνου χρησιμοποιούνται μαθηματικοί τύποι και παραδοχές τα οποία ενδογενώς εμπεριέχουν την άσκηση κρίσης. Ο υπολογισμός της αναμενόμενης ζημιάς πιστωτικού κινδύνου στηρίζεται στον υπολογισμό της πιθανότητας αθέτησης (Probability of Default), της ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default) και της έκθεσης κατά την αθέτηση (Exposure at Default). Η πιστωτική ζημία μπορεί να είναι εσφαλμένη αν οι μαθηματικοί τύποι ή οι παραδοχές που ενσωματώνονται δεν προσδιορίζουν με ακρίβεια τις αθετήσεις ή τις εισπράξεις κατά τη διάρκεια του χρόνου ή δεν αποτυπώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο των δανείων και απαιτήσεων. Κατά συνέπεια, οι μαθηματικοί τύποι που χρησιμοποιούνται για σκοπούς της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 όπως και οι παραδοχές αυτών, συνιστούν τους κύριους λόγους για τους οποίους ο υπολογισμός της ζημιάς απομείωσης είναι σύνθετος και υποκειμενικός.
- Προσαρμογές της Διοίκησης – Οι προσαρμογές στα αποτελέσματα της αναμενόμενης ζημιάς πιστωτικού κινδύνου που υπολογίζονται βάσει

Εξετάσαμε τις σχετικές δικλείδες διασφάλισης στα βασικά συστήματα που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εκτιμώμενης πιστωτικής ζημιάς.

Οι βασικές πτυχές της ελεγκτικής μας εργασίας περιλάμβαναν την αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των σημαντικότερων δικλείδων διασφάλισης σχετικά με:

- Την πληρότητα και την ακρίβεια των βασικών στοιχείων που ενσωματώνονται στα μοντέλα απομείωσης του ΔΠΧΑ 9.
- Την εφαρμογή των κριτηρίων ταξινόμησης σε επίπεδο πιστωτικών κινδύνων.
- Την επικύρωση των μοντέλων.
- Την έγκριση και τον υπολογισμό των προσαρμογών της διοίκησης.

Ειδικές ελεγκτικές εργασίες:

Τα σημαντικότερα στοιχεία αυτών των εργασιών περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- Αξιολογήσαμε σε δειγματοληπτική βάση επιχειρηματικά και μη επιχειρηματικά δάνεια σχετικά με την εφαρμογή της Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου (SICR).
- Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των προσαρμογών της Διοίκησης στην αναμενόμενη πιστωτική ζημία που υπολογίστηκε από μοντέλα, λαμβάνοντας υπόψη τις παραδοχές, επισκοπώντας τους υπολογισμούς και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν και επιθεωρώντας το σύστημα διακυβέρνησης σχετικά με τις προσαρμογές.
- Εκτιμήσαμε τη λογικότητα και την καταλληλότητα των μακροοικονομικών μεταβλητών, των σεναρίων, των σταθμίσεων και των μοντέλων που εφαρμόστηκαν. Οι διαδικασίες μας περιλάμβαναν συγκριτική αξιολόγηση με βάση εξωτερικές πηγές.
- Πραγματοποιήσαμε ουσιαστικές διαδικασίες προκειμένου να εκτιμήσουμε

μοντέλου, εφαρμόζονται από τη διοίκηση για την αντιμετώπιση γνωστών περιορισμών του μοντέλου απομείωσης ή αναδυόμενων τάσεων που δεν καταγράφονται από μοντέλα. Αυτές οι προσαρμογές εμπεριέχουν εγγενή αβεβαιότητα και σημαντική κρίση της Διοίκησης, ιδίως σε σχέση με την τρέχουσα μακροοικονομική και γεωπολιτική αβεβαιότητα.

- Μακροοικονομικά σενάρια – Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί από τον Όμιλο να επιμετρά τη ζημία από τον αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο με μια αμερόληπτη μελλοντική βάση που να αντικατοπτρίζει μια σειρά μελλοντικών οικονομικών συνθηκών. Σημαντική κρίση της διοίκησης εφαρμόζεται στον προσδιορισμό των οικονομικών σεναρίων πρόγνωσης που χρησιμοποιούνται, των σταθμισμένων πιθανοτήτων που συνδέονται με τα σενάρια αυτά, καθώς και της πολυπλοκότητας των μοντέλων που εφαρμόζονται σε αυτά λαμβάνοντας ειδικά υπόψη το τρέχον αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον.
- Χορηγήσεις που αξιολογούνται σε εξατομικευμένη βάση – Η εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών, η αποτίμηση των εξασφαλίσεων και η στάθμιση της πιθανότητας των σεναρίων είναι παραδοχές που εμπεριέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

Γνωστοποιήσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Οι γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 από τον Όμιλο είναι σημαντικές για την επεξήγηση των ουσιαστικών κρίσεων και των σημαντικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Ομίλου καθώς επίσης και για την διαφάνεια ως προς την πιστωτική έκθεση του Ομίλου.

την πληρότητα και την ακρίβεια των κρίσιμων δεδομένων που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα υπολογισμού της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.

- Επανυπολογίσαμε την αναμενόμενη πιστωτική ζημία από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε όλα τα στάδια με την υποστήριξη των ειδικών στελεχών μας σε δειγματοληπτική βάση, όπου απαιτείτο.
- Πραγματοποιήσαμε ουσιαστικές διαδικασίες για να εκτιμήσουμε το εύλογο των σημαντικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στην επιμέτρηση της απομείωσης των απομειωμένων δανείων που αξιολογούνται σε εξατομικευμένη βάση, συμπεριλαμβανομένης της αποτίμησης των εξασφαλίσεων, όπου έχουμε χρησιμοποιήσει ειδικούς εκτιμητές ακινήτων, καθώς και των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των μελλοντικών προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Τα εξειδικευμένα στελέχη μας σε θέματα διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου μας υποστήριξαν:

- Στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης της εφαρμοζόμενης μεθοδολογίας απομείωσης από τον Όμιλο με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.
- Στην αξιολόγηση των μοντέλων υπολογισμού των παραμέτρων κινδύνου που χρησιμοποιούνται καθώς και στον επανυπολογισμό ορισμένων παραμέτρων κινδύνου.
- Στην αξιολόγηση των διαθέσιμων εκθέσεων επικύρωσης επί των παραμέτρων κινδύνου.
- Στην αξιολόγηση της μεθοδολογικής συνοχής και της μαθηματικής ακρίβειας των προσαρμογών διαχείρισης, όπου χρειάστηκε.

Επάρκεια γνωστοποιήσεων:

Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα και την επάρκεια των γνωστοποιήσεων αναφορικά με

	την αβεβαιότητα που συνδέεται με τον καθορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επίσης εκτιμήσαμε αν οι γνωστοποιήσεις για τις σημαντικές κρίσεις και παραδοχές είναι σαφείς και επεξηγηματικές.

Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Αναφορά στις Σημειώσεις 2.2.16, 3.5 και 13 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.
 Οι συνολικές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανήλθαν σε ΕΥΡΩ 4 161 εκατομμύρια (2021: ΕΥΡΩ 4 422 εκατομμύρια).

Σημαντικό Θέμα Ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικό θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Η αναγνώριση και η επιμέτρηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς βασίζεται σε εκτιμήσεις μελλοντικής κερδοφορίας, οι οποίες απαιτούν σημαντική κρίση της Διοίκησης και περιλαμβάνουν τον κίνδυνο της μεροληψίας. Οι σημαντικές κρίσεις και οι ιδιαίτερα πολύπλοκες παραδοχές και μέθοδοι λόγω των εγγενών αβεβαιοτήτων τους περιλαμβάνουν: • Την ύπαρξη πιθανών μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα επιτρέψουν στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις να ανακτηθούν στο προβλεπόμενο μέλλον. • Την πρόβλεψη του ύψους των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, η οποία εξαρτάται κυρίως από μελλοντικές μακροοικονομικές μεταβλητές. Γνωστοποιήσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Οι γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εφαρμογή των ΔΠΧΑ από τον Όμιλο είναι σημαντικές για την επεξήγηση των σημαντικών κρίσεων που εφαρμόστηκαν κατά	Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: • Αξιολογήσαμε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των δικλείδων διασφάλισης που σχετίζονται με την αναγνώριση και την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης του τριετούς επιχειρηματικού σχεδίου και της παρακολούθησης των πραγματικών αποτελεσμάτων έναντι των προϋπολογισμένων. • Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των παραδοχών που χρησιμοποίησε η διοίκηση στο εγκεκριμένο τριετές επιχειρηματικό πλάνο συγκρίνοντας τα έσοδα και τις προβλέψεις ανάπτυξης με τις τάσεις του κλάδου και επιβεβαιώνοντας τη συνέπεια με τα στρατηγικά σχέδια της διοίκησης. Αξιολογήσαμε επίσης την καταλληλότητα των παραδοχών και τη λογικότητα των προβλέψεων για την περίοδο μετά το πέρας της περιόδου του τριετούς επιχειρηματικού σχεδίου. • Εκτιμήσαμε την ακρίβεια των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών αξιολογώντας την

τον υπολογισμό της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.	ακρίβεια των προβλέψεων της διοίκησης την προηγούμενη χρονιά, συγκρίνοντάς τες με τα πραγματοποιηθέντα αποτελέσματα. • Ελέγξαμε την ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στην εκτίμηση της ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των μελλοντικών λογιστικών κερδών σε φορολογικά κέρδη. • Τα εξειδικευμένα στελέχη μας για φορολογικά θέματα μας υποστήριξαν στην επιβεβαίωση της πληρότητας και της ακρίβειας των φορολογικών προσαρμογών από τις οποίες προκύπτουν τα φορολογητέα αποτελέσματα. Επάρκεια γνωστοποιήσεων Αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις σχετικά με την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Επίσης αξιολογήσαμε αν οι γνωστοποιήσεις για τις σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σαφείς και επεξηγηματικές.
Χρήση των πληροφοριακών συστημάτων σχετικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση	
Σημαντικό Θέμα Ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικό θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας
Οι διαδικασίες χρηματοοικονομικής αναφοράς του Ομίλου βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε πληροφορίες που παράγονται από τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου και/ή τις αυτοματοποιημένες διαδικασίες και δικλείδες (όπως υπολογισμούς, συμφωνίες) που έχουν υλοποιηθεί στα συστήματα αυτά. Το παραπάνω θεωρείται σημαντικό θέμα	Με τη βοήθεια των εξειδικευμένων στελεχών μας αξιολογήσαμε τις εσωτερικές δικλείδες διασφάλισης για τα πληροφοριακά συστήματα, τις βάσεις δεδομένων και τις εφαρμογές που υποστηρίζουν τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Για το σκοπό αυτό προβήκαμε στις εξής

ελέγχου καθώς τα συστήματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Ομίλου βασίζονται ουσιαστικά σε περίπλοκα πληροφοριακά συστήματα που επεξεργάζονται μεγάλους όγκους συναλλαγών. Αυτά τα πληροφοριακά συστήματα στηρίζονται στην αποτελεσματικότητα των δικλείδων εσωτερικού ελέγχου, που πρέπει να έχουν σχεδιαστεί και να λειτουργούν αποτελεσματικά προκειμένου να εξασφαλίζεται η πληρότητα και η ακρίβεια των χρηματοοικονομικών στοιχείων και πληροφοριών ασφάλειας του Ομίλου που παράγουν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.	ελεγκτικές διαδικασίες: • Αξιολογήσαμε την ανθεκτικότητα της ασφάλειας των πληροφοριών του Ομίλου, εξετάζοντας το σχεδιασμό των σημαντικότερων διαδικασιών και δικλείδων επί των πληροφοριακών συστημάτων που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική αναφορά.• Αξιολογήσαμε τις δικλείδες διασφάλισης του Ομίλου που σχετίζονται με τη διαχείριση των προσβάσεων σε προγράμματα και δεδομένα για τα συστήματα που εμπίπτουν στο εύρος του ελέγχου μας και ελέγξαμε τη λειτουργική αποτελεσματικότητα αυτών των δικλείδων.• Αξιολογήσαμε τις δικλείδες διασφάλισης του Ομίλου που σχετίζονται με την εξέλιξη των προγραμμάτων, τη διαχείριση των αλλαγών στα πληροφοριακά συστήματα και των λειτουργιών πληροφορικής για τα συστήματα που εμπίπτουν στο εύρος του ελέγχου μας και ελέγξαμε τη λειτουργική αποτελεσματικότητα αυτών των δικλείδων.

Άλλες Πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων» και στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά δεν περιλαμβάνουν τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και την Έκθεση Ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιαστικά ασυνεπείς με τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιαστικά

εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των Υπευθύνων για τη Διακυβέρνηση επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά του ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Ομίλου.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές

διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Ομίλου.
 - Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
 - Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα ο Όμιλος να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
 - Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε σε αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας, και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή, εκτός εάν νόμος ή κανονισμός αποκλείει τη δημοσιοποίηση ενός θέματος ή όταν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, διαπιστώσουμε ότι ένα θέμα δε θα έπρεπε να γνωστοποιηθεί με την έκθεσή μας, διότι ενεργώντας κατ' αυτό τον τρόπο θα αναμενόταν εύλογα ότι οι αρνητικές επιπτώσεις θα

υπερτερούσαν από τα οφέλη δημοσίου συμφέροντος μιας τέτοιας δημοσιοποίησης.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1 Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή. Η γνώμη μας επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου επί αυτής. Η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν, με βάση τον έλεγχό μας επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτήν είναι ουσιωδώς εσφαλμένες ή ασυνεπείς με τις Οικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας. Με βάση αποκλειστικά αυτή την εργασία κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 του Νόμου 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των Άρθρων 150-151 και 153-154 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2 Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας με ημερομηνία 7 Απριλίου 2023, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

3 Παροχή μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες

απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 46 των συνημμένων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

4 Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές της Εταιρείας με την από 10 Ιουλίου 2018 απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο πέντε ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

5 Κανονισμός Λειτουργίας

Η Εταιρεία διαθέτει Κανονισμό Λειτουργίας σύμφωνα με το περιεχόμενο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 14 του Νόμου 4706/2020.

6 Έκθεση Διασφάλισης επί του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου Αναφοράς

Εξετάσαμε τα ψηφιακά αρχεία της εταιρείας Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. (εφεξής Εταιρεία ή/και Όμιλος), τα οποία καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Ενιαίο Ηλεκτρονικό Μορφότυπο (ESEF) που ορίζεται από τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2019/815, όπως ισχύει (εφεξής Κανονισμός ESEF), καθώς και τα οποία περιλαμβάνουν τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, σε μορφή XHTML, καθώς και το προβλεπόμενο αρχείο XBRL (JEUVK5RWVJEN8W0C9M24-2022-12-31-el.zip) με την κατάλληλη σήμανση, επί των προαναφερόμενων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των γνωστοποιήσεων των Ενοποιημένων Οικονομικών καταστάσεων.

Κανονιστικό πλαίσιο

Τα ψηφιακά αρχεία του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου (ESEF) καταρτίζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό ESEF και την 2020/C 379/01 Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 10 Νοεμβρίου 2020, όπως προβλέπεται από το Ν. 3556/2007 και τις σχετικές ανακοινώσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής «Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF»).

Συνοπτικά το Πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- Όλες οι ετήσιες χρηματοοικονομικές εκθέσεις θα πρέπει να συντάσσονται σε μορφότυπο XHTML.
- Όσον αφορά τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, η χρηματοοικονομική πληροφόρηση, που περιλαμβάνεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικού Αποτελέσματος, στον Ισολογισμό, στην Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών καθώς και στις Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, θα πρέπει να επισημαίνεται με ετικέτες XBRL (XBRL 'tags'), σύμφωνα με την Ταξινόμια του ESEF (ESEF Taxonomy), όπως ισχύει. Οι τεχνικές προδιαγραφές για τον ESEF, συμπεριλαμβανομένης και της σχετικής ταξινόμιας, παρατίθενται στα Ρυθμιστικά Τεχνικά Πρότυπα (Regulatory Technical Standards) του ESEF.

Οι απαιτήσεις που ορίζονται από το ισχύον Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF αποτελούν κατάλληλα κριτήρια για να εκφράσουμε συμπέρασμα που παρέχει εύλογη διασφάλιση.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και υποβολή των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται από το Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των ψηφιακών αρχείων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνες του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι ο σχεδιασμός και η διενέργεια αυτής της εργασίας διασφάλισης, σύμφωνα με την υπ' αρ. 214/4/11-02-2022 Απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ) και τις «Κατευθυντήριες οδηγίες σε σχέση με την εργασία και την έκθεση διασφάλισης των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών επί του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου Αναφοράς (ESEF) των εκδοτών με κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά στην Ελλάδα», όπως εκδόθηκαν από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών την 14 Φεβρουαρίου 2022 (εφεξής "Κατευθυντήριες Οδηγίες ESEF"), έτσι ώστε να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση ότι οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου που καταρτίστηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον ESEF συμμορφώνονται από κάθε ουσιώδη άποψη με το ισχύον Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF.

Η εργασία μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και επιπλέον έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές υποχρεώσεις ανεξαρτησίας, σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014.

Η εργασία διασφάλισης που διενεργήσαμε καλύπτει περιοριστικά τα αντικείμενα που περιλαμβάνονται στις Κατευθυντήριες Οδηγίες ESEF και διενεργήθηκε σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Εργασιών Διασφάλισης 3000, "Εργα Διασφάλισης Πέραν Ελέγχου ή Επισκόπησης Ιστορικής Οικονομικής Πληροφόρησης". Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι η εργασία αυτή θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα αναφορικά με μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονισμού ESEF.

Συμπέρασμα

Με βάση τη διενεργηθείσα εργασία και τα τεκμήρια που αποκτήθηκαν, διατυπώνουμε το συμπέρασμα ότι οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της του Ομίλου για τη χρήση που

έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, σε μορφή αρχείου XHTML (JEUVK5RWVJEN8W0C9M24-2022-12-31-el.xhtml), καθώς και το προβλεπόμενο αρχείο XBRL (JEUVK5RWVJEN8W0C9M24-2022-12-31-el.zip) με την κατάλληλη σήμανση, επί των προαναφερόμενων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των Γνωστοποιήσεων επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, έχουν καταρτιστεί, από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονιστικού Πλαισίου ESEF.

Αθήνα, 7 Απριλίου 2023

ΚΡΜΓ Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Χαράλαμπος Συρούνης, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 19071

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Πίνακας Περιεχομένων των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων	Σελίδα
Ενοποιημένος Ισολογισμός	1
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων.....	2
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.....	3
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης.....	4
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	5

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες	6
2. Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και βασικές λογιστικές αρχές	6
2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.....	6
2.2 Βασικές λογιστικές αρχές	12
3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	47
4. Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων	58
5. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων	61
5.2.1 Πιστωτικός Κίνδυνος	63
5.2.2 Κίνδυνος αγοράς.....	98
5.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας.....	103
5.2.4 Μεταρρύθμιση επιτοκίων αναφοράς-«IBOR reform»	107
5.2.5 Κίνδυνος από κλιματικές αλλαγές.....	108
5.3 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	109
6. Καθαρά έσοδα από τόκους	114
7. Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	115
8. Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες.....	116
9. Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών και επενδυτικών τίτλων	116
10. Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	117
11. Λειτουργικά έξοδα.....	117
12. Λοιπές ζημιές απομείωσης, έξοδα αναδιάρθρωσης και προβλέψεις.....	118
13. Φόρος εισοδήματος	118
14. Κέρδη ανά μετοχή	123
15. Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	123
16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και λοιπές πληροφορίες για την κατάσταση ταμειακών ροών	124
17. Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	125
18. Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	125
19. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	126
20. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	130
21. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	135
22. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	137

23. Σύνθεση του Ομίλου.....	140
23.1. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	140
23.2. Θυγατρική εταιρεία του Ομίλου με σημαντικά δικαιώματα τρίτων	146
24. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες.....	147
25. Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης.....	150
26. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	153
27. Επενδύσεις σε ακίνητα	154
28. Άυλα πάγια στοιχεία.....	156
29. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	157
30. Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση και σχετιζόμενες υποχρεώσεις	157
31. Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες.....	158
32. Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.....	159
33. Υποχρεώσεις προς πελάτες	159
34. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.....	159
35. Λοιπές υποχρεώσεις.....	161
36. Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	162
37. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές	163
38. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	165
39. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	166
40. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	167
41. Μισθώσεις.....	168
42. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις	170
43. Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα	171
44. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	175
45. Συνδεόμενα μέρη	175
46. Εξωτερικοί Ελεγκτές	177
47. Διοικητικό Συμβούλιο.....	178
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Γνωστοποιήσεις βάσει του Νόμου 4261/ 2014.....	179

Ενοποιημένος Ισολογισμός

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
		2022	2021
		€ εκατ.	€ εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	15	14.994	13.515
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	17	1.329	2.510
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	18	134	119
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	1.185	1.949
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	20	41.677	38.967
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	22	13.261	11.316
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	173	267
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	26	775	815
Επενδύσεις σε ακίνητα	27	1.410	1.492
Άυλα πάγια στοιχεία	28	297	269
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	13	4.161	4.422
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	29	1.980	2.065
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	30	84	146
Σύνολο ενεργητικού		81.460	77.852
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	31	8.774	11.663
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32	1.814	973
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	1.661	2.394
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33	57.239	53.168
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	34	3.552	2.552
Λοιπές υποχρεώσεις	35	1.701	1.358
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	30	1	109
Σύνολο υποχρεώσεων		74.742	72.217
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	37	816	816
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ⁽¹⁾	37	1.161	8.056
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον ⁽¹⁾	38	4.646	(3.333)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας		6.623	5.539
Δικαιώματα τρίτων	23.2	95	96
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		6.718	5.635
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		81.460	77.852

⁽¹⁾ Τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί λόγω αλλαγής στην παρουσίαση των ιδίων μετοχών (σημ. 37). Συνεπώς, η «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» έχει αυξηθεί κατά € 1 εκατ. έναντι ισόποσης μείωσης στα «Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον».

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 178 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Τόκοι έσοδα		2.315	1.842
Τόκοι έξοδα		(765)	(521)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	1.550	1.321
Έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		584	495
Έξοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		(135)	(137)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	7	449	358
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	8	94	98
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	9	727	(8)
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	9	(9)	101
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	10	324	30
Λειτουργικά έσοδα		3.135	1.900
Λειτουργικά έξοδα	11	(917)	(876)
Λειτουργικά κέρδη προ απομειώσεων, προβλέψεων και εξόδων αναδιάρθρωσης		2.218	1.024
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	21	(291)	(490)
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις	12	(108)	(52)
Έξοδα αναδιάρθρωσης	12	(102)	(25)
Αναλογία κερδών από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	18	26
Κέρδη προ φόρου		1.735	483
Φόρος εισοδήματος	13	(405)	(156)
Καθαρά κέρδη		1.330	327
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν σε τρίτους		0	(1)
Καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους		1.330	328
		€	€
Κέρδη ανά μετοχή			
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	14	0,36	0,09

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 178 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου			
	2022		2021	
	€ εκατ.		€ εκατ.	
Καθαρά κέρδη		1.330		327
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση:				
Ποσά που αναταξινομήθηκαν ή ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων:				
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών				
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους		5		36
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους		(5)	(0)	1
				37
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση				
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους (σημ. 22)		(547)		(97)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους (σημ. 22)		222	(325)	6
				(91)
Συναλλαγματικές διαφορές				
- συναλλαγματικές διαφορές δραστηριοτήτων εξωτερικού		1		(0)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, λόγω της ρευστοποίησης θυγατρικής εταιρείας εξωτερικού (σημ. 23.1)		76	77	-
				(0)
Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες				
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους (σημ.24)		(32)	(32)	(3)
				(3)
Ποσά που δε θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων:				
- Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, μετά από φόρους			24	2
- Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους			4	1
			28	3
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση			(252)	(54)
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο που αναλογεί σε:				
-Μετόχους		1.079		274
-Δικαιώματα τρίτων		(1)		(1)
		1.078		273

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 178 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

	Αποθεματικά και				
	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	αποτελέσματα εις νέον	Δικαιώματα τρίτων	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	815	8.055	(3.608)	0	5.262
Αναταξινόμηση των ιδίων μετοχών ⁽¹⁾	1	1	(2)	-	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)	-	-	328	(1)	327
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(54)	(0)	(54)
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021	-	-	274	(1)	273
Μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	1	97	98
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	2	-	2
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών	-	-	1	-	1
Λοιπά	-	-	(1)	-	(1)
	-	-	3	97	100
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021⁽¹⁾	816	8.056	(3.333)	96	5.635
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022⁽¹⁾	816	8.056	(3.333)	96	5.635
Καθαρά κέρδη	-	-	1.330	0	1.330
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(251)	(1)	(252)
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022	-	-	1.079	(1)	1.078
Συμφηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων (σημ. 38)	-	(6.895)	6.895	-	-
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 39)	0	0	4	-	4
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών (σημ. 37 και 38)	-	-	1	-	1
	0	(6.895)	6.900	-	5
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	816	1.161	4.646	95	6.718
	Σημ. 37	Σημ. 37	Σημ. 38		

⁽¹⁾ Από τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία των ιδίων μετοχών, η οποία είχε προηγουμένως αφαιρεθεί από το «Μετοχικό κεφάλαιο» και τη «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» και παρουσιάζεται στα «Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον». Τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί αναλόγως (σημ. 37).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 178 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη προ φόρου		1.735	483
Προσαρμογές για:			
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	21	291	490
Λοιπές ζημιές απομείωσης, προβλέψεις και έξοδα αναδιάρθρωσης	12	210	77
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	11	124	114
Λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	16	(14)	(76)
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	10	(34)	(30)
Λοιπές προσαρμογές	16	(244)	(12)
		2.068	1.046
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες			
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες		(169)	(193)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε τίτλους εμπορικού χαρτοφυλακίου		0	(32)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		1.095	588
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες		(3.226)	(1.636)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		868	36
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού		116	(22)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		(2.048)	3.125
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς πελάτες		4.068	5.338
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε λοιπές υποχρεώσεις		147	(4)
		851	7.200
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε		(45)	(33)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) λειτουργικές δραστηριότητες		2.874	8.213
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Απόκτηση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	26,27,28	(169)	(129)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	26,27	121	35
(Αγορές)/πωλήσεις και λήξεις επενδυτικών τίτλων		(2.937)	(2.752)
Απόκτηση θυγατρικών, μετά από αποκτηθέντα ταμειακά διαθέσιμα		-	121
Απόκτηση συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου		-	(8)
Πώληση θυγατρικών και της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών, μετά από πωληθέντα ταμειακά διαθέσιμα	23,30	281	1
Πώληση συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	26	13
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από επενδυτικούς τίτλους, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	16,24	21	21
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) επενδυτικές δραστηριότητες		(2.657)	(2.698)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
(Αποπληρωμές)/ εισπράξεις από πιστωτικούς τίτλους	16	1.059	986
Αποπληρωμή υποχρεώσεων από μισθώσεις	41	(39)	(34)
(Αγορά)/πώληση ιδίων μετοχών και άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών	37	1	1
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		1.021	953
Επίπτωση διακύμανσης συναλλαγματικών ισοτιμιών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		1	0
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		1.239	6.468
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	16	13.149	6.681
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	16	14.388	13.149

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 178 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings»), η οποία είναι η μητρική εταιρεία της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα») και οι θυγατρικές της συνιστούν τον Όμιλο, ο οποίος περιλαμβάνει κυρίως τον Όμιλο της Τράπεζας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, διαχείρισης περιουσίας και κεφαλαίων, treasury και κεφαλαιαγορών καθώς και στην παροχή άλλων υπηρεσιών και έχει παρουσία κυρίως στην Ελλάδα, την Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η Εταιρεία έχει συσταθεί στην Ελλάδα, με διεύθυνση της έδρας της την Όθωνος 8, Αθήνα 105 57, και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι εν λόγω ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν και το Παράρτημα, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 6 Απριλίου 2023. Η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή περιλαμβάνεται στην ενότητα Β.1 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων, μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο θυγατρικών της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των εκθέσεων διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών αυτών, αναρτώνται στον ιστότοπο: eurobankholdings.gr.

2 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και βασικές λογιστικές αρχές

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί στη βάση της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και σύμφωνα με τις βασικές λογιστικές αρχές όπως αναφέρονται παρακάτω:

2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), και ειδικότερα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εκδοθεί και είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή έχουν εφαρμοστεί, νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI), τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων), τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και των επενδυτικών ακινήτων τα οποία επιμετρώνται με την μέθοδο της εύλογης αξίας.

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου εφαρμόστηκαν με συνέπεια για τις χρήσεις 2022 και 2021 λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ όπως αυτές περιγράφονται στην ενότητα 2.1.1 (α) «Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2022». Επιπλέον, όπου είναι απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα χρήση.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης, οι οποίες επηρεάζουν τα λογιστικά υπόλοιπα των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα υπόλοιπα των εσόδων και εξόδων της περιόδου αναφοράς. Παρά το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στη βέλτιστη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τις τρέχουσες συνθήκες και γεγονότα, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το συναλλακτικό νόμισμα της μητρικής εταιρίας. Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί στο πλησιέστερο εκατομμύριο. Τα αθροίσματα των στοιχείων που παρατίθενται στις σημειώσεις μπορεί να μην συμφωνούν ακριβώς με τα σύνολα που παρουσιάζονται λόγω στρογγυλοποιήσεων.

Εκτιμήσεις για τη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern), η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο, αξιολογώντας τα ακόλουθα:

Το 2022 χαρακτηρίστηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία, ο οποίος οδήγησε σε μια παγκόσμια - αλλά κυρίως ευρωπαϊκή- ενεργειακή κρίση, εντείνοντας τις ήδη υπάρχουσες πληθωριστικές πιέσεις και αυξάνοντας την οικονομική αβεβαιότητα και τις διακυμάνσεις

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

στην παγκόσμια οικονομία και τις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές. Εντούτοις, η ανάκαμψη μετά την πανδημία συνεχίστηκε για δεύτερο συνεχόμενο έτος στην Ελλάδα, με την αύξηση του ΑΕΠ της να υπεραποδίδει εκείνης των περισσότερων εταίρων της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), η ελληνική οικονομία μεγεθύνθηκε με ετήσιο ρυθμό 5,9% το 2022, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕπ), σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της (Φεβρουάριος 2023), να εκτιμά τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2022 στο 5,5% και του 2023 στο 1,2%. Ο πληθωρισμός, υπολογιζόμενος βάσει της μέσης ετήσιας μεταβολής 12 μηνών του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), αυξήθηκε στο 9,3% το 2022 σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, κυρίως ως αποτέλεσμα των αναταράξεων στην προσφορά (επιπλέον λόγω της ανόδου των τιμών της ενέργειας, των τροφίμων και των πρώτων υλών, των συνεχών αναταράξεων στην εφοδιαστική αλυσίδα και των αυξήσεων των ονομαστικών μισθών) παράλληλα με την ραγδαία μεταπανδημική ανάκαμψη της εγχώριας και της εξωτερικής ζήτησης. Η ΕΕπ αναμένει πτώση του πληθωρισμού στο 4,5% το 2023 και περαιτέρω αποκλιμάκωση στο 2,4% το 2024. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το μέσο μηνιαίο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 12,4% το 2022 από 14,8% το 2021, ενώ ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) στην πιο πρόσφατη μελέτη του (Ιανουάριος 2023) αναμένει συρρίκνωση του ποσοστού ανεργίας στο 11,5% το 2023. Στο δημοσιονομικό πεδίο, σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2023, το πρωτογενές ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αναμενόταν να παρουσιάσει έλλειμμα 1,6% του ΑΕΠ το 2022 (σύμφωνα με πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, το έλλειμμα μπορεί να διαμορφωθεί περίπου στο 1% του ΑΕΠ ή και χαμηλότερα) και πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ το 2023 (από έλλειμμα 5% του ΑΕΠ το 2021). Ο λόγος του δημοσίου χρέους ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί στο 168,9% και στο 159,3% το 2022 και το 2023 αντίστοιχα (2021: 194,5%). Οι προαναφερθείσες προβλέψεις δύνανται να μεταβληθούν στην περίπτωση πιθανών δυσμενών διεθνών εξελίξεων οι οποίες μπορεί να έχουν επιπτώσεις στις τιμές της ενέργειας και άλλων αγαθών, στα επιτόκια, στην εξωτερική και την εσωτερική ζήτηση, δημιουργώντας την ανάγκη για τη λήψη πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων στήριξης.

Η βουλγαρική οικονομία αναπτύχθηκε κατά 3,4% το 2022 (2021: 7,6%), με βάση τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βουλγαρίας, ενώ ο μέσος πληθωρισμός ήταν 15,3% το 2022 (2021: 3,3%). Σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της ΕΕπ (Φεβρουάριος 2023), ο ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ στη Βουλγαρία αναμένεται στο 1,4% το 2023, ενώ κατά το ίδιο έτος ο ΕνΔΤΚ αναμένεται στο 7,8%. Αντίστοιχα, ο ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ στην Κύπρο προβλέπεται στο 5,8% το 2022 και 1,6% το 2023 (2021: 6,6%), ενώ ο ΔΤΚ εκτιμάται σε 8,1% το 2022 και 4% το 2023 (2021: 2,3%).

Σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες που έχει παρουσία ο Όμιλος αναμένεται να δοθεί από τη χρηματοδότηση της ΕΕ, κατά κύριο λόγο μέσω του Προγράμματος “Next Generation EU” (NGEU) και του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) 2021–2027, δηλαδή του μακροχρόνιου Προϋπολογισμού της ΕΕ. Η Ελλάδα θα λάβει από την ΕΕ πόρους πλέον των € 30,5 δις (€ 17,8 δις σε επιδοτήσεις και € 12,7 δις σε δάνεια) έως το 2026 από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA, Recovery and Resilience Facility – RRF) για να χρηματοδοτήσει έργα και δράσεις που περιγράφονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), με τίτλο «Ελλάδα 2.0». Προκαταβολή ύψους € 4 δις εκταμιεύτηκε τον Αύγουστο 2021, και οι δύο πρώτες τακτικές δόσεις ύψους € 3,6 δις έκαστη τον Απρίλιο 2022 και τον Ιανουάριο 2023 αντίστοιχα. Στην Ελλάδα αντιστοιχούν επίσης περίπου € 40 δις από τον ΠΔΠ 2021–2027. Στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής, παρότι οι καθαρές αγορές ομολόγων στο πλαίσιο του εκτάκτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Program – PEPP) τερματίστηκαν στο τέλος του Μαρτίου 2022, όπως είχε προγραμματιστεί, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα συνεχίσει να επανεπενδύει τα κεφάλαια από τίτλους που λήγουν τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024, συμπεριλαμβανομένων αγορών Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) επιπλέον της αξίας αυτών που λήγουν. Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, σύμφωνα με τη σταθερή προσηλωσή του στο ρόλο του για την εξασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, έχει προχωρήσει σε έξι γύρους αυξήσεων των επιτοκίων (τον Ιούλιο, τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και τον Δεκέμβριο του 2022, τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023), αυξάνοντας τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ κατά 350 μονάδες βάσης συνολικά, ενώ ενέκρινε και ένα νέο εργαλείο νομισματικής πολιτικής (το «Transmission Protection Instrument – TPI») με σκοπό την αποτροπή του κατακερματισμού της αγοράς κρατικών ομολόγων. Τέλος, μετά τη λήξη των ειδικών όρων και προϋποθέσεων που ίσχυαν για το πρόγραμμα TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) την 23 Ιουνίου 2022, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να αξιολογεί πως οι στοχευμένες δανειοδοτικές πράξεις συνεισφέρουν στη νομισματική πολιτική της.

Το 2022, το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), προχώρησε στην έκδοση εννέα ομολόγων διαφόρων λήξεων (5ετών, 10ετών, 15ετών και 20ετών) αντλώντας συνολικά € 8,3 δις από τις διεθνείς χρηματαγορές. Την 17 Ιανουαρίου 2023, ο ΟΔΔΗΧ εξέδωσε ένα 10ετές ομόλογο ύψους € 3,5 δις με απόδοση 4,279% και πιο πρόσφατα, την 29 Μαρτίου 2023, ο ΟΔΔΗΧ εξέδωσε ένα 5ετές ομόλογο ύψους € 2,5 δις με απόδοση 3,919%. Στο τέλος του 2022, τα ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου ξεπερνούσαν τα € 30 δις και μέχρι τον Φεβρουάριο 2023 η αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας βρισκόταν μία βαθμίδα κάτω της επενδυτικής σύμφωνα με τρεις από τους τέσσερις μεγάλους οίκους που είναι αναγνωρισμένοι από την ΕΚΤ (DBRS Morningstar: BB (high), S&P Ratings, Fitch Ratings: BB+).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές για τους επόμενους 12 μήνες, οι κυριότεροι μακροοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες στην Ελλάδα και στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης έχουν ως ακολούθως: (α) ο συνεχιζόμενος πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας και οι επιπτώσεις του στην περιφερειακή και παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια, καθώς επίσης και στην ευρωπαϊκή και ελληνική οικονομία, (β) μια συνέχιση του τρέχοντος κύματος πληθωριστικών πιέσεων με επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση, την απασχόληση, τα δημόσια οικονομικά, τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων, το εξωτερικό εμπόριο και την ποιότητα ενεργητικού των τραπεζών, καθώς και τυχόν κοινωνικές και πολιτικές επιπτώσεις που μπορεί αυτά να επιφέρουν, (γ) οι τρέχουσες καθώς και οι διαφαινόμενες μελλοντικές αυξήσεις επιτοκίων διεθνώς και ιδιαίτερα στην ευρωζώνη, οι οποίες ενδέχεται να ασκήσουν ανοδικές πιέσεις στο κόστος δανεισμού του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ιδίως των υπερχρεωμένων δανειοληπτών, να αποθαρρύνουν τις επενδύσεις, να αυξήσουν τη μεταβλητότητα στις χρηματοπιστωτικές αγορές και να οδηγήσουν τις οικονομίες σε επιβράδυνση ή ακόμα και προσωρινή ύφεση, (δ) η συνέχιση και επέκταση στην ευρωζώνη της πρόσφατης αναταραχής στον χρηματοπιστωτικό τομέα, επηρεάζοντας την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και με ενδεχόμενο αντίκτυπο στο ύψος των υπό διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και στην ρευστότητα, (ε) οι συνέπειες από την πιθανή περικοπή ή διακοπή των μέτρων στήριξης της κυβέρνησης κατά της ενεργειακής κρίσης στην ανάπτυξη, στην απασχόληση και στην εξυπηρέτηση του χρέους των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, (στ) τα διαρκώς υψηλά ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και η προοπτική να εξελιχθούν ξανά σε δομικό χαρακτηριστικό του μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, (ζ) η ικανότητα αξιοποίησης των πόρων του NGEU και του ΠΔΠ και η προσέλκυση νέων επενδύσεων στη χώρα, (η) η αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και ιδιωτικοποιήσεων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και τα ορόσημα του ΤΑΑ και να ενισχυθούν η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα, (θ) η καθυστέρηση στην υλοποίηση των προγραμματισμένων μεταρρυθμίσεων, των έργων και των δημοσιονομικών στόχων του Προϋπολογισμού στην Ελλάδα λόγω του ενδεχόμενου το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών του 2023 να οδηγήσει σε αδυναμία ή καθυστέρηση σχηματισμού κυβέρνησης με ισχυρή κοινοβουλευτική πλειοψηφία, (ι) οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην εγγύς περιοχή, (ια) η εξέλιξη της πανδημίας Covid-19 και η πιθανότητα εμφάνισης νέων μεταλλάξεων της Covid-19, που θα είχαν περαιτέρω επιπτώσεις στην οικονομική ανάκαμψη, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και το διεθνές εμπόριο με την παράταση των δυσλειτουργιών στην παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού, και (ιβ) η επιδείνωση των φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι επιπτώσεις τους στο ΑΕΠ, την απασχόληση, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και τη βιώσιμη ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Η επέλευση των ανωτέρω κινδύνων θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στο δημοσιονομικό σχεδιασμό του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς θα μπορούσε να επιβραδύνει τον αναμενόμενο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, στη ρευστότητα, στην ποιότητα του ενεργητικού, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών. Η Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη την πρόσφατη τραπεζική αναταραχή σε ορισμένες αγορές, πραγματοποίησε μια προληπτική εσωτερική επανεξέταση του επιχειρηματικού μοντέλου της Eurobank για να επιβεβαιώσει τη διατήρηση της ανθεκτικότητάς του σε τέτοιες πιθανές εξωτερικές αναταράξεις και διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι το εν λόγω μοντέλο υποστηρίζεται επαρκώς από ορθές επιχειρηματικές πρακτικές, διαφοροποιημένες δραστηριότητες και συνετές μεθόδους διαχείρισης κινδύνου. Η εδραίωση της σταθερότητας του επιχειρηματικού μοντέλου λειτουργίας του Ομίλου αντικατοπτρίζεται επίσης περαιτέρω, μεταξύ άλλων, από τη χρηματοοικονομική του θέση και τις επιδόσεις του όπως αναλύονται παρακάτω. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό, χρηματοοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο καθώς και την πορεία των βασικών δεικτών αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού του (Key Performance Indicators - KPIs). Επίσης, έχει αυξήσει το επίπεδο ετοιμότητάς του ως προς τη λήψη αποφάσεων, πρωτοβουλιών και διαμόρφωση πολιτικών για την προστασία του κεφαλαίου και της ρευστότητας του καθώς και την εκπλήρωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο για την περίοδο 2023-2025.

Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους ανήλθαν σε € 1.330 εκατ. (2021: € 328 εκατ.), εκ των οποίων € 212 εκατ. (2021: € 143 εκατ.) αφορούν στις διεθνείς δραστηριότητες. Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη, εξαιρουμένου του κέρδους από την πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank ποσού € 230,5 εκατ. (μετά φόρου) και των εξόδων αναδιάρθρωσης ποσού € 75 εκατ. (μετά φόρου), ανήλθαν σε € 1.174 εκατ. (2021: € 424 εκατ.). Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι δείκτες συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας (CAD) και κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 19,2% (31 Δεκεμβρίου 2021: 16,1%) και 16% (31 Δεκεμβρίου 2021: 13,7%) αντίστοιχα (σημ. 4). Τον Ιανουάριο 2023, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) ξεκίνησε την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για το 2023 η οποία θα παρέχει πολύτιμη πληροφορία για την ανθεκτικότητα του Ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου, συμπεριλαμβανομένων των 4 Ελληνικών συστημικών τραπεζών, στο τρέχον αβέβαιο και μεταβαλλόμενο μακροοικονομικό περιβάλλον, καλύπτοντας την περίοδο 2023-2025. Η EAT αναμένεται να δημοσιεύσει τα αποτελέσματα της άσκησης στο τέλος Ιουλίου του 2023 (σημ. 4).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Όσον αφορά την ποιότητα του ενεργητικού, ο σχηματισμός των νέων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE formation) του Ομίλου κατά την διάρκεια του έτους ήταν θετικός κατά € 46 εκατ. (τέταρτο τρίμηνο 2022: € 35 εκατ. θετικός) (31 Δεκεμβρίου 2021: € 44 εκατ. θετικός). Την 31 Δεκεμβρίου 2022, το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) του Ομίλου, μετά την ταξινόμηση του υποκείμενου χαρτοφυλακίου δανείων του project “Solar” ως κατεχόμενο προς πώληση και λοιπών ενεργειών, διαμορφώθηκε σε € 2,3 δις (31 Δεκεμβρίου 2021: € 2,8 δις), οδηγώντας το δείκτη των NPE στο 5,2% (31 Δεκεμβρίου 2021: 6,8%), ενώ ο δείκτης κάλυψης των NPE διαμορφώθηκε στο 74,6% (31 Δεκεμβρίου 2021: 69,2%). Το χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων, το οποίο είναι σε μεγάλο βαθμό αντισταθμισμένο από τον κίνδυνο επιτοκίου, αντιπροσωπεύει το 16% του συνόλου του ενεργητικού και περιλαμβάνει κυρίως επενδύσεις σε κρατικά ομόλογα των χωρών της ΕΕ και σε τίτλους επενδυτικής βαθμίδας. Ο Όμιλος έχει μη σημαντική έκθεση σε ρωσικά ή ουκρανικά περιουσιακά στοιχεία και σε τράπεζες που επηρεάστηκαν από την πρόσφατη τραπεζική αναταραχή.

Όσον αφορά τη ρευστότητα, την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι καταθέσεις του Ομίλου αυξήθηκαν σε € 57,2 δις (31 Δεκεμβρίου 2021: € 53,2 δις) οδηγώντας το δείκτη δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις (L/D) του Ομίλου σε 73,1% (31 Δεκεμβρίου 2021: 73,2%), ενώ η χρηματοδότηση από τις στοχευμένες πράξεις μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (targeted longer-term refinancing operations - TLTRO III) μειώθηκε κατά €2,9 δις και διαμορφώθηκε σε € 8,8 δις (31 Δεκεμβρίου 2021: € 11,7 δις) (σημ.31). Κατά τη διάρκεια του έτους, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση ομολόγου (MREL-επιλέξιμο) υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior preferred) ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. και η Εταιρεία ολοκλήρωσε την έκδοση ενός ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 (Tier 2) ποσού € 300 εκατ. Πιο πρόσφατα, τον Ιανουάριο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior preferred) ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. (σημ. 34). Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 23,07% του σταθμισμένου ενεργητικού, υψηλότερα από τον ενδιάμεσο δεσμευτικό στόχο MREL 18,21% για το 2022 αλλά και από τον ενδιάμεσο μη δεσμευτικό στόχο MREL 20,48% από την 1 Ιανουαρίου 2023. Η αύξηση των υψηλής ποιότητας άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου οδήγησε τον αντίστοιχο δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) σε 173% (31 Δεκεμβρίου 2021: 152%). Στο πλαίσιο της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process -ILAAP) για το 2022, τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας (stress test) κατέδειξαν ότι η Τράπεζα διαθέτει επαρκές απόθεμα ρευστότητας για να αντιμετωπίσει τις πιθανές εκροές που θα μπορούσαν να συμβούν σε όλα τα σενάρια σε βραχυπρόθεσμη (σε ορίζοντα 1 μηνός) και μεσοπρόθεσμη βάση (σε ορίζοντα 1 έτους). Πληροφορίες σχετικά με την έκθεση του Ομίλου στον επιτοκιακό κίνδυνο και στον κίνδυνο ρευστότητας περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5.2.2 και 5.2.3.

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, αναγνωρίζοντας τους γεωπολιτικούς, μακροοικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα και λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες σχετικά με (α) τις προοπτικές ανάπτυξης στην Ελλάδα και στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για το τρέχον και τα επόμενα έτη, που υποστηρίζονται επίσης από την αξιοποίηση της ήδη εγκεκριμένης χρηματοδότησης της ΕΕ κυρίως μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA), και (β) την ικανότητα του Ομίλου για δημιουργία κερδών προ προβλέψεων, την ποιότητα ενεργητικού, την επάρκεια κεφαλαίων, και τη θέση ρευστότητάς του, έκρινε ότι οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου μπορούν να συνταχθούν με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern).

2.1.1 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες**(α) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2022**

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις σε πρότυπα, όπως εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ, είναι σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2022:

ΔΠΧΑ 3, Τροποποιήσεις, Παραπομπή στο Εννοιολογικό Πλαίσιο

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» επικαιροποίησαν μία παραπομπή στην έκδοση του Εννοιολογικού Πλαισίου που είναι σε ισχύ, ενώ προστέθηκε μία απαίτηση σχετικά με τις υποχρεώσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία», όπου ο αποκτών εφαρμόζει το ΔΛΠ 37 για να καθορίσει εάν κατά την ημερομηνία απόκτησης υφίσταται παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθοντικών γεγονότων. Επιπροσθέτως, εάν μία εισφορά εμπίπτει στην Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΑ 21 'Εισφορές', ο αποκτών, εφαρμόζει την ΕΔΔΠΧΑ 21 ώστε να καθορίσει εάν το γεγονός που δημιουργεί την υποχρέωση να πληρωθεί αυτή η εισφορά υφίσταται κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επιπλέον, οι εκδοθείσες τροποποιήσεις προσέθεσαν μία νέα παράγραφο στο ΔΠΧΑ 3 ώστε να διευκρινιστεί ότι τα ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για αναγνώριση στην περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων, κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Ετήσιες βελτιώσεις των ΔΠΧΑ 2018-2020 : ΔΠΧΑ 1, ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 16

Οι βελτιώσεις εισάγουν σημαντικές αλλαγές σε αρκετά πρότυπα. Οι τροποποιήσεις που είναι σχετικές με τις δραστηριότητες του Ομίλου παρουσιάζονται παρακάτω:

Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς» παρέχει επιπλέον απαλλαγή σε μία θυγατρική εταιρία που υιοθέτησε τα πρότυπα μετά την μητρική σε σχέση με το σωρευτικό υπόλοιπο των συναλλαγματικών διαφορών. Ως αποτέλεσμα, η τροποποίηση επιτρέπει στις οικονομικές οντότητες που έχουν επιλέξει να επιμετρήσουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στη λογιστική αξία σύμφωνα με τα βιβλία της μητρικής να επιμετρήσουν και οποιεσδήποτε συναλλαγματικές διαφορές που προέκυψαν χρησιμοποιώντας τα ποσά που έχουν δημοσιευθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής. Αυτή η τροποποίηση εφαρμόζεται επίσης στις συγγενείς εταιρίες και τις κοινοπραξίες που έχουν λάβει την ίδια εξαίρεση του ΔΠΧΑ 1.

Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» διευκρινίζει τις αμοιβές που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο τεστ του 10% σχετικά με την αξιολόγηση αποαναγνώρισης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Οι αμοιβές που περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση είναι μόνο αυτές που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ του δανειολήπτη (οικονομική οντότητα) και του δανειστή, συμπεριλαμβανομένων αμοιβών που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν είτε από τον δανειολήπτη είτε από τον δανειστή για λογαριασμό του άλλου. Η τροποποίηση έχει μελλοντική εφαρμογή σε ρυθμίσεις και ανταλλαγές που λαμβάνουν χώρα κατά την ημερομηνία ή μεταγενέστερα αυτής που η εταιρία εφαρμόζει για πρώτη φορά την τροποποίηση.

Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 16 'Μισθώσεις' αφαιρεί από το πρότυπο την εξήγηση σχετικά με την αποζημίωση για τις βελτιώσεις μισθίου, για να αποτρέψει πιθανή σύγχυση σχετικά με το χειρισμό των κινήτρων για μισθώσεις.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

ΔΛΠ 37, Τροποποιήσεις, Επαχθείς Συμβάσεις - Κόστη Εκπλήρωσης Σύμβασης

Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία» διευκρινίζουν ποια κόστη απαιτείται να συμπεριλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κόστους εκπλήρωσης μιας σύμβασης, όταν αξιολογείται εάν η σύμβαση είναι επαχθής. Συγκεκριμένα, τα άμεσα κόστη που σχετίζονται με την εκπλήρωση μίας σύμβασης, περιλαμβάνουν τα πρόσθετα κόστη καθώς και μια κατανομή από τα υπόλοιπα κόστη που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση της σύμβασης. Τα γενικά και διοικητικά κόστη δεν σχετίζονται άμεσα με τις συμβάσεις και εξαιρούνται, εκτός εάν χρεώνονται ρητά στον αντισυμβαλλόμενο βάσει της σύμβασης.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

(β) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων που δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από τον Όμιλο

Ένα πλήθος νέων προτύπων και τροποποιήσεων σε υπάρχοντα πρότυπα θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2022, δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την ΕΕ, ή ο Όμιλος δεν τα έχει υιοθετήσει νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους. Αυτά που ενδέχεται να είναι σχετικά με τον Όμιλο έχουν ως ακολούθως:

ΔΠΧΑ 17, Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023)

Το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια», παρέχει ένα συνολικό και συνεκτικό λογιστικό μοντέλο για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Έχει εφαρμογή σε όλους του τύπους ασφαλιστήριων συμβολαίων καθώς και σε συγκεκριμένους τύπους εγγυήσεων και χρηματοοικονομικών ασφαλίσεων με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής. Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων επιτρέπεται να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, εφόσον η οικονομική οντότητα έχει προηγουμένως διαβεβαιώσει ότι τα θεωρεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Σύμφωνα με το βασικό γενικό μοντέλο του ΔΠΧΑ 17, ομάδες από ασφαλιστήρια συμβόλαια που τελούν υπό κοινή διαχείριση και υπόκεινται σε παρόμοιους κινδύνους, επιμετρώνται με βάση προεξοφλημένες, σταθμισμένες βάσει πιθανοτήτων μελλοντικές ταμειακές ροές, μιας αναπροσαρμογής λόγω κινδύνου και ενός περιθωρίου συμβατικών υπηρεσιών (contractual service margin) το οποίο αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος των συμβολαίων. Σύμφωνα με το μοντέλο, οι εκτιμήσεις επαναμετρώνται σε

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

κάθε περίοδο αναφοράς. Μια απλοποιημένη μέθοδος επιμέτρησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί αν αναμένεται ότι από αυτή θα παραχθεί μια λογική προσέγγιση του γενικού μοντέλου ή αν τα συμβόλαια είναι μικρής διάρκειας.

Το έσοδο κατανέμεται στις περιόδους αναλογικά με την αξία της αναμενόμενης κάλυψης και των λοιπών υπηρεσιών που ένας ασφαλιστής παρέχει κατά τη διάρκεια της περιόδου, οι διεκδικήσεις για αποζημίωση παρουσιάζονται όταν αναγγελθούν και οποιαδήποτε επενδυτικά στοιχεία, όπως τα ποσά που καταβάλλονται σε ασφαλισμένους ακόμα και αν το ασφαλιστικό γεγονός δεν έχει συντελεστεί, δεν περιλαμβάνονται στα έσοδα και στις διεκδικήσεις για αποζημίωση. Τα αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες παρουσιάζονται ξεχωριστά από το χρηματοοικονομικό έσοδο ή έξοδο των ασφαλίσεων.

Τον Ιούνιο 2020, το ΣΔΛΠ εξέδωσε το σχέδιο προτύπου «Τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 17», ώστε να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες στην εφαρμογή του προτύπου. Οι τροποποιήσεις στοχεύουν να βοηθήσουν τις εταιρείες κατά την μετάβαση έτσι ώστε να είναι ευκολότερη η εφαρμογή του προτύπου, ενώ προσθέτουν την αναβολή της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του προτύπου, ώστε να είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2023.

Τον Δεκέμβριο 2021, το ΣΔΛΠ εξέδωσε μία τροποποίηση περιορισμένου πεδίου εφαρμογής των απαιτήσεων που καλύπτουν την μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 για τις οικονομικές οντότητες που εφαρμόζουν για πρώτη φορά το συγκεκριμένο πρότυπο ταυτόχρονα με το ΔΠΧΑ 9.

Ο Όμιλος δεν έχει εκδώσει συμβόλαια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17. Συνεπώς το πρότυπο δεν αναμένεται να επηρεάσει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρά μόνο μέσω του μεριδίου συμμετοχής του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών (“Eurolife”).

Συγκεκριμένα, την 31 Δεκεμβρίου 2022, το μερίδιο του Ομίλου στην αναμενόμενη επίπτωση από την μετάβαση της Eurolife στο ΔΠΧΑ 17 εκτιμάται σε μία αύξηση των ιδίων κεφαλαίων 15 εκ. ευρώ περίπου, μετά φόρων.

ΔΛΠ 8, Τροποποιήσεις, Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 8 'Λογιστικές πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη' εισήγαγαν τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων ενώ περιλαμβάνουν και άλλες τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 οι οποίες πρόκειται να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να διαχωρίσουν τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις από τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές.

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν (α) πώς οι λογιστικές πολιτικές σχετίζονται με τις λογιστικές εκτιμήσεις: i) εξηγώντας ότι οι λογιστικές εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών και ii) καθιστώντας τον ορισμό των λογιστικών πολιτικών πιο σαφή και περιεκτικό, (β) ότι η επιλογή μίας τεχνικής εκτίμησης ή αποτίμησης και ο καθορισμός των παραμέτρων που θα χρησιμοποιηθούν, αποτελούν λογιστική εκτίμηση.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να επηρεάσει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων» και ΔΠΧΑ Δήλωση Πρακτικής Νο.2: Γνωστοποιήσεις Λογιστικών Πολιτικών (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023)

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων» ώστε να απαιτήσει από τις οικονομικές οντότητες να γνωστοποιούν τις ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές τους αντί για τις σημαντικές λογιστικές πολιτικές τους.

Σύμφωνα με το ΣΔΛΠ, η πληροφόρηση για τις λογιστικές πολιτικές κρίνεται ουσιώδης εάν όταν ληφθεί υπόψη σε συνδυασμό με τις λοιπές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μια οικονομικής οντότητας, μπορεί εύλογα να επηρεάσει τις αποφάσεις των βασικών χρηστών των οικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, που ελήφθησαν με βάση τις καταστάσεις αυτές.

Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν, πώς μια οικονομική οντότητα μπορεί να εντοπίσει ουσιώδης πληροφόρηση στις λογιστικές πολιτικές, ενώ παρατίθενται παραδείγματα πιθανών περιπτώσεων ουσιώδους πληροφόρησης για τις λογιστικές πολιτικές. Επίσης, οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1, διευκρινίζουν ότι η μη ουσιώδης πληροφόρηση σχετικά με την λογιστική πολιτική μπορεί να μην γνωστοποιηθεί. Ωστόσο, εάν γνωστοποιηθεί, δεν θα πρέπει να επισκιάζει την ουσιώδη πληροφόρηση για την λογιστική πολιτική. Προκειμένου να υποστηρίξει αυτές τις τροποποιήσεις το Συμβούλιο, ανέπτυξε σχέδιο καθοδήγησης και παραδείγματα ώστε να εξηγήσει και να υποδείξει την εφαρμογή της «διαδικασία αξιολόγησης των τεσσάρων βημάτων της ουσιώδους πληροφόρησης» όπως περιγράφεται στην Δήλωση Πρακτικής Νο.2 των ΔΠΧΑ «Κρίσεις Ουσιώδους Πληροφόρησης» στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών, για την υποστήριξη των τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να επηρεάσει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ΔΛΠ 1, Τροποποιήσεις, Ταξινόμηση Υποχρεώσεων σε Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οι τροποποιήσεις, οι οποίες δημοσιεύτηκαν τον Ιανουάριο 2020, επηρεάζουν μόνο την παρουσίαση των υποχρεώσεων στον ισολογισμό και παρέχουν διευκρινίσεις ως προς τον ορισμό του δικαιώματος αναβολής διακανονισμού μίας υποχρέωσης, ενώ ταυτόχρονα αποσαφηνίζουν ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, θα πρέπει να βασίζεται σε δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η αξιολόγηση που διενεργείται στη λήξη της περιόδου αναφοράς σχετικά με την ταξινόμηση των υποχρεώσεων, δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες που δημιουργούνται ως προς το εάν η οικονομική οντότητα θα εξασκήσει το δικαίωμα της να αναβάλλει τον διακανονισμό μίας υποχρέωσης. Διευκρινίστηκε επίσης από το ΣΔΛΠ ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, από μία οικονομική οντότητα, δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν εκείνα τα δικαιώματα μετατροπής που αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Τον Οκτώβριο 2022, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τις «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με Συμφωνίες (Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1)» που περιλαμβάνει οδηγίες όσον αφορά τις έννοιες της ταξινόμησης (Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες), παρουσίασης και γνωστοποίησης σχετικά με τις υποχρεώσεις μίας οικονομικής οντότητας, για τις οποίες το δικαίωμα για αναβολή του διακανονισμού για τουλάχιστον 12 μήνες υπόκειται στην τήρηση συγκεκριμένων συνθηκών μετά την περίοδο αναφοράς. Οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ορίζουν πως οι σχετικές συμφωνίες που απαιτείται να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του χρέους κατά την ημερομηνία αναφοράς ως Βραχυπρόθεσμο ή Μακροπρόθεσμο. Αντί αυτού, οι τροποποιήσεις ορίζουν πως απαιτείται η γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με αυτές τις συμφωνίες στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 12, Τροποποιήσεις, Αναβαλλόμενη Φορολογία σχετιζόμενη με Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η εξαίρεση αρχικής αναγνώρισης όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος», δεν ισχύει για συναλλαγές όπως οι μισθώσεις και οι υποχρεώσεις παροπλισμού που, κατά την αρχική αναγνώριση τους, δημιουργούν ισόποσες φορολογήσιμες και εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές. Συνεπώς, για τέτοιου είδους συναλλαγές, μία εταιρεία απαιτείται να αναγνωρίσει την σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση, με την αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης να υπόκειται στα κριτήρια ανακτησιμότητας του ΔΛΠ 12. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται την ή μετά την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16, Τροποποίηση, Υποχρεώσεις από Μισθώσεις από συναλλαγή Πώλησης και Επαναμίσθωσης (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Η τροποποίηση ορίζει πως σε μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης, ο πωλητής-μισθωτής απαιτείται να πραγματοποιήσει την μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αναγνωριστεί κέρδος ή ζημιά σχετιζόμενο με το δικαίωμα χρήσης που διατηρεί. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά σχετικό με τον τερματισμό (εξ ολοκλήρου ή μερικώς) της μίσθωσης, συνεχίζει να αναγνωρίζεται την στιγμή που πραγματοποιείται. Η τροποποίηση δεν αλλάζει τον λογιστικό χειρισμό για τις μισθώσεις που δεν σχετίζονται με συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.2 Βασικές λογιστικές αρχές

2.2.1 Ενοποίηση

(i) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες που ελέγχονται από τον Όμιλο. Ο Όμιλος ελέγχει μια εταιρεία όταν έχει έκθεση, ή δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμιξη του με την εταιρεία και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του πάνω στην εταιρεία. Ο Όμιλος ενοποιεί μια εταιρεία μόνο όταν συνυπάρχουν και τα τρία παραπάνω στοιχεία που συνιστούν έλεγχο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η εξουσία θεωρείται ότι υπάρχει όταν τα υφιστάμενα δικαιώματα του Ομίλου, του παρέχουν την τρέχουσα δυνατότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες της εταιρείας, δηλαδή τις δραστηριότητες εκείνες που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις της εταιρείας, και ο Όμιλος έχει στην πράξη την δυνατότητα να ασκήσει αυτά τα δικαιώματα. Η εξουσία πάνω σε μια εταιρεία μπορεί να προκύψει μέσω δικαιωμάτων ψήφου από συμμετοχικούς τίτλους όπως οι μετοχές, ή σε άλλες περιπτώσεις, μπορεί να προέρχεται από συμβατικές συμφωνίες.

Όταν τα δικαιώματα ψήφου είναι σχετικά, ο Όμιλος θεωρείται ότι έχει έλεγχο όταν κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, περισσότερα από τα μισά δικαιώματα ψήφου μιας εταιρείας, εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις ότι κάποιος άλλος επενδυτής έχει στην πράξη την δυνατότητα να διευθύνει μονομερώς τις συναφείς δραστηριότητες.

Ο Όμιλος μπορεί να έχει εξουσία ακόμα και όταν κατέχει λιγότερα από την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρείας μέσω συμβατικής συμφωνίας με άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου, δικαιωμάτων που προκύπτουν από άλλες συμβατικές συμφωνίες, ουσιαστών δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, κατοχής του μεγαλύτερου ποσοστού των δικαιωμάτων ψήφου σε μια κατάσταση όπου τα υπόλοιπα δικαιώματα είναι ευρέως διασκορπισμένα («εκ των πραγμάτων εξουσία»), ή μέσω συνδυασμού των παραπάνω. Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον ο Όμιλος διαθέτει εκ των πραγμάτων εξουσία, λαμβάνονται υπόψη όλα τα σχετικά γεγονότα και συνθήκες, περιλαμβανομένου του σχετικού μεγέθους των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει ο Όμιλος και της διασποράς των δικαιωμάτων που κατέχονται από άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου, προκειμένου να καθοριστεί αν ο Όμιλος έχει στην πράξη την δυνατότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες.

Ο Όμιλος έχει έκθεση ή δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με μια εταιρεία όταν οι αποδόσεις αυτές δύνανται να μεταβάλλονται ως συνέπεια της επίδοσης της εταιρείας.

Για να αξιολογηθεί το κατά πόσον ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να επηρεάζει το ύψος των αποδόσεων από την ανάμειξη του με την εταιρεία, ο Όμιλος καθορίζει αν κατά την άσκηση των δικαιωμάτων λήψης αποφάσεων ενεργεί ως εντολοδόχος ή ως εντολέας. Ο Όμιλος ενεργεί ως εντολοδόχος όταν ενεργεί για λογαριασμό και προς όφελος ενός άλλου μέρους και ως εκ τούτου δεν ελέγχει την εταιρεία. Συνεπώς, σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος δεν ενοποιεί την εταιρεία. Για την παραπάνω αξιολόγηση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη το εύρος της εξουσίας λήψης αποφάσεων επί της εταιρείας, τα δικαιώματα που κατέχονται από άλλα μέρη, την αμοιβή που δικαιούται ο Όμιλος από την ανάμειξη του, και την έκθεση του στη μεταβλητότητα των αποδόσεων από άλλες συμμετοχές του σε αυτή την εταιρεία.

Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε εταιρείες που έχουν δομηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα δικαιώματα ψήφου δεν αποτελούν τον κύριο παράγοντα στην απόφαση ποιος ελέγχει την εταιρεία, όπως όταν τα δικαιώματα ψήφου σχετίζονται μόνο με θέματα διοικητικής φύσεως και οι συναφείς δραστηριότητες διευθύνονται μέσω συμβατικών δικαιωμάτων. Για να αξιολογηθεί το κατά πόσον ο Όμιλος έχει έλεγχο πάνω σε τέτοιου είδους οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες:

- Ο σκοπός και ο σχεδιασμός της εταιρείας,
- Αν ο Όμιλος κατέχει συγκεκριμένα δικαιώματα που του παρέχουν την δυνατότητα να διευθύνει μονομερώς τις σχετικές δραστηριότητες της εταιρείας, ως επακόλουθο των υφιστάμενων συμβατικών συμφωνιών από τις οποίες απορρέει η εξουσία να ορίζει την διακυβέρνηση της οντότητας και να διευθύνει τις δραστηριότητές της.
- Σε περίπτωση που χορηγούνται δικαιώματα λήψης αποφάσεων σε κάποια άλλη οντότητα, ο Όμιλος αξιολογεί το κατά ποσό αυτή ενεργεί ως εκπρόσωπος (agent) του Ομίλου ή ως άλλος επενδυτής.
- Η ύπαρξη ειδικής σχέσης με την εταιρεία, και
- Ο βαθμός έκθεσης του Ομίλου στην μεταβλητότητα των αποδόσεων από την ανάμειξή του με την εταιρεία και εάν ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να επηρεάζει αυτήν τη μεταβλητότητα, περιλαμβανομένης και της έκθεσης στην μεταβλητότητα από τις εκδόσεις ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης για σκοπούς τιτλοποίησης καθώς και αυτής των δανείων μειωμένης εξασφάλισης ή και άλλων μέτρων πιστωτικής ενίσχυσης που παρέχονται στην εταιρεία.

Πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης του Ομίλου παρατίθενται στην σημ. 25.

Ο Όμιλος επαναξιολογεί το κατά πόσον ελέγχει μια εταιρεία αν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι υπάρχουν μεταβολές σε ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που συνιστούν έλεγχο. Περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες τα δικαιώματα που κατέχονταν από τον Όμιλο, και τα οποία επρόκειτο να είναι προστατευτικής φύσεως, μετατρέπονται σε ουσιαστικά δικαιώματα λόγω της παραβίασης ρητρών ή της αθέτησης πληρωμών σε μια δανειακή σύμβαση και έχουν ως αποτέλεσμα ο Όμιλος να έχει εξουσία πάνω στην εταιρεία.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά δικαίωμα ελέγχου, και παύουν να ενοποιούνται την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος παύει να έχει δικαίωμα ελέγχου. Το σύνολο των συνολικών εσόδων λογίζεται κατά αναλογία στους ιδιοκτήτες της μητρικής και στα δικαιώματα τρίτων, ακόμη και αν το υπόλοιπο που αναλογεί στα δικαιώματα τρίτων είναι χρεωστικό. Προκειμένου να καθορίσει την αναλογία των αποτελεσμάτων και των μεταβολών στην καθαρή θέση που αντιστοιχούν στον Όμιλο και στα δικαιώματα τρίτων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τα υφιστάμενα ποσοστά συμμετοχής, περιλαμβανομένων και των κατ' ουσίαν υφιστάμενων ποσοστών συμμετοχής, αφού αξιολογήσει και την τελική εξάσκηση τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου και λοιπών παραγώγων, τα οποία επί του παρόντος στον Όμιλο πρόσβαση στις αποδόσεις που σχετίζονται με ένα ποσοστό συμμετοχής.

Μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής του Ομίλου που δεν επιφέρουν απώλεια ελέγχου στις θυγατρικές εταιρείες αναγνωρίζονται ως συναλλαγές στην καθαρή θέση και η διαφορά μεταξύ του τιμήματος και της συμμετοχής στη νέα καθαρή θέση της θυγατρικής που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Κέρδη ή ζημιές από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής που δεν επιφέρουν απώλεια ελέγχου της θυγατρικής αναγνωρίζονται επίσης απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Για πωλήσεις του ποσοστού συμμετοχής που επιφέρουν απώλεια ελέγχου, ο Όμιλος αποαναγνωρίζει τα στοιχεία ενεργητικού και τις υποχρεώσεις της θυγατρικής και τυχόν δικαιώματα τρίτων και λοιπών στοιχείων ιδίων κεφαλαίων και αναγνωρίζει κέρδη και ζημιές στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Όταν ο Όμιλος παύσει να έχει τον έλεγχο μιας θυγατρικής, τυχόν συμμετοχικά δικαιώματα που απομένουν επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους με όλες τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη την τελική εξάσκηση τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου και λοιπών παραγώγων και εάν παρέχουν επί του παρόντος στον Όμιλο πρόσβαση στις αποδόσεις που σχετίζονται με το ποσοστό συμμετοχής που απομένει, προκειμένου να καθορίσει αν αυτό το ποσοστό συμμετοχής θα πρέπει να αποαναγνωριστεί ή όχι.

Ενδοεταιρικές συναλλαγές, ενδοεταιρικά υπόλοιπα και ενδοομιλικά κέρδη που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται, όπως επίσης απαλείφονται και οι ενδοομιλικές ζημιές, εκτός αν η εν λόγω συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

(ii) Συνενώσεις εταιρειών

Η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το μεταβιβασθέν ανταλλάγμα της απόκτησης ελέγχου υπολογίζεται βάσει της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που μεταφέρονται, τους συμμετοχικούς τίτλους που εκδίδονται ή ανταλλάσσονται ή των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία εξαγοράς, συμπεριλαμβανοντας την εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων που απορρέουν από μία ρύθμιση ενδεχόμενου ανταλλάγματος. Το σχετιζόμενο με τις αποκτήσεις κόστος θα λογιστικοποιείται ως έξοδο εντός των περιόδων κατά τη διάρκεια των οποίων ο αποκτών ανέλαβε το κόστος. Τα αναγνωρίσιμα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρώνται αρχικά κατά την ημερομηνία απόκτησης στην εύλογη αξία τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής των δικαιωμάτων τρίτων. Εάν υπήρχαν ήδη συμμετοχικά δικαιώματα στον αποκτώμενο, αυτά επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης και ενδεχόμενο κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει κατά περίπτωση, την απόκτηση δικαιωμάτων τρίτων στον αποκτώμενο είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου.

Το υπερβάλλον του συνόλου του μεταφερθέντος ανταλλάγματος, των δικαιωμάτων τρίτων και της εύλογης αξίας προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων στον αποκτώμενο κατά την ημερομηνία απόκτησης, επί της εύλογης αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, λογιστικοποιείται ως υπεραξία. Αν το σύνολο των παραπάνω είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν η αρχική λογιστικοποίηση μιας συνένωσης εταιρειών δεν έχει ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία αυτή πραγματοποιήθηκε, ο Όμιλος γνωστοποιεί τις προσωρινές αξίες. Οι ανωτέρω προσωρινές αξίες, κατά την διάρκεια της περιόδου επιμέτρησης, αναπροσαρμόζονται αναδρομικά ώστε τα στοιχεία εκείνα για τα οποία η λογιστικοποίηση δεν έχει ολοκληρωθεί να αντικατοπτρίζουν τις νέες πληροφορίες που λήφθηκαν για τα γεγονότα και τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς και οι οποίες, εάν ήταν γνωστές κατά την ανωτέρω ημερομηνία, θα είχαν επηρεάσει αντίστοιχα τις αξίες που αναγνωρίστηκαν. Οι αναπροσαρμογές της περιόδου επιμέτρησης, όπως αναφέρεται ανωτέρω, επηρεάζουν αντίστοιχα το ποσό της υπεραξίας που υπολογίστηκε αρχικά ενώ η περίοδος επιμέτρησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Δεσμεύσεις για αγορά δικαιωμάτων τρίτων, μέσω παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, στα πλαίσια μιας συνένωσης εταιρειών λογιστικοποιούνται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση, χωρίς να αναγνωρίζονται δικαιώματα τρίτων. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση επιμετράται στην εύλογη αξία της, χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης που βασίζονται στις πιο κατάλληλες εκτιμήσεις, διαθέσιμες στη διοίκηση. Κάθε διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την αρχική της αναγνώριση και της ονομαστικής αξίας του μεριδίου των δικαιωμάτων τρίτων στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται ως μέρος της υπεραξίας. Μεταγενέστερες αναθεωρήσεις στην αποτίμηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για αποκτήσεις θυγατρικών εταιρειών που δεν ικανοποιούν τον ορισμό της «επιχείρησης», ο Όμιλος κατανέμει το τίμημα στα μεμονωμένα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις βάσει των σχετικών εύλογων αξιών τους την ημερομηνία εξαγοράς. Τέτοιου τύπου συναλλαγές ή γεγονότα δεν δημιουργούν υπεραξία.

Όπου ήταν απαραίτητο, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιρειών έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδουν με τις αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας παρουσιάζονται στη σημ. 23.

(iii) Συνενώσεις εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη» και δεδομένου ότι οι συνενώσεις εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις εταιρειών», οι εν λόγω συναλλαγές λογιστικοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με τη μέθοδο της συνένωσης συμφερόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πρόσφατες εκδόσεις άλλων φορέων θέσπισης λογιστικών προτύπων, οι οποίοι χρησιμοποιούν παρόμοιο εννοιολογικό πλαίσιο και συμμορφώνονται με τις γενικές αρχές που διέπουν τα ΔΠΧΑ, καθώς και τις αποδεκτές πρακτικές του κλάδου.

Στο πλαίσιο της μεθόδου συνένωσης συμφερόντων, ο Όμιλος αναγνωρίζει το ενεργητικό και τις υποχρεώσεις της αποκτώμενης εταιρείας στις λογιστικές αξίες προ συνένωσης προερχόμενες από το υψηλότερο επίπεδο κοινού ελέγχου, χωρίς οποιαδήποτε προσαρμογή στην εύλογη αξία. Ενδεχόμενη διαφορά μεταξύ του κόστους της συναλλαγής και της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται λογιστικοποιείται στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου.

Το κόστος συμμετοχής των συνενώσεων αυτών, όπως αναγνωρίζεται από τον Όμιλο, είναι η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε, δηλαδή το ποσό των μετρητών που καταβλήθηκαν ή των μετοχών που εκδόθηκαν, ή αν αυτό δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης εταιρείας.

Ίδρυση νέας εταιρείας του Ομίλου για τη πραγματοποίηση μιας συνένωσης εταιρειών

Οι συναλλαγές μεταξύ εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο και οι οποίες περιλαμβάνουν την ίδρυση μιας νέας εταιρείας του Ομίλου με σκοπό την πραγματοποίηση μιας επιχειρηματικής συνένωσης, συνενώνοντας δύο ή περισσότερες εταιρείες κάτω από την νέα εταιρεία του Ομίλου, λογιστικοποιούνται επίσης με τη μέθοδο της συνένωσης συμφερόντων.

Άλλες συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινό έλεγχο και περιλαμβάνουν την απόκτηση μιας υφιστάμενης εταιρείας του Ομίλου ή ενός ομίλου επιχειρήσεων από μια νέα εταιρεία που δημιουργήθηκε για αυτό τον σκοπό λογιστικοποιούνται ως κεφαλαιακές αναδιοργανώσεις, καθώς δεν υφίσταται κάποια συνένωση επιχειρήσεων ή κάποια ουσιώδης οικονομική μεταβολή στον Όμιλο. Σε μια κεφαλαιακή αναδιοργάνωση, ο αποκτών ενσωματώνει το ενεργητικό και τις υποχρεώσεις της αποκτώμενης εταιρείας στις λογιστικές αξίες όπως παρουσιάζονται στα βιβλία της αποκτώμενης, αντί αυτών που προέρχονται από το υψηλότερο επίπεδο κοινού ελέγχου. Η διαφορά ανάμεσα στο κόστος της συναλλαγής και τη λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια της νέας εταιρείας. Οι κεφαλαιακές αναδιοργανώσεις δεν έχουν κάποια επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

(iv) Συγγενείς εταιρείες

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες λογίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν έχει έλεγχο.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, το μερίδιο του Ομίλου επί των ετήσιων κερδών ή ζημιών των συγγενών εταιρειών, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στον ισολογισμό παρουσιάζεται το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή επιχείρηση ως το μερίδιό του στην καθαρή θέση της συγγενούς επιχείρησης πλέον οποιαδήποτε υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά μετά την αφαίρεση τυχόν συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Εάν το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου επί των ζημιών

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

μιας συγγενούς επιχείρησης είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το μερίδιο συμμετοχής του σε αυτή, τότε παύει να αναγνωρίζει το μερίδιό του επί των επιπλέον ζημιών, εκτός εάν έχει υφιστάμενες υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης. Όπου ήταν απαραίτητο, οι λογιστικές αρχές των συγγενών εταιρειών έχουν αναπροσαρμοστεί, ώστε να συνάδουν με τις αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Εάν ο Όμιλος αποκτήσει ή παύσει να έχει ουσιώδη επιρροή σε μια επιχείρηση, τυχόν συμμετοχικά δικαιώματα που προϋπήρχαν ή απέμειναν επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους και όλες οι μεταβολές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες όπου μια συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση μετατρέπεται σε συμμετοχή σε κοινοπραξία, οπότε και το συμμετοχικό δικαίωμα που απομένει δεν επιμετρώνται εκ νέου και συνεχίζει η χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης.

(ν) Από κοινού συμφωνίες

Μια από κοινού συμφωνία είναι μια συμφωνία βάσει της οποίας ο Όμιλος έχει από κοινού έλεγχο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα μέρη. Από κοινού έλεγχος είναι η συμβατικός συμφωνηθείσα κοινή άσκηση ελέγχου και υφίσταται μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις σημαντικές δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συναίνεση των μερών που ασκούν από κοινού τον έλεγχο. Οι συμμετοχές σε από κοινού συμφωνίες κατηγοριοποιούνται είτε ως κοινοπραξίες όταν τα μέρη που ασκούν από κοινού τον έλεγχο έχουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος είτε ως από κοινού δραστηριότητες όταν δύο ή περισσότερα μέρη έχουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες για τις υποχρεώσεις του σχήματος.

Ο Όμιλος εξετάζει τους συμβατικούς όρους των από κοινού συμφωνιών για να καθορίσει αν μια από κοινού συμφωνία αποτελεί κοινοπραξία ή από κοινού δραστηριότητα. Όλες οι από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος αποτελούν κοινοπραξίες.

Όπως και οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες, οι συμμετοχές του Ομίλου σε κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συνεπώς, η λογιστική αρχή που περιγράφεται στη σημ. 2.2.1(iv) ισχύει και για τις κοινοπραξίες. Όπου ήταν απαραίτητο, οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών έχουν αναπροσαρμοστεί, ώστε να συνάδουν με τις αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Όταν ο Όμιλος παύει να έχει από κοινού έλεγχο σε μια οικονομική οντότητα, παύει τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης. Κάθε τυχόν συμμετοχικό δικαίωμα που απομένει στην οικονομική οντότητα επιμετρώνται εκ νέου στη εύλογη αξία του και κάθε μεταβολή στη λογιστική αξία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες όπου μια συμμετοχή σε κοινοπραξία μετατρέπεται σε συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση, οπότε και το συμμετοχικό δικαίωμα που απομένει δεν επιμετρώνται εκ νέου και συνεχίζει η χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Οι συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημ. 24.

2.2.2 Ξένο νόμισμα

(i) Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των θυγατρικών εταιρειών εξωτερικού μετατρέπονται στο συναλλακτικό νόμισμα του Ομίλου με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ενώ τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με βάση τη μέση τιμή συναλλάγματος για την περίοδο αναφοράς. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε μια θυγατρική του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών απαιτήσεων ή υποχρεώσεων από θυγατρικές, οι οποίες δε σχεδιάζεται ή δεν αναμένεται να τακτοποιηθούν και αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού, αναγνωρίζονται στην «Κατάσταση συνολικών εσόδων».

Οι συναλλαγματικές διαφορές από τις θυγατρικές του Ομίλου στο εξωτερικό μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής. Όσον αφορά τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη θυγατρική, αυτές μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την αποπληρωμή τους ή όταν αναμένεται να τακτοποιηθούν.

(ii) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη/ζημιές) που προκύπτουν κατά το διακανονισμό των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε περίοδο αναφοράς και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από εκείνες που προκύπτουν από τη μετατροπή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα που

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αντισταθμίζουν την καθαρή επένδυση σε θυγατρικές εξωτερικού ή τις ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, οι οποίες μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, εκτός από τα μη χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που αποτιμώνται σε εύλογη αξία και τα οποία μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία που προσδιορίστηκε η εύλογη αξία. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή απευθείας σε αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια, βάσει της κατηγοριοποίησης του μη χρηματικού στοιχείου.

2.2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ξένου συναλλάγματος (foreign exchange contracts), προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις ("forward currency agreements") και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων και αγοράς και πώλησης συναλλάγματος - που πωλήθηκαν και αγοράστηκαν ("interest rate & currency options - written and purchased"), καθώς και ανταλλαγές συναλλάγματος και επιτοκίων ("currency and interest rate swaps"). Τα παράγωγα, αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης των συμβολαίων, και ακολούθως επαναμετρώνται στην εύλογη αξία τους. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις.

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων προσδιορίζεται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές, λαμβάνοντας υπόψη πρόσφατες συναλλαγές στην αγορά, ή χρησιμοποιώντας κατάλληλες άλλες τεχνικές επιμέτρησης. Οι αρχές επιμέτρησης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, περιγράφονται στις σημ. 3.2 και 5.3.

Ενσωματωμένα παράγωγα

Τα ενσωματωμένα παράγωγα είναι στοιχεία υβριδικών συμβολαίων τα οποία ακόμη περιλαμβάνουν κύρια συμβόλαια που έχουν ως αποτέλεσμα μερικές από τις ταμειακές ροές αυτών των συνδυασμένων μέσων να μεταβάλλονται παρόμοια με απλά παράγωγα.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό στην ολότητα τους στην κατάλληλη κατηγορία ταξινόμησης, ακολουθώντας την αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών και επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, όπως περιγράφεται στη σημ. 2.2.9.

Αντιθέτως, ορισμένα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία του παθητικού, αναγνωρίζονται ως διακριτά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα αυτά παράγωγα, επιμετρώνται στην εύλογη αξία, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η χρήση παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενσωματωμένη στις δραστηριότητες του Ομίλου και στοχεύει πρωτίστως στην αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων του.

Συνεπώς, ο Όμιλος, στα πλαίσια της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων του, δύναται να πραγματοποιήσει συναλλαγές με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους ώστε να αντισταθμίσει μερικώς ή πλήρως την επιτοκιακή, συναλλαγματική, μετοχική ή άλλη έκθεση του που δημιουργείται από τις δραστηριότητες του.

Οι στόχοι της αντιστάθμισης με την χρήση παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων περιλαμβάνουν:

- Την μείωση της επιτοκιακής έκθεσης που υπερβαίνει τα επιτοκιακά όρια που έχει θέσει ο Όμιλος
- Την αποτελεσματική διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω της αντιστάθμισης των μεταβολών των επιτοκίων αναφοράς με βάση τα εκάστοτε επιτόκια αναφοράς
- Την μείωση της μεταβλητότητας που προκύπτει από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των παραγώγων που εμπεριέχονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού
- Την διαχείριση μελλοντικών μεταβλητών ταμειακών ροών
- Την μείωση του συναλλαγματικού ή πληθωριστικού κινδύνου

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Την μείωση της μεταβλητότητας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου που προκύπτει από την μετατροπή μίας καθαρής επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού σε διαφορετικές συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Λογιστική αντιστάθμιση

Ο Όμιλος επέλεξε, ως πολιτική που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, να συνεχίσει να εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμιση σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, έως ότου το έργο που εκπονείται από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σχετικά με την λογιστική της αντιστάθμισης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging) ολοκληρωθεί.

Για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης, ο Όμιλος σχηματίζει μια σχέση αντιστάθμισης μεταξύ ενός μέσου αντιστάθμισης ή ενός συνόλου μέσων αντιστάθμισης και ενός σχετικού στοιχείου ή ομάδας στοιχείων που πρόκειται να αντισταθμιστούν. Το μέσο αντιστάθμισης αποτελεί ένα προσδιορισμένο παράγωγο ή σύνολο παραγώγων είτε κάποιο άλλο προσδιορισμένο μη-παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο του ενεργητικού ή χρηματοοικονομική υποχρέωση, του οποίου η εύλογη αξία ή οι ταμειακές ροές εκτιμάται πως συμψηφίζουν τις αλλαγές στην εύλογη αξία ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζονται.

Συγκεκριμένα ο Όμιλος προσδιορίζει ορισμένα παράγωγα ως: (α) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου των μεταβολών εύλογης αξίας αναγνωρισθέντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, μεμονωμένα ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου ή των μη αναγνωρισθέντων βέβαιων δεσμεύσεων (αντιστάθμιση εύλογης αξίας), (β) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισθέντα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων ή από πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές (αντιστάθμιση ταμειακών ροών) ή (γ) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής της αξίας καθαρής επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού που σχετίζεται με τη μετάφραση των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της επένδυσης στο νόμισμα βάσης του Ομίλου (αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης).

Για την εφαρμογή λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων συγκεκριμένα κριτήρια πρέπει να πληρούνται. Συνεπώς, κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης, ο Όμιλος τεκμηριώνει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου που εξυπηρετείται μέσω της σύναψης διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης και την μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης. Επίσης, ο Όμιλος στοιχειοθετεί την εκτίμησή του, κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, για την αποτελεσματικότητα των παραγώγων - που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης - στο να συμψηφίζουν μεταβολές στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζονται και εάν τα πραγματικά αποτελέσματα της κάθε αντιστάθμισης κυμαίνονται μεταξύ 80-125%. Εάν μία σχέση αντιστάθμισης δεν πληροί τα ανωτέρω κριτήρια αποτελεσματικότητας, ο Όμιλος διακόπτει την λογιστική αντιστάθμιση με μελλοντική ισχύ. Ομοίως, όταν το παράγωγο αντιστάθμισης εκπνέει ή πωλείται, διακόπτεται ή εξασκείται, ή όταν ο αντισταθμιστικός προσδιορισμός ανακαλείται, τότε η λογιστική αντιστάθμιση διακόπτεται με μελλοντική ισχύ. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία δεν έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, για να διαχειριστεί την έκθεσή του κατά κύριο λόγο σε επιτοκιακό και συναλλαγματικό κίνδυνο. Τα παράγωγα αυτά που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης, χρησιμοποιούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Τα προαναφερθέντα παράγωγα έχουν κατηγοριοποιηθεί μαζί με εκείνα που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς.

Η μέθοδος αναγνώρισης κέρδους ή ζημιάς από μεταβολές στην εύλογη αξία, εξαρτάται από το αν το παράγωγο καταχωρείται και πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστεί ως μέσο αντιστάθμισης και αν ναι, από τη φύση του στοιχείου που αντισταθμίζεται.

Επίσης, ο Όμιλος δύναται να καταχωρήσει ομάδες στοιχείων ως στοιχεία αντιστάθμισης, αθροίζοντας αναγνωρισμένα στοιχεία του ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή μη αναγνωρισμένες αλλά εξαιρετικά πιθανές συναλλαγές με όμοια χαρακτηριστικά κινδύνου τα οποία μοιράζονται έναν κίνδυνο ο οποίος αντισταθμίζεται. Παρόλο που η συνολική έκθεση μπορεί να διαφέρει για τα μεμονωμένα στοιχεία της ομάδας, ο συγκεκριμένος κίνδυνος που αντισταθμίζεται, είναι εγγενής σε κάθε ένα από τα στοιχεία της ομάδας.

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τις τροποποιήσεις της πρώτης και δεύτερης Φάσης στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 λόγω της μεταρρύθμισης IBOR, οι οποίες παρέχουν προσωρινές απαλλαγές στις σχέσεις αντιστάθμισης κατά την περίοδο μέχρι την αντικατάσταση του υπάρχοντος επιτοκίου αναφοράς με ένα εναλλακτικό επιτόκιο μηδενικού κινδύνου. Βάσει των ανωτέρω απαλλαγών, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν μια προβλεπόμενη συναλλαγή είναι πολύ πιθανή ή μια σχέση αντιστάθμισης αναμένεται να είναι πολύ αποτελεσματική, ο Όμιλος θεωρεί ότι το επιτόκιο αναφοράς δε θα μεταβάλλεται ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης IBOR. Επιπλέον, ο Όμιλος δεν απαιτείται να διακόψει τη λογιστική αντιστάθμιση εάν η αντιστάθμιση καταλήξει εκτός του εύρους του 80-125% κατά την περίοδο της αβεβαιότητας που προκύπτει λόγω της μεταρρύθμισης. Επίσης, σε περιπτώσεις αντιστάθμισης όπου το αντισταθμισμένο στοιχείο ή ο αντισταθμισμένος κίνδυνος είναι ένα μη συμβατικά καθορισμένο τμήμα του

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

επιτοκιακού κινδύνου, σύμφωνα με τις απαλλαγές της μεταρρύθμισης IBOR, θεωρείται ότι το προσδιορισμένο τμήμα του κινδύνου πρέπει να αναγνωρίζεται ξεχωριστά μόνο κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης και όχι σε συνεχή βάση.

Οι απαλλαγές παύουν να έχουν εφαρμογή όταν ικανοποιούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις δηλαδή κατά το νωρίτερο από α) όταν οι αβεβαιότητες που προκύπτουν από τη μεταρρύθμιση IBOR δεν υφίστανται πια σε σχέση με τη χρόνο και το ποσό των ταμειακών ροών βάσει του επιτοκίου αναφοράς των αντισταθμιζόμενων στοιχείων ή των μέσων αντιστάθμισης, και β) όταν οι σχέσεις αντιστάθμισης στις οποίες εφαρμόζονται οι απαλλαγές διακοπούν.

Τέλος, οι τροποποιήσεις εισαγάγουν μία εξαίρεση στις υπάρχουσες απαιτήσεις του προτύπου ώστε οποιεσδήποτε αλλαγές στον καθορισμό και στην επίσημη τεκμηρίωση μίας σχέσης λογιστικής αντιστάθμισης ή της μεθόδου που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης, λόγω των τροποποιήσεων που επιφέρει η μεταρρύθμιση IBOR, δεν θα οδηγήσει στην παύση της λογιστικής αντιστάθμισης ή στον καθορισμό μιας νέας σχέσης λογιστικής αντιστάθμισης.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση εύλογης αξίας για να αντισταθμίσει τις εκθέσεις του κυρίως έναντι των μεταβολών της εύλογης αξίας που οφείλονται στον επιτοκιακό, σχετικό με το εφαρμοστέο επιτόκιο αναφοράς καθώς και στον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Στοιχεία που αντισταθμίζονται

Τα στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις για λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, όπως:

- στοιχεία σταθερού επιτοκίου όπως επενδυτικοί τίτλοι, προθεσμιακές καταθέσεις και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους,
- χαρτοφυλάκια δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου και επενδυτικοί τίτλοι που ενσωματώνουν συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων (όπως τίτλοι παραγώγων κατώτατου επιτρεπόμενου επιτοκίου),
- χαρτοφυλάκια τοκοχρεωλυτικών δανείων σταθερού επιτοκίου (αντιστάθμιση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου) συμπεριλαμβανομένων ομολόγων για σκοπούς τιτλοποίησης που εκδόθηκαν και διακρατούνται από τον Όμιλο,

καθώς και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους σταθερού επιτοκίου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)

Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο «dollar-offset» ώστε να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης της εύλογης αξίας ανά χαρτοφυλάκιο ή ανά σχέση αντιστάθμισης, στην έναρξη της (αξιολόγηση των προοπτικών αντιστάθμισης) και σε συνεχή βάση (αναδρομική αξιολόγηση). Η παραπάνω αποτελεί μια ποσοτική μέθοδο που περιλαμβάνει την σύγκριση της αλλαγής στην εύλογη αξία του μέσου αντιστάθμισης με την αλλαγή στην εύλογη αξία του στοιχείου αντιστάθμισης που οφείλεται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται. Η προαναφερθείσα σύγκριση αντιπροσωπεύει τον δείκτη «dollar-offset» ο οποίος απαιτείται να βρίσκεται εντός του εύρους 80-125% ώστε η αντιστάθμιση να θεωρείται «εξαιρετικά αποτελεσματική». Ακόμη και εάν η αντιστάθμιση δεν αναμένεται να είναι εξαιρετικά αποτελεσματική σε μία συγκεκριμένη περίοδο, η λογιστική αντιστάθμισης δεν αποκλείεται εάν η αποτελεσματικότητα αναμένεται να παραμείνει επαρκώς υψηλή για όλη την διάρκεια ζωής της αντιστάθμισης

Ο Όμιλος μπορεί να χρησιμοποιήσει επίσης την «μέθοδο υποθετικού παραγώγου», μία προσέγγιση της μεθόδου «dollar-offset», η οποία εφαρμόζεται κυρίως σε αντισταθμίσεις χαρτοφυλακίων που περιέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, όπου ο αντισταθμιζόμενος κίνδυνος σχηματίζεται από υποθετικά παράγωγα, τα οποία αναπαράγουν το εν λόγω ενσωματωμένο παράγωγο. Η εύλογη αξία του υποθετικού παραγώγου χρησιμοποιείται ως ένδειξη της καθαρής παρούσας αξίας των αντισταθμισμένων μελλοντικών ταμειακών ροών με τις οποίες πραγματοποιείται σύγκριση της μεταβολής της αξίας του πραγματικού μέσου αντιστάθμισης, ώστε να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα και να επιμετρηθεί η επακόλουθη αναποτελεσματικότητα αντιστάθμισης. Αναποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης δύναται να προκύψει σε περίπτωση πιθανών διαφορών στους κρίσιμους όρους μεταξύ του στοιχείου που αντισταθμίζεται και του μέσου αντιστάθμισης, όπως η ληκτότητα, η συχνότητα που μηδενίζεται το επιτόκιο και οι καμπύλες προεξόφλησης, καθώς και διαφορών μεταξύ των αναμενόμενων και των πραγματικών ταμειακών ροών.

Επιπροσθέτως, στις σχέσεις αντιστάθμισης όπου οι κρίσιμοι όροι του στοιχείου που αντισταθμίζεται, όπως το επιτόκιο, η ληκτότητα και η συχνότητα αποπληρωμής, συμπίπτουν με τους αντίστοιχους του μέσου αντιστάθμισης, τεκμαίρεται ότι εκ κατασκευής της σχέσης αντιστάθμισης η αποτελεσματικότητά της αναμένεται ότι βρίσκεται εντός του εύρους 80-125%.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Αναπροσαρμογές της αντιστάθμισης εύλογης αξίας και παύση της λογιστικής αντιστάθμισης

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων που αντισταθμίζονται, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται (αναπροσαρμογές αντιστάθμισης εύλογης αξίας). Οι προαναφερθείσες αναπροσαρμογές στα στοιχεία που αντισταθμίζονται επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και αναγνωρίζονται ως μέρος της λογιστικής αξίας στον ισολογισμό, με εξαίρεση τις αναπροσαρμογές στα χαρτοφυλάκια στοιχείων σταθερού επιτοκίου στα πλαίσια αντιστάθμισης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging) (βλ. παρακάτω).

Ο Όμιλος παύει τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων με μελλοντική εφαρμογή σε περίπτωση που το μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, διακοπεί ή ασκηθεί, η σχέση αντιστάθμισης δεν πληροί εφεξής τα κριτήρια εφαρμογής της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων, ή όταν ανακαλείται η αντισταθμιστική σχέση. Σε αυτές τις περιπτώσεις, κάθε αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας του στοιχείου που αντισταθμίζεται για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Η απόσβεση ξεκινάει όχι αργότερα από την στιγμή που το στοιχείο που αντισταθμίζεται σταματήσει να αναπροσαρμόζεται λόγω των αλλαγών στην εύλογη αξία του που οφείλονται στον αντισταθμισμένο κίνδυνο. Εάν το στοιχείο που αντισταθμίζεται αποαναγνωριστεί, το αναπόσβεστο ποσό της αναπροσαρμογής της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging)

Σχετικά με την αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, ακολουθείται μία δυναμική στρατηγική αντιστάθμισης σύμφωνα με την οποία ο Όμιλος εκουσίως ορίζει και αποπροσδιορίζει την σχέση αντιστάθμισης σε μηνιαία βάση. Ο Όμιλος καθορίζει το ποσό που πρέπει να αντισταθμιστεί μέσω της εύρεσης χαρτοφυλακίων ομοειδών στοιχείων ενεργητικού σταθερού επιτοκίου βασιζόμενος στα συμβατικά επιτόκια, στην λήξη και άλλα χαρακτηριστικά κινδύνου. Τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στα χαρτοφυλάκια κατανέμονται σε περιόδους επανατιμολόγησης με βάση τις ημερομηνίες επανατιμολόγησης/λήξης ή πληρωμής τόκου και με τις αντίστοιχες παραδοχές όσον αφορά τις αναμενόμενες σχετικές προπληρωμές/αποπληρωμές κεφαλαίου. Τα μέσα αντιστάθμισης αφορούν ομάδες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων που προσομοιάζουν στο σύνολο τους τον τρόπο απόσβεσης των στοιχείων του ενεργητικού και ορίζονται σύμφωνα με την εκάστοτε ενδεδειγμένη περίοδο επανατιμολόγησης. Σε συνέχεια του επιμερισμού σε «χρονικές κατηγορίες», προσδιορίζεται το καθοριζόμενο ονομαστικό ποσό και το επακόλουθο ποσοστό του χαρτοφυλακίου που αντισταθμίζεται (δείκτης αντιστάθμισης) για κάθε χρονική κατηγορία.

Η μέθοδος «dollar-offset» εφαρμόζεται επίσης στην αντιστάθμιση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου έναντι του επιτοκιακού κινδύνου και η αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης επιμετρώνται σε μηνιαία βάση. Στην επιμέτρηση της αποτελεσματικότητας των προοπτικών αντιστάθμισης (prospective effectiveness), η παραπάνω μέθοδος αφορά την σύγκριση της ευαισθησίας της εύλογης αξίας σε αλλαγή κατά 1 μονάδας βάσης (bp) στα επιτόκια (Point Value - PV01), μεταξύ των στοιχείων που αντισταθμίζονται και των μέσων αντιστάθμισης. Ένας συμπηφισμός του PV01, ανάμεσα στο εύρος 80% -125% αποδεικνύει πως η σχέση αναμένεται να είναι εξαιρετικά αποτελεσματική. Η επιμέτρηση της αναδρομικής αποτελεσματικότητας (retrospective effectiveness) επιμετρώνται μέσω της σύγκρισης των αλλαγών της εύλογης αξίας στο καθορισμένο μέρος του χαρτοφυλακίου των στοιχείων σταθερού επιτοκίου, οι οποίες οφείλονται στον αντισταθμισμένο κίνδυνο, έναντι των αλλαγών της εύλογης αξίας των παραγώγων, ώστε να βεβαιωθεί ότι το αποτέλεσμα της σύγκρισης αυτής είναι ανάμεσα στο εύρος 80% -125%.

Οι αναπροσαρμογές που σχετίζονται με την αντιστάθμιση της εύλογης αξίας δεν επηρεάζουν την λογιστική αξία των στοιχείων που αντισταθμίζονται, αλλά αποτελούν μέρος της γραμμής ισολογισμού «Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες». Λαμβάνοντας υπόψιν πως η διαδικασία ορισμού/αποπροσδιορισμού για την αντιστάθμιση έναντι του επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου πραγματοποιείται σε μηνιαία βάση, η απόσβεση των σχετικών αναπροσαρμογών ξεκινάει τον μήνα που πραγματοποιήθηκαν με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης βάσει της λήξης της χρονικής περιόδου που έχει οριστεί.

Επιπροσθέτως, η διαχείριση της ομάδας των μέσων αντιστάθμισης πραγματοποιείται με δυναμικό τρόπο και συνεπώς όταν προστίθενται νέα παράγωγα στην ομάδα των μέσων αντιστάθμισης, συμπεριλαμβάνονται στην αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αμέσως επόμενης περιόδου. Επομένως, η αλλαγή της εύλογης αξίας του νέου παραγώγου τον μήνα που ξεκίνησε η αντιστάθμιση, επηρεάζει τα αποτελέσματα. Αντίστοιχα, όταν αποπροσδιορίζονται υπάρχουσες συμβάσεις παραγώγων ανταλλαγής, ώστε να βελτιωθεί η σχετική αποτελεσματικότητα αντιστάθμισης, είτε λόγω ρευστοποίησης του μέσου, οι αντίστοιχες μεταβολές στην εύλογη αξία τους από την ημερομηνία του αποπροσδιορισμού ή της ρευστοποίησης τους μέχρι την επόμενη ημερομηνία επαναπροσδιορισμού αντιστάθμισης κινδύνου, επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση ταμειακών ροών ώστε να αντισταθμίσει την έκθεση στην μεταβλητότητα των ταμειακών ροών που οφείλεται κυρίως στον επιτοκιακό και συναλλαγματικό κίνδυνο που συνδέεται με ένα αναγνωρισμένο στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή με μια πολύ πιθανή προσδοκώμενη συναλλαγή.

Τα στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις για αντιστάθμιση ταμειακών ροών περιλαμβάνουν αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων όπως καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου ή δάνεια που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος, υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου και δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου σε ξένο νόμισμα. Ο κίνδυνος επιτοκίου αναφορικά με το κατάλληλο επιτόκιο αναφοράς μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος και συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος.

Επιπροσθέτως, η αντιστάθμιση ταμειακών ροών χρησιμοποιείται για πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές, όπως οι προσδοκώμενες μελλοντικές ανανεώσεις των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων ή συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος. Συγκεκριμένα, οι μελλοντικές πληρωμές κυμαινόμενου τόκου μια σειράς από προσδοκώμενες ανανεώσεις αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων αντισταθμίζονται ως σύνολο όσον αφορά τις αλλαγές στα επιτόκια αναφοράς, εξαλείφοντας την μεταβλητότητα των ταμειακών ροών. Επιπλέον, η αντιστάθμιση ταμειακών ροών εφαρμόζεται για την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου από πιθανές προβλεπόμενες πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή τον διακανονισμό των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα.

Εάν το στοιχείο που αντισταθμίζεται έχει καταχωρηθεί ως μελλοντική συναλλαγή, ο Όμιλος αξιολογεί και επιβεβαιώνει ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα αυτή η συναλλαγή να πραγματοποιηθεί.

Προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων ταμειακών ροών του επιτοκιακού κινδύνου, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την τεχνική ανάλυσης παλινδρόμησης που επιδεικνύει εάν υπάρχει υψηλή συσχέτιση, ιστορικά και προσδοκώμενη μεταξύ του επιτοκιακού κινδύνου του στοιχείου που έχει προσδιοριστεί για αντιστάθμιση και του επιτοκιακού κινδύνου του μέσου αντιστάθμισης. Σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των αντισταθμίσεων ταμειακών ροών του συναλλαγματικού κινδύνου, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο «dollar-offset», όπως περιγράφεται στην ενότητα (i) παραπάνω.

Η αποτελεσματική αναλογία της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται και πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστούν ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ η μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

Ποσά που έχουν συσσωρευτεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημιά (π.χ. όταν πραγματοποιείται η προβλεπόμενη πώληση του στοιχείου που αντισταθμίζεται).

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη παραμένουν στα ίδια κεφάλαια μέχρι η προβλεπόμενη συναλλαγή να επηρεάσει την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημιά που είχε καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης για να αντισταθμίσει τις εκθέσεις στη μεταβλητότητα της αξίας μιας καθαρής επένδυσης σε εταιρείες εξωτερικού ως επακόλουθο της μετατροπής της λογιστικής αξίας της επένδυσης στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

Ο Όμιλος επενδύει σε ξένες θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και λοιπές επιχειρήσεις του εξωτερικού σε λειτουργικά νομίσματα διαφορετικά από το λειτουργικό και το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου, και στην ενοποίηση, η λογιστική αξία τους μετατρέπεται από το εκάστοτε λειτουργικό νόμισμα στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου και οποιοσδήποτε συναλλαγματικές διαφορές παραμένουν στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση έως ότου η καθαρή επένδυση πωληθεί ή ρευστοποιηθεί οπότε και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Το στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις της λογιστικής αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης είναι η λογιστική αξία καθαρής επένδυσης σε εταιρεία εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών στοιχείων που σχηματίζουν μέρος της καθαρής επένδυσης.

Η συναλλαγματική έκθεση σε ξένο νόμισμα που δημιουργείται από τις μεταβολές των τρεχουσών ισοτιμιών μεταξύ του λειτουργικού νομίσματος της καθαρής επένδυσης εταιρείας του εξωτερικού και του νομίσματος παρουσίασης του Ομίλου, μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας, προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος και ανταλλαγής συναλλάγματος και ισοδύναμων μέσων, όπως επίσης και μέσω χρηματικών διαθεσίμων.

Η αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης αξιολογείται με την μέθοδο «Dollar-Offset» όπως περιγράφεται παραπάνω για τις αντισταθμίσεις καθαρής αξίας.

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού, λογίζεται με τρόπο παρόμοιο με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στο μέσο αντιστάθμισης σχετικά με την αποτελεσματική αναλογία της αντιστάθμισης, αναγνωρίζεται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το κέρδος ή η ζημιά σχετικά με τη μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής εξωτερικού σαν μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση.

(iv) Παράγωγα τα οποία δεν έχουν καταχωρηθεί ως μέσα αντιστάθμισης για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία πραγματοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς ή ως μέσα οικονομικής αντιστάθμισης περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων ή καθαρής θέσης, σύμφωνα με τους στόχους αντιστάθμισης του Ομίλου και τα οποία ενδέχεται να μην πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες παραγώγων μέσων που διακρατούνται για εμπορικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων αυτών που διακρατούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης, καθώς και αυτών που αφορούν λογιστική αντιστάθμιση, παρουσιάζονται στη σημ. 19.

2.2.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν και μόνον όταν, ο Όμιλος έχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών, και παράλληλα προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης του περιουσιακού στοιχείου εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση.

2.2.5 Κατάσταση αποτελεσμάτων

(i) Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου ή, σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην λογιστική αξία προ απομείωσης ή στη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων αντίστοιχα. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, εκτός των αγορασμένων ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (POCI), ο Όμιλος υπολογίζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν χαρακτηριστεί ως POCI ο Όμιλος υπολογίζει εκείνο το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο (credit-adjusted EIR) το οποίο κατά την αρχική αναγνώριση, προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισροές ή εκροές (συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών) στην εύλογη αξία του στοιχείου του ενεργητικού που έχει χαρακτηριστεί ως POCI.

Το αποσβέσιμο κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων είναι το ποσό στο οποίο επιμετρώνται κατά την αρχική αναγνώριση, αφαιρώντας αποπληρωμές κεφαλαίου, προσθέτοντας ή αφαιρώντας σωρευμένες αποσβέσεις που έχουν υπολογιστεί με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (όπως περιγράφεται παραπάνω) και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αφαιρώντας τις προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η λογιστική αξία προ απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ισούται με το αποσβέσιμο κόστος του προ απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο υπολογισμός του πραγματικού επιτοκίου περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγών, και άλλες επαυξήσεις ή εκπτώσεις. Το κόστος συναλλαγών περιλαμβάνει επιπλέον έξοδα τα οποία συνδέονται άμεσα με την απόκτηση ή έκδοση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης.

Ο Όμιλος υπολογίζει τα έσοδα και έξοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου στην προ απομείωσης λογιστική αξία των μη απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (ανοίγματα σε Στάδιο 1 και 2) και αντίστοιχα στο αποσβέσιμο κόστος των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο Στάδιο 3, ο Όμιλος υπολογίζει τα έσοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) επί του αποσβέσιμου κόστους των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού προσαρμοσμένο με τις προβλέψεις των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Εάν το στοιχείο του ενεργητικού σταματήσει να θεωρείται πιστωτικά απομειωμένης αξίας, το EIR εφαρμόζεται εκ νέου στην προ προβλέψεων λογιστική αξία, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν χαρακτηριστεί ως POCI, για τα οποία τα έσοδα από τόκους δεν υπολογίζονται εκ νέου με βάση την προ απομείωσης λογιστική αξία.

Για τα χρηματοοικονομικά μέσα που συνδέονται με δείκτη πληθωρισμού ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα και έξοδα από τόκους αναπροσαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate - EIR), σε κάθε περίοδο αναφοράς, λόγω της αλλαγής των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών με την ενσωμάτωση της μεταβολής των προσδοκιών αναφορικά με τον πληθωρισμό κατά τη διάρκεια αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων. Το αναπροσαρμοσμένο πραγματικό επιτόκιο εφαρμόζεται ώστε να υπολογιστεί ή νέα προ απομείωσης λογιστική αξία σε κάθε περίοδο αναφοράς.

Οι αλλαγές της βάσης πάνω στην οποία υπολογίζονται οι χρηματοροές ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου, που επιφέρει η μεταρρύθμιση IBOR, λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως οι αλλαγές του πραγματικού επιτοκίου (EIR).

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους παρουσιάζονται ξεχωριστά στη κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα στα καθαρά έσοδα από τόκους.

(ii) Αμοιβές και προμήθειες

Οι αμοιβές και προμήθειες που εισπράττονται ή καταβάλλονται και οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης περιλαμβάνονται στο πραγματικό επιτόκιο.

Τα λοιπά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, όπως η εξυπηρέτηση λογαριασμών και οι αμοιβές διαχείρισης χαρτοφυλακίων (περιλαμβανομένων και αμοιβών βάσει απόδοσης) αναγνωρίζονται στην πάροδο του χρόνου καθώς οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται στον πελάτη, στον βαθμό που θεωρείται πολύ πιθανό ότι δεν θα προκύψει σημαντικός αντιλογισμός του ποσού του εσόδου που αναγνωρίστηκε. Οι αμοιβές που προκύπτουν από συναλλαγές όπως αγοραπωλησίες συναλλάγματος, εισαγωγές/εξαγωγές, εμβάσματα, τραπεζικά έξοδα και χρηματιστηριακές δραστηριότητες, αναγνωρίζονται κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή που διενεργούνται οι εν λόγω συναλλαγές. Τα λοιπά έξοδα από αμοιβές και προμήθειες αφορούν κυρίως αμοιβές από συναλλαγές και υπηρεσίες, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδα καθώς λαμβάνονται οι σχετικές υπηρεσίες.

Στην περίπτωση σύμβασης με πελάτη που έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, το οποίο ενδέχεται να εμπίπτει μερικώς στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και μερικώς στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος εφαρμόζει πρώτα το ΔΠΧΑ 9 για να διαχωρίσει και να επιμετρήσει το μέρος της σύμβασης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και ακολούθως εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 15 στο εναπομένον μέρος.

2.2.6 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και επενδύσεις σε ακίνητα

(i) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση του παγίου. Έξοδα μεταγενέστερα της ημερομηνίας κτήσεως ενσωματώνονται στο κόστος του παγίου, μόνο όταν ο Όμιλος είναι πιθανό να έχει οικονομικά οφέλη στο μέλλον και είναι δυνατή η αξιόπιστη μέτρηση της αξίας του παγίου. Όταν προκύπτουν έξοδα επισκευών και συντήρησης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης βάσει της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων, προκειμένου να μειωθεί το κόστος κτήσεως των παγίων στην τελική υπολειπόμενη αξία τους ως ακολούθως:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Γήπεδα: μηδενική απόσβεση
- Κτίρια: 40-50 έτη και μέχρι 70 έτη (για συγκεκριμένα ακίνητα στρατηγικού χαρακτήρα, τα οποία κατασκευάστηκαν ή ανακαινίστηκαν σε μεγάλο βαθμό εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές των αειφόρων κατασκευών και ανακαινίσεων και με βάση σχεδιασμό και υλικά που παρέχουν ανθεκτικότητα.
- Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων: κατά τη διάρκεια του συμβολαίου εκμίσθωσης ή της ωφέλιμης ζωής του παγίου εάν είναι μικρότερη
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και τα σχετικά ενσωματωμένα λογισμικά προγράμματα: 4-10 έτη
- Λοιπά έπιπλα και εξοπλισμός: 4-20 έτη, και
- Οχήματα: 5-7 έτη

(ii) Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα τα οποία διακρατούνται για μακροχρόνιες αποδόσεις ενοικίων ή/και για ανατίμηση κεφαλαίου και δε χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης. Σύμφωνα με το «ΔΛΠ 40 Επενδύσεις σε ακίνητα» μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται σε εύλογη αξία όπως προσδιορίζεται από ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές, με τις μεταβολές της εύλογης αξίας να καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης. Η μέθοδος της εύλογης αξίας στα υπό κατασκευή ακίνητα εφαρμόζεται μονάχα όταν αυτή μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και ότι τα σχετικά κόστη μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα από-αναγνωρίζονται όταν πωλούνται ή όταν παύει οριστικά η χρήση ενός επενδυτικού ακινήτου και δεν αναμένεται οικονομικό όφελος από την πώληση του. Ενδεχόμενο κέρδος ή ζημιά (υπολογιζόμενο ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος πωλήσεως και της λογιστικής αξίας του ακινήτου) αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο πάγιο, τότε αναταξινομείται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και η εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης ορίζεται ως το κόστος κτήσης του, για λογιστικούς σκοπούς. Εάν ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο αναταξινομηθεί από τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία στις επενδύσεις σε ακίνητα, λόγω αλλαγής στη χρήση του, όποια ζημιά από αποτίμηση προκύψει μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς του, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ενώ όποιο κέρδος από αποτίμηση προκύψει, τότε το κέρδος αυτό αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο βαθμό που αντιλογίζει μια προγενέστερη ζημία απομείωσης, ενώ τυχόν υπόλοιπο κέρδους αναγνωρίζεται στα Λοιπά Αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση αυξάνοντας το αποθεματικό αναπροσαρμογής στα Ίδια Κεφάλαια.

Αν ένα ανακτηθέν ακίνητο ταξινομηθεί στις επενδύσεις σε ακίνητα, τυχόν προκύπτουσα διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του ακινήτου, κατά την ημερομηνία ταξινόμησης, και της λογιστικής του αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Μεταφορές μεταξύ των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων, των ανακτηθέντων ακινήτων και των επενδύσεων σε ακίνητα μπορεί να πραγματοποιηθούν όταν υπάρχει αλλαγή στο σκοπό της χρήσης των στοιχείων αυτών. Επιπρόσθετα, οι «επενδύσεις σε ακίνητα» μπορεί να μεταφερθούν στη κατηγορία «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση» στη περίπτωση κατά την οποία πληρούνται οι προϋποθέσεις που περιγράφονται στη σημ. 2.2.25.

2.2.7 Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία**(i) Υπεραξία**

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το υπερβάλλον της εύλογης αξίας του συνόλου του μεταφερθέντος ανταλλάγματος, των δικαιωμάτων τρίτων και της εύλογης αξίας των προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων στον αποκτώμενο κατά την ημερομηνία της εξαγοράς επί της εύλογης αξίας του μεριδίου του Ομίλου επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της και των ενδεχόμενων

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν. Η υπεραξία που προκύπτει από συνενώσεις εταιρειών, περιλαμβάνεται στα «άυλα πάγια στοιχεία» και λογίζεται στο κόστος μετά την αφαίρεση συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης.

Η υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά συγγενών και από κοινού ελεγχόμενων επιχειρήσεων δεν γνωστοποιείται ούτε ελέγχεται ξεχωριστά για απομείωση, αλλά περιλαμβάνεται στις «συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες» και στις «συμμετοχές σε από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες».

(ii) Λογισμικά προγράμματα

Το κόστος που σχετίζεται με τη συντήρηση υφιστάμενων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν προκύπτει. Το κόστος που σχετίζεται με την ανάπτυξη αναγνωρίσιμων λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται ως άυλο πάγιο στοιχείο όταν αναμένεται ότι τα στοιχεία αυτά θα επιφέρουν οφέλη τα οποία μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα. Τα λογισμικά προγράμματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί από τον Όμιλο αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο σε 4 έτη εκτός των κύριων λειτουργικών συστημάτων όπου η ωφέλιμη ζωή τους μπορεί να παραταθεί μέχρι τα 20 έτη.

(iii) Λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι πάγια στοιχεία που είναι διαχωρίσιμα ή προκύπτουν από συμβατικά ή άλλα νομικά δικαιώματα και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει άυλα πάγια στοιχεία που αποκτώνται από εξαγορές και συγχωνεύσεις εταιρειών.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν ωφέλιμη ζωή αορίστου διάρκειας δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται ετησίως για απομείωση.

2.2.8 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

(i) Υπεραξία

Η υπεραξία που προκύπτει κατά τις συνενώσεις εταιριών δεν αποσβένεται, αλλά ελέγχεται για απομείωση σε ετήσια βάση ή συχνότερα, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει προκύψει απομείωση. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται από τον Όμιλο στο τέλος κάθε χρήσης. Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη εξωτερική πληροφόρηση, όπως δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, συνεχή ύφεση στις χρηματοοικονομικές αγορές, αστάθεια στις αγορές και μεταβολές στα επίπεδα του κινδύνου αγοράς και του συναλλαγματικού κινδύνου, μια μη αναμενόμενη πτώση στην εμπορική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή περιπτώσεις όπου η αγοραία αξία κεφαλαιοποίησης είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης, μαζί με μια επιδείνωση σε εσωτερικούς δείκτες απόδοσης, προκειμένου να αξιολογήσει αν υπάρχει κάποια ένδειξη απομείωσης.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που αποκτήθηκε σε μια συνένωση επιχειρήσεων κατανέμεται σε εκείνες τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να έχουν οφέλη από τις συνέργειες της συνένωσης επιχειρήσεων. Κάθε μονάδα ή ομάδα μονάδων στις οποίες έχει κατανεμηθεί υπεραξία αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο επίπεδο, εντός του Ομίλου, στο οποίο παρακολουθείται η υπεραξία για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης της διοίκησης. Ο Όμιλος παρακολουθεί την υπεραξία είτε σε επίπεδο ξεχωριστής νομικής οντότητας είτε ομάδας νομικών οντοτήτων σύμφωνα με την εσωτερική παρακολούθηση των επιχειρηματικών τομέων.

Το μοντέλο ελέγχου απομείωσης που χρησιμοποιεί ο Όμιλος συγκρίνει τη λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδας μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών με το ανακτήσιμο ποσό τους. Η λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών βασίζεται στα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της μονάδας. Το ανακτήσιμο ποσό καθορίζεται με βάση την αξία λόγω χρήσης (value-in-use), η οποία είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδα μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων που αντιπροσωπεύει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς σχετικά με την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που είναι συναφείς με το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και τις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Ζημιά απομείωσης προκύπτει αν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης δεν αντισταθμίζονται μεταγενέστερα. Ο υπολογισμός των κερδών και των ζημιών από την πώληση μιας εταιρείας περιλαμβάνει και τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην εταιρεία που πωλείται.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(ii) Λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού**

Τα λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, περιλαμβανομένων των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων, ελέγχονται για ενδείξεις απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές πηγές πληροφοριών, όπως μία σημαντική μείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου και στοιχεία ότι η οικονομική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου είναι ή θα είναι χειρότερη από την αναμενόμενη. Όταν κάποια γεγονότα ή μεταβολές σε συνθήκες υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο ανάμεσα στην εύλογη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου μείον το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης του. Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα χαμηλότερα επίπεδα όπου μπορούν να προσδιοριστούν ξεχωριστές ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, εκτός της υπεραξίας, για τα οποία έχει αναγνωρισθεί ζημιά απομείωσης σε προηγούμενες περιόδους, εξετάζονται για πιθανό αντιλογισμό της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Οι ζημιές απομείωσης που προκύπτουν από τις συγγενείς εταιρείες και τις κοινοπραξίες του Ομίλου υπολογίζονται σύμφωνα με την παρούσα λογιστική πολιτική.

2.2.9 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού**Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού – Ταξινόμηση και επιμέτρηση**

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου διαχείρισης αυτών των στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Κατά συνέπεια, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες επιμέτρησης: αποσβέσιμο κόστος, εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ή εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, την ημερομηνία δηλαδή κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα δάνεια που προέρχονται από τον Όμιλο αναγνωρίζονται τη στιγμή της εκταμίευσης.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος ("AC")

Ο Όμιλος κατατάσσει και επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και επιπλέον δεν προσδιορίζεται ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

(α) το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect" - HTC) και

(β) βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία του ενεργητικού αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής και εισπραχθέντων προμηθειών που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR), (όπως περιγράφεται στην σημείωση 2.2.5).

Τα έσοδα από τόκους, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την παύση αναγνώρισης και οι μεταβολές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από στοιχεία του ενεργητικού ταξινομημένα στο αποσβέσιμο κόστος, περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στη εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ("FVOCI")

Ο Όμιλος ταξινομεί και αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και επιπλέον δεν προσδιορίζεται ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(α) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect-and-sell" – HTC&S) και

(β) Βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που πληρούν αυτά τα κριτήρια είναι χρεωστικά μέσα και επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρεωστικά μέσα εύλογης αξίας μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, εκτός από τα έσοδα από τόκους, τα συναφή κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές και τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές που είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όταν το χρεωστικό μέσο παύει να αναγνωρίζεται.

Συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση

Ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα συμμετοχικό τίτλο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση. Αυτός ο χαρακτηρισμός, εάν επιλεγεί, γίνεται κατά την αρχική αναγνώριση και ανά τίτλο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα μέσα, περιλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται, καταχωρούνται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν επαναταξινομούνται στη συνέχεια στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα μερίσματα που εισπράττονται καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL")

Ο Όμιλος ταξινομεί και επιμετρά όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν ταξινομούνται σε αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Κατά συνέπεια, αυτή η κατηγορία επιμέτρησης περιλαμβάνει δάνεια και άλλους χρεωστικούς τίτλους που κατέχονται βάσει των μοντέλων διακράτησης για είσπραξη (HTC) ή διακράτησης για είσπραξη και διάθεση (HTC&S), αλλά αποτυγχάνουν στην αξιολόγηση SPPI, συμμετοχικούς τίτλους που δεν προσδιορίζονται ως επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και στοιχεία του ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων με τις αλλαγές στην εύλογη αξία να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν έχουν καταχωρηθεί ως μέσα αντιστάθμισης, όπου στην περίπτωση αυτή οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 για την λογιστική αντιστάθμισης ισχύουν.

Επιπλέον, ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού που πληροί τους ανωτέρω όρους για να ταξινομηθεί σε αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, μπορεί να οριστεί από τον Όμιλο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση, εάν με τον τρόπο αυτό εξαλείφεται ή μειώνεται σημαντικά μια λογιστική ανακολουθία που θα ανέκυπτε σε διαφορετική περίπτωση.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε FVTPL αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και τυχόν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν λόγω μεταβολών στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου και συμβατικών χαρακτηριστικών

Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται μια ομάδα στοιχείων του ενεργητικού για να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Δηλαδή, αν ο σκοπός του Ομίλου είναι μόνο να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές από τα στοιχεία του ενεργητικού, να πραγματοποιήσει ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού ή να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές καθώς και ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Επιπρόσθετα, το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζεται μετά την συγκέντρωση των στοιχείων του ενεργητικού σε ομάδες (επιχειρηματικές γραμμές), η διαχείριση των οποίων γίνεται με παρόμοιο τρόπο, αντί για τον καθορισμό σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο καθορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου πραγματοποιείται από τα βασικά μέλη της Διοίκησης σύμφωνα με το λειτουργικό μοντέλο του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο διαχείρισης των στοιχείων του ενεργητικού για τη δημιουργία ταμειακών ροών, τους στόχους και τον τρόπο παρακολούθησης και απεικόνισης της απόδοσης κάθε χαρτοφυλακίου και οποιαδήποτε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με το ιστορικό πωλήσεων και της στρατηγικής μελλοντικών πωλήσεων, όπου είναι εφαρμόσιμο.

Κατά συνέπεια, κατά την ανωτέρω αξιολόγηση, ο Όμιλος εξετάζει ορισμένους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που συνδέονται με την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και του τρόπου αξιολόγησης και διαχείρισης αυτών των κινδύνων, της σχετικής αποζημίωσης προσωπικού και της συχνότητας, του όγκου και των λόγων για τις πωλήσεις του παρελθόντος, καθώς και τις προσδοκίες για τις μελλοντικές πωλήσεις.

Τύποι επιχειρηματικών μοντέλων

Τα επιχειρηματικά μοντέλα του Ομίλου εμπίπτουν σε τρεις κατηγορίες, οι οποίες είναι ενδεικτικές των βασικών στρατηγικών που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία κερδών.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη (HTC) έχει ως στόχο τη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Οι πωλήσεις σε αυτό το μοντέλο παρακολουθούνται και μπορούν να πραγματοποιηθούν για λόγους που δεν είναι συμβατοί με το εν λόγω επιχειρηματικό μοντέλο. Ειδικότερα, πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που σχετίζονται με την αύξηση του πιστωτικού κινδύνου καθώς και πωλήσεις που γίνονται κοντά στη λήξη του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρούνται συμβατές με το σκοπό διακράτησης για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ανεξάρτητα από τη συχνότητα και την αξία τους. Πωλήσεις που πραγματοποιούνται για άλλους λόγους δύναται να θεωρηθούν συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο, όπως πωλήσεις για τις ανάγκες ρευστότητας σε οποιοδήποτε σενάριο ακραίων καταστάσεων ή πωλήσεις που πραγματοποιούνται για τη διαχείριση υψηλού επιπέδου συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου. Αυτές οι πωλήσεις παρακολουθούνται και αξιολογούνται ανάλογα με τη συχνότητα και την αξία τους ώστε να καθοριστεί εάν είναι συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο. Τα χρεωστικά μέσα που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο περιλαμβάνουν ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβανομένων και εκδιδόμενων τίτλων ομολόγων για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο και ενοποιούνται στον ισολογισμό του, επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, με την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη και διάθεση (HTC&S) έχει ως στόχο τόσο την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Δραστηριότητες όπως η διαχείριση της ρευστότητας, η απόδοση των τόκων και η διάρκεια είναι σύμφωνες με αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο, ενώ οι πωλήσεις στοιχείων του ενεργητικού αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού μοντέλου για την επίτευξη των στόχων του. Οι χρεωστικοί τίτλοι που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, με την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI.

Τα λοιπά επιχειρηματικά μοντέλα περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού των οποίων η διαχείριση και επιμέτρηση γίνεται σε εύλογη αξία, καθώς και χαρτοφυλάκια που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς. Πρόκειται για μια υπολειμματική κατηγορία χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που δεν πληρούν τα κριτήρια των επιχειρηματικών μοντέλων HTC ή HTC&S, ενώ η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών έχει παρεπόμενο χαρακτήρα όσον αφορά την επίτευξη του στόχου του επιχειρηματικού μοντέλου.

Ο Όμιλος διενεργεί την επαναξιολόγηση των επιχειρηματικών του μοντέλων τουλάχιστον ετησίως, ή νωρίτερα εάν προκύψει η ανάγκη αξιολόγησης λόγω πωλήσεων ή εάν υπάρχουν αλλαγές στην στρατηγική της Τράπεζας ή στις κύριες δραστηριότητες της, όπως προκύπτει από το επιχειρηματικό σχέδιο και τον προϋπολογισμό της Τράπεζας καθώς και την στρατηγική της σχετικά με τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα.

Αξιολόγηση χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών

Για να επιμετρηθεί ένα χρηματοπιστωτικό μέσο στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, οι συμβατικοί όροι του πρέπει να δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνιστούν αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Κατά την αξιολόγηση εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, ο Όμιλος εξετάζει κατά πόσο οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού μέσου είναι συμβατοί με μια βασική δανειακή σύμβαση, δηλαδή ο τόκος περιλαμβάνει μόνο το αντάλλαγμα για την διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο, λοιπούς βασικούς

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

κινδύνους δανεισμού και ένα περιθώριο κέρδους. Κατά την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, αξιολογείται εάν αυτό περιέχει συμβατικούς όρους που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα των συμβατικών ταμειακών ροών με τρόπο που να μην είναι συμβατός με την παραπάνω προϋπόθεση. Όταν οι συμβατικοί όροι εισάγουν έκθεση σε κίνδυνο ή μεταβλητότητα που είναι ασύμβατοι με μια βασική δανειακή σύμβαση, το σχετικό χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται ότι αποτυγχάνει στην αξιολόγηση του SPPI και ως εκ τούτου θα επιμετρηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση του SPPI, ο Όμιλος εξετάζει την ύπαρξη διαφόρων χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, συμβατικά συνδεδεμένων όρων, όρων σε ό,τι αφορά πρόωρες αποπληρωμές, αναβαλλόμενες πληρωμές τόκων επί των οποίων δε λογίζεται πρόσθετος τόκος, δικαιωμάτων επέκτασης της διάρκειας του χρέους και μετατροπής του σε μετοχικό κεφάλαιο, όρων που εισάγουν μόχλευση, συμπεριλαμβανομένων πληρωμών συνδεδεμένων με την πορεία ενός δείκτη και χαρακτηριστικών που μεταβάλλουν τις συμβατικές χρηματοροές εάν ο δανειολήπτης επιτύχει συγκεκριμένους στόχους, περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης (ESG) και οι οποίοι ορίζονται συμβατικά. Επιπλέον, όσον αφορά τους κατεχόμενους από τον Όμιλο χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού για σκοπούς τιτλοποίησης, κατά την αξιολόγησή τους, εξετάζονται τόσο τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ροών των τίτλων όσο και της ομάδας των τιτλοποιημένων στοιχείων καθώς και ο βαθμός έκθεσης πιστωτικού κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε σειρά ομολόγων (tranche) έναντι του αντίστοιχου κινδύνου του συνόλου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που απαρτίζουν την υποκείμενη ομάδα (underlying pool).

Στην περίπτωση αξιολόγησης του κριτηρίου SPPI μιας δανειακής συμφωνίας ειδικού τύπου όπως οι δανειακές συμφωνίες χωρίς δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη πολλούς παράγοντες όπως την φύση του δανειολήπτη και της δραστηριότητάς του, την τιμολόγηση των δανείων, εάν συμμετέχει στην απόδοση του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και το κατά πόσο οι εξασφαλίσεις αντιπροσωπεύουν όλο ή σημαντικό μέρος του ενεργητικού του δανειολήπτη. Επιπλέον, για τα δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη την κεφαλαιακή επάρκεια του δανειολήπτη για την απορρόφηση ζημιών αξιολογώντας από κοινού κριτήρια όπως την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, τους δείκτες δανείου προς Αξία Εξασφάλισης (LTV (Loan-to-Value)) και κάλυψης της εξυπηρέτησης χρέους (ADSCR (Average Debt-Service-Coverage Ratio)) καθώς επίσης και την ύπαρξη εταιρικών και προσωπικών εγγυήσεων.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όταν το στοιχείο της διαχρονικής αξίας του χρήματος έχει τροποποιηθεί (modified time value of money element) ώστε το επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού να αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα, αλλά η συχνότητα της εν λόγω αναπροσαρμογής να μην αντιστοιχεί στη διάρκεια του επιτοκίου ή όταν το επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα σύμφωνα με το μέσο όρο συγκεκριμένων βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιτοκίων, πραγματοποιείται μία ποσοτική αξιολόγηση ("Benchmark Test") για να αποφασιστεί κατά πόσον οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Ειδικότερα, ο Όμιλος αξιολογεί τις συμβατικές ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου» (real instrument), το επιτόκιο του οποίου αναπροσαρμόζεται με συχνότητα που δεν αντιστοιχεί στη διάρκεια του επιτοκιακού δείκτη αναφοράς, συγκρίνοντάς τες με τις ταμειακές ροές του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς» (benchmark instrument) οι οποίες είναι καθ' όλα όμοιες, με εξαίρεση τη χρονική διάρκεια του επιτοκίου αναφοράς η οποία εν προκειμένω ταυτίζεται με τη συχνότητα αναπροσαρμογής του επιτοκίου. Εάν οι μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου» διαφέρουν σημαντικά από τις (μη προεξοφλημένες) ταμειακές συμβατικές ροές του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς» λόγω της τροποποίησης του στοιχείου της διαχρονικής αξίας του χρήματος, τότε το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού δεν ικανοποιεί το κριτήριο του SPPI. Κατά την αξιολόγηση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τόσο την επίδραση του τροποποιημένου στοιχείου της διαχρονικής αξίας του χρήματος σε κάθε περίοδο αναφοράς όσο και κατά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου σωρευτικά. Σε ότι αφορά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου, αυτό επιτυγχάνεται συγκρίνοντας τις σωρευτικές προβλεπόμενες μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου», με τις αντίστοιχες του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς». Σε κάθε τριμηνιαία περίοδο αναφοράς, οι προβλεπόμενες μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των δυο χρηματοοικονομικών μέσων συγκρίνονται βάσει προκαθορισμένων ορίων.

Επιπροσθέτως, για σκοπούς της αξιολόγησης SPPI, η κατάταξη ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δεν επηρεάζεται αν ο αντίκτυπος κάποιου συμβατικού όρου στις ταμειακές ροές είναι ήσσονος σημασίας. Επιπλέον, ένα χαρακτηριστικό συμβατικών ταμειακών ροών θεωρείται από τον Όμιλο ότι δεν είναι «πραγματικό» (non-genuine) όταν επηρεάζει τις ταμειακές ροές μόνο στην περίπτωση που προκύψει κάποιο εξαιρετικά σπάνιο, ιδιαίτερα ασυνήθιστο και καθόλου πιθανό γεγονός. Σε αυτήν την περίπτωση, το χαρακτηριστικό αυτό των συμβατικών ταμειακών ροών δεν επηρεάζει την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος πραγματοποιεί αξιολόγηση του SPPI ανά δανειακό προϊόν για το χαρτοφυλάκιο λιανικής και για ένα μέρος του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, όπου οι συμβάσεις είναι τυποποιημένης μορφής, ενώ για το εναπομείναν επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, των τίτλων ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες είτε συστήθηκαν από τον Όμιλο ή από τρίτους και τους διακατέχει ο Όμιλος, καθώς και για τους χρεωστικούς τίτλους, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε ατομική βάση.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές του εκπνέουν ή τα δικαιώματα είσπραξης αυτών των ταμειακών ρών μεταβιβάζονται μέσω οριστικής πώλησης που ουσιαστικά έχει ως αποτέλεσμα την μεταβίβαση όλων των κινδύνων και των ωφελειών που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Επιπροσθέτως, ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αποαναγνωρίζεται ακόμη και αν τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ρών διακρατούνται αλλά ταυτοχρόνως ο Όμιλος αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει τις εισπραχθείσες ταμειακές ροές χωρίς ουσιαστική καθυστέρηση ('pass through agreement') ή εάν ουσιαστικά οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες ούτε μεταβιβάζονται ούτε διατηρούνται αλλά ο Όμιλος έχει μεταφέρει τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Ο έλεγχος έχει μεταφερθεί, εάν και μόνον αν, ο αποδέκτης έχει πρακτικώς την δυνατότητα να πωλήσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο σύνολό του σε ένα τρίτο και είναι σε θέση να ασκήσει αυτή τη δυνατότητα μονομερώς και χωρίς να επιβάλλει πρόσθετους περιορισμούς στη μεταφορά.

Οι κύριες συναλλαγές που υπόκεινται στους παραπάνω κανόνες αποαναγνώρισης αφορούν σε συναλλαγές τιτλοποίησης, συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων καθώς και συναλλαγές δανεισμού τίτλων. Στην περίπτωση που η αξιολόγηση αφορά σε συναλλαγές τιτλοποίησης, ο Όμιλος εφαρμόζοντας τις προαναφερθείσες αρχές αποαναγνώρισης, λαμβάνει υπ' όψιν τη δομή της συναλλαγής περιλαμβανομένης της έκθεσής του στους μειωμένης εξασφάλισης εκδιδόμενους τίτλους των ομολόγων, την παροχή προς τα οχήματα ειδικού σκοπού των καλούμενων μέτρων πιστωτικής ενίσχυσης (credit enhancements), καθώς και τους συμβατικούς όρους της τιτλοποίησης, βάσει των οποίων ο Όμιλος θα μπορούσε να διατηρεί τον έλεγχο επί των τιτλοποιημένων απαιτήσεων. Σε ό,τι αφορά τις συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων και τις συναλλαγές δανεισμού τίτλων, οι τιτλοποιημένες απαιτήσεις δεν αποαναγνωρίζονται, διότι σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τη συναλλαγή, ο Όμιλος διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτές.

Κατά την από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του αθροίσματος (α) του εισπραχθέντος τιμήματος (περιλαμβανομένου κάθε νεοαποκτηθέντος στοιχείου του ενεργητικού μείον κάθε νέας αναληφθείσας υποχρέωσης) και (β) των σωρευτικών κερδών ή ζημιών τα οποία αναγνωρίστηκαν μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων (FVOCI), εκτός των σωρευτικών κερδών και ζημιών από μετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, τα οποία δεν επαναταξινομούνται από τα λοιπά αποτελέσματα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την ημερομηνία της αποαναγνώρισης.

Τροποποιήσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε αποαναγνώριση

Επιπροσθέτως, από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές τροποποιούνται και η τροποποίηση θεωρείται τόσο σημαντική ώστε το αρχικό χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να από-αναγνωριστεί και να αναγνωριστεί ένα καινούργιο. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το τροποποιημένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ως «νέο χρηματοοικονομικό στοιχείο» σε εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνοντας οποιαδήποτε επιλέξιμα κόστη της συναλλαγής και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του παλιού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση.

Ο Όμιλος δύναται να τροποποιήσει τις συμβατικές ροές ενός δανειακού ανοίγματος είτε ως παραχώρηση ευνοϊκότερων όρων σε πελάτη που αντιμετωπίζει ή πρόκειται να αντιμετωπίσει οικονομικές δυσχέρειες ή λόγω διαφόρων παραγόντων όπως μεταβολές στις συνθήκες της αγοράς, ανταγωνισμού ή διατήρησης του πελάτη.

Τροποποιήσεις που ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα την αποαναγνώριση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού περιλαμβάνουν:

- αλλαγή πιστούχου,
- αλλαγή νομίσματος αποτίμησης του δανείου

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- ενοποίηση οφειλών, στις οποίες δυο ή περισσότερα μη εξασφαλισμένα καταναλωτικά δάνεια ενοποιούνται σε ένα ενιαίο εξασφαλισμένο δάνειο,
- αφαίρεση ή προσθήκη δικαιωμάτων μετατροπής και/ή μηχανισμών επιμερισμού κερδών ή παρόμοιων όρων που σχετίζονται με την αξιολόγηση του SPPI.

Επιπροσθέτως, ο Όμιλος μπορεί περιστασιακά να εισέλθει, στα πλαίσια των τροποποιήσεων των δανείων, σε συναλλαγή ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχικού κεφαλαίου. Οι συναλλαγές αυτές, στις οποίες οι όροι του δανείου επαναδιαπραγματεύονται, έχοντας ως αποτέλεσμα ο δανειολήπτης να εκδώσει μετοχές (με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου) ώστε να διαγραφεί μέρος ή όλη η δανειακή του υποχρέωση στον Όμιλο. Αυτού του τύπου οι συναλλαγές, μπορεί να εμπεριέχουν δικαιώματα εξάσκησης μετατροπής σε μετατρέψιμα ή ανταλλάξιμα ομόλογα και όρους ενεργοποίησης ενεχύρου επί αυτών των μετοχών.

Στις συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, το τροποποιημένο δάνειο αποαναγνωρίζεται, ενώ οι μετοχές που λαμβάνονται σε αντάλλαγμα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, με τυχόν προκύπτον κέρδος ή ζημία να αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

2.2.10 Αναταξινόμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος αναταξινομεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μόνο όταν αλλάζει το επιχειρηματικό του μοντέλο για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Γενικά, μια αλλαγή στο επιχειρηματικό μοντέλο αναμένεται να είναι σπάνια και συμβαίνει όταν ο Όμιλος ξεκινά ή παύει να ασκεί μια δραστηριότητα που είναι σημαντική για τις λειτουργικές δραστηριότητές του, για παράδειγμα, όταν μια επιχειρηματική γραμμή αποκτάται, πωλείται ή τερματίζεται. Στο σπάνιο γεγονός όπου υπάρχει αλλαγή του υπάρχοντος επιχειρηματικού μοντέλου, η νέα αξιολόγηση εγκρίνεται από τις αρμόδιες επιτροπές του Ομίλου και η αλλαγή παρουσιάζεται κατάλληλα στο επιχειρηματικό και προϋπολογιστικό πλάνο του Ομίλου.

Οι αλλαγές στην πρόθεση του Ομίλου που σχετίζονται με συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (ακόμη και υπό συνθήκες σημαντικών μεταβολών στις συνθήκες της αγοράς), η μη ύπαρξη προσωρινά μιας συγκεκριμένης αγοράς χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού ή η μεταβίβαση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού μεταξύ εταιρειών/επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου με διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα, δε θεωρούνται από τον Όμιλο αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο.

Η αναταξινόμηση εφαρμόζεται με μελλοντική ισχύ, συνεπώς τα κέρδη ή ζημιές που έχουν αναγνωρισθεί προγενέστερα της ημερομηνίας αναταξινόμησης (συμπεριλαμβανομένων ζημιών απομείωσης) ή οι τόκοι δεν αναμορφώνονται.

2.2.11 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις - Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL).

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν δύο υποκατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προσδιορίζονται ότι επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, οι οποίες περιλαμβάνουν θέσεις πώλησης (short positions) ομολόγων (που έχουν πωληθεί αλλά δεν κατέχονται ακόμη), είναι υποχρεώσεις τις οποίες ο Όμιλος πρωτίστως αναλαμβάνει με σκοπό την επαναγορά στο εγγύς μέλλον για βραχυπρόθεσμο κέρδος ή στα πλαίσια στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης ομάδων περιουσιακών στοιχείων ή/και υποχρεώσεων ή καθαρών θέσεων, για τις οποίες δεν εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης.

Ο Όμιλος μπορεί, κατά την αρχική αναγνώριση, αμετάκλητα να προσδιορίσει χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ως επιμετρήσιμες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν ένα από τα παρακάτω κριτήρια ισχύει:

- ο προσδιορισμός απαλείφει ή μειώνει αισθητά μια λογιστική αναντιστοιχία που διαφορετικά θα απέρριβε από την επιμέτρηση στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των κερδών και ζημιών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις, ή

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- γίνεται διαχείριση μιας ομάδας χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και η απόδοσή τους εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας, σύμφωνα με μία τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου ή επενδύσεων, ή
- η χρηματοοικονομική υποχρέωση περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα ως επί μέρους στοιχεία ενός υβριδικού συμβολαίου τα οποία τροποποιούν σημαντικά τις ταμειακές ροές που σε διαφορετική περίπτωση θα απαιτούνταν από το συμβόλαιο.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς ή έχουν προσδιοριστεί ως FVTPL αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, με εξαίρεση τις μεταβολές στην εύλογη αξία που οφείλονται σε μεταβολές πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου, οι οποίες αναγνωρίζονται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν επαναταξινομούνται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των υποχρεώσεων. Ωστόσο, αν αυτός ο χειρισμός δημιουργεί ή διευρύνει μια λογιστική ανακολουθία στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όλα τα κέρδη ή οι ζημιές αυτής της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιδράσεων από τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο, θα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει. Όταν η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση του Ομίλου αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο με ουσιωδώς διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιωδώς, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης και η όποια διαφορά προκύπτει αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι οι όροι είναι ουσιωδώς διαφορετικοί, όταν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών σύμφωνα με τους νέους όρους, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε αμοιβών που πληρώθηκαν καθαρών από αμοιβές που ελήφθησαν προεξοφλημένες χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Αν μια ανταλλαγή χρεωστικών τίτλων ή τροποποίηση όρων αντιμετωπιστεί λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιήθηκε αναγνωρίζεται ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας επί της εξόφλησης. Αν η ανταλλαγή ή τροποποίηση δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιείται αναπροσαρμόζει τη λογιστική αξία της υποχρέωσης και αποσβένεται κατά την εναπομένουσα διάρκεια της τροποποιημένης υποχρέωσης.

Ομοίως, όταν ο Όμιλος επαναγοράζει οποιοδήποτε χρεωστικά μέσα που έχουν εκδοθεί από τον Όμιλο, λογιστικοποιεί αυτές τις συναλλαγές ως διαγραφή χρέους.

2.2.12 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων είναι η τιμή που θα λαμβανόταν κατά την πώληση ενός στοιχείου ενεργητικού ή κατά τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης, σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων, στην κύρια, ή, ελλείψει αυτής, στην πλέον συμφέρουσα αγορά όπου ο Όμιλος έχει πρόσβαση, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης αντανάκλα τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος επιμετράει την εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου, χρησιμοποιώντας την επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε μία ενεργό αγορά για το χρηματοοικονομικό αυτό μέσο, όταν αυτή είναι διαθέσιμη. Μία αγορά θεωρείται ενεργός εάν οι συναλλαγές για το στοιχείο ενεργητικού ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης. Όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη επίσημη χρηματιστηριακή τιμή, σε μία ενεργό αγορά, τότε ο Όμιλος χρησιμοποιεί άλλες τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν την χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη για την τιμολόγηση μία συναλλαγής.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί μέσες τιμές αγοράς ως ένα πρακτικό μέσο επιμέτρησης της εύλογης αξίας εντός του περιθωρίου ζήτησης-προσφοράς.

Η βέλτιστη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή συναλλαγής, δηλαδή η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε ή λήφθηκε, εκτός εάν ο Όμιλος θεωρεί ότι η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση διαφέρει από την τιμή συναλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση, εφόσον η εύλογη αξία αποδεικνύεται από

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά για πανομοιότυπο στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση (δηλ. τιμή Επιπέδου 1) ή βάσει τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας κατά την αρχική αναγνώριση και της τιμής συναλλαγής αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά. Στην περίπτωση κατά την οποία η εύλογη αξία αποδεικνύεται βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μη παρατηρήσιμα δεδομένα, τότε το χρηματοοικονομικό μέσο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία προσαρμοσμένη ώστε να αναβάλλει την αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων της διαφοράς ανάμεσα στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και την τιμή συναλλαγής ('day one gain or loss'). Στη συνέχεια το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημιά αποσβένεται με κατάλληλο τρόπο κατά τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή αναγνωρίζεται νωρίτερα εφόσον υπάρξει διαθέσιμη διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά ή παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς ή όταν το χρηματοοικονομικό μέσο πουληθεί.

Όλα τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις, των οποίων η εύλογη αξία επιμετράται ή γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται εντός της ιεραρχίας εύλογης αξίας, με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την συνολική επίτευξη της επιμέτρησης.

Για στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση, ο Όμιλος αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός της ιεραρχίας εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου εντός του οποίου η μεταφορά χρηματοοικονομικού μέσου πραγματοποιήθηκε.

2.2.13 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) που αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στην πιστωτική ποιότητα από την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, συμπεριλαμβανομένων δανείων και τίτλων ομολογιών που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, χρεωστικών τίτλων, συμβολαίων χρηματοοικονομικής εγγύησης και δανειακών δεσμεύσεων. Καμία αναμενόμενη πιστωτική ζημιά δεν αναγνωρίζεται για τους συμμετοχικούς τίτλους. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αποτελούν μία σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανάκλα τη διαχρονική αξία του χρήματος. Κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπίπτουν στην πολιτική απομείωσης, ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών, που είναι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από γεγονότα αδυναμίας πληρωμής που είναι πιθανό να συμβούν μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες. Στη συνέχεια, για τα χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση, αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, η οποία προκύπτει από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά κατά την αναμενόμενη διάρκεια του μέσου. Εάν κατά την αρχική του αναγνώριση το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού πληροί τον ορισμό του αγορασθέντος ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού (POCI), η πρόβλεψη απομείωσης βασίζεται στις μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια του στοιχείου ενεργητικού.

Οι προβλέψεις απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις από δραστηριότητες πλην χορηγήσεων επιμετρώνται πάντα στο ποσό που ισούται με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Για όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία υπολογίζονται προβλέψεις απομείωσης, εφαρμόζεται η γενική προσέγγιση τριών σταδίων.

Κατά συνέπεια, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση τριών σταδίων που βασίζεται στην έκταση της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού μέσου:

- Στάδιο 1 – Όταν δεν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου, αναγνωρίζεται ένα ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου χρηματοοικονομικού μέσου ή ομάδας χρηματοοικονομικών μέσων αντιπροσωπεύουν ένα μέρος των ζημιών που θα αναγνωρίζονταν καθ' όλη τη διάρκεια τους, οι οποίες προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά εντός των επόμενων 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς και είναι ίσες με τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών καθ' όλη τη διάρκεια τους, λόγω πιθανών ζημιολόγων γεγονότων εντός των επόμενων 12 μηνών. Μη πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση, καθώς και αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού μετά από ουσιαστική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση, ταξινομούνται αρχικώς στο Στάδιο 1.
- Στάδιο 2 – Όταν σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική του αναγνώριση, αλλά δε θεωρείται ότι βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης, περιλαμβάνεται στο Στάδιο 2. Οι αναμενόμενες

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου αντιπροσωπεύουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από όλα τα πιθανά συμβάντα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια του.

- Στάδιο 3 – Στο παρόν Στάδιο περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ότι έχουν υποστεί γεγονός αθέτησης. Όπως και στο Στάδιο 2, η πρόβλεψη για τις πιστωτικές ζημιές αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου.
- POCI – Τα αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού είναι στοιχεία του ενεργητικού που κατά την αρχική τους αναγνώριση θεωρούνται πιστωτικά απομειωμένα. Δεν υπόκεινται σε κατάταξη ανά στάδιο και πάντοτε επιμετρούνται βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου. Συνεπώς, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που υπάρχει μεταγενέστερη μεταβολή στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου. Οποιαδήποτε θετική αλλαγή στις αναμενόμενες ταμειακές ροές αναγνωρίζεται ως αντιλογισμός απομείωσης (κέρδος) στην κατάσταση αποτελεσμάτων ακόμη και εάν το ύψος των νέων αναμενόμενων ταμειακών ροών ξεπερνούν τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές της αρχικής αναγνώρισης. Εκτός από τα αγορασμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, μπορούν να συμπεριληφθούν και χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ως νέα στοιχεία του ενεργητικού μετά από μία ουσιαδώς σημαντική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση (βλ. σημ. 2.2.9).

Ορισμός αθέτησης

Για τον προσδιορισμό του κινδύνου αθέτησης, ο Όμιλος εφαρμόζει έναν ορισμό αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς, ο οποίος είναι σύμφωνος με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα και με τον ορισμό αθέτησης για εποπτικούς σκοπούς όπως εφαρμόστηκε από τον Όμιλο από 1 Ιανουαρίου 2021 (βλ. σημείωση 5.2.1.2 (α)). Ο ορισμός αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς είναι σύμφωνος επίσης με τον ορισμό που χρησιμοποιείται εσωτερικά για σκοπούς διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται πιστωτικά απομειωμένο όταν έχουν συμβεί ένα ή περισσότερα γεγονότα που έχουν αρνητική επίπτωση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της εν λόγω έκθεσης:

- Ο δανειολήπτης αντιμετωπίζει σημαντική δυσκολία στην εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων.
- Υπήρξε παραβίαση της σύμβασης, όπως αθέτηση ή καθυστέρηση πληρωμών για διάστημα μεγαλύτερο των 90 συνεχόμενων ημερών, για ποσά που υπερβαίνουν τα καθοριζόμενα επίπεδα σημαντικότητας.
- Ο Όμιλος, για οικονομικούς ή συμβατικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη, έχει προχωρήσει σε διευκόλυνση ή διευκολύνσεις που ο Όμιλος δεν θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση.
- Υπάρχει πιθανότητα ο δανειολήπτης να περιέλθει σε διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση.
- Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ανήκουν στην κατηγορία POCI, η αγορά ή αναγνώριση τους με μεγάλη έκπτωση η οποία αντανακλά το βαθμό των πραγματοποιηθεισών πιστωτικών ζημιών θεωρείται επιζήμιο γεγονός. Ο Όμιλος αξιολογεί το κριτήριο που σχετίζεται με τη μεγάλη έκπτωση ακολουθώντας μια προσέγγιση βασισμένη σε συγκεκριμένες αρχές, με σκοπό να συμπεριλάβει όλη την πληροφορία που θεωρείται λογική και υποστηρικτική ώστε να αποδώσει τις συνθήκες της αγοράς που υπήρχαν τη στιγμή της αξιολόγησης αυτής.

Για τους χρεωστικούς τίτλους, ο Όμιλος καθορίζει τον κίνδυνο αδυναμίας πληρωμής χρησιμοποιώντας μια βαθμίδα εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης. Ο Όμιλος, χαρακτηρίζει τους χρεωστικούς τίτλους ως πιστωτικά απομειωμένους εάν η εσωτερική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου αντιστοιχεί στην διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's) ή η εξωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου την ημερομηνία αναφοράς αντιστοιχεί σε διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's) και η εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση δεν είναι διαθέσιμη.

Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) και κατανομή σε στάδια

Ο προσδιορισμός του εάν μια πρόβλεψη απομείωσης θα πρέπει να βασίζεται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές διάρκειας 12 μηνών ή σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, των δανειακών δεσμεύσεων και των χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, εξαρτάται από το αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσο ο κίνδυνος αθέτησης για την αναμενόμενη υπολειπόμενη διάρκεια του ανοίγματος έχει αυξηθεί σημαντικά έναντι του αναμενόμενου κινδύνου αθέτησης που υπολογίστηκε στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά την αρχική αναγνώριση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η αξιολόγηση για τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά κριτήρια που βασίζονται σε λογικές και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς υπερβολικό κόστος ή προσπάθεια, συμπεριλαμβανομένης μελλοντικής πληροφόρησης, μακροοικονομικών σεναρίων καθώς και ιστορικών δεδομένων. Επιπλέον, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου με βάση τις παραπάνω ενδείξεις, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρείται ότι έχει αυξηθεί σημαντικά όταν οι συμβατικές πληρωμές υπερβαίνουν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Ως κύριο κριτήριο για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, συγκρίνεται η πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου σε κάθε ημερομηνία αναφοράς με την πιθανότητα αθέτησης (PD) που αναμενόταν για την υπολειπόμενη διάρκειά του στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά την αρχική του αναγνώριση.

Ο Όμιλος μπορεί επίσης να θεωρήσει ως ένδειξη αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, όταν η πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια σε κάθε ημερομηνία αναφοράς υπερβαίνει κάποιες προκαθορισμένες τιμές. Το κριτήριο αυτό μπορεί να εφαρμοστεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη περιπτώσεις όπου η σύγκριση της σχετικής πιθανότητας αθέτησης δεν έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, ενώ η απόλυτη τιμή της πιθανότητας αθέτησης είναι σε επίπεδα που θεωρούνται υψηλά με βάση το αποδεκτό επίπεδο ανάληψης κινδύνου του Ομίλου.

Για τον πιστωτικό κίνδυνο ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, μπορεί να εφαρμοστεί ένα όριο, το οποίο συνήθως αφορά στην προβλεπόμενη πιθανότητα αθέτησής του, κάτω από το οποίο θεωρείται ότι δεν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με την αναμενόμενη πιθανότητα αθέτησής του κατά την αρχική αναγνώριση. Σε μια τέτοια περίπτωση, το στοιχείο του ενεργητικού ταξινομείται στο Στάδιο 1 ανεξάρτητα από το αν άλλα κριτήρια θα οδηγούσαν στην ταξινόμησή του στο Στάδιο 2. Το κριτήριο αυτό ισχύει κυρίως για χρεωστικούς τίτλους.

Η εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση (σε επίπεδο δανειολήπτη), η οποία ενσωματώνει συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη, χρησιμοποιείται επίσης ως βάση για τον προσδιορισμό της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσον αφορά στα χρηματοδοτικά ανοίγματα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου. Ειδικότερα, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις αλλαγές των εσωτερικών πιστοληπτικών διαβαθμίσεων βάσει συγκεκριμένων βαθμίδων. Επιπρόσθετα, η είσοδος στη λίστα παρακολούθησης (Watchlist) θεωρείται επίσης από τον Όμιλο ότι συνιστά αύξηση του πιστωτικού κινδύνου. Τα μοντέλα εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης ενσωματώνουν συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη αλλά και πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία σχετικά με τις προοπτικές του κλάδου στον οποίο ο δανειολήπτης δραστηριοποιείται.

Όσον αφορά τους χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, η αξιολόγηση για τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση των τιτλοποιημένων στοιχείων ενεργητικού (underlying pool), ενώ το επίπεδο των αναμενόμενων ταμειακών ροών αντιπαραβάλλεται με την λογιστική αξία των εκδοθέντων χρεωστικών τίτλων. Επιπροσθέτως, η αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου για τους χρεωστικούς τίτλους πραγματοποιείται σε ατομική βάση και βασίζεται στον αριθμό των βαθμίδων της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχει υποβαθμιστεί ο χρεωστικός τίτλος από την ημερομηνία αρχικής του αναγνώρισης.

Τα μέτρα ρύθμισης των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όπως παρακολουθούνται από τον Όμιλο θεωρούνται ένδειξη αύξησης του πιστωτικού κινδύνου και συνεπώς τα εν λόγω στοιχεία κατανέμονται στο Στάδιο 2 μετά τη ρύθμιση, εκτός εάν θεωρούνται ως πιστωτικά απομειωμένα ή η διαφορά της παρούσας αξίας των ταμειακών ροών πριν και μετά την ρύθμιση ξεπερνά το όριο του 1%, οπότε ταξινομούνται στο Στάδιο 3. Επιπλέον, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου με βάση τις παραπάνω ενδείξεις, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρείται ότι έχει αυξηθεί σημαντικά όταν οι συμβατικές πληρωμές υπερβαίνουν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Επιπλέον, η Διοίκηση μπορεί να εφαρμόζει προσωρινές συνολικές προσαρμογές όταν καθορίζει εάν ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση σε ανοίγματα που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου ώστε να αντικατοπτρίζουν μακροοικονομικούς ή άλλους παράγοντες που δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς από τα τρέχοντα μοντέλα πιστωτικού κινδύνου. Αυτοί οι παράγοντες μπορεί να εξαρτώνται από πληροφορίες όπως ο τύπος του ανοίγματος, οι συγκεκριμένες πληροφορίες του αντισυμβαλλομένου και τα χαρακτηριστικά του χρηματοοικονομικού μέσου, ενώ παράλληλα η εφαρμογή τους απαιτεί σημαντική κρίση.

Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, το οποίο κατατάσσεται στο Στάδιο 2 λόγω της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, θα επαναταξινομηθεί στο Στάδιο 1, εφόσον δεν πληροί πλέον κανένα από τα κριτήρια του Σταδίου 2.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Σε περίπτωση που έχουν εφαρμοστεί μέτρα ρύθμισης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί μία δοκιμαστική περίοδο δύο ετών, προκειμένου να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις για να γίνει μεταφορά στο Στάδιο 1. Εάν στο τέλος της προαναφερθείσας δοκιμαστικής περιόδου, οι οφειλέτες έχουν πραγματοποιήσει συνολικές πληρωμές μεγαλύτερες ενός σημαντικού ποσού, δεν υπάρχουν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και τα δάνεια δεν είναι πιστωτικά απομειωμένα αλλά ούτε πληρείται κάποιο άλλο κριτήριο σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, τα δάνεια ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μεταφέρεται από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2, όταν τα κριτήρια βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκε ως πιστωτικά απομειωμένο, δεν ισχύουν πλέον και η σχετική περίοδος επιτήρησης του για τον επαναχαρακτηρισμό του ως μη απομειωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, που κυμαίνεται μεταξύ τριών και δώδεκα μηνών, έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς.

Κριτήρια για την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου

Η εκτίμηση της πρόβλεψης απομείωσης πραγματοποιείται είτε σε ατομική βάση είτε σε συλλογική για ομάδες παρόμοιων στοιχείων με ομοιογενή χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Ο Όμιλος εφαρμόζει τις ίδιες αρχές για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση κατά την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε συλλογική ή ατομική βάση.

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τα δανειακά ανοίγματά του με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, τόσο για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και για τη μέτρηση της πρόβλεψης για ζημιές από δάνεια σε συλλογική βάση. Οι διαφορετικές κατηγορίες αποσκοπούν να αποτυπώσουν τις διαφορές στην πιθανότητα αθέτησης και τα ποσοστά ανάκτησης σε περίπτωση αθέτησης.

Τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται για την κατάτμηση των ανοιγμάτων περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία όπως: ο τύπος χρηματοοικονομικού μέσου, ο τύπος χαρτοφυλακίου, η κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου, ο τύπος προϊόντος, ο κλάδος, η αρχική οντότητα, η διαβάθμιση πιστοληπτικής αξιολόγησης, η υπολειπόμενη διάρκεια έως τη λήξη, η γεωγραφική θέση του δανειολήπτη, η αξία εξασφαλίσεων του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, το καθεστώς ρύθμισης και οι ημέρες καθυστέρησης.

Ο Όμιλος προσδιορίζει τα μεμονωμένα σημαντικά ανοίγματα και πραγματοποιεί τη μέτρηση αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς βάσει των συγκεκριμένων ιδιαίτερων πληροφοριών του κάθε δανειολήπτη τόσο για τα χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής όσο και για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Η εν λόγω μέτρηση διενεργείται σε επίπεδο δανειολήπτη, συνεπώς τα κριτήρια ορίζονται σε αυτό το επίπεδο, ενώ λαμβάνονται υπόψη τόσο οι ποιοτικοί όσο και οι ποσοτικοί παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις.

Για τα υπόλοιπα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής και δανείων σε επιχειρήσεις, η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά επιμετράται σε συλλογική βάση. Με την προσέγγιση αυτή ενσωματώνονται συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη, και ιστορικά δεδομένα ζημιών σε συλλογική βάση και μελλοντική πληροφόρηση. Για τους χρεωστικούς τίτλους καθώς και τίτλους ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, η επιμέτρηση των ζημιών απομείωσης πραγματοποιείται σε ατομική βάση.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι μια αμερόληπτα καθορισμένη και σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανάκλα την διαχρονική αξία του χρήματος, η οποία καθορίζεται μέσω της αξιολόγησης μιας σειράς πιθανών εκβάσεων. Ως πιστωτική ζημιά ορίζεται η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών που είναι απαιτητές από τον Όμιλο σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού στοιχείου και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος προσδοκά ότι θα εισπράξει προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (EIR) του στοιχείου του ενεργητικού, ή με το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο (credit-adjusted EIR) σε ό,τι αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που χαρακτηρίστηκαν ως POCI. Για την επιμέτρηση των αναμενόμενων ζημιών από πιστωτικό κίνδυνο, ιστορικά δεδομένα, τρέχουσες συνθήκες καθώς και λογικές και βάσιμες προβλέψεις σχετικά με τις μελλοντικές συνθήκες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Για τις μη εκταμιευμένες δανειακές δεσμεύσεις, ως αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ορίζεται η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών που οφείλονται εάν η δανειακή δέσμευση εκταμιεύονταν και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει, ενώ για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις ως αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ορίζεται η διαφορά

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

μεταξύ των αναμενόμενων πληρωμών αποζημίωσης του κάτοχου του συμβολαίου και τυχόν ποσά που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει.

Ο Όμιλος εκτιμά τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών από όλες τις πιθανές πηγές λαμβάνοντας υπόψη τις εξασφαλίσεις, τις εγγυήσεις και άλλες πιστωτικές ενισχύσεις που εμπεριέχονται στους συμβατικούς όρους και τα οποία δεν αναγνωρίζονται διακριτά. Στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού με εξασφαλίσεις, η εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών που σχετίζονται με την εξασφάλιση αποτυπώνει το ποσό των ταμειακών ροών και τη χρονική στιγμή που αυτές αναμένεται να εισπραχθούν από την διαδικασία ρευστοποίησης μετά την αφαίρεση των προεξοφλημένων εξόδων απόκτησης και εκποίησης της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από το εάν η ρευστοποίηση είναι πιθανή.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για τη διάρκεια της μέγιστης συμβατικής περιόδου κατά την οποία ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος προσδιορίζεται με βάση τους ουσιαστικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου, ή σε περίπτωση ανακυκλούμενων πιστώσεων λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η αναμενόμενη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και τις προγενέστερες πρακτικές του Ομίλου.

Απαιτήσεις από πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από τις μη χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου, περιλαμβάνονται στα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού και είναι κυρίως βραχυπρόθεσμες. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη ότι τέτοιου είδους χρηματοοικονομικά μέσα συνήθως δεν εμπεριέχουν σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης, η πρόβλεψη για πιστωτική ζημιά επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, σύμφωνα με την απλοποιημένη προσέγγιση.

Βασικές παράμετροι προσδιορισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται στις καμπύλες της πιθανότητας αθέτησης (probability of default - PD), της ζημιάς ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (loss given default - LGD), της έκθεσης κατά την αθέτηση (exposure at default - EAD) και άλλων παραμέτρων όπως ο συντελεστής μετατροπής των εκτός ισολογισμού πιστωτικών ανοιγμάτων σε χρηματοδοτικά ανοίγματα (credit conversion factor - CCF) και το ποσοστό προπληρωμής (prepayment rate). Γενικά, ο Όμιλος αντλεί αυτές τις παραμέτρους από εσωτερικώς αναπτυγμένα στατιστικά μοντέλα, ιστορικά δεδομένα συγκεκριμένης χρονικής στιγμής (point-in-time) και παρατηρήσεις, αξιολογώντας τις υφιστάμενες υποδομές που έχει αναπτύξει σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο και τις πρακτικές διαχείρισης κινδύνου.

Οι πιθανότητες αθέτησης (probability of default - PD), η ζημιά δεδομένης της αθέτησης (loss given default - LGD) και η έκθεση κατά την αθέτηση (exposure at default - EAD), που χρησιμοποιούνται για λογιστικούς σκοπούς ενδέχεται να διαφέρουν από εκείνα τα οποία χρησιμοποιούνται για εποπτικούς σκοπούς. Για σκοπούς επιμέτρησης της απομείωσης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 το PD είναι μία point-in-time εκτίμηση σε αντίθεση με την εκτίμηση του PD για εποπτικούς σκοπούς όπου ακολουθείται η προσέγγιση «through-the-cycle». Επιπροσθέτως, για εποπτικούς σκοπούς, η ζημιά δεδομένης της αθέτησης (loss given default - LGD) και η έκθεση κατά την αθέτηση (exposure at default - EAD) βασίζονται στη σοβαρότητα της ζημιάς σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης, ενώ για σκοπούς απομείωσης, αντανακλούν αμερόληπτα καθορισμένες και σταθμισμένες βάσει πιθανοτήτων εκτιμήσεις.

Το PD αντιπροσωπεύει την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης που εκτιμάται με βάση τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες κατά την ημερομηνία αναφοράς, προσαρμοσμένη ώστε να λαμβάνει υπόψη τις εκτιμήσεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών που ενδέχεται να επηρεάσουν τον κίνδυνο αθέτησης, σε δεδομένο χρονικό ορίζοντα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Point in Time (PiT) PDs για να εξαλείψει οποιαδήποτε υποκειμενικότητα προς τα ιστορικά δεδομένα, με στόχο να αντικατοπτρίζει την άποψη της διοίκησης για το μέλλον κατά την ημερομηνία αναφοράς, ενσωματώνοντας σχετικές μελλοντικές πληροφορίες συμπεριλαμβανομένων των μακροοικονομικών σεναρίων.

Δυο τύποι πιθανοτήτων αθέτησης (probability of default - PD) χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς:

- PD 12 μηνών που είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης που προκύπτει μέσα στους επόμενους 12 μήνες (ή για την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, εάν αυτή είναι μικρότερη από 12 μήνες). Χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου για το Στάδιο 1.
- PD καθ' όλη τη διάρκεια (lifetime PD) που είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης που προκύπτει κατά την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού. Χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Σταδίου 2, Σταδίου 3 και των αγορασθέντων ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (POCI).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Για τους χρεωστικούς τίτλους, οι πιθανότητες αθέτησης (probability of default - PD), λαμβάνονται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης που χρησιμοποιούν μεθοδολογίες αξιολόγησης κινδύνου, μεγιστοποιώντας τη χρήση αντικειμενικών μεταβλητών και δεδομένα αγοράς. Ο Όμιλος ορίζει εσωτερικά αναπτυγμένες πιστωτικές διαβαθμίσεις σε κάθε εκδότη/αντισυμβαλλόμενο βάσει αυτών των PDs. Στις περιπτώσεις αντισυμβαλλόμενων που δεν υπάρχει τέτοια διαθέσιμη πληροφορία, ο Όμιλος ορίζει PDs χρησιμοποιώντας εσωτερικά μοντέλα.

Η έκθεση κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD) είναι μια εκτίμηση χρηματοδοτικού ανοίγματος σε μια μελλοντική ημερομηνία αθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες μεταβολές του ανοίγματος μετά την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αποπληρωμών κεφαλαίου και τόκων και των αναμενόμενων εκταμιεύσεων δανειακών δεσμεύσεων. Το EAD περιλαμβάνει τόσο τα ανοίγματα εντός όσο και εκτός ισολογισμού. Η εντός ισολογισμού έκθεση αντιστοιχεί στο συνολικό ποσό που έχει αναληφθεί και είναι απαιτητό προς πληρωμή, το οποίο περιλαμβάνει το οφειλόμενο κεφάλαιο, τους δεδουλευμένους τόκους και τα ληξιπρόθεσμα ποσά. Η εκτός ισολογισμού έκθεση αντιπροσωπεύει την πίστωση που είναι διαθέσιμη προς ανάληψη, επιπροσθέτως της έκθεσης εντός ισολογισμού.

Επιπλέον, ο συντελεστής μετατροπής (CCF) χρησιμοποιείται για την μετατροπή των πιστωτικών γραμμών και άλλων εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων σε ποσά έκθεσης κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD). Πρόκειται για μια παραδοχή η οποία προκύπτει μέσω μοντέλων και αντιπροσωπεύει το ποσοστό του μη αναληφθέντος ποσού που αναμένεται να ληφθεί πριν από την εκδήλωση ενός γεγονότος αθέτησης.

Επιπροσθέτως, το ποσοστό προπληρωμής (prepayment rate) είναι μια εκτίμηση πρόωρων αποπληρωμών ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος οι οποίες υπερβαίνουν τις συμβατικές αποπληρωμές βάσει του χρονοδιαγράμματος εξόφλησης, εκφράζεται δε ως ποσοστό επί του EAD σε κάθε περίοδο αναφοράς έχοντας ως αποτέλεσμα την μείωση του EAD.

Η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) εκφράζει την έκταση της ζημιάς που ο Όμιλος αναμένει για ανοίγματα τα οποία είναι σε κατάσταση αθέτησης και ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών κι εκείνων που ο Όμιλος προσδοκεί να εισπράξει συμπεριλαμβανομένων των ποσών από τη ρευστοποίηση εξασφαλίσεων. Η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD), το οποίο εκφράζεται συνήθως ως ποσοστό του EAD, διαφέρει σύμφωνα με τον τύπο του αντισυμβαλλόμενου, τον τύπο και την προτεραιότητα της απαίτησης, την ύπαρξη εξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών ενισχύσεων. Ο Όμιλος διακρίνει τα δανειακά χαρτοφυλάκια του σε δύο μεγάλες κατηγορίες, δηλ. αυτά που καλύπτονται με εξασφαλίσεις και αυτά χωρίς εξασφαλίσεις. Ο Όμιλος εκτιμά τη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) χρησιμοποιώντας ποσοστά αποκατάστασης (cure rate) που αντικατοπτρίζουν εισπράξεις μετρητών, εκτιμώμενες προσόδους από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, εκτιμήσεις για το χρόνο ρευστοποίησης, κόστος υλοποίησης, κλπ. Όπου οι συνιστώσες της ζημιάς δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD), εξαρτώνται από μακροοικονομικά δεδομένα, οι εξαρτήσεις αυτές αντανακλώνται ενσωματώνοντας πληροφορίες σχετικά με το μέλλον, όπως οι προβλεπόμενοι δείκτες τιμών στα αντίστοιχα μοντέλα. Η εκτίμηση των προαναφερθέντων συνιστωσών στο LGD αντικατοπτρίζει τα διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα που καλύπτουν μια εύλογη περίοδο, δηλ. έναν πλήρη οικονομικό κύκλο.

Για τα ομόλογα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) βασίζεται κυρίως σε ιστορικά δεδομένα τα οποία προκύπτουν από έρευνες οίκων αξιολόγησης αλλά επίσης μπορεί να καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες αναμενόμενες υποχρεώσεις του οφειλέτη καθώς και το μακροοικονομικό περιβάλλον.

Επιπροσθέτως, στη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) λαμβάνονται υπόψη η προτεραιότητα του χρεωστικού τίτλου, τυχόν εξασφαλίσεις του οφειλέτη ή οποιαδήποτε άλλης μορφής κάλυψη.

Πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία (forward looking information)

Προκειμένου να γίνει η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για κάθε στάδιο και η εκτίμηση των σημαντικών αυξήσεων του πιστωτικού κινδύνου, λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες σχετικά με λογικές και βάσιμες προβλέψεις μελλοντικών γεγονότων και μακροοικονομικών συνθηκών. Η εκτίμηση και η εφαρμογή πληροφοριών αναφορικά με το μέλλον απαιτεί σημαντική κρίση.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τουλάχιστον τρία μακροοικονομικά σενάρια (δηλαδή βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο) για να επιτύχει το στόχο της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά τρόπο που να αντικατοπτρίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων αποτέλεσμα. Το βασικό σενάριο αντιπροσωπεύει το πιο πιθανό σενάριο και εναρμονίζεται με τις πληροφορίες που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για σκοπούς στρατηγικού σχεδιασμού και προϋπολογισμού.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα σενάρια αντικατοπτρίζονται στις παραμέτρους ρίσκου, και συγκεκριμένα στο PD 12 μηνών, στο PD καθ' όλη τη διάρκεια και στη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD). Επομένως χρησιμοποιούνται 3 ζεύγη από κάθε μία από αυτές τις παραμέτρους, σύμφωνα με τα σενάρια που αναπτύσσονται.

Στη συνέχεια, ο Όμιλος προβαίνει στον υπολογισμό των σταθμίσεων για κάθε σενάριο, που αντιπροσωπεύουν την πιθανότητα πραγματοποίησης καθενός σεναρίου. Αυτές οι σταθμίσεις εφαρμόζονται στα 3 ζεύγη υπολογισμού των παραμέτρων προκειμένου να παραχθεί ένα μοναδικό σενάριο με σταθμισμένες παραμέτρους κινδύνου, το οποίο στη συνέχεια χρησιμοποιείται τόσο στην αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ενσωματώνει μελλοντικές μακροοικονομικές μεταβλητές, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμών αύξησης του ΑΕΠ, των δεικτών τιμών κατοικιών, των ποσοστών ανεργίας, των επιτοκίων, πληθωρισμού κλπ. Για να αντικατοπτριστούν οι σημαντικές μη γραμμικότητες στο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών όσο αφορά τα σημαντικά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αξιολογούνται σε ατομική βάση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη σχετική πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία για συγκεκριμένες ομάδες δανειοληπτών κυρίως βάσει του επιχειρηματικού κλάδου όπου ανήκουν καθώς και άλλους παράγοντες πιστωτικού κινδύνου (εάν υπάρχουν). Έτσι ορίζονται σταθμίσεις για κάθε σενάριο ανά ομάδα δανειοληπτών με στόχο αμερόληπτου υπολογισμού του ποσού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που ενσωματώνει όλες τις λογικές και σχετικές πληροφορίες.

Τροποποιημένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού

Στις περιπτώσεις που οι συμβατικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχουν τροποποιηθεί (για τα κριτήρια αποαναγνώρισης, βλέπε «Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην ενότητα 2.2.9) και η τροποποίηση θεωρηθεί σημαντική, η ημερομηνία τροποποίησης θεωρείται ως η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης για σκοπούς υπολογισμού απομείωσης, συμπεριλαμβανομένου και του προσδιορισμού του αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου. Το τροποποιημένο περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται συνήθως σε Στάδιο 1 για σκοπούς επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, μετά από μια τροποποίηση που έχει ως αποτέλεσμα την αποαναγνώριση του αρχικού χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, ενδέχεται να υπάρξουν ενδείξεις ότι το νέο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού είναι πιστωτικά απομειωμένο κατά την αρχική του αναγνώριση και συνεπώς το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται ως αγορασμένο ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού (POCI).

Στις περιπτώσεις όπου οι συμβατικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχουν τροποποιηθεί και η τροποποίηση δεν θεωρείται σημαντική, ο Όμιλος υπολογίζει εκ νέου την λογιστική αξία προ απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζει τη διαφορά ως κέρδος ή ζημιά από τροποποίηση, η οποία περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και καθορίζει εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, συγκρίνοντας τον κίνδυνο αθέτησης που υπήρχε κατά την αρχική αναγνώριση βάσει των αρχικών μη τροποποιημένων συμβατικών όρων και τον κίνδυνο αθέτησης που προέκυψε κατά την ημερομηνία αναφοράς, βάσει των τροποποιημένων συμβατικών όρων.

Παρουσίαση της πρόβλεψης απομείωσης

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, η πρόβλεψη απομείωσης μειώνει την λογιστική τους αξία στον ισολογισμό. Για τα χρεωστικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, η πρόβλεψη απομείωσης αναγνωρίζεται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν μειώνει τη λογιστική αξία των χρεωστικών τίτλων στον ισολογισμό. Για τα εκτός ισολογισμού χρηματοοικονομικά στοιχεία που προκύπτουν από δανειοδοτικές δραστηριότητες, η πρόβλεψη απομείωσης εμφανίζεται στις Λοιπές Υποχρεώσεις. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των παραπάνω χρηματοοικονομικών στοιχείων αναγνωρίζονται στη γραμμή «Ζημιές από απομείωση».

Διαγραφές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Όταν ο Όμιλος δεν έχει πια εύλογες προσδοκίες για ανάκτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εξ ολοκλήρου ή μερικώς, μειώνει άμεσα την λογιστική του αξία προ πρόβλεψης εξ ολοκλήρου ή μερικώς έναντι της πρόβλεψης απομείωσης του. Τα ποσά που έχουν διαγραφεί θεωρούνται από-αναγνωρισμένα. Υπόλοιπα τα οποία είχαν διαγραφεί και ανακτήθηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο μειώνουν το ύψος της ζημιάς απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι διαγραφές των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού εξακολουθούν να υπόκεινται σε διαδικασίες ανάκτησης σύμφωνα με τις διαδικασίες ανάκτησης οφειλών του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2.2.14 Συμφωνίες πώλησης, επαναγοράς και δανεισμού χρεογράφων

(i) Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς

Τα χρεόγραφα που πωλούνται με βάση συμφωνίες επαναγοράς («repos») συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό του Ομίλου, δεδομένου ότι ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτά, ενώ η σχετική υποχρέωση ανάλογα με το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στα οφειλόμενα ποσά σε άλλες τράπεζες, ή σε πελάτες και επιμετρύται στο αποσβέσιμο κόστος. Χρεόγραφα που αγοράστηκαν βάσει συμφωνιών επαναπώλησης («reverse repos») αναγνωρίζονται ως δάνεια και προκαταβολές σε άλλες τράπεζες ή πελάτες αναλόγως και επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς στην περίπτωση των repos και η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης στην περίπτωση των reverse repos, αναγνωρίζεται ως τόκος κατά τη διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς ή επαναπώλησης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(ii) Δανεισμός και αγορά χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζει ο Όμιλος σε τρίτους, έναντι προμήθειας, συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Χρεόγραφα που δανείζεται ο Όμιλος αναγνωρίζονται ως εμπορικές υποχρεώσεις (trading liabilities) όταν πωληθούν σε τρίτους και επιμετρώνται στην εύλογη αξία και οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά αποτίμησης μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.15 Μισθώσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε μισθώσεις είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής. Κατά την έναρξη ισχύος μιας σύμβασης, ο Όμιλος αξιολογεί αν η σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση. Μια σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει μίσθωση αν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

(i) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο μισθωτής

Όταν ο Όμιλος καθίσταται ο μισθωτής σε μια μίσθωση, αναγνωρίζει μια υποχρέωση από μισθώσεις και ένα αντίστοιχο δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού κατά την έναρξη της περιόδου της μίσθωσης, μόλις ο Όμιλος αποκτήσει τον έλεγχο της χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται στις λοιπές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού στα ενσώματα πάγια στοιχεία και στις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις επιμετρώνται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών πληρωτέων μισθωμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, τα οποία προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας ένα διαφορικό επιτόκιο δανεισμού. Ο τόκος - έξοδο επί των υποχρεώσεων από μισθώσεις παρουσιάζεται στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Η υποχρέωση από μισθώσεις επαναμετρύται όταν υπάρχει αλλαγή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτουν από μία μεταβολή σε ένα δείκτη ή επιτόκιο, μία αλλαγή στις εκτιμήσεις του Ομίλου για το ποσό που αναμένεται να είναι πληρωτέο με βάση μία εγγύηση υπολειμματικής αξίας ή εάν ο Όμιλος αλλάξει την εκτίμηση του σχετικά με την πιθανότητα εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς, επέκτασης ή λήξης. Όταν η υποχρέωση από μισθώσεις επαναμετρύται με αυτόν τον τρόπο, πραγματοποιείται μία αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού ή αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εάν η λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού έχει μηδενιστεί.

Το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού αναγνωρίζεται αρχικά σε ποσό ίσο με την υποχρέωση από μισθώσεις και προσαρμόζεται για προπληρωμές μισθωμάτων, αρχικές άμεσες δαπάνες ή κίνητρα που ελήφθησαν για τη σύναψη των μισθώσεων. Μεταγενέστερα, το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού αποσβένεται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου μίσθωσης ή της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου, εάν αυτή είναι μικρότερη, και οι αποσβέσεις παρουσιάζονται στα λειτουργικά έξοδα.

Όταν μια μίσθωση περιέχει δικαιώματα επέκτασης ή λήξης τα οποία ο Όμιλος θεωρεί κατ' ουσίαν βέβαιο ότι θα εξασκηθούν, τα αναμενόμενα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα ή το κόστος της πρόωρης λήξης περιλαμβάνονται στα πληρωτέα μισθώματα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης από μισθώσεις.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να μην αναγνωρίζει δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεις για μισθώσεις στοιχείων ενεργητικού χαμηλής αξίας και βραχυπρόθεσμες μισθώσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις πληρωμές μισθωμάτων που σχετίζονται με τέτοιες μισθώσεις ως έξοδο αναλογικά κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Σε σχέση με τις παραχωρήσεις μισθωμάτων που αποτελούσαν άμεση συνέπεια της πανδημίας COVID-19, ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 16-Παραχωρήσεις μισθωμάτων λόγω Covid-19, η οποία παρείχε μια πρακτική αντιμετώπιση επιτρέποντας στον Όμιλο να μην αξιολογεί εάν μία παραχώρηση μισθώματος λόγω Covid-19 αποτελούσε τροποποίηση της μίσθωσης.

(ii) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο εκμισθωτής

Κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος μιας μίσθωσης, ο Όμιλος, ενεργώντας ως εκμισθωτής, ταξινομεί κάθε μίσθωσή του είτε ως λειτουργική μίσθωση είτε ως χρηματοδοτική μίσθωση με βάση το εάν η μίσθωση μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες που συνεπάγεται η κυριότητα ενός υποκείμενου στοιχείου ενεργητικού. Σε αυτή την περίπτωση η μίσθωση αποτελεί χρηματοδοτική μίσθωση, ενώ εάν όχι τότε αποτελεί λειτουργική μίσθωση. Ως μέρος αυτής της αξιολόγησης, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένες ενδείξεις, όπως το εάν η μίσθωση καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής ζωής ενός στοιχείου ενεργητικού.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Κατά την ημερομηνία έναρξης, ο Όμιλος αποαναγνωρίζει τη λογιστική αξία των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων που τελούν υπό χρηματοδοτική μίσθωση και αναγνωρίζει απαίτηση ποσού ίσου με την καθαρή επένδυση στη μίσθωση καθώς και κέρδος ή ζημιά στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την αποαναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και την αναγνώριση της καθαρής επένδυσης στη μίσθωση. Η καθαρή επένδυση στη μίσθωση υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων με παρόμοιο τρόπο όπως και για τον μισθωτή.

Μετά την ημερομηνία έναρξης, ο Όμιλος αναγνωρίζει χρηματοοικονομικό έσοδο κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου βάσει μεθόδου που αντικατοπτρίζει μια σταθερή περιοδική απόδοση πάνω στην καθαρή επένδυση του εκμισθωτή στη μίσθωση. Ο Όμιλος αναγνωρίζει επίσης έσοδο από μεταβλητές καταβολές που δεν περιλαμβάνονταν στην καθαρή επένδυση. Μετά την έναρξη, η καθαρή επένδυση στη μίσθωση δεν επαναμετράται, εκτός αν η μίσθωση τροποποιηθεί ή η μισθωτική περίοδος μεταβληθεί.

Λειτουργικές Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνεχίζει να αναγνωρίζει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο και δεν αναγνωρίζει καθαρή επένδυση στη μίσθωση στον ισολογισμό ή αρχικό κέρδος (αν υπάρχει) στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα που καταβάλλονται από τους μισθωτές ως έσοδο αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης ή με οποιαδήποτε άλλη συστηματική βάση θεωρείται κατάλληλη. Επίσης, αναγνωρίζει ως έξοδα τις αρχικές δαπάνες που πραγματοποιούνται για την απόκτηση των εσόδων της μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων. Ο Όμιλος προσθέτει τις αρχικές άμεσες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνεται για τη σύναψη λειτουργικής μίσθωσης στη λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζει τις εν λόγω δαπάνες ως έξοδα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα της μίσθωσης.

Υπομισθώσεις

Ο Όμιλος, ενεργώντας ως μισθωτής, ενδέχεται να συνάψει συμφωνίες υπομίσθωσης ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου προς ένα τρίτο μέρος, ενώ η αρχική μίσθωση παραμένει εν ισχύ. Ο Όμιλος ενεργεί τόσο ως μισθωτής όσο και ως εκμισθωτής του ίδιου περιουσιακού στοιχείου. Η υπομίσθωση αποτελεί διακριτή σύμβαση μίσθωσης, στην οποία ο ενδιάμεσος εκμισθωτής ταξινομεί την υπομίσθωση ως χρηματοδοτική μίσθωση ή λειτουργική μίσθωση ως εξής:

- αν η κύρια μίσθωση αποτελεί βραχυπρόθεσμη μίσθωση, η υπομίσθωση ταξινομείται ως λειτουργική μίσθωση, ή
- σε διαφορετική περίπτωση, η υπομίσθωση ταξινομείται με βάση το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού το οποίο προκύπτει από την κύρια μίσθωση και όχι με βάση το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο.

2.2.16 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο.

(i) Τρέχουσα φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών υπολογίζεται με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και τον φορολογικό συντελεστή που ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(ii) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται στο σύνολό του, με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), επί των προσωρινών διαφορών που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι κυριότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση/αποτίμηση και λογιστικές διαγραφές των δανείων, από τις φορολογικές ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+, από ζημιές πωλήσεων και οριστικών διαγραφών δανείων, από τις αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, από τις αποτιμήσεις σε εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα, από συντάξεις και λοιπές παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό, και από την αποτίμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται όταν αναμένεται ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο έναντι του οποίου οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Το λογιστικό υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στον βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ανάκτηση ολόκληρης ή μέρους της απαίτησης. Κάθε τέτοια μείωση αντλιογίζεται στο βαθμό που καθίσταται πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη λογιστικοποιημένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος, που σχετίζεται με χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και των μέσων αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων, αναγνωρίζεται επίσης στην κατάσταση συνολικών εσόδων, και μεταφέρεται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων μαζί με το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού, όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτές οι ζημιές.

(iii) Αβέβαιες φορολογικές θέσεις

Ο Όμιλος προσδιορίζει κι αξιολογεί όλες τις σημαντικές φορολογικές του θέσεις, συμπεριλαμβανομένων κι αυτών που τυχόν ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, για όλες τις φορολογικές χρήσεις που υπόκεινται σε αξιολόγηση (ή όταν η εκδίκαση της υπόθεσης βρίσκεται σε εξέλιξη) από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Κατά την εκτίμηση των φορολογικών θέσεων, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες, ο Όμιλος αξιολογεί όλα τα αποδεικτικά στοιχεία (εγκύκλιοι του υπουργείου οικονομικών, μεμονωμένες δικαστικές αποφάσεις, φορολογική νομοθεσία, παλαιότερες διοικητικές πρακτικές, γνωμοδοτήσεις που άπτονται φορολογικών και νομικών θεμάτων, κλπ.) στο βαθμό που αυτά είναι κατάλληλα για τα δεδομένα και τις συνθήκες της υπό εξέταση συναλλαγής/υπόθεσης του Ομίλου.

Επιπροσθέτως, οι εκτιμήσεις σε ό,τι αφορά την αναγνώριση πρόβλεψης έναντι πιθανής δυσμενούς εξέλιξης των φορολογικών θέσεων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από γνωμοδοτήσεις που λαμβάνονται από εσωτερικούς και εξωτερικούς νομικούς συμβούλους. Για φορολογικές υποθέσεις οι οποίες ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, ο Όμιλος, για κάθε συναλλαγή ξεχωριστά, ή συνολικά ως ομάδα, ανάλογα με το ποια προσέγγιση εκτιμά καλύτερα το πιθανό αποτέλεσμα κάνοντας χρήση της μεθόδου της «αναμενόμενης αξίας» (σταθμισμένης βάσει πιθανοτήτων), σχηματίζει: (α) πρόβλεψη για εισπρακτέα φορολογική απαίτηση η οποία αφορά ποσό που έχει ήδη αναγνωριστεί και καταβληθεί ως φόρος εισοδήματος, αλλά η εκδίκαση του εκκρεμεί, ή (β) υποχρέωση για ποσά φόρων που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Ο Όμιλος παρουσιάζει στον ισολογισμό του όλα τα αβέβαια ποσά φόρου ως τρέχουσες ή αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις.

Ο Όμιλος, κατά γενικό κανόνα, έχει επιλέξει να αποκτά για τις ελληνικές εταιρείες του Ομίλου ένα «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό», το οποίο εκδίδεται αφού πραγματοποιηθεί ο φορολογικός έλεγχος από τον ίδιο τακτικό ελεγκτή ή την ελεγκτική εταιρεία που ελέγχει και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό και τη σχετική φορολογική νομοθεσία, καθώς και για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις για τις εταιρείες του Ομίλου, παρατίθενται στη σημείωση 13.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**2.2.17 Παροχές στο προσωπικό****(i) Βραχυπρόθεσμες παροχές**

Βραχυπρόθεσμες παροχές στους εργαζόμενους είναι αυτές που αναμένεται να εκκαθαριστούν στο σύνολό τους εντός δώδεκα μηνών μετά το τέλος της ετήσιας περιόδου αναφοράς κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες και αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά την διάρκεια που αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται.

(ii) Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος παρέχει ορισμένα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών. Οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλει ο Όμιλος επενδύονται και τοποθετούνται σε ειδικές κατηγορίες χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπάλληλοι, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του προγράμματος, συμμετέχουν στην απόδοση των ανωτέρω επενδύσεων. Οι εισφορές του Ομίλου αναγνωρίζονται ως έξοδο στη χρήση κατά την οποία καταβάλλονται.

(iii) Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών σε Ελλάδα, Βουλγαρία και Σερβία βάσει σχετικά παρεμφερών κανονιστικών πλαισίων. Σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, ο Όμιλος σχηματίζει υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για υπαλλήλους που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή βασίζεται στα έτη υπηρεσίας, ξεκινώντας από την ημερομηνία από την οποία η υπηρεσία του εργαζόμενου αρχικά οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα και μέχρι την ημερομηνία όπου η περαιτέρω υπηρεσία δεν οδηγεί σε σημαντικά ποσά επιπλέον παροχής και των απολαβών των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης. Το ποσό της υποχρέωσης σχηματίζεται βάσει αναλογιστικής μελέτης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Η υποχρέωση της αποζημίωσης εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Σε χώρες όπου τα δεδομένα της αγοράς για τέτοια ομόλογα δεν είναι επαρκή, χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων. Το νόμισμα και οι όροι λήξης των ομολόγων που χρησιμοποιούνται είναι σύμφωνα με το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης για τον Όμιλο αναγνωρίζονται απευθείας στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης την περίοδο που προκύπτουν και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους.

Ο τόκος στην υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και το κόστος υπηρεσίας που αποτελείται από το τρέχων κόστος υπηρεσίας, το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών και τα κέρδη/ ζημιές διακανονισμού της υποχρέωσης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Για τον υπολογισμό της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, ο Όμιλος επιπλέον λαμβάνει υπόψη πιθανές αποχωρήσεις προσωπικού προ της κανονικής συνταξιοδότησης βάσει των όρων προηγούμενων προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου.

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία είναι πληρωτέες όταν η απασχόληση του εργαζομένου τερματίζεται από τον Όμιλο πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, όταν ένας εργαζόμενος δέχεται προσφορά παροχών σε αντάλλαγμα για τον οικειοθελή τερματισμό της απασχόλησής του (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δίνονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου του Ομίλου). Ο Όμιλος αναγνωρίζει παροχές εξόδου από την υπηρεσία το συντομότερο μεταξύ των παρακάτω ημερομηνιών: (α) όταν ο Όμιλος δεν έχει τη δυνατότητα να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και (β) όταν ο Όμιλος αναγνωρίζει το κόστος μίας αναδιάρθρωσης που περιλαμβάνει την πληρωμή των παροχών εξόδου από την υπηρεσία. Σε περίπτωση που μία προσφορά γίνεται για να ενθαρρύνει την οικειοθελή αποχώρηση, οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία επιμετρώνται βάσει του αριθμού των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχτούν την προσφορά. Παροχές εξόδου από την υπηρεσία που καθίστανται καταβλητέες σε περισσότερο από 12 μήνες από το τέλος της περιόδου αναφοράς προεξοφλούνται σε παρούσα αξία.

(iv) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)

Η Διοίκηση του Ομίλου περιοδικά και κατά βούληση, ανταμείβει με μετρητά (bonus) τους υπαλλήλους με υψηλή απόδοση. Παροχές σε μετρητά (bonus), οι οποίες απαιτούν μόνο την έγκριση της Διοίκησης, αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά τη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους του Ομίλου.

(ν) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Η Διοίκηση του Ομίλου ανταμείβει περιοδικά και κατά βούληση τους υπαλλήλους με δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Οι παροχές σε μετοχές που δε συνδέονται με την απόδοση των υπαλλήλων, κατοχυρώνονται κατά την περίοδο στην οποία χορηγούνται. Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που συνδέονται με την επίτευξη ορισμένων στόχων και τη συμπλήρωση ορισμένου χρόνου υπηρεσίας, κατοχυρώνονται μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού κατά την περίοδο κατοχύρωσης αυτών, με ισόποση πίστωση στα κεφάλαια, δηλαδή χωρίς επίπτωση στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου. Το τελικό ποσό που αναγνωρίζεται ως έξοδο βασίζεται στον αριθμό των παροχών που ικανοποιούν τις σχετικές προϋποθέσεις υπηρεσίας και απόδοσης που δεν σχετίζονται με την αγορά, κατά την ημερομηνία κατοχύρωσης.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας ένα προσαρμοσμένο μοντέλο αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετράται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στην ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής.

Για τις παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους με προϋποθέσεις που δεν αφορούν την κατοχύρωση τους, η εύλογη αξία των παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους κατά την ημερομηνία παραχώρησης αποτυπώνει και αυτές τις προϋποθέσεις και δεν υπάρχει προσαρμογή για τις διαφορές ανάμεσα στα αναμενόμενα και τα πραγματικά αποτελέσματα.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης και την έκδοση νέων μετοχών, οι εισπράξεις μετά την αφαίρεση σχετικών εξόδων συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

2.2.18 Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Τα γήπεδα και κτίρια που αποκτούνται από πλειστηριασμούς για ανάκτηση απομειωμένων δανείων, περιλαμβάνονται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού», εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά. Τα εν λόγω αποκτηθέντα πάγια στοιχεία κατέχονται προσωρινά για πώληση και αναγνωρίζονται στο χαμηλότερο ποσό μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η οποία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, στα συνήθη πλαίσια των εργασιών, μειωμένη με τα απαραίτητα κόστη για την πραγματοποίηση της πώλησης.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος, στο πλαίσιο της λειτουργίας του, κάνει χρήση των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται από πλειστηριασμούς, αυτά μπορεί να μεταφερθούν στα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια ή στις επενδύσεις σε ακίνητα, ως ενδείκνυται.

Τα κέρδη ή ζημιές από την πώληση αυτών των στοιχείων περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.19 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- (α) την οικονομική οντότητα που ασκεί έλεγχο πάνω στον Όμιλο και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται, ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από αυτή την οικονομική οντότητα, καθώς και τα βασικά μέλη της Διοίκησης αυτής και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα,
- (β) την οικονομική οντότητα που ασκεί σημαντική επιρροή στον Όμιλο και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται από αυτήν την οικονομική οντότητα,
- (γ) τα βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα,
- (δ) τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου
- (ε) τις συνδεδεμένες εταιρείες, και

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(ζ) προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία που έχουν συσταθεί προς όφελος των εργαζομένων του Ομίλου.

Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συγκεντρωτική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

2.2.20 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, ο διακανονισμός της οποίας και το ποσό αυτής μπορούν να εκτιμηθούν με αξιοπιστία και απαιτεί την εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικό όφελος.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται, για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που αφορούν το ποσό μιας τέτοιας δαπάνης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και αναπροσαρμόζονται προκειμένου να αντιπροσωπεύουν την καλύτερη δυνατή εκτίμηση. Αν μεταγενέστερα δεν είναι πλέον πιθανό ότι για να διακανονιστεί η δέσμευση θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, τότε η πρόβλεψη αντिलογίζεται.

2.2.21 Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα

Ο επιχειρηματικός τομέας είναι ένα ξεχωριστό τμήμα του Ομίλου που δραστηριοποιείται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών, οι οποίες μπορεί να αποφέρουν έσοδα και να δημιουργήσουν έξοδα, εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού περιβάλλοντος. Οι επιχειρηματικοί τομείς καθορίζονται βάσει των εσωτερικών αναφορών σχετικά με τα λειτουργικά αποτελέσματα των τμημάτων του Ομίλου, που επιβλέπει ο επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων και χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσής τους. Επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων είναι η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού, η οποία είναι υπεύθυνη για την λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Τα έσοδα, έξοδα και η απόδοση ανά τομέα περιλαμβάνουν και μεταφορές μεταξύ τομέων δραστηριοτήτων. Αυτές οι μεταφορές λογίζονται σε ανταγωνιστικές τιμές, οι οποίες είναι συναφείς με τις χρεώσεις σε μη συνδεδεμένους πελάτες για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών.

2.2.22 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές και προνομιούχες μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης κοινών μετοχών ή δικαιωμάτων, μετά από φόρους, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια αφαιρετικά του προϊόντος έκδοσης.

Η διανομή μερισμάτων αναγνωρίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όταν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και ληφθούν οι απαραίτητες εποπτικές εγκρίσεις, όπου απαιτούνται. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι ενδοεταιρικές μη-ταμειακές διανομές που αποτελούν συναλλαγές μεταξύ οικονομικών οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου με βάση τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που διανεμήθηκαν.

Όταν εταιρείες του Ομίλου αγοράζουν μετοχές της Εταιρείας (ίδιες μετοχές) το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι την ακύρωση, επανέκδοση ή πώληση των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές πωλούνται ή επανεκδίδονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

2.2.23 Προνομιούχοι τίτλοι

Οι προνομιούχοι τίτλοι που εκδίδονται από τον Όμιλο καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια όταν δεν υπάρχει συμβατική υποχρέωση να κομιστούν στον κάτοχό τους ταμειακά διαθέσιμα ή κάποιο άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού.

Τα επιπρόσθετα έξοδα που προκύπτουν από την έκδοση νέων προνομιούχων τίτλων καταχωρούνται στην καθαρή θέση ως μείωση του προϊόντος της έκδοσης, μετά από φόρους.

Η διανομή μερίσματος στους κατόχους προνομιούχων τίτλων, αναγνωρίζεται ως μείωση της καθαρής θέσης, κατά την ημερομηνία που αναγνωρίζονται ως πληρωτέα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Όταν ο Όμιλος αγοράζει προνομιούχους τίτλους που εκδίδει, το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση που πωλούνται ή ακυρώνονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

2.2.24 Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και δεσμεύσεις για την παροχή πίστωσης

Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αποτελούν συμβόλαια, με τα οποία ο εκδότης δεσμεύεται να αποζημιώσει τον κάτοχο του συμβολαίου για τη ζημιά που αυτός υφίσταται, σε περίπτωση που κάποιος καθορισμένος οφειλέτης αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τους όρους ενός χρεωστικού χρηματοπιστωτικού μέσου. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που δίδονται από τον Όμιλο σε τράπεζες, χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών για τη εξασφάλιση δανείων, υπεραναλήψεων και άλλων τραπεζικών πιστοδοτήσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία, που είναι το ποσό που εισπράχθηκε. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στην υψηλότερη αξία μεταξύ του ποσού της πρόβλεψης απομείωσης λόγω αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και της αξίας που αναγνωρίστηκε αρχικά, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις της προμήθειας που προέκυψε, οπου υφίσταται.

Οι αγορασθείσες από τον Όμιλο χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού μέσου δεν λογιστικοποιούνται ξεχωριστά και οι ταμειακές ροές από την εγγύηση λαμβάνονται υπόψη κατά την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού μέσου, ενώ τυχόν προμήθειες και κόστη συναλλαγής που προκύπτουν για την απόκτηση της χρηματοοικονομικής εγγύησης θεωρούνται μέρος του πραγματικού επιτοκίου του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Αντιθέτως, οι αγορασθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που δεν θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων των εγγυώμενων χρηματοοικονομικών μέσων λογιστικοποιούνται ξεχωριστά, όπου αναγνωρίζεται ένα δικαίωμα αποζημίωσης το οποίο περιλαμβάνεται στα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού όταν θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι ο Όμιλος θα αποζημιωθεί για τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εγγύησης. Οι μεταβολές στη λογιστική αξία του προαναφερθέντος δικαιώματος αποζημίωσης που προκύπτει από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου δανειακών ανοιγμάτων που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, αναγνωρίζονται στις «Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους» στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Δεσμεύσεις για την παροχή πίστωσης

Οι δεσμεύσεις αποτελούν ανοίγματα εκτός ισολογισμού, με τα οποία ο Όμιλος δεσμεύεται, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, να χορηγήσει ένα δάνειο με προκαθορισμένους όρους στον πελάτη. Τέτοιες συμβατικές δεσμεύσεις αντιπροσωπεύουν δεσμεύσεις για παροχή πίστωσης και πιστωτικών επιστολών και αποτελούν μέρος των συνήθων δανειακών δραστηριοτήτων του Ομίλου, για τις οποίες αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Η πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα ανοίγματα εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και δεσμεύσεις) περιλαμβάνεται στις Λοιπές Υποχρεώσεις.

2.2.25 Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί μέσω μίας συναλλαγής πώλησης αντί μέσω συνεχούς χρήσης. Ένα μη κυκλοφορούν στοιχείο ενεργητικού ταξινομείται ως κατεχόμενο προς πώληση, όταν είναι διαθέσιμο προς άμεση πώληση στην παρούσα κατάσταση του, υπόκειται σε όρους συνήθεις για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων ενεργητικού και η πώληση θεωρείται πολύ πιθανή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η διοίκηση έχει δεσμευτεί να πραγματοποιήσει την πώληση και ενεργώς προωθεί την πώληση του περιουσιακού στοιχείου σε μία τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία. Η πώληση επιπλέον αναμένεται να πληροί τις προϋποθέσεις αναγνώρισης ως ολοκληρωμένη πώληση εντός ενός έτους από την ημερομηνία της ταξινόμησης. Πριν από την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση, τα στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται εκ νέου σύμφωνα με το σχετικό λογιστικό πρότυπο.

Τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση κατόπιν αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων πωλήσεως. Η ζημιά η οποία προκύπτει από την ανωτέρω επιμέτρηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και μπορεί να αντιλογιστεί μελλοντικά. Όταν η ζημιά αφορά ομάδα στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση, αυτή κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος παρουσιάζει τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες σε ξεχωριστή γραμμή στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων εάν μία εταιρεία του Ομίλου ή ένα τμήμα μίας εταιρείας του Ομίλου έχει πωληθεί ή έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενο προς πώληση και:

- (α) Αντιπροσωπεύει μία ξεχωριστή σημαντική δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή λειτουργίας,
- (β) Είναι μέρος ενός μοναδικού σχεδίου πώλησης μίας ξεχωριστής σημαντικής δραστηριότητας ή γεωγραφικής περιοχής λειτουργίας, ή
- (γ) Αποτελεί μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε αποκλειστικά με σκοπό την μεταπώλησή της.

Τα κέρδη ή ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν τα κέρδη ή ζημιές προ φόρων από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, τα κέρδη ή ζημιές προ φόρων λόγω πώλησης των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ή λόγω επιμέτρησης αυτών στην εύλογη αξία, αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και το φόρο των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ συνεχιζόμενων και μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων παρουσιάζονται σε μικτή βάση στη κατάσταση αποτελεσμάτων. Κατά την ταξινόμηση, μιας εταιρείας του Ομίλου ως μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα, ο Όμιλος αναμορφώνει τα στοιχεία των προηγούμενων περιόδων στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.26 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος όπως μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες που δεν υπόκεινται σε περιορισμούς και απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τίτλους εμπορικού χαρτοφυλακίου όπως άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης, με αρχικές ημερομηνίες λήξης τριών ή λιγότερων μηνών.

2.2.27 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις είναι μεταβιβάσεις πόρων στον Όμιλο από μια κρατική οντότητα, όπως η κυβέρνηση, οι κυβερνητικοί φορείς και παρόμοιοι φορείς, τοπικοί, εθνικοί ή διεθνείς, με αντάλλαγμα τη συμμόρφωση με συγκεκριμένες προϋποθέσεις κατά το παρελθόν ή στο μέλλον, που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη διασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με τις προϋποθέσεις που απαιτούνται. Οι επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε συστηματική βάση ώστε να εναρμονίζονται με τη μέθοδο που ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έξοδα τα οποία οι επιχορηγήσεις πρόκειται να αποζημιώσουν. Σε περίπτωση μεταγενέστερων αλλαγών στις προσδοκίες του Ομίλου για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων των κρατικών επιχορηγήσεων, η επίπτωση αυτών των αλλαγών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.28 Δραστηριότητες εμπιστευματοδόχου

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής, εταιρικής διαχείρισης, διαχείρισης επενδύσεων, καθώς και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τρίτους, που έχουν ως αποτέλεσμα την διακράτηση ή την επένδυση στοιχείων ενεργητικού για λογαριασμό πελατών του. Αυτό προϋποθέτει από τον Όμιλο να λαμβάνει αποφάσεις για την κατανομή, αγορά και πώληση σχετικά με ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών μέσων. Ο Όμιλος λαμβάνει έσοδο αμοιβών για την παροχή των υπηρεσιών αυτών. Τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται υπό την ιδιότητα ως εμπιστευματοδόχου δεν αποτελούν περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Επιπλέον, ο Όμιλος δεν εγγυάται για τις επενδύσεις αυτές και συνεπώς δεν είναι εκτεθειμένος σε οποιονδήποτε πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με αυτές.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου, η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που ενδέχεται να επηρεάσουν τα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις, κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους και τις γνωστοποιήσεις που τις συνοδεύουν. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στις παρούσες συνθήκες, σε ιστορικά στοιχεία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες, με βάση τις παρούσες συνθήκες, θεωρούνται λογικές. Κάθε αναθεώρηση των εκτιμήσεων, αναγνωρίζεται μελλοντικώς. Οι κυριότεροι τομείς για τους οποίους ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών του αρχών αναλύονται παρακάτω:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**3.1 Ζημίες απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες**

Το 2022, η γεωπολιτική και οικονομική αναταραχή που προκλήθηκε από τη Ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, μαζί με τις συνεχιζόμενες - αν και επιβραδυνόμενες - πληθωριστικές πιέσεις, οι υψηλές τιμές ενέργειας και το αυξανόμενο κόστος δανεισμού επηρέασαν αρνητικά το παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον, επιδείνωσαν τις μακροοικονομικές προοπτικές των ευρωπαϊκών οικονομιών, οι οποίες πλέον αντιμετωπίζουν επιβράδυνση της ανάπτυξης και κατά συνέπεια αυξανόμενη οικονομική αβεβαιότητα στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Σε αυτό το ασταθές περιβάλλον, η ελληνική οικονομία έχει επιδείξει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, κυρίως λόγω της αύξησης της κατανάλωσης, των εξαγωγών υπηρεσιών, των ισχυρών επιδόσεων στον τουρισμό και της περαιτέρω επιτάχυνσης των νέων επενδύσεων που ενισχύονται από τα κεφαλαία του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η οποία αναμένεται να συνεχιστεί, ωστόσο με βραδύτερο ρυθμό (σημ. 2).

Στο πλαίσιο της προαναφερθείσας γενικής οικονομικής αβεβαιότητας, ο Όμιλος συνέχισε την ισχυρή επίδοσή του, όπως αποδεικνύεται από τους δείκτες ποιότητας πιστοδοτήσεων στο τέλος της χρήσης του 2022, οι οποίοι ξεπέρασαν τα αναμενόμενα επίπεδα σε ότι αφορά τον δείκτη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) και την κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE), ενώ παρακολουθεί στενά τους κινδύνους που ενδεχομένως να επηρεάσουν τους δανειολήπτες από επιχειρηματικούς κλάδους που πλήττονται περισσότερο (όπως ο κλάδος των τροφίμων, της ενέργειας, της προμήθειας πρώτων υλών για τον κατασκευαστικό κλάδο κ.λπ.) και να συρρικνώσουν το διαθέσιμο εισόδημα και την ικανότητα εξυπηρέτησης χρέους των πελατών λιανικής τραπεζικής. Σε αυτό το πλαίσιο, στο τέταρτο τρίμηνο του 2022, ο Όμιλος αναθεώρησε τις σημαντικές μακροοικονομικές μεταβλητές που ενσωματώνονται στα μοντέλα υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βάσει του ΔΠΧΑ 9, προκειμένου να αντικατοπτρίσει, στο βαθμό που είναι εφικτό, τις αβεβαιότητες που σχετίζονται με το οικονομικό περιβάλλον. Επιπλέον, ο Όμιλος ενίσχυσε τη χρήση εξιδικευμένων παραμέτρων ανά κλάδο του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, καθώς και το πλαίσιο παρακολούθησης των δανειοληπτών από επιχειρηματικούς κλάδους που πλήττονται περισσότερο και ενσωμάτωσε τις μεταβολές του πληθωρισμού και των επιτοκίων στην αξιολόγηση της ικανότητας εξυπηρέτησης χρέους των δανειοληπτών λιανικής τραπεζικής, ώστε να αποτυπωθεί καλύτερα η επίδραση των μακροοικονομικών δεικτών στην απόδοση των δανειακών του χαρτοφυλακίων.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών απαιτεί από τη Διοίκηση να ασκήσει σημαντική κρίση, και συγκεκριμένα την εκτίμηση του ποσού και του χρονοδιαγράμματος των μελλοντικών ταμειακών ροών καθώς και της αξίας των εξασφαλίσεων κατά τον προσδιορισμό των ζημιών απομείωσης και την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Αυτές οι εκτιμήσεις προσδιορίζονται από πλήθος παραγόντων, μεταβολές στους οποίους μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στο χρονοδιάγραμμα και στο ποσό της πρόβλεψης απομείωσης για πιστωτικές ζημιές που πρέπει να αναγνωρισθεί.

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Ομίλου είναι αποτέλεσμα σύνθετων μοντέλων με μια σειρά υποκείμενων υποθέσεων σχετικά με την επιλογή μεταβλητών δεδομένων και τις αλληλεξαρτήσεις τους. Επιπλέον, ενδέχεται να απαιτούνται προσαρμογές από τη Διοίκηση (management overlays) για να αποτυπώσουν νέες εξελίξεις και διαθέσιμες πληροφορίες, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζονται ακόμη στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς μέσω των μοντέλων κινδύνου.

Τα στοιχεία των μοντέλων εκτίμησης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αντιπροσωπεύουν σημαντικές λογιστικές παραδοχές και εκτιμήσεις, περιλαμβάνουν:

Καθορισμός σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου

Το ΔΠΧΑ 9 δεν περιλαμβάνει ορισμό του τι συνιστά σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR). Η αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση πραγματοποιείται σε κάθε περίοδο αναφοράς λαμβάνοντας υπόψη κατά κύριο λόγο τη μεταβολή του κινδύνου αθέτησης κατά την εναπομένουσα διάρκεια του χρηματοπιστωτικού μέσου. Ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσο έχει πραγματοποιηθεί μια σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση βασιζόμενος σε ποιοτικές και ποσοτικές, εύλογες και βάσιμες πληροφορίες για τις μελλοντικές συνθήκες που απαιτούν την άσκηση σημαντικής κρίσης από τη Διοίκηση (Σημ. 2.2.13). Η εφαρμογή αυστηρότερων κριτηρίων θα μπορούσε να αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των χρηματοοικονομικών μέσων που απαιτείται να μεταφερθούν στο Στάδιο 2.

Δάνεια λιανικής τραπεζικής

Σχετικά με τα ανοίγματα σε δάνεια λιανικής τραπεζικής, το βασικό κριτήριο είναι η αλλαγή της πιθανότητας αθέτησης (PD) κατά την συνολική υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου πάνω από τα όρια που έχουν οριστεί. Ο καθορισμός των συγκεκριμένων ορίων διαφέρει ανά χαρτοφυλάκιο, κατάσταση τροποποίησης (τροποποιημένο ή μη δάνειο), τύπο προϊόντος καθώς και ύψος της πιθανότητας αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση του δανείου. Σε γενικές γραμμές, τα όρια για δάνεια με χαμηλή πιθανότητα

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση είναι υψηλότερα σε σχέση με τα δάνεια που αξιολογήθηκαν με υψηλή πιθανότητα αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση.

Σύμφωνα με τον παραπάνω διαχωρισμό, την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021, για τα δάνεια λιανικής τραπεζικής στην Ελλάδα, το εύρος των ορίων σχετικά με την πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια των δανείων, η υπέρβαση των οποίων συνιστά και ταξινόμηση του δανείου σε Στάδιο 2, αναλύονται παρακάτω.

Δάνεια λιανικής τραπεζικής	Εύρος ορίων SICR
Στεγαστικά δάνεια	30%-50%
Ενοποιημένες δανειακών υποχρεώσεων	10%-80%
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις	10%-65%
Καταναλωτικά δάνεια	60%-100%

Επιχειρηματικά δάνεια

Για ανοίγματα επιχειρηματικών δανείων, οι καμπύλες πιθανοτήτων αθέτησης (PD) κατά την αρχική αναγνώριση και την υπολειπόμενη διάρκεια των δανείων σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αντιστοιχίζονται σε κατηγορίες πιστοληπτικής διαβάθμισης. Ακολουθώντας, τα σχετικά όρια SICR βασίζονται στην σύγκριση των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων κατά την αρχική αναγνώριση και κατά την ημερομηνία αναφοράς, ενώ υποβαθμίσεις στην κατηγορία διαβάθμισης, αντιπροσωπεύουν αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης κατά την συνολική υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου. Ο Όμιλος, όπως και στα ανοίγματα δανείων λιανικής τραπεζικής, κατηγοριοποιεί τα ανοίγματα των επιχειρηματικών δανείων με βάση την κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου, τον τύπο δανείου και την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά την αρχική αναγνώριση. Επιπλέον, για τιτλοποιημένα ομόλογα που εκδίδονται από οντότητες ειδικού σκοπού που έχουν συσταθεί από τον Όμιλο, η αξιολόγηση SICR πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021, για το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων στην Ελλάδα, τα όρια επιδείνωσης της πιστοληπτικής διαβάθμισης, η υπέρβαση των οποίων συνιστά και ταξινόμηση του δανείου σε Στάδιο 2 ανά κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης, παρουσιάζονται παρακάτω. Ειδικότερα, σύμφωνα με την πολιτική σημαντικής αύξησης πιστωτικού κινδύνου (SICR) του Ομίλου, οποιαδήποτε υποβάθμιση σε κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης 6 ή υψηλότερου κινδύνου (7, 8 ή 9), θεωρείται ως γεγονός SICR σε όλα τα χαρτοφυλάκια των επιχειρηματικών δανείων.

Κατηγορίες εσωτερικής αξιολόγησης των επιχειρηματικών δανείων	Ελάχιστο εύρος ορίων SICR
1	Πέντε βαθμίδες
2	Τέσσερις βαθμίδες
3	Τρεις βαθμίδες
4	Δύο βαθμίδες
5-8	Μία βαθμίδα

Προσδιορισμός των σεναρίων, των σταθμίσεων κάθε σεναρίου και των μακροοικονομικών παραγόντων

Για να επιτευχθεί ο στόχος της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος αξιολογεί μια σειρά πιθανών αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, εφαρμόζοντας τουλάχιστον τρία μακροοικονομικά σενάρια, δηλαδή βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο, με τρόπο που εξασφαλίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων αποτέλεσμα. Κάθε ένα από τα σενάρια βασίζεται στις παραδοχές της Διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες υπό τη μορφή μακροοικονομικών παραγόντων, παραγόντων σχετικών με την αγορά και λοιπών παραγόντων. Την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021, οι σταθμίσεις βάσει πιθανοτήτων για τα σενάρια που αναφέρονται παραπάνω και που εφαρμόζονται από τον Όμιλο στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι 50% για το βασικό σενάριο και 25% για το δυσμενές και για το αισιόδοξο σενάριο αντίστοιχα.

Οι βασικές παραδοχές που βασίζεται κάθε μακροοικονομικό σενάριο παραθέτονται παρακάτω:

- **Βασικό σενάριο**

Το βασικό σενάριο υποθέτει τη μη ύπαρξη κλιμάκωσης του πολέμου στην Ουκρανία, καμία αλλαγή στις κυρώσεις της ΕΕ κατά της Ρωσίας και στην τροχιά της νομισματικής πολιτικής καθώς και τη σταθερότητα που σχετίζεται με τον πολιτικό κύκλο. Ο βασικός πληθωρισμός για την Ελλάδα θεωρείται ότι θα αποκλιμακωθεί σταδιακά στο 1,8%, η αύξηση της απασχόλησης στη μετά Covid 19

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

περίοδο θεωρείται ότι θα συμβάλει στη μείωση της ανεργίας, οι τιμές των ακινήτων θα συνεχίσουν την ανοδική τους πορεία, ενώ οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές θα υποστηριχθούν από: (α) την αναμενόμενη ισχυρή τουριστική περίοδο, (β) τα κεφάλαια από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, (γ) την πλεονάζουσα ρευστότητα (καταθέσεις και κρατικό απόθεμα μετρητών) και (δ) τα δημοσιονομικά μέτρα που υιοθετήθηκαν για τη μείωση του ενεργειακού κόστους. Στο μέτωπο της Ευρωζώνης, η ΕΚΤ αναμένεται να σταματήσει την περιοριστική νομισματική της πολιτικής το πρώτο τρίμηνο του 2023..

• *Αισιόδοξο σενάριο*

Το αισιόδοξο σενάριο υποθέτει ταχύτερη ανάκαμψη το 2022 και το 2023, σε σύγκριση με το βασικό σενάριο, ως αποτέλεσμα: (α) των υψηλότερων από τα αναμενόμενα τουριστικών εσόδων, (β) των μη αρνητικών εξελίξεων σε σχέση με την ενεργειακή κρίση (οι τιμές της ενέργειας παραμένουν αμετάβλητες σε σχέση με το βασικό σενάριο) και (γ) της μη κλιμάκωσης του πολέμου στην Ουκρανία. Επιπλέον, προϋποθέτει γρήγορη επίλυση της πολιτικής αβεβαιότητας, σχηματισμό σταθερής κυβέρνησης χωρίς ανάγκη τρίτου γύρου εκλογών και χωρίς αρνητικές εκπλήξεις από τη ροή των κονδυλίων της ΕΕ.

• *Δυσμενές σενάριο*

Το δυσμενές σενάριο προϋποθέτει παράταση και κλιμάκωση του πολέμου και των οικονομικών κυρώσεων, που οδηγεί σε μεγαλύτερη διακύμανση του εφοδιασμού, η οποία εκδηλώνεται μέσω των υψηλότερων τιμών πετρελαίου και σε αύξηση της εγχώριας αβεβαιότητας ως αποτέλεσμα του πολιτικού κύκλου/εκλογών. Ως εκ τούτου, αναμένονται υψηλότεροι και πιο επίμονοι πληθωρισμός (και επακόλουθη συρρίκνωση των εισοδημάτων), πιο παρατεταμένη αναβολή των επενδύσεων, χαμηλότερη εξωτερική ζήτηση αλλά και περισσότερα μέτρα δημοσιονομικής στήριξης, περιορισμένα από τον εγχώριο δημοσιονομικό χώρο. Επίσης, εικάζονται αρνητικές εξελίξεις στο μέτωπο του RRF και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ενώ η αβεβαιότητα γύρω από τις προοπτικές ανάπτυξης της Ευρωζώνης εντείνεται.

Πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία (forward looking information)

Ο Όμιλος διασφαλίζει ότι οι εκτιμήσεις απομείωσης και οι μακροοικονομικές προβλέψεις, όπως παρέχονται από τον Τομέα Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών, που διενεργούνται για επιχειρηματικούς και εποπτικούς σκοπούς είναι απολύτως συνεπείς. Ως εκ τούτου, το βασικό σενάριο του ΔΠΧΑ 9 το οποίο εφαρμόζεται στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών συμπίπτει με αυτό που χρησιμοποιείται στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ICAAP) και για σκοπούς επιχειρηματικού σχεδιασμού. Επιπλέον, στην ανάπτυξη των μακροοικονομικών σεναρίων έχει ληφθεί υπόψη η σχετική εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τη διενέργεια των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων οι οποίες επιβλήθηκαν από τον επόπτη, ενώ οι προβλέψεις απομείωσης βασίστηκαν στην κατά ΔΠΧΑ 9 μεθοδολογία των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Σε ό,τι αφορά τις μακροοικονομικές παραδοχές, ο Όμιλος αξιολογεί συγκεκριμένες ενδείξεις για την πρόβλεψη των παραμέτρων ρίσκου, και πιο συγκεκριμένα τους δείκτες τιμών οικιστικών και εμπορικών ακινήτων, αυτόν της ανεργίας και του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, το περιθώριο των ελληνικών κρατικών ομολόγων σε σχέση με το επιτόκιο αναφοράς EURIBOR και τον δείκτη πληθωρισμού, όπως επίσης επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Σχετικά με τους κύριους μακροοικονομικούς δείκτες που χρησιμοποιούνται στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του δανειακού χαρτοφυλακίου στη Ελλάδα για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021, ο αριθμητικός μέσος όρος των σταθμισμένων βάσει πιθανοτήτων ετήσιων προβλέψεων των σεναρίων για τα επόμενα τέσσερα χρόνια μετά την ημερομηνία αναφοράς, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Κύριοι μακροοικονομικοί δείκτες	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021
	Μέσος όρος (2023-2026) των ετήσιων προβλέψεων	Μέσος όρος (2022-2025) των ετήσιων προβλέψεων
Ρυθμός ανάπτυξης Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	2,10%	3.27%
Ποσοστό Ανεργίας	10,76%	12.60%
Δείκτης τιμών οικιστικών ακινήτων	3,71%	5.55%
Δείκτης τιμών εμπορικών ακινήτων	3,46%	5.75%
Δείκτης Πληθωρισμού	3,10%	1.57%

Τυχόν μεταβολές στα σενάρια και τις σταθμίσεις αυτών, στο αντίστοιχο σύνολο μακροοικονομικών μεταβλητών και στις παραδοχές που έγιναν σχετικά με αυτές τις μεταβλητές για τον χρονικό ορίζοντα της πρόβλεψης, θα είχαν σημαντική επίδραση στο ποσό της

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς. Τα μοντέλα και οι βασικές μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται στη μέτρηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς επικυρώνονται από τις αρμόδιες μονάδες του Ομίλου, οι οποίες είναι ανεξάρτητες από τη διαδικασία της ανάπτυξης των μοντέλων.

Ανάπτυξη μοντέλων αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων υπολογιστικών τύπων, της επιλογής των δεδομένων και των αλληλεξαρτήσεων

Για σκοπούς επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος πραγματοποιεί την απαραίτητη παραμετροποίηση του μοντέλου με βάση τα διάφορα δεδομένα που παρατηρούνται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή (point-in-time) χρησιμοποιώντας μηνιαία διαστήματα. Οι υπολογισμοί αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς βασίζονται σε παραμέτρους δεδομένων, δηλαδή έκθεση κατά την αθέτηση (EAD), πιθανότητα αθέτησης (PD), ζημιά ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (LGD), συντελεστή μετατροπής των εκτός ισολογισμού πιστωτικών ανοιγμάτων σε χρηματοδοτικά ανοίγματα (CCF), κλπ., ενσωματώνοντας την άποψη της Διοίκησης για τις μελλοντικές συνθήκες. Ο Όμιλος καθορίζει επίσης τις συνδέσεις μεταξύ των μακροοικονομικών σεναρίων και των οικονομικών δεδομένων, όπως τα επίπεδα ανεργίας και τις αξίες των εξασφαλίσεων, καθώς και τις επιδράσεις αυτών στα PDs, EADs και LGDs.

Επιπλέον, ο καθορισμός των PDs δεν είναι συντηρητικός, αλλά αμερόληπτος και αντικειμενικός και ενσωματώνει σχετικές πληροφορίες για τις μελλοντικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των μακροοικονομικών σεναρίων. Τα παραμετρικά μοντέλα πρόβλεψης κινδύνου ενσωματώνουν έναν αριθμό μακροοικονομικών μεταβλητών, όπως το ΑΕΠ, την ανεργία κλπ. καθώς και μεταβλητές σχετικές με τα χαρτοφυλάκια όπως δείκτης εποχικότητας κλπ. που χρησιμοποιούνται ως ανεξάρτητες μεταβλητές για την επίτευξη της βέλτιστης πρόβλεψης. Το 2022, ο Όμιλος προχώρησε στην παραμετροποίηση των μοντέλων αθέτησης κινδύνου (PD), εισάγοντας για τους εταιρικούς δανειολήπτες μακροοικονομικές μεταβλητές ειδικών του κλάδου που δραστηριοποιούνται και εφαρμόζοντας κλίμακες επιτοκίου και πληθωρισμού στην εκτίμηση του δείκτη που προκύπτει από τον λόγο χρέους προς εισόδημα (debt to income ratio) των πελατών λιανικής τραπεζικής. Πιο συγκεκριμένα, στην τελευταία περίπτωση, οι δόσεις των δανειοληπτών εκτιμήθηκαν με τη χρήση των προβλεπόμενων επιτοκίων, ενώ το εισοδηματικό μοντέλο έλαβε υπόψη και τον προβλεπόμενο πληθωρισμό επιπλέον του προβλεπόμενου ΑΕΠ και δείκτη ανεργίας.

Τα μοντέλα των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζονται σε λογιστικές παλινδρομήσεις και λειτουργούν κάτω από τα διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια και τις σχετικές αλλαγές και κλυδωνισμούς στο μακροοικονομικό περιβάλλον οι οποίες αντικατοπτρίζονται αναλόγως με μη γραμμικό τρόπο.

Τμηματοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού για τα οποία η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά αξιολογείται σε συλλογική βάση

Ο Όμιλος κατατάσσει τα ανοίγματα του με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση, τόσο για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και για την επιμέτρηση της πρόβλεψης απομείωσης των δανείων σε συλλογική βάση. Οι διαφορετικές κατηγορίες αποσκοπούν να καταγράψουν τις διαφορές στα PDs και στα ποσοστά ανάκτησης σε περίπτωση αθέτησης. Σε επόμενες περιόδους, ο Όμιλος επανεξετάζει την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων του τουλάχιστον σε ετήσια βάση, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω ομαδοποιήσεις παραμένουν ομοιογενείς ως προς την ανταπόκρισή τους στα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που έχουν εντοπιστεί. Τυχόν αναδιάταξη αντικατοπτρίζει την αντίληψη της Διοίκησης σχετικά με την αλλαγή του πιστωτικού κινδύνου που σχετίζεται με τα συγκεκριμένα ανοίγματα σε σύγκριση με την αρχική αναγνώριση.

Ανάπτυξη μοντέλων και προσαρμογές από την Διοίκηση (management overlays)

Ένα πλήθος πολύπλοκων μοντέλων έχει αναπτυχθεί ή τροποποιηθεί για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, ενώ ενδέχεται να απαιτούνται προσωρινές προσαρμογές από τη Διοίκηση για να ληφθούν υπόψη νέες εξελίξεις και διαθέσιμες πληροφορίες, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζονται ακόμη στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς μέσω των μοντέλων κινδύνου. Αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη τις μακροοικονομικές συνθήκες και το γεωπολιτικό υπόβαθρο που συνδέονται με τον πόλεμο στην Ουκρανία, η Διοίκηση έχει ενσωματώσει στους υπολογισμούς της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς μια εκτίμηση σχετικά με δυνητικούς κινδύνους από τα χαρτοφυλάκια των επιχειρηματικών δανείων της, η οποία δεν προκύπτει από τα μοντέλα και αντιπροσωπεύει το 4% των συνολικών προβλέψεων απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών. Οι προσαρμογές από τη Διοίκηση στη παρούσα χρήση αντικατοπτρίζουν την ευαισθησία της μακροοικονομικής μεταβλητότητας στο προφίλ κινδύνου των οφειλετών. Οι αλλαγές της εσωτερικής διαβάθμισης του αντισυμβαλλομένου, νέα ή αναθεωρημένα μοντέλα και δεδομένα ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά την αναμενόμενη πιστωτική ζημιά. Τα μοντέλα

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

διέπονται από το πλαίσιο επικύρωσης του Ομίλου, το οποίο αποσκοπεί στην εξασφάλιση ανεξάρτητης επαλήθευσης, και εγκρίνονται από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (Board Risk Committee – BRC).

Ανάλυση ευαισθησίας σε δανειακά χαρτοφυλάκια

Η ανάλυση ευαισθησίας, όταν διενεργείται επί συγκεκριμένων σημαντικών παραμέτρων, μπορεί να παράσχει ουσιώδη πληροφόρηση μόνο για χαρτοφυλάκια στα οποία οι παράμετροι κινδύνου έχουν σημαντική επίδραση στο συνολικό πιστωτικό κίνδυνο ενός δανειακού χαρτοφυλακίου, ειδικά όταν τέτοιες αναλύσεις ευαισθησίας χρησιμοποιούνται και για εσωτερικούς σκοπούς διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Σε διαφορετική περίπτωση, η ανάλυση ευαισθησίας πάνω σε συγκεκριμένους συνδυασμούς κάποιων παραμέτρων κινδύνου δύναται να μην παράγει ουσιαστικά αποτελέσματα καθώς στην πραγματικότητα υπάρχουν αλληλεξαρτήσεις μεταξύ διαφόρων οικονομικών δεδομένων καθιστώντας οποιοσδήποτε αλλαγές στις παραμέτρους ως αλλαγές που συσχετίζονται με διαφόρους παράγοντες.

Η ανάλυση ευαισθησίας που παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες υποθέτει μια ευνοϊκή και μια δυσμενή μετατόπιση στη στάθμιση του σεναρίου, σε σύγκριση με αυτήν που εφαρμόστηκε για τη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επικρατούσες μακροοικονομικές συνθήκες, όπως αντικατοπτρίζονται στα τρία σενάρια που ενσωματώθηκαν στο σταθμισμένο σενάριο πιθανότητας του ΔΠΧΑ 9, είχαν ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση των διαφορών των επιπέδων των μακροοικονομικών μεταβλητών μεταξύ των σεναρίων, ο Όμιλος καθόρισε εκ νέου τη στάθμιση των σεναρίων που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση ευαισθησίας των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών προκειμένου να αντικατοπτρίζεται μια εύλογη πιθανή αλλαγή των βασικών μακροοικονομικών δεικτών. Αντίστοιχα, η ευνοϊκή μετατόπιση προϋποθέτει αύξηση της στάθμισης του αισιόδοξου σεναρίου στο 50% και σταθερή στάθμιση του βασικού σεναρίου στο 50%, ενώ η δυσμενής μετατόπιση προϋποθέτει αύξηση της στάθμισης του δυσμενούς σεναρίου στο 50% και σταθερή στάθμιση του βασικού σεναρίου στο 50%. Αντιστοίχως, στο τέλος του 2021, η ευνοϊκή μετατόπιση υπέθεσε αύξηση της στάθμισης του αισιόδοξου σεναρίου στο 75% και μείωση της στάθμισης του βασικού σεναρίου στο 25%, ενώ η αρνητική μετατόπιση υπέθεσε αύξηση της στάθμισης του δυσμενούς σεναρίου στο 75% και μείωση της στάθμισης του βασικού σεναρίου κατά 25% σε σύγκριση με τη στάθμιση του σεναρίου που εφαρμόζει ο Όμιλος στη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η εκτιμώμενη επίπτωση στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Ομίλου, ανά στάδιο (συμπεριλαμβανομένων στοιχείων εκτός ισολογισμού), από πιθανές λογικές και συνδυασμένες αλλαγές στις προβλέψεις των κύριων μακροοικονομικών δεικτών για τα επόμενα 5 έτη (2023-2027 και 2022-2026, αντίστοιχα):

Την 31 Δεκεμβρίου 2022				Την 31 Δεκεμβρίου 2021			
Σενάριο ευαισθησίας				Σενάριο ευαισθησίας			
Κύριοι μακροοικονομικοί δείκτες	Συνδυαστική αλλαγή %			Κύριοι μακροοικονομικοί δείκτες	Συνδυαστική αλλαγή %		
	Θετική μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή			Θετική μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή	
Αύξηση ΑΕΠ	41%	-41%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις	Αύξηση ΑΕΠ	20%	-20%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις
Δείκτης ανεργίας	-11%	11%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις	Δείκτης ανεργίας	-11%	11%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις
Δείκτης πληθωρισμού	-2%	2%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις	Δείκτης πληθωρισμού	1%	-1%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις
Δείκτης τιμών ακινήτων (RRE/CRE)	4%	-4%	αλλαγή στις προσαρμοσμένες αγοραίες τιμές ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση	Δείκτης τιμών ακινήτων (RRE/CRE)	3%	-3%	αλλαγή στις προσαρμοσμένες αγοραίες τιμές ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	Εκτιμώμενη επίπτωση ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2022							
	Θετική μεταβολή				Δυσμενής μεταβολή			
	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2022	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2022
Επίπτωση σε € εκατ.	(12)	(36)	(34)	(82)	10	43	35	88
Επίπτωση % πρόβλεψης	-7,08	-9,96	-2,93	-4,86	5,73	11,99	3,03	5,24

	Εκτιμώμενη επίπτωση ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2021							
	Θετική μεταβολή				Δυσμενής μεταβολή			
	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2021	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2021
Επίπτωση σε € εκατ.	(9)	(24)	(28)	(61)	6	30	34	70
Επίπτωση % πρόβλεψης	-5,06	-7,57	-1,98	-3,20	3,47	9,39	2,37	3,64

Ο Όμιλος επικαιροποιεί και εξετάζει τη λογικότητα και εκτελεί εκ των υστέρων έλεγχο των βασικών παραδοχών που χρησιμοποιούνται στη μεθοδολογία αξιολόγησης του SICR και της επιμέτρησης του ECL, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή νωρίτερα, βάσει διαφόρων γεγονότων και συνθηκών. Σ' αυτό το πλαίσιο, εξειδικευμένο και με εμπειρία προσωπικό από τη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου παρακολουθεί τις παραμέτρους κινδύνου που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αναμενομένης πιστωτικής ζημιάς. Επιπροσθέτως, ως μέρος του σαφώς καθορισμένου πλαισίου διακυβέρνησης, τυχόν αναθεωρήσεις στη μεθοδολογία εγκρίνονται από τις αρμόδιες επιτροπές του Ομίλου και τελικά από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (BRC).

3.2 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων είναι η τιμή που μία οικονομική οντότητα θα λάμβανε κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα κατέβαλε για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην κύρια (ή πιο συμφέρουσα) αγορά, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης και υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (δηλ. τιμή εξόδου) ανεξαρτήτως εάν η τιμή αυτή είναι άμεσα παρατηρήσιμη ή προσδιορίζεται με τη χρήση άλλων κατάλληλων τεχνικών αποτίμησης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας άλλες τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρήση μοντέλων αποτίμησης. Επιπρόσθετα, η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν έχουν συχνές συναλλαγές και η τιμολόγηση των οποίων χαρακτηρίζεται από μικρή διαφάνεια, είναι λιγότερο αντικειμενική και απαιτεί διαφόρων βαθμών κρίση, ανάλογα με την ρευστότητα, τη συγκέντρωση, την αβεβαιότητα των παραγόντων της αγοράς, τις παραδοχές για τις τιμές και τους λοιπούς κινδύνους που επηρεάζουν το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εύλογες αξίες εκτιμώνται βάσει παρατηρήσιμων δεδομένων παρόμοιων χρηματοοικονομικών μέσων ή χρησιμοποιώντας άλλες τεχνικές αποτίμησης.

Τα μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν μεθόδους παρούσας αξίας και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε παρατηρήσιμα δεδομένα, και σε μικρότερο βαθμό σε μη παρατηρήσιμα, προκειμένου ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας να παραμένει αξιόπιστος.

Όπου χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, αυτές επικυρώνονται και εξετάζονται περιοδικά από αρμόδιο προσωπικό, τα οποία είναι ανεξάρτητα από το προσωπικό που τις ανέπτυξε. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν τη χρησιμοποίησή τους και προσαρμόζονται έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι τα παραγόμενα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και τις συγκριτικές τιμές

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αγοράς. Οι κύριες παραδοχές και εκτιμήσεις που λαμβάνονται υπόψη από την Διοίκηση όταν χρησιμοποιείται ένα μοντέλο αποτίμησης περιλαμβάνουν:

- την πιθανότητα και το χρόνο πραγματοποίησης των μελλοντικών ταμειακών ροών,
- την επιλογή του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου, που βασίζεται στην εκτίμηση ως προς το ποιο θα ήταν το κατάλληλο περιθώριο επιτοκίου επί του επιτοκίου μηδενικού κινδύνου ενός συμμετέχοντος στην αγορά και
- την άσκηση κρίσης για τον καθορισμό του μοντέλου που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας.

Όπου είναι δυνατό, τα μοντέλα χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα. Ωστόσο, σε παράγοντες όπως ο πιστωτικός κίνδυνος (τόσο του Ομίλου όσο και του αντισυμβαλλόμενου), οι μεταβλητότητες (volatilities) και οι συσχετίσεις (correlations), απαιτείται η εκτίμηση της Διοίκησης, προκειμένου οι προσδιοριζόμενες εύλογες αξίες να αντανακλούν την αβεβαιότητα που υπάρχει ως αποτέλεσμα της έλλειψης σχετικών δεδομένων της αγοράς. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις αποτιμήσεις που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα είναι εγγενώς αβέβια, εξαιτίας της περιορισμένης πληροφόρησης ή της απουσίας τρεχόντων δεδομένων της αγοράς. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις θα υπάρχουν κάποια διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα στα οποία μπορεί να βασιστεί η επιμέτρηση της εύλογης αξίας, και συνεπώς ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, οι προσδιοριζόμενες εύλογες αξίες θα βασίζονται, κατά ένα περιορισμένο βαθμό σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

Πληροφορίες σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων παρατίθενται στη σημ. 5.3.

3.3 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις κατά την αξιολόγηση της ταξινόμησης των χρηματοοικονομικών μέσων και ειδικότερα στα ακόλουθα πεδία:

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου

Ο Όμιλος ασκεί κρίση για να καθορίσει το κατάλληλο επίπεδο στο οποίο το επιχειρηματικό μοντέλο θα αξιολογηθεί. Κατά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, αυτά ομαδοποιούνται (σε επιχειρηματικούς τομείς) σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο διαχείρισής τους με σκοπό την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου. Σε γενικές γραμμές, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε επίπεδο επιχειρηματικής μονάδας για τα δανειακά ανοίγματα, συμπεριλαμβανομένων και των τίτλων ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο. Για τους χρεωστικούς τίτλους η αξιολόγηση βασίζεται στις κατηγορίες επιμέτρησης των στοιχείων του ενεργητικού. Ωστόσο, τα χρηματοοικονομικά μέσα είναι δυνατόν να ομαδοποιηθούν περαιτέρω με βάση την επιχειρηματική στρατηγική/περιφέρεια κ.ο.κ.

Κατά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, ο Όμιλος αξιολογεί τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε προγενέστερες περιόδους και εκτιμά τη μελλοντική τους εξέλιξη. Ανάλογα με το στόχο, το αποδεκτό επίπεδο και τη συχνότητα των πωλήσεων, ασκείται κρίση στο κατά πόσο αυτές επιδρούν στο επιχειρηματικό μοντέλο που αποσκοπεί στη διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού μέχρι τη λήξη.

Αξιολόγηση ελέγχου συμβατικών ταμειακών ροών που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI test)

Ο Όμιλος διενεργεί την αξιολόγηση του SPPI τόσο για τα δανειακά ανοίγματα όσο και τους χρεωστικούς τίτλους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν δυνητικά να οδηγήσουν στην αποτυχία του ελέγχου. Οι αρμόδιες επιχειρηματικές μονάδες ασκούν κρίση κατά την αξιολόγηση ως προς το εάν συγκεκριμένοι συμβατικοί όροι επηρεάζουν σημαντικά τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Ως εκ τούτου, για την αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού χωρίς το δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη από κοινού κριτήρια όπως την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, τους δείκτες δανείου προς Αξία Εξασφάλισης (LTV (Loan-to-Value)) και κάλυψης της εξυπηρέτησης χρέους (DSCR (Debt-Service-Coverage Ratio)) καθώς επίσης και την ύπαρξη εταιρικών και προσωπικών εγγυήσεων. Για τους χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού για λόγους τιτλοποίησης, είτε συστήθηκαν από τον Όμιλο είτε από τρίτους και διακρατώνται από τον Όμιλο, αξιολογούνται τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών των τίτλων και των υποκείμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, όπως επίσης και ο πιστωτικός κίνδυνος σε κάθε σειρά ομολόγων (tranche) έναντι του αντίστοιχου κινδύνου του συνόλου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που απαρτίζουν την υποκείμενη ομάδα (underlying pool). Επιπροσθέτως, για να αξιολογήσει εάν το τροποποιημένο στοιχείο της διαχρονικής αξίας του χρήματος (modified time value of money element) εισάγει μεταβλητότητα στις ταμειακές ροές, ο Όμιλος διενεργεί μια ποσοτική άσκηση (όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.2.9).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επιπλέον, ο Όμιλος αξιολογεί συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου η ύπαρξη όρων σχετικά με την απόδοση εκθέτουν τον Όμιλο στον κίνδυνο του υπό χρηματοδότηση περιουσιακού στοιχείου παρά στον πιστωτικό κίνδυνο του πιστούχου.

Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό πλαίσιο για τη διενέργεια των απαραίτητων αξιολογήσεων σύμφωνα με τις πολιτικές του Ομίλου με σκοπό να διασφαλίσει την ορθή ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων, περιλαμβανομένων των αξιολογήσεων που διενεργούνται από πεπειραμένο προσωπικό τόσο για τα δανειακά ανοίγματα όσο και τους χρεωστικούς τίτλους.

3.4 Εκτιμήσεις για την άσκηση ελέγχου σε άλλες εταιρείες

Η Διοίκηση εξασκεί κρίση προκειμένου να αξιολογήσει εάν ο Όμιλος έχει τον έλεγχο μίας άλλης εταιρείας περιλαμβανομένων των οικονομικών οντοτήτων ειδικής διάρθρωσης, βάσει των στοιχείων που συνιστούν τον έλεγχο, όπως αυτά παρουσιάζονται στην σημείωση 2.2.1(i).

Συγκεκριμένα, ως μέρος των χρηματοδοτικών του δραστηριοτήτων και της στρατηγικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ο Όμιλος προβαίνει στην τιτλοποίηση περιουσιακών στοιχείων μέσω της σύστασης εταιριών ειδικού σκοπού, οι σχετικές δραστηριότητες των οποίων προκαθορίζονται από τον Όμιλο στα πλαίσια του αρχικού τους σχεδιασμού. Ο Όμιλος έχει έκθεση στη μεταβλητότητα των αποδόσεων των εταιριών αυτών μέσω της κατοχής χρεωστικών τίτλων που εκδίδουν ή μέσω των διαφόρων μορφών κάλυψης πιστωτικού κινδύνου που παρέχονται σε αυτές από τον Όμιλο βάσει των εκάστοτε συμβατικών όρων. Για να αξιολογήσει την ύπαρξη ελέγχου στις ανωτέρω εταιρείες ειδικού σκοπού, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη κατά πόσον μπορεί να επηρεάσει τις ουσιώδεις αποφάσεις που θα μπορούσαν να μεταβάλουν τις αποδόσεις τους. Συνεπώς, ο Όμιλος αξιολογεί ανά περίπτωση την σύνθεση των συναλλαγών τιτλοποίησης και τις αντίστοιχες συμβατικές συμφωνίες προκειμένου να αποφασίσει αν ασκεί έλεγχο σε αυτές τις εταιρείες ειδικού σκοπού.

Επιπροσθέτως, ο Όμιλος συμμετέχει στον αρχικό σχεδιασμό διαφόρων αμοιβαίων κεφαλαίων προκειμένου να παρέχει στους πελάτες του επενδυτικές ευκαιρίες. Ο Όμιλος λειτουργεί κυρίως ως διαχειριστής κεφαλαίων, λαμβάνοντας αποφάσεις εντός του προκαθορισμένου εποπτικού πλαισίου. Συνεπώς, ο Όμιλος έχει καταλήξει ότι δεν ελέγχει αυτά τα αμοιβαία κεφάλαια.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης που συμμετέχει ο Όμιλος, είτε αυτές ενοποιούνται είτε όχι, παρατίθενται στη σημείωση 25.

3.5 Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης αυτού. Επίσης, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για θέματα που ενδεχομένως ανακύψουν από φορολογικούς ελέγχους, βάσει των εκτιμήσεων για το κατά πόσο αυτά θα επιφέρουν επιπρόσθετους φόρους ή για την έκβαση φορολογικών δικαστικών υποθέσεων. Εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ του τελικού φόρου των ανωτέρω περιπτώσεων και των ποσών που αναγνωρίστηκαν αρχικά, τότε αυτή θα επηρεάσει τις φορολογικές και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου, κατά την περίοδο προσδιορισμού του τελικού φόρου. Περαιτέρω πληροφόρηση σχετικά με τα ανωτέρω παρέχεται στη σημ. 13.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές και οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Συνεπώς, η αναγνώριση των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων περιλαμβάνει την διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση των εταιριών του Ομίλου στις οποίες, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, έχουν αναγνωρισθεί. Ειδικότερα, ο προσδιορισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που μπορούν να αναγνωριστούν, απαιτεί τη διενέργεια σημαντικών εκτιμήσεων για το χρόνο επίτευξης και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών. Κατά την διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της πρόβλεψης της Διοίκησης για τα μελλοντικά φορολογητέα έσοδα και της φορολογικής νομοθεσίας σε κάθε χώρα.

Η σημαντικότερη εκτίμηση που διενεργείται από την Διοίκηση αφορά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που σχετίζονται με τις πραγματοποιηθείσες ζημιές στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που, ο Όμιλος εκτιμήσει ότι δεν θα είναι σε θέση να ανακτήσει στο μέλλον ένα μέρος των αναγνωριζόμενων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, το μη ανακτήσιμο ποσό θα επηρεάσει το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φόρων την χρονική στιγμή διενέργειας της ανωτέρω εκτίμησης.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου και τις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα αυτών την 31 Δεκεμβρίου 2022 παρατίθενται στη σημ. 13.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

3.6 Παροχές στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού εξαρτάται από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση με την χρήση διαφόρων παραδοχών, όπως το επιτόκιο προεξόφλησης και οι μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις. Οποιαδήποτε αλλαγή σε αυτές τις παραδοχές επηρεάζει τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης.

Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων στο τέλος κάθε χρόνου βάση των επιτοκίων εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Σε χώρες όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα είναι ανεπαρκές, χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων. Το νόμισμα και η διάρκεια των ομολόγων που χρησιμοποιούνται συνάδουν με το νόμισμα και την εκτιμώμενη μέση διάρκεια των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης. Το ποσοστό αύξησης των μισθών βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με μελλοντικό επίπεδο του πληθωρισμού και αντανακλά επίσης το σύστημα ανταμοιβών του Ομίλου και τις αναμενόμενες συνθήκες της αγοράς.

Οι υπόλοιπες παραδοχές για την υποχρέωση λόγω συνταξιοδότησης, όπως οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές μεταβολές του πληθωρισμού, βασίζονται εν μέρει στις εκάστοτε τρέχουσες και αναμενόμενες συνθήκες αγοράς.

Για πληροφορίες σχετικά με την ανάλυση ευαισθησίας των υποχρεώσεων λόγω εξόδου από την υπηρεσία, σε λογικά πιθανές, κατά τον χρόνο προετοιμασίας αυτών των οικονομικών καταστάσεων, αλλαγές στις προαναφερθείσες κύριες αναλογιστικές παραδοχές, βλέπε σημείωση 36.

3.7 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι Επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία, όπως προσδιορίζεται από εξωτερικούς, ανεξάρτητους και πιστοποιημένους εκτιμητές σε ετήσια βάση, ή και συχνότερα εφόσον κρίνεται απαραίτητο από την αξιολόγηση των σχετικών συνθηκών.

Οι κυριότεροι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας σχετίζονται με τα έσοδα από ενοίκια υφιστάμενων μισθώσεων και παραδοχές σχετικά με τα έσοδα από ενοίκια από μελλοντικές μισθώσεις, λαμβανομένων υπόψιν των τρεχουσών συνθηκών που ισχύουν στην αγορά, περιλαμβανομένης της σύνδεσης με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), τη χρονική διάρκεια της μίσθωσης και το ποσοστό κενών ακινήτων, τα επιτόκια προεξόφλησης ή τους συντελεστές απόδοσης, τις τελικές αξίες, καθώς επίσης και το επίπεδο των μελλοντικών εξόδων συντήρησης και λοιπών λειτουργικών εξόδων.

Επιπρόσθετα, όταν η εύλογη αξία, προσδιορίζεται βάσει των τιμών αγοράς συγκρίσιμων συναλλαγών, τότε αυτές υπόκεινται σε κατάλληλες προσαρμογές έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης, στον καλύτερο δυνατό βαθμό, βασιζόμενη στις συμβουλές ανεξάρτητων εξωτερικών εκτιμητών σχετικά με τις μελλοντικές τάσεις των τιμών της αγοράς ακινήτων.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου παρατίθενται στη σημείωση 27.

3.8 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις όταν έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση, είναι πιθανό ότι για να γίνει ο διακανονισμός της υποχρέωσης θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικό όφελος και το ποσό του διακανονισμού μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη και γνωστοποιείται μια ενδεχόμενη υποχρέωση στις περιπτώσεις που δεν είναι πιθανό να απαιτηθεί μια εκροή πόρων ώστε να γίνει ο διακανονισμός της υποχρέωσης, όταν το ποσό της υποχρέωσης δεν μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα ή στις περιπτώσεις τις οποίες η υποχρέωση θεωρείται πιθανή και έγκειται στην εκδήλωση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων.

Με βάση την υποκειμενικότητα και την εγγενή αβεβαιότητα που συνεπάγεται ο προσδιορισμός της πιθανότητας και του ποσού των προαναφερθέντων εκροών, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του έναν αριθμό από παράγοντες, όπως την παροχή νομικών συμβουλών, το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η υπόθεση και ιστορικά στοιχεία από παρόμοιες υποθέσεις. Στην περίπτωση μιας προσφοράς η οποία γίνεται μέσα στο πλαίσιο ενός προγράμματος εθελούσιας εξόδου του Ομίλου, ο αριθμός των υπαλλήλων οι οποίοι αναμένεται να αποδεχθούν την προαναφερθείσα προσφορά μαζί με την ηλικιακή τους ομάδα, αποτελούν σημαντικό παράγοντα που επηρεάζει την επιμέτρηση της εκροής για την παροχή εξόδου από την υπηρεσία.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις προβλέψεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν αναγνωριστεί από τον Όμιλο παρατίθενται στις σημ. 35 και 42.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

3.9 Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Ο Όμιλος χορηγεί στο προσωπικό του ως μέρος των απολαβών του δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 2, η εύλογη αξία αυτών των μετοχών και των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης τους αναγνωρίζεται ως έξοδο (προγράμματα διακανονισμού συμμετοχικών τίτλων - equity settled plans). Όσον αφορά τις μετοχές που παραχωρούνται στο προσωπικό, η εύλογη αξία επιμετράται απευθείας βάσει της τιμής της μετοχής προσαρμοσμένης ώστε να λαμβάνει υπόψη τους όρους και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκαν οι μετοχές. Όσον αφορά τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που παραχωρούνται στο προσωπικό, σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές αγοράς, καθώς υπόκεινται σε ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που δεν απαντώνται σε δικαιώματα προαίρεσης που διαπραγματεύονται. Σε αυτή την περίπτωση, ο Όμιλος εκτιμά την εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων που παραχωρούνται χρησιμοποιώντας μια μέθοδο αποτίμησης, η οποία είναι συνεπής με τις γενικά αποδεκτές μεθοδολογίες αποτίμησης.

Η μέθοδος αποτίμησης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που παραχωρήθηκαν στο προσωπικό του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημείωση 39.

3.10 Μισθώσεις

Ο Όμιλος, ως μισθωτής, καθορίζει την διάρκεια της μίσθωσης ως τη μη ακυρώσιμη περίοδο της μίσθωσης, μαζί με τις περιόδους που καλύπτονται από δικαιώματα για παράταση της μίσθωσης, εφόσον θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι θα εξασκηθούν, ή τις περιόδους που καλύπτονται από δικαιώματα καταγγελίας της μίσθωσης, εφόσον θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι δεν θα εξασκηθούν.

Ο Όμιλος ασκεί κρίση προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσο είναι κατ' ουσίαν βέβαιη ή όχι η άσκηση ενός δικαιώματος ανανέωσης ή καταγγελίας της μίσθωσης, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες και τις οικονομικές συνθήκες που δημιουργούν οικονομικά κίνητρα. Ο Όμιλος επαναξιολογεί την περίοδο μίσθωσης μόλις επέλθει ένα σημαντικό γεγονός ή μεταβολή των συνθηκών που εμπίπτει στον έλεγχό του και επηρεάζει την δυνατότητα του να ασκήσει ή να μην ασκήσει το δικαίωμα ανανέωσης ή καταγγελίας, όπως σημαντικές βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων ή σημαντικές προσαρμογές σε μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR) όταν το επιτόκιο που εμπεριέχεται στις μισθώσεις δεν μπορεί να καθοριστεί εύκολα. Το IBR είναι το επιτόκιο με το οποίο θα επιβαρυνόταν ο Όμιλος εάν δανειζόταν για παρόμοια χρονική περίοδο και με παρόμοιες εξασφαλίσεις τα απαραίτητα κεφάλαια για την αγορά ενός στοιχείου ενεργητικού παρόμοιας αξίας με το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού, σε παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον.

Κατά συνέπεια, απαιτείται εκτίμηση όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα παρατηρήσιμα επιτόκια (όπως για θυγατρικές οι οποίες δεν εμπλέκονται σε χρηματοδοτικές συναλλαγές), ή όταν αυτά πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να αποτυπώνουν τους όρους και τις συνθήκες της μίσθωσης. Ο Όμιλος εκτιμά το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού χρησιμοποιώντας παρατηρήσιμα δεδομένα (όπως οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων) ως αφετηρία, όταν αυτά είναι διαθέσιμα, και πραγματοποιεί συγκεκριμένες πρόσθετες προσαρμογές ανά οικονομική οντότητα, όπως προσαρμογές στα περιθώρια φερεγγυότητας ή προσαρμογές προκειμένου να αποτυπωθούν οι όροι και οι συνθήκες της μίσθωσης. Για την Τράπεζα και τις Ελληνικές θυγατρικές, το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού προκύπτει από την εκτιμώμενη καμπύλη αποδόσεων των καλυμμένων ομολόγων, η οποία δημιουργείται με βάση τις παρατηρήσιμες αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ για τις θυγατρικές στο εξωτερικό το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού καθορίζεται ανά χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές τοπικές συνθήκες.

3.11 Λοιπές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Πληροφορίες σχετικά με τις λοιπές εκτιμήσεις και παραδοχές που διενεργούνται από τον Όμιλο παρατίθενται στις σημειώσεις 20 και 30.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
4. Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων

Η κεφαλαιακή θέση του Ομίλου παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	6.623	5.539
Συν: Αναπροσαρμογές λόγω μεταβατικών διατάξεων εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	279	528
Συν: Εποπτικά δικαιώματα τρίτων	68	57
Μείον: Υπεραξία	(2)	(2)
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(253)	(686)
Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	6.715	5.436
Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier 1)	6.715	5.436
Μέσα κεφαλαίου και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης αποδεκτά ως μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 2	1.250	950
Συν: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	61	-
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια	8.026	6.386
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού	41.899	39.789
Δείκτες:	%	%
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 Capital ratio)	16,0	13,7
Δείκτης κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio)	16,0	13,7
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (Total Capital Adequacy Ratio)	19,2	16,1

Σημειώσεις:

α) Το κέρδος ποσού € 1.330 εκατ. που αναλογεί στους μετόχους της Εταιρείας για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: κέρδος ποσού € 328 εκατ.) έχει συμπεριληφθεί στον υπολογισμό των ανωτέρω κεφαλαιακών δεικτών.

β) Ο Όμιλος έχει επιλέξει να εφαρμόσει τις μεταβατικές ρυθμίσεις για να μετριάσει η επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια λόγω της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2395 (παρέχεται πενταετής μεταβατική περίοδος για την αναγνώριση της επίπτωσης λόγω της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9) και τον κανονισμό 2020/873 (CRR quick fix - βλ. παρακάτω). Η επίπτωση από τη μετάβαση λόγω της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 περιλαμβάνεται στα εποπτικά κεφάλαια από το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους.

γ) Από την 31 Μαρτίου 2022, ο Όμιλος εφαρμόζει την προσωρινή μεταχείριση, όπως προσδιορίζεται στο Άρθρο 468 του Κανονισμού CRR, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/873, κατά συνέπεια τα ίδια κεφάλαια και οι κεφαλαιακοί δείκτες του Ομίλου που προκύπτουν από την εφαρμογή των ανωτέρω μεταβατικών διατάξεων, περιλαμβάνουν το 60% του ποσού των μη πραγματοποιηθεισών ζημιών της περιόδου από την 1.1.2020 έως την 31.12.2022, το οποίο υπολογίζεται βάσει των μεταβολών της εύλογης αξίας των χρεωστικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) και αφορά σε συγκεκριμένα ανοίγματα χρεωστικών τίτλων, κατά τα προβλεπόμενα στο εν λόγω άρθρο. Εάν η προσωρινή μεταχείριση των ανωτέρω μη πραγματοποιηθεισών ζημιών δεν είχε εφαρμοστεί, οι δείκτες CET 1 και Total Capital Adequacy του Ομίλου, θα ήταν 15,8 % και 18,9%, αντίστοιχα.

δ) Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο δείκτης CET 1 του Ομίλου, με βάση την πλήρη εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III το 2025 (fully loaded CET 1), που αφορά κυρίως στην ολοκλήρωση των προαναφερθεισών μεταβατικών ρυθμίσεων για το ΔΠΧΑ 9, θα ήταν 15,2% (31 Δεκεμβρίου 2021: 12,7%).

ε) Οι pro-forma δείκτες CET 1 και Total Capital Adequacy την 31 Δεκεμβρίου 2022, με την ολοκλήρωση του Project 'Solar' (σημ. 20) θα ήταν 16% και 19%, αντίστοιχα.

Ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρήσει μια ενεργά διαχειρίσιμη κεφαλαιακή βάση, ώστε να καλύπτει τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητές του. Η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου παρακολουθείται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μεθόδων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας («Κανόνες/δείκτες της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών») οι οποίοι ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με την Οδηγία 2013/36/ΕΕ (γνωστή ως CRD IV), μαζί με τον Κανονισμό 575/2013/ΕΕ (γνωστός ως CRR - κανονισμός περί κεφαλαιακών απαιτήσεων), όπως τα ανωτέρω είναι σε ισχύ. Η προαναφερθείσα Οδηγία ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 4261/2014, όπως είναι σε ισχύ. Επιπλέον, στο πλαίσιο της «Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ)» (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP), ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του ένα ευρύτερο φάσμα κατηγοριών κινδύνου και τις δυνατότητές του σχετικά με τη

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

διαχείριση των κινδύνων αυτών. Η ΔΑΕΕΚ έχει ως απώτερο σκοπό να διασφαλίσει ότι ο Όμιλος διαθέτει επαρκή κεφάλαια για την κάλυψη όλων των σημαντικών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, σε ορίζοντα τριών ετών.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διενεργεί σε ετήσια βάση, τη Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - (SREP)), ώστε να καθορίσει τις εποπτικές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων που βρίσκονται υπό την εποπτεία της. Ο κύριος σκοπός της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης είναι να διασφαλίσει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα διαθέτουν επαρκείς ρυθμίσεις, στρατηγικές, διαδικασίες, μηχανισμούς, κεφάλαια και ρευστότητα ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή διαχείριση και κάλυψη των κινδύνων που έχουν αναλάβει ή στους οποίους ενδέχεται να εκτεθούν. Στους παραπάνω κινδύνους συμπεριλαμβάνονται εκείνοι που προέκυψαν από τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing) και οι κίνδυνοι που μπορεί το πιστωτικό ίδρυμα να δημιουργήσει στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Σύμφωνα με την απόφαση SREP του 2021, ο Όμιλος υποχρεούνταν για το 2022 να τηρεί το δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 τουλάχιστον στο 9,58% και το συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τουλάχιστον στο 14,39% (Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση - OCR), συμπεριλαμβανομένης της Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας ύψους 3,39% που καλύπτεται με μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1), η οποία προστίθεται στο Σύνολο Κεφαλαιακής Απαίτησης SREP (TSCR). Τα μέτρα χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19, έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η ανάλυση των CET1 και των συνολικών κεφαλαιακών απαιτήσεων του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω.

	31 Δεκεμβρίου 2022	
	CET1 κεφαλαιακές απαιτήσεις	Σύνολο κεφαλαιακών απαιτήσεων
Ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση	4,50%	8,00%
Απαίτηση Πυλώνα 2 (P2R)	1,69%	3,00%
Σύνολο κεφαλαιακής απαίτησης SREP (TSCR)	6,19%	11,00%
<u>Συνδυασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας (CBR)</u>		
Απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCoB)	2,50%	2,50%
Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB)	0,14%	0,14%
Απόθεμα ασφαλείας των Λοιπών Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII)	0,75%	0,75%
Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση (OCR)	9,58%	14,39%

⁽¹⁾ Από την 1η Μαρτίου 2022, η Απαίτηση του Πυλώνα 2 (P2R), δεν ισχύει για την Τράπεζα, στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με την απόφαση SREP του 2022, από τον Ιανουάριο 2023, η Απαίτηση του Πυλώνα 2 για τον Όμιλο μειώθηκε από 3% σε 2,75% σε επίπεδο συνολικού κεφαλαίου (ή από 1,69% σε 1,55% σε επίπεδο δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1) αντανακλώντας τη βελτιωμένη οικονομική θέση του Ομίλου σε όρους ποιότητας στοιχείων ενεργητικού. Συνεπώς, στο πρώτο τρίμηνο του 2023, ο Όμιλος υποχρεούται να τηρεί δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 τουλάχιστον στο 9,75% και το συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τουλάχιστον στο 14,45% (Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση - OCR), συμπεριλαμβανομένης της Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας 3,70% (Απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCoB) 2,50%, Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB) 0,20% και Απόθεμα ασφαλείας για άλλα συστημικά σημαντικά ιδρύματα (O-SII) 1,00%).

Επιπλέον, βάσει του Κανονισμού 2020/873 (CRR quick fix) προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η παράταση κατά δύο έτη των μεταβατικών ρυθμίσεων για το ΔΠΧΑ 9 και περαιτέρω μέτρα ελάφρυνσης, επιτρέποντας στις τράπεζες την προσθήκη στα εποπτικά τους κεφάλαια της τυχόν αύξησης των προβλέψεων για νέες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίστηκαν το 2020 και το 2021 για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τα οποία δεν βρίσκονται υπό καθεστώς αθέτησης της αποπληρωμής τους. Συνεπώς, η ελάφρυνση που ισχύει για το 2022 είναι 75%, για το 2023 είναι 50%, και για το 2024 είναι 25%.

Περαιτέρω γνωστοποιήσεις σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013, παρέχονται στην Ενοποιημένη Έκθεση του Πυλώνα 3, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)

Με βάση την Οδηγία 2014/59 (Οδηγία για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων), όπως ισχύει, η οποία ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 4335/2015, όπως ισχύει, οι ευρωπαϊκές τράπεζες υποχρεούνται να τηρούν την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL). Το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board - SRB) έχει ορίσει την Τράπεζα Eurobank Α.Ε. ως την οντότητα εξυγίανσης του Ομίλου και ως στρατηγική για σκοπούς εξυγίανσης αυτή του Μοναδικού Σημείου Έναρξης (Single Point of Entry - SPE). Με βάση την τελευταία απόφαση του SRB, η πλήρης απαίτηση MREL (τελικός στόχος) που θα πρέπει να επιτευχθεί από την Τράπεζα σε ενοποιημένη βάση έως το τέλος του 2025 καθορίζεται σε 27,46% του συνόλου του σταθμισμένου ενεργητικού (Risk weighted assets – RWA), συμπεριλαμβανομένης της συνδυασμένης απαίτησης αποθέματος ασφαλείας (Combined buffer requirement - CBR) σε πλήρη εφαρμογή (fully loaded) ύψους 3,86%. Ο τελικός στόχος που πρέπει να επιτευχθεί για τον δείκτη MREL επικαιροποιείται από το SRB ετησίως. Ο ενδιάμεσος δεσμευτικός στόχος για το δείκτη MREL που ισχύει από την 1 Ιανουαρίου 2022, ανέρχεται σε 18,21% του σταθμισμένου ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένης της συνδυασμένης απαίτησης αποθέματος ασφαλείας (CBR) ύψους 3,70%, ενώ ένας ενδιάμεσος μη δεσμευτικός στόχος για το δείκτη MREL ύψους 20,48%, συμπεριλαμβανομένης συνδυασμένης απαίτησης αποθέματος ασφαλείας (CBR) ύψους 3,70%, ισχύει από τον Ιανουάριο του 2023.

Την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, στο πλαίσιο της υλοποίησης της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής της για την κάλυψη των υποχρεώσεων της όσον αφορά στο MREL, η Τράπεζα προχώρησε σε έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. και ένα κεφαλαιακό μέσο της κατηγορίας 2, ποσού € 300 εκατ. (σημ.34). Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 23,07% του σταθμισμένου ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένου του κέρδους της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: 18,47%), υπερβαίνοντας σημαντικά τον προαναφερθέντα ενδιάμεσο στόχο MREL 20,48%.

Γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Τον Ιανουάριο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από την ανωτέρω έκδοση θα ενισχύσουν τη στρατηγική του Ομίλου εξασφαλίζοντας την διαρκή συμμόρφωση του όσον αφορά στο MREL και θα διατεθούν για γενικούς σκοπούς χρηματοδότησης της Eurobank (σημ.34).

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («stress test») των τραπεζών της ΕΕ

Τον Ιανουάριο 2023, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) ξεκίνησε το stress test των τραπεζών της ΕΕ για το 2023, το οποίο έχει σχεδιαστεί να παράσχει σημαντικά στοιχεία για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας του Ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα στο τρέχων αβέβαιο και διαρκώς μεταβαλλόμενο μακροοικονομικό περιβάλλον.

Η άσκηση συντονίζεται από την EAT σε συνεργασία με την EKT και τις εθνικές εποπτικές αρχές και διεξάγεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία της EAT. Πραγματοποιείται βάσει των στοιχείων του τέλους του 2022 και αξιολογεί την επίδοση των τραπεζών της ΕΕ σε ένα βασικό και ένα δυσμενές μακροοικονομικό σενάριο, που καλύπτει την περίοδο από το 2023 έως το 2025. Το βασικό σενάριο για τις χώρες της ΕΕ βασίζεται στις προβλέψεις των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ΕΕ του Δεκεμβρίου 2022. Το δυσμενές σενάριο, αν και δεν είναι πιθανό να πραγματοποιηθεί, χρησιμοποιείται προκειμένου να αξιολογηθεί η ανθεκτικότητα των τραπεζών σε ένα υποθετικά δυσμενές σενάριο σημαντικής επιδείνωσης στη συνολική προοπτική της οικονομίας και των χρηματοοικονομικών αγορών τα επόμενα τρία χρόνια. Το ανωτέρω, ειδικότερα απεικονίζει ένα δυσμενές σενάριο που σχετίζεται με μία υποθετική επιδείνωση των γεωπολιτικών εξελίξεων, οδηγώντας σε σημαντική μείωση του ΑΕΠ με πληθωρισμό που εμμένει και υψηλά επιτόκια. Από πλευράς μείωσης του ΑΕΠ, το δυσμενές σενάριο του 2023 είναι το πιο αυστηρό που έχει χρησιμοποιηθεί σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της ΕΕ έως τώρα. Ο Όμιλος της Eurobank Holdings θα συμμετάσχει στην άσκηση προσομοίωσης που διεξάγει η EAT.

Παράλληλα, η EKT θα πραγματοποιήσει τη δική της άσκηση προσομοίωσης για έναν αριθμό μεσαίου μεγέθους τραπεζών που είναι υπό την άμεση εποπτεία της και δεν περιλαμβάνονται στην άσκηση προσομοίωσης που διεξάγει η EAT.

Η EAT αναμένεται να δημοσιεύσει τα αποτελέσματα της άσκησης στα τέλη Ιουλίου 2023. Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης θα χρησιμοποιηθούν για να επικαιροποιήσουν την κεφαλαιακή Κατεύθυνση του Πυλώνα 2 της κάθε τράπεζας (Pillar 2 Guidance), στο πλαίσιο του SREP, ενώ τα ποιοτικά ευρήματα στις αδυναμίες που θα εντοπιστούν στις πρακτικές των ασκήσεων προσομοίωσης των τραπεζών θα μπορούσαν επιπροσθέτως να επηρεάσουν την Απαιτήση του Πυλώνα 2.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

5. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

5.1 Χρήση χρηματοοικονομικών μέσων

Οι δραστηριότητες του Ομίλου σχετίζονται κυρίως με τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων, στα οποία περιλαμβάνονται και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Ο Όμιλος αποδέχεται καταθέσεις από πελάτες, τόσο με σταθερό όσο και κυμαινόμενο επιτόκιο για διάφορες χρονικές περιόδους και επιδιώκει την επίτευξη κέρδους, επενδύοντας τα κεφάλαια αυτά σε υψηλής ποιότητας περιουσιακά στοιχεία με επιτοκιακά περιθώρια μεγαλύτερα από το μέσο όρο. Ο Όμιλος επιδιώκει την αύξηση αυτών των περιθωρίων, μέσω της συγκέντρωσης βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων και της χορήγησης δανείων για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους με υψηλότερα επιτόκια, διατηρώντας παράλληλα επαρκή ρευστότητα ώστε να ικανοποιεί όλες τις υποχρεώσεις του που μπορεί να καταστούν απαιτητές από τους δικαιούχους.

Επίσης, ο Όμιλος επιδιώκει την αύξηση των επιτοκιακών περιθωρίων, μέσω της επίτευξης περιθωρίων πάνω από το μέσο όρο, μετά από προβλέψεις, μέσω δανειοδοτήσεων προς επιχειρήσεις και πελάτες λιανικής τραπεζικής εντός ενός εύρους πιστωτικού κινδύνου. Τα πιστωτικά αυτά ανοίγματα περιλαμβάνουν τόσο δάνεια όσο και στοιχεία εκτός ισολογισμού όπως εγγυήσεις, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές δεσμεύσεις.

Ο Όμιλος επενδύει σε χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματοοικονομικές αγορές καθώς και σε εξωχρηματιστηριακά χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στην αγορά μετοχών και ομολόγων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στα επιτόκια.

5.2 Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του συναλλαγματικού, επιτοκιακού κινδύνου, κινδύνων περιθωρίου, μετοχών και μεταβλητότητας), κίνδυνο ρευστότητας, καθώς και λειτουργικούς κινδύνους. Η στρατηγική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν οι ανωτέρω κίνδυνοι στη χρηματοοικονομική επίδοση, στη χρηματοοικονομική θέση και στις ταμειακές ροές του Ομίλου.

Διαχείριση Κινδύνων στόχοι και πολιτικές

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η ανάληψη κινδύνων είναι ένα αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων του για την επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων. Ως εκ τούτου, η Διοίκηση του Ομίλου θεσπίζει επαρκείς μηχανισμούς για την έγκαιρη αναγνώριση των κινδύνων και την αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεών τους στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει.

Λόγω του ότι οι οικονομικές, τραπεζικές, κανονιστικές και λειτουργικές συνθήκες διαρκώς εξελίσσονται και μεταβάλλονται, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τους μηχανισμούς διαχείρισης κινδύνων με στόχο τη συνεχή και βέλτιστη προσαρμογή του στο περιβάλλον αυτό. Η δομή, οι εσωτερικές διαδικασίες και οι υφιστάμενοι μηχανισμοί ελέγχου της Τράπεζας διασφαλίζουν τόσο την αρχή της ανεξαρτησίας όσο και την άσκηση επαρκούς εποπτείας.

Η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Διοίκησης, όπως επίσης και ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τον Όμιλο. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει διαθέσει σημαντικά μέσα για την αναβάθμιση των πολιτικών, μεθόδων και υποδομών του, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB), με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority - EBA) και της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, και τις βέλτιστες διεθνείς τραπεζικές πρακτικές. Ο Όμιλος εφαρμόζει μια σαφώς προσδιορισμένη εγκριτική διαδικασία πιστοδοτήσεων, ανεξάρτητες αξιολογήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αποτελεσματικές πολιτικές διαχείρισης για όλους τους σημαντικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται, στην Ελλάδα και σε κάθε χώρα του εξωτερικού όπου δραστηριοποιείται. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τον Όμιλο αναθεωρούνται κυρίως σε ετήσια βάση.

Η Στρατηγική Κινδύνων και Κεφαλαίου, περιγράφει την κατεύθυνση του Ομίλου σχετικά με θέματα διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίων, την αποστολή και τους στόχους της διαχείρισης κινδύνων, τους ορισμούς των κινδύνων, τις βασικές αρχές διαχείρισης κινδύνων, το πλαίσιο διακυβέρνησης της διαχείρισης κινδύνων, τους στρατηγικούς στόχους και τις κύριες διοικητικές πρωτοβουλίες για την βελτίωση του υφιστάμενου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων.

Το μέγιστο ύψος των κινδύνων που προτίθεται να αναλάβει ο Όμιλος για την επιδίωξη των στρατηγικών του στόχων καθορίζεται στο εσωτερικό έγγραφο «Πλαίσιο διάθεσης για ανάληψη κινδύνων» μέσω ποσοτικών και ποιοτικών διατυπώσεων, που συμπεριλαμβάνουν και συγκεκριμένα όρια ανοχής ανά είδος κινδύνου. Οι βασικοί στόχοι του προσδιορισμού της διάθεσης

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ανάληψης κινδύνων είναι, η υποστήριξη της επιχειρηματικής ανάπτυξης του Ομίλου, η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής επάρκειας σε συνδυασμό με την επίτευξη υψηλής αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων και η συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Το επίπεδο ανάληψης κινδύνου επικοινωνείται με σαφήνεια σε όλο τον Όμιλο, καθορίζοντας την κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου και διαμορφώνοντας τη βάση στην οποία οι πολιτικές κινδύνου και τα αντίστοιχα όρια αυτών καθορίζονται, τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Μέσα στα πλαίσια ανάληψης κινδύνου (Risk Appetite Framework), η Τράπεζα έχει περαιτέρω βελτιώσει την διαδικασία αναγνώρισης κινδύνων καθώς και την μεθοδολογία αξιολόγησης του βαθμού σημαντικότητάς τους.

Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση όλων των κινδύνων είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για την αποτελεσματική Διαχείριση Κινδύνων. Ο Όμιλος στοχεύοντας να εξασφαλίσει μια συνολική εικόνα για τους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της στρατηγικής του, αναγνωρίζει τις νέες εξελίξεις έγκαιρα και αξιολογεί τις πιθανές επιπτώσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει τον κίνδυνο κλιματικής αλλαγής ως σημαντικό κίνδυνο και με βάση τις εποπτικές οδηγίες είναι στη διαδικασία προσαρμογής των πολιτικών και μεθοδολογιών αναγνώρισης και παρακολούθησης των σχετικών κινδύνων (σημ 5.2.5).

Επιτροπή Κινδύνων (ΕΚ του ΔΣ) - (Board Risk Committee - BRC)

Η ΕΚ του ΔΣ έχει ως αρμοδιότητα να υποστηρίξει το ΔΣ και να διασφαλίσει ότι ο Όμιλος έχει μια σαφώς καθορισμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου.

Η ΕΚ του ΔΣ αξιολογεί το προφίλ κινδύνων του Ομίλου, παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τα εγκεκριμένα επίπεδα διάθεσης και ανεκτικότητας ανάληψης κινδύνων και διασφαλίζει ότι ο Όμιλος έχει εφαρμόσει ένα πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου με τις κατάλληλες μεθοδολογίες, εργαλεία μοντελοποίησης, πηγές δεδομένων καθώς και επαρκές και καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό για να εντοπίζει, αξιολογεί, παρακολουθεί και να μετριάξει τους κινδύνους. Επιπλέον στην ΕΚ έχουν παρασχεθεί συγκεκριμένες εγκριτικές αρμοδιότητες.

Η ΕΚ του ΔΣ αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικούς διευθυντές, συνεδριάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο ΔΣ σε τριμηνιαία βάση και σε έκτακτες περιπτώσεις όταν κρίνεται αναγκαίο.

Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (MRC)

Η Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (Management Risk Committee - MRC) είναι μια διοικητική επιτροπή που συστήθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και η κύρια ευθύνη της είναι η επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η MRC υποβάλλει αναφορές προς την ΕΚ του ΔΣ για θέματα που σχετίζονται με κινδύνους και εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Η MRC υποστηρίζει τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου να αναγνωρίζει τους σημαντικούς κινδύνους, να τους θέτει άμεσα υπόψη της ΕΚ του ΔΣ, καθώς και να διασφαλίζει ότι οι ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες είναι επαρκείς για την ορθή διαχείριση των κινδύνων και τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου

Η Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου, με επικεφαλής τον Group Chief Risk Officer (GCRO), ενεργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές μονάδες και είναι υπεύθυνη για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, την επιμέτρηση και τη διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος. Αποτελείται από τη Γενική Διεύθυνση Πίστης του Ομίλου (GCGD), τον Τομέα Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου (GCCS), τον Τομέα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου του Ομίλου (GCRCACS), τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS), τον Τομέα Λειτουργικού Κινδύνου του Ομίλου (GORS), τον Τομέα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου (GMVGS), τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Λειτουργιών Διαχείρισης Κινδύνου του Ομίλου (GRMSPO), τον Τομέα Εποπτικών Σχέσεων & Σχεδιασμού Εξυγίανσης (SRRPS), τη Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων του Ομίλου (GCRD) και τη Διεύθυνση Ανάλυσης Κινδύνων (RAD).

Διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (MEA)

Ο Όμιλος σε συνέχεια της στρατηγικής συνεργασίας με την doValue S.p.A. και την επιτυχημένη μετάβαση στο νέο μοντέλο λειτουργίας για τη διαχείριση των NPEs, υλοποιεί το Στρατηγικό πλάνο των NPE μέσω της εφαρμογής του από την doValue Greece για το εκχωρημένο χαρτοφυλάκιο και τις επιτυχημένες συναλλαγές τιτλοποίησης.

Επιτροπή Διαχείριση Προβληματικών Δανειών (Troubled Assets Committee – TAC)

Η Troubled Assets Committee (TAC) έχει συσταθεί σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις και ο κύριος σκοπός της είναι να λειτουργεί ως ένα ανεξάρτητο όργανο, που παρακολουθεί στενά το προβληματικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας και την υλοποίηση της στρατηγικής διαχείρισης των MEA.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Remedial and Servicing Strategy (RSS)

Η Eurobank δημιούργησε τον Τομέα Remedial & Servicing Strategy (RSS) με αποστολή την εκπόνηση του σχεδίου μείωσης των NPE, τη στενή παρακολούθηση της συνολικής απόδοσης του NPE χαρτοφυλακίου καθώς και της σχέσης της Τράπεζας με την doValue Greece. Επιπρόσθετα, σε συνέχεια των δεσμεύσεων της Eurobank έναντι των εποπτικών απαιτήσεων παρακολούθησης του SRT σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας, ο RSS διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της ομαλής και έγκαιρης εκτέλεσης της σχετικής διαδικασίας και ότι τυχόν ελλείψεις επιλύονται κατάλληλα, παρέχοντας παράλληλα τυχόν απαιτούμενες διευκρινίσεις ή πρόσθετο υλικό που απαιτείται από τις εποπτικές αρχές.

Ο επικεφαλής του RSS αναφέρεται στο Γενικό Διευθυντή Στρατηγικής Ομίλου. Σε αυτό το πλαίσιο ο RSS, μεταξύ άλλων, είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα:

- Ανάπτυξη και ενεργή παρακολούθηση των MEA στόχων και του σχεδίου μείωσης τους
- Καθορισμός στρατηγικών αρχών, προτεραιοτήτων, πλαισίου πολιτικής και παρακολούθηση απόδοσης (Key Performance Indicators – KPIs) βάσει των οποίων η doValue Greece διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο
- Στενή παρακολούθηση της υλοποίησης των εγκεκριμένων στρατηγικών, καθώς και όλων των συμβατικών διατάξεων στο πλαίσιο των συμβατικών συμφωνιών που αφορούν την ανάθεση του Eurobank χαρτοφυλακίου στην doValue Greece συμπεριλαμβανομένου του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου του ERB Recovery DAC
- Παρακολούθηση της απόδοσης των τίτλων υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων και συνεργασία με το Group Risk, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου (SRT) και του Προγράμματος Εγγύησης Ελληνικών Τιτλοποιήσεων (HAPS).
- Προϋπολογισμός και παρακολούθηση των εξόδων και εσόδων της Τράπεζας που σχετίζονται με το ανατεθειμένο χαρτοφυλάκιο
- Στενή συνεργασία με την doValue Greece σε καθημερινή βάση για την επίτευξη των στόχων του Ομίλου
- Επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές

Επιχειρησιακοί στόχοι για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ)

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις του SSM για τη διαχείριση των NPE, τον Μάρτιο του 2023 ο Όμιλος υπέβαλε την Στρατηγική Διαχείρισης των NPE (NPE Management Strategy) για το 2023-2025, μαζί με τους ετήσιους στόχους για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα τόσο σε επίπεδο Τράπεζας όσο και σε επίπεδο Ομίλου. Το σχέδιο προβλέπει μείωση του δείκτη NPE του Ομίλου στο 5,2% στο τέλος του 2023 και στο 4,5% το 2025.

5.2.1 Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμών του κατά την ημερομηνία λήξης τους. Επίσης, ο πιστωτικός κίνδυνος συνδέεται με τον κίνδυνο της χώρας και τον κίνδυνο διακανονισμού, που αναλύονται παρακάτω:

A) Ο κίνδυνος χώρας είναι ο κίνδυνος ζημιών που προκύπτουν από διασυστορικές δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες και αφορά στην αβεβαιότητα που συνδέεται με την έκθεση σε μια συγκεκριμένη χώρα. Αυτή η αβεβαιότητα μπορεί να σχετίζεται με διάφορους παράγοντες συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου ζημιών λόγω εθνοποίησης, απαλλοτρίωσης, αναδιάρθρωσης του χρέους και μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

B) Ο κίνδυνος διακανονισμού είναι ο κίνδυνος που προκύπτει κατά την εκκαθάριση των πληρωμών, για παράδειγμα για συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων και των συναλλαγών νομισμάτων. Ο κίνδυνος προκύπτει όταν εμβάζονται χρηματικά ποσά προτού εξακριβωθεί ότι έχουν ληφθεί οι πληρωμές των αντισυμβαλλομένων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προκύπτει κυρίως από το δανεισμό ιδιωτών και επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των μέτρων προστασίας που παρέχονται, όπως χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές, καθώς και από άλλες δραστηριότητες, όπως επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους, εμπορικές δραστηριότητες, δραστηριότητες σε κεφαλαιαγορές και δραστηριότητες διακανονισμού. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κυριότερος κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, η διαχείρισή του γίνεται ενεργά, και παρακολουθείται στενά από εξειδικευμένες μονάδες διαχείρισης κινδύνων, οι οποίες αναφέρονται στον GCRO.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(α) Πιστοδοτική διαδικασία εγκρίσεων

Οι διαδικασίες έγκρισης των πιστοδοτήσεων και αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων είναι κεντροποιημένες σε επίπεδο χώρας. Ο επαρκής διαχωρισμός των καθηκόντων διασφαλίζει την ανεξαρτησία μεταξύ των στελεχών που είναι υπεύθυνοι για την σχέση με τον πελάτη, την διαδικασία έγκρισης και εκταμίευσης του δανείου, καθώς και την παρακολούθηση αυτού σε όλη τη διάρκεια του.

Επιτροπές Πιστοδοτήσεων

Η διαδικασία έγκρισης των πιστοδοτήσεων των επιχειρηματικών δανείων είναι κεντροποιημένη και πραγματοποιείται μέσω επιτροπών πιστοδοτήσεων με κλιμακούμενα εγκριτικά όρια. Οι βασικές επιτροπές είναι οι εξής:

- Επιτροπές Πιστοδοτήσεων (κεντρικές και τοπικές), οι οποίες είναι εξουσιοδοτημένες να εγκρίνουν νέες πιστοδοτήσεις, να ανανεώνουν ή να τροποποιούν για τοπικούς ομίλους τα υπάρχοντα όρια στα επίπεδα εγκρίσεών τους, τα οποία καθορίζονται με βάση τη συνολική έκθεση στον πιστούχο, την κατηγορία κινδύνου (υψηλή, μεσαία ή χαμηλή), όπως επίσης και την αξία και το είδος των παρεχόμενων εξασφαλίσεων,
- Επιτροπές Πιστωτικών Χειρισμών (ΕΠΙΧ), οι οποίες λαμβάνουν αποφάσεις για θέματα πιστοδοτήσεων και ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για πελάτες σε δυσχερή οικονομική θέση,
- Διεθνείς Επιτροπές Πιστοδοτήσεων (Περιφερειακή και Χωρών), που έχουν συσταθεί για πιστοδοτήσεις σε επιχειρηματικούς πελάτες των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό, εξουσιοδοτημένες να εγκρίνουν νέα όρια, να ανανεώνουν ή να τροποποιούν υφιστάμενα μέσα στα επίπεδα εγκριτικών ευχερειών τους, ανάλογα με τη συνολική έκθεση στον πιστούχο, την κατηγορία κινδύνου του (υψηλή, μεσαία ή χαμηλή), καθώς και με την αξία και το είδος των παρεχόμενων εξασφαλίσεων,
- Διεθνείς Επιτροπές Ειδικού Χειρισμού που έχουν συσταθεί για το χειρισμό επιχειρηματικών πιστούχων σε δυσχερή οικονομική θέση των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό.

Οι επιτροπές πιστοδοτήσεων συνεδριάζουν σε εβδομαδιαία βάση ή και συχνότερα, όταν αυτό απαιτείται.

Γενική Διεύθυνση Πίστης του Ομίλου

Σε ένα περιβάλλον αυξανόμενων απαιτήσεων για την αντιμετώπιση των κινδύνων, η Γενική Διεύθυνση Πίστης Ομίλου (ΓΔΠΟ) έχει ως αποστολή τη διαφύλαξη των στοιχείων του ενεργητικού της Τράπεζας και των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου μέσω της αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου, διατυπώνοντας τεκμηριωμένες συστάσεις ώστε ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος ανά δανειζόμενο (οφειλέτη) να θεωρείται αποδεκτός σύμφωνα με το Πλαίσιο Διάθεσης για Ανάλυση Κινδύνων που έχει εγκριθεί. Η ΓΔΠΟ διευθύνεται από τον Γενικό Διευθυντή Πίστης του Ομίλου ο οποίος αναφέρεται στον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου.

Οι αρμοδιότητες της ΓΔΠΟ αποτελούνται από δύο λειτουργίες δηλ. τον τομέα Διαχείρισης Πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των εγχώριων και αλλοδαπών δραστηριοτήτων (το τελευταίο μόνο για πελάτες που δραστηριοποιούνται διεθνώς και σημαντικά ανοίγματα των Διεθνών θυγατρικών), και του τομέα Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής αντίστοιχα, καλύπτοντας το φάσμα αναγκών του χαρτοφυλακίου SBB (Small Business Banking) και των ιδιωτών (στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια, δάνεια αυτοκινήτων και πιστωτικές κάρτες).

1. Πιστωτικός Έλεγχος Επιχειρηματικής Πίστης Ομίλου

(α) Εγχώριο και Ελληνικό χαρτοφυλάκιο: ο σκοπός του περιλαμβάνει την αξιολόγηση των πιστωτικών αιτημάτων που προέρχονται από μονάδες επιχειρηματικής πίστης του Ομίλου οι οποίες χειρίζονται μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις κάθε κατηγορίας κινδύνου και εξειδικευμένους τομείς δανεισμού όπως η Ναυτιλία και οι δομημένες χρηματοδοτήσεις (Structured Finance, Commercial Real Estate, Hotels & Leisure, Project Finance, M&A Financing) και Ιδιωτική Τραπεζική. Τα κύρια καθήκοντα της αντίστοιχης ρόλης εργασίας και των εμπλεκόμενων πιστωτικών μονάδων αφορούν τα ακόλουθα:

- Αξιολόγηση και σύνταξη ανεξάρτητης γνωμοδότησης κινδύνου για κάθε πιστωτικό αίτημα που περιλαμβάνει:
 - (i) αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου του πιστούχου λαμβάνοντας υπόψη ποιοτικούς και ποσοτικούς παράγοντες κινδύνου (όπως κινδύνους αγοράς, λειτουργικούς, διαρθρωτικούς και οικονομικούς),
 - (ii) προτάσεις για τη διαμόρφωση πιστοδοτικών συναλλαγών που να είναι ικανοποιητικά καλυμμένες και επαρκώς ελεγχόμενες από την Τράπεζα και,
 - (iii) Αξιολόγηση και επιβεβαίωση των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων για κάθε πιστούχο ώστε να αντικατοπτρίζουν τους αντίστοιχους κινδύνους

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου σε όλες τις επιτροπές πιστοδοτήσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες εγκρίσεων Πιστοδοτήσεων
- Ενεργή συμμετοχή σε εποπτικούς ελέγχους και σε σημαντικά εσωτερικά έργα της Τράπεζας, παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση, εμπειρία και υποστήριξη σε άλλες διευθύνσεις της Τράπεζας,
- Προετοιμασία εξειδικευμένων αναφορών προς τη Διοίκηση σε τακτική βάση, σε σχέση με τους 25 μεγαλύτερους πιστοδοτούμενους ομίλους της Τράπεζας και στατιστικά αναφορικά με τις εγκρίσεις νέων και μοχλευμένων χρηματοδοτήσεων

(β) **Χαρτοφυλάκιο Διεθνών Θυγατρικών:** Η ΓΔΠΟ μέσω του εξειδικευμένου Διεθνούς Πιστωτικού Τομέα (ICS) είναι υπεύθυνη να συμμετέχει ενεργά στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την επισκόπηση της λειτουργίας κάλυψης πιστώσεων για το εμπορικό χαρτοφυλάκιο των Διεθνών Θυγατρικών που καλύπτουν τη Βουλγαρία, την Κύπρο, τη Σερβία, το υπολειπόμενο χαρτοφυλάκιο της Ρουμανίας (Περίμετρος Β) και τμήμα του χαρτοφυλακίου δανείων του Λουξεμβούργου (συμπεριλαμβανομένου του Λονδίνου). Επιπλέον, τα καθήκοντα και οι ευθύνες της αντίστοιχης μονάδας επισημαίνονται παρακάτω:

- Συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου σε όλες τις Διεθνείς επιτροπές (Περιφερειακή και Ειδικού Χειρισμού) και τις Επιτροπές Κινδύνου της χώρας (CRC) ,
- Συμμετοχή στις συνεδριάσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης Ειδικού Χειρισμού για τη Βουλγαρία και τη Σερβία οι οποίες παρακολουθούν και αποφασίζουν την στρατηγική των προβληματικών επιχειρηματικών σχέσεων με δανειακά υπόλοιπα μεγαλύτερα ενός ορίου που από κοινού θέτει ο Τομέας Διεθνούς Πίστης και ο Τομέας TAG της κάθε χώρας,
- Παροχή συμβουλών για βέλτιστες πρακτικές στις μονάδες πιστοδοτήσεων των θυγατρικών στο εξωτερικό.

Η ΓΔΠΟ είναι επίσης υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων των επιτροπών πιστώσεων, τη διανομή του αντίστοιχου υλικού και την τήρηση των πρακτικών συνεδριάσεων των αντίστοιχων Επιτροπών Πιστώσεων.

2. Πιστωτικός Έλεγχος Λιανικής Τραπεζικής Ομίλου

Ο σκοπός του Τομέα Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου και Πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι η αξιολόγηση των αιτημάτων, που υποβάλλονται από τις μονάδες Λιανικής Τραπεζικής, σε σχέση με δανειζόμενους του λιανικού χαρτοφυλακίου (Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και Ιδιώτες), για τις οποίες απαιτείται αξιολόγηση από την GCGD σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής Εγκριτικής Διαδικασίας. Τα κύρια καθήκοντα του Retail Credit Risk συνοψίζονται παρακάτω:

- Αξιολόγηση των πιστωτικών αιτημάτων σε ευθυγράμμιση με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου όπως αυτά περιγράφονται στο αντίστοιχο Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής
- Ανάλυση και αξιολόγηση παραγόντων κινδύνου ανάλογα με το είδος του πιστωτικού αιτήματος
- Προετοιμασία ανεξάρτητης Πιστωτικής Εισήγησης που θα περιλαμβάνει την επίσημη τοποθέτηση της GCGD για το αίτημα και θα επιβεβαιώνει, όπου απαιτείται, την Αξιολόγηση (Rating) για κάθε Δανειολήπτη στο χαρτοφυλάκιο του, διασφαλίζοντας ότι οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν αντικατοπτρίζονται δεόντως στην Αξιολόγηση
- Συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου στις πιστοδοτικές επιτροπές με βάση τις εγκριτικές διαδικασίες, σύμφωνα με τα Εγκριτικά Κλιμάκια που ορίζονται στο Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής
- Μεταφορά πιστωτικών γνώσεων και εξειδίκευσης, καθώς και υποστήριξη σε στελέχη του Δικτύου για πιστωτικά θέματα

(β) Παρακολούθηση Πιστωτικού Κινδύνου

Τομέας Πιστωτικού Ελέγχου Ομίλου

Ο Τομέας Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου παρακολουθεί και αξιολογεί την ποιότητα όλων των δανειακών χαρτοφυλακίων και λειτουργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας. Ο Τομέας Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου αναφέρεται απευθείας στον GCRO.

Οι κύριες δραστηριότητες του Τομέα Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- επίβλεψη, υποστήριξη και συντήρηση των συστημάτων διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας και απομείωσης που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου,
- παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης των δανειακών χαρτοφυλακίων του Ομίλου,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- επίβλεψη και έλεγχο των μονάδων διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου των θυγατρικών του εξωτερικού,
- τακτική παρακολούθηση και παρουσίαση ανά τρίμηνο της συνολικής εικόνας των πιστωτικών ανοιγμάτων στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, με συνοδευτικές αναλύσεις,
- παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των υιοθετημένων στρατηγικών και προτεινόμενων λύσεων σχετικά με την αντιμετώπιση και επίτευξη των στόχων μείωσης των μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPEs), όπως αυτοί κοινοποιήθηκαν και συμφωνήθηκαν με τις Εποπτικές Αρχές,
- πραγματοποίηση ελέγχων φακέλων πιστοδοτήσεων και σύνταξη γραπτών αναφορών προς τη Διοίκηση για την ποιότητα όλων των δανειακών χαρτοφυλακίων του Ομίλου και την τήρηση των υφιστάμενων κανονισμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA),
- επίβλεψη και έλεγχος ότι οι ταξινομήσεις ανοιγμάτων κατά EBA γίνονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις και οδηγίες,
- συμμετοχή στην έγκριση νέων πιστωτικών πολιτικών και νέων δανειακών προϊόντων,
- συμμετοχή στην Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων,
- παρουσία στις συνεδριάσεις των εγκριτικών Επιτροπών Πιστοδοτήσεων, καθώς επίσης και των Επιτροπών Πιστωτικών Χειρισμών χωρίς δικαίωμα ψήφου,
- χάραξη της πολιτικής προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου και επιμέτρηση των προβλέψεων των ελληνικών δανειακών χαρτοφυλακίων καθώς και δημιουργία σχετικών αναφορών προς τη Διοίκηση,
- τακτική αξιολόγηση της επάρκειάς των προβλέψεων για όλα τα δανειακά χαρτοφυλάκια του Ομίλου,
- σύνταξη, σε συνεργασία με τις αρμόδιες δανειακές μονάδες, των εγχειριδίων πιστωτικής πολιτικής για τους ενήμερους πελάτες,
- παροχή καθοδήγησης και παρακολούθηση της διαδικασίας σχεδιασμού και αξιολόγησης των πιστωτικών πολιτικών πριν την έγκρισή τους από τη Διοίκηση,
- παρακολούθηση της τήρησης της συχνότητας των εκτιμήσεων των εξασφαλίσεων με ακίνητα, σύμφωνα με την πολιτική και τις διαδικασίες αποτίμησης των εξασφαλίσεων της τράπεζας,
- παρακολούθηση των εποπτικών, κανονιστικών εξελίξεων, νέων τάσεων και βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του προκειμένου να ενημερώνεται άμεσα η Διοίκηση και να προτείνει τις απαιτούμενες ενέργειες.

Τομέας Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου

Ο Τομέας Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου του Ομίλου αναπτύσσει και συντηρεί τα μοντέλα αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου για τα δανειακά χαρτοφυλάκια του Ομίλου, υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, διενεργεί ασκήσεις προσομοίωσης (stress test) καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις (forecasts) των παραμέτρων κινδύνων. Ο Τομέας αναφέρεται στον GCRO.

Συγκεκριμένα, οι κύριες δραστηριότητες του Τομέα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου περιλαμβάνουν:

- έλεγχο, επιμέτρηση και παρακολούθηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων που απορρέουν από το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας καθώς και των αναφορών προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές (EKT/SSM),
- διαχείριση της ανάπτυξης, εφαρμογής, και παρακολούθησης των εσωτερικών μοντέλων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου καθώς και των μοντέλων IFRS9 ,
- επιμέτρηση, παρακολούθηση των παραμέτρων κινδύνου (υποχρέωσης (probability of default - PD), της ζημιάς δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (loss given default - LGD , και της έκθεσης κατά την αθέτηση υποχρέωσης (exposure at default - EAD) για σκοπούς αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας, καθώς και την εκτίμηση σχετικών παραμέτρων κινδύνου (όπως αυτήν της πιθανότητας αθέτησης - PD κατά το επόμενο 12μηνο καθώς επίσης και για καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των δανείων) για σκοπούς υπολογισμού απομείωσης,,
- αξιολόγηση της ομαδοποίησης των δανειακών ανοιγμάτων, διασφάλιση της ομοιογένειάς τους σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου και τα ΔΠΧΑ,
- επαναξιολόγηση και επανακαθορισμός του ορίου σχετικά με τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR threshold) σύμφωνα με το πρότυπο IFRS 9,
- μηνιαίος υπολογισμός της κεφαλαιακής επάρκειας (Pillar 1) και προετοιμασία των σχετικών αναφορών (Common Reporting - COREP, Supervisory Review and Evaluation Process - SREP) προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές σε τριμηνιαία βάση,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- συμμετοχή στην προετοιμασία του επιχειρηματικού πλάνου, του πλάνου που αφορά τους στόχους μείωσης των ΜΕΑ και του πλάνου ανασυγκρότησης (recovery plan) του Ομίλου σε σχέση με την εξέλιξη της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τα δανειακά χαρτοφυλάκια (εκτιμώμενες προβλέψεις και σταθμισμένο ενεργητικό - RWAs) καθώς επίσης και συμμετοχή στις αρμόδιες επιτροπές,
- διενέργεια stress tests για εσωτερικούς και εποπτικούς σκοπούς (EBA/SSM) και συντήρηση της υποδομής για τη διενέργεια αυτών των ασκήσεων,
- συντονισμός της διενέργειας των stress test για τα δανειακά χαρτοφυλάκια σε επίπεδο Ομίλου,
- προετοιμασία αναλύσεων πιστωτικού κινδύνου για την αξιολόγηση της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου (ICAAP) με βάση τον Πυλώνα 2,
- προετοιμασία των δημοσιοποιήσεων του Πυλώνα 3 για τον πιστωτικό κίνδυνο,
- προετοιμασία τακτικών αναφορών προς τον GCRO, την MRC και την BRC για: τα αποτελέσματα επικύρωσης των μοντέλων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου, την εξέλιξη των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου (PD, LGD, EAD), τριμηνιαία αναφορά για τις ρυθμίσεις, vintage analysis και default/redefault statistics,
- καθοδήγηση, παρακολούθηση και επίβλεψη των διευθύνσεων Πιστωτικού Κινδύνου των θυγατρικών σε ό,τι αφορά τη μοντελοποίηση, τις μεθοδολογίες για την διενέργεια stress tests και άλλα θεσμικά θέματα αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο,
- παρακολούθηση και καθοδήγηση των θυγατρικών του εξωτερικού για θέματα που άπτονται του πιστωτικού κινδύνου ICAAP, διενέργεια stress tests και λοιπών εποπτικών θεμάτων, σύμφωνα με τα πρότυπα του Ομίλου, καθώς και την επισκόπηση ασκήσεων stress test σε τοπικό επίπεδο,
- υποστήριξη των επιχειρηματικών μονάδων στη χρήση μοντέλων πιστωτικού κινδύνου για λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων και αποφάσεων για σκοπούς χρηματοδότησης, στην εκτίμηση της κεφαλαιακής επίπτωσης των στρατηγικών πρωτοβουλιών και στην ανάπτυξη και χρήση των μετρικών που σχετίζονται με κινδύνους όπως η προσαρμοσμένη τιμολόγηση βάση κινδύνων, ο δείκτης απόδοσης κεφαλαίου προσαρμοσμένης στον κίνδυνο (RAROC-Risk Adjusted Return on Capital) κλπ. και
- παροχή βοήθειας στον Τομέα Remedial Servicing Strategy (RSS) του Ομίλου στην αξιολόγηση της επίπτωσης του κινδύνου για διάφορα προγράμματα και προϊόντα.

Τομέας Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων Ομίλου

Ο Τομέας Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου συστάθηκε το Σεπτέμβριο του 2018 έχοντας ως κύρια αποστολή:

- τη σύσταση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διακυβέρνησης και επικύρωσης των μοντέλων, και
- την ανεξάρτητη επικύρωση της τεχνικής και λειτουργικής αρτιότητας όλων των μοντέλων που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο και των παραμέτρων τους, καθώς και τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου.

Πιο συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες του τομέα περιγράφονται ως εξής:

- προετοιμασία και επικαιροποίηση του πλαισίου μοντέλων του Ομίλου (που περιλαμβάνει ορισμό μοντέλου, ρόλους ανά μοντέλο, αρχές και μεθοδολογία κατηγοριοποίησης μοντέλων, αρχές επικύρωσης μοντέλων, κατάταξη σημαντικότητας και καθορισμός ορίων σημαντικότητας, διαχείριση μητρώου μοντέλων, κλπ.),
- δημιουργία και επικαιροποίηση του Μητρώου Μοντέλων του Ομίλου,
- Ανασκόπηση της κατηγοριοποίησης των μοντέλων σύμφωνα με την προβλεπόμενη μεθοδολογία του Πλαισίου Μοντέλων του Ομίλου,
- προετοιμασία και επικαιροποίηση του Πλαισίου Επικύρωσης Μοντέλων του Ομίλου και παροχή υποστήριξης στις θυγατρικές του Ομίλου κατά την εφαρμογή του,
- παρακολούθηση για τυχόν τροποποιήσεις στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ σχετικά με την επικύρωση μοντέλων,
- υποβολή προτάσεων και παραπομπή για έγκριση των ποσοτικών ορίων με σκοπό την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων επικύρωσης των μοντέλων,
- διενέργεια ελέγχων επικύρωσης μοντέλων σύμφωνα με το Πλαίσιο Επικύρωσης Μοντέλων του Ομίλου κα τις εποπτικές απαιτήσεις,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- προετοιμασία λεπτομερών αναφορών για τα αποτελέσματα επικύρωσης των μοντέλων σύμφωνα με τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του επικυρωμένου μοντέλου και υποβολή προς την Επιτροπή Κινδύνων (BRC) σε ετήσια βάση τυχόν προτεινόμενου σχεδίου αποκατάστασης,
- διανομή των αποτελεσμάτων σχετικά με τον έλεγχο επικύρωσης των μοντέλων στην BRC ή MRC του Ομίλου σε συνέχεια ενημέρωσης του CRO του Ομίλου, όπου κρίνεται αναγκαίο,
- προετοιμασία σχεδίου δράσης τυχόν ενεργειών αποκατάστασης ως αποτέλεσμα των ελέγχων που εφαρμοστήκαν σχετικά με την επικύρωση των μοντέλων και παραπομπή του σχεδίου προς έγκριση από την αρμόδια Διοικούσα Αρχή,
- συμμετοχή στη διαδικασία έγκρισης των νέων μοντέλων τα οποία αξιολογούν την ακρίβεια και καταλληλότητα των συστημάτων διαβάθμισης, και
- παρακολούθηση πρακτικών του κλάδου σχετικά με την ανάπτυξη και χρήση των μοντέλων καθώς και παρακολούθηση σχετικών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΚΤ και περιορισμών.

Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου

Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (Group Market and Counterparty Risk-GMCRS) έχει την ευθύνη για την επιμέτρηση, παρακολούθηση και τακτική αναφορά της έκθεσης του Ομίλου στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου (κίνδυνος εκδότη και κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου αγοράς), ο οποίος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της μονάδας διαχείρισης διαθεσίμων, όπως συναλλαγές χρεογράφων και παραγώγων, συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης τίτλων, τοποθετήσεις στην διατραπεζική αγορά κλπ..

Επιπρόσθετα, ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) παρακολουθεί και αναφέρει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα πιστωτικά όρια χωρών, την αντίστοιχη έκθεσή σε κινδύνους και αναφέρει υπερβάσεις των ορίων στη Διοίκηση και τις Επιτροπές. Ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) χρησιμοποιεί μια αναλυτική μέθοδο, η οποία έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Κινδύνων (BRC), για τον προσδιορισμό του αποδεκτού επιπέδου κινδύνου ανά χώρα, συμπεριλαμβανομένων των χωρών στις οποίες ο Όμιλος έχει στρατηγική παρουσία.

Ο Όμιλος θεσπίζει όρια κινδύνου αντισυμβαλλόμενου, τα οποία βασίζονται κυρίως στην πιστοληπτική διαβάθμιση του αντισυμβαλλόμενου, όπως αυτή παρέχεται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, στην κατηγορία του προϊόντος και τη ληκτότητα της συναλλαγής (π.χ. όρια ποσού και διάρκειας των καθαρών ανοιχτών θέσεων σε παράγωγα, της έκθεσης σε κυβερνητικά ομόλογα, εταιρικά χρεόγραφα, χρεόγραφα καλυμμένα με περιουσιακά στοιχεία κλπ.).

Ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) διατηρεί και επικαιροποιεί τα συστήματα παρακολούθησης των ορίων και διασφαλίζει την ορθότητα και τη συμμόρφωση των ορίων όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις πολιτικές της Τράπεζας, όπως εγκρίθηκαν από τα αρμόδια διοικητικά όργανα του Ομίλου.

Η χρήση των ανωτέρω ορίων, τυχόν υπερβάσεις αυτών, καθώς και η συνολική έκθεση ανά θυγατρική Ομίλων, ανά αντισυμβαλλόμενο και κατηγορία προϊόντος παρακολουθούνται από τον τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) σε καθημερινή βάση. Οι συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της τελικής έκθεσης.

Επιπλέον, ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) διασφαλίζει ότι η έκθεση που προκύπτει από αντισυμβαλλόμενους είναι σύμφωνη με το συγκεκριμένο πλαίσιο ορίων κάθε χώρας. Το σύστημα μέτρησης και αναφορών της έκθεσης στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου που χρησιμοποιείται από τον τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) είναι επίσης διαθέσιμο στις διευθύνσεις διαχείρισης διαθεσίμων των θυγατρικών του Ομίλου, επιτρέποντάς τους να παρακολουθούν τόσο την έκθεση όσο και τα διαθέσιμα όρια ανά αντισυμβαλλόμενο.

Επιπρόσθετα, για το χαρτοφυλάκιο εταιρικών ομολόγων της Τράπεζας, ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) επιμετρά και επιβλέπει σε καθημερινή βάση τα συνολικά ονομαστικά όρια, την κλαδική συγκέντρωση και τη μέγιστη θέση ανά εκδότη. Επίσης, χρησιμοποιεί ένα εργαλείο επιμέτρησης για την παρακολούθηση πιθανών υποβαθμίσεων πιστωτικής διαβάθμισης και της ιδιάζουσας διεύρυνσης επιτοκιακού περιθωρίου (spread widening) από την αγορά ενημερώνοντας τη Διοίκηση και τις σχετικές Επιτροπές για κάθε υπέρβαση.

Ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) εφαρμόζει τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς και διασφαλίζει την συμμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων μερών στα όρια των πολιτικών και διαδικασιών. Σε αυτή την

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

κατεύθυνση, για διάφορες μονάδες και θυγατρικές εξωτερικού, ο τομέας GMCRS παρέχει υποστήριξη και καθοδήγηση για την εφαρμογή των οδηγιών και πολιτικών αναφορικά με τα όρια.

Επιπλέον, ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCRS) προετοιμάζει εξειδικευμένες αναφορές για τη Διοίκηση/Επιτροπές μαζί με τακτικές αναφορές που περιλαμβάνουν την αναφορά για την έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο και μία αναφορά που βασίζεται στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής (Lifetime Expected Losses) της έκθεσης προς το Ελληνικό Δημόσιο.

(γ) Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο

Ο κύριος σκοπός των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, είναι η διασφάλιση της διαθεσιμότητας των συμφωνηθέντων κεφαλαίων στους πελάτες. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια, καθώς αντιπροσωπεύουν ανέκκλητες διαβεβαιώσεις ότι ο Όμιλος θα προβεί σε πληρωμές, σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν μπορεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του προς τρίτους. Οι ενέγγυες πιστώσεις, οι οποίες είναι γραπτές δεσμεύσεις του Ομίλου, εκ μέρους ενός πελάτη που εξουσιοδοτεί κάποιον τρίτο να εκδίδει διαταγές πληρωμής εις βάρος του Ομίλου, μέχρι ενός προκαθορισμένου ποσού και υπό ειδικούς όρους και συνθήκες, είναι εξασφαλισμένες από το υποκείμενο φορτίο εμπορευμάτων που σχετίζονται και συνεπώς φέρουν μικρότερο κίνδυνο από ότι ένα δάνειο. Οι δεσμεύσεις για επέκταση της πίστωσης αντιπροσωπεύουν συμβατικές υποχρεώσεις για παροχή πίστωσης με προκαθορισμένους όρους και προϋποθέσεις (σημ. 42) σε μορφή δανείων, εγγυήσεων ή ενέγγυων πιστώσεων για τις οποίες ο Όμιλος συνήθως εισπράττει προμήθεια δέσμευσης. Οι δεσμεύσεις αυτές είναι ανέκκλητες μέχρι τη λήξη της πίστωσης ή μπορούν να ανακληθούν μόνο μετά από σημαντικό δυσμενές γεγονός.

(δ) Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο Όμιλος καθορίζει τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, με την επιβολή ορίων έκθεσης ανά πιστούχο ή ομάδα πιστούχων και ανά κλάδο δραστηριότητας. Η έκθεση σε κάθε πιστούχο περιορίζεται περαιτέρω με υπό-όρια που καλύπτουν την έκθεση σε στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού, και με ημερήσια όρια κινδύνου διακανονισμού σε σχέση με εμπορεύσιμες συναλλαγές, όπως προθεσμιακά συμβόλαια ξένου συναλλάγματος.

Αυτού του είδους οι κίνδυνοι παρακολουθούνται σε περιοδική βάση και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη αναθεώρηση. Οι συγκεντρώσεις κινδύνου παρακολουθούνται τακτικά και αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (Board Risk Committee – BRC). Οι αναφορές αυτές περιλαμβάνουν τα 25 μεγαλύτερα πιστωτικά ανοίγματα, τους κυριότερους πελάτες υπό επιτήρηση και προβληματικούς πελάτες, ανάλυση ανά κλάδο, ανάλυση ανά βαθμίδα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας, βαθμού καθυστέρησης και τα δανειακά χαρτοφυλάκια ανά χώρα.

(ε) Συστήματα διαβάθμισης

Διαβάθμιση επιχειρηματικών δανείων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διαφορετικά συστήματα αξιολόγησης των επιχειρήσεων-πιστούχων, προκειμένου να προσδιορίζονται ορθότερα οι κίνδυνοι από πιστούχους με διαφορετικά χαρακτηριστικά. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα ακόλουθα συστήματα διαβάθμισης για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο:

- Το μοντέλο Moody's Risk Analyst («MRA») ή η «Θεμελιώδης Ανάλυση» («Fundamental Analysis» - «FA») χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του κινδύνου των δανειοληπτών Επιχειρηματικής Πίστης.
- Το μοντέλο της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης («Internal Credit Rating» – «ICR») για πελάτες που δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθούν με το MRA.
- Το μοντέλο Αξιολόγησης Συναλλαγών («Transactional Rating», «TR») έχει αναπτυχθεί για την αξιολόγηση του κινδύνου συναλλαγών λαμβάνοντας υπόψη τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις/εγγυήσεις.
- Τα μοντέλα της ειδικής (slotting) διαβάθμισης χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του κινδύνου ειδικών εκθέσεων που αποτελούν μέρος των ειδικών χρηματοδοτήσεων επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου.
- Τέλος, πραγματοποιείται αξιολόγηση της βιωσιμότητας του πιστούχου και προσδιορίζονται οι ενδείξεις απομείωσης χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα «Πιθανή Αδυναμία Πληρωμής» (Unlikely to Pay – UTP) στον έλεγχο απομείωσης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι λειτουργίες των MRA, ICR, slotting, UTP υποστηρίζονται από την υπολογιστική πλατφόρμα του CreditLens (“CL”) που παρέχεται από εξωτερικό πάροχο (Moody’s Analytics), ενώ το TR έχει αναπτυχθεί εσωτερικά και υποστηρίζεται από τις λειτουργικές εφαρμογές της Τράπεζας.

Το MRA ακολουθεί την προσέγγιση της «Θεμελιώδους Ανάλυσης» (FA) των Moody’s. Τα FA μοντέλα ανήκουν στην οικογένεια των μοντέλων που ορίζονται ως «Συστήματα Γνώσεων» (Knowledge Based Systems) και βασίζονται στην προσέγγιση της πιθανολογικής αιτιολογίας. Χρησιμοποιούν ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες για τις επιχειρήσεις, προκειμένου να αξιολογήσουν την φερεγγυότητά τους και να διαβαθμίσουν την πιστοληπτική τους ικανότητα. Ειδικότερα, το MRA λαμβάνει υπόψη τους ισολογισμούς, τα οικονομικά αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης, για να υπολογίσει βασικούς δείκτες. Η ανάλυση δεικτών περιλαμβάνει αξιολογήσεις της τάσης του κάθε δείκτη στην διάρκεια πολλαπλών περιόδων, τόσο σε επίπεδο κλίσης των μεταβολών όσο και μεταβλητότητας της τάσης. Επίσης, συγκρίνει την τιμή του δείκτη της πιο πρόσφατης περιόδου με τις τριμηνιαίες τιμές δεικτών για συγκρίσιμες ομάδες ομοειδών δραστηριοτήτων. Επιπρόσθετα, το MRA τροφοδοτείται με μία σειρά ποιοτικών παραγόντων που χρησιμοποιούνται ευρέως και σχετίζονται με την ποιότητα της διοίκησης της επιχείρησης, την διαβάθμιση της επιχείρησης στον κλάδο δραστηριοποίησής της και τον θεωρούμενο κίνδυνο του κλάδου. Το MRA χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση όλων των επιχειρήσεων που τηρούν πλήρη φορολογικά βιβλία, ανεξάρτητα από την νομική τους μορφή, και προσαρμόζεται στο ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Το MRA δεν απευθύνεται σε ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν διαφορετικές λογιστικές μεθόδους για να συντάξουν τις οικονομικές τους καταστάσεις όπως οι ασφαλιστικές και οι χρηματιστηριακές εταιρείες. Επιπρόσθετα, νεοσύστατες επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν παρουσιάσει οικονομικά στοιχεία για τουλάχιστον δύο ετήσιες οικονομικές περιόδους δεν μπορούν να αξιολογηθούν με το MRA. Στις περιπτώσεις αυτές, αξιοποιείται η «Εσωτερική Πιστοληπτική Διαβάθμιση» (“Internal Credit Rating”/“ICR”) η οποία συνίσταται στην αξιολόγηση ενός συνόλου παραγόντων ομαδοποιημένων σε τρεις κύριες ενότητες που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένους τομείς ανάλυσης: Οικονομικών Στοιχείων, Ποιοτικά Κριτήρια και Ανάλυση Συμπεριφοράς. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος διενεργεί συνολική αξιολόγηση των επιχειρήσεων, η οποία βασίζεται τόσο στη διαβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου (MRA ή ICR) όσο και στις εξασφαλίσεις και εγγυήσεις της παρεχόμενης πίστωσης, τακτικά σε κάθε πιστοληπτική αξιολόγηση. Το 2021 σε συνδυασμό με την εφαρμογή του νέου ορισμού Αθέτησης, η Τράπεζα προχώρησε στην αναπροσαρμογή των παραμέτρων (calibration) των μοντέλων MRA και ICR, τα οποία εγκρίθηκαν από τις εποπτικές αρχές.

Αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο των Ειδικών Χρηματοδοτήσεων (για το οποίο η Τράπεζα χρησιμοποιεί μοντέλα ειδικής διαβάθμισης) και σε συνάφεια με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA), το οποίο περιλαμβάνει τα πιστωτικά ανοίγματα σε επιχειρήσεις που έχουν ειδικά δημιουργηθεί για να χρηματοδοτήσουν ή να χειριστούν φυσικά περιουσιακά στοιχεία, όπου η πρωταρχική πηγή εσόδου και αποπληρωμής της υποχρέωσης συνδέεται άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα στοιχεία ενεργητικού. Κατά συνέπεια, τρεις κατηγορίες δανείων που συμπεριλαμβάνονται στις Ειδικές Χρηματοδοτήσεις είναι: Χρηματοδότηση Έργων (αξιολογούνται με το Υπόδειγμα της Χρηματοδότησης Έργων), Εμπορικά Ακίνητα (αξιολογούνται με τα Υποδείγματα των CRE για επενδύσεις και CRE για αξιοποιήσιμες ακινήτων) και Χρηματοδότηση Αντικειμένων (αξιολογούνται με το Υπόδειγμα της Χρηματοδότησης Αντικειμένων ειδικά προσαρμοσμένο για το χαρτοφυλάκιο Ναυτιλίας).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος έχει αναπτύξει έναν έλεγχο Πιθανής Αδυναμίας Πληρωμής/έλεγχο απομείωσης. Η αδυναμία πληρωμής αναφέρεται σε περιπτώσεις όπου ο Δανειολήπτης εκτιμάται ότι δεν είναι πιθανό να τηρήσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την ρευστοποίηση εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε ληξιπρόθεσμου ποσού ή των ημερών καθυστέρησης (λιγότερο από 90 ημέρες). Ο έλεγχος απομείωσης ο οποίος διεξάγεται για όλους τους δανειολήπτες κατά τη διάρκεια της πιστοληπτικής αξιολόγησης, εφαρμόζεται στην πλατφόρμα αξιολόγησης κινδύνου (CreditLens) και περιλαμβάνει ορισμένες ξεκάθαρες ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής. Αυτές διαχωρίζονται σε Hard και Soft ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (Hard και Soft UTP triggers).

- Hard UTP triggers οδηγούν άμεσα στην αναγνώριση ενός μη εξυπηρετούμενου δανείου (αυτόματη ταξινόμηση ως MEA), αφού στις περισσότερες περιπτώσεις αυτά τα γεγονότα, από τη φύση τους, εκπληρούν τον ορισμό της αδυναμίας πληρωμής και υπάρχει ελάχιστος χώρος για περαιτέρω διερμηνεία.
- Soft UTP triggers όταν ισχύουν, δε σημαίνει αυτόματα ότι το άνοιγμα είναι μη εξυπηρετούμενο, αλλά ότι πρέπει να πραγματοποιηθεί μια λεπτομερής αξιολόγηση (αξιολόγηση πριν την ταξινόμηση ως MEA).

Η Τράπεζα έχει περαιτέρω ενισχύσει την αξιολόγηση των μοντέλων πιστωτικού κινδύνου των επιχειρήσεων συνδέοντας την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου με μακροοικονομικούς παράγοντες επιτρέποντας την πρόβλεψη μετάβασης των διαβαθμίσεων κάτω από διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια (βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα συστήματα διαβάθμισης που αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελούν αναπόσπαστο μέρος στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και διαχείρισης κινδύνων στις πιστοδοτήσεις επιχειρήσεων:

- στην έγκριση ή απόρριψη πιστοδοτικών ορίων, τόσο στην αρχική έγκριση όσο και στην διαδικασία ανανέωσης ορίων,
- στην κατανομή επαρκών επιπέδων για την έγκριση πιστοδοτικών ορίων,
- στην τιμολόγηση η οποία προσαρμόζεται στον κίνδυνο
- στον υπολογισμό της προστιθέμενης αξίας από μια δανειακή σχέση (Economic Value Added) και την κατανομή εσωτερικού κεφαλαίου και
- στον υπολογισμό απομείωσης (κριτήρια για κατάταξη σε στάδια πιστωτικού κινδύνου και μεταγενέστερη εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βάσει των προβλεπόμενων παραμέτρων κινδύνου).

Διαβάθμιση δανείων λιανικής τραπεζικής

Ο Όμιλος αξιολογεί την διαβάθμιση των δανείων λιανικής τραπεζικής, βάσει στατιστικών μοντέλων τόσο κατά την έναρξη της χρηματοδότησης, όσο και σε διαρκή βάση, λαμβάνοντας υπόψη και τα υποδείγματα συμπεριφοράς (behavioral scorecards). Τα μοντέλα αυτά έχουν αναπτυχθεί για να προβλέπουν, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (probability of default), την ζημία εφόσον υπάρξει αθέτηση (loss given default) και την έκθεση κατά την αθέτηση. Επίσης καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των προϊόντων της λιανικής τραπεζικής (πιστωτικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, μη εξασφαλισμένες ανακυκλούμενες χρηματοδοτήσεις, δάνεια για αγορά αυτοκινήτου, προσωπικά δάνεια, στεγαστικά δάνεια και χρηματοδοτήσεις μικρών επιχειρήσεων).

Τα μοντέλα αναπτύχθηκαν βάσει ιστορικών στοιχείων τόσο της Τράπεζας όσο και εξωτερικών βάσεων πιστωτικών δεδομένων. Τα υποδείγματα συμπεριφοράς υπολογίζονται αυτόματα σε μηνιαία βάση, διασφαλίζοντας έτσι ότι η εκτίμηση για τον πιστωτικό κίνδυνο είναι επικαιροποιημένη.

Τα μοντέλα χρησιμοποιούνται στην εγκριτική διαδικασία, στη διαχείριση των πιστοδοτικών ορίων, καθώς και στο πλαίσιο της διαδικασίας είσπραξης για την προτεραιοποίηση των δανειακών λογαριασμών προς άμεση ενέργεια. Επίσης, συχνά τα μοντέλα χρησιμοποιούνται στην κατηγοριοποίηση των πελατών κατά πιστωτικό κίνδυνο και για την τιμολόγηση βάσει πιστωτικού κινδύνου συγκεκριμένων τομέων και νέων προϊόντων, καθώς επίσης και στον υπολογισμό της προστιθέμενης οικονομικής αξίας από μια δανειακή σχέση (Economic Value Added) και του δείκτη RAROC (Risk Adjusted Return on Capital).

Τα συστήματα διαβάθμισης που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα πληρούν τις απαιτήσεις της Μεθοδολογίας Εσωτερικής Αξιολόγησης της Βασιλείας III (Basel III IRB approach). Η Τράπεζα είναι πιστοποιημένη σε IRB από το 2008 για τα ελληνικά χαρτοφυλάκια, τόσο τα επιχειρηματικά όσο και τα χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής (όπως περιγράφεται στις γνωστοποιήσεις της Βασιλείας III, Πυλώνας 3, τα οποία είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο της Τράπεζας).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα έχει περαιτέρω ενισχύσει την αξιολόγηση των μοντέλων πιστωτικού κινδύνου της λιανικής πίστης, συνδέοντας την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου με μακροοικονομικούς παράγοντες επιτρέποντας την πρόβλεψή τους για πάνω από ένα χρόνο και σε ορίζοντα συνολικής διάρκειας ζωής κάτω από διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια (βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο) και υποστηρίζοντας την κατάταξη σε στάδια πιστωτικού κινδύνου και τον επιμερισμό σε κατηγορίες κινδύνου μέσα σε ομοιογενείς ομάδες.

Ο Τομέας Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου παρακολουθεί την δυνατότητα των συστημάτων διαβάθμισης και μοντέλων αξιολόγησης να κατηγοριοποιούν τους πιστούχους βάσει κινδύνου, καθώς και να προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης και την ζημία εφόσον υπάρξει αθέτηση και την έκθεση κατά την αθέτηση σε συνεχή βάση. Ο Τομέας Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου εφαρμόζει την πολιτική επικύρωσης της Τράπεζας η οποία είναι σύμφωνη με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και τις απαιτήσεις των εποπτικών αρχών. Η Τράπεζα επιβεβαιώνει την εγκυρότητα των συστημάτων διαβάθμισης και υποδειγμάτων αξιολόγησης σε ετήσια βάση και η επιβεβαίωση αυτή περιλαμβάνει τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά χαρακτηριστικά. Οι διαδικασίες επικύρωσης καταγράφονται και επισκοπούνται σε τακτική βάση και αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων.

Επιπλέον, η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου ελέγχει ανεξάρτητα σε ετήσια βάση τη διαδικασία επικύρωσης στα συστήματα διαβάθμισης των δανείων επιχειρήσεων και λιανικής τραπεζικής.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(στ) Τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Ένα βασικό στοιχείο της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου είναι η μείωση του κινδύνου μέσω της χρήσης διαφόρων τεχνικών. Τα κυριότερα μέσα περιορισμού κινδύνων είναι οι ενεχυριάσεις περιουσιακών στοιχείων, οι εγγυήσεις και οι κύριες συμβάσεις συμψηφισμού.

Είδη εξασφαλίσεων που γίνονται αποδεκτά από τον Όμιλο

Ο Όμιλος έχει εσωτερικές πολιτικές που περιλαμβάνουν τους παρακάτω τύπους εξασφαλίσεων που συνήθως γίνονται αποδεκτοί σε μία δανειακή σχέση:

- οικιστικά και εμπορικά ακίνητα (γραφεία, εμπορικά κέντρα, κλπ.), βιομηχανικά κτίρια και οικόπεδα,
- εμπορικές απαιτήσεις, μεταχρονολογημένες επιταγές,
- χρέογραφα συμπεριλαμβανομένων εισηγμένων μετοχών και ομολόγων,
- καταθέσεις,
- εγγυήσεις και επιστολές υποστήριξης,
- ασφαλιστήρια συμβόλαια, και
- εξοπλισμός, κυρίως οχήματα και πλοία.

Ένα συγκεκριμένο ποσοστό εξασφάλισης είναι προαπαιτούμενο, τόσο κατά την έγκριση της δανειακής σχέσης όσο και σε διαρκή βάση για κάθε τύπο εξασφαλίσεων, όπως παρουσιάζεται στην πιστωτική πολιτική του Ομίλου.

Για πιστωτικά ανοίγματα, εκτός από δάνεια πελατών (δηλαδή συμφωνίες επαναγοράς, παράγωγα), ο Όμιλος αποδέχεται ως εξασφάλιση μόνο μετρητά ή άμεσα ρευστοποιήσιμα ομόλογα.

Αρχές αποτίμησης των αποδεκτών εξασφαλίσεων

Προκειμένου να προσδιοριστεί ο μέγιστος δείκτης εξασφάλισης για τα δάνεια, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλη τη σχετική διαθέσιμη πληροφόρηση, περιλαμβανομένων των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των εξασφαλίσεων, εφόσον οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τα εν λόγω χαρακτηριστικά κατά την τιμολόγηση των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων. Η αποτίμηση και οι προδιαγραφές των αποδεκτών εξασφαλίσεων στηρίζονται στις ακόλουθες αρχές:

- η εύλογη αξία της εξασφάλισης, δηλ. η τιμή εξόδου (exit price) που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση του περιουσιακού στοιχείου σε μια κανονική συναλλαγή στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς,
- η εύλογη αξία αντιπροσωπεύει την ικανότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να δημιουργούν οικονομικά οφέλη από την μέγιστη και βέλτιστη χρήση του περιουσιακού στοιχείου ή από την πώληση του,
- μείωση της αξίας της εξασφάλισης εξετάζεται όταν ο τύπος, η τοποθεσία ή η κατάσταση (όπως η φθορά και η απαξίωση) του περιουσιακού στοιχείου το υποδεικνύουν,
- δεν υπάρχει αξία εξασφάλισης εάν η ενεργοποίηση της ενεχυρίασης στο αντικείμενο που αποτελεί την εξασφάλιση δεν μπορεί να εκτελεστεί νόμιμα.

Ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις της αξίας των εξασφαλίσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις πολιτικές του. Εκτός ειδικών περιπτώσεων (π.χ. κοινοπρακτικά δάνεια), οι εκτιμήσεις των ακινήτων για όλες τις μονάδες πραγματοποιούνται από την Cerved Property Services S.A. («CPS») η οποία έχει διαδεχθεί την πρώην θυγατρική της Τράπεζας, Eurobank Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.Η CPS εποπτεύεται από το Royal Institute of Chartered Surveyors και χρησιμοποιεί εσωτερικούς ή εξωτερικούς πιστοποιημένους εκτιμητές σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια (πιστοποιήσεις και εμπειρία). Όλες οι εκτιμήσεις λαμβάνουν υπόψη την περιοχή που βρίσκεται το ακίνητο, την ηλικία του και την εμπορευσιμότητά του, ελέγχονται δε επιπρόσθετα και προσυπογράφονται από έμπειρο προσωπικό της θυγατρικής. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται βασίζεται σε διεθνή πρότυπα εκτιμήσεων (International Valuation Standards), ενώ υπάρχουν μηχανισμοί ποιοτικού ελέγχου, όπως διαδικασίες επισκόπησης και ανεξάρτητοι έλεγχοι δείγματος από ανεξάρτητους και αξιόπιστους οίκους εκτιμήσεων.

Προκειμένου να παρακολουθείται η αποτίμηση των οικιστικών ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τον δείκτη μεταβολών αξιών οικιστικών ακινήτων της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο δείκτης έχει δημιουργηθεί από το Τμήμα Ανάλυσης Αγοράς Ακινήτων της Τράπεζας της Ελλάδος, χρησιμοποιώντας αναλυτική πληροφόρηση από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα καθώς και από τις Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας (ΑΕΕΑΠ) που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Ο δείκτης μεταβολών

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αξιών οικιστικών ακινήτων χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με φυσική αυτοψία και εκτιμήσεις με επισκόπηση εγγράφων, ανάλογα με το ποσό του δανείου ανά πιστούχο και την κατηγοριοποίηση κινδύνου του δανειολήπτη (EBA status)).

Για τα εμπορικά ακίνητα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τον δείκτη μεταβολών αξιών εμπορικών ακινήτων που αναπτύχθηκε από την CPS. Ο συγκεκριμένος δείκτης προκύπτει από συνδυασμό του CRE δείκτη της CPS και του αντίστοιχου της ΤτΕ και βασίζεται σε διεθνώς αποδεκτή μεθοδολογία. Αποτελεί εργαλείο για τη στατιστική παρακολούθηση πιθανών μεταβολών στις αξίες των εμπορικών ακινήτων, καθώς και στις τάσεις της εν λόγω αγοράς. Ο δείκτης επικαιροποιείται σε ετήσια βάση. Ο δείκτης μεταβολών αξιών εμπορικών ακινήτων χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με φυσική αυτοψία και εκτιμήσεις με επισκόπηση εγγράφων, ανάλογα με το ποσό του δανείου ανά πιστούχο και την κατηγοριοποίηση κινδύνου του δανειολήπτη (EBA status).

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των μεταχρονολογημένων επιταγών που γίνονται αποδεκτές ως εξασφάλιση, η Τράπεζα έχει αναπτύξει ένα σύστημα προεπισκόπησης, το οποίο λαμβάνει υπόψη έναν αριθμό κριτηρίων και παραμέτρων κινδύνου, ώστε να αξιολογηθεί η καταλληλότητά τους. Επιπρόσθετα, η αποτίμηση των μεταχρονολογημένων επιταγών παρακολουθείται με τη χρήση εξελιγμένων στατιστικών αναφορών και μέσω της επισκόπησης λεπτομερούς πληροφόρησης σχετικά με την εισπραξιμότητα, την αντικατάσταση και σφράγιση τους ανά εκδότη.

Πολιτική εξασφαλίσεων και καταγραφή

Αναφορικά με τις εξασφαλίσεις, η πολιτική του Ομίλου δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη οι εξασφαλίσεις καθώς και οι σχετικές διαδικασίες να πραγματοποιούνται εγκαίρως και με την δέουσα προσοχή προκειμένου να διασφαλίζεται ότι μπορούν νομίμως να εκτελεσθούν σε κάθε περίπτωση που αυτό απαιτηθεί. Ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα να εκποιήσει τις εξασφαλίσεις όταν ο οφειλέτης βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια και να είναι σε θέση να διεκδικήσει και να ελέγξει το προϊόν από τη διαδικασία εκποίησης.

Εγγυήσεις

Οι εγγυήσεις που χρησιμοποιούνται ως τεχνική μείωσης πιστωτικού κινδύνου από τον Όμιλο, παρέχονται σε μεγάλο βαθμό από τις κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (HDB) και παρόμοια ταμεία, τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρείες είναι επιπροσθέτως σημαντικοί εγγυητές πιστωτικού κινδύνου.

Διαχείριση ανακτηθέντων ακινήτων

Ο αντικειμενικός σκοπός της διαχείρισης των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων από τον Όμιλο είναι να ελαχιστοποιηθεί η χρονική περίοδος μέχρι την εκποίηση του περιουσιακού στοιχείου και να μεγιστοποιηθεί η ανάκτηση του δεσμευμένου κεφαλαίου.

Για τον σκοπό αυτό, η διαχείριση των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων στοχεύει στη βελτίωση του εσόδου από ενοίκια και των άλλων εσόδων, μέσω της εκμετάλλευσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων, και ταυτόχρονα στη μείωση του κόστους διακράτησης και συντήρησής τους. Επιπροσθέτως, Ο Όμιλος ασχολείται ενεργά με τον εντοπισμό κατάλληλων ενδεχόμενων αγοραστών για το χαρτοφυλάκιο των ανακτηθέντων ακινήτων (περιλαμβανομένων εξειδικευμένων εταιρειών που ασχολούνται με την εξαγορά ειδικών χαρτοφυλακίων ανακτηθέντων ακινήτων), τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, προκειμένου να μειώσει το απόθεμα των ακινήτων σε έναν χρονικό ορίζοντα 3-5 ετών.

Τα ανακτηθέντα ακίνητα παρακολουθούνται στενά μέσω τεχνικών και νομικών αναφορών, προκειμένου η εμπορική τους αξία να αναφέρεται με ακρίβεια και να είναι επικαιροποιημένη σύμφωνα με τις τάσεις της αγοράς.

Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου

Ο Όμιλος περιορίζει τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου που απορρέει από τις δραστηριότητες διαχείρισης διαθεσίμων μέσω της σύναψης γενικών συμβάσεων συμψηφισμού και παρόμοιων συμφωνιών, καθώς και συμβάσεων ενεχυρίασης με τους αντισυμβαλλόμενους με τους οποίους διενεργεί ένα μεγάλο όγκο συναλλαγών. Οι γενικές συμβάσεις συμψηφισμού δεν καταλήγουν συνήθως στο συμψηφισμό των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του ισολογισμού, καθώς οι συναλλαγές συνήθως διακανονίζονται σε μικτή βάση (gross basis). Εντούτοις, ο πιστωτικός κίνδυνος κάθε αντισυμβαλλόμενου μειώνεται μέσω των συμβάσεων-πλαισίων συμψηφισμού, στο βαθμό όπου σε περίπτωση αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, όλες οι ανοιχτές θέσεις με τον αντισυμβαλλόμενο κλείνουν και διακανονίζονται αφού ληφθεί υπόψη ο συμψηφισμός (net basis).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στην περίπτωση των παραγώγων, ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις της Διεθνούς Ένωσης Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA -International Swaps and Derivatives Association), οι οποίες περιορίζουν την έκθεσή του μέσω του συμψηφισμού των ανοικτών θέσεων, και συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSAs - Credit Support Annex) οι οποίες μειώνουν περαιτέρω τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο. Κατά την εφαρμογή αυτών των συμβάσεων, η συνολική έκθεση με τον αντισυμβαλλόμενο υπολογίζεται σε ημερήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τυχόν συμψηφισμούς και εξασφαλίσεις.

Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση των συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων (repos), στις οποίες χρησιμοποιούνται συμβάσεις GMRA (Global Master Repurchase Agreements). Η έκθεση (η καθαρή διαφορά μεταξύ του ποσού που συμφωνήθηκε στην συμφωνία επαναγοράς (repo) και της τρέχουσας αξίας των χρεογράφων) υπολογίζεται σε ημερήσια βάση, ενώ το υπόλοιπο των εξασφαλίσεων αναπροσαρμόζεται μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων, ελαχιστοποιώντας με αυτόν τον τρόπο την έκθεση.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό Υποδομών για τις Χρηματοοικονομικές Αγορές (European Market Infrastructure Regulation – EMIR), η Τράπεζα πραγματοποιεί συναλλαγές για επιλεγμένες συμβάσεις παραγώγων καταχωρημένες στα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (trade repositories) που εκκαθαρίζονται κεντροποιημένα μέσω ενός εξουσιοδοτημένου κεντρικού αντισυμβαλλόμενου (central counterparty – CCP) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η χρήση του CCP αυξάνει τη διαφάνεια στην αγορά και μειώνει τον κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου και τους λειτουργικούς κινδύνους που σχετίζονται με την αγορά των παραγώγων.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί ένα σύστημα διαχείρισης εξασφαλίσεων για την παρακολούθηση των συμβάσεων της Διεθνούς Ένωσης Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA), συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSAs) και παγκόσμιων συμφωνιών κύριας επαναγοράς (GMRA), δηλαδή η ημερήσια αποτίμηση των παραγώγων και η τρέχουσα αξία των χρεογράφων χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της έκθεσης με κάθε αντισυμβαλλόμενο. Οι εξασφαλίσεις που θα πρέπει να δοθούν επιπρόσθετα ή να απαιτηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο υπολογίζονται καθημερινά.

Με αυτό το σύστημα η Τράπεζα παρακολουθεί και ελέγχει τη ροή των εξασφαλίσεων στην περίπτωση των παραγώγων και των συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων, ανεξάρτητα από τον αντισυμβαλλόμενο. Η επίδραση κάθε διακύμανσης της αγοράς που αυξάνει την έκθεση της Τράπεζας αναφέρεται και η Τράπεζα προχωρά αντίστοιχα, σε αίτημα για αύξηση της εξασφάλισης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
5.2.1.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο προ εξασφαλίσεων

	2022		2021	
	€ εκατ.		€ εκατ.	
Η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο των στοιχείων ενεργητικού εντός ισολογισμού έχει ως εξής:				
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.330		2.511	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	<u>(1)</u>	1.329	<u>(1)</u>	2.510
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου		87		69
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		1.185		1.949
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος				
- Επιχειρηματικά δάνεια ⁽¹⁾	26.054		23.716	
- Στεγαστικά δάνεια	10.201		10.105	
- Καταναλωτικά δάνεια	3.353		3.242	
- Μικρές επιχειρήσεις	3.842		3.753	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	<u>(1.626)</u>	41.824	<u>(1.872)</u>	38.943
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου		(163)		-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		16		23
Επενδυτικοί τίτλοι:				
- Χρεωστικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	9.214		4.672	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	<u>(22)</u>	9.192	<u>(6)</u>	4.666
Χρεωστικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση		3.828		6.509
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		241		141
Λοιπές χρηματοοικονομικές απαιτήσεις ⁽²⁾	202		190	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	<u>(23)</u>	179	<u>(28)</u>	162
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου η οποία σχετίζεται με ανοίγματα εκτός ισολογισμού (σημ. 42):				
- Δανειακές δεσμεύσεις		7.611		5.139
- Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις		2.860		1.702
Σύνολο		<u>68.189</u>		<u>61.814</u>

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει δάνεια και απαιτήσεις προς το Δημόσιο τομέα.

⁽²⁾ Αφορά χρηματοοικονομικές απαιτήσεις για τις οποίες υπολογίζονται προβλέψεις απομείωσης με βάση τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, οι οποίες αναγνωρίζονται στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού.

Ο παραπάνω πίνακας απεικονίζει τη μέγιστη έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021 αντίστοιχα, χωρίς να ληφθούν υπ' όψιν τυχόν εξασφαλίσεις ή άλλα μέτρα προστασίας που δεν πληρούν τα κριτήρια για συμψηφισμό στις οικονομικές καταστάσεις.

Σχετικά με τα εντός ισολογισμού στοιχεία του ενεργητικού, τα ποσά έκθεσης που αναφέρονται παραπάνω βασίζονται στα λογιστικά υπόλοιπα του ισολογισμού κατά την ημερομηνία αναφοράς. Για τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, η μέγιστη έκθεση αφορά τα ονομαστικά ποσά που ενδέχεται να απαιτηθεί να καταβληθούν από τον Όμιλο εάν τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και λοιπών δεσμεύσεων ενεργοποιηθούν και οι δανειακές δεσμεύσεις εκταμειωθούν. Οι εκτός ισολογισμού δανειακές δεσμεύσεις που παρουσιάζονται παραπάνω, περιλαμβάνουν ανακλητές δανειακές δεσμεύσεις αξίας € 3,7 δις (2021: €3,6 δις) για τις οποίες υπολογίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

5.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Παρακάτω παρατίθεται μια επισκόπηση της έκθεσης του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο προερχόμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, σύμφωνα με τις δημοσιευμένες, την 30 Σεπτεμβρίου 2013, οδηγίες της Ελληνικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) όπως επικαιροποιήθηκαν από τον Όμιλο με σκοπό να συμμορφωθεί με τις αναθεωρημένες γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» σε συνέχεια της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 από το 2018.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επιπρόσθετα, τα είδη ρύθμισης δανείων του Ομίλου είναι σύμφωνα με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ 42/30.05.2014 και τις τροποποιήσεις της.

(α) Ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με τον τρόπο επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Ως εκ τούτου, τα δάνεια που παρουσιάζονται ως μη απομειωμένα, περιλαμβάνουν δάνεια για τα οποία αναγνωρίζεται 12μηνη πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθώς δεν παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, και δάνεια για τα οποία αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τους αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τους καθώς παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική τους αναγνώριση χωρίς, ωστόσο, να θεωρούνται ότι βρίσκονται σε κατάσταση αθέτησης.

Η κατηγορία των απομειωμένων δανείων περιλαμβάνει δάνεια τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση αθέτησης (default) για τα οποία αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τους αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τους, καθώς και τα δάνεια που κατηγοριοποιούνται ως «Αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένα» (POCI), των οποίων πάντοτε η πρόβλεψη απομείωσης θα επιμετράται με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας τους. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 και έπειτα, ο Όμιλος εφαρμόζει τον ορισμό αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς που είναι συνεπής με τον ορισμό για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) και με τον ορισμό αθέτησης (Definition of Default-DoD) για εποπτικούς σκοπούς.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων δεν υπόκεινται σε επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και επομένως δε συμπεριλαμβάνονται στα ποσοτικά στοιχεία που παρατίθενται στις κάτωθι ενότητες των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες τα οποία επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, εκτός και αν υποδεικνύεται διαφορετικά.

Η λογιστική πολιτική του Ομίλου σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού παρατίθεται στη σημείωση 2.2.13.

Ποσοτικά στοιχεία

Η παρακάτω ποσοτική ανάλυση παρουσιάζει πληροφόρηση για τη συνολική λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες συμπεριλαμβανομένων των τιτλοποιημένων ομολόγων που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού που έχουν συσταθεί από τον Όμιλο, και την ονομαστική αξία των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, καθώς και την κατηγοριοποίηση αυτών σε μη απομειωμένα (Στάδιο 1 και Στάδιο 2) και απομειωμένα (Στάδιο 3 και POCI). Επίσης, παρουσιάζει το υπόλοιπο της πρόβλεψης απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί ανά κατηγορία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες καθώς και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει του τρόπου υπολογισμού της (δηλ. «ατομική» ή συλλογική» αξιολόγηση), τη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων, καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για την μείωση του πιστωτικού κινδύνου, η οποία έχει ανώτατο όριο το ύψος του δανείου, προ απομείωσης. Ειδικότερα, οι παρακάτω τέσσερις πίνακες για το 2022 και το 2021 παρέχουν:

- στοιχεία για την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει της κατηγοριοποίησης ανά προϊόν, στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, την αντίστοιχη πρόβλεψη απομείωσης και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου,
- την κατηγοριοποίηση των δανειακών ανοιγμάτων και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο με βάση τα εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης,
- την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο,
- την χρονοανάλυση των πιστωτικά απομειωμένων (Στάδιο 3 και POCI) δανείων και απαιτήσεων από πελάτες,

Τα δανειακά ανοίγματα του Δημοσίου Τομέα, τα οποία παρουσιάζονται ξεχωριστά στους ακόλουθους πίνακες, περιλαμβάνουν ανοίγματα προς την κεντρική κυβέρνηση, τις τοπικές αρχές, σε εταιρείες που συνδέονται με το κράτος και εταιρείες που ελέγχονται μερικώς ή πλήρως από το κράτος, εξαιρώντας τις δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις με εμπορική δραστηριότητα. Για σκοπούς διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου, ο Δημόσιος Τομέας συμπεριλαμβάνεται στα επιχειρηματικά δάνεια.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικά στοιχεία για την ποιότητα (κατάταξη ανά στάδιο, πρόβλεψη απομείωσης και αξία εξασφάλισης ανά κατηγορία προϊόντος) των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνουν τις μεταβολές της εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και την αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) για σκοπούς συμφωνίας με τη συνολική λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες:

	31 Δεκεμβρίου 2022										
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 3 και ΡΟCI ⁽¹⁾					Πρόβλεψη απομείωσης				Συνολική λογιστική αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2		Συλλογική αξιολόγηση		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 3 και ΡΟCI ⁽¹⁾		Συλλογική αξιολόγηση				
	ECL 12μήνου -Στάδιο 1	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης/ονομαστική αξία ανοίγματος	ECL 12μήνου -Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική λογιστική αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.		
Λιανική Τραπεζική	12.169	3.992	105	1.131	17.396						
-Στεγαστικά δάνεια	6.832	2.825	50	495	10.201	(81)	(280)	(73)	(571)	16.392	11.598
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>6.563</i>	<i>2.378</i>	<i>22</i>	<i>385</i>							9.348
-Καταναλωτικά δάνεια	2.028	357	0	214	2.599	(31)	(42)	(0)	(149)	2.376	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>125</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>3</i>							130
- Πιστωτικές κάρτες	642	70	0	42	755	(6)	(6)	(0)	(37)	705	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>							0
-Μικρές επιχειρήσεις	2.668	740	54	380	3.842	(23)	(72)	(32)	(197)	3.518	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>1.347</i>	<i>550</i>	<i>25</i>	<i>198</i>							2.120
Επιχειρηματικά	23.424	1.581	841	182	26.028	(68)	(75)	(368)	(109)	25.408	16.836
-Μεγάλες επιχειρήσεις	14.865	794	284	19	15.961	(40)	(27)	(139)	(11)	15.744	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>7.890</i>	<i>551</i>	<i>165</i>	<i>11</i>							8.618
-Μικρομεσαίες ΜΜΕ	3.658	787	557	163	5.166	(28)	(48)	(228)	(99)	4.763	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>2.238</i>	<i>601</i>	<i>387</i>	<i>91</i>							3.317
- Ομόλογα τιτλοποίησης ⁽²⁾	4.901	-	-	-	4.901	(0)	-	-	-	4.901	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>4.901</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>							4.901
Δημόσιος τομέας	25	0	1	0	26	(0)	(0)	(1)	(0)	25	0
- Ελλάδα	25	-	-	0	25	(0)	-	-	(0)	24	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0</i>							0
- Λοιπές χώρες	0	0	1	-	1	(0)	(0)	(1)	-	1	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>							0
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου										(163)	
Δάνεια και απαιτήσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										16	16
Σύνολο	35.618	5.573	946	1.313	43.450	(149)	(355)	(441)	(680)	41.677	28.450
Συνολική αξία εξασφαλίσεων	23.065	4.082	599	688							
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	10.129	289	36	17	10.471	(20)	(6)	(24)	(7)		
Δανειακές δεσμεύσεις	7.429	178	3	1	7.611	(12)	(5)	(1)	(0)		
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	2.701	110	33	16	2.860	(8)	(2)	(23)	(7)		
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>1.113</i>	<i>56</i>	<i>9</i>	<i>5</i>							

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021											
	ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾					Πρόβλεψη απομείωσης				Συνολική λογιστική αξία μετά την απομείωση		
	ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων		ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων		Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης/ ονομαστική αξία ανοίγματος	ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾			Συνολική λογιστική αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων		
	ΕCL 12μήνου -Στάδιο 1	ΕCL 12μήνου -Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		ΕCL 12μήνου -Στάδιο 1	ΕCL 12μήνου -Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση			Συλλογική αξιολόγηση	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.		
Λιανική Τραπεζική	11.984	3.790	119	1.205	17.099	(102)	(235)	(73)	(581)	16.108	11.360	
- Στεγαστικά δάνεια	6.871	2.735	54	444	10.105	(17)	(138)	(36)	(134)	9.780		
Αξία εξασφαλίσεων	6.474	2.245	27	337							9.083	
- Καταναλωτικά δάνεια	1.905	267	2	217	2.391	(35)	(31)	(1)	(136)	2.188		
Αξία εξασφαλίσεων	107	1	2	3							112	
- Πιστωτικές κάρτες	667	45	0	138	850	(9)	(7)	(0)	(120)	714		
Αξία εξασφαλίσεων	1	0	0	0							1	
- Μικρές επιχειρήσεις	2.540	744	63	406	3.753	(41)	(58)	(36)	(190)	3.427		
Αξία εξασφαλίσεων	1.391	555	29	190							2.164	
Επιχειρηματικά	20.564	1.668	1.168	282	23.681	(68)	(76)	(599)	(137)	22.802	16.118	
- Μεγάλες επιχειρήσεις	11.694	726	389	23	12.831	(39)	(37)	(183)	(13)	12.559		
Αξία εξασφαλίσεων	6.474	478	255	9							7.217	
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ	3.764	941	779	259	5.744	(29)	(38)	(416)	(124)	5.137		
Αξία εξασφαλίσεων	2.501	717	449	128							3.795	
- Ομόλογα τιτλοποίησης ⁽²⁾	5.106	-	-	-	5.106	(0)	-	-	-	5.106		
Αξία εξασφαλίσεων	5.106	-	-	-							5.106	
Δημόσιος τομέας	31	3	-	2	35	(1)	(0)	-	(1)	33	2	
- Ελλάδα	30	2	-	1	33	(1)	(0)	-	(1)	31		
Αξία εξασφαλίσεων	1	1	-	0							2	
- Λοιπές χώρες	1	0	-	1	2	(0)	(0)	-	(0)	1		
Αξία εξασφαλίσεων	0	-	-	-							0	
Δάνεια και απαιτήσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										23	23	
Σύνολο	32.578	5.461	1.287	1.489	40.815	(171)	(311)	(672)	(718)	38.967	27.503	
Συνολική αξία εξασφαλίσεων	22.055	3.998	762	666								
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	6.397	393	32	19	6.841	(14)	(6)	(23)	(5)			
Δανειακές δεσμεύσεις	4.871	263	3	2	5.139	(9)	(3)	(1)	(0)			
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	1.526	130	29	17	1.702	(5)	(3)	(22)	(5)			
Αξία εξασφαλίσεων	935	51	6	7								

⁽¹⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης των πιστωτικά απομειωμένων δανείων πελατών περιλαμβάνει POCI ποσού € 43 εκατ. και για τα οποία έχει αναγνωριστεί € 6,5 εκατ. πρόβλεψη απομείωσης (2021: € 44 εκατ. συνολική λογιστική αξία, εκ των οποίων € 9,3 εκατ. προέκυψαν από την συγχώνευση της Eurobank A.D. Beograd με τη Direktna και € 6,4 εκατ. πρόβλεψη απομείωσης).

⁽²⁾ Αφορά τις ομολογίες υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico, οι οποίες καλύπτονται από εξασφάλιση με το υποκείμενο χαρτοφυλάκιο δανείων, που διακρατούν οι εκάστοτε εταιρείες ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίου (σημ. 20). Η αξία των τιτλοποιημένων δανειακών χαρτοφυλακίων έχει ανώτατο όριο το ύψος των ομολογιών υψηλής διαβάθμισης προ απομείωσης. Επιπλέον, οι ομολογίες υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Cairo και Mexico είναι εγγυημένες από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων (σημ. 20).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος αξιολογεί την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, που υπόκεινται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές κάνοντας χρήση των εσωτερικών μοντέλων αξιολόγησης του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, τα οποία στηρίζονται σε διάφορους ποσοτικούς και ποιοτικούς παράγοντες, ενώ η αξιολόγηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής στηρίζεται στην κατανομή των βαθμίδων κινδύνου σε ομοιογενείς ομάδες.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τη κατανομή των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης και της ονομαστικής αξίας των ανοιγμάτων των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει της κατηγοριοποίησης της πιστωτικής τους ποιότητας και της κατάταξης σε στάδια:

	31 Δεκεμβρίου 2022				31 Δεκεμβρίου 2021			
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης € εκατ.
Λιανική Τραπεζική								
- Στεγαστικά δάνεια								
PD <2,5 %	6.460	1.167	-	7.627	5.738	417	-	6.155
2,5%<=PD<4%	265	284	-	549	554	465	-	1.019
4%<=PD<10%	66	437	-	502	504	1.134	-	1.638
10%<=PD<16%	20	553	-	573	39	282	-	321
16%<=PD<99,99%	21	384	-	405	37	436	-	473
100%	-	-	545	545	-	-	498	498
- Καταναλωτικά δάνεια								
PD <2,5 %	287	8	-	294	131	13	-	144
2,5%<=PD<4%	707	34	-	742	805	22	-	827
4%<=PD<10%	964	133	-	1.097	903	83	-	987
10%<=PD<16%	46	11	-	57	50	12	-	62
16%<=PD<99,99%	23	172	-	194	15	137	-	152
100%	-	-	214	214	-	-	219	219
- Πιστωτικές κάρτες								
PD <2,5 %	372	5	-	377	429	4	-	433
2,5%<=PD<4%	263	41	-	304	233	27	-	260
4%<=PD<10%	6	4	-	11	4	5	-	9
10%<=PD<16%	0	5	-	5	0	1	-	1
16%<=PD<99,99%	0	15	-	15	0	8	-	9
100%	-	-	42	42	-	-	139	139
- Μικρές επιχειρήσεις								
PD <2,5 %	1.328	48	-	1.376	1.413	26	-	1.439
2,5%<=PD<4%	498	63	-	561	232	12	-	244
4%<=PD<10%	652	47	-	699	657	81	-	738
10%<=PD<16%	47	165	-	213	78	137	-	214
16%<=PD<99,99%	143	417	-	559	161	488	-	649
100%	-	-	434	434	-	-	469	469
Επιχειρηματικά								
- Μεγάλες επιχειρήσεις								
Υψηλής διαβάθμισης	10.572	0	-	10.572	7.417	16	-	7.434
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	4.127	432	-	4.559	4.070	427	-	4.497
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	165	362	-	527	206	283	-	489
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	303	303	-	-	411	411
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ								
Υψηλής διαβάθμισης	1.090	9	-	1.098	1.049	20	-	1.069
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	2.318	321	-	2.639	2.399	356	-	2.755
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	250	458	-	708	316	565	-	882
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	720	720	-	-	1.039	1.039
- Ομόλογα τιτλοποίησης								
Υψηλής διαβάθμισης	4.901	-	-	4.901	5.106	-	-	5.106
Δημόσιος τομέας								
Όλες οι χώρες								
Υψηλής διαβάθμισης	25	-	-	25	22	-	-	22
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	-	-	-	-	3	0	-	3
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	-	0	-	0	6	2	-	8
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	1	1	-	-	2	2
Σύνολο	35.618	5.573	2.259	43.450	32.578	5.461	2.776	40.815

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης	31 Δεκεμβρίου 2022				31 Δεκεμβρίου 2021			
	ECL 12μήνου-Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Ονομαστική αξία € εκατ.	ECL 12μήνου-Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Ονομαστική αξία € εκατ.
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο								
Λιανική Τραπεζική								
Δανειακές δεσμεύσεις								
PD <2,5 %	1.455	14	-	1.469	1.479	5	-	1.484
2,5%<=PD<4%	1.025	62	-	1.088	845	45	-	890
4%<=PD<10%	541	30	-	571	415	96	-	511
10%<=PD<16%	33	3	-	37	39	10	-	49
16%<=PD<99,99%	1	13	-	14	0	6	-	6
100%	-	-	1	1	-	-	2	2
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λουτέες δεσμεύσεις								
PD <2,5 %	81	0	-	81	92	-	-	92
2,5%<=PD<4%	77	1	-	78	39	-	-	39
4%<=PD<10%	22	0	-	22	11	0	-	11
10%<=PD<16%	-	0	-	0	-	0	-	0
16%<=PD<99,99%	0	2	-	2	1	0	-	1
100%	-	-	1	1	-	-	1	1
Επιχειρηματικά								
Δανειακές δεσμεύσεις								
Υψηλής διαβάθμισης	3.126	0	-	3.126	1.145	34	-	1.179
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	1.241	37	-	1.278	902	58	-	960
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	6	18	-	24	47	9	-	56
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	3	3	-	-	3	3
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λουτέες δεσμεύσεις								
Υψηλής διαβάθμισης	1.940	10	-	1.950	883	1	-	884
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	552	36	-	588	466	64	-	530
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	28	62	-	90	34	65	-	99
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	48	48	-	-	45	45
Σύνολο	10.129	289	53	10.471	6.397	393	51	6.841

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις κατηγορίες εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης (το MRA ή αντίστοιχο σύστημα διαβάθμισης) του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αντιστοιχούν στις κατηγορίες πιστωτικής ποιότητας όπως παρουσιάζονται στους παραπάνω πίνακες:

Κατηγορίες κατάταξης πιστωτικής ποιότητας	Επιχειρηματικά δάνεια	
	Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης σε Μεγάλες επιχειρήσεις	Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης σε Μικρομεσαίες ΜΜΕ
Υψηλής διαβάθμισης	1-4	1-3
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	5-6	4-6
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	7-9	7-9
Απομειωμένα (Defaulted)	10	10

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο η οποία υπολογίστηκε βάσει του αρχικού και τελικού υπολοίπου για τις περιόδους αναφοράς από την 1 Ιανουαρίου 2022 έως 31 Δεκεμβρίου 2022 και από την 1 Ιανουαρίου 2021 έως 31 Δεκεμβρίου 2021 :

	31 Δεκεμβρίου 2022													Σύνολο € εκατ.
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις				
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.		
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	20.594	1.670	1.452	6.871	2.735	498	2.572	311	358	2.540	744	469	40.815	
Νέα δάνεια αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	6.986	-	8	809	-	-	840	-	-	725	-	-	9.368	
Μεταφορές μεταξύ σταδίων -σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	576	(575)	(1)	333	(318)	(15)	92	(82)	(10)	154	(143)	(12)	-	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(802)	819	(17)	(506)	611	(105)	(272)	303	(31)	(183)	235	(52)	-	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(41)	(85)	125	(60)	(151)	210	(71)	(44)	115	(38)	(75)	113	-	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης	(2)	(2)	(276)	(2)	-	(0)	(0)	-	-	-	-	(1)	(282)	
Διαγραφές ⁽¹⁾	-	-	(87)	-	-	(10)	-	-	(141)	-	-	(53)	(290)	
Αποπληρωμές	(4.060)	(293)	(184)	(820)	(179)	(45)	(507)	(87)	(61)	(615)	(70)	(38)	(6.959)	
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές κινήσεις	198	46	2	204	127	11	15	26	26	84	49	8	798	
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	23.448	1.581	1.024	6.832	2.825	545	2.669	427	257	2.668	740	434	43.450	
Πρόβλεψη απομείωσης	(68)	(75)	(478)	(21)	(160)	(229)	(37)	(48)	(186)	(23)	(72)	(229)	(1.626)	
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	23.380	1.506	546	6.810	2.665	316	2.633	379	70	2.645	668	205	41.824	

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021 ⁽²⁾													Σύνολο € εκατ.
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις				
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.		
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	17.204	2.012	2.125	7.081	2.791	1.779	2.230	445	732	2.200	1.189	1.087	40.874	
Νέα δάνεια αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	4.978	-	-	642	-	-	663	-	-	558	-	-	6.840	
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών	94	-	2	45	-	3	164	-	3	10	-	1	322	
Ομόλογα τιτλοποίησης	1.621	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.621	
Μεταφορές μεταξύ σταδίων -σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	460	(441)	(20)	549	(540)	(9)	149	(144)	(5)	437	(433)	(4)	-	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(600)	638	(39)	(748)	966	(218)	(141)	168	(28)	(152)	216	(64)	-	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(35)	(190)	225	(89)	(223)	312	(66)	(99)	165	(59)	(142)	202	-	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης	(30)	(34)	(529)	(24)	(220)	(1.255)	(3)	(14)	(336)	(5)	(81)	(637)	(3.167)	
Διαγραφές ⁽¹⁾	-	-	(166)	-	-	(73)	-	-	(145)	-	-	(85)	(469)	
Αποπληρωμές	(3.373)	(360)	(166)	(771)	(152)	(69)	(458)	(65)	(65)	(451)	(46)	(45)	(6.020)	
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές κινήσεις	276	46	17	187	115	28	34	19	37	1	41	13	814	
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	20.594	1.670	1.452	6.871	2.735	498	2.572	311	358	2.540	744	469	40.815	
Πρόβλεψη απομείωσης	(69)	(76)	(737)	(17)	(138)	(170)	(44)	(39)	(257)	(41)	(58)	(227)	(1.872)	
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	20.526	1.595	715	6.854	2.597	328	2.529	273	101	2.499	685	242	38.943	

⁽¹⁾ Το συμβατικά απαιτητό ποσό από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είχαν διαγραφεί κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 και ο Όμιλος βρίσκεται ακόμα σε διαδικασίες ανάκτησης ανέρχεται σε € 111 εκατ. (2021: € 217 εκατ.).

⁽²⁾ Όπου ενδείκνυται, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε η παρουσίασή τους να εναρμονιστεί με την παρουσίαση της κίνησης των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες κατά την τρέχουσα χρήση.

Σημείωση 1: Η κατηγορία του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου περιλαμβάνει και τα δάνεια του Δημοσίου Τομέα.

Σημείωση 2: Τα «Δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης» περιλαμβάνουν αυτά που αποαναγνωρίστηκαν λόγω α) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων, β) συναλλαγών πώλησης και τιτλοποίησης, γ) συναλλαγών ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη, και εκείνα που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης (σημ.20 και 30).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Πιστωτικά απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την χρονοανάλυση των πιστωτικά απομειωμένων (Στάδιο 3 και POCI) δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά κατηγορία δανείου προ απομείωσης, την πρόβλεψη απομείωσης καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Για τα καταγγεμένα δάνεια, ο Όμιλος παύει να παρακολουθεί την κατάσταση καθυστέρησής τους και συνεπώς τα υπόλοιπα τους περιλαμβάνονται στην κατηγορία «άνω των 360 ημερών», με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια τα οποία παρακολουθούνται μέχρι τις 360 μέρες καθυστέρησης.

	31 Δεκεμβρίου 2022							
	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων
	Στεγαστικά δάνεια € εκατ.	Καταναλωτικά δάνεια € εκατ.	Πιστωτικές κάρτες € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Μικρομεσαίες ΜΜΕ € εκατ.	Ελλάδα και λοιπές χώρες € εκατ.	
έως 90 ημέρες	192	68	7	120	138	308	0	832
90 έως 179 ημέρες	38	23	7	19	16	31	-	133
180 έως 360 ημέρες	82	38	9	47	1	52	-	228
άνω των 360 ημερών	233	86	20	248	149	329	1	1.066
Λογιστική αξία προ απομείωσης	545	214	42	434	303	720	1	2.259
Πρόβλεψη απομείωσης	(229)	(149)	(37)	(229)	(150)	(327)	(1)	(1.121)
Λογιστική αξία	316	65	5	205	153	393	0	1.138
Αξία εξασφαλίσεων	407	3	0	223	177	478	0	1.287

	31 Δεκεμβρίου 2021							
	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων
	Στεγαστικά δάνεια € εκατ.	Καταναλωτικά δάνεια € εκατ.	Πιστωτικές κάρτες € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Μικρομεσαίες ΜΜΕ € εκατ.	Ελλάδα και λοιπές χώρες € εκατ.	
έως 90 ημέρες	208	74	24	127	208	341	0	981
90 έως 179 ημέρες	49	26	7	26	1	4	-	113
180 έως 360 ημέρες	88	42	9	45	0	44	0	228
άνω των 360 ημερών	153	77	99	271	203	649	2	1.453
Λογιστική αξία προ απομείωσης	498	219	139	469	411	1.039	2	2.776
Πρόβλεψη απομείωσης	(170)	(137)	(120)	(227)	(196)	(539)	(1)	(1.391)
Λογιστική αξία	328	82	18	242	215	499	1	1.386
Αξία εξασφαλίσεων	365	4	0	218	264	577	0	1.428

Σημείωση: Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία προ απομείωσης των απομειωμένων δανείων περιλαμβάνει και τα δάνεια της κατηγορίας POCI ποσού € 43 εκατ. (2021: € 44 εκατ.).

(β) Εξασφαλίσεις και ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία
Εξασφαλίσεις

Ο δείκτης δανείων προς αξία εξασφάλισης των στεγαστικών δανείων προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ του δανειακού υπολοίπου, προ απομείωσης, και της τρέχουσας αξίας των ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ο δείκτης δανείων προς αξία εξασφάλισης των στεγαστικών δανείων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Στεγαστικά Δάνεια		
Μικρότερο από 50%	2.881	2.630
50%-70%	2.373	2.100
71%-80%	1.524	1.508
81%-90%	1.042	1.010
91%-100%	825	994
101%-120%	604	680
121%-150%	437	516
Μεγαλύτερο από 150%	516	666
Συνολική έκθεση	10.201	10.105
Μέσος όρος του δείκτη δανείων προς αξία εξασφάλιση	57,30%	61.82%

Η ανάλυση των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων για δάνεια και απαιτήσεις πελατών στο αποσβέσιμο κόστος παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2022				
	Αξία εξασφαλίσεων				Ληφθείσες Εγγυήσεις ⁽¹⁾ € εκατ.
	Ακίνητη περιουσία € εκατ.	Χρηματ/κές € εκατ.	Λοιπές € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	
Λιανική Τραπεζική	10.760	443	396	11.598	721
Επιχειρηματικά	5.544	923	10.368	16.836	744
Δημόσιος τομέας	0	0	0	0	-
Σύνολο	16.304	1.366	10.764	28.434	1.465

	31 Δεκεμβρίου 2021				
	Αξία εξασφαλίσεων				Ληφθείσες Εγγυήσεις ⁽¹⁾ € εκατ.
	Ακίνητη περιουσία € εκατ.	Χρηματ/κές € εκατ.	Λοιπές € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	
Λιανική Τραπεζική	10.522	504	335	11.360	616
Επιχειρηματικά	4.795	1.139	10.184	16.118	376
Δημόσιος τομέας	1	1	0	2	-
Σύνολο	15.318	1.644	10.519	27.480	992

⁽¹⁾ Επιπλέον των ανωτέρω εγγυήσεων, από το Δεκέμβριο 2021, ο Όμιλος έχει υπογράψει δύο συμβάσεις χρηματοοικονομικών εγγυήσεων «Wave I» και «Wave II» που σχετίζονται με χαρτοφυλάκια εξυπηρετούμενων δανείων προς ΜΜΕ και μεγάλων επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1,4 δις. την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1,7 δις) και από το Δεκέμβριο 2022 έχει υπογράψει σύμβαση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων «Wave III» που σχετίζεται με χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων προς τη ναυτιλία ύψους € 1,6 δις (\$ 1,7 δις) (σημ. 20).

Οι εξασφαλίσεις που παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα στην κατηγορία «Λοιπές», περιλαμβάνουν εκχωρημένες απαιτήσεις, εξοπλισμό, αποθέματα, πλωτά μέσα κλπ. Περιλαμβάνουν επίσης την αξία των τιτλοποιημένων δανείων που διακρατούνται από τις εταιρείες ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων που εξέδωσαν τις ομολογίες υψηλής διαβάθμισης Pillar, Cairo και Mexico. Η αξία των τιτλοποιημένων δανείων έχει ανώτατο όριο το ύψος των ομολογιών υψηλής διαβάθμισης προ απομείωσης. Επιπλέον, οι ομολογίες υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Cairo και Mexico είναι εγγυημένες από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων (σημ.20).

Ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος αναγνωρίζει στον ισολογισμό τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται ως εξασφαλίσεις, όταν αυτά έρχονται στην κατοχή του συνήθως μέσω νομικών διαδικασιών ή επικαλούμενος άλλες πιστωτικές ενισχύσεις. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων τα οποία συμπεριλαμβάνονται στα «Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού» ανήλθε σε € 559 εκατ. (2021: € 572 εκατ.) (σημ. 29). Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού παρουσιάζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας (σημ. 2.2.18).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η κύρια κατηγορία εξασφαλίσεων που ανακτάται από τον Όμιλο, για την αποπληρωμή ή μείωση του υπολοίπου των δανείων, αφορά σε ακίνητα. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των ανακτηθέντων ακινήτων κατά τη διάρκεια της χρήσης, συμπεριλαμβανομένων (α) εκείνων που μεταφέρθηκαν στην κατάλληλη κατηγορία με βάση τη χρήση τους από τον Όμιλο ως μέρος των δραστηριοτήτων του, δηλαδή επενδύσεις σε ακίνητα ή ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα (σημ. 2.2.6, 26, και 27) και (β) εκείνα που αναταξινομήθηκαν στην κατηγορία «διακρατούμενα προς πώληση» (σημ. 30).

	2022			2021		
	Ακίνητη περιουσία			Ακίνητη περιουσία		
	Κατοικίες	Εμπορικά ακίνητα	Σύνολο	Κατοικίες	Εμπορικά ακίνητα	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	209	362	571	208	377	585
Προσθήκες ⁽¹⁾	14	22	36	12	23	35
Μεταφορές προς επενδυτικά ακίνητα	(3)	(8)	(11)	(1)	(2)	(3)
Πωλήσεις	(4)	(22)	(26)	(4)	(12)	(16)
Ζημιές αποτίμησης ακινήτων	(4)	(9)	(13)	(2)	(3)	(5)
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 30)	-	-	-	(3)	(21)	(24)
Λοιπά	0	(0)	0	(1)	-	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	212	345	557	209	362	571

⁽¹⁾ Η λογιστική αξία των ακινήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης 2022 και κατέχονταν στο τέλος της χρήσης ανήλθε σε € 32 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €34 εκατ.).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος ανακτά λοιπούς τύπους εξασφαλίσεων που αφορούν κυρίως σε μετοχικούς τίτλους λόγω της συμμετοχής του σε συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, ως μέρος μέτρων ρύθμισης (βλ. παρακάτω «Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη»). Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν αποκτήθηκαν μέσω πλειστηριασμού λοιποί τύποι εξασφαλίσεων από τον Όμιλο (31 Δεκεμβρίου 2021: € 2.9 εκατ.).

(γ) Γεωγραφική κατανομή και τομέας δραστηριότητας των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Όπως αναφέρεται στη σημ. 5.2.1, ο Όμιλος κατέχει διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια σε διαφορετικές αγορές και χώρες και εφαρμόζει όρια στη συγκέντρωση ανά γεωγραφική περιοχή ή τομέα δραστηριότητας των ομάδων των πιστούχων που μπορεί να επηρεαστούν παρόμοια από αλλαγές στις οικονομικές ή άλλες συνθήκες, ώστε να περιορίσει τον πιστωτικό κίνδυνο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ανοίγματα του Ομίλου σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο στη λογιστική αξία προ απομείωσης και σε ονομαστική αξία αντίστοιχα, ανά στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή και την πρόβλεψη απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή:

	31 Δεκεμβρίου 2022											
	Ελλάδα				Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες				Λοιπές χώρες			
	Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία			
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λιανική Τραπεζική	8.547	3.571	1.024	(807)	3.614	420	210	(197)	7	0	1	(1)
- Στεγαστικά δάνεια	4.978	2.677	463	(337)	1.848	147	81	(72)	6	0	1	(1)
- Καταναλωτικά δάνεια	835	177	126	(141)	1.191	180	88	(82)	1	0	0	(0)
- Πιστωτικές κάρτες	543	51	36	(43)	98	19	6	(6)	0	0	0	(0)
- Μικρές επιχειρήσεις	2.191	665	399	(286)	477	74	35	(38)	0	-	-	(0)
Επιχειρηματικά	10.579	1.001	804	(479)	9.676	572	207	(131)	3.169	8	12	(11)
-Εμπόριο και Υπηρεσίες ⁽²⁾	4.135	331	393	(242)	6.215	106	62	(47)	535	0	6	(6)
-Βιομηχανία	2.658	292	130	(96)	969	39	26	(16)	5	-	-	(0)
-Ναυτιλία	8	2	44	(44)	241	-	15	(16)	2.455	-	6	(5)
-Κατασκευές	1.279	51	57	(45)	616	62	17	(14)	65	8	-	(0)
-Τουρισμός	962	308	176	(48)	228	118	44	(2)	-	-	-	-
-Ενέργεια	1.474	1	2	(3)	234	31	16	(8)	-	-	-	-
-Λοιπές	64	17	1	(0)	1.174	215	28	(28)	109	-	-	(0)
Δημόσιοι τομείς	25	-	0	(0)	0	0	1	(1)	-	-	-	-
Σύνολο	19.151	4.572	1.829	(1.286)	13.291	992	418	(328)	3.176	9	13	(11)
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	7.352	175	48	(47)	2.489	114	4	(10)	288	0	0	(0)
-Δανειακές δεσμεύσεις	5.493	109	2	(12)	1.654	70	2	(6)	281	0	0	(0)
-Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	1.859	66	46	(35)	835	44	2	(4)	7	-	0	(0)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021											
	Ελλάδα				Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες				Λοιπές χώρες			
	Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία			
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λιανική Τραπεζική	8.873	3.433	1.092	(812)	3.103	357	232	(178)	8	0	1	(1)
- Στεγαστικά δάνεια	5.300	2.609	403	(257)	1.565	126	95	(68)	6	0	1	(1)
- Καταναλωτικά δάνεια	850	125	135	(138)	1.054	142	84	(66)	2	0	0	(0)
- Πιστωτικές κάρτες	566	34	132	(132)	101	11	7	(5)	0	0	0	(0)
- Μικρές επιχειρήσεις	2.158	665	423	(286)	383	79	46	(40)	0	0	-	(0)
Επιχειρηματικά	8.365	1.104	1.204	(744)	9.369	551	223	(124)	2.830	13	22	(12)
-Εμπόριο και Υπηρεσίες ⁽²⁾	3.159	516	606	(384)	6.373	109	72	(49)	727	-	9	(7)
-Βιομηχανία	2.520	247	178	(147)	772	46	28	(15)	0	-	-	-
-Ναυτιλία	6	3	50	(49)	224	-	19	(15)	1.931	3	13	(4)
-Κατασκευές	952	80	142	(92)	477	31	20	(16)	65	8	-	(0)
-Τουρισμός	975	248	224	(62)	274	128	18	(2)	-	-	-	-
-Ενέργεια	682	3	0	(5)	177	23	20	(5)	-	-	-	-
-Λοιπές	70	6	3	(5)	1.072	215	46	(22)	107	2	-	(0)
Δημόσιος τομέας	30	2	1	(2)	1	0	1	(0)	-	-	-	-
Σύνολο	17.268	4.539	2.298	(1.557)	12.473	908	456	(302)	2.838	14	23	(12)
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	4.125	271	46	(41)	2.073	120	5	(7)	199	2	0	(0)
-Δανειακές δεσμεύσεις	3.085	168	2	(8)	1.591	94	3	(4)	196	2	0	(0)
-Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	1.041	104	45	(33)	482	26	1	(2)	3	-	0	(0)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση δάνεια πελατών (POCI) ποσού €8,3 εκατ. από δραστηριότητες στην Ελλάδα, € 34,3 εκατ. από δραστηριότητες σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες και € 0,1 εκατ. από δραστηριότητες σε Λοιπές Χώρες (2021: € 44,1 εκατ. σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες).

⁽²⁾ Οι δραστηριότητες σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες περιλαμβάνουν € 4.901 εκατ. τα οποία σχετίζονται με τα ομόλογα των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico (2021: € 5.106 εκατ. σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες τα οποία σχετίζονται με τα ομόλογα των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico).

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία των δανείων του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ύψους € 16 εκατ. (2021: € 23 εκατ.) περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων, τα οποία αφορούν δραστηριότητες στην Ελλάδα (2021: € 20 εκατ. αφορούν δραστηριότητες στην Ελλάδα και € 3,5 εκατ. αφορούν δραστηριότητες στην Υπόλοιπη Ευρώπη).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(δ) Μέτρα ρύθμισης δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Οι συμβατικοί όροι των δανείων ενδέχεται να τροποποιηθούν λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς, διακράτηση πελατείας και λοιπών παραγόντων, καθώς και λόγω ενδεχόμενης επιδείνωσης στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη. Ο Όμιλος εφαρμόζει διάφορα προγράμματα ρύθμισης δανείων, προκειμένου να ενισχύσει τη διαχείριση των σχέσεών του με τους πελάτες και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών είσπραξης των απαιτήσεών του, καθώς και να βελτιώσει την ανακτησιμότητα των αντίστοιχων ταμιακών ροών και να περιορίσει τις ζημιές από πιστωτικούς κινδύνους που προέρχονται τόσο από τα δάνεια λιανικής τραπεζικής όσο και από το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο.

Κατηγοριοποίηση Μέτρων Ρύθμισης

Οι πρακτικές ρύθμισης δανείων, όπως παρακολουθούνται και γνωστοποιούνται από τον Όμιλο, βάσει των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής περιλαμβάνουν μόνο τις περιπτώσεις τροποποίησης των συμβατικών όρων αποπληρωμής του δανείου λόγω οικονομικής αδυναμίας του οφειλέτη να ανταποκριθεί στις δανειακές του υποχρεώσεις βάσει των υφιστάμενων όρων, και ο Όμιλος παρέχει διευκολύνσεις, μέσω ευνοϊκής τροποποίησης των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται από την δανειακή σύμβαση, ενέργεια στην οποία δεν θα προέβαινε εάν ο οφειλέτης δεν βρισκόταν σε οικονομική δυσχέρεια.

Όλα τα άλλα είδη τροποποιήσεων που παρέχονται από τον Όμιλο και δεν οφείλονται στην οικονομική αδυναμία του οφειλέτη, αλλά καθορίζονται από παράγοντες επιχειρηματικής φύσεως, δεν αποτελούν μέτρα ρύθμισης.

Λύσεις Ρύθμισης Δανείων

Οι λύσεις ρύθμισης παρέχονται κατόπιν αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη και της πρόθεσής του να αποπληρώσει την οφειλή του, και μπορεί να είναι προσωρινής φύσης ή μεγαλύτερης διάρκειας. Ο σκοπός των προγραμμάτων αυτών είναι η διευκόλυνση των οφειλετών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες μέσω επαναπροσδιορισμού των όρων αποπληρωμής των δανείων τους με βιώσιμο τρόπο και ταυτόχρονα η προστασία του Ομίλου από ενδεχόμενες πιστωτικές ζημιές. Ο Όμιλος αναπτύσσει στοχευμένες στρατηγικές κατηγοριοποίησης οφειλετών με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων και βιώσιμων λύσεων, οι οποίες θα ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες οικονομικές ανάγκες των εν λόγω επιλεγμένων ομάδων οφειλετών.

Τα μέτρα ρύθμισης δανείων μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται απαραίτητα σε ένα ή και περισσότερα από τα παρακάτω:

- κεφαλαιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών,
- τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών,
- καταβολή δόσης μεγαλύτερης των οφειλόμενων τόκων,
- καταβολή μόνο τόκων,
- καταβολή δόσης μικρότερης των οφειλόμενων τόκων,
- περίοδος χάριτος,
- μείωση επιτοκίου,
- παράταση διάρκειας,
- διαχωρισμός οφειλής και σταδιακή αύξηση στο σχέδιο πληρωμής δόσεων,
- μερική διαγραφή οφειλής,
- λειτουργική αναδιάρθρωση και
- συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο.

Ειδικά για τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς εξασφάλιση (περιλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών), τα προγράμματα ρύθμισης (π.χ. παράταση διάρκειας) πραγματοποιούνται κυρίως μέσω της ενοποίησης των δανειακών υποχρεώσεων, όπου όλα τα υφιστάμενα υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων συγκεντρώνονται σε ένα. Αυτές οι ρυθμίσεις εφαρμόζονται τόσο για να επιτυγχάνεται η επαρκής μείωση των δόσεων του δανείου όσο και ο βιώσιμος χαρακτήρας της ρύθμισης για τον οφειλέτη. Σε επιλεγμένες περιπτώσεις, η ενοποίηση των δανειακών υποχρεώσεων μπορεί να συνδυάζεται με εγγραφή προσημείωσης σε ακίνητα, μετατρέποντας έτσι τα μη εξασφαλισμένα ανοίγματα του Ομίλου σε εξασφαλισμένα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στην περίπτωση των στεγαστικών δανείων, η μείωση της δόσης μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαφόρων προγραμμάτων ρύθμισης, όπως η παράταση διάρκειας της αποπληρωμής του δανείου, η κεφαλαιοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών, ο διαχωρισμός οφειλής και η σταδιακή αύξηση στο σχέδιο πληρωμής δόσεων.

Τα επιχειρηματικά δάνεια υπόκεινται σε ρύθμιση, όταν υπάρχουν ενδείξεις οικονομικών δυσχερειών του οφειλέτη, η οποία στοιχειοθετείται από ένα συνδυασμό παραγόντων μεταξύ των οποίων η επιδείνωση των οικονομικών του στοιχείων, η υποβάθμιση της πιστοληπτικής του αξιολόγησης, οι καθυστερήσεις πληρωμών και λοιποί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια του 2020 για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) δημοσίευσε οδηγίες για την αναστολή πληρωμών σύμφωνα με τις οποίες η εφαρμογή μίας γενικής αναστολής πληρωμών που πληροί τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών, δεν θα οδηγούσε από μόνη της σε αναταξινόμηση βάσει του ορισμού των μέτρων ρύθμισης. Ωστόσο, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να συνεχίσουν να κατηγοριοποιούν τα ανοίγματα ως εξυπηρετούμενα ή μη εξυπηρετούμενα σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις. Πιο συγκεκριμένα, ως γενική αρχή, πριν από την εφαρμογή ενός προγράμματος ρύθμισης, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να διενεργούν ατομική αξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής του δανειολήπτη και να χορηγούν μέτρα ρύθμισης προσαρμοσμένα στις συγκεκριμένες συνθήκες του εν λόγω δανειολήπτη.

Με βάση αυτό, και ακολουθώντας την εσωτερική διαδικασία μεμονωμένων αξιολογήσεων, η Τράπεζα χαρακτήρισε ως μέτρα ρύθμισης συγκεκριμένα προγράμματα αναστολής πληρωμών για περιπτώσεις του ξενοδοχειακού τομέα, για τις οποίες θεωρήθηκε ότι υπήρχαν αυξημένες οικονομικές δυσκολίες.

Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη

Για τα χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών δανείων, ο Όμιλος συμμετέχει σε ορισμένες περιπτώσεις σε συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, ως μέρος των λύσεων ρύθμισης, όπως περιγράφεται στη σημ. 2.2.9. Το 2022, οι μετοχικοί τίτλοι που αποκτήθηκαν και διακρατούνται από τον Όμιλο την 31 Δεκεμβρίου 2022 σχετίζονται με τη συμμετοχή ποσοστού 3% στην Καλογήρου Ανώνυμη Εμπορική Εταιρία υποδημάτων, ενδυμάτων και δερμάτινων ειδών για μηδενικό τίμημα. Παρομοίως το 2021 οι μετοχικοί τίτλοι που αποκτήθηκαν και διακρατούνταν από τον Όμιλο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 σχετίζονται με (α) τη συμμετοχή ποσοστού 100% στην Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε. για € 1 εκατ. και (β) τη συμμετοχή ποσοστού 29,48% στην INTERTEK Α.Ε. – Διεθνείς Τεχνολογίες για τίμημα € 1,9 εκατ. σε μετρητά.

i. Ταξινόμηση ρυθμισμένων δανείων

Τα ρυθμισμένα δάνεια κατηγοριοποιούνται ως μη απομειωμένα (Στάδιο 2) ή ως απομειωμένα (Στάδιο 3) αξιολογώντας τον βαθμό καθυστέρησης και την πιστοληπτική τους διαβάθμιση.

Τα απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια υπόκεινται αρχικά σε περίοδο επιτήρησης ενός έτους, κατά την οποία η συναλλακτική συμπεριφορά των οφειλετών παρακολουθείται επισταμένως. Εάν, στο τέλος της ανωτέρω περιόδου, οι οφειλέτες έχουν ανταποκριθεί στους όρους του προγράμματος και δεν υπάρχουν καθόλου ποσά σε καθυστέρηση, καθώς και αμφιβολίες για την πλήρη εξόφληση των δανείων, τότε αυτά γνωστοποιούνται ως μη απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια (Στάδιο 2). Επιπροσθέτως, τα μη απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προγενέστερα κατηγοριοποιήθηκαν ως απομειωμένα και τήρησαν του όρους της ρύθμισης, υπόκεινται σε διετή παρακολούθηση. Εάν, στο τέλος αυτής της περιόδου, οι οφειλέτες έχουν προβεί σε τακτικές πληρωμές κατά ένα σημαντικό ποσό σωρευτικά, δεν υπάρχουν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και τα δάνεια δεν είναι ούτε απομειωμένα ούτε πληρούνται άλλα κριτήρια αύξησης πιστωτικού κινδύνου, τότε αυτά εξέρχονται από το καθεστώς ρύθμισης και ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Ειδικότερα, η κατηγορία των απομειωμένων ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνει εκείνα που (α) κατά την ημερομηνία της ρύθμισης ήταν σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών ή θεωρούνταν πιθανό να μην αποπληρωθούν, (β) στο τέλος της περιόδου επιτήρησης του ενός έτους ικανοποίησαν τα κριτήρια για την μεταφορά τους στην κατηγορία των μη απομειωμένων δανείων και κατά την διετή περίοδο παρακολούθησης τα νέα μέτρα ρύθμισης είχαν παραταθεί ή υπήρξαν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και (γ) κατηγοριοποιήθηκαν αρχικά ως μη απομειωμένα και κατά την διάρκεια της διετούς περιόδου παρακολούθησης ικανοποίησαν τα κριτήρια για την μεταφορά τους στην κατηγορία των απομειωμένων.

Επίσης, τα ρυθμισμένα δάνεια που δεν εξυπηρετούνται σύμφωνα με τους νέους τροποποιημένους όρους και τα οποία μεταγενέστερα καταγγέλλονται, παύουν να παρακολουθούνται ξεχωριστά βάσει των διαδικασιών που ο Όμιλος εφαρμόζει για τα προγράμματα ρύθμισης, και γνωστοποιούνται ως καταγγελλόμενα απομειωμένα δάνεια (Στάδιο 3) σύμφωνα με τις διαδικασίες του Ομίλου για την διαχείριση και παρακολούθηση των καταγγελλόμενων δανείων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
ii. Αξιολόγηση απομείωσης

Στις περιπτώσεις που παρέχονται μέτρα ρύθμισης, ο Όμιλος αξιολογεί την οικονομική κατάσταση του πιστούχου και την ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων του βάσει των πολιτικών απομείωσης του Ομίλου που περιγράφονται στις σημειώσεις 2.2.13 και 5.2.1. Συγκεκριμένα, τα ρυθμισμένα επιχειρηματικά δάνεια, τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, τα οποία είναι από μόνα τους σημαντικά καθώς και αυτά προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αξιολογούνται σε ατομική βάση. Επιπροσθέτως, τα ρυθμισμένα δάνεια λιανικής τραπεζικής αξιολογούνται σε συλλογική βάση ξεχωριστά από τα υπόλοιπα χαρτοφυλάκια λιανικής καθώς συμπεριλαμβάνουν μεγάλη ομογενή ομάδα δανείων.

iii. Αναδιρθώσεις δανείων

Όταν οι τροποποιήσεις στους συμβατικούς όρους ενός ρυθμισμένου δανείου είναι σημαντικές, το αρχικό ρυθμισμένο δάνειο αποαναγνωρίζεται και αναγνωρίζεται ένα καινούργιο. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το τροποποιημένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ως «καινούργιο» σε εύλογη αξία και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του παλιού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η τροποποίηση ως αποτέλεσμα λύσεων ρύθμισης δεν θεωρείται σημαντική, ο Όμιλος υπολογίζει εκ νέου την λογιστική αξία προ απομείωσης του δανείου και αναγνωρίζει τη διαφορά ως κέρδος ή ζημιά από τροποποίηση στα αποτελέσματα χρήσης. Ο Όμιλος συνεχίζει να παρακολουθεί το τροποποιημένο ρυθμισμένο δάνειο κατά τη περίοδο επιτήρησης για να προσδιορίσει κατά πόσο έχει αυξηθεί ο πιστωτικός κίνδυνος από την αρχική του αναγνώριση.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος δεν έχει στη κατοχή του ρυθμισμένα δάνεια τα οποία επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (2021: € 3,5 εκατ.).

Οι παρακάτω πίνακες εμπεριέχουν ανάλυση των δανείων που επιμετρούνται σε αποσβέσιμο κόστος σχετικά με τις δραστηριότητες ρύθμισης του Ομίλου. Για λόγους συγκρισιμότητας με τις ποσοτικές πληροφορίες στην ενότητα (α) οι οποίες βασίζονται στις αναθεωρημένες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 7, τα ποσά στους πίνακες παρακάτω παρατίθενται σε λογιστικές αξίες προ πρόβλεψης απομείωσης ενώ οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης παρουσιάζονται ξεχωριστά, σύμφωνα με τον εσωτερικό τρόπο παρακολούθησης και αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου στον Όμιλο.

Ο παρακάτω πίνακας συμπεριλαμβάνει μια σύνοψη των ρυθμισμένων δανείων ανά είδος ρύθμισης του Ομίλου:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Μέτρα ρύθμισης δανείων:		
Διαχωρισμός οφειλής	234	423
Παράταση διάρκειας	1.044	1.468
Κεφαλαιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών	137	183
Μειωμένη δόση μικρότερη των οφειλόμενων τόκων	71	112
Μείωση επιτοκίου	136	237
Μειωμένη δόση μεγαλύτερη των οφειλόμενων τόκων	111	121
Τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών	109	163
Καταβολή μόνο τόκων	35	33
Περίοδος χάριτος	55	77
Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο	8	16
Μερική διαγραφή οφειλής	1	27
Λειτουργική αναδιάρθρωση επιχείρησης	14	10
Λοιπά	54	75
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	2.012	2.946
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(401)	(465)
Λογιστική αξία	1.611	2.481

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν μια σύνοψη των ρυθμισμένων δανείων και των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά ποιοτική διαβάθμιση:

Συνολική αξία προ απομείωσης:

Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1

Δανεία με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια- Στάδιο 2

Δανεία με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια- Στάδιο 3 και POCI

Συνολική αξία προ απομείωσης

Συσσωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI εκ των οποίων :

- Ατομική αξιολόγηση

- Συλλογική αξιολόγηση

Συνολική λογιστική αξία

Ληφθείσες εξασφαλίσεις

Συνολική αξία προ απομείωσης:

Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1

Δανεία με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια- Στάδιο 2

Δανεία με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια- Στάδιο 3 και POCI

Συνολική αξία προ απομείωσης

Συσσωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI εκ των οποίων :

- Ατομική αξιολόγηση

- Συλλογική αξιολόγηση

Συνολική λογιστική αξία

Ληφθείσες εξασφαλίσεις

31 Δεκεμβρίου 2022

Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις στο αποσβέσιμο κόστος € εκατ.	Ρυθμισμένα δάνεια € εκατ.	% Ρυθμισμένων δανείων
35.618	-	-
5.573	1.138	20,4
2.259	874	38,7
43.450	2.012	4,6
-	-	
(149)	-	
(355)	(80)	
(1.121)	(321)	
(441)	(165)	
(680)	(156)	
41.824	1.611	3,9
28.434	1.527	

31 Δεκεμβρίου 2021

Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις στο αποσβέσιμο κόστος € εκατ.	Ρυθμισμένα δάνεια € εκατ.	% Ρυθμισμένων δανείων
32.578	-	-
5.461	1.926	35,3
2.776	1.021	36,8
40.815	2.946	7,2
(171)	-	
(311)	(103)	
(1.391)	(362)	
(672)	(194)	
(718)	(168)	
38.943	2.481	6,4
27.480	2.221	

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	2.946	4.826
Δάνεια που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της χρήσης	299	481
Δάνεια σε καθεστώς ρύθμισης που αποαναγνωρίστηκαν/ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽¹⁾	(56)	(1.128)
Διαγραφές δανείων που ήταν σε καθεστώς ρύθμισης	(22)	(33)
Αποπληρωμές δανείων	(233)	(260)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης ⁽²⁾	(965)	(992)
Λοιπά	42	53
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(401)	(465)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	1.611	2.481

⁽¹⁾ Τα «Δάνεια και απαιτήσεις σε καθεστώς ρύθμισης που αποαναγνωρίστηκαν/ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης» περιλαμβάνουν δάνεια τα οποία αποαναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης λόγω α) συναλλαγών τιλοποίησης/πώλησης και β) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων και εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης.

⁽²⁾ Το 2022, ποσό € 88 εκατ. δανείων και απαιτήσεων τα οποία εξήλθαν από το καθεστώς ρύθμισης αναφέρεται σε καταγεγραμμένα δάνεια (2021: € 48 εκατ.).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης ανά είδος δανείου:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	1.153	1.985
- Στεγαστικά δάνεια	751	1.358
- Καταναλωτικά δάνεια	106	123
- Πιστωτικές κάρτες	16	47
- Μικρές επιχειρήσεις	280	456
Επιχειρηματικά	859	961
- Μεγάλες επιχειρήσεις	277	295
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ	582	667
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	2.012	2.946
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(401)	(465)
Λογιστική αξία	1.611	2.481

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης ανά γεωγραφική κατανομή:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ελλάδα	1.638	2.591
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	374	351
Λοιπές Χώρες	0	5
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	2.012	2.946
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(401)	(465)
Λογιστική αξία	1.611	2.481

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας εμπεριέχει πληροφορίες σχετικά με τροποποιήσεις δανείων λόγω μέτρων ρύθμισης, οι οποίες δεν συνιστούν αποαναγνώριση. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τροποποιήθηκαν ενώ είχαν πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογισμένη καθ' όλη τη διάρκεια τους.

Τροποποιημένα δανειακά ανοίγματα	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Τροποποιημένα κατά τη διάρκεια της χρήσης δάνεια με πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τους		
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	449	745
Κέρδος / (Ζημιά) από την τροποποίηση	2	18
Τροποποιημένα δάνεια, μετά την αρχική τους αναγνώριση, των οποίων η πρόβλεψη απομείωσης βασιζόταν στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τους		
Λογιστική αξία δανείων προ πρόβλεψης την 31 Δεκεμβρίου για τα οποία η πρόβλεψη απομείωσης άλλαξε στη χρήση, μετά την τροποποίηση, σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	370	614

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία προ προβλέψεων δανείων που είχαν τροποποιηθεί στο παρελθόν και για τα οποία η πρόβλεψη απομείωσης για πιστωτικές ζημιές επανήλθε σε υπολογισμό καθ' όλη τη διάρκεια τους, ανήλθε σε € 371 εκατ. (2021: € 504 εκατ.).

5.2.1.3 Χρεωστικοί τίτλοι

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ομόλογα του εμπορικού και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021 σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Moody's ή αντίστοιχες διαβαθμίσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2022			
	ECL 12μήνου –	ECL καθ' όλη τη	ECL καθ' όλη τη	Σύνολο
	Στάδιο 1	διάρκειά τους -	διάρκειά τους -	
	€ εκατ.	Στάδιο 2	Στάδιο 3	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)				
Aaa	2.617	-	-	2.617
Aa1 έως Aa3	140	-	-	140
A1 έως A3	133	-	-	133
Χαμηλότερα από A3	6.211	6	7	6.224
Χωρίς διαβάθμιση	74	-	26	100
Αξία προ απομείωσης	9.175	6	33	9.214
Πρόβλεψη απομείωσης	(12)	(0)	(10)	(22)
Λογιστική αξία	9.163	6	23	9.192
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)				
Aaa	339	-	-	339
Aa1 έως Aa3	212	-	-	212
A1 έως A3	398	-	-	398
Χαμηλότερα από A3	2.605	121	-	2.726
Χωρίς διαβάθμιση	58	-	-	58
Λογιστική αξία	3.612	121	-	3.733

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021		
	ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)			
Aaa	636	-	636
Aa1 έως Aa3	108	-	108
Χαμηλότερα από A3	3.928	-	3.928
Αξία προ απομείωσης	4.672	-	4.672
Πρόβλεψη απομείωσης	(6)	-	(6)
Λογιστική αξία	4.666	-	4.666
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)			
Aaa	591	-	591
Aa1 έως Aa3	271	-	271
A1 έως A3	567	-	567
Χαμηλότερα από A3	4.899	9	4.908
Χωρίς διαβάθμιση	128	-	128
Λογιστική αξία	6.456	9	6.465

	31 Δεκεμβρίου 2022	
	Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)		
Χαμηλότερα από A3	86	0
Χωρίς διαβάθμιση	1	-
Λογιστική αξία	87	0

	31 Δεκεμβρίου 2021	
	Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)		
Aa1 έως Aa3	-	1
Χαμηλότερα από A3	69	0
Λογιστική αξία	69	1

Η λογιστική αξία των ομολόγων με διαβάθμιση χαμηλότερη από A3 περιλαμβάνει: α) ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου αξίας € 5.413 εκατ., (2021: € 5.322 εκατ.), β) κρατικά ομόλογα χωρών μελών της Ευρωζώνης αξίας € 921 εκατ., (2021: € 1.246 εκατ.) γ) κρατικά ομόλογα αξίας € 841 εκατ. που έχουν εκδοθεί κυρίως από λοιπά μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υποψήφια μέλη (2021: € 763 εκατ.) εκ των οποίων € 517 εκατ. εκδόσεων χωρών στις οποίες έχει παρουσία ο Όμιλος (Βουλγαρία και Σερβία) (2021: € 460 εκατ.) και δ) € 1.846 εκατ. εταιρικά και τραπεζικά ομόλογα (2021: € 1.568 εκατ.) εκ των οποίων € 958 εκατ. Ελληνικών εκδόσεων (2021: € 726 εκατ.) και € 701 εκατ. εκδόσεων λοιπών Ευρωπαϊκών χωρών (2021: € 689 εκατ.). Τα ομόλογα χωρίς διαβάθμιση λογιστικής αξίας € 152 εκατ. (2021: € 128 εκατ.) αποτελούνται από € 133 εκατ. Ελληνικά εταιρικά ομόλογα (2021: € 128 εκατ.) και € 19 εκατ. Ρωσικά εταιρικά ομόλογα (βλ. παρακάτω).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Σε συνέχεια των σημαντικών περιορισμών και κυρώσεων που επιβλήθηκαν έναντι της Ρωσίας σε παγκόσμιο επίπεδο, δημιουργώντας σημαντική αβεβαιότητα για την ικανότητα των εκδοτών χρεωστικών τίτλων προερχόμενων από τη Ρωσία να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους από ομόλογα σε ξένο νόμισμα, από την 31 Μαρτίου 2022 ο Όμιλος έχει ταξινομήσει τις θέσεις του σε ρωσικά ομόλογα ως πιστωτικά απομειωμένες. Κατόπιν της αποπληρωμής ενός ρωσικού κρατικού ομολόγου λογιστικής αξίας € 12 εκατ. τον Απρίλιο του 2022, η λογιστική αξία των εν λόγω χρεωστικών τίτλων την 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν € 19 εκατ., συμπεριλαμβανομένης πρόβλεψης απομείωσης ποσού € 7 εκατ.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ομόλογα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά στάδιο, ανά γεωγραφική περιοχή με βάση τη χώρα εγκατάστασης των αντισυμβαλλόμενων και τον τομέα δραστηριότητας.

31 Δεκεμβρίου 2022								
	Ελλάδα		Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες			Λοιπές Χώρες		Σύνολο
	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Χρεωστικοί τίτλοι AC								
Δημόσιο	4.379	-	756	-	-	1.165	-	6.300
Τράπεζες	736	-	276	-	-	-	-	1.012
Επιχειρήσεις	241	7	989	3	26	633	3	1.902
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	5.356	7	2.021	3	26	1.798	3	9.214
Πρόβλεψη απομείωσης	(9)	(3)	(3)	(0)	(7)	(0)	(0)	(22)
Λογιστική αξία	5.347	4	2.018	3	19	1.798	3	9.192
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI								
Δημόσιο	976	-	1.046	94	-	451	-	2.567
Τράπεζες	12	-	209	7	-	-	-	228
Επιχειρήσεις	163	-	475	15	-	280	5	938
Λογιστική αξία	1.151	-	1.730	116	-	731	5	3.733

31 Δεκεμβρίου 2021						
	Ελλάδα		Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	Λοιπές Χώρες		Σύνολο
	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Χρεωστικοί τίτλοι AC						
Δημόσιο	3.162	-	519	-	-	3.681
Τράπεζες	311	-	196	-	-	507
Επιχειρήσεις	-	-	299	185	-	484
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	3.473	-	1.014	185	-	4.672
Πρόβλεψη απομείωσης	(5)	-	(1)	(0)	-	(6)
Λογιστική αξία	3.468	-	1.013	185	-	4.666
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI						
Δημόσιο	2.149	-	1.859	615	-	4.623
Τράπεζες	166	-	311	-	-	477
Επιχειρήσεις	373	7	707	276	2	1.365
Λογιστική αξία	2.688	7	2.877	891	2	6.465

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022			
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι FVTPL				
Επιχειρήσεις	0	-	-	0
Λογιστική αξία	0	-	-	0
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου				
Δημόσιο	63	23	-	86
Επιχειρήσεις	1	-	-	1
Λογιστική αξία	64	23	-	87
	31 Δεκεμβρίου 2021			
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι FVTPL				
Επιχειρήσεις	0	1	-	1
Λογιστική αξία	0	1	-	1
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου				
Δημόσιο	14	19	-	33
Επιχειρήσεις	-	23	13	36
Λογιστική αξία	14	42	13	69

5.2.1.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων συμψηφίζονται στον ισολογισμό του Ομίλου σύμφωνα με τα κριτήρια του ΔΛΠ 32 και το καθαρό ποσό αυτών παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού και πρόθεση διακανονισμού του καθαρού ποσού αυτών ή πρόθεση ταυτόχρονης είσπραξης της απαίτησης και εξόφλησης της υποχρέωσης («τα κριτήρια συμψηφισμού»), όπως παρατίθενται και στην λογιστική αρχή του Ομίλου 2.2.4.

Το 2022, λόγω της μεταβολής του όγκου των συναλλαγών και των συνθηκών της αγοράς αναφορικά με τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου, τα οποία εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (CCP), υπήρξε σημαντική αύξηση στα υπόλοιπα των σχετιζόμενων λογαριασμών χρηματικών εγγυήσεων που αφορούν σε κάλυψη του περιθωρίου διαφορών αποτίμησης, τα οποία ανήλθαν σε € 1 δις περίπου υποχρέωση την 31 Δεκεμβρίου 2022 (2021: € 0,2 δις περίπου απαίτηση). Ο Όμιλος εξέτασε τους όρους των συμφωνιών εκκαθάρισης των παραγώγων που έχουν συναφθεί με τα Εκκαθαριστικά Μέλη την 31 Δεκεμβρίου 2022 και συμπέρανε ότι πληρούνται τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό αναφορικά με τους λογαριασμούς χρηματικών εγγυήσεων που αφορούν σε κάλυψη του περιθωρίου διαφορών αποτίμησης για τα εν λόγω παράγωγα, οι οποίοι επίσης χρησιμοποιούνται για την εκκαθάριση όλων των πληρωμών που διενεργούνται για αυτά. Ως εκ τούτου, την 31 Δεκεμβρίου 2022, απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 1.376 εκατ. και υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 444 εκατ. (σημ. 19) συμψηφίστηκαν έναντι € 932 εκατ. χρηματικών εγγυήσεων που έχουν ληφθεί (σημ. 32). Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό περιλαμβάνουν επίσης συγκεκριμένες συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων οι οποίες υπάγονται σε συμβάσεις “GMRAS” (Global Master Repurchase Agreements).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό, περιλαμβάνουν παράγωγα (διμερείς συμφωνίες) καθώς και συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων για τις οποίες α) το δικαίωμα συμψηφισμού τίθεται σε ισχύ μόνο σε περίπτωση αθέτησης, χρεοκοπίας ή πτώχευσης του Ομίλου ή των αντισυμβαλλόμενων ή μετά από άλλα προκαθορισμένα γεγονότα

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

και/ή β) ο Όμιλος και οι αντισυμβαλλόμενοι του μπορεί να μην έχουν πρόθεση διακανονισμού του καθαρού ποσού των συναλλαγών ή πρόθεση ταυτόχρονης είσπραξης της απαίτησης και εξόφλησης της υποχρέωσης.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού και συνεπώς στον ισολογισμό παρουσιάζεται το καθαρό ποσό αυτών, καθώς και ποσά που υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες για τα οποία τα κριτήρια συμψηφισμού που αναφέρονται παραπάνω δεν πληρούνται. Όσον αφορά αυτές τις συναλλαγές, ο Όμιλος μπορεί να λαμβάνει και να παρέχει εξασφαλίσεις με την μορφή χρεογράφων και ταμειακών διαθεσίμων, τα οποία περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες στις στήλες «Χρηματοοικονομικά μέσα» και «Εγγυήσεις σε μετρητά».

31 Δεκεμβρίου 2022						
		Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό				
Λογιστική αξία χρηματ/μικρών στοιχείων ενεργητικού προ συμψηφισμού	Λογιστική αξία χρηματ/μικρών υποχρεώσεων που συμψηφίστηκαν	Καθαρή αξία χρηματ/μικρών στοιχείων ενεργητικού	Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων)	Ληφθείσες εγγυήσεις σε μετρητά	Καθαρό υπόλοιπο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού						
Συμφωνίες επαναπώλησης χρεογράφων με τράπεζες	116	(114)	2	(2)	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2.540	(1.376)	1.164	(685)	(232)	247
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	9	(9)	-	-	-	-
Σύνολο	2.665	(1.499)	1.166	(687)	(232)	247

31 Δεκεμβρίου 2022						
		Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό				
Λογιστική αξία χρηματ/μικρών υποχρεώσεων προ συμψηφισμού	Λογιστική αξία χρηματ/μικρών στοιχείων ενεργητικού που συμψηφίστηκαν	Καθαρή αξία χρηματ/μικρών υποχρεώσεων	Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων)	Δεσμευμένες εγγυήσεις σε μετρητά	Καθαρό υπόλοιπο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2.043	(444)	1.599	(685)	(237)	677
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με τράπεζες	877	(114)	763	(763)	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων	9	(9)	-	-	-	-
Καταθέσεις από τράπεζες που λαμβάνονται ως εγγύηση	1.226	(932)	294	(232)	-	62
Σύνολο	4.155	(1.499)	2.656	(1.680)	(237)	739

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021					
	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό					
Λογιστική αξία χρηματ/μικρών στοιχείων ενεργητικού προ συμψηφισμού	Λογιστική αξία χρηματ/μικρών υποχρεώσεων που συμψηφίστηκαν	Καθαρή αξία χρηματ/μικρών στοιχείων ενεργητικού	Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων)	Ληφθείσες εγγυήσεις σε μετρητά	Καθαρό υπόλοιπο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού						
Συμφωνίες επαναπώλησης χρεογράφων με τράπεζες	622	(591)	31	(31)	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.942	-	1.942	(1.803)	(40)	99
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	13	(13)	-	-	-	-
Σύνολο	2.577	(604)	1.973	(1.834)	(40)	99

	31 Δεκεμβρίου 2021					
	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό					
Λογιστική αξία χρηματ/μικρών υποχρεώσεων προ συμψηφισμού	Λογιστική αξία χρηματ/μικρών στοιχείων ενεργητικού που συμψηφίστηκαν	Καθαρή αξία χρηματ/μικρών υποχρεώσεων	Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων)	Δεσμευμένες εγγυήσεις σε μετρητά	Καθαρό υπόλοιπο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2.386	-	2.386	(695)	(1.642)	49
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με τράπεζες	861	(591)	270	(270)	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων	13	(13)	-	-	-	-
Σύνολο	3.260	(604)	2.656	(965)	(1.642)	49

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα οι οποίες δεν υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες, εύλογης αξίας € 21 εκατ. και € 62 εκατ., αντίστοιχα, (2021: € 7 εκατ. και € 8 εκατ., αντίστοιχα) δεν παρουσιάζονται στους ανωτέρω πίνακες.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων παρατίθενται στους παραπάνω πίνακες στην αξία με την οποία αναγνωρίστηκαν, είτε την εύλογη αξία (παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα) είτε στην αποσβέσιμη αξία κτήσης (όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά στοιχεία), ανάλογα με τον τύπο του χρηματοοικονομικού μέσου.

5.2.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς ο οποίος είναι ο κίνδυνος πιθανής ζημιάς λόγω δυσμενών αλλαγών στις μεταβλητές της αγοράς. Μεταβολές σε επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads), τιμές μετοχών και σε άλλους σχετικούς παράγοντες, όπως στην τεκμαρτή μεταβλητότητα των προηγούμενων, μπορούν να επηρεάσουν τα έσοδα του Ομίλου ή την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του. Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγορών και Αντισυμβαλλόμενων Ομίλου (GMCRS) παρακολουθεί, ελέγχει και αποτιμάει τους κινδύνους αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος.

Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Αγορών και Αντισυμβαλλόμενων Ομίλου είναι υπεύθυνος για την επιμέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αναφορά όλων των κινδύνων αγοράς συμπεριλαμβανομένου του επιτοκιακού κινδύνου του Επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (Interest rate risk in the Banking Book – IRRBB). Ο Τομέας αναφέρεται στον GCRO και οι κύριες δραστηριότητές του περιλαμβάνουν:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Την παρακολούθηση όλων των βασικών ενδείξεων που οδηγούν σε κίνδυνο αγοράς και επιτοκιακό κίνδυνο του Επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (μέθοδο αξίας σε κίνδυνο/VaR, αναλύσεις ευαισθησίας, κλπ.),
- Εφαρμογή μεθοδολογιών για την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων (stress testing) για τον κίνδυνο αγοράς και τον επιτοκιακό κίνδυνο του Επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (ιστορικό και υποθετικό),
- Παρακολούθηση και αναφορά της χρήσης των πιστωτικών ορίων αναφορικά με τον κίνδυνο αγοράς και τον επιτοκιακό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου,
- Ανάπτυξη, συντήρηση και διεύρυνση των υποδομών διαχείρισης κινδύνου.

Οι κίνδυνοι αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος είναι οι ακόλουθοι:

(α) Επιτοκιακός κίνδυνος

Οι ταμειακές ροές και η εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο λόγω των διακυμάνσεων στα ισχύοντα επιτόκια αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου ταμιακών ροών, είναι ο κίνδυνος οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθούν λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας είναι ο κίνδυνος η αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθεί λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας αναλύεται περαιτέρω σε «Γενικό» και «Ειδικό». Ο πρώτος αναφέρεται σε αλλαγές στην εύλογη αξία θέσεων λόγω μεταβολών των επιτοκίων αναφοράς, ενώ ο τελευταίος αναφέρεται σε αλλαγές στην εύλογη αξία θέσεων λόγω κινήσεων σε συγκεκριμένες αποδόσεις εκδοτών και σε περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads).

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η χρηματοοικονομική θέση και οι ταμειακές ροές του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο από την επίδραση των διακυμάνσεων στις ισχύουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

(γ) Μετοχικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος τιμής μετοχών ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της εύλογης αξίας τους, ως αποτέλεσμα της μεταβολής των μετοχικών δεικτών και της αξίας μεμονωμένων μετοχών. Η έκθεση στον κίνδυνο διακύμανσης των τιμών των μετοχών προέρχεται κυρίως από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο.

(δ) Τεκμαρτή μεταβλητότητα

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο κίνδυνο τεκμαρτής μεταβλητότητας (implied volatility (vega) risk), κυρίως ως αποτέλεσμα των θέσεων του σε δικαιώματα προαίρεσης.

Η Επιτροπή Κινδύνων (Board Risk Committee) καθορίζει τα όρια της έκθεσης σε κινδύνους αγοράς, τα οποία παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση.

Ο Όμιλος εφαρμόζει κυρίως τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR) για τη διαχείριση και παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς στην Ελλάδα και τις διεθνείς θυγατρικές. Επιπροσθέτως, πραγματοποιούνται αναλύσεις ευαισθησίας καθώς και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (stress testing).

(i) VaR για 2022 και 2021

Η μέθοδος VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανή αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει ο Όμιλος είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 1 ημέρας, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (διεξάγεται ολοκληρωμένη επανατιμολόγηση των θέσεων).

Τα μοντέλα VaR είναι σχεδιασμένα για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς σε ομαλές συνθήκες. Γίνεται η υπόθεση ότι οι ενδεχόμενες μεταβολές στους παράγοντες κινδύνου που επηρεάζουν τις ομαλές συνθήκες αγοράς, θα ακολουθήσουν κανονική κατανομή.

Παρόλο που το VaR είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς, οι υποθέσεις πάνω στις οποίες βασίζεται εγείρουν συγκεκριμένους περιορισμούς. Για το λόγο αυτό τα πραγματικά αποτελέσματα παρακολουθούνται συστηματικά μέσω της διενέργειας εκ των υστέρων ελέγχων («back testing»), ώστε να ελεγχθεί η εγκυρότητα των υποθέσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του VaR.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η περίμετρος της ανάλυσης VaR περιλαμβάνει τις Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Ανώνυμης Εταιρίας Συμμετοχών, Eurobank A.E. και τις τραπεζικές θυγατρικές της, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρτοφυλάκια εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL), συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών χαρτοφυλακίων και χαρτοφυλακίων επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI). Κατά συνέπεια, ο πιθανός αντίκτυπος όπως απεικονίζεται στα στοιχεία του VaR θα επηρεάσει άμεσα τα Κεφάλαια του Ομίλου (κατάσταση αποτελεσμάτων ή ίδια κεφάλαια).

Επειδή η μέθοδος VaR αποτελεί βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς που είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, έχουν θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις ανωτέρω δραστηριότητες (εμπορικά και επενδυτικά χαρτοφυλάκια, επιμετρούμενα στην εύλογη αξία), ενώ η πραγματική έκθεση του Ομίλου επισκοπείται από τη διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθοδολογίας δεν αποτρέπει ζημιές έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά.

VaR ανά κατηγορία κινδύνου - Ελλάδα και διεθνείς θυγατρικές ⁽¹⁾

	2022 (Μέσος όρος) € εκατ.	2022 € εκατ.	2021 (Μέσος όρος) € εκατ.	2021 € εκατ.
Κίνδυνος Επιτοκίου	22	9	14	14
Κίνδυνος Συναλλάγματος	0	0	1	1
Μετοχικός Κίνδυνος	2	4	0	0
Σύνολο VaR	23	11	14	14

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει όλα τα χαρτοφυλάκια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Η διαφοροποίηση κινδύνων επιδρά θετικά στο συνολικό VaR από τον επιτοκιακό, συναλλαγματικό και μετοχικό κίνδυνο. Το μεγαλύτερο μέρος του VaR επιτοκιακού κινδύνου του Ομίλου, οφείλεται στον κίνδυνο που σχετίζεται με τα χρεόγραφα και τα παράγωγα τα οποία επιδεικνύουν ευαισθησία σε μεταβολές των επιτοκίων και των πιστωτικών περιθωρίων. Ο μέσος όρος VaR του 2022 είναι σημαντικά μεγαλύτερος, συγκρινόμενος με τον αντίστοιχο μέσο όρο VaR του έτους 2021, λόγω της γεωπολιτικής κρίσης (πόλεμος στην Ουκρανία) και της συνεπακόλουθης ακραίας μεταβλητότητας που παρατηρήθηκε στις αγορές (κυρίως μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου), σε συνδυασμό με την γενικότερη αντίληψη που επικρατεί στις αγορές, σχετικά με την νομισματική πολιτική που πρόκειται να εφαρμοστεί από τις Κεντρικές Τράπεζες τα επόμενα χρόνια. Το VaR για τον μετοχικό κίνδυνο έχει επίσης αυξηθεί, λόγω της επένδυσης στην Ελληνική Τράπεζα, η οποία συνάδει με την ευρύτερη στρατηγική του Ομίλου για την περαιτέρω ενδυνάμωση της παρουσίας του στις αγορές όπου έχει στρατηγική παρουσία.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
(ii) Κίνδυνος διαφορών και ευαισθησία των επιτοκίων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη διαφορά επανατιμολόγησης των επιτοκίων (Interest Rate Repricing Gap) του Ομίλου, ο οποίος αναλύει τη δομή των αναντιστοιχιών των επιτοκίων εντός του ισολογισμού. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία/υποχρεώσεις του Ομίλου, περιλαμβάνονται στα ονομαστικά/αναπόσβεστα ποσά τους και κατηγοριοποιούνται με βάση είτε (α) την επόμενη συμβατική ημερομηνία επανατιμολόγησης, σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου ή (β) την ημερομηνία λήξης/ανάκλησης (όποια προηγείται), σε περίπτωση σταθερού επιτοκίου. Η παρακάτω ανάλυση αποτελεί μια εκτίμηση της έκθεσης σε επιτοκιακό κίνδυνο, καθώς συναλλαγές με διαφορετική διάρκεια παρουσιάζονται συγκεντρωτικά ανά κατηγορία. Η ανάλυση της διαφοράς επανατιμολόγησης των επιτοκίων καταρτίζεται από την 31 Δεκεμβρίου 2022 και έπειτα.

	31 Δεκεμβρίου 2022				
	Εντός 1 μήνα € εκατ.	1-3 μήνες € εκατ.	3-12 μήνες € εκατ.	1-5 έτη € εκατ.	Άνω των 5 ετών € εκατ.
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	14.481	-	-	-	-
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.012	64	27	-	-
Χρεωστικοί τίτλοι ⁽¹⁾	390	215	371	5.513	5.797
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	18.658	10.244	8.034	2.536	2.538
	34.541	10.523	8.432	8.049	8.335
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	(8.872)	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(575)	(968)	(299)	(1)	(14)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(48.934)	(3.754)	(3.991)	(336)	(2)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(2)	-	(5)	(1.916)	(1.700)
	(58.383)	(4.721)	(4.295)	(2.253)	(1.716)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	4.844	(155)	(471)	69	(4.360)
Διαφορά επιτοκίων (interest rate gap)	(18.998)	5.647	3.666	5.865	2.259

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει θέσεις πώλησης ομολόγων (σημ. 35).

Ο Όμιλος διενεργεί ανάλυση ευαισθησίας, για να εκτιμήσει την επίδραση που θα είχε μια υποθετική αλλαγή των επιτοκίων της αγοράς, στα καθαρά έσοδα από τόκους (NII) και στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI).

Η επίπτωση στα καθαρά έσοδα από τόκους υπολογίζεται με το σενάριο μιας στιγμιαίας παράλληλης μετατόπισης όλων των επιτοκίων κατά +/- 100 μονάδες βάσης, για περίοδο 1 έτους ακολουθώντας την προσέγγιση του στατικού ισολογισμού. Για την 31 Δεκεμβρίου 2022, η επίπτωση στα καθαρά έσοδα από τόκους στο σενάριο παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης των επιτοκίων, ανέρχεται σε € 232 εκατ. (+100 μονάδες βάσης) και σε € -279 εκατ. (-100 μονάδες βάσης).

Η επίδραση στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI) υπολογίζεται ως η μεταβολή της εύλογης αξίας όλων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο FVOCI, μετά την λογιστική αντιστάθμιση, συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής στα λοιπά έσοδα που οφείλεται στα μέσα που προσδιορίζονται για την αντιστάθμιση των ταμειακών ρών που πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης. Για την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο αντίκτυπος στο OCI, υπό το σενάριο παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης επιτοκίων, ανέρχεται στα € -49 εκατ. (+100 μονάδες βάσης) και στα € 51 εκατ. (-100 μονάδες βάσης).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
(iii) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο για την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021:

	31 Δεκεμβρίου 2022							Σύνολο € εκατ.
	USD € εκατ.	CHF € εκατ.	RON € εκατ.	RSD € εκατ.	BGN € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	ΕΥΡΩ € εκατ.	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	29	4	0	375	472	9	14.105	14.994
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	330	20	33	0	0	63	883	1.329
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	0	-	-	-	18	0	116	134
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	23	0	0	0	0	0	1.162	1.185
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.068	1.999	8	616	3.975	555	31.456	41.677
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.743	-	-	99	81	264	11.074	13.261
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	16	75	5	99	213	6	8.382	8.796
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	-	-	-	-	-	84	84
Σύνολο ενεργητικού	5.209	2.098	46	1.189	4.759	897	67.262	81.460
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	200	0	0	45	8	9	10.326	10.588
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	21	1	0	129	0	1	1.509	1.661
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.929	95	1	666	4.313	604	45.631	57.239
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	73	73	-	-	-	5	3.401	3.552
Λοιπές υποχρεώσεις	25	1	18	20	51	3	1.583	1.701
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	-	-	-	-	-	1	1
Σύνολο υποχρεώσεων	6.248	170	19	860	4.372	622	62.451	74.742
Συναλλαγματική θέση στοιχείων ισολογισμού	(1.039)	1.928	27	329	387	275	4.811	6.718
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	778	(1.927)	(15)	(54)	(0)	(281)	819	(680)
Σύνολο συναλλαγματικής θέσης	(261)	1	12	275	387	(6)	5.630	6.038

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021							Σύνολο € εκατ.
	USD € εκατ.	CHF € εκατ.	RON € εκατ.	RSD € εκατ.	BGN € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	ΕΥΡΩ € εκατ.	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	13	5	0	237	686	8	12.565	13.515
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	211	88	41	0	0	103	2.067	2.510
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	3	-	-	-	20	0	97	119
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	39	1	-	0	0	0	1.908	1.949
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	2.832	2.124	11	640	3.276	469	29.615	38.967
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	909	-	0	120	56	102	10.129	11.316
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	23	1	8	103	179	2	9.015	9.330
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	-	-	-	-	-	146	146
Σύνολο ενεργητικού	4.029	2.219	59	1.100	4.218	684	65.543	77.852
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	27	1	0	26	11	16	12.556	12.636
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	42	0	0	182	0	1	2.170	2.394
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.373	131	0	538	3.906	569	42.651	53.168
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	38	-	-	-	-	-	2.514	2.552
Λοιπές υποχρεώσεις	35	1	19	18	55	5	1.225	1.358
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	-	-	-	-	-	109	109
Σύνολο υποχρεώσεων	5.515	133	19	764	3.972	590	61.224	72.217
Συναλλαγματική θέση στοιχείων ισολογισμού	(1.485)	2.086	40	336	246	94	4.319	5.635
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	1.280	(2.084)	(24)	(53)	20	(95)	(60)	(1.015)
Σύνολο συναλλαγματικής θέσης	(205)	2	16	283	266	(1)	4.259	4.620

⁽¹⁾ Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν τις επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, άλλα πάγια στοιχεία, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις.

5.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος εκτίθεται καθημερινά σε κινδύνους ρευστότητας από αναλήψεις καταθέσεων, λήξεις τίτλων μεσοπρόθεσμης ή μακροπρόθεσμης διάρκειας, λήξεις εξασφαλισμένης ή μη εξασφαλισμένης χρηματοδότησης (συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων («repos») και διαπραγματευτικός δανεισμός), χρηματοδοτήσεις δανείων και καταπτώσεις εγγυήσεων. Επιπρόσθετα, οι υποχρεώσεις

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

κάλυψης των λογαριασμών περιθωρίου για συναλλαγές εξασφαλισμένης χρηματοδότησης (από την ΕΚΤ και την αγορά), για συμβόλαια μείωσης κινδύνου (συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου-CSAs, συμφωνίες κύριας επαναγοράς-GMRAs) και για εκκαθάριση συναλλαγών από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (CCPs) έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των επιπέδων ρευστότητας. Ο Όμιλος διατηρεί διαθέσιμα για να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες. Η Επιτροπή Κινδύνων της Τράπεζας καθορίζει επαρκή όρια ρευστότητας για να καλυφθούν οι ενδεχόμενες ανάγκες.

Η προηγούμενη εμπειρία έχει δείξει ότι οι ανάγκες ρευστότητας που δημιουργούνται από καταπτώσεις εγγυητικών και πιστωτικών επιστολών είναι σημαντικά λιγότερες από το ποσό της δέσμευσης. Το ίδιο ισχύει και για τις δεσμεύσεις για αύξηση της πίστωσης, όπου το συνολικό συμβατικό ποσό δεν αντιπροσωπεύει κατ' ανάγκη μελλοντικές ανάγκες μετρητών, καθώς αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις θα λήξουν ή θα τερματιστούν χωρίς να χρηματοδοτηθούν.

Θεμελιώδης αρχή της διοίκησης του Ομίλου, είναι η αντιστοίχιση (matching) και η ελεγχόμενη αναντιστοιχία (mismatch) των ημερομηνιών λήξης και των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων. Είναι ασυνήθιστο για τράπεζες να έχουν πλήρη αντιστοίχιση, καθώς οι συναλλαγές είναι συχνά αβέβαιης διάρκειας και διαφορετικής φύσεως. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί και ο κίνδυνος ζημιών.

Οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και η δυνατότητα αντικατάστασης, με αποδεκτό κόστος, των τοκοφόρων υποχρεώσεων κατά τη λήξη τους, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την αξιολόγηση της ρευστότητας του Ομίλου.

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας

Η Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας του Ομίλου ορίζει την ακόλουθη εποπτική και ελεγκτική δομή:

- Η Επιτροπή Κινδύνων είναι υπεύθυνη για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας και για την παρακολούθηση των ποσοτικών και ποιοτικών διαστάσεων του κινδύνου ρευστότητας.
- Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Υποχρεώσεων του Ομίλου (Group Assets and Liabilities Committee) είναι εξουσιοδοτημένη να διαμορφώνει και να εφαρμόζει την πολιτική διαχείρισης ρευστότητας με βάση το υφιστάμενο επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνων (risk appetite) και να ελέγχει τη διαθέσιμη ρευστότητα του Ομίλου τουλάχιστον σε μηνιαία βάση.
- Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων του Ομίλου (Treasury) είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της στρατηγικής ρευστότητας του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη το πιο πρόσφατο πλάνο χρηματοδότησης καθώς και για την ημερήσια διαχείριση της ρευστότητας του Ομίλου.
- Ο Τομέας Group Market and Counterparty Risk Sector (GMCRS) είναι υπεύθυνος για την επιμέτρηση, έλεγχο, παρακολούθηση και ενημέρωση σχετικά με τον κίνδυνο ρευστότητας του Ομίλου.

Τα κύρια στοιχεία αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας που παρακολουθούνται σε περιοδική βάση συνοψίζονται ως εξής:

- Ανάλυση του αποθέματος ρευστότητας (liquidity buffer) σε επίπεδο Ομίλου ανά τύπο προϊόντος και ανά θυγατρική,
- Δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας. Οι ασκήσεις αυτές αξιολογούν τον αντίκτυπο ενός αριθμού έκτακτων γεγονότων στη ρευστότητα του Ομίλου,
- Ανάλυση της ευαισθησίας παραμέτρων της αγοράς στην ρευστότητα,
- Πρόσθετοι δείκτες παρακολούθησης ρευστότητας (ALMM) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Σύσταση βαρών επί στοιχείων ενεργητικού (Asset Encumbrance - AE) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Επισκόπηση της εφαρμογής του πλάνου χρηματοδότησης.

Χρονοανάλυση στοιχείων ενεργητικού και στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση της ληκτότητας των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021, βασισμένη στις λογιστικές τους αξίες. Τα δάνεια μη ορισμένης λήξης παρουσιάζονται στην «εντός ενός μηνός» κατηγορία. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου με αντισυμβαλλόμενους στη διατραπεζική αγορά (ISDA/CSA). Με βάση τις συμβάσεις αυτές, ο Όμιλος έχει δώσει ή λάβει εξασφαλίσεις, οι οποίες καλύπτουν τις αντίστοιχες καθαρές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις από συναλλαγές παραγώγων. Οι εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί δεν παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες. Για τις απαιτήσεις από παράγωγα που δεν καλύπτονται από συμβάσεις ISDA/CSA, η θετική αποτίμηση παρουσιάζεται στην εύλογη αξία στην «άνω του ενός έτους» κατηγορία.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022				
	Εντός 1	1 - 3 μήνες	3 μήνες	Άνω του 1	Σύνολο
	μήνα	έως 1 έτος	έως 1 έτος	έτους	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
- Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	14.994	-	-	-	14.994
- Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	398	28	-	167	593
- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.164	1.271	3.549	33.693	41.677
- Ομόλογα	115	137	349	12.411	13.012
- Μετοχές	-	-	-	383	383
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	9	9
- Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	62	16	8	8.710	8.796
- Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	-	84	-	84
Σύνολο	18.733	1.452	3.990	55.373	79.548

	31 Δεκεμβρίου 2021				
	Εντός 1	1 - 3	3 μήνες	Άνω του 1	Σύνολο
	μήνα	μήνες	έως 1 έτος	έτους	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
- Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	13.515	-	-	-	13.515
- Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	484	-	-	140	624
- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	2.857	799	3.680	31.631	38.967
- Ομόλογα	309	179	789	9.924	11.201
- Μετοχές	-	-	-	234	234
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	104	104
- Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	66	17	9	9.238	9.330
- Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	-	6	140	-	146
Σύνολο	17.231	1.001	4.618	51.271	74.121

⁽¹⁾ Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, τα άυλα πάγια στοιχεία, τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού.

Ο Όμιλος κατέχει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο μετρητών και στοιχείων ενεργητικού υψηλής ρευστοποίησης, προκειμένου να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις του και ενδεχόμενες αναλήψεις καταθέσεων σε συνθήκες πίεσης αγοράς. Τα διακρατούμενα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

(α) Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες,

(β) Ομόλογα υψηλής ρευστοποίησης και λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποδεκτά ως εγγύηση, και

(γ) Τρεχούμενοι λογαριασμοί και διατραπεζικές καταθέσεις λήξης εντός ενός μήνα.

Τα μη χρησιμοποιηθέντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία περιλαμβάνουν στοιχεία ενεργητικού υψηλής ρευστοποίησης και αποδεκτά από τις κεντρικές τράπεζες, παρέχουν δυνητικό απόθεμα ρευστότητας αξίας € 20,1 δις την 31 Δεκεμβρίου 2022 (2021: € 16,9 δις). Αυτή η αύξηση του αποθέματος ρευστότητας οφείλεται κυρίως στην i) μεγάλη εισροή καταθέσεων (ετήσια αύξηση € 4 δις) και ii) στην έκδοση ιδίου χρέους (ετήσια αύξηση € 1,1 δις). Επιπρόσθετα, ο Όμιλος κατέχει και άλλους τύπους ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού, όπως ορίζονται από τις εποπτικές αρχές, αξίας € 7,5 δις (ρευστοποιήσιμη αξία) (2021: € 7,5 δις). Πρέπει να σημειωθεί ότι ένα μέρος των διαθέσιμων εξασφαλίσεων για την ΕΚΤ ποσού € 3,8 δις (ρευστοποιήσιμη αξία) (2021: € 1,3 δις) διακρατείται από τις θυγατρικές του Ομίλου και για τις εξασφαλίσεις αυτές έχουν εφαρμοστεί προσωρινοί περιορισμοί από τις τοπικές εποπτικές αρχές και προσωρινά περιορίζεται η μεταφορά τους μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου.

Χρονοανάλυση των υποχρεώσεων

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές για το 2022 και το 2021. Τα στοιχεία των υποχρεώσεων μη ορισμένης λήξης (καταθέσεις όψεως και ταμειυτηρίου) εμφανίζονται στην «εντός ενός μηνός» κατηγορία. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου με αντισυμβαλλόμενους στη διατραπεζική αγορά (ISDA/CSA). Λόγω αυτών των συμβάσεων, ο Όμιλος έχει ήδη δώσει εξασφαλίσεις οι οποίες καλύπτουν την αποτίμηση των καθαρών του υποχρεώσεων από παράγωγα στη διατραπεζική αγορά. Για τις υποχρεώσεις από παράγωγα που δεν καλύπτονται από συμβάσεις Διεθνούς Ένωσης

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώνων (ISDA) και συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSA) η υποχρέωση παρουσιάζεται στην εύλογη αξία στην «εντός ενός μηνός» κατηγορία.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το χειρότερο πιθανό σενάριο αφού βασίζεται στην παραδοχή ότι όλες οι υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν στη λήξη τους και δε θα ανανεωθούν (π.χ. όλες οι προθεσμιακές καταθέσεις αποσύρονται στη συμβατική τους λήξη). Το πρόσφατο παρελθόν έχει δείξει ότι ακόμη και σε περιόδους συστημικής χρηματοοικονομικής κρίσης, η πιθανότητα ενός τέτοιου γεγονότος είναι απομακρυσμένη.

	31 Δεκεμβρίου 2022				
	Εντός 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 έτος € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.	(εισροές)/ εκροές € εκατ.
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώνων:					
- Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	996	812	4.815	4.379	11.002
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	49.755	3.220	4.038	250	57.263
- Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	37	7	141	4.395	4.580
- Υποχρεώσεις από μισθώσεις	3	6	28	192	229
- Λοιπές υποχρεώσεις	863	416	217	-	1.496
- Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ.30)	-	-	1	-	1
	51.654	4.461	9.240	9.216	74.571
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	25	-	-	-	25

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

	Εντός 1 έτους € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	4.898	5.573
Συμβατικές δεσμεύσεις ⁽¹⁾	46	-
Σύνολο	4.944	5.573

	31 Δεκεμβρίου 2021				
	Εντός 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 έτος € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.	(εισροές)/ εκροές € εκατ.
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώνων:					
- Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	442	23	2.756	9.301	12.522
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	44.934	3.661	4.386	195	53.176
- Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	31	1	60	2.737	2.829
- Υποχρεώσεις από μισθώσεις	3	6	27	221	257
- Λοιπές υποχρεώσεις	416	456	239	-	1.111
- Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	-	-	109	-	109
	45.826	4.147	7.577	12.454	70.004
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	-	-	-	16

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Στοιχεία εκτός ισολογισμού

	Εντός 1 έτους € εκατ.	Άνω 1 έτους € εκατ.
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	1.757	5.084
Συμβατικές δεσμεύσεις ⁽¹⁾	43	-
Σύνολο	1.800	5.084

⁽¹⁾ Αφορά συμβατικές δεσμεύσεις για την εξαγορά ιδιοχρησιμοποιούμενων και επενδυτικών ακινήτων καθώς και άυλων πάγιων στοιχείων (σημ. 42).

5.2.4 Μεταρρύθμιση επιτοκίων αναφοράς-«IBOR reform»

Κατά τη διάρκεια του 2022, το πρόγραμμα μετάβασης IBOR του Ομίλου διαχειρίστηκε επιτυχώς τη μετάβαση των επιτοκίων αναφοράς IBOR (USD 1 εβδομάδας και 2 μηνών, CHF, GBP, JPY και EUR LIBOR) που έληξαν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2021, στα νέα επιτόκια αναφοράς χωρίς κίνδυνο («RFR»). Συγκεκριμένα, τα συνδεδεμένα με τα παραπάνω IBOR επιτόκια χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου, έχουν μεταβεί στα νέα επιτόκια αναφοράς RFR κατά την πρώτη ημερομηνία εκτοκισμού τους κατά την διάρκεια του 2022 για δάνεια και καταθέσεις, ενώ για τα παράγωγα, η μετάβαση πραγματοποιήθηκε μέσω της ενεργοποίησης των συμβατικών όρων τους που αφορούν σε εναλλακτικά επιτόκια.

Ο Όμιλος επικεντρώνεται επί του παρόντος στη μετάβαση των θέσεων που κατέχει σε χρηματοοικονομικά μέσα που συνδέονται με τα υπόλοιπα USD LIBOR επιτόκια ενόψει της προγραμματισμένης διακοπής τους, την 30 Ιουνίου 2023.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η έκθεση του Ομίλου σε χρηματοοικονομικά μέσα που σχετίζονται με την μετάβαση στα νέα RFR και λήγουν μετά την προαναφερθείσα ημερομηνία διακοπής των IBOR, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα :

	31 Δεκεμβρίου 2022
	Επιτόκια αναφοράς που επηρεάζονται από τη μεταρρύθμιση IBOR USD LIBOR ⁽⁴⁾
	€ εκατ.
Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού⁽¹⁾	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	1.943
	1.943
Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων⁽²⁾	
Υποχρεώσεις προς πελάτες	29
	29
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα⁽³⁾	
Παράγωγα που έχουν προσδιοριστεί σε σχέσεις αντιστάθμισης	309
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς	1.892
	2.201

⁽¹⁾ Τα υπόλοιπα αφορούν την λογιστική αξία προ πρόβλεψης.

⁽²⁾ Υπόλοιπα στο αποσβέσιμο κόστος.

⁽³⁾ Τα υπόλοιπα αφορούν ονομαστικές αξίες.

⁽⁴⁾ Εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών μέσων που έχουν συμβατική ημερομηνία λήξης πριν την σχεδιαζόμενη ημερομηνία παύσης τους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

5.2.5 Κίνδυνος από κλιματικές αλλαγές

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει την κλιματική αλλαγή ως σημαντικό κίνδυνο και με βάση τις εποπτικές οδηγίες προσαρμόζει τις πολιτικές και μεθοδολογίες αναγνώρισης και παρακολούθησης των σχετικών κινδύνων.

Συγκεκριμένα, ο κλιματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προέρχεται από πιθανή απώλεια ή αρνητική επίδραση στον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένων ζημιών/καταστροφών σε φυσικά περιουσιακά στοιχεία, διακοπής εργασιών ή αστοχιών συστημάτων, ως αποτέλεσμα των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών.

Οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν δύο βασικές κατηγορίες κινδύνου:

- Ο φυσικός κίνδυνος, ο οποίος αναφέρεται στις οικονομικές επιπτώσεις ενός μεταβαλλόμενου κλίματος, συμπεριλαμβανομένων συχνότερων ακραίων καιρικών φαινομένων και σταδιακών αλλαγών του κλίματος, καθώς και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, όπως η ρύπανση του αέρα, των υδάτων και της γης, η έλλειψη νερού, η απώλεια βιοποικιλότητας και η αποψίλωση των δασών και
- Ο κίνδυνος μετάβασης αναφέρεται στη χρηματοοικονομική ζημία ενός οργανισμού, η οποία μπορεί να επέλθει, άμεσα ή έμμεσα, από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια οικονομία χαμηλότερων εκπομπών άνθρακα και πιο περιβαλλοντολογικά βιώσιμη.

Ο Όμιλος υιοθετεί μία στρατηγική προσέγγιση προς τη βιωσιμότητα, την αναγνώριση και διαχείριση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη σημασία που δίνεται στους κινδύνους και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από τη μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ESG στρατηγικής για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy), η οποία θα εστιάζει στα ακόλουθα:

- Δέσμευση και ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν την επιχείρησή τους έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής
- Δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειες μετάβασης τους προς ένα οικονομικό περιβάλλον πιο φιλικό προς το ESG
- Δυνατότητες και εργαλεία, όπως πλαίσια και προϊόντα για τη στήριξη της Βιώσιμης Χρηματοδότησης
- Αξιολόγηση κινδύνου σημαντικών ανοιγμάτων ως προς τους κλιματικούς κινδύνους

Σε συμφωνία με τις καλές πρακτικές που έχει αναγνωρίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), η ESG στρατηγική της Τράπεζας για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy) θα επικεντρωθεί σε βιώσιμους χρηματοδοτικούς στόχους / δεσμεύσεις. Ειδικότερα, η Τράπεζα προσδιόρισε συνολικούς στόχους σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και επίπεδο κλάδου όσον αφορά τη χρηματοδότηση της πράσινης μετάβασης των πελατών της. Για τη διευκόλυνση της ταξινόμησης των ευκαιριών βιώσιμης/πράσινης χρηματοδότησης με δομημένο τρόπο, η Τράπεζα έχει αναπτύξει το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance Framework - SFF). Μέσω του SFF της, η Τράπεζα ταξινομεί τις λύσεις βιώσιμου δανεισμού που προσφέρονται στους πελάτες της, προσδιορίζοντας την προσέγγιση ταξινόμησης που εφαρμόζει και τις δραστηριότητες που ορίζονται ως επιλέξιμες για πρόσβαση σε βιώσιμη χρηματοδότηση (επιλέξιμα πράσινα και κοινωνικά περιουσιακά στοιχεία). Ανάλογες πρωτοβουλίες για τη δημιουργία SFF πλαισίου βρίσκονται σε εξέλιξη και στις θυγατρικές.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει επικαιροποιήσει τη δομή διακυβέρνησής του ενσωματώνοντας και καθορίζοντας ρόλους και αρμοδιότητες σε σχέση με τους κινδύνους που αφορούν το κλίμα και το περιβάλλον, ενσωματώνοντας ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές της αγοράς.

Η Διακυβέρνηση Κλιματικών και Περιβαλλοντικών Κινδύνων περιλαμβάνει διάφορα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. Επιχειρηματικές Λειτουργίες, Μονάδες και Επιτροπές). Ο Όμιλος εφαρμόζει ένα μοντέλο καθορισμένων ρόλων και αρμοδιοτήτων σχετικά με τη διαχείριση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στις 3 Γραμμές Άμυνας.

Η Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων του Ομίλου (GCRD) έχει την ευθύνη για την επίβλεψη, την παρακολούθηση και τη διαχείριση κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων. Ειδικότερα, λειτουργεί ως γραφείο διαχείρισης έργου ('Project Office') υπεύθυνο για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης σχετικά με τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς κινδύνους, με συντονιστικό και εποπτικό ρόλο σε όλα τα σχετικά έργα με σκοπό τη διασφάλιση της ευθυγράμμισης με την επιχειρηματική στρατηγική της Τράπεζας και τις προσδοκίες των εποπτικών αρχών. Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω Διεύθυνση διασφαλίζει την υλοποίηση των πρωτοβουλιών σχετικά με το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα (πλαίσια, πολιτικές, διαδικασίες και προϊόντα) καθώς και την συμμόρφωση με τους υφιστάμενους και τους επερχόμενους κανονισμούς που σχετίζονται με την βιωσιμότητα, στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος στο επίπεδο

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

της Τράπεζας, σε ευθυγράμμιση με το πλάνο που έχει συμφωνηθεί σε εποπτικό επίπεδο, το οποίο επιταχύνεται όπου αυτό είναι εφικτό. Επίσης, η Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων είναι υπεύθυνη για το συντονισμό με τις Επιχειρηματικές Μονάδες και τις Μονάδες των Κινδύνων, την προετοιμασία και υποβολή προς έγκριση της ESG στρατηγικής για τις χρηματοδοτήσεις, καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής της. Επιπλέον, η εν λόγω Διεύθυνση ηγείται της ανεξάρτητης διαδικασίας επαναξιολόγησης βιώσιμου δανεισμού σε επίπεδο 2ης γραμμής άμυνας. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του εγκεκριμένου Πλαισίου Βιώσιμης Χρηματοδότησης (SFF), η Διεύθυνση Κλιματικών Κινδύνων είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση των χαρακτηριστικών βιωσιμότητας νέων δανείων και προϊόντων σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο SFF.

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τον κλιματικό κίνδυνο

Ο Όμιλος συμμετείχε στην εποπτική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), που πραγματοποιήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2022. Η εν λόγω εποπτική άσκηση του 2022 για τους κλιματικούς κινδύνους, αξιολόγησε κατά πόσο οι τράπεζες είναι προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα. Συνολικά 104 σημαντικές τράπεζες συμμετείχαν στην άσκηση η οποία αποτελούνταν από τρεις ενότητες στις οποίες οι τράπεζες παρείχαν πληροφόρηση αναφορικά με: α) τις δυνατότητες τους αναφορικά με την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους, β) την εξάρτησή τους από κλάδους που εκπέμπουν διοξείδιο του άνθρακα και γ) την απόδοσή τους κάτω από διαφορετικά σενάρια και διάφορους χρονικούς ορίζοντες.

Η άσκηση, η οποία ήταν μέρος του ευρύτερου σχεδίου δράσης της ΕΚΤ για το κλίμα, δεν ήταν άσκηση κεφαλαιακής επάρκειας, αλλά περισσότερο άσκηση εκμάθησης για τις τράπεζες και τις εποπτικές αρχές, που αποσκοπούσε στον εντοπισμό αδύναμων σημείων και βέλτιστων πρακτικών καθώς και στην παροχή καθοδήγησης στις τράπεζες για την πράσινη μετάβαση. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος ολοκλήρωσε επιτυχώς την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους για το 2022.

Τον Ιούλιο του 2022, η ΕΚΤ εξέδωσε συγκεντρωτικά αποτελέσματα για την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους, βάσει των οποίων οι τράπεζες θα πρέπει να εστιάσουν περισσότερο στον κλιματικό κίνδυνο. Επιπροσθέτως, όλες οι οντότητες που συμμετείχαν, συμπεριλαμβανομένου του Ομίλου, έλαβαν ξεχωριστή ανατροφοδότηση και αναμένεται να ενεργήσουν ακολούθως, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές για την διαχείριση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων που δημοσίευσε η ΕΚΤ το Νοέμβριο του 2022 και τις βέλτιστες πρακτικές για ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους που δημοσιεύθηκαν το Δεκέμβριο του 2022. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, ο Όμιλος σημείωσε σημαντική πρόοδο ως προς την ενσωμάτωση ενός πλαισίου άσκησης προσομοίωσης για τους κλιματικούς κινδύνους, με μία συνολική απόδοση σύμφωνη με την μέση απόδοση των Ευρωπαϊκών Τραπεζών. Ο Όμιλος συνεχίζει να εργάζεται για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του αναφορικά με τους κλιματικούς κινδύνους και την περαιτέρω ενσωμάτωση τους στην επιχειρηματική του στρατηγική και στις πρακτικές διαχείρισης κινδύνων καθώς και να υποστηρίζει του πελάτες του ως προς την κλιματική μετάβαση και την βιώσιμη επιχειρηματική ανάπτυξη.

5.3 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία είναι η τιμή που μία οντότητα θα λάμβανε κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα κατέβαλε για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην κύρια (ή πιο συμφέρουσα) αγορά, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης και υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (δηλ. τιμή εξόδου). Όταν δεν υπάρχει παρατηρήσιμη τιμή για πανομοιότυπο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, η εύλογη αξία επιμετράται με τη χρήση άλλων κατάλληλων τεχνικών αποτίμησης μεγιστοποιώντας τη χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιώντας τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Τα παρατηρήσιμα δεδομένα προκύπτουν χρησιμοποιώντας στοιχεία της αγοράς, όπως πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό σχετικά με πραγματικά γεγονότα ή συναλλαγές, και αντανακλούν τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά για την τιμολόγηση χρηματοοικονομικών μέσων, όπως διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για παρόμοια μέσα, επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων, τεκμαρτή μεταβλητότητα και περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία ή στην αποσβέσιμη αξία κτήσης και η εύλογη αξία τους έχει γνωστοποιηθεί, κατηγοριοποιούνται σε ένα από τα τρία επίπεδα ιεραρχίας εύλογης αξίας ανάλογα με το αν η αποτίμησή τους βασίζεται σε παρατηρήσιμα ή μη παρατηρήσιμα δεδομένα, ως ακολούθως:

- α) Επίπεδο 1 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται βάσει επίσημων τιμών (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά στοιχεία στα οποία ο Όμιλος μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Ενεργή θεωρείται η αγορά στην οποία οι τιμές αυτές είναι άμεσα και σε τακτά χρονικά διαστήματα διαθέσιμες από κάποιο χρηματιστήριο, χρηματιστή, διαπραγματευτή, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία τιμών ή ρυθμιστική

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αρχή και αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές. Στο επίπεδο 1 περιλαμβάνονται ενεργά διαπραγματεύσιμοι χρεωστικοί τίτλοι κατοχής ή έκδοσης του Ομίλου, μετοχές και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια, καθώς επίσης και αμοιβαία κεφάλαια τα οποία έχουν τακτικά και συχνά δημοσιευμένες τιμές.

- β) Επίπεδο 2 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης με δεδομένα, διαφορετικά των επίσημων τιμών του Επιπέδου 1, τα οποία είναι παρατηρήσιμα είτε απευθείας ή έμμεσα, όπως : i) επίσημες τιμές για παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε ενεργές αγορές, ii) επίσημες τιμές για πανομοιότυπα ή παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε αγορές που δεν είναι ενεργές, iii) δεδομένα, εκτός των επίσημων τιμών, που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα, όπως επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων παρατηρήσιμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, επιτόκια προθεσμιακών συμβολαίων ξένου συναλλάγματος, τιμές μετοχών, περιθώρια φερεγγυότητας και τεκμαρτή μεταβλητότητα που λαμβάνονται από διεθνείς οργανισμούς παροχής τιμών αγοράς και iv) άλλα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν είναι σημαντικά για τη συνολική επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 2 περιλαμβάνουν εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, μη άμεσα ρευστοποιήσιμους χρεωστικούς τίτλους, που κατέχονται ή εκδίδονται από τον Όμιλο και μετοχές.
- γ) Επίπεδο 3 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης στις οποίες τα σημαντικότερα δεδομένα είναι μη παρατηρήσιμα. Κατά τη συλλογή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων, χρησιμοποιούνται οι καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων του Ομίλου, ενώ ταυτόχρονα αντανάκλονται οι υποθέσεις των συμμετεχόντων στην αγορά (π.χ. παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο). Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 3 περιλαμβάνουν μη διαπραγματευόμενους μετοχικούς τίτλους ή μετοχικούς τίτλους που διαπραγματεύονται σε αγορές οι οποίες δεν θεωρούνται ενεργές, συγκεκριμένα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο και αναγνωρίστηκαν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού καθώς και συγκεκριμένους χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν ή διακρατούνται από τον Όμιλο.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία

Η κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2022			
	Επίπεδο 1 € εκατ.	Επίπεδο 2 € εκατ.	Επίπεδο 3 € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	134	-	-	134
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	93	15	133	241
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	1	1.178	6	1.185
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	3.600	228	-	3.828
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτιμώμενα υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	16	16
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	3.828	1.421	155	5.404
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	1	1.660	-	1.661
Υποχρεώσεις συναλλαγών	419	-	-	419
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	420	1.660	-	2.080

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	119	-	-	119
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	78	16	47	141
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	0	1.949	0	1.949
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	6.212	297	-	6.509
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτιμώμενα υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	23	23
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	6.409	2.262	70	8.741
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1	2.393	-	2.394
Υποχρεώσεις συναλλαγών	43	-	-	43
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	44	2.393	-	2.437

⁽¹⁾ Μετά τον συμψηφισμό έναντι ταμιακών διαθεσίμων € 1.376 εκατ. και € 444 εκατ. παράγωγων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, αντίστοιχα, τα οποία έχουν κατηγοριοποιηθεί στο επίπεδο 2 (σημ.5.2.1.4).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός των επιπέδων ιεραρχίας της εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου κατά το οποίο έχει πραγματοποιηθεί η μεταφορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου. Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 ο Όμιλος μετέφερε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αξίας € 9 εκατ. από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 κατόπιν της εκτίμησης για τη σημαντικότητα του πιστωτικού κινδύνου (Credit Risk Valuation Adjustment -CVA) στο σύνολο της εύλογης αξίας τους, ο υπολογισμός του οποίου πραγματοποιήθηκε βάσει εσωτερικών μοντέλων αποτίμησης.

Συμφωνία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Επιπέδου 3

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	70	86
Μεταφορά σε Επίπεδο 3	9	0
Μεταφορά από Επίπεδο 3	(0)	(0)
Προσθήκες, μετά από πωλήσεις και λήξεις (σημ. 24) ⁽¹⁾	87	(18)
Σύνολο κερδών/(ζημιών) περιόδου που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(11)	3
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	0	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	155	70

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει επιστροφές κεφαλαίου αναφορικά με επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους.

Διαδικασίες και τεχνικές αποτίμησης του Ομίλου

Ο τομέας Group Market Counterparty Risk Sector (GMCRS) θεσπίζει τις διαδικασίες που διέπουν την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ευρέως αναγνωρισμένα μοντέλα αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των κοινών χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όπως τις ανταλλαγές επιτοκίων και τις ανταλλαγές συναλλάγματος (interest and cross currency swaps), που χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς και δεν απαιτούν σε μεγάλο βαθμό τη διενέργεια εκτιμήσεων από τη Διοίκηση. Οι παρατηρήσιμες τιμές ή τα δεδομένα των μοντέλων αποτίμησης είναι συνήθως διαθέσιμα στην αγορά για τους εισηγμένους χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, τα διαπραγματεύσιμα και τα απλά εξωχρηματιστηριακά παράγωγα. Η διαθεσιμότητα παρατηρήσιμων τιμών της αγοράς και των δεδομένων των μοντέλων αποτίμησης μειώνει την ανάγκη διενέργειας εκτιμήσεων από τη Διοίκηση και επίσης μειώνει την αβεβαιότητα σχετικά με τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών.

Όπου χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, αυτές επιβεβαιώνονται για την ορθότητά τους έναντι ιστορικών στοιχείων και, όπου είναι εφικτό, έναντι τρεχουσών ή πρόσφατων παρατηρούμενων συναλλαγών σε διάφορα χρηματοοικονομικά

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

μέσα, και επανεξετάζονται περιοδικά από κατάλληλο προσωπικό ανεξάρτητο από το προσωπικό που τα δημιουργήσε. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν να χρησιμοποιηθούν και προσαρμόζονται έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται ότι τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και συγκριτικές τιμές αγοράς. Οι εκτιμήσεις των εύλογων αξιών που λαμβάνονται από τα μοντέλα προσαρμόζονται με τυχόν άλλους παράγοντες, όπως τον κίνδυνο ρευστότητας ή την αβεβαιότητα των μοντέλων, στο βαθμό που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα τους λάβουν υπόψη κατά την τιμολόγηση του χρηματοοικονομικού μέσου. Οι εύλογες αξίες, επίσης, αντανακλούν τον πιστωτικό κίνδυνο του μέσου και περιλαμβάνουν προσαρμογές ώστε να ληφθούν υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος της εταιρείας του Ομίλου και του αντισυμβαλλομένου, όπου κρίνεται αναγκαίο.

Οι διαδικασίες ελέγχου των μοντέλων αποτίμησης που εφαρμόζονται από τον Όμιλο, περιλαμβάνουν: επιβεβαίωση των παρατηρήσιμων τιμολογήσεων, επαναυπολογισμό των αποτιμήσεων του μοντέλου, επισκόπηση και διαδικασία έγκρισης για τα νέα μοντέλα ή/και αλλαγές στα υφιστάμενα, προσαρμογή και διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων (back-testing) έναντι παρατηρήσιμων συναλλαγών στην αγορά, όπου είναι εφικτό, ανάλυση σημαντικών μεταβολών αποτίμησης, κλπ. Όταν για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρησιμοποιούνται οι αποτιμήσεις τρίτων, αυτές ελέγχονται προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13.

Τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στην εύλογη αξία με προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια της αγοράς κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Αναπροσαρμογές για τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου και τον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου εφαρμόζονται στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, όπου κρίνεται απαραίτητο. Για τις εν λόγω αναπροσαρμογές του πιστωτικού κινδύνου λαμβάνονται υπόψη οι αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ του Ομίλου και των αντισυμβαλλομένων με βάση τους σχετικούς όρους των συναλλαγών παραγώγων και η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου στην αποτίμηση αυτών των ταμειακών ροών. Ανάλογα με τις συνθήκες, ο Όμιλος λαμβάνει επίσης υπόψη την επίδραση τυχόν διακανονισμών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων, συμβάσεων εξασφάλισης και σύναψης κύριων συμβάσεων συμψηφισμού για την αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου (Credit Risk Valuation Adjustment - CVA). Για τον υπολογισμό του CVA χρησιμοποιούνται οι πιθανότητες αθέτησης υποχρεώσεων, βασισμένες σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς όπως τα περιθώρια των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (Credit Default Swaps - CDS), ανάλογα με την περίπτωση, ή τα εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης. Ο Όμιλος εφαρμόζει παρόμοια μεθοδολογία για τον υπολογισμό του δικού του πιστωτικού κινδύνου (Debit Value Adjustments - DVA) όταν μπορεί να εφαρμοστεί. Όπου οι τεχνικές αποτίμησης βασίζονται σε εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης και το αντίστοιχο CVA είναι σημαντικό στο σύνολο της επιμέτρησης της εύλογης αξίας, τότε τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας. Μια εύλογα πιθανή μεταβολή του κύριου μη παρατηρήσιμου δεδομένου (δηλ. του ποσοστού ανάκτησης) που χρησιμοποιείται στην αποτίμησή τους, δεν θα είχε σημαντική επίδραση στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας τους.

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία των χρεωστικών τίτλων που κατέχει με βάση επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για τίτλους με παρόμοιο επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, λήξη και απόδοση, τιμές διαπραγμάτευσης σε μη ενεργές αγορές για πανομοιότυπα ή παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, ή με τη μέθοδο προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών.

Η αξία των μη διαπραγματευόμενων μετοχικών τίτλων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 9 προσδιορίζεται κυρίως χρησιμοποιώντας (i) εκθέσεις αποτίμησης τρίτων, οι οποίες βασίζονται στην καθαρή θέση των εταιρειών όπου η Διοίκηση δεν εκτελεί περαιτέρω σημαντικές προσαρμογές, και (ii) αποτιμήσεις καθαρής θέσης προσαρμοσμένες, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων των τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο με συμβατικές ταμειακές ροές που δεν αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (που δεν πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI), επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τιμές αγοράς δεν υπάρχουν καθώς δεν υπάρχουν ενεργές αγορές στις οποίες διαπραγματεύονται. Οι εύλογες αξίες τους εκτιμώνται σε ατομική βάση ανά δάνειο προεξοφλώντας τις μελλοντικές αναμενόμενες ταμειακές ροές για το χρονικό διάστημα που αναμένεται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας κατάλληλα προεξοφλητικά επιτόκια ή με αναφορά σε άλλα συγκρίσιμα περιουσιακά στοιχεία ίδιου τύπου για τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί συναλλαγές στην ίδια περίοδο. Οι αναμενόμενες ταμειακές ροές, που ενσωματώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο, αποτελούν σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα στον υπολογισμό της εύλογης αξίας με αποτέλεσμα το σύνολο της εύλογης αξίας τους να κατηγοριοποιείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία

Η κατηγοριοποίηση ιεραρχίας της της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία στον ισολογισμό παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2022				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	41.767	41.767	41.661
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	6.185	699	1.271	8.155	9.192
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	6.185	699	43.038	49.922	50.853
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.343	1.503	553	3.399	3.552
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	1.343	1.503	553	3.399	3.552

	31 Δεκεμβρίου 2021				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	38.369	38.369	38.943
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	2.824	1.489	-	4.313	4.666
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	2.824	1.489	38.369	42.682	43.609
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	962	1.028	549	2.539	2.552
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	962	1.028	549	2.539	2.552

Οι υποθέσεις και οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους είναι σύμφωνες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα:

- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο: δεν υπάρχουν τιμές αγοράς, καθώς δεν υπάρχουν ενεργές αγορές στις οποίες διαπραγματεύονται. Οι εύλογες αξίες εκτιμώνται προεξοφλώντας τις μελλοντικές αναμενόμενες ταμειακές ροές για το χρονικό διάστημα που αναμένεται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας κατάλληλα επιτόκια προσαρμοσμένα με τον κίνδυνο. Τα δάνεια ομαδοποιούνται σε κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως αυτά παρακολουθούνται από τη Διοίκηση ανά προϊόν, τύπο δανειολήπτη και βαθμό καθυστέρησης, προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια των εκτιμώμενων αποτελεσμάτων αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ο Όμιλος κάνει υποθέσεις σχετικά με αναμενόμενες προκαταβολές, τα περιθώρια του προϊόντος και το χρονοδιάγραμμα εκποίησης των εξασφαλίσεων. Τα προεξοφλητικά επιτόκια για δάνεια σε πελάτες ενσωματώνουν δεδομένα για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και τα επιτόκια, κατά περίπτωση.
- Επενδυτικοί τίτλοι που αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος: η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για τίτλους με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, διάρκεια και απόδοση, τις τιμές διαπραγμάτευσης σε μη ενεργές αγορές για πανομοιότυπα ή παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, ή χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Επιπρόσθετα, για συγκεκριμένα εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας για τα οποία δεν είναι διαθέσιμες τιμές σε αγορές, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τιμών οι οποίες

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αντλούνται από αξιόπιστες πλατφόρμες διαχείρισης δεδομένων, ενώ μέρος αυτών επιβεβαιώνεται από συμμετέχοντες στην αγορά (π.χ. διαπραγματευτές). Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι τιμές υπολογίζονται μέσω συμφωνιών για την άντληση ρευστότητας (π.χ. συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων, ενεχυριάσεις) με πιστωτικά ιδρύματα.

- γ) Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Αν οι τιμές της αγοράς δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία προσδιορίζεται από αποτιμήσεις εξωτερικών εκτιμητών με βάση επίσημες τιμές αγοράς για πιστωτικούς τίτλους με παρόμοια χαρακτηριστικά ή προεξοφλώντας τις αναμενόμενες ταμειακές ροές με επιτόκιο προσαρμοσμένο για τον κίνδυνο, όπου ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας στοιχεία έμμεσα παρατηρήσιμα, δηλαδή επίσημες τιμές παρόμοιων τίτλων που εκδίδονται από τον Όμιλο ή από άλλους Έλληνες εκδότες.

Για τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι βραχυπρόθεσμα ή επανατιμολογούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα (ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες), η λογιστική αξία τους προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

6. Καθαρά έσοδα από τόκους

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τόκοι έσοδα		
Πελάτες	1.394	1.234
- επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	1.393	1.232
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1	2
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾⁽³⁾	75	11
Χρεωστικοί τίτλοι	258	151
- επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	141	39
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	107	109
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	10	3
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	94	40
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (χωρίς λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	494	406
	2.315	1.842
Τόκοι έξοδα		
Πελάτες ⁽¹⁾	(93)	(50)
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾	(2)	35
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους ⁽¹⁾	(118)	(83)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	(89)	(58)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (χωρίς λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	(460)	(362)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις- ΔΠΧΑ 16	(3)	(3)
	(765)	(521)
Σύνολο	1.550	1.321

⁽¹⁾ Επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

⁽²⁾ Για τη χρήση 2022, περιλαμβάνει καθαρά έσοδα € 53 εκατ. που αφορούν σε στοχευμένες πράξεις μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) (2021: € 91 εκατ.) (σημ. 31).

⁽³⁾ Ο τόκος από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με αρνητικά επιτόκια, τα οποία είχαν εφαρμοστεί το 2021 και μέχρι τον Ιούνιο του 2022, αναγνωρίστηκε ως έξοδο τόκων.

Το 2022, τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 17,4% σε € 1.550 εκατ., κυρίως λόγω των υψηλότερων επιτοκίων, της αύξησης των χορηγήσεων δανείων και των αυξημένων εσόδων από το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων. Η εν λόγω αύξηση, αντισταθμίστηκε εν μέρει από το υψηλότερο κόστος των εκδοθέντων πιστωτικών τίτλων και των καταθέσεων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα έσοδα από τόκους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών ανά κατηγορία δανείου και ποιοτική διαβάθμιση:

	31 Δεκεμβρίου 2022		
	Τόκοι έσοδα από μη-απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Τόκοι έσοδα από απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Λιανική Τραπεζική	634	27	661
Επιχειρηματικά ⁽¹⁾	699	34	733
Σύνολο τόκων εσόδων από πελάτες	1.333	61	1.394

	31 Δεκεμβρίου 2021		
	Τόκοι έσοδα από μη-απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Τόκοι έσοδα από απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Λιανική Τραπεζική	570	65	635
Επιχειρηματικά ⁽¹⁾	551	48	599
Σύνολο τόκων εσόδων από πελάτες	1.121	113	1.234

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τόκοι έσοδα από δάνεια και απαιτήσεις προς το Δημόσιο τομέα.

7. Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες

Οι παρακάτω πίνακες περιλαμβάνουν τα καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες από συμβάσεις με πελάτες στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15, αναλυμένα στις βασικές κατηγορίες ανά υπηρεσία και επιχειρηματικό τομέα (σημ. 43).

	31 Δεκεμβρίου 2022					
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	9	98	14	19	(0)	139
Αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσίας	13	1	41	11	5	71
Δραστηριότητες δικτύου και λοιπά ⁽¹⁾	70	7	31	105	(1)	213
Υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς	-	9	13	6	(3)	26
Σύνολο	92	115	99	141	1	449

	31 Δεκεμβρίου 2021					
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	9	62	10	12	(0)	93
Αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσίας	16	1	40	9	7	73
Δραστηριότητες δικτύου και λοιπά ⁽¹⁾	55	6	24	91	(7)	168
Υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς	-	6	14	5	(2)	24
Σύνολο	80	75	88	117	(3)	358

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει προμήθειες από υπηρεσίες που σχετίζονται με πιστωτικές κάρτες.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
8. Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες

Τα έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν έσοδα από εκμίσθωση ακινήτων ποσού € 92,4 εκατ. (2021: € 95,9 εκατ.) και λοιπά έσοδα ποσού € 2,0 εκατ. (2021: € 1,9 εκατ.) από υπηρεσίες IT που παρέχονται από τις εταιρείες του Ομίλου.

9. Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών και επενδυτικών τίτλων

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών		
Ομόλογα, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων πώλησης (short positions)	98	(2)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (σημ. 19)	628	(29)
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια	(1)	3
Συναλλαγματικές διαφορές	2	20
Σύνολο	727	(8)
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου επενδυτικών τίτλων		
Ομόλογα επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ⁽¹⁾	(26)	93
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια	17	8
Σύνολο	(9)	101

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει € 4 εκατ. έσοδα από τη ρευστοποίηση σχετιζόμενων παραγώγων (2021 : € 6 εκατ. ζημιά).

Το αποτέλεσμα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών ποσού € 98 εκατ. κέρδη που αφορά στα ομόλογα, περιλαμβάνει € 9 εκατ. ζημιά (2021: € 3 εκατ. ζημιά) από ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου και € 107 εκατ. κέρδη από θέσεις πώλησης χρεωστικών τίτλων τις οποίες ο Όμιλος έλαβε στο πλαίσιο των στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης (σημ. 35).

Τα κέρδη από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 628 εκατ. περιλαμβάνουν κυρίως α) € 390 εκατ. πραγματοποιηθέντα κέρδη από τη ρευστοποίηση συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων στο πλαίσιο της επικαιροποιημένης στρατηγικής αντιστάθμισης του Ομίλου, β) € 160 εκατ. πραγματοποιηθέντα κέρδη από την ρευστοποίηση συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων μετά την υποχρεωτική διακοπή ορισμένων σχέσεων λογιστικής αντιστάθμισης και γ) € 70 εκατ. κέρδη σχετιζόμενα με την αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro hedging), εκ των οποίων € 20 εκατ. προκύπτουν από το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης και € 50 εκατ. από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης που προκύπτουν ως μέρος της δυναμικής διαχείρισης της ομάδας των εν λόγω μέσων αντιστάθμισης σε μηνιαία βάση, και περιλαμβάνουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία τους πριν από τον αρχικό προσδιορισμό ή τον μη προσδιορισμό τους μετέπειτα ως μέσα αντιστάθμισης (σημ. 2.2.3(i) και 19).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
10. Λοιπά έσοδα/(έξοδα)

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Κέρδη/ (ζημιές) από μεταβολή στην εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων (σημ. 27) ⁽¹⁾	34	32
Πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank – Project «Triangle» (σημ. 30)	325	-
Κέρδη/(ζημιές) από την αποαναγνώριση δανείων επιμετρούμενων στο αποσβέσιμο κόστος (σημ. 20)	2	(3)
Προμήθεια έξοδο που σχετίζεται με αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (σημ. 13)	(6)	(6)
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση/εκκαθάριση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών (σημ. 23 και 24)	(34)	1
Έσοδα από μερίσματα	2	2
Κέρδη/ (ζημιές) δανείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3	1
Λοιπά	(2)	3
Σύνολο	324	30

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει κέρδος περίπου € 2 εκατ. που σχετίζεται με την επαναμέτρηση των ακινήτων που μεταφέρθηκαν από το χαρτοφυλάκιο ακινήτων ανακτηθέντων από πλειστηριασμούς στα επενδυτικά ακίνητα το 2022. Για το 2021, περιλαμβάνει κέρδος € 1,7 εκατ. που σχετίζεται με την επαναμέτρηση της συμμετοχής του Ομίλου στην πρώην κοινοπραξία του Value Touristiki S.A. (σημ. 23.1).

11. Λειτουργικά έξοδα

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(447)	(434)
Διοικητικά έξοδα	(272)	(253)
Εισφορές στα ταμεία εξυγίανσης και εγγύησης των καταθέσεων	(74)	(75)
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	(46)	(40)
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού	(40)	(38)
Αποσβέσεις άυλων παγίων στοιχείων	(38)	(36)
Σύνολο	(917)	(876)

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 το ποσό των λειτουργικών εξόδων (εξαιρουμένων των εισφορών σε ταμείο εγγύησης καταθέσεων ή ταμείο εξυγίανσης) για τις Ελληνικές δραστηριότητες του Ομίλου ανήλθε σε € 590 εκατ. (2021: € 583 εκατ.).

Εισφορές στα ταμεία εξυγίανσης και εγγύησης των καταθέσεων

Το 2016, ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (EME) (Single Resolution Mechanism – SRM), ο οποίος αποτελεί έναν από τους πυλώνες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης στην Ευρωζώνη μαζί με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (Single Supervisory Mechanism – SSM), τέθηκε σε εφαρμογή. Το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (Single Resolution Fund – SRF) δημιουργήθηκε με την Οδηγία 2014/806/ΕΕ, προκειμένου να διασφαλίσει ενιαία πρακτική στις χρηματοδοτήσεις εξυγίανσης εντός EME και υπάγεται στο Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board – SRB). Ο EME προβλέπει ότι το SRF θα δημιουργηθεί κατά την διάρκεια μιας περιόδου οκτώ ετών με «εκ των προτέρων» εισφορές του τραπεζικού τομέα, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής ως μέρος του συνολικού ποσού της εισφοράς (σημ. 42).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Μισθοί, ημερομίσθια και έκτακτες αμοιβές	(335)	(326)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(50)	(51)
Αμοιβές συνταξιοδότησης και λοιπές παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(18)	(17)
Λοιπά έξοδα	(44)	(40)
Σύνολο	(447)	(434)

Ο μέσος όρος του αριθμού των εργαζομένων του Ομίλου κατά τη διάρκεια της χρήσης ανήλθε σε 11,615 (2021: 11.495). Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο αριθμός των καταστημάτων και των κέντρων επιχειρηματικής και ιδιωτικής τραπεζικής του Ομίλου, ανήλθε σε 616 (2021: 668).

12. Λοιπές ζημιές απομείωσης, έξοδα αναδιάρθρωσης και προβλέψεις

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ζημιές απομείωσης και αποτίμησης ακινήτων	(15)	(17)
Ζημιές απομείωσης ομολόγων (σημ. 5.2.1.3)	(21)	(4)
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις	(72)	(31)
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις	(108)	(52)
Κόστος προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου και λοιπές σχετικές δαπάνες (σημ. 35)	(60)	(10)
Λοιπά έξοδα αναδιάρθρωσης	(42)	(15)
Έξοδα αναδιάρθρωσης	(102)	(25)
Σύνολο	(210)	(77)

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος αναγνώρισε λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις ποσού € 72 εκατ. (2021: € 31 εκατ.), εκ των οποίων € 49 εκατ. σχετίζονται με ζημιές απομείωσης απαιτήσεων και προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις και λοιπούς λειτουργικούς κινδύνους (2021: € 14 εκατ.), και € 23 εκατ. σχετίζονται κυρίως με ζημιές απομείωσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικών προγραμμάτων (2021: € 16 εκατ.) (σημ. 26 και 28).

Επίσης, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος αναγνώρισε έξοδα αναδιάρθρωσης ποσού € 42 εκατ. (2021: € 15 εκατ.), εκ των οποίων € 14 εκατ. σχετίζονται με τη συγχώνευση της Eurobank a.d. Beograd με την Direktna Banka a.d. και τις μετέπειτα ενέργειες για τη λειτουργική ενσωμάτωσή της στον Όμιλο (2021: € 5 εκατ.), ενώ τα υπολειπόμενα έξοδα και για τις δύο περιόδους σχετίζονται κυρίως με τις δράσεις για το μετασχηματισμό του Ομίλου.

13. Φόρος εισοδήματος

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τρέχων φόρος	(45)	(40)
Αναβαλλόμενος φόρος	(360)	(116)
Σύνολο φόρου εισοδήματος	(405)	(156)

Σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, ο φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 αναφορικά με τις αποδεκτές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου είναι 29%. Ο φορολογικός συντελεστής για τις νομικές οντότητες στην Ελλάδα, πλην των προαναφερθέντων πιστωτικών ιδρυμάτων, είναι 22%. Επιπρόσθετα, ο παρακρατούμενος φόρος επί των διανεμόμενων μερισμάτων, πλην των

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ενδοομιλικών μερισμάτων, είναι 5%. Ειδικότερα, τα ενδοομιλικά μερίσματα απαλλάσσονται, υπό προϋποθέσεις, τόσο του παρακρατούμενου φόρου όσο και του φόρου εισοδήματος.

Οι φορολογικοί συντελεστές που ισχύουν για τα τραπεζικά ιδρύματα του Ομίλου, τα οποία περιλαμβάνονται στον επιχειρηματικό τομέα των διεθνών δραστηριοτήτων (σημ. 43) είναι οι ακόλουθοι: Βουλγαρία 10%, Σερβία 15%, Κύπρος 12,5% και Λουξεμβούργο 24,94%.

Φορολογικό πιστοποιητικό και ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, οι συγγενείς εταιρείες και οι κοινοπραξίες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα (σημ. 23 και 24) έχουν έως 6 ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, σύμφωνα με τη γενική αρχή. Για τις χρήσεις που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προβλέπεται σε προαιρετική βάση, η λήψη Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού από τις ελληνικές εταιρείες των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις υπάγονται σε υποχρεωτικό έλεγχο. Το εν λόγω πιστοποιητικό, εκδίδεται μετά τη διενέργεια σχετικού φορολογικού ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Η Εταιρεία και, κατά γενικό κανόνα, οι ελληνικές εταιρείες του Ομίλου έχουν επιλέξει να λαμβάνουν το εν λόγω πιστοποιητικό.

Μετά την ολοκλήρωση το 2022, του φορολογικού ελέγχου της Εταιρείας από τις φορολογικές αρχές για τη φορολογική χρήση 2016, οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της είναι 2017-2022, ενώ οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Τράπεζας είναι 2020-2022.

Η Εταιρεία, η Τράπεζα και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά χωρίς διατύπωση επιφύλαξης για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις μέχρι το 2021. Επιπλέον, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι φορολογικοί έλεγχοι από εξωτερικούς ελεγκτές είναι σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία και τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις, οι εταιρείες για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων από τις Ελληνικές φορολογικές αρχές μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (ως γενική αρχή, πέντε έτη από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση θα πρέπει να έχει υποβληθεί). Υπό το πρίσμα των ανωτέρω την 31 Δεκεμβρίου 2022, κατά γενικό κανόνα, το δικαίωμα του Ελληνικού Δημοσίου να επιβάλλει φόρους μέχρι και το φορολογικό έτος 2016 (συμπεριλαμβανομένου) έχει παρέλθει χρονικά για τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των τραπεζικών ιδρυμάτων του Ομίλου στο εξωτερικό έχουν ως εξής: (α) Eurobank Cyprus Ltd, 2018-2022, (β) Eurobank Bulgaria A.D., 2017-2022, (γ) Eurobank Direktna a.d. (Σερβία), 2017-2022 και (δ) Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., 2018-2022. Οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου (σημ. 23 και 24), οι οποίες εδρεύουν σε χώρες του εξωτερικού, όπου προβλέπεται από τη νομοθεσία τακτικός φορολογικός έλεγχος, έχουν έως 6 ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, σύμφωνα με τη γενική αρχή και τις προϋποθέσεις της φορολογικής νομοθεσίας που ισχύει σε κάθε χώρα.

Αναφορικά με τις συνολικές αβέβαιες φορολογικές θέσεις του, ο Όμιλος αξιολογεί όλες τις σχετικές εξελίξεις (δηλ. νομοθετικές αλλαγές, νομολογίες, φορολογικές/νομικές απόψεις, διοικητικές πρακτικές) και σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις.

Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) επί όλων των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών, καθώς επίσης και επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών με το φορολογικό συντελεστή που αναμένεται να ισχύει στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο αναβαλλόμενος φόρος αναλύεται παρακάτω:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	4.161	4.422
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(31)	(26)
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	4.130	4.396

Η κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενης φορολογίας παρουσιάζεται παρακάτω:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	4.396	4.498
Έσοδο/(έξοδο) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(360)	(116)
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	96	30
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(0)	(15)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(1)	-
Λοιπά	(1)	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	4.130	4.396

Ο αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο)/έσοδο προκύπτει από τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους, αποτίμηση, πωλήσεις και διαγραφές δανειακών απαιτήσεων	(128)	13
Μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές	(0)	(1)
Ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+	(50)	(50)
Μεταφερόμενη χρεωστική διαφορά του Ν. 4831/2021	(73)	73
Μεταβολή στην εύλογη αξία και λοιπές προσωρινές διαφορές	(109)	(151)
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος (έξοδο)/ έσοδο	(360)	(116)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις) προκύπτουν από τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους, αποτίμηση και λογιστικές διαγραφές δανειακών απαιτήσεων	1.030	1.034
Ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+	951	1.001
Ζημιές από πωλήσεις και οριστικές διαγραφές δανείων	2.242	2.365
Μεταφερόμενη χρεωστική διαφορά του Ν. 4831/2021 ⁽¹⁾	-	73
Λοιπές απομειώσεις/μεταβολές στην εύλογη αξία που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(120)	(38)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	5	5
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	5	6
Ακίνητα, εξοπλισμός και άυλα πάγια στοιχεία	(78)	(61)
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	(15)	(112)
Λοιπά ⁽²⁾	110	123
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	4.130	4.396

⁽¹⁾ Το μη χρησιμοποιηθέν ποσό της απόσβεσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021, των οριστικών φορολογικών ζημιών των δανείων, σύμφωνα με το νόμο 4831/2021 (βλέπε παρακάτω), συμψηφίστηκε με φορολογητέα κέρδη για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με προβλέψεις για λειτουργικούς κινδύνους και δραστηριότητες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με τις προαναφερθείσες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την 31 Δεκεμβρίου 2022, παρατίθενται κατωτέρω:

- (α) € 1.030 εκατ. αφορούν σε εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές λόγω προβλέψεων απομείωσης/αποτίμησης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών διαγραφών χρέους σύμφωνα με τον Ελληνικό φορολογικό νόμο 4172/2013, όπως είναι σε ισχύ. Αυτές οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικές περιόδους χωρίς καθορισμένο χρονικό περιορισμό και σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος,
- (β) € 951 εκατ. αφορούν σε φορολογικές ζημιές από τη συμμετοχή του Ομίλου στο πρόγραμμα PSI+ και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση για φορολογικούς σκοπούς εντός περιόδου τριάντα ετών, δηλ. 1/30 των ζημιών ετησίως αρχίζοντας από τη χρήση 2012 και εφεξής (βλέπε παρακάτω – ενότητα DTCs),
- (γ) € 2.242 εκατ. αφορούν στο αναπόσβεστο υπόλοιπο οριστικών φορολογικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων, που υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου είκοσι ετών.

Αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στηρίζεται στην εκτίμηση της Διοίκησης ότι οι εταιρείες του Ομίλου θα έχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προσδιορίζονται με βάση τη φορολογική μεταχείριση της κάθε κατηγορίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και τη δυνατότητα συμψηφισμού των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη. Επιπλέον, η αξιολόγηση του Ομίλου σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται (α) στις εκτιμήσεις για τη μελλοντική επίδοση (προβλέψεις λειτουργικών αποτελεσμάτων) και τις προοπτικές ανάπτυξης που έχουν αντίκτυπο στα εκτιμώμενα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, (β) στο αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα ανάκτησης ή διακανονισμού των εκπιπτόμενων και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών, (γ) στην πιθανότητα ότι οι εταιρείες του Ομίλου θα έχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, κατά την ίδια περίοδο που θα πραγματοποιηθεί η ανάκτηση ή ο διακανονισμός των εκπιπτόμενων και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών ή κατά τα έτη στα οποία μπορούν να μεταφερθούν οι φορολογικές ζημιές και (δ) στην ιστορική εξέλιξη των αποτελεσμάτων (ιστορικές επιδόσεις) των εταιρειών του Ομίλου σε συνδυασμό με τις φορολογικές ζημιές προγενέστερων ετών που προκλήθηκαν από έκτακτα γεγονότα.

Ειδικότερα, την 31 Δεκεμβρίου 2022, η αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων έχει βασιστεί στο τριετές Επιχειρηματικό Σχέδιο που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο 2022, για την περίοδο έως το τέλος του 2025, και υποβλήθηκε στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (EEM-SSM). Για τα έτη μετά το 2025, η πρόβλεψη των λειτουργικών αποτελεσμάτων βασίστηκε στις εκτιμήσεις της Διοίκησης λαμβάνοντας υπόψη τις προοπτικές ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, του τραπεζικού τομέα, και του Ομίλου. Συγκεκριμένα, οι προβλέψεις της Διοίκησης για τη μελλοντική κερδοφορία του Ομίλου που υιοθετήθηκαν στο Επιχειρηματικό Σχέδιο έχουν λάβει υπόψη, μεταξύ άλλων, α) την αύξηση των επιτοκίων, β) τη διατηρήσιμη αύξηση των δανείων και την ανάπτυξη, με σχετικά χαμηλότερο ρυθμό, των καταθέσεων των πελατών, γ) την αύξηση στα έσοδα από προμήθειες, προερχόμενη κυρίως από περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση, από τραπεζοασφαλιστικές δραστηριότητες, από το δίκτυο καταστημάτων και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τις δανειοδοτήσεις, έκδοση καρτών και εκμίσθωση επενδυτικών ακινήτων, δ) την πειθαρχία στους στόχους των λειτουργικών εξόδων, ε) την περαιτέρω μείωση του δείκτη NPE σύμφωνα με τη στρατηγική διαχείρισης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE) που υποβλήθηκε στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) (σημ. 5.2), στ) το κόστος κινδύνου που αναμένεται να επηρεαστεί από τη μακροοικονομική αβεβαιότητα και τις επιπτώσεις των πληθωριστικών πιέσεων στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και ζ) την εκπλήρωση των ενδιάμεσων MREL στόχων, καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδίου. Οι σημαντικότερες ενέργειες που έχουν προβλεφθεί στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του Ομίλου «Eurobank 2030», θα συμβάλουν στην επίτευξη των ανωτέρω οικονομικών στόχων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί στενά και αξιολογεί συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο (σημ. 2) συμπεριλαμβανομένου των πληθωριστικών πιέσεων και την πιθανή επίπτωσή τους στην επίτευξη των στόχων του Επιχειρηματικού Σχεδίου, σε όρους ποιότητας ενεργητικού και κερδοφορίας και θα συνεχίσει να επικαιροποιεί τις εκτιμήσεις του αναλόγως.

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου και φορολογικό καθεστώς για ζημιές από δάνεια

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013 όπως ισχύει, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας που πληρούν τα κριτήρια για μετατροπή τους σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (deferred

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

tax credits – DTCs) ανέρχονται σε € 3.402 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 3.547 εκατ.). Τα DTCs υπολογίζονται επί: (α) του αναπόσβεστου υπολοίπου των ζημιών από τη συμμετοχή της Τράπεζας στο πρόγραμμα PSI+ και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου τριάντα ετών και (β) του συνολικού ποσού (i) του αναπόσβεστου υπολοίπου των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων για τις οποίες πληρούνται τα κριτήρια ένταξής τους στο πλαίσιο DTCs και οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου είκοσι ετών, (ii) των λογιστικών διαγραφών δανείων ή πιστώσεων και (iii) των υπολειπόμενων συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών ζημιών γενικά λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχαν λογισθεί έως την 30 Ιουνίου 2015. Η μετατροπή των DTCs προϋποθέτει ότι το λογιστικό αποτέλεσμα της Τράπεζας, μετά από φόρους, για τη χρήση είναι ζημιογόνο.

Σύμφωνα με το νόμο 4831/2021 (άρθρο 125), ο οποίος τροποποίησε το νόμο 4172/2013, η απόσβεση των φορολογικών ζημιών από το PSI εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα κατά προτεραιότητα έναντι της απόσβεσης της χρεωστικής διαφοράς που προκύπτει από διαγραφές και πωλήσεις δανείων. Επιπλέον, το ποσό της ετήσιας απόσβεσης της ανωτέρω χρεωστικής διαφοράς περιορίζεται στο ποσό των ετήσιων φορολογητέων κερδών, που υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση αυτής της απόσβεσης και μετά την ετήσια φορολογική έκπτωση των ζημιών που σχετίζονται με το PSI. Το υπολειπόμενο ποσό της ετήσιας απόσβεσης της χρεωστικής διαφοράς που δεν συμψηφίστηκε, μπορεί να μεταφερθεί για έκπτωση εντός περιόδου είκοσι ετών. Εάν στο τέλος της εικοσαετούς περιόδου, κατά την οποία επιτρέπεται η χρήση των ανωτέρω αποσβέσεων των χρεωστικών διαφορών, απομένουν υπόλοιπα τα οποία δεν έχουν εκπέσει, αυτά θα αποτελούν φορολογική ζημιά, η οποία υπόκειται στον κανόνα της πενταετούς μεταφοράς. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται από την 1 Ιανουαρίου 2021 και περιλαμβάνουν τις χρεωστικές διαφορές που έχουν προκύψει από διαγραφές και πωλήσεις δανείων που πραγματοποιήθηκαν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα.

Λαμβάνοντας υπόψη το φορολογικό καθεστώς που ισχύει, η ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης της Τράπεζας που συνδέεται με δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και η κεφαλαιακή της διάρθρωση για εποπτικούς σκοπούς διασφαλίζονται περαιτέρω, συνεισφέροντας σημαντικά στην επίτευξη των στόχων για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων μέσω των διαγραφών και πωλήσεων δανείων, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM).

Σύμφωνα με το φορολογικό νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, επιβάλλεται μια ετήσια προμήθεια ποσοστού 1,5% για το υπερβάλλον ποσό των εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του ισχύοντος συντελεστή φορολόγησης για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 (δηλ. 29%) και του συντελεστή φορολόγησης ο οποίος ίσχυε την 30 Ιουνίου 2015 (δηλ. 26%). Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, έχουν αναγνωριστεί στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» € 5,9 εκατ.

Συμφωνία του φόρου εισοδήματος και μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές

Ο φόρος εισοδήματος επί των καθαρών (προ φόρου) κερδών του Ομίλου, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, όπως αναλύεται παρακάτω:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	1.735	483
Φόρος βάσει των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών	(503)	(140)
Φορολογική επίδραση από:		
- έσοδα απαλλασσόμενα από φόρο και έξοδα μη εκπιπτόμενα	1	(5)
- διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές σε διάφορες χώρες	44	30
- αλλαγή στον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή	-	1
- λοιπά	53	(42)
Σύνολο φόρου εισοδήματος	(405)	(156)

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Εταιρεία και η Τράπεζα δεν έχουν αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών € 470 εκατ. (2021: € 517 εκατ.). Συγκεκριμένα, μέρος των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών της Τράπεζας συμψηφίστηκε με τα φορολογητέα κέρδη για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, οδηγώντας τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή του Ομίλου στο 23% (32% τη συγκριτική περίοδο, συμπεριλαμβανομένης της επίπτωσης από

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

τη μη αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για τις ζημιές απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου «Mexico» στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Eurobank Holdings). Η ανάλυση του μη αναγνωρισμένου αναβαλλόμενου φόρου επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών της Εταιρείας και της Τράπεζας ανά έτος ληκτότητας των εν λόγω φορολογικών ζημιών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις € εκατ.
Έτη ληκτότητας μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών	
2023	44
2024	62
2025	351
2026	12
2027	1
Σύνολο	470

14. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών, με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή του Όμιλος κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Τα προσαρμοσμένα (diluted) κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται προσαρμόζοντας το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία με την παραδοχή ότι όλοι οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές, μετατρέπονται σε μετοχές. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές του Ομίλου αφορούν στα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, τα οποία παραχωρήθηκαν σε βασικά στελέχη τον Ιούλιο 2021 (σημ. 39). Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών προσαρμόζεται για τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών με τον υπολογισμό του μέσου σταθμισμένου αριθμού των μετοχών που θα μπορούσε να αγοραστεί στην εύλογη αξία (καθορίζεται ως ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής της Εταιρείας για τη χρήση). Ο αριθμός των μετοχών που προκύπτει από τον ανωτέρω υπολογισμό, προστίθεται στο μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία για να καθοριστεί ο μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή.

	€ εκατ.	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2022	2021
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών		1.330	328
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών σε κυκλοφορία για τα βασικά κέρδη ανά μετοχή	Αριθμός μετοχών	3.708.988.032	3.707.975.186
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών σε κυκλοφορία για τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	Αριθμός μετοχών	3.714.564.870	3.708.992.794
Κέρδη ανά μετοχή			
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	€	0,36	0,09

15. Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμείο	504	478
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	14.490	13.037
Σύνολο	14.994	13.515

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η Τράπεζα και τα τραπεζικά ιδρύματα του Ομίλου στην Ευρωζώνη (Κύπρος και Λουξεμβούργο), υποχρεούνται να διακρατούν ένα ελάχιστο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων στην εθνική κεντρική τους τράπεζα (απαίτηση τήρησης ελαχίστων αποθεματικών- MRR), κατά τη διάρκεια κάθε περιόδου τήρησης (δηλ. περιόδους έξι εβδομάδων). Οι εν λόγω καταθέσεις υπολογίζονται ως ποσοστό 1% επί συγκεκριμένων υποχρεώσεων, κυρίως καταθέσεων πελατών και μπορούν να αποσυρθούν οποιαδήποτε χρονική στιγμή, υπό την προϋπόθεση ότι πληρείται η απαίτηση τήρησης ελαχίστων αποθεματικών στην καθορισμένη περίοδο. Παρόμοιες υποχρεώσεις για την τήρηση ελαχίστων αποθεματικών στις εθνικές κεντρικές τους τράπεζες ισχύουν και για τα τραπεζικά ιδρύματα του Ομίλου σε Βουλγαρία και Σερβία. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα υποχρεωτικά αποθεματικά (δηλ. εκείνα τα οποία οι εταιρείες του Ομίλου διατηρούν προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις τήρησης ελαχίστων αποθεματικών) με τις κεντρικές τράπεζες, ανήλθαν σε € 1.040 εκατ. (2021: € 871 εκατ.). Το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης (MRO) εφαρμόστηκε για τα υποχρεωτικά αποθεματικά (MRR) που τοποθετήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) μέχρι το Δεκέμβριο 2022 και το επιτόκιο καταθέσεων (DFR) που είναι σε ισχύ, εφαρμόστηκε μετέπειτα.

Το 2019, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είχε αποφασίσει για τα πιστωτικά ιδρύματα που εντάσσονταν στο σχετικό πλαίσιο να εισάγει ένα σύστημα δύο βαθμίδων για την αποζημίωση των αποθεματικών τους, σύμφωνα με το οποίο εξαιρούνταν από την εφαρμογή αρνητικού επιτοκίου μέρος της κατατεθείσας υπερβάλλουσας ρευστότητας τους (δηλαδή των αποθεματικών τους που υπερέβαιναν τα ελάχιστα απαιτούμενα). Το ανωτέρω σύστημα δύο βαθμίδων άρθηκε από την (ΕΚΤ) τον Σεπτέμβριο 2022 και το (θετικό) επιτόκιο καταθέσεων (DFR) που είναι σε ισχύ, εφαρμόζεται μετέπειτα για την υπερβάλλουσα ρευστότητα που κατατίθεται στην ΕΚΤ.

16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και λοιπές πληροφορίες για την κατάσταση ταμειακών ροών

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα υπόλοιπα, με αρχική λήξη μικρότερη ή ίση των τριών μηνών:

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες (εξαιρουμένων των υποχρεωτικών και ενεχυριασμένων καταθέσεων σε κεντρικές τράπεζες)(σημ. 15)	13.954	12.644
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	418	505
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	16	-
Σύνολο	14.388	13.149

Τα λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους που παρουσιάζονται στις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και δεδουλευμένοι τόκοι (Κέρδη)/ζημιές από επενδυτικούς τίτλους	(21)	26
Έσοδα από μερίσματα	9	(101)
	(2)	(1)
Σύνολο	(14)	(76)

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι λοιπές προσαρμογές ποσού € 244 εκατ., που παρουσιάζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών, περιλαμβάνουν κυρίως α) κέρδος € 325 εκατ. που προέκυψε από την πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank στην Worldline (σημ. 30), β) κέρδος € 34 εκατ. λόγω της πώλησης ποσοστού συμμετοχής 5,1% στην πρώην κοινοπραξία του Ομίλου Grivalia Hospitality S.A. και της επιμέτρησης την ημερομηνία της πώλησης της διακρατούμενης συμμετοχής στην εταιρεία ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) (σημ. 24) και γ) € 76 εκατ. ζημιές που προήλθαν από τη μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων των συναλλαγματικών διαφορών, οι οποίες προηγουμένως είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση, λόγω εκκαθάρισης της ERB Istanbul Holding A.S. (σημ. 23.1).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Μεταβολές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι μεταβολές των υποχρεώσεων του Ομίλου που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες, πέραν των υποχρεώσεων από μισθώσεις (σημ. 41), οφείλονται σε: α) εκδόσεις πιστωτικών τίτλων € 1.070 εκατ. (2021: € 1.141 εκατ.) (μετά από έξοδα έκδοσης) β) αποπληρωμή χρέους ποσού € 11 εκατ. (2021: € 156 εκατ.) και γ) απόσβεση των εξόδων έκδοσης και σε δεδουλευμένους τόκους ύψους € 57,1 εκατ. (2021: € 10,4 εκατ.).

17. Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Δεσμευμένες καταθέσεις σε τράπεζες	911	2.002
Τοποθετήσεις σε τράπεζες και λοιπές απαιτήσεις έναντι τραπεζών	196	206
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες	222	302
Σύνολο	1.329	2.510

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου σε τράπεζες περιλαμβάνουν κυρίως: α) € 873 εκατ. που αφορούν κυρίως εξασφαλίσεις σε μετρητά σχετικές με τις συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου για συναλλαγές σε παράγωγα προϊόντα και για συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων (CSAs, GMRAs) και β) € 37 εκατ. εξασφαλίσεις σε μετρητά οι οποίες σχετίζονται με τη πώληση των πρώην θυγατρικών εταιρειών στη Ρουμανία.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την γεωγραφική κατανομή των απαιτήσεων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ελλάδα	42	36
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	1.217	2.249
Λοιπές χώρες	70	225
Σύνολο	1.329	2.510

18. Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ομόλογα (σημ. 5.2.1.3)	87	69
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια	47	50
Σύνολο	134	119

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
19. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για αντιστάθμιση χρηματοπιστωτικών κινδύνων και για εμπορικούς σκοπούς.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονται από τον Όμιλο ανά κατηγορία προϊόντος και τη σχέση αντιστάθμισης μαζί με την ονομαστική τους αξία. Η ονομαστική αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενδεικτική της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, χωρίς να προσδιορίζει απαραίτητα τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών, που σχετίζονται με αυτά τα μέσα ή την εύλογη αξία τους και για το λόγο αυτό δεν αντικατοπτρίζει τον κίνδυνο στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος κατά την περίοδο αναφοράς.

	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2021		
	Ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία		Ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεων € εκατ.	Υποχρεώσεων € εκατ.		Απαιτήσεων € εκατ.	Υποχρεώσεων € εκατ.
Παράγωγα για τα οποία δεν εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμιση /διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	35.481	1.778	1.372	29.758	1.738	1.352
- Δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων ⁽¹⁾	3.616	74	96	3.599	41	97
- Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	-	-	-	41	3	3
- Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος ⁽²⁾	3.686	62	71	3.682	53	25
- Λοιπά ⁽³⁾	154	2	2	195	2	2
		1.916	1.541		1.837	1.479
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	7.277	463	431	3.732	82	804
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (μακρο-αντιστάθμιση)	4.792	180	-	-	-	-
- Συμβάσεις κατώτατων ορίων διακύμανσης επιτοκίων	7.791	-	55	-	-	-
		643	486		82	804
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	-	-	-	1.852	30	54
- Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	1.646	2	78	1.632	0	57
		2	78		30	111
Συμφηφισμός (σημ. 5.2.1.4 και 32)						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων		(1.376)	(444)			
Σύνολο παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων		1.185	1.661		1.949	2.394

⁽¹⁾ Τα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων περιλαμβάνουν συμβάσεις ανώτατων και κατώτατων ορίων διακύμανσης επιτοκίων και δικαιώματα προαίρεσης επί συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίων.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος/ανταλλαγής συναλλάγματος και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης συναλλάγματος,

⁽³⁾ Περιλαμβάνουν συμβόλαια ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (Credit default swaps), τίτλους παραστατικών δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (warrants), παράγωγα επί εμπορευμάτων (commodity derivatives), προθεσμιακά συμβόλαια (futures) και δικαιώματα προαίρεσης μετοχών, που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήριο.

Πληροφορίες ως προς την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τον συμφηφισμό των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων ενεργητικού και υποχρεώσεων παρατίθενται στις σημειώσεις 5.3 και 5.2.1.4, αντίστοιχα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Για την αντιμετώπιση της υψηλής αστάθειας στην αγορά και συγκεκριμένα της αύξησης των επιπέδων των επιτοκίων και των αποδόσεων ομολόγων που υφίσταται από τις αρχές του 2022, ο Όμιλος αποφάσισε την παύση συγκεκριμένων σχέσεων αντιστάθμισης ορισμένες ως αντισταθμιστικές εύλογης αξίας και ταμειακών ροών, οι οποίες είχαν συμφωνηθεί σε περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων και είχαν εκπληρώσει σε σημαντικό βαθμό τον αντισταθμιστικό σκοπό τους. Οι εν λόγω θέσεις σε παράγωγα ρευστοποιήθηκαν σταδιακά κατά το πρώτο τρίμηνο του 2022, ενώ παράλληλα χρησιμοποιήθηκαν νέα παράγωγα για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης για τη διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου του Ομίλου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου. Τα εν λόγω παράγωγα τελικά ρευστοποιήθηκαν προς το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2022, καθώς η Διοίκηση, στο πλαίσιο των επικαιροποιημένων στρατηγικών της για αντισταθμίσεις και των στόχων διαχείρισης κινδύνων, αποφάσισε να συνάψει νέες συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων οι οποίες καθορίστηκαν κατά την έναρξή τους ως μέσα αντιστάθμισης για τα οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης. Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη από τις προαναφερθείσες ενέργειες στο πλαίσιο των στρατηγικών αντιστάθμισης του Ομίλου, λόγω της αύξησης των επιτοκίων, ανήλθαν σε περίπου € 390 εκατ. (σημ. 9).

Επιπλέον, οι σημαντικές μεταβολές στους δείκτες επιτοκίων και πληθωρισμού, κυρίως σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, αύξησε την αποτελεσματικότητα ορισμένων μακροπρόθεσμων σχέσεων αντιστάθμισης για τις οποίες χρησιμοποιούνται διαφορετικά προεξοφλητικά επιτόκια για το αντισταθμιζόμενο στοιχείο και το μέσο αντιστάθμισης. Για αυτές τις σχέσεις αντιστάθμισης, ο λόγος αντιστάθμισης βγήκε εκτός του καθορισμένου εύρους 80%-125% που επιτρέπει το ΔΛΠ 39, τόσο μελλοντικά όσο και αναδρομικά, γεγονός που οδήγησε στην υποχρεωτική διακοπή της λογιστικής αντιστάθμισης καθώς οι εν λόγω σχέσεις δεν πληρούσαν πλέον τα κριτήρια λογιστικής αντιστάθμισης. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα προχώρησε στη σταδιακή ρευστοποίηση των σχετικών συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, πραγματοποιώντας κέρδη περίπου € 160 εκατ. (σημ. 9), ενώ ταυτόχρονα σύναψε νέες συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων μικρότερης διάρκειας, ώστε εφεξής να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα και άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του σε κινδύνους αγοράς. Οι πρακτικές αντιστάθμισης και η λογιστική απεικόνισή τους παρουσιάζονται στη σημείωση 2.2.3. Συγκεκριμένα:

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού κινδύνου από πιθανή μεταβολή της εύλογης αξίας των χρεωστικών και πιστωτικών τίτλων σταθερού επιτοκίου ή των δανείων και απαιτήσεων σταθερού επιτοκίου, τα οποία εκφράζονται σε εγχώρια και ξένα νομίσματα. Το 2022, ο Όμιλος αναγνώρισε κέρδη € 886 εκατ. (2021: € 60 εκατ. ζημιά) από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης και € 862 εκατ. ζημιά (2021: € 68 εκατ. κέρδη) από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Το ποσό του μη αποτελεσματικού μέρους των συναλλαγών αντιστάθμισης το οποίο αναγνωρίστηκε το 2022 στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» ήταν € 24 εκατ. κέρδη (2021: € 8 εκατ. κέρδη).

(β) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας – χαρτοφυλάκιο στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ομάδες από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού κινδύνου από πιθανή μεταβολή της εύλογης αξίας ενός χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων σταθερού επιτοκίου, περιλαμβανομένων των χρεωστικών τίτλων ομολόγων που πρωτίστως εκδόθηκαν και διακρατήθηκαν από τον Όμιλο (Μακρο-αντιστάθμιση). Ο Όμιλος κατά κύριο λόγο προσδιορίζει την μεταβολή της εύλογης αξίας που οφείλεται στις μεταβολές του επιτοκίου αναφοράς ως τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο χρησιμοποιώντας παραδοχές για τον κίνδυνο πρόωρων αποπληρωμών των δανείων και κατ' επέκταση συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στις οποίες το σταθερό σκέλος αντικατοπτρίζει τους οικονομικούς κινδύνους των αντισταθμιζόμενων στοιχείων. Το 2022, ο Όμιλος αναγνώρισε κέρδη € 180 εκατ. από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης, και € 159 εκατ. ζημιά από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Συνεπώς, το ποσό του μη αποτελεσματικού μέρους των συναλλαγών αντιστάθμισης το οποίο αναγνωρίστηκε το 2022 στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» ήταν € 21 εκατ. κέρδη.

Ο Όμιλος επίσης συνάπτει στην αγορά πωλήσεις δικαιωμάτων προαίρεσης κατώτατων επιτοκίων για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής που απορρέει από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των αγορασθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης κατώτατων επιτοκίων τα οποία ενσωματώνονται σε χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων καθώς και χρεωστικών τίτλων κυμαινόμενου επιτοκίου. Το 2022, ο Όμιλος αναγνώρισε κέρδη € 20 εκατ. από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης, και € 20 εκατ. ζημιά από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(γ) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού και συναλλαγματικού κινδύνου που απορρέει από τις διακυμάνσεις των ταμειακών ροών των κυμαινόμενου επιτοκίου ενήμερων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ή καταθέσεων κυμαινόμενου επιτοκίου, τα οποία εκφράζονται σε εγχώρια και ξένα νομίσματα, ή των μη αναγνωρισμένων πιθανών μελλοντικών συναλλαγών. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, αναγνωρίστηκαν κέρδη ποσού € 19 εκατ. στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση σχετικά με παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία είχαν οριστεί από τον Όμιλο ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών (2021: € 51 εκατ. κέρδη). Επιπλέον, το 2022, το μη αποτελεσματικό μέρος των συναλλαγών αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ήταν μηδέν (2021: μηδέν).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία δεν έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, για να διαχειριστεί την έκθεσή του κατά κύριο λόγο σε επιτοκιακό και συναλλαγματικό κίνδυνο. Τα παράγωγα αυτά που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης, χρησιμοποιούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Τα αναφερθέντα παράγωγα, παρακολουθούνται και έχουν κατηγοριοποιηθεί για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης μαζί με εκείνα που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου σε παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, ανά γεωγραφικό τομέα και κλάδο δραστηριότητας:

	31 Δεκεμβρίου 2022			
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δημόσιο	249	-	-	249
Τράπεζες	12	291	570	873
Επιχειρήσεις	51	12	-	63
Σύνολο	312	303	570	1.185

	31 Δεκεμβρίου 2021			
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δημόσιο	1.105	-	-	1.105
Τράπεζες	4	466	261	731
Επιχειρήσεις	109	0	4	113
Σύνολο	1.218	466	265	1.949

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 η συνολική λογιστική αξία των θέσεων σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με το Ελληνικό Δημόσιο ανήλθε σε € 489 εκατ., υποχρέωση (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1.100 εκατ., απαίτηση).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021, η ανάλυση ληκτότητας της ονομαστικής αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που ορίζει ο Όμιλος ως μέσα αντιστάθμισης παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2022									
	Αντιστάθμιση εύλογης αξίας					Αντιστάθμιση ταμειακών ροών				
	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 - 12 μήνες € εκατ.	1-5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	3 - 12 μήνες € εκατ.	1-5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων ⁽¹⁾	255	24	2.884	4.114	7.277	-	-	-	-	
Δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων	-	-	800	6.991	7.791	-	-	-	-	
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	-	-	-	-	-	101	1.545	-	1.646	
Σύνολο	255	24	3.684	11.105	15.068	101	1.545	-	1.646	

	31 Δεκεμβρίου 2021									
	Αντιστάθμιση εύλογης αξίας					Αντιστάθμιση ταμειακών ροών				
	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 - 12 μήνες € εκατ.	1-5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	3 - 12 μήνες € εκατ.	1-5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	39	13	500	3.180	3.732	19	728	1.105	1.852	
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	-	-	-	-	-	48	1.584	-	1.632	
Σύνολο	39	13	500	3.180	3.732	67	2.312	1.105	3.484	

⁽¹⁾ Η ονομαστική αξία των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων τα οποία ορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης της εύλογης αξίας σε χαρτοφυλάκια στοιχείων ενεργητικού δεν περιλαμβάνεται.

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν πληροφορίες σχετικά με αντισταθμιζόμενα στοιχεία τα οποία υπόκεινται σε αντιστάθμιση εύλογης αξίας για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021:

	31 Δεκεμβρίου 2022		
	Λογιστική αξία/Αντισταθμιζόμενη έκθεση € εκατ.	Σωρευτικό ποσό των προσαρμογών της αντιστάθμισης εύλογης αξίας το οποίο σχετίζεται με το αντισταθμιζόμενο στοιχείο € εκατ.	Μεταβολή στην αξία που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για το μη αποτελεσματικό μέρος της λογιστικής αντιστάθμισης € εκατ.
	Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	12.693	(216)
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος ⁽¹⁾	3.978	(17)	(431)
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	1.336	(157)	(266)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	2.373	(120)	(120)
Σύνολο	20.380	(510)	(1.042)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021		Μεταβολή στην αξία που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για το μη αποτελεσματικό μέρος της λογιστικής αντιστάθμισης
	Σωρευτικό ποσό των προσαρμογών της αντιστάθμισης εύλογης αξίας το οποίο σχετίζεται με το αντισταθμιζόμενο στοιχείο	Λογιστική αξία /Αντισταθμιζόμενη έκθεση	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	470	16	(5)
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος	2.208	531	179
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	2.573	94	(105)
Σύνολο	5.251	641	69

⁽¹⁾ Για αντισταθμίσεις κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, και χρεωστικών τίτλων στο αποσβέσιμο κόστος που περιλαμβάνονται σε αντισταθμίσεις κινδύνου χαρτοφυλακίων, παρουσιάζεται το ποσό που ορίζεται ως αντισταθμιζόμενο.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα σωρευμένα ποσά προσαρμογών αντιστάθμισης εύλογης αξίας που παραμένουν στον Ισολογισμό για στοιχεία τα οποία έχουν παύσει να προσαρμόζονται για κέρδη και ζημιές αντιστάθμισης ήταν € 279 εκατ. απαιτήσεις για χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος, € 4 εκατ. υποχρεώσεις για πιστωτικούς τίτλους και € 19 εκατ. υποχρεώσεις από προσαρμογές που σχετίζονται με χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (2021: € 190 εκατ. απαιτήσεις για χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος).

(β) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Το αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συνεχιζόμενες αντισταθμίσεις την 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν € 4 εκατ. κέρδη, (2021: € 3 εκατ. κέρδη), τα οποία αφορούν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (2021: € 4 εκατ. κέρδη αφορούν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και € 1 εκατ. ζημιά καταθέσεις).

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα υπόλοιπα που παραμένουν στο αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών από σχέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών για τις οποίες δεν εφαρμόζεται πλέον λογιστική αντιστάθμιση κινδύνου ήταν € 20 εκατ. ζημιά (2021: € 19 εκατ. ζημιά).

Η συμφωνία των στοιχείων των ειδικών αποθεματικών του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων των ταμειακών ροών, παρέχεται στη σημ. 38.

20. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος		
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	43.450	40.815
- Πρόβλεψη απομείωσης	(1.626)	(1.872)
Λογιστική αξία	41.824	38.943
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου	(163)	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	16	23
Σύνολο	41.677	38.967

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική αξία και την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2022:

	31 Δεκεμβρίου 2022				31 Δεκεμβρίου 2021
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	Συνολική αξία € εκατ.	Συνολική αξία € εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος					
Στεγαστικά δάνεια:					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	6.832	2.825	545	10.201	10.105
- Πρόβλεψη απομείωσης	(21)	(160)	(229)	(409)	(325)
Λογιστική αξία	6.810	2.665	316	9.792	9.780
Καταναλωτικά δάνεια:					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	2.669	427	257	3.353	3.242
- Πρόβλεψη απομείωσης	(37)	(48)	(186)	(271)	(340)
Λογιστική αξία	2.633	379	70	3.082	2.902
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις:					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	2.668	740	434	3.842	3.753
- Πρόβλεψη απομείωσης	(23)	(72)	(229)	(324)	(326)
Λογιστική αξία	2.645	668	205	3.518	3.427
Επιχειρηματικά δάνεια:⁽²⁾⁽³⁾					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	23.448	1.581	1.024	26.054	23.716
- Πρόβλεψη απομείωσης	(68)	(75)	(478)	(621)	(881)
Λογιστική αξία	23.380	1.506	546	25.432	22.835
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	35.618	5.573	2.259	43.450	40.815
- Πρόβλεψη απομείωσης	(149)	(355)	(1.121)	(1.626)	(1.872)
Λογιστική αξία	35.468	5.218	1.138	41.824	38.943
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου				(163)	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων					
Λογιστική αξία ⁽⁴⁾				16	23
Σύνολο				41.677	38.967

⁽¹⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2022 πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση δάνεια πελατών (POCI) λογιστικής αξίας προ απομείωσης € 43 εκατ. (εκ των οποίων € 41 εκατ. περιλαμβάνονται στα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα) και € 6,5 εκατ. προβλέψεων απομείωσης περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των δανείων – Στάδιο 3 και POCI» (31 Δεκεμβρίου 2021: € 44 εκατ. λογιστική αξία προ απομείωσης και € 6,4 εκατ. πρόβλεψη απομείωσης).

⁽²⁾ Περιλαμβάνει ποσό € 4.901 εκατ. που αφορά στα ομόλογα υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico, τα οποία έχουν ταξινομηθεί στο Στάδιο 1.

⁽³⁾ Περιλαμβάνει δάνεια στο Δημόσιο.

⁽⁴⁾ Περιλαμβάνει ποσό € 9,9 εκατ. που αφορά στα ομόλογα ενδιάμεσης διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες - Project Solar

Στο πλαίσιο της στρατηγικής διαχείρισης των NPE, ο Όμιλος έχει σχεδιάσει μία νέα τιτλοποίηση NPE (project «Solar») ως μέρος μιας κοινής πρωτοβουλίας με άλλες Ελληνικές συστημικές τράπεζες, η οποία έχει ξεκινήσει από το 2018, ώστε να μειώσει περαιτέρω τον δείκτη NPE και να ενισχύσει την εξυγίανση του ισολογισμού του. Επιπλέον, ο Όμιλος στοχεύει στην εποπτική και λογιστική αποαναγνώριση του υποκείμενου επιχειρηματικού δανειακού χαρτοφυλακίου από τον ισολογισμό του, μέσω της επίτευξης της

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (SRT) και της ένταξης της τιτλοποίησης «Solar» στο Ελληνικό Πρόγραμμα Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων («HAPS»), προκειμένου ο τίτλος υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης να καταστεί δικαιούχος της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Παράλληλα, η Διοίκηση μαζί με τις υπόλοιπες συμμετέχουσες τράπεζες, έχουν ξεκινήσει ενέργειες για την πώληση της πλειοψηφίας των τίτλων ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης που θα εκδοθούν στο πλαίσιο της προαναφερθείσας τιτλοποίησης.

Κατά συνέπεια, από την 30 Ιουνίου 2022, ο Όμιλος ταξινόμησε ως κατεχόμενο προς πώληση το υποκείμενο επιχειρηματικό δανειακό χαρτοφυλάκιο, ενώ η επαναμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, δεν είχε σημαντική επίπτωση στις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων από πελάτες. Ο υπολογισμός της πρόβλεψης απομείωσης βασίστηκε στην εκτιμώμενη εύλογη αξία των ομολόγων που θα διακρατηθούν από τον Όμιλο με την ολοκλήρωση της συναλλαγής και στην εκτιμώμενη τιμή πώλησης των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία του προαναφερθέντος δανειακού χαρτοφυλακίου ανήλθε σε € 69 εκατ., αποτελούμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες λογιστικής αξίας προ προβλέψεων € 268 εκατ. με πρόβλεψη απομείωσης € 199 εκατ. Επιπλέον, η πρόβλεψη απομείωσης για εγγυητικές επιστολές που συμπεριλαμβάνονταν στο υποκείμενο χαρτοφυλάκιο ανήλθε σε € 1 εκατ. και περιλαμβάνεται στις «Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση» (σημ. 30).

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, μετά την ταξινόμηση του υποκείμενου δανειακού χαρτοφυλακίου της συναλλαγής «Solar» ως κατεχόμενο προς πώληση, το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του Ομίλου ανέρχεται σε € 2,3 δις (31 Δεκεμβρίου 2021: € 2,8 δις), οδηγώντας το δείκτη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων στο 5,2% (31 Δεκεμβρίου 2021: 6,8%), ενώ ο δείκτης κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων διαμορφώθηκε στο 74,6% (31 Δεκεμβρίου 2021: 69,2%).

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες - Project Wave

Τον Δεκέμβριο του 2022, η Τράπεζα προχώρησε στην ολοκλήρωση της τρίτης συνθετικής συναλλαγής μεταφοράς κινδύνου (συναλλαγή «Wave III») με τη μορφή χρηματοοικονομικής εγγύησης, η οποία παρέχει πιστωτική προστασία επί του μεσαίου τμήματος ζημιών χαρτοφυλακίου ενήμερων δανείων προς τη ναυτιλία ύψους \$ 1,7 δις. (χαρτοφυλάκιο αναφοράς). Παρομοίως με τις δύο προηγούμενες συνθετικές συναλλαγές μεταφοράς κινδύνου (συναλλαγές «Wave I» και «Wave II») που ολοκληρώθηκαν τον Δεκέμβριο 2021 επί χαρτοφυλακίου αναφοράς ενήμερων δανείων προς μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις ύψους € 1,7 δις., η συναλλαγή «Wave III» λογιστικοποιήθηκε ως αγορασθείσα σύμβαση χρηματοοικονομικής εγγύησης που δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων του χαρτοφυλακίου αναφοράς, για την οποία αναγνωρίζεται ένα δικαίωμα αποζημίωσης που προκύπτει από τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των προστατευόμενων δανείων, στο βαθμό που θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι ο Όμιλος θα αποζημιωθεί για τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές. Το χαρτοφυλάκιο αναφοράς των συναλλαγών Wave συνέχισε να αναγνωρίζεται στον ισολογισμό του Ομίλου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η συναλλαγή Wave III, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του Ομίλου για την βελτιστοποίηση των εποπτικών του κεφαλαίων, είχε ως αποτέλεσμα κεφαλαϊκό όφελος 40 μονάδων βάσης.

Οι τιτλοποιήσεις του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου

Ο Όμιλος στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του (NPEs) προχώρησε σε τιτλοποιήσεις διαφόρων κατηγοριών κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω της έκδοσης τίτλων υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης, που είχε ως αποτέλεσμα, όπως περιγράφεται παρακάτω, την αποαναγνώριση των υποκείμενων δανειακών χαρτοφυλακίων και την αναγνώριση των διακρατούμενων τίτλων.

Τιτλοποίηση “Mexico”

Το Μάιο 2021, η Τράπεζα, μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV) «Mexico Finance Designated Activity Company», εξέδωσε ομόλογα υψηλής διαβάθμισης (senior notes), ενδιάμεσης διαβάθμισης (mezzanine) και χαμηλής διαβάθμισης (junior) συνολικής ονομαστικής αξίας € 5,2 δις περίπου, με τιτλοποίηση μεικτού χαρτοφυλακίου κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων συνολικής ονομαστικής αξίας € 5,2 δις περίπου και λογιστικής αξίας € 3,2 δις περίπου, τα οποία διακρατήθηκαν πλήρως από την Τράπεζα. Οι τίτλοι υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης είναι εγγυημένοι από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Τον Ιούνιο 2021, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων (Γ.Σ.) της Τράπεζας, ενέκρινε την διανομή του 95% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης «Mexico» στη μητρική εταιρεία μέσω της μείωσης σε είδος του μετοχικού της κεφαλαίου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η Τράπεζα εφάρμοσε τη λογιστική αξία στις ενδοεταιρικές διανομές μη-ταμειακών περιουσιακών στοιχείων, σε συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που ήδη εφαρμόζονται σε άλλους τύπους συναλλαγών μεταξύ εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο. Ως εκ τούτου, η μείωση της καθαρής θέσης της Τράπεζας καθορίστηκε από τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που διανεμήθηκαν.

Η ολοκλήρωση της παραπάνω διανομής σε είδος, που πραγματοποιήθηκε το Σεπτέμβριο 2021, είχε ως αποτέλεσμα την αποαναγνώριση του υποκείμενου δανειακού χαρτοφυλακίου και των σχετικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων από τον ισολογισμό της Τράπεζας, καθώς η τελευταία ουσιαστικά μετέφερε όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τη διακράτηση του χαρτοφυλακίου και παρέδωσε τον έλεγχό του. Επιπροσθέτως, η Τράπεζα έπαψε να κατέχει τον έλεγχο του SPV και της σχετιζόμενης εταιρείας επενδύσεων ακίνητης περιουσίας που ανήκει στον κάτοχο της πλειοψηφίας των ομολογιών της σειράς Β. Ταυτόχρονα, η Eurobank Holdings λογιστικοποίησε ως μέρος της διανομής σε είδος, αναγνωρίζοντας στα αποτελέσματα της την εύλογη αξία των διανεμηθέντων τίτλων, δηλ. το 95% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης. Επιπλέον, η Eurobank Holdings απέκτησε τον άμεσο έλεγχο του SPV και της σχετιζόμενης εταιρείας επενδύσεων ακίνητης περιουσίας.

Το Σεπτέμβριο 2021, το Δ.Σ. της Eurobank Holdings ενέκρινε να προχωρήσει η πώληση του 95% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Mexico στην doValue S.p.A. καθώς και η διαχείριση του χαρτοφυλακίου από τον όμιλο doValue. Κατόπιν των ανωτέρω, ο Όμιλος προχώρησε την 30 Σεπτεμβρίου 2021 στην επαναμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του δανειακού χαρτοφυλακίου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη ημερομηνία αποαναγνώρισης του δανειακού χαρτοφυλακίου Mexico από τον ισολογισμό του, σύμφωνα με την λογιστική πολιτική του για την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και αναγνώρισε το τρίτο τρίμηνο του 2021 πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 72 εκατ.

Η συναλλαγή με τον όμιλο doValue για την πώληση του 95% των ομολογιών ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης τα οποία διακρατούσε η Eurobank Holdings ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2021, κατόπιν της εκπλήρωσης του συνόλου των προϋποθέσεων και της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων. Ως αποτέλεσμα της προαναφερόμενης πώλησης, ο Όμιλος έπαψε να κατέχει τον έλεγχο του SPV καθώς και της σχετιζόμενης εταιρείας επενδύσεων ακίνητης περιουσίας και αποαναγνώρισε το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο από τον ισολογισμό του, καθώς ουσιαστικά μετέφερε όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την διακράτηση του χαρτοφυλακίου και έπαψε να κατέχει τον έλεγχο των τιτλοποιημένων δανείων, που ανήκει στον κάτοχο της πλειοψηφίας των ομολογιών της σειράς Β. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος αναγνώρισε στα βιβλία του τις ομολογίες που διακρατεί, δηλαδή το 100% των ομολογιών υψηλής διαβάθμισης και το 5% των ομολογιών ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 1.539 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1.624 εκατ.). Η αποαναγνώριση του υποκείμενου δανειακού χαρτοφυλακίου από τον ισολογισμό του Ομίλου είχε ως αποτέλεσμα ζημιά αποαναγνώρισης ποσού € 5 εκατ., που περιλαμβάνονταν στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

Τιτλοποίηση «Cairo»

Τον Ιούνιο 2019, ο Όμιλος, μέσω των εταιρειών ειδικού σκοπού (SPVs) «Cairo No. 1 Finance Designated Activity Company», «Cairo No. 2 Finance Designated Activity Company» και «Cairo No. 3 Finance Designated Activity Company», εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής ονομαστικής αξίας περίπου € 7,5 δις, με τιτλοποίηση μικτού χαρτοφυλακίου κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPE) («τιτλοποίηση Cairo»). Τον Δεκέμβριο 2019, ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι σύναψε με την doValue S.p.A δεσμευτική συμφωνία για την πώληση του 20% των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης και του 50,1% των τίτλων χαμηλής διαβάθμισης της «τιτλοποίησης Cairo». Οι τίτλοι υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης είναι εγγυημένοι από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Τον Ιούνιο 2020, η πώληση των προαναφερθέντων τίτλων ολοκληρώθηκε, και ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος έπαψε να έχει τον έλεγχο των Cairo SPVs δεδομένου ότι δεν έχει τη δυνατότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητές τους. Επιπλέον, τον Ιούνιο 2020, η Eurobank Holdings, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), προχώρησε στην εισφορά των διακρατούμενων τίτλων του Cairo, δηλ. 75% των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης και 44,9% των τίτλων χαμηλής διαβάθμισης, καθώς και ποσού € 1,5 εκατ. σε μετρητά στη θυγατρική της εταιρεία με έδρα την Κύπρο Mairanus Ltd, η οποία μετονομάστηκε σε «Cairo Mezz Plc», ως αντάλλαγμα για τις νεοεκδοθείσες μετοχές της προαναφερθείσας θυγατρικής. Τον Ιούλιο 2020, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας ενέκρινε τη διανομή των μετοχών έκδοσης της Cairo Mezz Plc στους μετόχους της Eurobank Holdings μέσω της μείωσης σε είδος του μετοχικού της κεφαλαίου.

Τον Σεπτέμβριο 2020, κατόπιν της ολοκλήρωσης της διανομής των μετοχών της Cairo Mezz Plc, το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο και οι σχετικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποαναγνώριστηκαν από τον ισολογισμό του Ομίλου, εφόσον εκείνη τη

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

χρονική στιγμή ο Όμιλος μετέφερε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χαρτοφυλακίου και έπαψε να έχει τον έλεγχο του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος αναγνώρισε στον ισολογισμό του τους διακρατούμενους τίτλους δηλ. το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 2.332 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: € 2.432 εκατ.).

Τιτλοποίηση «Pillar»

Τον Ιούνιο 2019, ο Όμιλος, μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV) «Pillar Finance Designated Activity Company» εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής αξίας περίπου € 2 δις, μέσω τιτλοποίησης χαρτοφυλακίου στεγαστικών κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το Σεπτέμβριο 2019, ο Όμιλος πούλησε το 95% των προαναφερόμενων τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης στην Celidoria S.A R.L. Με την ολοκλήρωση της πώλησης, ο Όμιλος έπαψε να έχει τον έλεγχο του SPV και αποαναγνώρισε το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο στο σύνολό του, δεδομένου ότι μεταβίβασε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα του υποκείμενου δανειακού χαρτοφυλακίου. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνώρισε στον ισολογισμό του τους διακρατούμενους τίτλους, δηλ. το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης, καθώς και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 1.039 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1.060 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
21. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους των δανείων και απαιτήσεων πελατών :

	31 Δεκεμβρίου 2022												Σύνολο € εκατ.
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις			
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -			
	- Στάδιο 1	- Στάδιο 2	Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	- Στάδιο 1	- Στάδιο 2	Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	- Στάδιο 1	- Στάδιο 2	Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	- Στάδιο 1	- Στάδιο 2	Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Πρόβλεψη απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	69	76	737	17	138	170	44	39	257	41	58	227	1.872
Νέα δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	29	-	-	2	-	-	21	-	-	6	-	-	58
Μεταφορές μεταξύ σταδίων - σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	20	(20)	(0)	10	(9)	(1)	14	(8)	(5)	13	(10)	(3)	-
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(12)	13	(1)	(4)	24	(20)	(8)	24	(15)	(7)	19	(12)	-
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(6)	(8)	14	(1)	(9)	10	(5)	(7)	11	(2)	(7)	9	-
Επίπτωση επαναμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(35)	13	(1)	(3)	12	100	(25)	(0)	91	(30)	12	69	202
Ανακτήσεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	-	-	23	-	-	9	-	-	12	-	-	9	53
Δάνεια και απαιτήσεις που από-αναγνωρίστηκαν / ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽²⁾	-	(0)	(202)	-	-	(0)	-	-	-	-	-	(1)	(203)
Διαγραφές δανείων ⁽³⁾	-	-	(87)	-	-	(10)	-	-	(141)	-	-	(53)	(290)
Μεταβολή της παρούσας αξίας	-	-	(11)	-	-	(1)	-	-	(3)	-	-	(2)	(18)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά	4	1	5	(0)	3	(27)	(4)	1	(21)	2	1	(14)	(49)
Πρόβλεψη απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	68	75	478	21	160	229	37	48	186	23	72	229	1.626

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021													Σύνολο € εκατ.
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις				
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾		
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.		
Πρόβλεψη απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	83	108	1.052	24	152	665	41	61	617	35	119	520	3.477	
Νέα δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	17	-	-	1	-	-	22	-	-	5	-	-	45	
Μεταφορές μεταξύ σταδίων - σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	16	(11)	(5)	18	(15)	(2)	21	(17)	(4)	38	(37)	(2)	-	
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(6)	13	(7)	(7)	80	(73)	(3)	23	(20)	(3)	23	(20)	-	
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(1)	(22)	22	(1)	(16)	17	(3)	(16)	18	(3)	(19)	22	-	
Επίπτωση επαναμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(35)	(10)	138	(15)	(26)	232	(31)	(12)	138	(30)	(5)	138	480	
Ανακτήσεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	-	-	7	-	-	3	-	-	10	-	-	5	25	
Δάνεια και απαιτήσεις που από-αναγνωρίστηκαν / ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽²⁾	(0)	(3)	(271)	(0)	(34)	(604)	(0)	(1)	(306)	(0)	(25)	(327)	(1.571)	
Διαγραφές δανείων ⁽³⁾	-	-	(166)	-	-	(73)	-	-	(145)	-	-	(85)	(469)	
Μεταβολή της παρούσας αξίας	-	-	(21)	-	-	(8)	-	-	(7)	-	-	(9)	(46)	
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά	(5)	1	(13)	(3)	(2)	12	(3)	0	(42)	(2)	3	(15)	(69)	
Πρόβλεψη απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	69	76	737	17	138	170	44	39	257	41	58	227	1.872	

⁽¹⁾ Η πρόβλεψη απομείωσης για τα πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση δάνεια (POCI) ποσού € 6,5 εκατ. περιλαμβάνεται στο στάδιο «Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των δανείων – Στάδιο 3 και POCI» (2021: € 6,4 εκατ.).

⁽²⁾ Απεικονίζει την πρόβλεψη απομείωσης των δανείων τα οποία αποαναγνωρίστηκαν λόγω α) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων, β) συναλλαγών πώλησης και τιτλοποίησης, γ) συναλλαγών ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη και εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 20 και 30).

⁽³⁾ Το συμβατικά απαιτητό ποσό από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είχαν διαγραφεί κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 και ο Όμιλος βρίσκεται ακόμα σε διαδικασίες ανάκτησης ανέρχεται σε €111 εκατ. (2021: € 217 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι προβλέψεις απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, οι οποίες αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανήλθαν σε € 291 εκατ. (2021: € 490 εκατ., συμπεριλαμβανομένης της ζημιάς € 72 εκατ. που σχετίζεται με το project Mexico (σημ. 20)) και αναλύονται ως εξής:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	(261)	(525)
Κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις ⁽¹⁾	(22)	-
Κέρδη / (Ζημιές) από τροποποιήσεις δανείων και απαιτήσεων πελατών (Πρόβλεψη απομείωσης) /αντιλογισμός πρόβλεψης απομείωσης για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	2	18
Σύνολο	(291)	(490)

⁽¹⁾ Αφορά αποκτηθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, που δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των εγγυημένων δανείων (συναλλαγές Wave).

22. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Επενδυτικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)	3.828	6.509
Επενδυτικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)	9.192	4.666
Επενδυτικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)	241	141
Σύνολο	13.261	11.316

Σημείωση: πληροφορίες για τους χρεωστικούς τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου παρουσιάζονται στη σημείωση 5.2.1.3.

Τον Δεκέμβριο 2022, η Τράπεζα απέκτησε επιπλέον ποσοστό 3,2% στην Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία («Ελληνική Τράπεζα»), ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με έδρα στην Κύπρο έναντι τιμήματος € 16,74 εκατ. Σε συνέχεια αυτής της συναλλαγής, την 31 Δεκεμβρίου 2022, η συμμετοχή της Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα ανέρχεται σε 15,8%. Η εν λόγω επένδυση είναι εναρμονισμένη με τη στρατηγική του Ομίλου να ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία του στις βασικές αγορές στις οποίες διατηρεί στρατηγικό ενδιαφέρον και ως εκ τούτου έχει κατηγοριοποιηθεί ως επιμετρούμενη στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI). Η εύλογη αξία της την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε € 94,6 εκατ. (2021: € 44,4 εκατ.).

Επιπλέον, την 1 Δεκεμβρίου 2022, η Τράπεζα ανακοίνωσε τη σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών με τη Wargaming Group Limited, βάσει της οποίας συμφώνησε να αποκτήσει πρόσθετο ποσοστό 13,41% στην Ελληνική Τράπεζα έναντι τιμήματος € 70 εκατ. Η ολοκλήρωση της εν λόγω απόκτησης υπόκειται σε κανονιστικές εγκρίσεις.

Γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Την 4 Απριλίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι μετά τη λήψη των σχετικών κανονιστικών εγκρίσεων, η ανωτέρω απόκτηση ολοκληρώθηκε και συνεπώς η συμμετοχή της στην Ελληνική Τράπεζα ανήλθε σε 29,2%. Κατόπιν αυτού, από το δεύτερο τρίμηνο του 2023, η Ελληνική Τράπεζα θα λογιστικοποιείται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
22.1 Κίνηση των επενδυτικών τίτλων

Οι κατωτέρω πίνακες παρουσιάζουν την κίνηση της λογιστικής αξίας των επενδυτικών τίτλων ανά κατηγορία επιμέτρησης, καθώς και ανά στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς (ECL).

	31 Δεκεμβρίου 2022									
	Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI			Επενδυτικοί τίτλοι AC			Επενδυτικοί τίτλοι FVTPL	Μετοχικοί τίτλοι FVOCI	Σύνολο	
	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 3	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 3				
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	6.456	9	-	4.672	-	-	141	44	11.322	
Αγορές, πωλήσεις και λήξεις	(1.979)	(6)	(14)	4.904	-	-	80	17	3.002	
Μεταφορές μεταξύ σταδίων	(131)	117	14	(40)	6	34	-	-	-	
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης από μεταβολή στην εύλογη αξία	(740)	3	-	-	-	-	16	34	(687)	
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και τόκοι	(42)	(2)	-	64	-	2	0	-	22	
Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης ⁽¹⁾	-	-	-	(449)	-	(4)	-	-	(453)	
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές μεταβολές	48	(0)	-	24	-	1	4	-	77	
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	3.612	121	-	9.175	6	33	241	95	13.283	
Πρόβλεψη απομείωσης	-	-	-	(12)	(0)	(10)	-	-	(22)	
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	3.612	121	-	9.163	6	23	241	95	13.261	

	31 Δεκεμβρίου 2021					
	Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI		Επενδυτικοί τίτλοι AC	Επενδυτικοί τίτλοι FVTPL	Μετοχικοί τίτλοι FVOCI	Σύνολο
	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 2	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	€ εκατ.	€ εκατ.	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	5.444	10	2.789	127	-	8.370
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών (σημ. 23.2)	78	-	-	0	-	78
Αγορές, πωλήσεις και λήξεις	1.020	-	1.676	8	41	2.745
Μεταφορές μεταξύ σταδίων	2	(2)	-	-	-	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης από μεταβολή στην εύλογη αξία	(132)	1	-	4	3	(124)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και τόκοι	(21)	(0)	(5)	0	-	(26)
Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης	-	-	179	-	-	179
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές μεταβολές	65	0	33	2	-	100
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	6.456	9	4.672	141	44	11.322
Πρόβλεψη απομείωσης	-	-	(6)	-	-	(6)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	6.456	9	4.666	141	44	11.316

⁽¹⁾ Η μεταβολή στην εύλογη αξία από συνεχιζόμενες σχέσεις αντιστάθμισης ανέρχεται σε € 548 εκατ., ζημιά.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
22.2 Κίνηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) ανά κατηγορία επενδυτικών τίτλων, περιλαμβανομένης ανάλυσης για την κίνηση ECL ανά στάδιο.

	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2021		
	Επενδυτικοί τίτλοι AC € εκατ.	Επενδυτικοί τίτλοι FVOCI € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	Επενδυτικοί τίτλοι AC € εκατ.	Επενδυτικοί τίτλοι FVOCI € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	6	12	18	5	10	15
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αγορασθέντα	16	2	18	8	8	16
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	16	2	18	8	8	16
Μεταφορές μεταξύ σταδίων						
- (από)/σε ECL 12μήνου - Στάδιο 1	(6)	(11)	(17)	-	0	0
- (από)/σε ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 2	0	0	0	-	(0)	(0)
- (από)/σε ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	6	11	17	-	-	-
Επαναμέτρηση λόγω αλλαγής των παραμέτρων κινδύνου των ECL	3	13	16	(6)	(6)	(12)
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	(2)	9	7	(6)	(6)	(12)
- εκ των οποίων ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 2	1	4	5	-	(0)	(0)
- εκ των οποίων ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	4	-	4	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία πουλήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(3)	(4)	(7)	(0)	(1)	(1)
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	(3)	(4)	(7)	(0)	(1)	(1)
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	-	(10)	(10)	(0)	(0)	(0)
- εκ των οποίων ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	-	(10)	(10)	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(0)	(1)	(1)	(1)	1	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	22	12	34	6	12	18

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
22.3 Αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων: αναπροσαρμογή επενδυτικών τίτλων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)

Τα κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου των επενδυτικών τίτλων που επιμετρώνται σε FVOCI αναγνωρίζονται στο αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής των επενδυτικών τίτλων. Η κίνηση του αποθεματικού αναλύεται παρακάτω:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	322	415
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από μεταβολή στην εύλογη αξία	(702)	(128)
(Εξοδο) / ωφέλεια φόρου	180	33
Αποθεματικό αναπροσαρμογής από συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες, μετά από φόρο	(33)	(4)
	(555)	(99)
Καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	29	(99)
Μεταφορά αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	4	3
(Εξοδο)/ωφέλεια φόρου σε καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	(7)	28
(Εξοδο)/ωφέλεια φόρου επί αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	(1)	(1)
	25	(69)
Καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων από αντιστάθμιση της εύλογης αξίας	270	105
(Εξοδο)/ωφέλεια φόρου	(73)	(30)
	197	75
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	(10)	322

23. Σύνθεση του Ομίλου
23.1 Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Παρακάτω παρατίθενται οι θυγατρικές εταιρείες της Eurobank Holdings την 31 Δεκεμβρίου 2022, που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022:

Επωνυμία Εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό Συμμετοχής	Χώρα Εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας
Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Τράπεζα
Be Business Exchanges A.E. Δικτύων Διεταιρικών Συναλλαγών και Παροχής Λογιστικών και Φορολογικών Υπηρεσιών		98,01	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου, παροχή λογιστικών, φορολογικών και λοιπών υπηρεσιών
Eurobank Asset Management Μονοπρόσωπη Α.Ε.Δ.Α.Κ.		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και περιουσίας
Eurobank Equities Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Χρηματιστηριακές και συμβουλευτικές υπηρεσίες
Eurobank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Μονοπρόσωπη Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Eurobank Factors Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Α.		100,00	Ελλάδα	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
Herald Ελλάς Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών 1		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Herald Ελλάς Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών 2		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Στάνταρντ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Κτηματική Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Cloud Hellas Μονοπρόσωπη Κτηματική Ανώνυμη Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 1 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
(Υπό εκκαθάριση) Anchor Ελληνική Επενδυτική Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Αθηναϊκές Εκμεταλλεύσεις Ακινήτων Μονοπρόσωπη Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 2 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 3 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Τενμπέρκο Ανάπτυξη και Εκμετάλλευση Ακινήτων Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Value Τουριστική Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Eurobank Bulgaria A.D.		99,99	Βουλγαρία	Τράπεζα
IMO Property Investments Sofia E.A.D.		100,00	Βουλγαρία	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
ERB Hellas (Cayman Islands) Ltd	κ	100,00	Νησιά Cayman	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Berberis Investments Ltd		100,00	Νησιά Channel	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
Eurobank Cyprus Ltd		100,00	Κύπρος	Τράπεζα
ERB New Europe Funding III Ltd		100,00	Κύπρος	Παροχή Πιστώσεων
Foramonio Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
NEU 03 Property Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
NEU Property Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
Lenevino Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Rano Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Neviko Ventures Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Zivar Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Amvanero Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Revasono Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Volki Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Adariano Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Elerovio Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Sagiol Ltd	ι	100,00	Κύπρος	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
Macoliq Holdings Ltd	ι	100,00	Κύπρος	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
Senseco Trading Limited	ι	100,00	Κύπρος	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
Eurobank Private Bank Luxembourg S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Τράπεζα
Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Διαχείριση κεφαλαίων
ERB Lux Immo S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
ERB New Europe Funding B.V.		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
ERB New Europe Funding II B.V.		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
ERB New Europe Holding B.V.		100,00	Ολλανδία	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
ERB IT Shared Services S.A.		100,00	Ρουμανία	Επεξεργασία στοιχείων πληροφορικής
IMO Property Investments Bucuresti S.A.		100,00	Ρουμανία	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
IMO-II Property Investments S.A.		100,00	Ρουμανία	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Retail Development S.A.		99,99	Ρουμανία	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Seferco Development S.A.		99,99	Ρουμανία	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Eurobank Direktna a.d.		70,00	Σερβία	Τράπεζα
ERB Leasing A.D. Beograd-in Liquidation		85,15	Σερβία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
IMO Property Investments A.D. Beograd		100,00	Σερβία	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Reco Real Property A.D. Beograd		100,00	Σερβία	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
ERB Hellas Plc	στ	100,00	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Karta II Plc		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Astarti Designated Activity Company		-	Ιρλανδία	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
ERB Recovery Designated Activity Company		-	Ιρλανδία	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι ακόλουθες εταιρείες δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις λόγω μη σημαντικότητας:

(i) εταιρείες ειδικού σκοπού του Ομίλου για τη συγκέντρωση κεφαλαίων και οι σχετιζόμενες εταιρείες χαρτοφυλακίου, οι οποίες είναι αδρανείς και/ή υπό εκκαθάριση: Themeleion III Holdings Ltd, Themeleion IV Holdings Ltd, Themeleion Mortgage Finance Plc, Themeleion II Mortgage Finance Plc, Themeleion III Mortgage Finance Plc, Themeleion IV Mortgage Finance Plc, Themeleion V Mortgage Finance Plc, Themeleion VI Mortgage Finance Plc, Anaptychi APC Ltd και Byzantium II Finance Plc.

(ii) η εταιρεία χαρτοφυλακίου για την Karta II Plc: Karta II Holdings Ltd.

(iii) η αδρανής εταιρεία: Enalios Αξιοποιήσεις Ακινήτων Α.Ξ.Ε.

(iv) εταιρείες οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο βάσει σχετικών συμφωνητικών ενεχυρίασης των μετοχών τους: Finas A.E., Rovinvest A.E. και Promivet A.E.

Το 2022, οι μεταβολές στη δομή του Ομίλου που οφείλονται: α) σε εξαγορές, συγχωνεύσεις και ίδρυση εταιρειών, β) σε πωλήσεις και άλλες εταιρικές πράξεις, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, γ) σε συναλλαγές με τα δικαιώματα τρίτων επί του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιρειών, οι οποίες δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου και δ) σε εκκαθαρίσεις, έχουν ως εξής:

(α) IMO 03 E.A.D., Βουλγαρία

Τον Φεβρουάριο 2022, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση σε τρίτους του ποσοστού συμμετοχής της 100% στην IMO 03 E.A.D. (η οποία από την 31 Δεκεμβρίου 2021 είχε ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση) έναντι τιμήματος € 5,8 εκατ. Από την πώληση προέκυψε ζημιά, η οποία δεν ήταν ουσιώδης.

(β) (Υπό εκκαθάριση) Real Estate Management Μονοπρόσωπη Α.Ε., Ελλάδα

Το Φεβρουάριο 2022, η εκκαθάριση της εταιρείας ολοκληρώθηκε.

(γ) Hellenic Post Credit Ανώνυμη Εταιρία Παροχής Πιστώσεων, Ελλάδα

Τον Φεβρουάριο 2022, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία αγοραπωλησίας μετοχών με τον άλλο μέτοχο για την απόκτηση των υπόλοιπων μετοχών (50% επί του μετοχικού κεφαλαίου) της Hellenic Post Credit A.E. Παροχής Πιστώσεων, η οποία διακανονίστηκε με συμψηφισμό απαιτήσεων που κατείχε έναντι του άλλου μετόχου (σημ. 42). Τον Νοέμβριο 2022, μετά τη λήψη των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές, η συγχώνευση της Τράπεζας με την Hellenic Post Credit A.E. Παροχής Πιστώσεων ολοκληρώθηκε με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Σύμφωνα με την λογιστική πολιτική του Ομίλου για επιχειρηματικές συνενώσεις μεταξύ εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο, η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της εταιρείας στην Τράπεζα πραγματοποιήθηκε στη λογιστική τους αξία πριν τη συνένωση με τη μέθοδο της συνένωσης συμφερόντων (γνωστή και ως λογιστική συγχώνευσης). Η συγχώνευση δεν είχε κάποια επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

(δ) Staynia Holdings Limited, Κύπρος

Το Φεβρουάριο 2022, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας. Τον Ιούνιο 2022, ολοκληρώθηκε η διανομή του τελικού προϊόντος εκκαθάρισης της εταιρείας στην Τράπεζα (ο μοναδικός της μέτοχος) χωρίς να επηρεαστούν ουσιωδώς τα αποτελέσματα του Ομίλου, ενώ η λύση της ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2022.

(ε) ERB Istanbul Holding A.S. in liquidation, Τουρκία

Τον Ιούνιο 2022, η εκκαθάριση της εταιρείας ολοκληρώθηκε. Ο Όμιλος αναγνώρισε α) ζημιά € 76,3 εκατ. στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)», που προήλθε κυρίως από τη μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές € 75,9 εκατ., οι οποίες προηγουμένως είχαν καταχωρηθεί στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και β) φόρο € 2,5 εκατ. επί του προϊόντος της εκκαθάρισης.

στ) ERB Hellas Plc, Ηνωμένο Βασίλειο

Τον Ιούνιο 2022, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**ζ) Vouliagmeni Residence Μονοπρόσωπη Α.Ε., Ελλάδα**

Το Μάρτιο 2022, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για την πώληση σε τρίτους του συνολικού ποσοστού συμμετοχής της (100%) στην εταιρεία Vouliagmeni Residence Μονοπρόσωπη Α.Ε. Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω συμφωνία, από την 31 Μαρτίου 2022, η εταιρεία ταξινομήθηκε ως διακρατούμενη προς πώληση και αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 0,7 εκατ. στις «Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις» της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τον Ιούλιο του 2022, ολοκληρώθηκε η πώληση της εταιρείας έναντι τιμήματος € 9,7 εκατ., χωρίς επίπτωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

η) Eliade Tower S.A., Ρουμανία

Τον Σεπτέμβριο 2022, ο Όμιλος αποφάσισε να προχωρήσει στην πώληση του συνολικού ποσοστού συμμετοχής του 99,99% στην εταιρεία Eliade Tower Α.Ε. Σε αυτό το πλαίσιο, την 30 Σεπτεμβρίου 2022, η εταιρεία ταξινομήθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση και αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 1,5 εκατ. στις «Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις» της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τον Οκτώβριο 2022, ολοκληρώθηκε η πώληση της Eliade Tower Α.Ε. έναντι τιμήματος € 4,4 εκατ. με μη ουσιώδη επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου.

θ) Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε., Ελλάδα

Στο τρίτο τρίμηνο του 2021, η Τράπεζα είχε αποκτήσει την «Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε.» λόγω ενεργοποίησης ενεχρών επί των μετοχών της εταιρείας βάσει δανειακής σύμβασης. Η εταιρεία από την απόκτησή της είχε ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση. Την 2 Αυγούστου 2022, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ομίλου σχετιζόμενων με δανειακές αναδιαρθρώσεις, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για την πώληση του συνολικού ποσοστού συμμετοχής της 100% στη Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε. σε τρίτο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων της υπό ορισμένες προϋποθέσεις, οι οποίες εκπληρώθηκαν τον Νοέμβριο του 2022. Κατόπιν της ολοκλήρωσης της συμφωνίας, ο Όμιλος αναγνώρισε: α) € 21,5 εκατ. όφελος, στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις «Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών», λόγω αντιλογισμού δανειακών προβλέψεων που είχαν καταχωρηθεί στην Τράπεζα, και β) € 2 εκατ. ζημιά, στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)», λόγω της διάθεσης των μετοχών της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που συνδέονται άμεσα με τη συμφωνία.

ι) Sagiol Ltd, Macoliq Holdings Ltd and Senseco Trading Limited, Κύπρος

Τον Οκτώβριο 2022, αποφασίστηκε η εκκαθάριση των εταιρειών.

κ) ERB Hellas (Cayman Islands) Ltd, Νησιά Cayman

Τον Δεκέμβριο 2022, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας.

Το 2021, οι μεταβολές στη δομή του Ομίλου που οφείλονται: α) σε εξαγορές, συγχωνεύσεις και ίδρυση εταιρειών, β) σε πωλήσεις και άλλες εταιρικές πράξεις, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, γ) σε συναλλαγές με τα δικαιώματα τρίτων επί του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιρειών, οι οποίες δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου και δ) σε εκκαθαρίσεις, έχουν ως εξής:

(i) Grivalia New Europe S.A., Λουξεμβούργο

Τον Ιανουάριο του 2021 η εκκαθάριση της εταιρείας ολοκληρώθηκε.

(ii) Senseco Trading Ltd, Κύπρος και Value Τουριστική Α.Ε., Ελλάδα

Τον Απρίλιο 2021, η Τράπεζα απέκτησε το 100% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της Senseco Trading Limited, έναντι τιμήματος € 6,7 εκατ. Η απόκτηση λογιστικοποιήθηκε ως συνένωση επιχειρήσεων με τη μέθοδο της εξαγοράς. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η εύλογη αξία του συνολικού καθαρού ενεργητικού ανερχόταν σε € 6,4 εκατ. που κυρίως αφορούσε στο 51% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της τότε κοινοπραξίας του Ομίλου, Value Τουριστική Α.Ε. Συνεπώς, προέκυψε υπεραξία ποσού € 0,3 εκατ. Ως συνέπεια της ανωτέρω συναλλαγής, η Value Τουριστική Α.Ε. κατέστη κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις για τις επιχειρηματικές συνενώσεις που επιτυγχάνονται σταδιακά, ο Όμιλος επανεκτίμησε το προηγούμενο ποσοστό συμμετοχής του στην Value Τουριστική Α.Ε., 49%, στην εύλογη αξία των € 6,1 εκατ., με συνέπεια να προκύψει κέρδος € 1,7 εκατ. το οποίο αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- (iii) **Εταιρεία ειδικού σκοπού συγκέντρωσης κεφαλαίων για την τιτλοποίηση των δανείων της Τράπεζας και σχετιζόμενη εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας**
Το Μάιο 2021, στο πλαίσιο της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του Ομίλου (NPE), η Τράπεζα, μέσω της θυγατρικής εταιρείας ειδικού σκοπού «Mexico Finance Designated Activity Company», προχώρησε στην τιτλοποίηση ενός μεικτού χαρτοφυλακίου κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων και ίδρυσε τη σχετιζόμενη εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας «Mexico Estate Κτηματική Μονοπρόσωπη Α.Ε.». Το Σεπτέμβριο 2021, το Δ.Σ. της Eurobank Holdings ενέκρινε να προχωρήσει η πώληση του 95% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Mexico στον όμιλο doValue, υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης συγκεκριμένων όρων. Την 20 Δεκεμβρίου 2021, κατόπιν της ολοκλήρωσης της συναλλαγής Mexico, ο Όμιλος έπαψε να ελέγχει την εταιρεία ειδικού σκοπού «Mexico Finance Designated Activity Company» και τη σχετιζόμενη εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας «Mexico Estate Κτηματική Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία», και ως εκ τούτου δεν συμπεριλήφθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021 (σημ. 20).
- (iv) **Eurobank A.D. Beograd και ERB Leasing A.D. Beograd – In Liquidation, Σερβία**
Το Δεκέμβριο 2021, η συγχώνευση της θυγατρικής της Eurobank στη Σερβία, Eurobank a.d. Beograd («Eurobank Serbia») με την Direktna Banka a.d. Kragujevac («Direktna») ολοκληρώθηκε, αφού ελήφθησαν όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις από τις αρμόδιες αρχές και η συνενωμένη Τράπεζα μετονομάστηκε σε Eurobank Direktna a.d. Ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης, το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κατά 100% προηγούμενως θυγατρικές του Eurobank Direktna a.d. και ERB Leasing A.D. Beograd – Υπό Εκκαθάριση μειώθηκε σε 70% και στο 85,15% αντίστοιχα.
- (v) **Ragisena Ltd, Κύπρος**
Τον Ιούλιο 2021, η Eurobank Cyprus Ltd πούλησε τη συμμετοχή της (100%) στη Ragisena Ltd σε τρίτους έναντι τιμήματος € 0,8 εκατ. Το κέρδος που προέκυψε από την πώληση δεν ήταν σημαντικό.
- (vi) **Eurobank Holding (Luxembourg) S.A. under liquidation, Λουξεμβούργο**
Το Σεπτέμβριο 2021, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας και η λύση της ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο 2021.
- (vii) **Κοινή διάσπαση της Eurobank Ergasias Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Μονοπρόσωπη Α.Ε.**
Τον Ιούνιο 2021, στο πλαίσιο της βελτιστοποίησης της οργανωτικής δομής του Ομίλου και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς του στην αγορά των χρηματοδοτικών μισθώσεων, οι Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων της Τράπεζας και της κατά 100% θυγατρικής της Eurobank Ergasias Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Μονοπρόσωπη Α.Ε. αποφάσισαν την έγκριση της κοινής διάσπασης της Eurobank Ergasias Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Μονοπρόσωπη Α.Ε. («Διασπώμενη») με (i) μεταβίβαση μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της στην Τράπεζα και (ii) μεταβίβαση των υπολοίπων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Διασπώμενης σε νέα, για τον σκοπό αυτό συνιστώμενη, εταιρεία.
Η προαναφερόμενη κοινή διάσπαση ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2021, μετά τη λήψη των αναγκαίων εγκρίσεων από τις αρμόδιες Αρχές, ενώ συστάθηκε νέα εταιρεία «Eurobank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Μονοπρόσωπη Α.Ε» για τον σκοπό αυτό, όπως αναφέρεται ανωτέρω. Επιπροσθέτως, η διαγραφή της διασπώμενης εταιρείας «Eurobank Ergasias Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Μονοπρόσωπη Α.Ε» καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.
Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για τις επιχειρηματικές συνενώσεις μεταξύ εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο, η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Διασπώμενης εταιρείας προς την Τράπεζα πραγματοποιήθηκε στην λογιστική τους αξία προ συνενώσεως με τη μέθοδο της συνένωσης συμφερόντων, ενώ η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Διασπώμενης εταιρείας προς τη νέα εταιρεία λογιστικοποιήθηκε ως εσωτερική κεφαλαιακή αναδιοργάνωση, συνεπώς επίσης μεταβιβάστηκαν χρησιμοποιώντας τις λογιστικές αξίες τους. Η κοινή διάσπαση δεν είχε κάποια επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.
- (viii) **Στάνταρντ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Κτηματική Εταιρεία, Ελλάδα**
Το Δεκέμβριο 2021, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία αγοραπωλησίας μετοχών με τον άλλο μέτοχο της Στάνταρντ Ανώνυμη Κτηματική Εταιρεία για την απόκτηση των υπόλοιπων μετοχών (5,90%) της εταιρείας έναντι τιμήματος € 0,1 εκατ.. Το αποτέλεσμα της συναλλαγής ήταν μη ουσιώδες και αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Eurobank Holdings. Ως αποτέλεσμα, η Στάνταρντ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Κτηματική Εταιρεία κατέστη κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας. Τον Ιανουάριο 2022, κατόπιν της ανωτέρω συναλλαγής, η επωνυμία της εταιρείας τροποποιήθηκε με την προσθήκη του όρου «Μονοπρόσωπη».

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(ix) ERB Istanbul Holding A.S. in liquidation, Τουρκία**

Το Δεκέμβριο 2021, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας και ως συνέπεια η επωνυμία της τροποποιήθηκε σε ERB Istanbul Holding A.S. in liquidation.

Συμφωνία για την απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D.

Την 9 Δεκεμβρίου 2022, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας για την απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria (η Επιχείρηση) από τη θυγατρική της Eurobank στη Βουλγαρία, Eurobank Bulgaria A.D. («Postbank»). Ειδικότερα, η «Postbank» είχε υπογράψει επιστολή που παρείχε στην BNP Paribas Personal Finance το δικαίωμα πώλησης (put option) του υποκαταστήματός της στη Βουλγαρία με βάση συμφωνηθέντες όρους. Στο πλαίσιο της ανωτέρω συμφωνίας, πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με το Γαλλικό Συμβούλιο Εργασίας, η ολοκλήρωση της οποίας οδήγησε στην υπογραφή “Σύμβασης Μεταβίβασης Επιχείρησης” τον Ιανουάριο του 2023.

Η συναλλαγή είναι εναρμονισμένη με τη στρατηγική του Ομίλου για περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της «Postbank» στον κλάδο της λιανικής τραπεζικής στη Βουλγαρία και αναμένεται να επιβαρύνει τους δείκτες εποπτικών κεφαλαίων του Ομίλου κατά περίπου 25 μονάδες βάσης, που αντανακλά κυρίως την αύξηση του συνόλου του σταθμισμένου ενεργητικού του Ομίλου Eurobank Holdings. Στο τέλος του Σεπτεμβρίου 2022, η BNP Paribas Personal Finance Bulgaria, που λειτουργεί μέσω ενός δικτύου 44 υποκαταστημάτων, είχε σύνολο περιουσιακών στοιχείων € 450 εκατ., καταθέσεις πλησίον των € 100 εκατ. και πελατειακή βάση που υπερβαίνει τους 270 χιλιάδες πελάτες. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής αναμένεται να πραγματοποιηθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023 υπό την αίρεση λήψης των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων.

Λοιπά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού**Retail Development S.A. Ρουμανία**

Τον Φεβρουάριο 2023, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για την πώληση του ποσοστού συμμετοχής της 99,99% στη Retail Development S.A. σε τρίτο.

Eurobank Direktna a.d., Serbia

Την 2 Μαρτίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία (συμφωνία αγοράς μετοχών) με την AIK Banka a.d. Beograd («AIK») για την πώληση του ποσοστού 70% συμμετοχής που κατέχει στη θυγατρική της στη Σερβία, Eurobank Direktna a.d. (η «Συναλλαγή»). Ως εκ τούτου, η θυγατρική θα ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και τα αποτελέσματά της θα αναγνωριστούν στις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Η Συναλλαγή είναι σύμφωνη με τη στρατηγική της Eurobank για να κατευθύνει κεφάλαια σε επενδύσεις με προοπτικές υψηλότερων αποδόσεων (απόδοση καθαρής λογιστικής αξίας ενσώματων στοιχείων ενεργητικού - RoTBV) και να ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία της στις κύριες αγορές που δραστηριοποιείται. Σε αυτό το πλαίσιο, με βάση τη συμφωνία, το 100% της Eurobank Direktna αποτιμήθηκε σε € 280 εκατ.

Η Συναλλαγή εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει περίπου 50 μονάδες βάσης στον δείκτη CET1 του Ομίλου Eurobank Holdings (με βάση τον δείκτη του τρίτου τριμήνου του 2022), που αντανακλά κυρίως τη μείωση του σταθμισμένου ενεργητικού. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής αναμένεται εντός του έτους 2023, υπό την αίρεση της λήψης των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων.

ERB Hellas (Cayman Islands) Ltd, Νησιά Cayman

Τον Φεβρουάριο του 2023, ολοκληρώθηκε η επιστροφή του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας στην Τράπεζα, μέσω της επαναγοράς από την εταιρεία του συνόλου των ιδίων μετοχών της.

Σημαντικοί περιορισμοί στην δυνατότητα του Ομίλου αναφορικά με την πρόσβαση ή χρήση των περιουσιακών του στοιχείων και τον διακανονισμό των υποχρεώσεών του

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικούς περιορισμούς αναφορικά με τη δυνατότητα πρόσβασης ή χρήσης των περιουσιακών του στοιχείων και διακανονισμού των υποχρεώσεών του, εκτός από αυτούς που απορρέουν από κανονιστικές ή νομοθετικές απαιτήσεις, από συμβατικούς όρους, ως ακολούθως:

- Οι θυγατρικές τράπεζες και οι λοιπές θυγατρικές εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα του Ομίλου, υπόκεινται σε εποπτικούς περιορισμούς και στις απαιτήσεις των κεντρικών τραπεζών των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Το εποπτικό αυτό πλαίσιο απαιτεί από τις θυγατρικές εταιρείες να τηρούν ελάχιστα κεφαλαιακά αποθέματα και συγκεκριμένους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών αναφορικά με την έκθεση τους και/ή τη μεταφορά κεφαλαίων προς την Εταιρεία και τις άλλες θυγατρικές εντός του Ομίλου. Κατά συνέπεια, ακόμη και όταν

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού των θυγατρικών εταιρειών δεν είναι ενεχυριασμένα σε επίπεδο εταιρείας, η μεταφορά τους εντός του Ομίλου μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς λόγω του υπάρχοντος εποπτικού πλαισίου. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των θυγατρικών εταιρειών χρηματοπιστωτικού τομέα, προ ενδοεταιρικών απαλοιφών, ανήλθε σε € 89,7 δις και € 80,3 δις, αντίστοιχα, συμπεριλαμβάνοντας την Eurobank A.E. (2021: € 83,6 δις και € 76,9 δις).

- Οι θυγατρικές εταιρείες λειτουργούν βάσει καθορισμένου νομικού πλαισίου, το οποίο αφορά κυρίως στο ύψος του μετοχικού τους κεφαλαίου και στα συνολικά ίδια κεφάλαια που πρέπει να τηρούν, στη διανομή κεφαλαίων και ειδικών αποθεματικών, καθώς και στην πληρωμή μερισμάτων στους κατόχους κοινών μετοχών.
- Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως εξασφάλιση για συναλλαγές συμφωνιών επαναγοράς (repo) και παραγώγων, εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς κεντρικές και άλλες τράπεζες, εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών, καθώς και για τιτλοποιήσεις. Ως εκ τούτου, τα δεσμευμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού δεν επιτρέπεται να μεταφερθούν εντός του Ομίλου. Πληροφορίες σχετικά με τα δεσμευμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου παρατίθενται στις σημ. 17, 29 και 40.
- Ο Όμιλος υποχρεούται να διατηρεί υποχρεωτικές και ενεχυριασμένες καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες. Πληροφορίες για αυτές τις καταθέσεις παρατίθενται στη σημ. 15.

23.2 Θυγατρική εταιρεία του Ομίλου με σημαντικά δικαιώματα τρίτων

Τον Δεκέμβριο 2021, η συγχώνευση της Direktna Banka a.d. Kragujevac («Direktna») με τη θυγατρική της Eurobank στη Σερβία, Eurobank a.d. Beograd («Eurobank Serbia») (η «Συναλλαγή») ολοκληρώθηκε, με απορρόφηση της Direktna από την Eurobank Serbia. Μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η Eurobank ελέγχει το 70% της συνενωμένης τράπεζας, ενώ οι μέτοχοι της Direktna κατέχουν το υπόλοιπο 30%. Μέρος της Συναλλαγής ήταν η διανομή μερίσματος και η επιστροφή κεφαλαίου στον Όμιλο Eurobank ύψους περίπου € 232 εκατ., μετά από φόρους, συνολικά.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η συνενωμένη τράπεζα «Eurobank Direktna a.d.» είναι η μόνη εταιρεία του Ομίλου με σημαντικά δικαιώματα τρίτων. Χρηματοοικονομικές πληροφορίες σχετικά με τη συνενωμένη τράπεζα, πριν την απαλοιφή διεταιρικών συναλλαγών με άλλες εταιρείες του Ομίλου, παρέχονται στον παρακάτω πίνακα.

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Συνολικά λειτουργικά έσοδα	93,5	66,6
Καθαρά κέρδη	0,4	0,3
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	(4,2)	(0,8)
Συνολικό αποτέλεσμα	(3,8)	(0,5)
Συνολικό αποτέλεσμα που αναλογεί σε τρίτους	(1,1)	(1,4)
Σύνολο ενεργητικού	2.580	2.469
Σύνολο υποχρεώσεων	2.265	2.150
Καθαρό ενεργητικό	315	319
Καθαρό ενεργητικό που αναλογεί σε τρίτους	95	96
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	224	153
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	208	224

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
24. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες ανήλθαν σε € 173 εκατ. (2021: € 267 εκατ.). Παρακάτω παρατίθενται οι συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2022:

<u>Επωνυμία εταιρείας</u>	<u>Σημείωση</u>	<u>Χώρα εγκατάστασης</u>	<u>Τομέας δραστηριότητας</u>	<u>Μερίδιο Ομίλου</u>
Femion Ltd		Κύπρος	Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού	66,45
(Υπό εκκαθάριση) TEFIN, Ανώνυμος Εταιρεία Εμπορίας Αυτοκινήτων και Μηχανημάτων		Ελλάδα	Εμπορία αυτοκινήτων και μηχανημάτων	50,00
Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε. ⁽¹⁾		Ελλάδα	Εταιρεία χρηματοδότησης επενδύσεων	33,82
Rosequeens Properties Ltd ⁽²⁾		Κύπρος	Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού	33,33
Odyssey GP S.a.r.l.		Λουξεμβούργο	Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού	20,00
Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών ⁽¹⁾		Ελλάδα	Εταιρεία χαρτοφυλακίου	20,00
Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αθηναϊκών Εμπορικών Καταστημάτων Α.Ε.		Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	30,00
Πείργκα Κύθνου ΙΚΕ		Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	50,00
doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις		Ελλάδα	Διαχείριση Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις	20,00
Περιγένης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία		Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	18,90

⁽¹⁾ Ο όμιλος Eurolife (Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και οι θυγατρικές της) και ο όμιλος Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων (Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε. και οι θυγατρικές της) θεωρούνται συγγενείς εταιρείες του Ομίλου.

⁽²⁾ Η Rosequeens Properties Ltd (συμπεριλαμβανομένης της θυγατρικής της Rosequeens Properties SRL έως τον Δεκέμβριο 2022) θεωρείται κοινοπραξία του Ομίλου.

Η Ωμέγα Μεσίτες Ασφαλίσεων και Αντασφαλίσεων Α.Ε. στην οποία ο Όμιλος συμμετέχει κατά 26,05% δεν λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος δεν εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και συνεπώς δεν ασκεί ουσιώδη επιρροή στην εταιρεία.

Η Femion Ltd. λογιστικοποιείται ως κοινοπραξία του Ομίλου σύμφωνα με την ουσία και το σκοπό της κοινοπρακτικής σύμβασης και τους όρους συμφωνίας των μετόχων, που απαιτούν την ομόφωνη συναίνεση των μετόχων για τις σημαντικές αποφάσεις και ορίζουν από κοινού έλεγχο μέσω της ίσης εκπροσώπησης των μετόχων στα διοικητικά όργανα της εταιρείας.

Η Περιγένης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία λογιστικοποιείται ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου με βάση την εκπροσώπηση της Τράπεζας στο Διοικητικό Συμβούλιο και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων όπως ορίζεται στο καταστατικό της εταιρείας.

(α) Grivalia Hospitality S.A., Λουξεμβούργο

Την 24 Μαρτίου 2022 η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για την πώληση ποσοστού συμμετοχής 5,1% στην κοινοπραξία του Ομίλου Grivalia Hospitality S.A. έναντι συνολικού τιμήματος € 15,9 εκατ. Ως αποτέλεσμα της συναλλαγής, το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στην Grivalia Hospitality S.A. μειώθηκε από 25% σε 19,9% και σε συνδυασμό με τους όρους της αναθεωρημένης συμφωνίας μετόχων που υπεγράφη με τους άλλους μετόχους την ίδια ημερομηνία, η Τράπεζα έπαψε να έχει από κοινού έλεγχο στην εταιρεία και ως εκ τούτου δεν χρησιμοποιείται πλέον η μέθοδος της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίησή της. Κατόπιν της προαναφερθείσας πώλησης, την 31 Μαρτίου 2022 η διακρατούμενη συμμετοχή στην εταιρεία επιμετρήθηκε ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) με τη μεταβολή στη λογιστική της αξία να αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Κατά συνέπεια, η διαφορά μεταξύ: (i) της εύλογης αξίας της διακρατούμενης συμμετοχής, την προαναφερθείσα ημερομηνία, η οποία ανερχόταν σε € 71,2 εκατ. πλέον του τιμήματος που εισπράχθηκε από την ανωτέρω πώληση, και (ii) της προηγούμενης λογιστικής αξίας της συμμετοχής στην εταιρεία σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης η οποία ανερχόταν σε € 54,2 εκατ., είχε ως αποτέλεσμα συνολικό κέρδος € 32,3 εκατ., συμπεριλαμβανομένων ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές € 0,6 εκατ., οι οποίες προηγουμένως είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση. Το εν λόγω κέρδος, αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)». Για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, το παραπάνω κέρδος αναπροσαρμόστηκε περαιτέρω σε € 34 εκατ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
(β) Information Systems Impact Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών Πληροφορικής, Ελλάδα

Τον Ιούλιο 2022, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση σε τρίτους του ποσοστού συμμετοχής της στην Information Systems Impact Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών Πληροφορικής έναντι τιμήματος € 3,9 εκατ. Από την πώληση προέκυψε κέρδος ποσού € 1,1 εκατ. και αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

(γ) INTERTEK Ανώνυμος Εταιρεία – Διεθνείς Τεχνολογίες, Ελλάδα

Το Σεπτέμβριο 2022, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση σε τρίτους του ποσοστού συμμετοχής της στην INTERTEK Ανώνυμος Εταιρεία – Διεθνείς Τεχνολογίες (η οποία από την ημερομηνία της απόκτησής της το τρίτο τρίμηνο του 2021 είχε ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση) σε τρίτο έναντι τιμήματος € 1,9 εκατ. με μη ουσιώδη επίδραση στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

(δ) Sinda Enterprises Company Ltd, Κύπρος

Τον Οκτώβριο 2022, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση σε τρίτους του ποσοστού συμμετοχής της στην Sinda Enterprises Company Ltd έναντι τιμήματος € 3,2 εκατ. Η προκύπτουσα ζημιά ανήλθε σε € 1,1 εκατ. και αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

(ε) Rosequeens Properties Ltd, Ρουμανία

Τον Δεκέμβριο 2022, η κοινοπραξία του Ομίλου Rosequeens Properties Ltd, ολοκλήρωσε την πώληση της θυγατρικής της εταιρείας Rosequeens Properties SRL σε τρίτους.

Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες σημαντικές για τον Όμιλο

Όσον αφορά τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου, η Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και η doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις θεωρούνται σημαντικές για τον Όμιλο. Τα οικονομικά στοιχεία και των δύο εταιρειών παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες:

Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	3.148	3.451
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	226	132
Σύνολο ενεργητικού	3.374	3.583
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	403	391
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.410	2.491
Σύνολο υποχρεώσεων	2.813	2.882
Ίδια Κεφάλαια	561	701
Η συνολική λογιστική αξία της συμμετοχής	112	140
Λειτουργικά έσοδα	169	129
Καθαρά κέρδη	94	65
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	(163)	(19)
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο	(69)	46
Μερίσματα που πληρώθηκαν στον Όμιλο	14	17

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	90	128
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	347	361
Σύνολο ενεργητικού	437	489
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	95	157
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	121	140
Σύνολο υποχρεώσεων	216	297
Ίδια Κεφάλαια	221	192
Η αναλογία του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων	44	38
Υπεραξία και λοιπές προσαρμογές ⁽¹⁾	1	12
Η συνολική λογιστική αξία της συμμετοχής	45	50
Λειτουργικά έσοδα ⁽¹⁾	72	77
Καθαρά κέρδη ⁽¹⁾	53	54
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο ⁽¹⁾	53	54
Μερίσματα που πληρώθηκαν στον Όμιλο	5	3

⁽¹⁾ Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι λοιπές προσαρμογές ποσού € 11 εκατ. (έξοδα) αφορούν κυρίως στην απαλοιφή της αναλογίας του Ομίλου στα κέρδη της συγγενούς εταιρείας που σχετίζονται με συναλλαγές με την τράπεζα. Η αναλογία του Ομίλου στα λειτουργικά έσοδα, στα καθαρά κέρδη και στο συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο της συγγενούς εταιρείας μετά από τις ανωτέρω προσαρμογές ανέρχεται σε € 3 εκατ., € 0.5 εκατ. ζημιά, € 0.5 εκατ. ζημιά αντίστοιχα.

Η συνολική λογιστική αξία των κοινοπραξιών του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2022, ανερχόταν σε € 6 εκατ. (2021: € 65 εκατ. συμπεριλαμβανομένης και της Grivalia Hospitality S.A.). Η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών ή ζημιών και των συνολικών αποτελεσμάτων των παραπάνω εταιρειών δεν ήταν σημαντική (2021: € 1 εκατ.).

Η συνολική λογιστική αξία των συγγενών επιχειρήσεων του Ομίλου, εξαιρουμένης της Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και της doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, η οποία παρουσιάζεται παραπάνω, (δηλ. οι Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε., Odyssey GP S.a.r.l. και Περιγένης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία) την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε € 9 εκατ. (2021: € 12 εκατ.). Η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών ή ζημιών και των συνολικών εσόδων των παραπάνω εταιρειών δεν ήταν σημαντική (2021: δεν ήταν σημαντική).

Ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει ζημιές από τη συμμετοχή του στις κοινοπραξίες του, καθώς το ποσό της αναλογίας του επί των ζημιών ήταν μεγαλύτερο από τη συμμετοχή του σε αυτές και δεν έχει υφιστάμενες υποχρεώσεις ή δεν έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό τους. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, το ποσό των μη αναγνωρισμένων ζημιών για τις κοινοπραξίες του Ομίλου ανερχόταν σε € 2 εκατ. (2021: € 2 εκατ.). Το σωρευτικό ποσό των μη αναγνωρισμένων ζημιών για τις κοινοπραξίες ανερχόταν σε € 4 εκατ. (2021: € 24 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος δεν έχει μη αναγνωρισμένες δεσμεύσεις σε σχέση με τη συμμετοχή του σε κοινοπραξίες ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναφορικά με τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρείες ή κοινοπραξίες, οι οποίες θα μπορούσαν να προκαλέσουν μελλοντική εκροή διαθεσίμων ή λοιπών στοιχείων.

Η συγγενής εταιρεία του Ομίλου, η Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών, υπόκειται σε περιορισμούς βάσει του ισχύοντος εποπτικού και νομικού πλαισίου και οφείλει να τηρεί επαρκή κεφάλαια προκειμένου να ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ασφαλιστικές της δραστηριότητες.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί (π.χ. που να προκύπτουν από δανειακές συμβάσεις, κανονιστικές απαιτήσεις ή συμβατικές ρυθμίσεις) σχετικά με τη δυνατότητα των συγγενών επιχειρήσεων ή των κοινοπραξιών να μεταφέρουν κεφάλαια στον Όμιλο, είτε με τη μορφή μερισμάτων ή για την αποπληρωμή δανείων που έχουν χορηγηθεί από τον Όμιλο.

25. Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης

Ο Όμιλος συμμετέχει σε διαφόρους τύπους οικονομικών οντοτήτων, όπως φορείς τιτλοποίησης, αμοιβαία κεφάλαια και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια.

Οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης είναι η οικονομική οντότητα που έχει σχεδιαστεί ώστε τα δικαιώματα ψήφου ή παρόμοια δικαιώματα να μην αποτελούν τον κυρίαρχο παράγοντα για την άσκηση ελέγχου, όπως όταν τα τυχόν δικαιώματα ψήφου αφορούν μόνο διοικητικά καθήκοντα και οι σχετικές δραστηριότητες κατευθύνονται μέσω συμβατικών ρυθμίσεων. Μία οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης συχνά έχει περιορισμένες δραστηριότητες, έναν περιορισμένο και σαφώς καθορισμένο σκοπό, ανεπαρκή κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της χωρίς τη χρήση χρηματοδότησης μειωμένης εξασφάλισης και χρηματοδότησης με την μορφή πολλαπλών, συμβατικά συνδεδεμένων, τίτλων προς επενδυτές που δημιουργούν συγκεντρώσεις σε πιστωτικό ή άλλους κινδύνους.

Ως συμμετοχή σε μία οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης ορίζεται η συμβατική και μη συμβατική σχέση που εκθέτει τον Όμιλο σε μεταβλητές αποδόσεις από την δραστηριότητα της οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης. Παραδείγματα συμμετοχής σε Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης περιλαμβάνουν την διακράτηση χρεωστικών και συμμετοχικών τίτλων, συμβατικές ρυθμίσεις, ενίσχυση της ρευστότητας, πιστωτική ενίσχυση, υπολειμματικές συμμετοχές.

Οι οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης μπορεί να έχουν συσταθεί από τον Όμιλο ή από τρίτα μέρη και ενοποιούνται όταν η ουσία της σχέσης είναι τέτοια ώστε οι οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης να ελέγχονται από τον Όμιλο όπως φαίνεται στην σημ. 2.2.1(i). Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που πραγματοποιείται αναφορικά με την ύπαρξη υποχρέωσης ενοποίησης, ο Όμιλος συμμετέχει τόσο σε ενοποιούμενες όσο και μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, όπως περιγράφεται παρακάτω.

Ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης

Ο Όμιλος, στα πλαίσια της εξεύρεσης πηγών χρηματοδότησης, συμμετέχει σε συναλλαγές τιτλοποίησης διαφόρων κατηγοριών δανείων (επιχειρηματικών, δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στεγαστικών, καταναλωτικών, πιστωτικών καρτών και ομολογιακών δανείων) οι οποίες συνήθως έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση των παραπάνω στοιχείων ενεργητικού στις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης (φορείς τιτλοποίησης), οι οποίες με την σειρά τους εκδίδουν χρεωστικούς τίτλους διακρατούμενους από επενδυτές και τις εταιρείες του Ομίλου. Ο Όμιλος παρακολουθεί την πιστωτική ποιότητα των τιτλοποιημένων δανείων, καθώς και τη πιστωτική διαβάθμιση των εκδοθέντων χρεωστικών τίτλων, κατά περίπτωση και παρέχει πιστωτική ενίσχυση στους φορείς τιτλοποίησης και/ή μεταφέρει νέα δάνεια στην ομάδα των τιτλοποιημένων δανείων, όπου κρίνεται απαραίτητο, σύμφωνα με τους όρους των ισχυόντων σχετικών συμβατικών ρυθμίσεων.

Απαρίθμηση των οικονομικών οντοτήτων ειδικής διάρθρωσης του Ομίλου παρέχεται στη σημείωση 23.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η ονομαστική αξία των χρεωστικών τίτλων που εκδόθηκαν από τους φορείς τιτλοποίησης που ιδρύθηκαν από τον Όμιλο ανήλθε σε € 5.258 εκατ., εκ των οποίων € 4.705 εκατ., διακρατούνταν από την Τράπεζα (2021: € 5.916 εκατ., εκ των οποίων € 5.364 εκατ. διακρατούνταν από την Τράπεζα) (σημ. 20 και 34).

Ο Όμιλος δεν παρείχε μη συμβατική οικονομική ή άλλη στήριξη σε αυτές τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης ανάλογα με την περίπτωση και επί του παρόντος δεν έχει πρόθεση να προβεί σε τέτοια στο προσεχές μέλλον.

Μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης

Ο Όμιλος συμμετέχει σε συναλλαγές με μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, που δεν ελέγχονται από τον Όμιλο, μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών, προκειμένου να παράσχει υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων ή να εκμεταλλευτεί συγκεκριμένες επενδυτικές ευκαιρίες.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στα πλαίσια του σχεδίου επιτάχυνσης διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του (ΜΕΑ) έχει προχωρήσει σε τιτλοποιήσεις μη εξυπηρετούμενων διαφόρων κατηγοριών δανείων μέσω της έκδοσης τίτλων υψηλής, ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης (Cairo, Pillar και Mexico, σημ. 20).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος

Ο Όμιλος συστήνει και διαχειρίζεται οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης προκειμένου να παρέχει στους πελάτες, θεσμικούς ή όχι, επενδυτικές ευκαιρίες. Αντίστοιχα, ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών του εταιρειών Eurobank Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. και της Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A, μετέχει στη διαχείριση διαφόρων τύπων αμοιβαίων κεφαλαίων, περιλαμβανομένων αμοιβαίων κεφαλαίων σταθερού εισοδήματος, μετοχικών, funds of funds και διαχείρισης διαθεσίμων.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος δικαιούται να λαμβάνει αμοιβή διαχείρισης και άλλες προμήθειες και μπορεί να έχει επενδύσεις σε αυτά τα αμοιβαία κεφάλαια για ιδίους επενδυτικούς σκοπούς καθώς και προς όφελος των πελατών του.

Ο Όμιλος εμπλέκεται στον αρχικό σχεδιασμό των αμοιβαίων κεφαλαίων και, με την ιδιότητά του ως διαχειριστής κεφαλαίων, λαμβάνει επενδυτικές αποφάσεις αναφορικά με την επιλογή των επενδύσεων, εντούτοις εντός ενός προκαθορισμένου, από νόμους και κανονισμούς, πλαισίου αποφάσεων. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει καταλήξει ότι δεν ασκεί εξουσία επί αυτών των κεφαλαίων.

Επιπρόσθετα, με την ιδιότητά του ως διαχειριστής κεφαλαίων, ο Όμιλος πρωταρχικά ενεργεί ως εκπρόσωπος (agent) στην άσκηση των αποφάσεων επί αυτών. Βάσει των ανωτέρω, ο Όμιλος έχει αξιολογήσει ότι δεν έχει έλεγχο επί αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων και ως αποτέλεσμα δεν τα ενοποιεί. Ο Όμιλος δεν έχει καμία συμβατική υποχρέωση να παράσχει οικονομική ενίσχυση στα υπό διαχείριση κεφάλαια και η απόδοση τους δεν είναι εγγυημένη.

Κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος

Ο Όμιλος αγοράζει και διακρατεί μερίδια κεφαλαίων τρίτων περιλαμβανομένων αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και ιδιωτικών και λοιπών επενδυτικών κεφαλαίων.

Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε μη ενοποιούμενους φορείς τιτλοποίησης, μέσω επενδύσεων σε τιτλοποιημένα στεγαστικά δάνεια και λοιπά τιτλοποιημένα ομόλογα που εκδίδονται από αυτές τις εταιρείες.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την λογιστική αξία των συμμετοχών του Ομίλου σε μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, που έχουν αναγνωριστεί στον ενοποιημένο ισολογισμό την 31 Δεκεμβρίου 2022, η οποία αντιπροσωπεύει τη μέγιστη δυνατή έκθεσή του σε ζημιά από αυτές τις συμμετοχές. Επιπλέον, ο πίνακας παρέχει πληροφορίες αναφορικά με το συνολικό έσοδο από τις συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης που αναγνωρίστηκαν είτε στα αποτελέσματα είτε στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης απευθείας στην καθαρή θέση, κατά την διάρκεια του 2022 (όπως προμήθειες, έσοδα τόκων, καθαρά κέρδη ή ζημιές από επαναμέτρηση και αποαναγνώριση):

	31 Δεκεμβρίου 2022			
	Τύπος μη ενοποιούμενης οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης			
	Κεφάλαια που		Κεφάλαια που	
	διαχειρίζεται ο		δεν	
Τιτλοποιήσεις	Όμιλος	Όμιλος	Όμιλος	Σύνολο
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Συμμετοχή του Ομίλου - στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	4.911	-	-	4.911
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.486	71	17	1.574
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	2	-	2
Σύνολο	6.397	73	17	6.487
Συνολικό έσοδο από συμμετοχές του Ομίλου	77	48	2	127

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021			
	Τύπος μη ενοποιούμενης οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης			
	Τιτλοποιήσεις	Κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος	Κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Συμμετοχή του Ομίλου - στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	5.116	-	-	5.116
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	691	63	19	773
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	2	-	2
Σύνολο	5.807	65	19	5.891
Συνολικό έσοδο από συμμετοχές του Ομίλου	64	70	3	137

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει τα υψηλής και ενδιάμεσης διαβάθμισης ομόλογα των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico (σημ. 20).

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, το συνολικό έσοδο από τις συμμετοχές του Ομίλου αναφορικά με τιτλοποιήσεις περιλαμβάνει κυρίως: (i) € 81 εκατ., € 2 εκατ. και € 0,7 εκατ. έσοδα τόκων χρεωστικών τίτλων, οι οποίοι διακρατούνται από τον Όμιλο και επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) και στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL), αντίστοιχα και (ii) € 6,9 εκατ. από κέρδη ή ζημιές από αποτίμηση τα οποία έχουν αναγνωριστεί στα λοιπά αποτελέσματα απ' ευθείας στην καθαρή θέση. Το συνολικό έσοδο από τις συμμετοχές σε κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος αποτελείται από : (i) € 50,1 εκατ., από αμοιβές διαχείρισης και λοιπές προμήθειες αναφορικά με την διαχείριση των κεφαλαίων και (ii) € 2,5 εκατ. από κέρδη ή ζημιές από αποτίμηση ή πωλήσεις των συμμετοχών του Ομίλου σε κεφάλαια τα οποία έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Επιπροσθέτως, το συνολικό αποτέλεσμα που προέρχεται από τα κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος, περιλαμβάνει κυρίως κέρδη ή ζημιές αποτίμησης ή από πωλήσεις των συμμετοχών του Ομίλου σε κεφάλαια τα οποία αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, το σύνολο ενεργητικού των κεφαλαίων που διαχειρίζεται ο Όμιλος όπως επίσης και η ονομαστική αξία των ομολόγων που έχουν εκδοθεί από μη ενοποιούμενους φορείς τιτλοποίησης ανήλθε σε € 3.163 εκατ. (2021: € 3.303 εκατ.) και € 33.227 εκατ. (2021: € 24.856 εκατ.), αντίστοιχα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
26. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

	31 Δεκεμβρίου 2022				
	Οικόπεδα, κτίρια και βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, λογισμικά προγράμματα € εκατ.	Δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	675	198	507	336	1.716
Μεταφορές	(10)	0	6	-	(4)
Μεταφορές από/προς ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία	1	(2)	-	-	(1)
Αγορές	24	18	29	18	89
Πωλήσεις, διαγραφές και προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽²⁾	(9)	(8)	(5)	(26)	(48)
Απομείωση	(6)	(0)	(11)	-	(17)
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 30)	1	-	-	-	1
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	676	206	526	328	1.736
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	(217)	(155)	(423)	(106)	(901)
Μεταφορές	1	0	-	-	1
Πωλήσεις, διαγραφές και προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽²⁾	8	8	4	6	26
Αποσβέσεις χρήσεως	(13)	(9)	(24)	(41)	(87)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	(221)	(156)	(443)	(141)	(961)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου	455	50	83	187	775

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021				
	Οικόπεδα, κτίρια και βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, λογισμικά προγράμματα € εκατ.	Δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	685	198	477	274	1.634
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών/ συγχώνευση	6	1	-	9	16
Μεταφορές	(15)	(2)	12	-	(5)
Αγορές	14	9	27	10	60
Πωλήσεις, διαγραφές και προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽²⁾	(12)	(8)	(8)	43	15
Απομείωση	(2)	(0)	(1)		(3)
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 30)	(1)	-	-	-	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	675	198	507	336	1.716
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	(216)	(157)	(411)	(72)	(856)
Μεταφορές	2	1	-	-	3
Πωλήσεις, διαγραφές και προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽²⁾	10	8	8	4	30
Αποσβέσεις χρήσεως	(13)	(7)	(20)	(38)	(78)
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 30)	0	-	-	0	0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	(217)	(155)	(423)	(106)	(901)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου	458	43	84	230	815

⁽¹⁾ Οι σχετικές υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» (σημ. 35).

⁽²⁾ Αφορά τη λήξη, τις τροποποιήσεις και τις επαναμετρήσεις των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού. Περιλαμβάνει την επαναμέτρηση από αναθεωρημένες εκτιμήσεις της περιόδου μίσθωσης κατά τη διάρκεια του έτους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γεγονότα και τις συνθήκες που επηρεάζουν τις ανάγκες στέγασης του Ομίλου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, από τα € 187 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 230 εκατ.) δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού τα € 180 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 223 εκατ.) αφορούσαν μισθωμένα γραφεία, καταστήματα, τοποθεσίες ATM και κατοικίες και τα € 7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 7 εκατ.) οχήματα.

Οι βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων αφορούν κτίρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για τις δραστηριότητές του.

27. Επενδύσεις σε ακίνητα

Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της εύλογης αξίας για την επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα σύμφωνα με το ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα».

Η κίνηση των επενδύσεων σε ακίνητα αναλύεται παρακάτω:

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1.492	1.459
Προσθήκες	4	3
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών/ συγχώνευση	-	33
Μεταφορές από/ προς ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία	13	3
Λοιπές μεταφορές	9	13
Πωλήσεις	(119)	(31)
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από τις προσαρμογές της εύλογης αξίας	32	30
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 30)	(21)	(18)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	1.410	1.492

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα δικαιώματα χρήσης των μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού που πληρούν τον ορισμό της επένδυσης σε ακίνητα ανέρχονται σε € 14 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 14 εκατ.). Οι αντίστοιχες μισθωτικές υποχρεώσεις παρουσιάζονται στις «λοιπές υποχρεώσεις» (σημ. 35).

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται ως κέρδη/(ζημιές) στα αποτελέσματα και περιλαμβάνονται στα «Λοιπά έσοδα/έξοδα» (σημ. 10). Όλα τα κέρδη/(ζημιές) θεωρούνται ως μη πραγματοποιηθέντα.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό εσόδων από μη τραπεζικές υπηρεσίες της κατάστασης αποτελεσμάτων ποσό € 88 εκατ. (2021: € 93 εκατ.), το οποίο αφορά ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα (σημ. 8). Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι συμβατικές υποχρεώσεις σχετικά με τις επενδύσεις σε ακίνητα είναι περίπου € 4 εκατ. και σχετίζονται με εκ νέου ανάπτυξη, επισκευές και συντηρήσεις ακινήτων.

Οι κύριες κατηγορίες επενδύσεων σε ακίνητα έχουν προσδιοριστεί με βάση τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τους κινδύνους που ενσωματώνουν τα ακίνητα αυτά. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου, οι οποίες κατηγοριοποιούνται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Οικιστικά	11	21
Εμπορικά ακίνητα	1.358	1.420
Οικόπεδα	32	35
Βιομηχανικά	9	16
Σύνολο	1.410	1.492

Οι βασικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου είναι η προσέγγιση βάσει του εισοδήματος (κεφαλαιοποίηση εσόδων/μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών), η προσέγγιση βάσει της αγοράς (συγκρίσιμων συναλλαγών) και η προσέγγιση βάσει κόστους, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και συνδυαστικά, ανάλογα με την κατηγορία του ακινήτου που αποτιμάται.

Η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων του Ομίλου σε εμπορικά ακίνητα. Η εύλογη αξία υπολογίζεται μέσω της εκτίμησης μίας σειράς μελλοντικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες υποθέσεις σχετικά με τα οφέλη και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιοκτησία των ακινήτων (λειτουργικά έσοδα και έξοδα, δείκτες κενών ακινήτων, αύξηση εισοδήματος), συμπεριλαμβανομένης και της υπολειμματικής αξίας που αναμένεται να έχει το ακίνητο στο τέλος της προεξοφλητικής περιόδου. Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εν λόγω ταμειακών ροών εφαρμόζεται κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο της αγοράς.

Με την προσέγγιση βάσει εισοδήματος, η οποία χρησιμοποιείται επίσης και για την κατηγορία των επενδύσεων σε εμπορικά ακίνητα, η εύλογη αξία του ακινήτου είναι το αποτέλεσμα από την διαίρεση των καθαρών λειτουργικών εσόδων που παράγονται από το ακίνητο με το επιτόκιο κεφαλαιοποίησης (επιτόκιο απόδοσης).

Η προσέγγιση βάσει της αγοράς χρησιμοποιείται για επενδύσεις σε οικιστικά, εμπορικά ακίνητα και οικόπεδα. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει δεδομένων για συγκρίσιμες συναλλαγές, είτε αναλύοντας τις πραγματικές συναλλαγές για παρόμοια ακίνητα, είτε χρησιμοποιώντας τις τιμές οι οποίες προκύπτουν μετά την διενέργεια των απαραίτητων προσαρμογών.

Η προσέγγιση βάσει κόστους χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων του Ομίλου σε οικιστικά και βιομηχανικά ακίνητα. Η προσέγγιση αυτή αναφέρεται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας βάσει του τρέχοντος κόστους ανακατασκευής/αντικατάστασης (εκτιμώμενο κόστος κατασκευής), το οποίο εν συνεχεία μειώνεται βάσει κατάλληλου συντελεστή, προκειμένου να αντανakλά τις αποσβέσεις του ακινήτου.

Οι αποτιμήσεις επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη την μεγαλύτερη και βέλτιστη χρήση του κάθε περιουσιακού στοιχείου που είναι υλικά, νομικά και οικονομικά εφικτή.

Η κύρια μέθοδος που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2022, είναι η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Τα σημαντικότερα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας του σχετικού χαρτοφυλακίου είναι ο ρυθμός αύξησης του εσόδου από μισθώσεις και το προεξοφλητικό επιτόκιο. Αύξηση στο ρυθμό αύξησης του εσόδου από μισθώσεις θα επέφερε αύξηση της λογιστικής αξίας ενώ αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου θα είχε το αντίθετο αποτέλεσμα. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7% και 12%. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, μια αύξηση ή μείωση του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιήθηκε στην ανάλυση των προεξοφλημένων ταμειακών ροών κατά 5%, θα κατέληγε σε μια πτωτική ή ανοδική προσαρμογή της λογιστικής αξίας των σχετικών επενδύσεων σε ακίνητα της τάξης των € 31 εκατ.

Το 2022, η αγορά ακινήτων στην Ελλάδα προσέλκυσε σημαντικά επενδυτικά κεφάλαια, κυρίως κατά το πρώτο μισό του έτους, όταν ο ρυθμός της εγχώριας και της ξένης επενδυτικής δραστηριότητας επέστρεψε στα επίπεδα προ της πανδημίας του Covid-19. Ωστόσο, προς τα τέλη του έτους, η άνοδος του πληθωρισμού και των επιτοκίων, καθώς και η αύξηση στο κόστος της ενέργειας και των κατασκευών, ως αποτέλεσμα του πολέμου στην Ουκρανία, οδήγησε τους συμμετέχοντες στην αγορά να γίνουν πιο επιφυλακτικοί και επιλεκτικοί στις επενδυτικές τους αποφάσεις. Παρόλα αυτά, η ζήτηση για ποιοτικά βιώσιμα ακίνητα υπερβαίνει την τρέχουσα προσφορά στην αγορά, συνεπώς η αξία αυτών των περιουσιακών στοιχείων αναμένεται να συνεχίσει να επιδεικνύει ανθεκτικότητα, ακόμα και κατά τη διάρκεια μιας επιβράδυνσης στην οικονομία.

Σε αυτό το ευμετάβλητο οικονομικό περιβάλλον, η διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου, το οποίο αποτελείται κυρίως από ακίνητα στέγασης γραφείων και μεγάλα καταστήματα / υπεραγορές, αποδείχθηκε αποτελεσματικό μέσο προστασίας, καθώς παρά την αύξηση στα επιτόκια το 2022, αναγνωρίστηκαν κέρδη € 34 εκατ. από την αποτίμηση του σε εύλογη αξία, κυρίως λόγω της αύξησης στην αξία συγκεκριμένων ακινήτων στέγασης γραφείων που έχουν εκμισθωθεί σε μισθωτές πρώτης κατηγορίας και ακινήτων εφοδιασμού (logistics) (σημ. 10).

Συγκεκριμένα, τα χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου όσον αφορά την ποιότητα των μισθωτών (μισθωτές κατηγορίας AAA) και των διατηρήσιμων συμβάσεων μίσθωσης, οι οποίες ευνοήθηκαν και από τη σύνδεσή τους με τον ΔΤΚ, καθώς και οι προδιαγραφές των ακινήτων, ελήφθησαν υπόψη από τους εκτιμητές κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου.

Επιπροσθέτως, οι τομείς ακινήτων στέγασης γραφείων και εφοδιασμού (logistics) συνεχίζουν να επιδεικνύουν ισχυρά θεμελιώδη στοιχεία προσφοράς/ζήτησης στην Ελλάδα, ενώ ο τομέας των εμπορικών ακινήτων, λαμβάνοντας υπόψη την ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης στο, μετά την πανδημία, περιβάλλον βιώνει ισχυρή μισθωτική και επενδυτική δραστηριότητα, κυρίως όσον αφορά τα μεγάλα καταστήματα, παρόλο που υστερεί στην αύξηση των ενοικίων σε σύγκριση με τους άλλους τομείς.

Ο Όμιλος θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις επιπτώσεις του οικονομικού περιβάλλοντος και τις τάσεις που θα αναδειχθούν στην αγορά των επενδυτικών ακινήτων κατά την προσεχή περίοδο στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων, ενώ παράλληλα θα εντατικοποιήσει τις προσπάθειές του προς την υλοποίηση επενδύσεων “πράσινης” ενέργειας στα ακίνητα του.

28. Άυλα πάγια στοιχεία

Η κίνηση των λογισμικών προγραμμάτων και των λοιπών άυλων πάγιων στοιχείων η οποία αφορά στην αγορά και στην ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων αναλύεται παρακάτω:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Αξία κτήσεως:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	587	539
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών	-	2
Μεταφορές	(6)	(12)
Προσθήκες	94	77
Πωλήσεις και διαγραφές	(7)	(3)
Απομείωση	(10)	(16)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	658	587
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	(320)	(287)
Μεταφορές	-	0
Αποσβέσεις χρήσεως	(49)	(36)
Πωλήσεις και διαγραφές	7	3
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	(362)	(320)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου	296	267

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η υπολειπόμενη λογιστική αξία της υπεραξίας του Ομίλου ανέρχεται σε € 1,6 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1,6 εκατ.), εκ των οποίων τα € 0,9 εκατ. αφορά την ERB Lux Immo S.A.

29. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Απαιτήσεις από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	495	706
Ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς και σχετικές προκαταβολές	577	597
Ενεχυριασμένο ποσό που σχετίζεται με χρηματοοικονομική εγγύηση για τον πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου	234	235
Υπόλοιπα σε διακανονισμό ⁽¹⁾	51	18
Έξοδα επομένων περιόδων και δεδουλευμένα έσοδα	92	104
Λοιπές εγγυήσεις	215	128
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος ⁽²⁾	30	30
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	286	247
Σύνολο	1.980	2.065

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει υπόλοιπα σε διακανονισμό με πελάτες, και χρηματιστηριακές δραστηριότητες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει παρακρατούμενους φόρους μετά από προβλέψεις.

Τον Σεπτέμβριο του 2022, ο νόμος 4370/2016 που αφορά στα συστήματα εγγύησης καταθέσεων των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων τροποποιήθηκε με τον νόμο 4972/2022. Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις του νόμου, η απαίτηση από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) που αναφέρεται στο «Πρόσθετο Κεφάλαιο Κάλυψης Καταθέσεων» θα αποδοθεί στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα σε τρεις ισόποσες δόσεις, αρχής γενομένης τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος του νόμου και ετησίως εν συνεχεία, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 25α του νόμου. Κατόπιν αυτού, τον Δεκέμβριο του 2022 αποδόθηκε στην Τράπεζα από το ΤΕΚΕ ποσό € 210 εκατ.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ποσού € 286 εκατ., μετά από προβλέψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε απαιτήσεις σχετιζόμενες με (α) προκαταβολές σε προμηθευτές, (β) δημόσιους οργανισμούς, (γ) δραστηριότητες διαχείρισης ακινήτων, (δ) νομικές υποθέσεις και ε) project Triangle (σημ.30).

30. Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση και σχετιζόμενες υποχρεώσεις

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση		
Ακίνητα	15	31
Δάνεια που σχετίζονται με το project Solar (σημ. 20)	69	-
Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε. και INTERTEK Α.Ε. - Διεθνείς Τεχνολογίες	-	81
IMO 03 Ε.Α.Δ.(σημ. 23)	-	6
Μονάδα υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank - project Triangle	-	28
Σύνολο	84	146
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση		
Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε.	-	72
Μονάδα υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank- project Triangle	-	37
Λοιπά στοιχεία παθητικού που σχετίζονται με το project Solar (σημ. 20)	1	-
Σύνολο	1	109

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ακίνητα

Ξεκινώντας από τα τέλη του 2019, ο Όμιλος, στο πλαίσιο της στρατηγικής του για την ενεργή διαχείριση του χαρτοφυλακίου ακινήτων του (ανακτηθέντα από πλειστηριασμούς, επενδυτικά και ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα) έχει ταξινομήσει σταδιακά ως κατεχόμενα προς πώληση συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια ακινήτων συνολικής υπολειπόμενης λογιστικής αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2022 € 15 εκατ. περίπου (31 Δεκεμβρίου 2021: € 31 εκατ.), μετά την επαναμέτρησή τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5. Η δέσμευση του Ομίλου για το σχέδιο πώλησης των εν λόγω ακινήτων παραμένει ενεργή, ενώ η ολοκλήρωσή του αναμένεται εντός του 2023 και ο Όμιλος πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι ανωτέρω μη επαναλαμβανόμενες επιμετρήσεις της εύλογης αξίας ταξινομήθηκαν στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας λόγω της σημαντικότητας των μη παρατηρήσιμων δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν, χωρίς καμία αλλαγή να έχει υπάρξει μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2022.

Μονάδα υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank – Project «Triangle»

Την 7 Δεκεμβρίου 2021, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι η θυγατρική της Eurobank Α.Ε. («Τράπεζα») υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία με την Worldline B.V. («Worldline») η οποία περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, (α) την πώληση του 80% της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank («PayCo») στην Worldline και (β) μία μακροπρόθεσμη συμφωνία για την αποκλειστική διανομή των προϊόντων της PayCo στην Ελλάδα μέσω του δικτύου της Τράπεζας. Βάσει της ανωτέρω συμφωνίας, η PayCo από την 31 Δεκεμβρίου 2021 ταξινομήθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση.

Την 30 Ιουνίου 2022, μετά τη λήψη όλων των απαραίτητων εγκρίσεων, ολοκληρώθηκε η απόσχιση του κλάδου αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Τράπεζας με απορρόφησή του από την Cardlink Ίδρυμα Πληρωμών Ανώνυμη Εταιρεία («Cardlink One»), ένα αδειοδοτημένο ίδρυμα πληρωμών, και η μεταβίβαση ποσοστού 80% των μετοχών της Cardlink One στη Worldline έναντι εισπραχθέντος τιμήματος € 254 εκατ., μετά από συγκεκριμένες προσαρμογές. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τη σχετική συμφωνία μετόχων, το υπολειπόμενο ποσοστό συμμετοχής 20% στην «Cardlink One» υπόκειται σε ένα συνδυασμό δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης, τα οποία καθίστανται ασκήσιμα μετά από περίπου 3 έτη.

Ως αποτέλεσμα της συναλλαγής πώλησης για το 80% της συμμετοχής και βάσει των όρων της συμφωνίας μετόχων αναφορικά με το συνδυασμό δικαιωμάτων προαίρεσης για το 20% της συμμετοχής, η Τράπεζα αποαναγνώρισε πλήρως τη μονάδα υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών, καθώς μέσω του συνδυασμού των δικαιωμάτων προαίρεσης, η πρόσβαση ουσιαστικά στο σύνολο των αποδόσεων που συνδέονται με την κατοχή του υπολειπόμενου ποσοστού συμμετοχής 20% θεωρείται ότι μεταβιβάστηκε στη Worldline κατά τη χρονική στιγμή της συναλλαγής.

Σε αυτή τη βάση, εκτός του εισπραχθέντος τιμήματος, την 30 Ιουνίου 2022 η Τράπεζα αναγνώρισε στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού που θα επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ίσο με € 68,5 εκατ., το οποίο αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία του συμβατικού δικαιώματος να λάβει την εκτιμώμενη τιμή εξάσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης, κατά τη χρονική στιγμή που θα ασκηθούν. Επιπροσθέτως, την ίδια ημερομηνία, η Τράπεζα αναγνώρισε στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού απαίτηση (deferred consideration) € 15,1 εκατ. βάσει των όρων της συμφωνίας.

Κατόπιν των ανωτέρω, το κέρδος που προέκυψε από την συναλλαγή και αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» ανήλθε σε περίπου € 325 εκατ. προ φόρων (περίπου € 231 εκατ. μετά από φόρους), στα οποία περιλαμβάνονται και τα έξοδα που αποδίδονται άμεσα στη συναλλαγή.

31. Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες

Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς την ΕΚΤ

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
	8.774	11.663

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος είχε € 8,9 δις υπόλοιπο κεφαλαίου στο πλαίσιο του προγράμματος αναχρηματοδότησης TLTRO III της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), μετά από τη λήξη € 1,9 δις και την πρόωρη αποπληρωμή € 1 δις κατά τη διάρκεια του

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

τέταρτου τριμήνου, ενώ τα καθαρά έσοδα από το πρόγραμμα που έχουν αναγνωρισθεί στα έξοδα από τόκους ανήλθαν σε € 53 εκατ. (σημ. 6). Καθώς ο Όμιλος, εκπλήρωσε τα απαιτούμενα κριτήρια αναφορικά με τη μεταβολή των χορηγήσεων, τα εν λόγω έσοδα υπολογίστηκαν με βάση τα ευνοϊκότερα επιτόκια του προγράμματος, δηλαδή επιτόκιο -1% για την περίοδο από 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2022 και το μέσο επιτόκιο καταθέσεων (DFR) όπως αυτό ορίστηκε από αποφάσεις της ΕΚΤ.

32. Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	764	270
Δανεισμός από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς οργανισμούς	663	619
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων από τράπεζες ⁽¹⁾	294	27
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες	76	54
Διατραπεζικός δανεισμός	17	3
Σύνολο	1.814	973

⁽¹⁾ Το ποσό που παρατίθεται για το 2022 είναι μετά τον συμψηφισμό € 932 εκατ. έναντι παράγωγων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων (σημ. 5.2.1.4).

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο δανεισμός από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς οργανισμούς περιλαμβάνει δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (European Bank for Reconstruction and Development) και από λοιπούς παρεμφερείς οργανισμούς.

33. Υποχρεώσεις προς πελάτες

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Καταθέσεις ταμειυτηρίου και τρεχούμενοι λογαριασμοί	42.840	40.601
Προθεσμιακές καταθέσεις	14.198	12.367
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	201	200
Σύνολο	57.239	53.168

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι υποχρεώσεις προς πελάτες για τις ελληνικές και διεθνείς δραστηριότητες ανέρχονταν σε € 39.575 εκατ. και € 17.664 εκατ., αντίστοιχα (2021: € 37.016 εκατ. και € 16.152 εκατ., αντίστοιχα).

34. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ομόλογα από τιτλοποίηση	553	552
Ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2)	1.259	948
Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)	1.740	1.052
Σύνολο	3.552	2.552

Ομόλογα από τιτλοποίηση

Η λογιστική αξία των τίτλων υψηλής διαβάθμισης (τίτλοι κατηγορίας Α) εξασφαλισμένων με στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν μέσω των εταιρειών ειδικού σκοπού της Τράπεζας Karta II plc και Astarti DAC την 31 Δεκεμβρίου 2022, ανέρχονταν σε € 303 εκατ. και € 250 εκατ. αντίστοιχα.

Κεφαλαιακά μέσα κατηγορίας 2 (Tier 2)

Τον Νοέμβριο 2022, η Εταιρεία ανακοίνωσε την έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 ποσού € 300 εκατ. με λήξη τον Δεκέμβριο 2032, με δυνατότητα ανάκλησης τον Δεκέμβριο 2027, με ετήσιο τοκομερίδιο 10%, το οποίο διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου (στην αγορά Euro MTF). Την ίδια ημερομηνία, η Τράπεζα εξέδωσε ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης με αντίστοιχους όρους το οποίο κατέχει η Εταιρεία. Τα κεφάλαια που θα αντληθούν θα συνεισφέρουν στην κάλυψη

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

των υποχρεώσεων της Eurobank Holdings όσον αφορά στον συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και θα διατεθούν για επιχειρηματικούς σκοπούς της Τράπεζας.

Περισσότερες πληροφορίες για την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της Μητρικής Εταιρείας την 30 Νοεμβρίου 2022.

Τον Ιανουάριο του 2018, η Eurobank Ergasias A.E. προχώρησε στην έκδοση κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 ονομαστικής αξίας € 950 εκατ., σε αντικατάσταση των προνομιούχων μετοχών που είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα του προγράμματος ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας βάσει του Νόμου 3723/2008. Τα προαναφερθέντα κεφαλαιακά μέσα έχουν διάρκεια δέκα ετών (έως την 17 Ιανουαρίου 2028) με εξαμηνιαία καταβολή τόκων βάσει σταθερού ονομαστικού επιτοκίου 6,41%.

Καλυμμένες ομολογίες

Οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σχετικά με τις εκδοθείσες καλυμμένες ομολογίες, βάσει της Π.Δ.Τ.Ε. 2620/28.08.2009, είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (Έκθεση προς Επενδυτές για τα Προγράμματα Καλυμμένων Ομολογιών).

Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)

Τον Ιούνιο 2022, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior preferred) ονομαστικής αξίας € 500 εκατ., εκ των οποίων € 7 εκατ. κατέχονταν από μία θυγατρική της Τράπεζας. Το ομόλογο, το οποίο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου, λήγει τον Μάρτιο 2025 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία τον Μάρτιο 2024, με ετήσιο τοκομερίδιο 4,375%.

Η έκδοση αυτή αποτελεί ένα ακόμα βήμα προς την υλοποίηση της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής της Eurobank για την κάλυψη των υποχρεώσεων της όσον αφορά στο MREL. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από την ανωτέρω έκδοση θα διατεθούν για γενικούς σκοπούς χρηματοδότησης της Eurobank.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Τράπεζας την 1 Ιουνίου 2022.

Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση μεσοπρόθεσμων τίτλων ονομαστικής αξίας € 286 εκατ. οι οποίοι προσδιορίζονται για τους πελάτες του Ομίλου.

Γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Τον Ιανουάριο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. Το ομόλογο, το οποίο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου, λήγει τον Ιανουάριο 2029 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία τον Ιανουάριο 2028, προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 7%.

Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από την ανωτέρω έκδοση θα ενισχύσουν τη στρατηγική του Ομίλου για την διαρκή συμμόρφωση των υποχρεώσεων της όσον αφορά στο MREL και θα διατεθούν για γενικούς σκοπούς χρηματοδότησης της Eurobank.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Τράπεζας την 20 Ιανουαρίου 2023.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
35. Λοιπές υποχρεώσεις

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	205	248
Υπόλοιπα σε διακανονισμό ⁽¹⁾	444	374
Έσοδα επομένων περιόδων και έξοδα δεδουλευμένα	165	157
Λοιπές προβλέψεις	71	95
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο (σημ. 5.2.1.2)	57	48
Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 36)	19	23
Παροχές προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	61	64
Πρόβλεψη χρηματοοικονομικής εγγύησης για πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου	33	36
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	14	15
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 13)	31	26
Υποχρεώσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών (Trading liabilities)	419	43
Λοιπές υποχρεώσεις	182	229
Σύνολο	1.701	1.358

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει υπόλοιπα σε διακανονισμό που σχετίζονται με τραπεζικές επιταγές και εμβάσματα, συναλλαγές πιστωτικών καρτών, λοιπές τραπεζικές και χρηματιστηριακές δραστηριότητες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού € 182 εκατ. αφορούν κυρίως σε (α) υποχρεώσεις σε προμηθευτές και πιστωτές, (β) εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, και (γ) υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι υποχρεώσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών (trading liabilities) ποσού € 419 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 43 εκατ.), αντικατοπτρίζουν τις αυξημένες θέσεις πώλησης (short positions) ομολόγων, τις οποίες ο Όμιλος έλαβε στο πλαίσιο των στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης, στοχεύοντας στη διαχείριση σε επίπεδο συνολικού χαρτοφυλακίου των κινδύνων αγοράς λόγω της κατοχής στοιχείων ενεργητικού. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα κέρδη που αναγνωρίστηκαν στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» λόγω των προαναφερθεισών θέσεων πώλησης ανήλθαν σε € 107 εκατ.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι λοιπές προβλέψεις ποσού € 71 εκατ. (2021: € 95 εκατ.) περιλαμβάνουν κυρίως: (α) € 28 εκατ. για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις έναντι του Ομίλου (σημ. 42) και (β) λοιπές προβλέψεις για λειτουργικούς κινδύνους ποσού € 43 εκατ., εκ των οποίων € 22 εκατ. σχετίζονται με την πώληση των πρώην θυγατρικών εταιρειών στη Ρουμανία.

Η κίνηση των λοιπών προβλέψεων του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2022		
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και απαιτήσεις υπό		
	αμφισβήτηση		
	€ εκατ.	Λοιπά	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	64	31	95
Προβλέψεις χρήσης	13	12	25
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(46)	(1)	(47)
Ανακτήσεις χρήσης	(3)	(2)	(5)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	3	3
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	28	43	71

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021		
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και απαιτήσεις υπό αμφισβήτηση € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	60	33	93
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών	2		2
Προβλέψεις χρήσης	9	3	12
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(5)	(4)	(9)
Ανακτήσεις χρήσης	(2)	(1)	(3)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	64	31	95

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, αναγνωρίστηκε ποσό € 48 εκατ. στα αποτελέσματα του Ομίλου για παροχές προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία κυρίως σε σχέση με το νέο Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου (Voluntary Exit Scheme - VES), το οποίο ξεκίνησε από τον Όμιλο το Φεβρουάριο 2022 για συγκεκριμένες μονάδες στην Ελλάδα και απευθύνθηκε σε υπαλλήλους οι οποίοι υπερέβαιναν ένα συγκεκριμένο ηλικιακό όριο. Το νέο VES, εφαρμόζεται είτε με εφάπαξ αποζημιώσεις, είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων. Η εκτιμώμενη ετήσια εξοικονόμηση στα έξοδα προσωπικού ανέρχεται σε € 16 εκατ.

36. Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη αποζημίωσης του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τους υπαλλήλους του στην Ελλάδα και το εξωτερικό, που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή υπολογίζεται βάσει των ετών υπηρεσίας και των απολαβών των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία συνήθως εκθέτουν τον Όμιλο σε αναλογιστικούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος επιτοκίου και ο κίνδυνος μεταβολής των μισθών. Ως εκ τούτου, μια μείωση στο προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών ή μια αύξηση στους μελλοντικούς μισθούς, θα αυξήσουν την υποχρέωση του Ομίλου.

Η μεταβολή της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία παρουσιάζεται παρακάτω:

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	23	22
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών	-	0
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3	3
Τόκος στην υποχρέωση	0	0
Κόστος προϋπηρεσίας και (κέρδη)/ζημιές διακανονισμών	49	38
Επαναμετρήσεις:		
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω μεταβολής των χρηματοοικονομικών παραδοχών	(2)	(1)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω μεταβολής των δημογραφικών παραδοχών	(0)	0
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω εμπειρικών και λοιπών αναπροσαρμογών	(2)	0
Αποζημιώσεις που πληρώθηκαν	(52)	(39)
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(0)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	19	23

Οι αποζημιώσεις που πληρώθηκαν από τον Όμιλο το 2022 στο πλαίσιο της εφαρμογής του Προγράμματος Εθελούσιας Εξόδου (σημ. 35), ανήλθαν σε € 52 εκατ. Η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης που είχε σχηματιστεί για τους υπαλλήλους που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα ανήλθε σε € 2 εκατ.

Οι πιο σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν (εκφρασμένες σε σταθμισμένους μέσους όρους) παρουσιάζονται παρακάτω:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	2022	2021
	%	%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,4	0,6
Μελλοντική αύξηση μισθών	2,9	1,6

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η παραδοχή για τον πληθωρισμό (σταθμισμένος μέσος όρος) ανέρχεται σε 2,6% (2021: 2%) και έχει ληφθεί υπόψη στον καθορισμό της παραπάνω αναλογιστικής παραδοχής για την μελλοντική αύξηση μισθών.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η μέση διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία ήταν 8 έτη (2021: 8 έτη).

Η ανάλυση ευαισθησίας των σημαντικότερων παραδοχών, με βάση μια εύλογη μεταβολή αυτών, που χρησιμοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2022 παρουσιάζεται παρακάτω:

Η αύξηση/(μείωση) του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 50 μονάδες βάσης/(50 μονάδες βάσης), θα είχε ως αποτέλεσμα τη (μείωση)/αύξηση της υποχρέωσης κατά (€ 0,7 εκατ.)/€ 0,7 εκατ.

Η αύξηση/(μείωση) των μελλοντικών μισθών κατά 0.5%/(0.5%), θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) της υποχρέωσης κατά € 0,7 εκατ./(€ 0,7 εκατ.).

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην αλλαγή μιας παραδοχής διατηρώντας τις υπόλοιπες σταθερές. Στην πράξη αυτό δεν είναι σύνηθες να συμβεί και οι μεταβολές σε κάποιες από τις παραδοχές μπορεί να συσχετίζονται.

Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία της παραπάνω ανάλυσης ευαισθησίας είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών και δεν μεταβλήθηκαν συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση.

37. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η ονομαστική αξία των μετοχών της Εταιρείας είναι € 0,22 ανά μετοχή (2021: € 0,22). Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου των κοινών μετοχών και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο:

	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	815	8.055
Αναταξινόμηση των ιδίων μετοχών	1	1
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021	<u>816</u>	<u>8.056</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	816	8.056
Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων (σημ. 38)	-	(6.895)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	0	0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>816</u>	<u>1.161</u>

Τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος προχώρησε στην παρουσίαση στον Ισολογισμό του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου αντί του μετοχικού κεφαλαίου που αντιστοιχεί στις μετοχές σε κυκλοφορία και αντίστοιχα άλλαξε την παρουσίαση των ιδίων μετοχών. Ειδικότερα, ο Όμιλος προχώρησε στην αναταξινόμηση της ονομαστικής αξίας των ιδίων μετοχών και του υπέρ το άρτιο υπολοίπου τους, τα οποία προηγούμενως αφαιρούνταν από το «Μετοχικό κεφάλαιο» και τη «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο», αντίστοιχα, στα «Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον». Τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί από την 1 Ιανουαρίου 2021, με αποτέλεσμα τα υπόλοιπα του μετοχικού κεφαλαίου και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο να αυξηθούν κατά € 1 εκατ. το καθένα, έναντι μείωσης ποσού € 2 εκατ. στα «Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον».

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Κατόπιν της άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών τα οποία έχουν παραχωρηθεί σε βασικά στελέχη του Ομίλου σε εφαρμογή του τρέχοντος προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών (σημ. 39), και δυνάμει της από 30 Αυγούστου 2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά € 333.444,32 με την έκδοση 1.515.656 νέων μετοχών, κοινών με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία και τιμής διάθεσης € 0,23 η κάθε μία. Η διαφορά μεταξύ της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών και της ονομαστικής τους αξίας, μετά από τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την εν λόγω συναλλαγή καθαρής θέσης, ανήλθε σε € 2.136 και καταχωρήθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Κατόπιν της ανωτέρω αύξησης, την 31 Δεκεμβρίου 2022, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε € 816.349.051,76 και διαιρείται σε 3.710.677.508 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία Οι εν λόγω νέες μετοχές εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών την 14 Σεπτεμβρίου 2022.

Η μεταβολή του αριθμού των μετοχών της Εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρό ποσό
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	3.709.161.852	(2.433.987)	3.706.727.865
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(3.083.564)	(3.083.564)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	4.733.011	4.733.011
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021	3.709.161.852	(784.540)	3.708.377.312
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	3.709.161.852	(784.540)	3.708.377.312
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1.515.656	-	1.515.656
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(1.745.293)	(1.745.293)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	2.269.797	2.269.797
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	3.710.677.508	(260.036)	3.710.417.472

Στα συνήθη πλαίσια των εργασιών τους, οι θυγατρικές της Εταιρείας, εκτός της Τράπεζας, ενδέχεται να πραγματοποιήσουν αγορές και πωλήσεις ιδίων μετοχών. Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 16γ του Νόμου 3864/2010, για όσο συμμετέχει το ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, η Εταιρεία δεν επιτρέπεται να προβεί στην αγορά ιδίων μετοχών χωρίς την έγκρισή του. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, το κόστος των ιδίων μετοχών που παρουσιάζονται παραπάνω, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στα λοιπά αποθεματικά (σημ. 38), ανήλθε σε € 0,3 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,7 εκατ.).

Επιπλέον, την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο αριθμός των μετοχών της Εταιρείας που κατείχαν οι συγγενείς εταιρείες του Ομίλου στα συνήθη πλαίσια των ασφαλιστικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων τους ήταν συνολικά 64.163.790 (2021: 64.163.790).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
38. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	Τακτικό αποθεματικό € εκατ.	Αφορολόγητα αποθεματικά € εκατ.	Αποθεματικά εύλογης αξίας € εκατ.	Λοιπά Αποθεματικά € εκατ.	Αποτελέσματα εις νέον € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	396	831	415	8.212	(13.462)	(3.608)
Αναταξινόμηση των ιδίων μετοχών (σημ. 37)	-	-	-	(2)	-	(2)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	328	328
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	15	(1)	-	148	(162)	0
Μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες (σημ. 23.2)	-	-	-	82	(81)	1
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI	-	-	(91)	-	-	(91)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	37	-	37
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(0)	-	(0)
Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές FVOCI	-	-	2	-	-	2
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	-	-	-	-
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους	-	-	(3)	(0)	-	(3)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους	-	-	-	-	1	1
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	-	2	2
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	1	-	1
Λοιπά	-	-	(1)	0	-	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021	411	830	322	8.479	(13.374)	(3.333)
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	411	830	322	8.479	(13.374)	(3.333)
Καθαρά κέρδη	-	-	-	-	1.330	1.330
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	73	(1)	-	195	(267)	-
Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων	(214)	-	-	(6.705)	13.814	6.895
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI	-	-	(323)	-	-	(323)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	(0)	-	(0)
Συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 23.1)	-	-	-	77	-	77
Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές FVOCI	-	-	24	-	-	24
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	-	-	-	-
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους	-	-	(33)	1	(0)	(32)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους	-	-	-	-	4	4
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 39)	-	-	-	-	4	4
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών (σημ. 37)	-	-	-	1	0	1
Λοιπά	-	-	-	(1)	-	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	270	829	(10)	2.047	1.511	4.646

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα λοιπά αποθεματικά αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από: (α) αποθεματικά εταιρικού νόμου € 8 εκατ., σύμφωνα με τις διατάξεις του Ελληνικού εταιρικού νόμου όπως ισχύει (2021: € 6.714 εκατ.) – όπως φαίνεται παρακάτω, (β) € 1.568 εκατ. αποθεματικά που αφορούν σε μερίσματα και κέρδη από πώληση συμμετοχών (2021: € 1.373 εκατ.), (γ) € 125 εκατ. σωρευμένες ζημιές που αφορούν σε συναλλαγματικές διαφορές δραστηριοτήτων εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων € 24 εκατ. σωρευμένων κερδών που σχετίζονται με το αποτέλεσμα της αντιστάθμισης της καθαρής επένδυσης (2021: € 203 εκατ. σωρευμένες ζημιές, συμπεριλαμβανομένων € 27 εκατ. σωρευμένων κερδών που σχετίζονται με το αποτέλεσμα της αντιστάθμισης της καθαρής επένδυσης) και δ) € 12 εκατ. σωρευμένη ζημιά που σχετίζεται με αντιστάθμιση ταμειακών ροών (2021: € 12 εκατ. σωρευμένη ζημιά).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων

Την 21 Ιουλίου 2022, η Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) των μετόχων της Eurobank Holdings ενέκρινε, μεταξύ άλλων, τον συμψηφισμό α) του συνόλου του λογαριασμού «Αποθεματικά Εταιρικού νόμου» ύψους € 6.919,3 εκατ. και β) μέρους του λογαριασμού «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» ύψους € 6.894,4 εκατ. με ισόποσες συσσωρευμένες ζημιές ύψους € 13.813,7 εκατ., που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Ο ανωτέρω συμψηφισμός ο οποίος εγκρίθηκε από τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές τον Οκτώβριο 2022, δεν επηρέασε τα ίδια και εποπτικά κεφάλαια της Εταιρείας.

Μερίσματα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών 4548/2018, οι εταιρείες υποχρεούνται σε διανομή ελάχιστου μερίσματος που ορίζεται σε ποσοστό 35% των καθαρών κερδών, ύστερα από αφαίρεση της κράτησης για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν προέρχονται από πραγματοποιημένα κέρδη.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Eurobank Holdings δεν είχε κέρδη και συνεπώς δεν θα διανείμει ελάχιστο μέρισμα. Επιπλέον, το 2023 ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι το ποσό που προοριζόταν για διανομή μερίσματος θα χρησιμοποιηθεί κατά τον βέλτιστο τρόπο, προκειμένου να υποβληθεί προσφορά για την απόκτηση του ποσοστού 1,4% που κατέχει το ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας μέσω προγράμματος επαναγοράς μετοχών (σημ. 45).

39. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Eurobank Holdings την 28 Ιουλίου 2020 ενέκρινε τη θέσπιση πενταετούς προγράμματος διάθεσης μετοχών, ξεκινώντας από το 2021, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών με έκδοση νέων μετοχών και με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του Νόμου 4548/2018, τα οποία χορηγούνται σε στελέχη της Διοίκησης και του προσωπικού της Eurobank Holdings και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 32 του Νόμου 4308/2014. Ο μέγιστος αριθμός των δικαιωμάτων που δύναται να εγκριθούν καθορίστηκε στα 55.637.000 δικαιώματα, κάθε ένα εκ των οποίων θα αντιστοιχεί σε μια νέα μετοχή. Η τιμή εξάσκησης για κάθε μια νέα μετοχή θα είναι ίση με € 0,23. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings να ορίσει τους δικαιούχους και να καθορίσει τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις του προγράμματος.

Οι τελικοί όροι και η εφαρμογή του προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών, το οποίο αποτελεί ένα μακροπρόθεσμο κίνητρο με μελλοντική προοπτική, με στόχο την παραμονή βασικών στελεχών, καθορίζονται και εγκρίνονται κάθε έτος από το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις πολιτικές του Ομίλου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης είναι εξασκίσιμα τμηματικά, σε ετήσια βάση για περίοδο από 1 έως 5 χρόνια. Κάθε τμήμα μπορεί να εξασκηθεί ολικώς ή μερικώς και να μετατραπεί σε μετοχές κατά την προαίρεση των εργαζομένων, με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνουν απασχολούμενοι από τον Όμιλο μέχρι την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία εξάσκησης. Οι εταιρικές πράξεις που αναπροσαρμόζουν τον αριθμό και την τιμή των μετοχών αναπροσαρμόζουν αναλόγως και τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών.

Επιπλέον, τα δικαιώματα προαίρεσης συμμορφώνονται με τους περιορισμούς σχετικά με τις αποδοχές του Νόμου 3864/2010, όπως ισχύει κάθε φορά.

Η κίνηση των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά τη διάρκεια της περιόδου αναλύεται ως ακολούθως:

Παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης	2022
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	12.374.561
Δικαιώματα που χορηγήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	11.654.117
Δικαιώματα που ακυρώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(244.700)
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(1.515.656)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	22.268.322

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς έχουν τις ακόλουθες ημερομηνίες λήξεως:

Ημερομηνία λήξεως ⁽¹⁾	Δικαιώματα προαίρεσης 31 Δεκεμβρίου 2022
2023	5.551.925
2024	7.131.580
2025	3.120.978
2026	2.595.139
2027	2.595.139
2028	1.273.561

Σταθμισμένη μέση υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της περιόδου

24 μήνες

⁽¹⁾ Με βάση την εγγύτερη συμβατική ημερομηνία άσκησής τους.

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για τις παροχές σε μετοχές προς το προσωπικό, η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία παραχώρησης αναγνωρίζεται ως έξοδο με αντίστοιχη αύξηση της καθαρής θέσης κατά την περίοδο κατοχύρωσης.

Η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας μια προσαρμοσμένη μορφή του μοντέλου Black-Scholes για δικαιώματα προαίρεσης σε μετοχές τύπου Βερμούδων, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης.

Επιπλέον, πρόσθετες προϋποθέσεις για συγκεκριμένα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών που χορηγήθηκαν σε βασικά στελέχη τα οποία υπόκεινται σε οποιουδήποτε περιορισμούς του Νόμου 3864/2010 τη στιγμή της χορήγησης, αντιμετωπίζονται ως προϋποθέσεις που δεν αφορούν στην κατοχύρωσή τους. Συνεπώς, η επιμέτρηση της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία παραχώρησης τέτοιου είδους δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών λαμβάνει υπόψη την πιθανότητα να αρθούν οι σχετικοί περιορισμοί, με βάση την κρίση της Διοίκησης, και δεν αναθεωρείται μεταγενέστερα, ανεξαρτήτως εάν η προϋπόθεση τελικά ικανοποιηθεί.

Η σταθμισμένη μέση εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που χορηγήθηκαν τον Δεκέμβριο 2022 ήταν € 0,63 (2021: € 0,42). Οι σημαντικές παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν μια τιμή μετοχής € 1,021 (2021: € 0,7823) κατά την ημερομηνία παραχώρησης, η τιμή εξάσκησης € 0,23, ετησιοποιημένη μερισματική απόδοση 3% (2021: 3%), αναμενόμενη μέση διακύμανση 38% (2021: 68%), η αναμενόμενη διάρκεια ζωής των δικαιωμάτων προαίρεσης από 1 έως 5 έτη και ένα επιτόκιο μηδενικού κινδύνου που αντιστοιχεί στις λήξεις των δικαιωμάτων προαίρεσης, με βάση την καμπύλη αποδόσεων των συμβολαίων ανταλλαγής (swap) σε Ευρώ. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετράται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στη μέση ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής κατά τη διάρκεια του τελευταίου ενάμιση έτους.

40. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές με τις οποίες μεταβιβάζει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχει αναγνωρίσει, απευθείας σε τρίτους ή σε εταιρείες ειδικού σκοπού.

(α) Ο Όμιλος πωλεί χρεόγραφα, έναντι μετρητών, στο πλαίσιο συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων («geros») και αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει στον αντισυμβαλλόμενο τα χρήματα που εισέπραξε. Επιπλέον, ο Όμιλος ενεχυριάζει, έναντι μετρητών, τίτλους, καλυμμένα ομόλογα, όπως επίσης δάνεια και απαιτήσεις πελατών και αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει στον αντισυμβαλλόμενο τα χρήματα που εισέπραξε. Ο Όμιλος μπορεί επίσης να μεταβιβάσει χρεόγραφα στο πλαίσιο του δανεισμού χρεογράφων χωρίς την ανταλλαγή μετρητών ή την δέσμευση άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ως εγγύηση. Για όλες τις παραπάνω συναλλαγές, ο Όμιλος εκτιμά ότι διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων του σχετικού πιστωτικού και επιτοκιακού κινδύνου, και τις αποδόσεις αυτών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ως εκ τούτου δεν τα έχει αποαναγνωρίσει. Ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει, πουλήσει ή να ενεχυριάσει τα μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία κατά τη διάρκεια της συναλλαγής. Η σχετική υποχρέωση, όπου υφίσταται, αναγνωρίζεται

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ανάλογα στις Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (σημ. 31 και 32), Υποχρεώσεις προς πελάτες (σημ. 33) και Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους (σημ. 34), ως ενδείκνυται.

Ο Όμιλος έχει προχωρήσει σε τιτλοποιήσεις διαφόρων κατηγοριών δανείων (επιχειρηματικών, καταναλωτικών, δανείων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και διάφορες κατηγορίες μη εξυπηρετούμενων δανείων), σύμφωνα με τις οποίες αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεταβιβάσει τις ταμειακές ροές από τα δάνεια στους κατόχους των ομολογιών. Ο Όμιλος εκτιμά ότι διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων του σχετικού πιστωτικού και επιτοκιακού κινδύνου, και τις αποδόσεις αυτών των δανείων και ως εκ τούτου δεν τα έχει αποαναγνωρίσει. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω συναλλαγών, ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει, πουλήσει ή να ενεχυριάσει τα μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία κατά την περίοδο που διακρατούνται από τις εταιρείες ειδικού σκοπού. Επιπλέον, το δικαίωμα αναγωγής των κατόχων των ομολογιών περιορίζεται μόνο στα δάνεια που έχουν μεταβιβαστεί. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα ομόλογα από τιτλοποιήσεις τα οποία διακρατούνται από τρίτους ανέρχονται σε € 553 εκατ. (2021: € 552 εκατ.) (σημ. 34).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου που έχουν πωληθεί ή μεταβιβαστεί, για τα οποία δεν πληρούνται τα κριτήρια αποαναγνώρισης τους από το ενεργητικό του Ομίλου:

	Λογιστική Αξία	
	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	44	11
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	14.186	14.344
- τιτλοποιημένα δάνεια ⁽¹⁾	3.411	4.232
- ενεχυριασμένα δάνεια στο πλαίσιο προγράμματος έκδοσης καλυμμένων ομολογιών	4.261	4.360
- ενεχυριασμένα δάνεια σε κεντρικές τράπεζες	6.309	5.545
- λοιπά ενεχυριασμένα δάνεια	205	207
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	3.027	6.930
Σύνολο	17.257	21.285

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει εκδόσεις από τιτλοποιήσεις δανείων που διακρατούνται από την Τράπεζα και δεν χρησιμοποιήθηκαν για χρηματοδότηση.

(β) Ο Όμιλος ενδέχεται να πωλήσει ή να ενεχυριάσει εκ νέου τίτλους που έχει δανειστεί ή αποκτήσει μέσω συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων («reverse repos»), τους οποίους έχει την υποχρέωση να επιστρέψει. Ο αντισυμβαλλόμενος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και αποδόσεις των τίτλων αυτών και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζονται από τον Όμιλο. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος είχε αποκτήσει μέσω συμφωνιών επαναπώλησης τίτλους ονομαστικής αξίας € 134 εκατ., εκ των οποίων € 15 εκατ. πωλήθηκαν βάσει συμφωνιών επαναγοράς και € 67 εκατ. δεσμεύτηκαν σε κεντρικές τράπεζες (2021: € 598 εκατ. ονομαστική αξία εκ των οποίων € 60 εκατ. πωλήθηκαν βάσει συμφωνιών επαναγοράς και € 505 εκατ. δεσμεύτηκαν σε κεντρικές τράπεζες). Επιπλέον, στο συγκριτικό έτος, ο Όμιλος είχε αποκτήσει έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 1.400 εκατ. ως ενέχυρα για συναλλαγές παραγώνων με το Ελληνικό Δημόσιο, εκ των οποίων € 324 εκατ. πωλήθηκαν βάσει συμφωνιών επαναπώλησης.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η ρευστοποιήσιμη αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν μεταβιβαστεί ή δανειστεί από τον Όμιλο μέσω συμφωνιών δανεισμού τίτλων, επαναπώλησης τίτλων και λοιπών συμφωνιών (σημεία α και β) ανήλθε σε € 10.512 εκατ., ενώ η σχετική υποχρέωση από τις ανωτέρω συναλλαγές ανήλθε σε € 10.412 εκατ. εκ των οποίων € 114 εκατ. επαναγορές χρεογράφων συμψηφίζονται στον ισολογισμό έναντι συμφωνιών επαναπώλησης (σημ. 31, 32, 33, 34 και 5.2.1.4) (2021: ρευστοποιήσιμη αξία € 13.583 εκατ. και η σχετική υποχρέωση € 13.287 εκατ., εκ των οποίων € 591 εκατ. επαναγορές χρεογράφων συμψηφίζονταν στον ισολογισμό). Επιπρόσθετα, τα λοιπά ενεχυριασμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου, πέραν αυτών που παρουσιάζονται ανωτέρω, ως εγγυήσεις για συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων, παράγωγα, τιτλοποιήσεις και λοιπές συναλλαγές αναφέρονται στις σημειώσεις 17 και 29.

41. Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος μισθώνει εγκαταστάσεις για γραφεία και υποκαταστήματα, τοποθεσίες για ATM, ακίνητα κατοικίας για το προσωπικό του Ομίλου και οχήματα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η πλειοψηφία των μισθώσεων του Ομίλου είναι βάσει μακροχρόνιων συμβάσεων (για περίοδο 12 ετών ή περισσότερων στην περίπτωση μισθωμένων ακινήτων), με δικαίωμα επέκτασης ή λήξης της μίσθωσης σύμφωνα με τους όρους κάθε συμβολαίου και των εμπορικών μισθώσεων που ισχύουν σε κάθε χώρα, ενώ τα οχήματα έχουν συνήθως συμβάσεις μίσθωσης έως 4 έτη. Τα δικαιώματα επέκτασης του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται στη διάρκεια της μίσθωσης όταν, βάσει εκτίμησης, θεωρείται βέβαιο ότι θα ασκηθούν. Για τις συμβάσεις αορίστου υπολειπόμενης διάρκειας την 1 Ιανουαρίου 2022, η σύμβαση μίσθωσης έχει οριστεί, κατά μέσο όρο, στα 7 έτη για την Τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχετικά δεδομένα. Ανάλογα με τους όρους του κάθε συμβολαίου μίσθωσης, τα μισθώματα αναπροσαρμόζονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με το δείκτη τιμών καταναλωτή, όπως δημοσιεύεται από την ΕΛΣΤΑΤ, συν ένα συμφωνημένο σταθερό ποσοστό.

Πληροφορίες αναφορικά με τις μισθώσεις για τις οποίες ο Όμιλος είναι μισθωτής παρουσιάζονται παρακάτω:

Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία ανέρχονται σε € 187 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 230 εκατ.) (σημ. 26), ενώ εκείνα που πληρούν τον ορισμό των επενδυτικών ακινήτων ανέρχονται σε € 14 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 14 εκατ.) (σημ. 27).

Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στις λοιπές υποχρεώσεις ανέρχονται σε € 205 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: € 248 εκατ.) (σημ. 35). Η χρονοανάλυση των υποχρεώσεων από μισθώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2022 σύμφωνα με τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, παρουσιάζεται στην σημείωση 5.2.3.

Ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων

Οι τόκοι των υποχρεώσεων από μισθώσεις παρουσιάζονται στην σημείωση 6 και τα έξοδα μισθώσεων που σχετίζονται με βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ανέρχονται σε περίπου € 3 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 3 εκατ.).

Ο Όμιλος το 2022 είχε συνολικά € 39 εκατ. ταμειακές εκροές για μισθώσεις (2021: € 39 εκατ.).

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα και εξοπλισμό με συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων, με την ιδιότητά του ως εκμισθωτής.

Η χρονοανάλυση των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, σύμφωνα με τα εισπρακτέα, μη προεξοφλημένα μισθώματα, μετά την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζεται παρακάτω :

	2022	2021⁽¹⁾
	€ εκατ.	€ εκατ.
Εντός ενός έτους	303	343
1-2 έτη	83	108
2-3 έτη	65	85
3-4 έτη	53	56
4-5 έτη	36	35
Άνω των πέντε ετών	164	178
Εισπρακτέα μισθώματα	704	805
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	704	805
Μείον: Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(66)	(51)
Καθαρό ποσό απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	638	754
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(139)	(217)
Σύνολο	499	537

⁽¹⁾ Τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί προκειμένου να εναρμονιστούν με την παρουσίαση των χρηματοδοτικών μισθώσεων κατά την τρέχουσα χρήση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Λειτουργικές μισθώσεις

Ο Όμιλος εκμισθώνει τα επενδυτικά του ακίνητα σύμφωνα με τους όρους των εμπορικών μισθώσεων που ισχύουν σε κάθε χώρα. Όταν οι μισθώσεις αυτές δεν μεταφέρουν επί της ουσίας τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα των μισθωμένων ακινήτων, ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις μισθώσεις αυτές ως λειτουργικές. Πληροφορίες σχετικά με τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων και των εσόδων από μισθώματα τα οποία έχει αναγνωρίσει ο Όμιλος κατά τη διάρκεια του έτους, παρατίθενται στη σημείωση 27.

Η χρονοανάλυση των απαιτήσεων από λειτουργικές μισθώσεις, σύμφωνα με τις μη προεξοφλημένες καταβολές μισθωμάτων που πρόκειται να εισπραχθούν μετά την περίοδο αναφοράς, παρατίθεται παρακάτω :

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Εντός ενός έτους	92	96
Από ένα έως δύο έτη	85	89
Από δύο έως τρία έτη	78	82
Από τρία έως τέσσερα έτη	70	75
Από τέσσερα έως πέντε έτη	64	70
Άνω των πέντε ετών	250	304
Σύνολο	639	716

42. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος παρουσιάζει τις δεσμεύσεις που σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο και τις οποίες ανέλαβε στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του που σχετίζονται με τις δανειοδοτήσεις στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες: α) χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, οι οποίες αναφέρονται σε εγγυήσεις και σε πιστωτικές επιστολές σε αναμονή που φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια (υποκατάστατα πιστώσεων), β) δεσμεύσεις για την επέκταση της πίστωσης, οι οποίες περιλαμβάνουν ρητές δεσμεύσεις που είναι ανέκκλητες μέχρι τη λήξη της πίστωσης ή μπορούν να ανακληθούν μόνο μετά από σημαντικό δυσμενές γεγονός και γ) άλλες δεσμεύσεις που συνδέονται με πιστωτικό κίνδυνο, οι οποίες αφορούν ενέγγυες πιστώσεις και άλλες εγγυήσεις μεσαίου και χαμηλού κινδύνου σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013/ΕΕ.

Οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο αναλύονται παρακάτω:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	1.807	1.068
Ανέκκλητες δεσμεύσεις πιστωτικών ορίων	3.898	1.572
Λοιπές δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	1.053	634
Σύνολο	6.758	3.274

Οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 ποσού € 10,5 δις (2021: € 6,8 δις), περιλαμβάνουν ανακλητές δανειακές δεσμεύσεις ποσού € 3,7 δις (2021: € 3,6 δις), ενώ το ποσό της αντίστοιχης πρόβλεψης απομείωσης ανέρχεται σε € 57 εκατ. (2021: € 48 εκατ.).

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει εκδώσει χρηματοοικονομική εγγύηση για τον πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου ποσού € 0,23 δις (2021: € 0,24 δις) για την εξασφάλιση της οποίας έχει γίνει ισόποση κατάθεση βάσει σχετικής συμφωνίας ενεχυρίασης (σημ. 29).

Λοιπές δεσμεύσεις

(α) Η Τράπεζα υπέγραψε με το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (Single Resolution Fund – SRB), συμβάσεις αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής και παροχής εξασφάλισης ποσού € 24,4 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2022 (2021: € 20 εκατ.), το οποίο αντιπροσωπεύει το 15% της υποχρέωσης πληρωμής στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (Single Resolution Fund – SRF) για την εισφορά εξυγίανσης των ετών 2016-2022.

Βάσει των ανωτέρων συμβάσεων, στις οποίες προβλέπεται η παροχή ισόποσης εξασφάλισης σε μετρητά, η Τράπεζα ανέλαβε να καταβάλλει στο SRB ποσό ύψους έως το ποσό της αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής, σε περίπτωση αξίωσης εκτέλεσης και

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

απαιτήσης για πληρωμή από αυτό αναφορικά με μια ενέργεια εξυγίανσης για μία άλλη ευρωπαϊκή τράπεζα. Η εν λόγω εξασφάλιση σε μετρητά έχει αναγνωρισθεί ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στον ισολογισμό του Ομίλου (σημ. 29).

(β) Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων ανήλθαν σε € 46 εκατ. (2021: € 43 εκατ.).

Γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Τον Φεβρουάριο του 2023, η Τράπεζα υπέγραψε ένα δεσμευτικό προσύμφωνο με τρίτο μέρος για την απόκτηση μίας Κυπριακής εταιρείας συμμετοχών, που κατέχει εμμέσως ένα οικόπεδο, στο οποίο πρόκειται να ανεγερθεί σύγχρονο κτιριακό συγκρότημα γραφείων και κατέβαλε ως προκαταβολή ποσό € 15,2 εκατ., βάσει των όρων της συμφωνίας. Η ολοκλήρωση της συμφωνίας αναμένεται να πραγματοποιηθεί το 2024.

Επίδικες υποθέσεις

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Τράπεζα ολοκλήρωσε μία συμφωνία για την εξαγορά του υπόλοιπου 50% του μετοχικού κεφαλαίου της Hellenic Post Credit A.E. Παροχής Πιστώσεων (σημ. 23.1), η οποία διακανονίστηκε με συμψηφισμό απαιτήσεων που κατείχε έναντι του άλλου μετόχου. Ως εκ τούτου, σχετικές προβλέψεις ποσού € 34 εκατ. που είχαν προηγουμένως αναγνωρισθεί, χρησιμοποιήθηκαν για τον συμψηφισμό των αντίστοιχων απαιτήσεων, γεγονός που οδήγησε σε σημαντική μείωση των προβλέψεων για επίδικες υποθέσεις έναντι του Ομίλου, οι οποίες την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχονταν σε € 28 εκατ. (σημ. 35) (2021: € 64 εκατ.).

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει εισέλθει σε μια σειρά από δίκες, στο πλαίσιο της ασκήσεως των συνήθων δραστηριοτήτων του, οι οποίες βρίσκονται είτε σε πρώιμο ακόμη είτε σε προχωρημένο δικαστικό στάδιο. Η οριστική διευθέτηση των υποθέσεων αυτών μπορεί να απαιτήσει ανά περίπτωση την πάροδο ορισμένου χρόνου με την εξάντληση των κατά νόμο προβλεπόμενων ενδίκων μέσων από τα διάδικα μέρη. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στις σχετικές υποθέσεις και, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, δεν αναμένει ότι θα υπάρξει εκροή πόρων και συνεπώς θεωρεί ότι δεν απαιτείται η αναγνώριση πρόβλεψης.

43. Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα

Η Διοίκηση έχει καθορίσει τους επιχειρηματικούς τομείς με βάση τις εσωτερικές αναφορές που επισκοπούνται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (Strategic Planning Committee). Οι ανωτέρω αναφορές χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης κάθε τομέα, προκειμένου να ληφθούν οι στρατηγικές αποφάσεις. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού εξετάζει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τόσο με βάση τους επιχειρηματικούς τομείς όσο και με γεωγραφικά κριτήρια. Γεωγραφικά, η Διοίκηση εξετάζει την απόδοση των δραστηριοτήτων που κατευθύνονται από την Ελλάδα και άλλες χώρες της Ευρώπης (Διεθνείς Δραστηριότητες).

Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα διαχωρίζονται περαιτέρω σε λιανική τραπεζική, τραπεζική επιχειρήσεων, διεθνείς αγορές και διαχείριση κεφαλαίων και επενδυτικά ακίνητα. Οι Διεθνείς Δραστηριότητες παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε επίπεδο χώρας. Ο Όμιλος ενοποιεί τους επιχειρηματικούς τομείς με κοινά οικονομικά χαρακτηριστικά, οι οποίοι αναμένεται να έχουν παρόμοια οικονομική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Ο Όμιλος είναι οργανωμένος στους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

- Λιανική Τραπεζική: περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως πελατών, ταμειυτηρίου, καταθέσεις και καταθετικά-επενδυτικά προϊόντα, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, χορηγήσεις μικρών επιχειρήσεων και στεγαστικά δάνεια.
- Τραπεζική Επιχειρήσεων: περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως, καταθέσεις, ανοιχτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς, δάνεια και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις, προϊόντα συναλλάγματος και παράγωγα προϊόντα για εταιρείες, υπηρεσίες θεματοφυλακής και εκκαθάρισης συναλλαγών, υπηρεσίες συναλλακτικής τραπεζικής και υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής, συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα συγχωνεύσεων και εξαγορών.
- Διεθνείς αγορές και Διαχείριση κεφαλαίων: περιλαμβάνει υπηρεσίες διαπραγμάτευσης χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε θεσμικούς επενδυτές όπως επίσης και ειδικών χρηματοοικονομικών συμβουλών και διαμεσολαβήσεων. Επιπλέον, ο συγκεκριμένος τομέας ενσωματώνει τα προϊόντα αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και τις χρηματιστηριακές υπηρεσίες.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Διεθνείς Δραστηριότητες: περιλαμβάνουν δραστηριότητες σε Βουλγαρία, Σερβία, Κύπρο, Λουξεμβούργο και σε Ρουμανία.
- Επενδυτικά Ακίνητα: περιλαμβάνει δραστηριότητες επενδυτικών ακινήτων που σχετίζονται με ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο εμπορικών ακινήτων.

Οι λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου αφορούν κυρίως (α) στη διαχείριση ακίνητης περιουσίας (συμπεριλαμβανομένων των ανακτηθέντων ακινήτων), (β) σε λοιπές επενδυτικές δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων θέσεων σε μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια), (γ) σε υπηρεσίες Private Banking σε μεσαίου και υψηλού εισοδήματος ιδιώτες, (δ) στην αναλογία στα αποτελέσματα του ομίλου Eurolife, (ε) στα αποτελέσματα που σχετίζονται με τις δράσεις για το μετασχηματισμό του Ομίλου, στα ομόλογα των τιτλοποιήσεων Cairo, Pillar και Mexico, τα οποία διακρατήθηκαν από τον Όμιλο και στην αναλογία στα αποτελέσματα της doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις και (στ) στο αποτέλεσμα της ρευστοποίησης της «ERB Istanbul Holding A.S.» τον Ιούνιο του 2022 (σημ. 23.1).

Οι αναφορές προς τη Διοίκηση του Ομίλου βασίζονται στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως υιοθετήθηκαν από την ΕΕ. Οι λογιστικές αρχές των επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στις βασικές λογιστικές αρχές.

Τα έσοδα που προκύπτουν από τις συναλλαγές μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων κατανέμονται με βάση αμοιβαίως συμφωνημένους όρους που προσεγγίζουν τις τιμές της αγοράς.

43.1 Επιχειρηματικοί τομείς

	31 Δεκεμβρίου 2022						
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Επενδυτικά Ακίνητα € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	437	374	284	(12)	457	10	1.550
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	92	115	99	0	141	1	449
Λοιπά καθαρά έσοδα	324	2	703	183	(6)	(69)	1.136
Έσοδα από τρίτους	854	490	1.087	171	592	(58)	3.135
Έσοδα μεταξύ τομέων	23	38	(36)	2	(2)	(24)	-
Συνολικά έσοδα	876	528	1.051	173	589	(83)	3.135
Λειτουργικά έξοδα	(409)	(125)	(68)	(39)	(278)	0	(917)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(223)	(18)	-	-	(32)	(17)	(291)
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις (σημ. 12)	(6)	(3)	(18)	(3)	(17)	(62)	(108)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(0)	0	(0)	-	-	18	18
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης	239	383	965	132	262	(143)	1.837
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	(24)	(1)	(1)	-	(14)	(62)	(102)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	215	381	965	132	248	(205)	1.735
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	-	-	-	-	0	(0)	0
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	215	381	965	132	248	(205)	1.735

	31 Δεκεμβρίου 2022						
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Επενδυτικά Ακίνητα € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽¹⁾ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα	14.817	16.522	13.088	1.445	21.704	13.884	81.460
Υποχρεώσεις ανά τομέα	30.535	12.441	5.568	308	19.736	6.154	74.742

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο τομέας των Διεθνών Δραστηριοτήτων αναλύεται περαιτέρω ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2022					
	Βουλγαρία € εκατ.	Σερβία € εκατ.	Κύπρος € εκατ.	Λουξεμβούργο € εκατ.	Ρουμανία € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	215	70	136	34	2	457
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	73	22	40	8	(1)	141
Λοιπά καθαρά έσοδα	(5)	1	1	0	(2)	(6)
Έσοδα από τρίτους	282	93	177	42	(2)	592
Έσοδα μεταξύ τομέων	0	(0)	0	(3)	-	(2)
Συνολικά έσοδα	283	93	177	39	(2)	589
Λειτουργικά έξοδα	(136)	(63)	(50)	(23)	(5)	(278)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(37)	(14)	(1)	(0)	20	(32)
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(5)	(4)	(1)	(0)	(7)	(17)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης	-	-	-	-	0	0
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	105	11	125	15	6	262
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	-	(14)	-	-	-	(14)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	105	(3)	125	15	6	248
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	0	0	-	-	-	0
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	105	(3)	125	15	6	248

	31 Δεκεμβρίου 2022					
	Βουλγαρία € εκατ.	Σερβία € εκατ.	Κύπρος € εκατ.	Λουξεμβούργο € εκατ.	Ρουμανία € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα ⁽²⁾	7.944	2.504	8.793	2.304	159	21.704
Υποχρεώσεις ανά τομέα ⁽²⁾	7.146	2.217	8.031	2.112	230	19.736

	31 Δεκεμβρίου 2021						
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Επενδυτικά Ακίνητα € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	436	317	217	(21)	375	(3)	1.321
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	80	75	88	1	117	(3)	358
Λοιπά καθαρά έσοδα	1	2	71	131	0	16	221
Έσοδα από τρίτους	518	394	376	110	492	10	1.900
Έσοδα μεταξύ τομέων	22	40	(33)	2	(3)	(28)	-
Συνολικά έσοδα	540	434	343	112	489	(19)	1.900
Λειτουργικά έξοδα	(412)	(126)	(59)	(38)	(240)	(2)	(876)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(251)	(94)	-	-	(73)	(71)	(490)
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις (σημ. 12)	(5)	(1)	(6)	(3)	(9)	(28)	(52)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(0)	0	0	2	(0)	24	26
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης	(128)	213	279	72	168	(95)	508
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	(7)	(2)	(0)	-	(7)	(10)	(25)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	(135)	211	279	72	161	(105)	483
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	-	-	-	0	(1)	0	(1)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	(135)	211	279	72	163	(105)	484

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2021						Σύνολο € εκατ.
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Επενδυτικά Ακίνητα € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽¹⁾ € εκατ.	
	Ενεργητικό ανά τομέα	14.878	14.696	13.265	1.495	19.870	
Υποχρεώσεις ανά τομέα	29.562	10.869	6.828	356	18.183	6.420	72.217

	31 Δεκεμβρίου 2021						Σύνολο € εκατ.
	Βουλγαρία € εκατ.	Σερβία € εκατ.	Κύπρος € εκατ.	Λουξεμβούργο € εκατ.	Ρουμανία € εκατ.		
Καθαρά έσοδα από τόκους	185	53	102	25	10		375
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	63	14	33	8	(2)		117
Λοιπά καθαρά έσοδα	(1)	1	1	0	(0)		0
Έσοδα από τρίτους	247	68	136	34	7		492
Έσοδα μεταξύ τομέων	0	(0)	0	(3)	-		(3)
Συνολικά έσοδα	247	68	136	31	7		489
Λειτουργικά έξοδα	(118)	(50)	(45)	(21)	(5)		(240)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(43)	(11)	(4)	0	(15)		(73)
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(3)	(4)	0	(0)	(1)		(9)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης	-	(0)	-	-	(0)		(0)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης	83	3	87	9	(15)		168
Έξοδα αναδιάρθρωσης	-	(5,11)	-	(1)	-		(7)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	83	(2)	87	8	(15)		161
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	0	(1)	-	-	-		(1)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	83	(1)	87	8	(15)		163

	31 Δεκεμβρίου 2021						Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.
	Βουλγαρία € εκατ.	Σερβία € εκατ.	Κύπρος € εκατ.	Λουξεμβούργο € εκατ.	Ρουμανία € εκατ.		
Ενεργητικό ανά τομέα ⁽²⁾	7.159	2.404	8.027	2.231	159		19.870
Υποχρεώσεις ανά τομέα ⁽²⁾	6.422	2.121	7.341	2.051	358		18.183

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται απαλοιφές μεταξύ του τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων και των λοιπών επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου.

⁽²⁾ Τα διεταιρικά υπόλοιπα μεταξύ των χωρών έχουν εξαιρεθεί από το σύνολο του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων.

43.2 Γνωστοποιήσεις όσον αφορά στο σύνολο του Ομίλου

Η ανάλυση των εσόδων του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για κάθε κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών με παρόμοια χαρακτηριστικά παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	1.445	1.522
Καταθέσεις και υπηρεσίες διαχείρισης επενδύσεων	323	(88)
Κεφαλαιαγορές	950	339
Μη τραπεζικές και λοιπές εργασίες	417	127
Σύνολο	3.135	1.900

Πληροφορίες σχετικά με την υποβολή εκθέσεων ανά χώρα, με βάση το Νόμο 4261/2014, παρατίθενται στο Παράρτημα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

44. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πληροφορίες σχετικά με γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού αναφέρονται στις εξής σημειώσεις:

Σημείωση 2.1 – Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Σημείωση 4 – Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων

Σημείωση 5 – Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

Σημείωση 22 - Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Σημείωση 23.1 - Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Σημείωση 34 - Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

Σημείωση 42 - Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις

Σημείωση 45 - Συνδεόμενα μέρη

45. Συνδεόμενα μέρη

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings») είναι η μητρική εταιρεία της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα»).

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της Eurobank Holdings είναι το ίδιο με το ΔΣ της Τράπεζας, ενώ κάποια μέλη εκ των Βασικών Μελών Διοίκησης (ΒΜΔ) της Τράπεζας παρέχουν υπηρεσίες στην Eurobank Holdings σύμφωνα με τους όρους της σχετικής συμφωνίας μεταξύ των δύο εταιρειών. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, το ποσοστό των κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου της Εταιρείας που κατέχει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ανέρχεται σε 1,40%. Το ΤΧΣ θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Εταιρεία βάσει των διατάξεων που προβλέπει ο Νόμος 3864/2010, όπως είναι σε ισχύ, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων βάσει του Νόμου 4941/2022, και την Τριμερή Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας, της Εταιρείας και του ΤΧΣ, η οποία υπεγράφη την 23 Μαρτίου 2020 και τροποποιήθηκε την 3 Φεβρουαρίου 2022. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του ΤΧΣ βάσει του προαναφερθέντος πλαισίου παρέχονται στην ενότητα «Έκθεση διαχείρισης και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης» της ετήσιας οικονομικής έκθεσης για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.

Το 2023, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την πρόθεσή της να υποβάλει προσφορά για την επαναγορά των 52,08 εκατ. μετοχών της (που αντιστοιχούν σε ποσοστό συμμετοχής 1,4% επί του μετοχικού της κεφαλαίου) οι οποίες επί του παρόντος κατέχονται από το ΤΧΣ, υπό την αίρεση της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές και τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της.

Ο Όμιλος Fairfax, ο οποίος κατέχει το 32,99% των δικαιωμάτων ψήφου επί των κοινών μετοχών της Eurobank Holdings την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: 33%) θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Εταιρεία.

Τον Ιανουάριο του 2022, ιδρύθηκε ένα ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης («Ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών - ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank» εφεξής «το Ταμείο»), ως νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το νόμο 4680/2020, προς όφελος των εργαζομένων της Εταιρείας, της Τράπεζας και ορισμένων άλλων ελληνικών εταιρειών του Ομίλου, οι οποίες αποτελούν τους εργοδότες που χρηματοδοτούν το Ταμείο. Συνεπώς, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών, το Ταμείο θεωρείται συνδεόμενο μέρος με τον Όμιλο.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τραπεζικές συναλλαγές με τα συνδεόμενα μέρη στο σύνηθες πλαίσιο των εργασιών του και σε καθαρά εμπορική βάση. Οι συναλλαγές αυτές περιλαμβάνουν δάνεια, καταθέσεις και εγγυήσεις. Επιπλέον, στο σύνηθες πλαίσιο των επενδυτικών τραπεζικών εργασιών του, ο Όμιλος ενδέχεται να κατέχει χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους των συνδεδεμένων μερών.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών με (α) τον όμιλο Fairfax, (β) τα βασικά μέλη της Διοίκησης (ΒΜΔ) και τις εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ και (γ) λοιπά συνδεδεμένα μέρη, καθώς και τα αντίστοιχα έσοδα και έξοδα παρουσιάζονται παρακάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2021		
	Όμιλος Fairfax ⁽²⁾ ⁽⁴⁾ € εκατ.	ΒΜΔ και Εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ ⁽¹⁾ € εκατ.	Λοιπά Συνδεδεμένα μέρη ⁽³⁾ € εκατ.	Όμιλος Fairfax ⁽²⁾ € εκατ.	ΒΜΔ και Εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ ⁽¹⁾ € εκατ.	Λοιπά Συνδεδεμένα μέρη ⁽³⁾ € εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	73,45	5,69	0,14	0,01	4,95	26,52
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	0,39	-	87,07	0,37	0,19	76,04
Υποχρεώσεις προς πελάτες	34,22	20,98	97,50	0,24	21,90	80,68
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	81,98	1,27	102,47	-	0,20	-
Λοιπές υποχρεώσεις	0,13	0,20	10,35	-	0,32	40,86
Καθαρά έσοδα από τόκους	(0,69)	0,01	(4,68)	0,21	-	(2,52)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	0,02	0,11	10,89	-	0,16	14,74
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	-	-	0,01	-	-	0,45
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις συμπεριλαμβανομένων σχετικών εξόδων	(0,55)	-	(62,75)	0,02	-	(89,75)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα / (έξοδα)	9,56	(15,18)	(10,17)	5,93	(14,99)	(12,44)
Εκδοθείσες εγγυήσεις	1,97	-	-	-	0,01	4,65
Ληφθείσες εγγυήσεις	-	0,01	-	-	0,01	-

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τα βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα.

⁽²⁾ Τα υπόλοιπα με τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου "Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών", η οποία ανήκει στον όμιλο Fairfax παρουσιάζονται στη στήλη Λοιπά συνδεδεμένα μέρη.

⁽³⁾ Τα λοιπά συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες και από το πρώτο εξάμηνο του 2022 το προαναφερθέν ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank. Ειδικότερα, την 31 Δεκεμβρίου 2022 τα υπόλοιπα των συναλλαγών με το Ταμείο αφορούν κυρίως καταθέσεις ποσού € 1 εκατ. που έχουν ληφθεί από το Ταμείο.

⁽⁴⁾ Την 24 Μαρτίου 2022, η Τράπεζα έπαψε να έχει από κοινού έλεγχο στην πρώην κοινοπραξία της Grivalia Hospitality S.A. (σημ. 24). Επιπλέον, το τρίτο τρίμηνο του 2022, ο Όμιλος Fairfax απέκτησε έλεγχο επί της Grivalia Hospitality S.A.. Συνεπώς, την 31 Δεκεμβρίου 2022 η εταιρεία θεωρείται συνδεδεμένο μέρος του Ομίλου.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, δεν υπήρξαν σημαντικές συναλλαγές με το ΤΧΣ.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, λογίστηκε πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 0,8 εκατ. (2021: € 0,2 εκατ.), έναντι δανείων σε συγγενείς εταιρείες και σε κοινοπραξίες του Ομίλου, ενώ η αντίστοιχη συνολική πρόβλεψη απομείωσης ανέρχεται σε € 0,02 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,4 εκατ.).

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης (μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και λοιπά βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου)

Οι αμοιβές των βασικών μελών της Διοίκησης που αφορούν σε βραχυπρόθεσμες παροχές ανέρχονται σε € 7,52 εκατ. (2021: € 7,35 εκατ.), ενώ εκείνες που αφορούν σε μακροπρόθεσμες παροχές ανέρχονται σε € 1,24 εκατ. (2021: € 1,17 εκατ.). Επιπλέον, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει έξοδο ποσού € 1,94 εκατ. σχετικά με παροχές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους (2021: € 0,52 εκατ.) (σημ. 39). Επιπρόσθετα, την 31 Δεκεμβρίου 2022 ο Όμιλος έχει σχηματίσει μια υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τα ΒΜΔ ποσού € 1,58 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1,48 εκατ.) ενώ το αντίστοιχο κόστος για τη χρήση το οποίο έχει αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων ανέρχεται σε € 0,12 εκατ. (2021: € 0,12 εκατ.) και τα αναλογιστικά κέρδη τα οποία αναγνωρίστηκαν στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση ανέρχονται σε € 0,07 εκατ. (2021: € 0,05 εκατ. αναλογιστικά κέρδη).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
46. Εξωτερικοί Ελεγκτές

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει Πολιτική για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών στην οποία ορίζονται, μεταξύ άλλων, οι επιτρεπόμενες και μη επιτρεπόμενες υπηρεσίες που μπορούν να παρασχεθούν από τους ελεγκτές του Ομίλου, πέρα από τις υπηρεσίες υποχρεωτικού τακτικού ελέγχου. Για οποιοσδήποτε τέτοιες υπηρεσίες που υφίσταται πρόθεση να ανατεθούν στους ελεγκτές του Ομίλου, υπάρχουν συγκεκριμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί προκειμένου η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας να διασφαλίζει ότι α) οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που ανατίθενται στην «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.», καθώς και στο δίκτυο της KPMG (KPMG), έχουν αξιολογηθεί και εγκριθεί όπως απαιτείται και β) υπάρχει ικανοποιητική σχέση μεταξύ των ελεγκτικών και των επιτρεπόμενων μη ελεγκτικών εργασιών.

Οι συνολικές αμοιβές που κατέβαλλε ο Όμιλος στον κύριο ανεξάρτητο ελεγκτή KPMG για ελεγκτικές και λοιπές υπηρεσίες που του παρασχέθηκαν αναλύονται ως ακολούθως:

	2022	2021
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τακτικός έλεγχος ⁽¹⁾	(3,0)	(2,8)
Φορολογικό πιστοποιητικό	(0,4)	(0,4)
Λοιπές ελεγκτικές υπηρεσίες	(1,1)	(1,2)
Μη ελεγκτικές υπηρεσίες	(0,1)	(0,2)
Σύνολο	(4,6)	(4,6)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αμοιβές για τον τακτικό έλεγχο των ετήσιων ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώνεται ότι, οι αμοιβές για τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες του τακτικού ελεγκτή του Ομίλου «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» Ελλάδα, ανήλθαν σε € 0,08 εκατ.

47. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) των Μετόχων την 23 Ιουλίου 2021, για θητεία τριών ετών η οποία θα λήξει την 23 Ιουλίου 2024 παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η ΤΓΣ για το έτος 2024.

Σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης της ΤΓΣ, το Δ.Σ. συγκροτήθηκε σε σώμα κατά τη συνεδρίαση του Δ.Σ. την 23 Ιουλίου 2021, ως εξής:

Γ. Ζανιάς	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Γ. Χρυσικός	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Φ. Καραβίας	Διευθύνων Σύμβουλος
Σ. Ιωάννου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Κ. Βασιλείου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Α. Αθανασόπουλος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
B.P. Martin	Μη Εκτελεστικό μέλος
Α. Γρηγοριάδη	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
Ε. Ρουβιθά Πάνου	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
R. Kakar	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
J. Mirza	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
C. Basile	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
Ε. Δελή	Μη Εκτελεστικό μέλος (εκπρόσωπος του ΤΧΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3864/2010)

Αθήνα, 6 Απριλίου 2023

Γεώργιος Π. Ζανιάς
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 414343

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Φωκίων Χ. Καραβίας
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 677962

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΝ - 582334

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ FINANCE ΟΜΙΛΟΥ
CHIEF FINANCIAL OFFICER

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Γνωστοποιήσεις βάσει του Νόμου 4261/ 2014
Πληροφόρηση ανά χώρα

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του Νόμου 4261/2014, που ενσωμάτωσε το άρθρο 89 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ στην Ελληνική νομοθεσία, ο Όμιλος παρέχει την παρακάτω πληροφόρηση για κάθε χώρα στην οποία δραστηριοποιείται:

- (i) Επωνυμίες, φύση δραστηριοτήτων και γεωγραφική θέση.
- (ii) Τα λειτουργικά έσοδα (κύκλος εργασιών), τα κέρδη/(ζημιές) προ φόρου, το φόρο επί των αποτελεσμάτων και τον τρέχοντα φόρο σε ενοποιημένη βάση για κάθε χώρα. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των χωρών απαλείφονται στη γραμμή 'Ενδοομιλικά ποσά'. Η οικονομική πληροφόρηση που γνωστοποιείται, έχει προετοιμαστεί με βάση το ίδιο πλαίσιο με τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.
- (iii) Τον αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης.
- (iv) Τις εισπραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις.

Οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2022, η χώρα εγκατάστασης και ο τομέας δραστηριότητας τους παρουσιάζονται στη σημ. 23.1.

Η πληροφόρηση ανά χώρα παρατίθεται παρακάτω:

	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022				
	Λειτουργικά έσοδα € εκατ.	Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου € εκατ.	Φόρος επί των αποτελεσμάτων € εκατ.	Τρέχων φόρος € εκατ.	Αριθμός εργαζομένων την 31 Δεκεμβρίου
Ελλάδα	2.632	1.561	(365)	(6)	6.265
Βουλγαρία	282	109	(12)	(12)	3.016
Ρουμανία	(3)	(9)	(0)	(1)	16
Κύπρος	164	115	(21)	(20)	450
Σερβία	92	(1)	0	(0)	1.477
Λουξεμβούργο ⁽¹⁾	48	22	(6)	(6)	104
Τουρκία (σημ. 23.1)	(79)	(79)	(1)	(1)	-
Ολλανδία	(0)	(1)	-	-	-
Ενδοομιλικά ποσά	(1)	-	-	-	-
Σύνολο	3.135	1.717	(405)	(46)	11.328

⁽¹⁾ Οι δραστηριότητες του υποκαταστήματος του Λονδίνου της Eurobank Private Bank Luxembourg S.A. περιλαμβάνονται στο Λουξεμβούργο.

Στη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων καθαρά έσοδα ποσού € 53 εκατ. που αφορούν στις στοχευμένες πράξεις μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (σημ. 31).

Άρθρο 82 του Νόμου 4261/2014

Για το 2022, ο δείκτης απόδοσης του ενεργητικού του Ομίλου (Return on Assets – RoA) ανήλθε σε 1,66%. Ο δείκτης RoA υπολογίζεται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 προς το μέσο όρο του συνόλου ενεργητικού του Ομίλου για τη χρήση.

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111
Email: info@kpmg.gr

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. (η «Εταιρεία»), οι οποίες αποτελούνται από τον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2022, τις Καταστάσεις Συνολικού Αποτελέσματος, Μεταβολών Καθαρής Θέσης και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις Σημειώσεις που περιλαμβάνουν περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά, περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις άλλες δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης.

Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Αξιολόγηση ενδείξεων απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες

Αναφορά στις Σημειώσεις 2.2.1, 2.2.6, και 10 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανήλθαν σε ΕΥΡΩ 4 097 εκατομμύρια (2021: ΕΥΡΩ 4 093 εκατομμύρια).

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικό θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας
Η Εταιρεία επιμετρά τις συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες στο κόστος μείον το ποσό της ζημίας απομείωσης. Με βάση τα ΔΠΧΑ, η Εταιρεία πραγματοποιεί ελέγχους απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές όταν υπάρχουν οι σχετικές ενδείξεις. Η αξιολόγηση εάν υπάρχουν	Οι κύριες ελεγκτικές διαδικασίες μας περιλάμβαναν μεταξύ άλλων: Εκτιμήσαμε την αξιολόγηση της διοίκησης σχετικά με την ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες. Αξιολόγηση γνωστοποιήσεων: Αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που

ενδείξεις απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες περιλαμβάνει σημαντική κρίση από τη διοίκηση, άρα και ο έλεγχός μας επικεντρώνεται εκεί. Γνωστοποιήσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις. Οι γνωστοποιήσεις σχετικά με τις παραδοχές και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό πιθανής απομείωσης είναι σημαντικές ώστε να παρέχουν σαφήνεια στις οικονομικές καταστάσεις.	επεξηγούν τα θέματα σχετικά με τις κρίσεις της Διοίκησης.

Άλλες Πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων» και στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά δεν περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις και την Έκθεση Ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των Οικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των Οικονομικών Καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις Οικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των Υπευθύνων για τη Διακυβέρνηση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της,

γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Οικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε σε αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας, και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή, εκτός εάν νόμος ή κανονισμός αποκλείει τη δημοσιοποίηση ενός θέματος ή όταν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, διαπιστώσουμε ότι ένα θέμα δε θα έπρεπε να γνωστοποιηθεί με την έκθεσή μας, διότι ενεργώντας κατ' αυτό τον τρόπο θα αναμενόταν εύλογα ότι οι αρνητικές επιπτώσεις θα υπερτερούσαν από τα οφέλη δημοσίου συμφέροντος μιας τέτοιας δημοσιοποίησης.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1 Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των Οικονομικών Καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας με ημερομηνία 7 Απριλίου 2023, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

2 Παροχή μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 20 των συνημμένων Οικονομικών Καταστάσεων.

3 Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές της Εταιρείας με την από 10 Ιουλίου 2018 απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο πέντε ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

4 Κανονισμός Λειτουργίας

Η Εταιρεία διαθέτει Κανονισμό Λειτουργίας σύμφωνα με το περιεχόμενο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 14 του Νόμου 4706/2020.

5 Έκθεση διασφάλισης επί του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου Αναφοράς

Εξετάσαμε τα ψηφιακά αρχεία της εταιρείας Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. (εφεξής η «Εταιρεία»), τα οποία καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Ενιαίο Ηλεκτρονικό Μορφότυπο (ESEF) που ορίζεται από τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2019/815, όπως ισχύει (εφεξής Κανονισμός ESEF), καθώς και τα οποία περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, σε μορφή ΧΗΤΜΛ (JEUVK5RWVJEN8W0C9M24-2022-12-31-el.xhtml).

Κανονιστικό πλαίσιο

Τα ψηφιακά αρχεία του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου (ESEF) καταρτίζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό ESEF και την 2020/C 379/01 Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 10 Νοεμβρίου 2020, όπως προβλέπεται από το Ν. 3556/2007 και τις σχετικές ανακοινώσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής «Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF»).

Συνοπτικά το Πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες απαιτήσεις, ότι όλες οι ετήσιες χρηματοοικονομικές εκθέσεις θα πρέπει να συντάσσονται σε μορφότυπο ΧΗΤΜΛ.

Οι απαιτήσεις που ορίζονται από το ισχύον Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF αποτελούν κατάλληλα κριτήρια για να εκφράσουμε συμπέρασμα που παρέχει εύλογη διασφάλιση.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και υποβολή των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται από το Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των ψηφιακών αρχείων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνες του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι ο σχεδιασμός και η διενέργεια αυτής της εργασίας διασφάλισης, σύμφωνα με την υπ' αρ. 214/4/11-02-2022 Απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ) και τις «Κατευθυντήριες οδηγίες σε σχέση με την εργασία και την έκθεση διασφάλισης των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών επί του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου Αναφοράς (ESEF) των εκδοτών με κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά στην Ελλάδα», όπως εκδόθηκαν από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών την 14 Φεβρουαρίου 2022 (εφεξής "Κατευθυντήριες Οδηγίες ESEF"), έτσι ώστε να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας που καταρτίστηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον ESEF συμμορφώνονται από κάθε ουσιώδη άποψη με το ισχύον Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF.

Η εργασία μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και επιπλέον έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές υποχρεώσεις ανεξαρτησίας, σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014.

Η εργασία διασφάλισης που διενεργήσαμε καλύπτει περιοριστικά τα αντικείμενα που περιλαμβάνονται στις Κατευθυντήριες Οδηγίες ESEF και διενεργήθηκε σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Εργασιών Διασφάλισης 3000, "Έργα Διασφάλισης Πέραν Ελέγχου ή Επισκόπησης Ιστορικής Οικονομικής Πληροφόρησης". Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι η εργασία αυτή θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα αναφορικά με μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονισμού ESEF.

Συμπέρασμα

Με βάση τη διενεργηθείσα εργασία και τα τεκμήρια που αποκτήθηκαν, διατυπώνουμε το συμπέρασμα ότι οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 σε μορφή αρχείου XHTML (JEUVK5RWWJEN8W0C9M24-2022-12-31-el.xhtml), έχουν καταρτιστεί, από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονιστικού Πλαισίου ESEF.

Αθήνα, 7 Απριλίου 2023

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Χαράλαμπος Συρούνης, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 19071

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Πίνακας Περιεχομένων των Οικονομικών Καταστάσεων	Σελίδα
Ισολογισμός.....	1
Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.....	2
Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης.....	3
Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	4
Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις	
1. Γενικές πληροφορίες.....	5
2. Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και βασικές λογιστικές αρχές.....	5
2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.....	5
2.2 Βασικές λογιστικές αρχές.....	10
3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	22
4. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων.....	24
4.1 Χρηματοοικονομικοί παράγοντες και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων.....	24
4.2 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων.....	24
5. Καθαρά έσοδα από τόκους.....	25
6. Λοιπά έσοδα/(έξοδα).....	25
7. Λειτουργικά έξοδα.....	26
8. Φόρος εισοδήματος.....	26
9. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων.....	27
10. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.....	27
11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού.....	27
12. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.....	27
13. Λοιπές υποχρεώσεις.....	28
14. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.....	29
15. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον.....	30
16. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών.....	30
17. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	32
18. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού.....	32
19. Συνδεδόμενα μέρη.....	32
20. Εξωτερικοί Ελεγκτές.....	33
21. Διοικητικό Συμβούλιο.....	34

Ισολογισμός

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
		2022	2021
		€ εκατ.	€ εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	4.1	57	62
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	9	1.275	949
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	10	4.097	4.093
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	11	5	5
Σύνολο ενεργητικού		5.434	5.109
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	12	1.275	947
Λοιπές υποχρεώσεις	13	3	2
Σύνολο υποχρεώσεων		1.278	949
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	14	816	816
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	14	1.161	8.056
Αποθεματικά εταιρικού νόμου	15	-	6.919
Ειδικά αποθεματικά	15	1.004	1.004
Λοιπά Αποθεματικά	15	1.178	1.179
Αποτελέσματα εις νέον	15	(3)	(13.814)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		4.156	4.160
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		5.434	5.109

Οι σημειώσεις στις σελίδες 5 έως 34 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Τόκοι έσοδα		63	61
Τόκοι έξοδα		(63)	(61)
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από τόκους	5	(0)	(0)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	6	3	57
Λειτουργικά έσοδα		3	57
Λειτουργικά έξοδα	7	(10)	(9)
Λειτουργικά κέρδη/(ζημιές) προ απομειώσεων		(7)	48
Ζημιές απομείωσης	9	(1)	7
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρου		(8)	55
Φόρος εισοδήματος	8	(0)	(0)
Συνολικό αποτέλεσμα		(8)	55

Οι σημειώσεις στις σελίδες 5 έως 34 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Υπέρ το άρτιο € εκατ.	Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	816	8.056	(4.769)	4.103
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)	-	-	55	55
Συνολικό αποτέλεσμα για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021	-	-	55	55
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	2	2
	-	-	2	2
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021	816	8.056	(4.712)	4.160
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	816	8.056	(4.712)	4.160
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)	-	-	(8)	(8)
Συνολικό αποτέλεσμα για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022	-	-	(8)	(8)
Συμφηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων (σημ. 15)	-	(6.895)	6.895	-
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 16)	0	0	4	4
	0	(6.895)	6.899	4
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	816	1.161	2.179	4.156
	Σημ. 14	Σημ. 14	Σημ. 15	

Οι σημειώσεις στις σελίδες 5 έως 34 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρου		(8)	55
Προσαρμογές για:			
Ζημιές απομείωσης	9	1	(7)
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		0	0
Αποτελέσματα από πιστωτικούς τίτλους	17	33	-
Αποτελέσματα από επενδυτικές δραστηριότητες	17	(33)	(54)
Λοιπές προσαρμογές		1	1
		(6)	(5)
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες			
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού		0	(1)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε λοιπές υποχρεώσεις		1	0
		1	(1)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) λειτουργικές δραστηριότητες			
		(5)	(6)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Απόκτηση παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		(0)	-
(Αγορές)/πωλήσεις και λήξεις επενδυτικών τίτλων	9	(295)	54
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) επενδυτικές δραστηριότητες		(295)	54
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
(Αποπληρωμές)/ εισπράξεις από πιστωτικούς τίτλους	12	295	-
Εισπράξεις από άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών	14	0	-
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		295	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		62	14
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	17	57	62

Οι σημειώσεις στις σελίδες 5 έως 34 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings») είναι η μητρική της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα») η οποία μαζί με τις θυγατρικές της (Όμιλος Eurobank) αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του ομίλου της Eurobank Holdings (ο Όμιλος) (σημ. 10). Η Εταιρεία δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και μέσω των θυγατρικών εταιρειών της Τράπεζας στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη. Οι κύριες δραστηριότητές της σχετίζονται με το στρατηγικό σχεδιασμό για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την παροχή υπηρεσιών προς τις θυγατρικές της εταιρείες και προς τρίτους, ενώ ο Όμιλος Eurobank δραστηριοποιείται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, διαχείρισης περιουσίας και κεφαλαίων, treasury και κεφαλαιαγορών καθώς και στην παροχή άλλων υπηρεσιών. Η Εταιρεία έχει συσταθεί στην Ελλάδα και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 6 Απριλίου 2023. Η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή περιλαμβάνεται στην ενότητα Β ΙΙΙ της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

2. Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και βασικές λογιστικές αρχές

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί στη βάση της συνέχισης της δραστηριότητας της και σύμφωνα με τις βασικές λογιστικές αρχές όπως αναφέρονται παρακάτω:

2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), και ειδικότερα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εκδοθεί και είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ή έχουν εφαρμοστεί, νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας εφαρμόστηκαν με συνέπεια για τις χρήσεις 2022 και 2021 λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ όπως αυτές περιγράφονται στην ενότητα 2.1.1 (α) «Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία την 1 Ιανουαρίου 2022». Επιπλέον, όπου είναι απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα χρήση.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης, οι οποίες επηρεάζουν τα λογιστικά υπόλοιπα των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα υπόλοιπα των εσόδων και εξόδων της περιόδου αναφοράς. Παρά το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στη βέλτιστη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τις τρέχουσες συνθήκες και γεγονότα, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν.

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€). Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί στο πλησιέστερο εκατομμύριο. Τα αθροίσματα των στοιχείων που παρατίθενται στις σημειώσεις μπορεί να μην συμφωνούν ακριβώς με τα σύνολα που παρουσιάζονται.

Εκτιμήσεις για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Η επιχειρηματική στρατηγική και οι δραστηριότητες της Εταιρείας συνδέονται με αυτές της τραπεζικής θυγατρικής της, Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία («Τράπεζα»). Σε αυτό το πλαίσιο, η διοίκηση παρακολουθεί στενά την κεφαλαιακή θέση και την ρευστότητα της Τράπεζας, καθώς και τους συνδεδεμένους κινδύνους, τις αβεβαιότητες και τους παράγοντες περιορισμού των κινδύνων που επηρεάζουν τις δραστηριότητες της. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern), η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο, αξιολογώντας τα ακόλουθα:

Το 2022 χαρακτηρίστηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία, ο οποίος οδήγησε σε μια παγκόσμια - αλλά κυρίως ευρωπαϊκή- ενεργειακή κρίση, εντείνοντας τις ήδη υπάρχουσες πληθωριστικές πιέσεις και αυξάνοντας την οικονομική αβεβαιότητα και τις διακυμάνσεις στην παγκόσμια οικονομία και τις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές. Εντούτοις, η ανάκαμψη μετά την πανδημία συνεχίστηκε για δεύτερο συνεχόμενο έτος στην Ελλάδα, με την αύξηση του ΑΕΠ της να υπεραποδίδει εκείνης των περισσότερων εταίρων της στην

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), η ελληνική οικονομία μεγεθύνθηκε με ετήσιο ρυθμό 5,9% το 2022, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Εεπ), σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της (Φεβρουάριος 2023), να εκτιμά τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2022 στο 5,5% και του 2023 στο 1,2%. Ο πληθωρισμός, υπολογιζόμενος βάσει της μέσης ετήσιας μεταβολής 12 μηνών του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), αυξήθηκε στο 9,3% το 2022 σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, κυρίως ως αποτέλεσμα των αναταράξεων στην προσφορά (επιπλέον λόγω της ανόδου των τιμών της ενέργειας, των τροφίμων και των πρώτων υλών, των συνεχών αναταράξεων στην εφοδιαστική αλυσίδα και των αυξήσεων των ονομαστικών μισθών) παράλληλα με την ραγδαία μεταπανδημική ανάκαμψη της εγχώριας και της εξωτερικής ζήτησης. Η Εεπ αναμένει πτώση του πληθωρισμού στο 4,5% το 2023 και περαιτέρω αποκλιμάκωση στο 2,4% το 2024. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το μέσο μηνιαίο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 12,4% το 2022 από 14,8% το 2021, ενώ ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) στην πιο πρόσφατη μελέτη του (Ιανουάριος 2023) αναμένει συρρίκνωση του ποσοστού ανεργίας στο 11,5% το 2023. Στο δημοσιονομικό πεδίο, σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2023, το πρωτογενές ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αναμενόταν να παρουσιάσει έλλειμμα 1,6% του ΑΕΠ το 2022 (σύμφωνα με πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, το έλλειμμα μπορεί να διαμορφωθεί περίπου στο 1% του ΑΕΠ ή και χαμηλότερα) και πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ το 2023 (από έλλειμμα 5% του ΑΕΠ το 2021). Ο λόγος του δημοσίου χρέους ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί στο 168,9% και στο 159,3% το 2022 και το 2023 αντίστοιχα (2021: 194,5%). Οι προαναφερθείσες προβλέψεις δύνανται να μεταβληθούν στην περίπτωση πιθανών δυσμενών διεθνών εξελίξεων οι οποίες μπορεί να έχουν επιπτώσεις στις τιμές της ενέργειας και άλλων αγαθών, στα επιτόκια, στην εξωτερική και την εσωτερική ζήτηση, δημιουργώντας την ανάγκη για τη λήψη πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων στήριξης.

Η βουλγαρική οικονομία αναπτύχθηκε κατά 3,4% το 2022 (2021: 7,6%), με βάση τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βουλγαρίας, ενώ ο μέσος πληθωρισμός ήταν 15,3% το 2022 (2021: 3,3%). Σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της Εεπ (Φεβρουάριος 2023), ο ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ στη Βουλγαρία αναμένεται στο 1,4% το 2023, ενώ κατά το ίδιο έτος ο ΕνΔΤΚ αναμένεται στο 7,8%. Αντίστοιχα, ο ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ στην Κύπρο προβλέπεται στο 5,8% το 2022 και 1,6% το 2023 (2021: 6,6%), ενώ ο ΔΤΚ εκτιμάται σε 8,1% το 2022 και 4% το 2023 (2021: 2,3%).

Σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες που έχει παρουσία ο Όμιλος αναμένεται να δοθεί από τη χρηματοδότηση της ΕΕ, κατά κύριο λόγο μέσω του Προγράμματος “Next Generation EU” (NGEU) και του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) 2021–2027, δηλαδή του μακροχρόνιου Πρϋπολογισμού της ΕΕ. Η Ελλάδα θα λάβει από την ΕΕ πόρους πλέον των € 30,5 δις (€ 17,8 δις σε επιδοτήσεις και € 12,7 δις σε δάνεια) έως το 2026 από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ, Recovery and Resilience Facility – RRF) για να χρηματοδοτήσει έργα και δράσεις που περιγράφονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), με τίτλο «Ελλάδα 2.0». Προκαταβολή ύψους € 4 δις εκταμειώθηκε τον Αύγουστο 2021, και οι δύο πρώτες τακτικές δόσεις ύψους € 3,6 δις έκαστη τον Απρίλιο 2022 και τον Ιανουάριο 2023 αντίστοιχα. Στην Ελλάδα αντιστοιχούν επίσης περίπου € 40 δις από τον ΠΔΠ 2021–2027. Στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής, παρότι οι καθαρές αγορές ομολόγων στο πλαίσιο του εκτάκτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Program – PEPP) τερματίστηκαν στο τέλος του Μαρτίου 2022, όπως είχε προγραμματιστεί, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα συνεχίσει να επανεπενδύει τα κεφάλαια από τίτλους που λήγουν τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024, συμπεριλαμβανομένων αγορών Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) επιπλέον της αξίας αυτών που λήγουν. Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, σύμφωνα με τη σταθερή προσήλωσή του στο ρόλο του για την εξασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, έχει προχωρήσει σε έξι γύρους αυξήσεων των επιτοκίων (τον Ιούλιο, τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και τον Δεκέμβριο του 2022, τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023), αυξάνοντας τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ κατά 350 μονάδες βάσης συνολικά, ενώ ενέκρινε και ένα νέο εργαλείο νομισματικής πολιτικής (το «Transmission Protection Instrument – TPI») με σκοπό την αποτροπή του κατακερματισμού της αγοράς κρατικών ομολόγων. Τέλος, μετά τη λήξη των ειδικών όρων και προϋποθέσεων που ίσχυαν για το πρόγραμμα TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) την 23 Ιουνίου 2022, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να αξιολογεί πως οι στοχευμένες δανειοδοτικές πράξεις συνεισφέρουν στη νομισματική πολιτική της.

Το 2022, το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), προχώρησε στην έκδοση εννέα ομολόγων διαφόρων λήξεων (5ετών, 10ετών, 15ετών και 20ετών) αντλώντας συνολικά € 8,3 δις από τις διεθνείς χρηματαγορές. Την 17 Ιανουαρίου 2023, ο ΟΔΔΗΧ εξέδωσε ένα 10ετές ομόλογο ύψους € 3,5 δις με απόδοση 4,279% και πιο πρόσφατα, την 29 Μαρτίου 2023, ο ΟΔΔΗΧ εξέδωσε ένα 5ετές ομόλογο ύψους € 2,5 δις με απόδοση 3,919%. Στο τέλος του 2022, τα ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου ξεπερνούσαν τα € 30 δις και μέχρι τον Φεβρουάριο 2023 η αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας βρισκόταν μία βαθμίδα κάτω της επενδυτικής σύμφωνα με τρεις από τους τέσσερις μεγάλους οίκους που είναι αναγνωρισμένοι από την ΕΚΤ (DBRS Morningstar: BB (high), S&P Ratings, Fitch Ratings: BB+).

Σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές για τους επόμενους 12 μήνες, οι κυριότεροι μακροοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες στην Ελλάδα και στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης έχουν ως ακολούθως: (α) ο συνεχιζόμενος πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

και οι επιπτώσεις του στην περιφερειακή και παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια, καθώς επίσης και στην ευρωπαϊκή και ελληνική οικονομία, (β) μια συνέχιση του τρέχοντος κύματος πληθωριστικών πιέσεων με επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση, την απασχόληση, τα δημόσια οικονομικά, τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων, το εξωτερικό εμπόριο και την ποιότητα ενεργητικού των τραπεζών, καθώς και τυχόν κοινωνικές και πολιτικές επιπτώσεις που μπορεί αυτά να επιφέρουν, (γ) οι τρέχουσες καθώς και οι διαφαινόμενες μελλοντικές αυξήσεις επιτοκίων διεθνώς και ιδιαίτερα στην ευρωζώνη, οι οποίες ενδέχεται να ασκήσουν ανοδικές πιέσεις στο κόστος δανεισμού του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ιδίως των υπερχρεωμένων δανειοληπτών, να αποθαρρύνουν τις επενδύσεις, να αυξήσουν τη μεταβλητότητα στις χρηματοπιστωτικές αγορές και να οδηγήσουν τις οικονομίες σε επιβράδυνση ή ακόμα και προσωρινή ύφεση, (δ) η συνέχιση και επέκταση στην ευρωζώνη της πρόσφατης αναταραχής στον χρηματοπιστωτικό τομέα, επηρεάζοντας την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και με ενδεχόμενο αντίκτυπο στο ύψος των υπό διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και στην ρευστότητα, (ε) οι συνέπειες από την πιθανή περικοπή ή διακοπή των μέτρων στήριξης της κυβέρνησης κατά της ενεργειακής κρίσης στην ανάπτυξη, στην απασχόληση και στην εξυπηρέτηση του χρέους των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, (στ) τα διαρκώς υψηλά ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και η προοπτική να εξελιχθούν ξανά σε δομικό χαρακτηριστικό του μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, (ζ) η ικανότητα αξιοποίησης των πόρων του NGEU και του ΠΔΠ και η προσέλκυση νέων επενδύσεων στη χώρα, (η) η αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και ιδιωτικοποιήσεων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και τα ορόσημα του ΤΑΑ και να ενισχυθούν η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα, (θ) η καθυστέρηση στην υλοποίηση των προγραμματισμένων μεταρρυθμίσεων, των έργων και των δημοσιονομικών στόχων του Προϋπολογισμού στην Ελλάδα λόγω του ενδεχόμενου το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών του 2023 να οδηγήσει σε αδυναμία ή καθυστέρηση σχηματισμού κυβέρνησης με ισχυρή κοινοβουλευτική πλειοψηφία, (ι) οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην εγγύς περιοχή, (ια) η εξέλιξη της πανδημίας Covid-19 και η πιθανότητα εμφάνισης νέων μεταλλάξεων της Covid-19, που θα είχαν περαιτέρω επιπτώσεις στην οικονομική ανάκαμψη, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και το διεθνές εμπόριο με την παράταση των δυσλειτουργιών στην παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού, και (ιβ) η επιδείνωση των φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι επιπτώσεις τους στο ΑΕΠ, την απασχόληση, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και τη βιώσιμη ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Η επέλευση των ανωτέρω κινδύνων θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στο δημοσιονομικό σχεδιασμό του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς θα μπορούσε να επιβραδύνει τον αναμενόμενο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, στη ρευστότητα, στην ποιότητα του ενεργητικού, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών. Η Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη την πρόσφατη τραπεζική αναταραχή σε ορισμένες αγορές, πραγματοποίησε μια προληπτική εσωτερική επανεξέταση του επιχειρηματικού μοντέλου της Eurobank για να επιβεβαιώσει τη διατήρηση της ανθεκτικότητάς του σε τέτοιες πιθανές εξωτερικές αναταράξεις και διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι το εν λόγω μοντέλο υποστηρίζεται επαρκώς από ορθές επιχειρηματικές πρακτικές, διαφοροποιημένες δραστηριότητες και συνετές μεθόδους διαχείρισης κινδύνου. Η εδραίωση της σταθερότητας του επιχειρηματικού μοντέλου λειτουργίας του Ομίλου αντικατοπτρίζεται επίσης περαιτέρω, μεταξύ άλλων, από τη χρηματοοικονομική του θέση και τις επιδόσεις του όπως αναλύονται παρακάτω. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό, χρηματοοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο καθώς και την πορεία των βασικών δεικτών αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού του (Key Performance Indicators - KPIs). Επίσης, έχει αυξήσει το επίπεδο ετοιμότητάς του ως προς τη λήψη αποφάσεων, πρωτοβουλιών και διαμόρφωση πολιτικών για την προστασία του κεφαλαίου και της ρευστότητάς του καθώς και την εκπλήρωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο για την περίοδο 2023-2025.

Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, σε επίπεδο Ομίλου, τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους ανήλθαν σε € 1.330 εκατ. (2021: € 328 εκατ.), εκ των οποίων € 212 εκατ. (2021: € 143 εκατ.) αφορούν στις διεθνείς δραστηριότητες. Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη, εξαιρουμένου του κέρδους από την πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank ποσού € 230,5 εκατ. (μετά φόρου) και των εξόδων αναδιάρθρωσης ποσού € 75 εκατ. (μετά φόρου), ανήλθαν σε € 1.174 εκατ. (2021: € 424 εκατ.). Η καθαρή ζημία για την εταιρία ανήλθε σε € 8 εκατ. (2021: € 55 εκατ. κέρδος). Οι δείκτες συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας (CAD) και κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 19,2% (31 Δεκεμβρίου 2021: 16,1%) και 16% (31 Δεκεμβρίου 2021: 13,7%) αντίστοιχα την 31 Δεκεμβρίου 2022. Τον Ιανουάριο 2023, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) ξεκίνησε την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για το 2023 η οποία θα παρέχει πολύτιμη πληροφορία για την ανθεκτικότητα του Ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου, συμπεριλαμβανομένων των 4 Ελληνικών συστημικών τραπεζών, στο τρέχον αβέβαιο και μεταβαλλόμενο μακροοικονομικό περιβάλλον, καλύπτοντας την περίοδο 2023-2025. Η EAT αναμένεται να δημοσιεύσει τα αποτελέσματα της άσκησης στο τέλος Ιουλίου του 2023.

Όσον αφορά την ποιότητα του ενεργητικού, την 31 Δεκεμβρίου 2022, το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) του Ομίλου, μετά την ταξινόμηση του υποκείμενου χαρτοφυλακίου δανείων του project “Solar” ως κατεχόμενο προς πώληση και

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

λοιπών ενεργειών, διαμορφώθηκε σε € 2,3 δις (31 Δεκεμβρίου 2021: € 2,8 δις), οδηγώντας το δείκτη των NPE στο 5,2% (31 Δεκεμβρίου 2021: 6,8%), ενώ ο δείκτης κάλυψης των NPE διαμορφώθηκε στο 74,6% (31 Δεκεμβρίου 2021: 69,2%).

Όσον αφορά τη ρευστότητα, την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι καταθέσεις του Ομίλου αυξήθηκαν σε € 57,2 δις (31 Δεκεμβρίου 2021: € 53,2 δις), ενώ η χρηματοδότηση από τις στοχευμένες πράξεις μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (targeted longer-term refinancing operations - TLTRO III) μειώθηκε κατά €2,9 δις και διαμορφώθηκε σε € 8,8 δις (31 Δεκεμβρίου 2021: € 11,7 δις). Κατά τη διάρκεια του έτους, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior preferred) ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. και η Εταιρεία ολοκλήρωσε την έκδοση ενός ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 (Tier 2) ποσού € 300 εκατ. Πιο πρόσφατα, τον Ιανουάριο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior preferred) ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. Η αύξηση των υψηλής ποιότητας άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου οδήγησε τον αντίστοιχο δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) σε 173% (31 Δεκεμβρίου 2021: 152%).

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, αναγνωρίζοντας τους γεωπολιτικούς, μακροοικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα και λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες σχετικά με (α) τις προοπτικές ανάπτυξης στην Ελλάδα και στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για το τρέχον και τα επόμενα έτη, που υποστηρίζονται επίσης από την αξιοποίηση της ήδη εγκεκριμένης χρηματοδότησης της ΕΕ κυρίως μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), και (β) την ικανότητα του Ομίλου για δημιουργία κερδών προ προβλέψεων, την ποιότητα ενεργητικού, την επάρκεια κεφαλαίων, και τη θέση ρευστότητας, έκρινε ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας μπορούν να συνταχθούν με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern).

2.1.1 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

(α) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία την 1 Ιανουαρίου 2022

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις σε πρότυπα όπως εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ, που είναι σχετικές με την Εταιρεία, είναι σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2022:

ΔΠΧΑ 3, Τροποποιήσεις, Παραπομπή στο Εννοιολογικό Πλαίσιο

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» επικαιροποίησαν μία παραπομπή στην έκδοση του Εννοιολογικού Πλαισίου που είναι σε ισχύ, ενώ προστέθηκε μία απαίτηση σχετικά με τις υποχρεώσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία», όπου ο αποκτών εφαρμόζει το ΔΛΠ 37 για να καθορίσει εάν κατά την ημερομηνία απόκτησης υφίσταται παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθοντικών γεγονότων. Επιπροσθέτως, εάν μία εισφορά εμπίπτει στην Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΑ 21 'Εισφορές', ο αποκτών, εφαρμόζει την ΕΔΔΠΧΑ 21 ώστε να καθορίσει εάν το γεγονός που δημιουργεί την υποχρέωση να πληρωθεί αυτή η εισφορά υφίσταται κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Επιπλέον, οι εκδοθείσες τροποποιήσεις προσέθεσαν μία νέα παράγραφο στο ΔΠΧΑ 3 ώστε να διευκρινιστεί ότι τα ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για αναγνώριση στην περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων, κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Ετήσιες βελτιώσεις των ΔΠΧΑ 2018-2020: ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 16

Οι βελτιώσεις εισάγουν σημαντικές αλλαγές σε αρκετά πρότυπα. Οι τροποποιήσεις που είναι σχετικές με τις δραστηριότητες της Εταιρείας παρουσιάζονται παρακάτω:

Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» διευκρινίζει τις αμοιβές που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο τεστ του 10% σχετικά με την αξιολόγηση αποαναγνώρισης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Οι αμοιβές που περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση είναι μόνο αυτές που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ του δανειολήπτη (οικονομική οντότητα) και του δανειστή, συμπεριλαμβανομένων αμοιβών που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν είτε από τον δανειολήπτη είτε από τον δανειστή για λογαριασμό του άλλου. Η τροποποίηση έχει μελλοντική εφαρμογή σε ρυθμίσεις και ανταλλαγές που λαμβάνουν χώρα κατά την ημερομηνία ή μεταγενέστερα αυτής που η εταιρεία εφαρμόζει για πρώτη φορά την τροποποίηση.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 16 'Μισθώσεις' αφαιρεί από το πρότυπο την επεξήγηση σχετικά με την αποζημίωση για τις βελτιώσεις μισθίου, για να αποτρέψει πιθανή σύγχυση σχετικά με το χειρισμό των κινήτρων για μισθώσεις.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 37, Τροποποίηση, Επαχθείς Συμβάσεις - Κόστη Εκπλήρωσης Σύμβασης

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία» διευκρινίζει ότι τα άμεσα κόστη που σχετίζονται με την εκπλήρωση μίας σύμβασης, περιλαμβάνουν τα πρόσθετα κόστη καθώς και μια κατανομή από τα υπόλοιπα κόστη που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση της σύμβασης. Τα γενικά και διοικητικά κόστη δεν σχετίζονται άμεσα με τις συμβάσεις και εξαιρούνται εκτός εάν χρεώνονται ρητά στον αντισυμβαλλόμενο βάσει της σύμβασης.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

(β) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων που δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Εταιρεία

Ένα πλήθος τροποποιήσεων σε υπάρχοντα πρότυπα θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2022, δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ε.Ε., ή η Εταιρεία δεν τα έχει υιοθετήσει νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους. Αυτά που ενδέχεται να είναι σχετικά με την Εταιρεία έχουν ως ακολούθως:

ΔΛΠ 8, Τροποποιήσεις, Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» εισήγαγαν τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων ενώ περιλαμβάνουν και άλλες τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 οι οποίες πρόκειται να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να διαχωρίσουν τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις από τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές.

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν (α) πώς οι λογιστικές πολιτικές σχετίζονται με τις λογιστικές εκτιμήσεις: i) εξηγώντας ότι οι λογιστικές εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών και ii) καθιστώντας τον ορισμό των λογιστικών πολιτικών πιο σαφή και περιεκτικό, (β) ότι η επιλογή μίας τεχνικής εκτίμησης ή αποτίμησης και ο καθορισμός των παραμέτρων που θα χρησιμοποιηθούν, αποτελούν λογιστική εκτίμηση.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να επηρεάσει τις οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 "Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων" και ΔΠΧΑ Δήλωση Πρακτικής Νο 2: Γνωστοποιήσεις Λογιστικών Πολιτικών (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023)

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων» ώστε να απαιτήσει από τις οικονομικές οντότητες να γνωστοποιούν τις ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές τους αντί για τις σημαντικές λογιστικές πολιτικές τους.

Σύμφωνα με το ΣΔΛΠ, η πληροφόρηση για τις λογιστικές πολιτικές κρίνεται ουσιώδης εάν όταν ληφθεί υπόψη σε συνδυασμό με τις λοιπές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μια οικονομική οντότητα, μπορεί εύλογα να επηρεάσει τις αποφάσεις των βασικών χρηστών των οικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, που ελήφθησαν με βάση τις καταστάσεις αυτές.

Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν, πώς μια οικονομική οντότητα μπορεί να εντοπίσει ουσιώδης πληροφόρηση στις λογιστικές πολιτικές, ενώ παρατίθενται παραδείγματα πιθανών περιπτώσεων ουσιώδους πληροφόρησης για τις λογιστικές πολιτικές. Επίσης, η τροποποίηση στο ΔΛΠ 1, διευκρινίζει ότι η μη ουσιώδης πληροφόρηση σχετικά με την λογιστική πολιτική μπορεί να μην γνωστοποιηθεί. Ωστόσο, εάν γνωστοποιηθεί, δεν θα πρέπει να επισκιάζει την ουσιώδη πληροφόρηση για την λογιστική πολιτική. Προκειμένου να υποστηρίξει αυτή την τροποποίηση το Συμβούλιο, ανέπτυξε σχέδιο καθοδήγησης και παραδείγματα ώστε να εξηγήσει και να υποδείξει την εφαρμογή της «διαδικασία αξιολόγησης των τεσσάρων βημάτων της ουσιώδους πληροφόρησης» όπως περιγράφεται στην Δήλωση Πρακτικής Νο.2 των ΔΠΧΑ «Κρίσεις Ουσιώδους Πληροφόρησης» στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών, για την υποστήριξη των τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να επηρεάσει τις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 12, Τροποποιήσεις, Αναβαλλόμενη Φορολογία σχετιζόμενη με Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η εξαίρεση αρχικής αναγνώρισης όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος», δεν ισχύει για συναλλαγές όπως οι μισθώσεις και οι υποχρεώσεις παροπλισμού που, κατά την αρχική αναγνώριση τους, δημιουργούν ισόποσες φορολογήσιμες και εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές. Συνεπώς, για τέτοιους είδους συναλλαγές, μία εταιρεία απαιτείται να αναγνωρίσει την σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση, με την αναγνώριση της αναβαλλόμενης

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

φορολογική απαίτησης να υπόκειται στα κριτήρια ανακτησιμότητας του ΔΛΠ 12. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται την ή μετά την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 1, Τροποποιήσεις, Ταξινόμηση Υποχρεώσεων σε Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οι τροποποιήσεις οι οποίες δημοσιεύτηκαν τον Ιανουάριο 2020 επηρεάζουν μόνο την παρουσίαση των υποχρεώσεων στον ισολογισμό και παρέχουν διευκρινίσεις ως προς τον ορισμό του δικαιώματος αναβολής διακανονισμού μίας υποχρέωσης, ενώ ταυτόχρονα αποσαφηνίζουν ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, θα πρέπει να βασίζεται σε δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η αξιολόγηση που διενεργείται στη λήξη της περιόδου αναφοράς σχετικά με την ταξινόμηση των υποχρεώσεων, δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες που δημιουργούνται ως προς το εάν η οικονομική οντότητα θα εξασκήσει το δικαίωμα της να αναβάλλει τον διακανονισμό μίας υποχρέωσης. Διευκρινίστηκε επίσης από το ΣΔΛΠ ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, από μία οικονομική οντότητα, δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν εκείνα τα δικαιώματα μετατροπής που αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Τον Οκτώβριο 2022, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τις «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με Συμφωνίες (Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1)» που περιλαμβάνει οδηγίες όσον αφορά τις έννοιες της ταξινόμησης (Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες), παρουσίασης και γνωστοποίησης σχετικά με τις υποχρεώσεις μίας οικονομικής οντότητας, για τις οποίες το δικαίωμα για αναβολή του διακανονισμού για τουλάχιστον 12 μήνες υπόκειται στην τήρηση συγκεκριμένων συνθηκών μετά την περίοδο αναφοράς. Οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ορίζουν πως οι σχετικές συμφωνίες που απαιτείται να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του χρέους κατά την ημερομηνία αναφοράς ως Βραχυπρόθεσμο ή Μακροπρόθεσμο. Αντί αυτού, οι τροποποιήσεις ορίζουν πως απαιτείται η γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με αυτές τις συμφωνίες στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

2.2 Βασικές λογιστικές αρχές

2.2.1 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Επενδύσεις σε θυγατρικές, περιλαμβανομένων και των συμμετοχών που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινό έλεγχο, λογίζονται σε κόστος μείον τυχόν συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Το κόστος συμμετοχής είναι η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε, δηλαδή το ποσό των μετρητών που καταβλήθηκε ή των μετοχών που εκδόθηκαν, ή αν αυτό δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εύλογη αξία του τιμήματος που λήφθηκε μαζί με το κόστος που σχετίζεται άμεσα με την συναλλαγή.

Ως εξαίρεση στην παραπάνω αρχή επιμέτρησης, όταν η Εταιρεία μεταφέρει μια υφιστάμενη εταιρεία του Ομίλου ή επιχειρηματικό κλάδο σε μια νέα θυγατρική που συστάθηκε γι' αυτόν το σκοπό μέσω μια συναλλαγής με ανταλλαγή μετοχών που δεν έχει εμπορική ουσία, η επένδυση της Εταιρείας στη νεοσυσταθείσα εταιρεία αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία της εταιρείας που μεταφέρθηκε.

Η λίστα με τις θυγατρικές της Εταιρείας παρέχεται στη σημ. 10.

2.2.2 Ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη/ζημιές) που προκύπτουν κατά το διακανονισμό των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

2.2.3 Κατάσταση αποτελεσμάτων

(i) Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου ή, σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην λογιστική αξία προ απομείωσης ή στη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων αντίστοιχα. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, η Εταιρεία υπολογίζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο.

Ο υπολογισμός του πραγματικού επιτοκίου περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγών, και κάθε επαύξηση ή έκπτωση. Το κόστος συναλλαγών περιλαμβάνει επιπλέον έξοδα τα οποία συνδέονται άμεσα με την απόκτηση ή έκδοση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης.

Το αποσβέσιμο κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων είναι το ποσό στο οποίο επιμετρώνται κατά την αρχική αναγνώριση, αφαιρώντας αποπληρωμές κεφαλαίου, προσθέτοντας ή αφαιρώντας σωρευμένες αποσβέσεις που έχουν υπολογιστεί με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (όπως περιγράφεται παραπάνω) και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αφαιρώντας τις προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η λογιστική αξία προ απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ισούται με το αποσβέσιμο κόστος του προ απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η Εταιρεία υπολογίζει τα έσοδα και έξοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου στην προ απομείωσης λογιστική αξία των μη απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (ανοίγματα σε Στάδιο 1 και 2) και αντίστοιχα στο αποσβέσιμο κόστος των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο Στάδιο 3, η Εταιρεία υπολογίζει τα έσοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) επί του αποσβέσιμου κόστους των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού προσαρμοσμένο με τις προβλέψεις των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Εάν το στοιχείο του ενεργητικού σταματήσει να θεωρείται πιστωτικά απομειωμένης αξίας, το EIR εφαρμόζεται εκ νέου στην προ προβλέψεων λογιστική αξία.

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους παρουσιάζονται ξεχωριστά στη κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα στα καθαρά έσοδα από τόκους.

(ii) Αμοιβές και προμήθειες

Οι αμοιβές και προμήθειες που εισπράττονται ή καταβάλλονται και οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης περιλαμβάνονται στο πραγματικό επιτόκιο.

Τα λοιπά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, αναγνωρίζονται στην πάροδο του χρόνου καθώς οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται στον πελάτη, στον βαθμό που θεωρείται πολύ πιθανό ότι δεν θα προκύψει σημαντικός αντιλογισμός του ποσού του εσόδου που αναγνωρίστηκε. Οι αμοιβές που προκύπτουν από συναλλαγές αναγνωρίζονται κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή που διενεργούνται οι εν λόγω συναλλαγές.

2.2.4 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση του παγίου. Έξοδα μεταγενέστερα της ημερομηνίας κτήσης ενσωματώνονται στο κόστος του παγίου, μόνο όταν η Εταιρεία είναι πιθανό να έχει οικονομικά οφέλη στο μέλλον και είναι δυνατή η αξιόπιστη μέτρηση της αξίας του παγίου. Όταν προκύπτουν έξοδα επισκευών και συντήρησης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης βάσει της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων, προκειμένου να μειωθεί το κόστος κτήσης των παγίων στην τελική υπολειπόμενη αξία τους.

2.2.5 Λογισμικά προγράμματα

Το κόστος που σχετίζεται με τη συντήρηση υφιστάμενων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν προκύπτει. Το κόστος που σχετίζεται με την ανάπτυξη αναγνωρίσιμων λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από την Εταιρεία αναγνωρίζεται

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

ως άυλο πάγιο στοιχείο όταν αναμένεται ότι τα στοιχεία αυτά θα επιφέρουν οφέλη τα οποία μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα. Τα λογισμικά προγράμματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί από την Εταιρεία αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο.

2.2.6 Απομείωση σε θυγατρικές εταιρείες

Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι οι επενδύσεις της σε θυγατρικές ενδέχεται να απομειωθούν λαμβάνοντας υπόψη τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές πηγές πληροφοριών, όπως η καθαρή θέση σε σύγκριση με την λογιστική αξία της κάθε οντότητας, καθώς και μελλοντικές εξελίξεις στον οικονομικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται. Επιπροσθέτως, η είσπραξη μερισμάτων από θυγατρικές, αποτελεί επίσης μια ενδεχόμενη αιτία που μπορεί να υποδηλώνει την απομείωση των αντίστοιχων επενδύσεων. Ειδικότερα, όταν εισπράττεται μέρισμα από θυγατρικές, της Εταιρείας, εξετάζεται επίσης αν αυτό το μέρισμα υπερβαίνει το συνολικό αποτέλεσμα της θυγατρικής, για την περίοδο που ανακοινώθηκε το μέρισμα, προκειμένου να καθοριστεί εάν υπάρχει ένδειξη απομείωσης,

Εάν υπάρχει ένδειξη απομείωσης, η Εταιρεία εκτιμά το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης.

Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία.

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές, για τις οποίες αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης σε προηγούμενες χρήσεις, εξετάζονται για πιθανή αναστροφή αυτής της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

2.2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, ελέγχονται για ενδείξεις απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς λαμβάνοντας υπόψη τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές πηγές πληροφοριών, όπως μία σημαντική μείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου και στοιχεία ότι η οικονομική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου είναι ή θα είναι χειρότερη από την αναμενόμενη. Όταν κάποια γεγονότα ή μεταβολές σε συνθήκες υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο ανάμεσα στην εύλογη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου μείον το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης του. Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα χαμηλότερα επίπεδα όπου μπορούν να προσδιοριστούν ξεχωριστές ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, για τα οποία έχει αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης σε προηγούμενες περιόδους, εξετάζονται για πιθανό αντιλογισμό της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

2.2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού – Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Η Εταιρεία ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου διαχείρισης αυτών των στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Κατά συνέπεια, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες επιμέτρησης: αποσβέσιμο κόστος, εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) ή εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος ("AC")

Η Εταιρεία κατατάσσει και επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και επιπλέον δεν προσδιορίζεται ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

(α) το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect" - HTC) και

(β) βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία του ενεργητικού αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής και εισπραχθέντων προμηθειών που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

χρηματοοικονομικών στοιχείων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR), (όπως περιγράφεται στην σημ. 2.2.3).

Τα έσοδα από τόκους, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την παύση αναγνώρισης και οι μεταβολές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από στοιχεία του ενεργητικού ταξινομημένα στο αποσβέσιμο κόστος, περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση

Η Εταιρεία μπορεί να επιλέξει να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα συμμετοχικό τίτλο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση. Αυτός ο χαρακτηρισμός, εάν επιλεγεί, γίνεται κατά την αρχική αναγνώριση και ανά τίτλο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα μέσα, περιλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται, καταχωρούνται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν επαναταξινομούνται στη συνέχεια στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα μερίσματα που εισπράττονται καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL")

Η Εταιρεία ταξινομεί και επιμετρά όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν ταξινομούνται σε αποσβέσιμο κόστος ή στη εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Κατά συνέπεια, αυτή η κατηγορία επιμέτρησης περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχονται βάσει των μοντέλων διακράτησης για είσπραξη (HTC) αλλά αποτυγχάνουν στην αξιολόγηση SPPI, συμμετοχικούς τίτλους που δεν προσδιορίζονται ως επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και στοιχεία του ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε FVTPL αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και τυχόν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν λόγω μεταβολών στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου και συμβατικών χαρακτηριστικών

Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία διαχειρίζεται μια ομάδα στοιχείων του ενεργητικού για να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Δηλαδή, αν ο σκοπός της Εταιρείας είναι μόνο να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές από τα στοιχεία του ενεργητικού, να πραγματοποιήσει ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού ή να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές καθώς και ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Επιπρόσθετα, το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζεται μετά την συγκέντρωση των στοιχείων του ενεργητικού σε ομάδες (επιχειρηματικές γραμμές), η διαχείριση των οποίων γίνεται με παρόμοιο τρόπο, αντί για τον καθορισμό σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Ο καθορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου πραγματοποιείται από τα βασικά μέλη της Διοίκησης σύμφωνα με το λειτουργικό μοντέλο της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο διαχείρισης των στοιχείων του ενεργητικού για τη δημιουργία ταμειακών ροών, τους στόχους και τον τρόπο παρακολούθησης και απεικόνισης της απόδοσης κάθε χαρτοφυλακίου και οποιαδήποτε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με το ιστορικό πωλήσεων και της στρατηγικής μελλοντικών πωλήσεων, όπου είναι εφαρμόσιμο.

Κατά συνέπεια, κατά την ανωτέρω αξιολόγηση, η Εταιρεία εξετάζει ορισμένους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που συνδέονται με την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και του τρόπου αξιολόγησης και διαχείρισης αυτών των κινδύνων, της σχετικής αποζημίωσης προσωπικού και της συχνότητας, του όγκου και των λόγων για τις πωλήσεις του παρελθόντος, καθώς και τις προσδοκίες για τις μελλοντικές πωλήσεις.

Τύποι επιχειρηματικών μοντέλων

Τα επιχειρηματικά μοντέλα της Εταιρείας εμπίπτουν σε δύο κατηγορίες, οι οποίες είναι ενδεικτικές των βασικών στρατηγικών που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία κερδών.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη (HTC) έχει ως στόχο τη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Οι πωλήσεις σε αυτό το μοντέλο παρακολουθούνται και μπορούν να πραγματοποιηθούν για λόγους που δεν είναι συμβατοί με το εν λόγω επιχειρηματικό μοντέλο. Ειδικότερα, πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που σχετίζονται με την αύξηση του πιστωτικού κινδύνου καθώς και πωλήσεις που γίνονται κοντά στη λήξη του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρούνται συμβατές με το σκοπό διακράτησης για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ανεξάρτητα από τη συχνότητα και την αξία τους. Πωλήσεις που πραγματοποιούνται για άλλους λόγους δύναται να θεωρηθούν συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο, όπως πωλήσεις για τις ανάγκες ρευστότητας

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

σε οποιοδήποτε σενάριο ακραίων καταστάσεων ή πωλήσεις που πραγματοποιούνται για τη διαχείριση υψηλού επιπέδου συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου. Αυτές οι πωλήσεις παρακολουθούνται και αξιολογούνται ανάλογα με τη συχνότητα και την αξία τους ώστε να καθοριστεί εάν είναι συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο.

Τα λοιπά επιχειρηματικά μοντέλα περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού των οποίων η διαχείριση και επιμέτρηση γίνεται σε εύλογη αξία, καθώς και χαρτοφυλάκια που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς.

Η Εταιρεία διενεργεί την επαναξιολόγηση των επιχειρηματικών της μοντέλων τουλάχιστον ετησίως, ή νωρίτερα εάν προκύψει η ανάγκη αξιολόγησης λόγω πωλήσεων ή εάν υπάρχουν αλλαγές στην στρατηγική της Εταιρείας ή στις κύριες δραστηριότητες της.

Αξιολόγηση χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών

Για να επιμετρηθεί ένα χρηματοπιστωτικό μέσο στο αποσβέσιμο κόστος, οι συμβατικοί όροι του πρέπει να δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Κατά την αξιολόγηση εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, η Εταιρεία εξετάζει κατά πόσο οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού μέσου είναι συμβατοί με μια βασική δανειακή σύμβαση, δηλαδή ο τόκος περιλαμβάνει μόνο το αντάλλαγμα για την διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο, λοιπούς βασικούς κινδύνους δανεισμού και ένα περιθώριο κέρδους. Κατά την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, αξιολογείται εάν αυτό περιέχει συμβατικούς όρους που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα των συμβατικών ταμειακών ροών με τρόπο που να μην είναι συμβατός με την παραπάνω προϋπόθεση. Όταν οι συμβατικοί όροι εισάγουν έκθεση σε κίνδυνο ή μεταβλητότητα που είναι ασύμβατοι με μια βασική δανειακή σύμβαση, το σχετικό χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται ότι αποτυγχάνει στην αξιολόγηση του SPPI και ως εκ τούτου θα επιμετρηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση του SPPI, η Εταιρεία εξετάζει την ύπαρξη διαφόρων χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, συμβατικά συνδεδεμένων όρων, όρων σε ό,τι αφορά πρόωρες αποπληρωμές, αναβαλλόμενες πληρωμές τόκων επί των οποίων δε λογίζεται πρόσθετος τόκος, δικαιωμάτων επέκτασης της διάρκειας του χρέους και μετατροπής του σε μετοχικό κεφάλαιο, όρων που εισάγουν μόχλευση, συμπεριλαμβανομένων πληρωμών συνδεδεμένων με την πορεία ενός δείκτη και χαρακτηριστικών που μεταβάλλουν τις συμβατικές χρηματοροές εάν ο δανειολήπτης επιτύχει συγκεκριμένους στόχους, περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης (ESG) και οι οποίοι ορίζονται συμβατικά.

Επιπροσθέτως, για σκοπούς της αξιολόγησης SPPI, η κατάταξη ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δεν επηρεάζεται αν ο αντίκτυπος κάποιου συμβατικού όρου στις ταμειακές ροές είναι ήσσονος σημασίας. Επιπλέον, ένα χαρακτηριστικό συμβατικών ταμειακών ροών θεωρείται από την Εταιρεία ότι δεν είναι «πραγματικό» (non-genuine) όταν επηρεάζει τις ταμειακές ροές μόνο στην περίπτωση που προκύψει κάποιο εξαιρετικά σπάνιο, ιδιαίτερα ασυνήθιστο και καθόλου πιθανό γεγονός. Σε αυτήν την περίπτωση, το χαρακτηριστικό αυτό των συμβατικών ταμειακών ροών δεν επηρεάζει την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Εταιρεία αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές του εκπνέουν ή τα δικαιώματα είσπραξης αυτών των ταμειακών ροών μεταβιβάζονται μέσω οριστικής πώλησης που ουσιαστικά έχει ως αποτέλεσμα την μεταβίβαση όλων των κινδύνων και των ωφελειών που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Επιπροσθέτως, ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αποαναγνωρίζεται ακόμη και αν τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών διακρατούνται αλλά ταυτοχρόνως η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει τις εισπραχθείσες ταμειακές ροές χωρίς ουσιαστική καθυστέρηση ('pass through agreement') ή εάν ουσιαστικά οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες ούτε μεταβιβάζονται ούτε διατηρούνται αλλά η Εταιρεία έχει μεταφέρει τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Ο έλεγχος έχει μεταφερθεί, εάν και μόνον αν, ο αποδέκτης έχει πρακτικώς την δυνατότητα να πωλήσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο σύνολό του σε ένα τρίτο και είναι σε θέση να ασκήσει αυτή τη δυνατότητα μονομερώς και χωρίς να επιβάλλει πρόσθετους περιορισμούς στη μεταφορά.

Κατά την από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του εισπραχθέντος τιμήματος (περιλαμβανομένου κάθε νεοαποκτηθέντος στοιχείου του ενεργητικού μείον κάθε νέας αναληφθείσας υποχρέωσης), αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Τροποποιήσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε αποαναγνώριση

Επιπροσθέτως, από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές τροποποιούνται και η τροποποίηση θεωρείται τόσο σημαντική ώστε το αρχικό χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να από-αναγνωριστεί και να αναγνωριστεί ένα καινούργιο. Η Εταιρεία αναγνωρίζει το τροποποιημένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ως «νέο χρηματοοικονομικό στοιχείο» σε εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνοντας οποιαδήποτε επιλέξιμα κόστη της συναλλαγής και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του παλιού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση.

2.2.9 Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Εταιρεία αναταξινομεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μόνο όταν αλλάζει το επιχειρηματικό του μοντέλο για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Γενικά, μια αλλαγή στο επιχειρηματικό μοντέλο αναμένεται να είναι σπάνια και συμβαίνει όταν η Εταιρεία ξεκινά ή παύει να ασκεί μια δραστηριότητα που είναι σημαντική για τις λειτουργικές δραστηριότητές του. Στο σπάνιο γεγονός όπου υπάρχει αλλαγή του υπάρχοντος επιχειρηματικού μοντέλου, η νέα αξιολόγηση εγκρίνεται από τις αρμόδιες επιτροπές της Εταιρείας και η αλλαγή παρουσιάζεται κατάλληλα στο επιχειρηματικό και προϋπολογιστικό πλάνο της Εταιρείας.

Οι αλλαγές στην πρόθεση της Εταιρείας που σχετίζονται με συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (ακόμη και υπό συνθήκες σημαντικών μεταβολών στις συνθήκες της αγοράς) και η μη ύπαρξη προσωρινά μιας συγκεκριμένης αγοράς χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, δε θεωρούνται από την Εταιρεία αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο.

Η αναταξινόμηση εφαρμόζεται με μελλοντική ισχύ, συνεπώς τα κέρδη ή ζημιές που έχουν αναγνωρισθεί προγενέστερα της ημερομηνίας αναταξινόμησης (συμπεριλαμβανομένων ζημιών απομείωσης) ή οι τόκοι δεν αναμορφώνονται.

2.2.10 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις - Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Η Εταιρεία κατηγοριοποιεί τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβέσιμο κόστος.

Οι χρηματοοικονομικές αυτές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία μειωμένη κατά τα έξοδα συναλλαγής που μπορούν να καταλογιστούν έκδοση αυτών των υποχρεώσεων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) (όπως περιγράφεται στην σημ. 2.2.3 παραπάνω).

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει. Όταν η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση της Εταιρείας αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο με ουσιωδώς διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιωδώς, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης και η όποια διαφορά προκύπτει αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η Εταιρεία θεωρεί ότι οι όροι είναι ουσιωδώς διαφορετικοί, όταν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών σύμφωνα με τους νέους όρους, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε αμοιβών που πληρώθηκαν καθαρών από αμοιβές που ελήφθησαν προεξοφλημένες χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Αν μια ανταλλαγή χρεωστικών τίτλων ή τροποποίηση όρων αντιμετωπιστεί λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιήθηκε αναγνωρίζεται ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας επί της εξόφλησης. Αν η ανταλλαγή ή τροποποίηση δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιείται αναπροσαρμόζει τη λογιστική αξία της υποχρέωσης και αποσβένεται κατά την εναπομένουσα διάρκεια της τροποποιημένης υποχρέωσης.

Ομοίως, όταν η Εταιρεία επαναγοράζει οποιαδήποτε χρεωστικά μέσα που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία, λογιστικοποιεί αυτές τις συναλλαγές ως διαγραφή χρέους.

2.2.11 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων είναι η τιμή που θα λαμβανόταν κατά την πώληση ενός στοιχείου ενεργητικού ή κατά τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης, σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων, στην κύρια, ή, ελλείψει αυτής, στην πλέον

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

συμφέρουσα αγορά όπου η Εταιρεία έχει πρόσβαση, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης αντανακλά τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων.

Η Εταιρεία επιμετράει την εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου, χρησιμοποιώντας την επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε μία ενεργό αγορά για το χρηματοοικονομικό αυτό μέσο, όταν αυτή είναι διαθέσιμη. Μία αγορά θεωρείται ενεργός εάν οι συναλλαγές για το στοιχείο ενεργητικού ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης. Όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη επίσημη χρηματιστηριακή τιμή, σε μία ενεργό αγορά, τότε η Εταιρεία χρησιμοποιεί άλλες τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν την χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη για την τιμολόγηση μία συναλλαγής.

Η Εταιρεία έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί μέσες τιμές αγοράς ως ένα πρακτικό μέσο επιμέτρησης της εύλογης αξίας εντός του περιθωρίου ζήτησης-προσφοράς.

Η βέλτιστη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή συναλλαγής, δηλαδή η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε ή λήφθηκε, εκτός εάν η Εταιρεία θεωρεί ότι η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση διαφέρει από την τιμή συναλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση, εφόσον η εύλογη αξία αποδεικνύεται από διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά για πανομοιότυπο στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση (δηλ. τιμή Επιπέδου 1) ή βάσει τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας κατά την αρχική αναγνώριση και της τιμής συναλλαγής αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά. Στην περίπτωση κατά την οποία η εύλογη αξία αποδεικνύεται βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μη παρατηρήσιμα δεδομένα, τότε το χρηματοοικονομικό μέσο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία προσαρμοσμένη ώστε να αναβάλλει την αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων της διαφοράς ανάμεσα στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και την τιμή συναλλαγής ('day one gain or loss'). Στη συνέχεια το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημιά αποσβένεται με κατάλληλο τρόπο κατά τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή αναγνωρίζεται νωρίτερα εφόσον υπάρξει διαθέσιμη διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά ή παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς ή όταν το χρηματοοικονομικό μέσο πουληθεί.

Όλα τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις, των οποίων η εύλογη αξία επιμετράται ή γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται εντός της ιεραρχίας εύλογης αξίας, με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την συνολική επίτευξη της επιμέτρησης.

Για στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση, η Εταιρεία αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός της ιεραρχίας εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου εντός του οποίου η μεταφορά χρηματοοικονομικού μέσου πραγματοποιήθηκε.

2.2.12 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Εταιρεία αναγνωρίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) που αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στην πιστωτική ποιότητα από την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αποτελούν μία σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανακλά τη διαχρονική αξία του χρήματος.

Κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων, η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών, που είναι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από γεγονότα αδυναμίας πληρωμής που είναι πιθανό να συμβούν μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες. Στη συνέχεια, για τα χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση, αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, η οποία προκύπτει από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά κατά την αναμενόμενη διάρκεια του μέσου.

Οι προβλέψεις απομείωσης για τις απαιτήσεις που παρουσιάζονται στα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού επιμετρώνται πάντα στο ποσό που ισούται με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους σύμφωνα με την απλοποιημένη προσέγγιση. Για όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία υπολογίζονται προβλέψεις απομείωσης, εφαρμόζεται η γενική προσέγγιση τριών σταδίων.

Κατά συνέπεια, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση τριών σταδίων που βασίζεται στην έκταση της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού μέσου:

- Στάδιο 1 – Όταν δεν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου, αναγνωρίζεται ένα ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου. Οι

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου χρηματοοικονομικού μέσου ή ομάδας χρηματοοικονομικών μέσων αντιπροσωπεύουν ένα μέρος των ζημιών που θα αναγνωρίζονταν καθ' όλη τη διάρκεια τους, οι οποίες προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά εντός των επόμενων 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς και είναι ίσες με τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών καθ' όλη τη διάρκεια τους, λόγω πιθανών ζημιολόγων γεγονότων εντός των επόμενων 12 μηνών. Μη πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση, καθώς και αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού μετά από ουσιαστές σημαντική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση, ταξινομούνται αρχικώς στο Στάδιο 1.

- Στάδιο 2 – Όταν σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική του αναγνώριση, αλλά δε θεωρείται ότι βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης, περιλαμβάνεται στο Στάδιο 2. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου αντιπροσωπεύουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από όλα τα πιθανά συμβάντα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια του.
- Στάδιο 3 – Στο παρόν Στάδιο περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ότι έχουν υποστεί γεγονός αθέτησης. Όπως και στο Στάδιο 2, η πρόβλεψη για τις πιστωτικές ζημιές αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται πιστωτικά απομειωμένο όταν έχουν συμβεί ένα ή περισσότερα γεγονότα που έχουν αρνητική επίπτωση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της εν λόγω έκθεσης:

- Ο δανειολήπτης αντιμετωπίζει σημαντική δυσκολία στην εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων.
- Υπήρξε παραβίαση της σύμβασης, όπως αθέτηση ή καθυστέρηση πληρωμών.
- Η Εταιρεία, για οικονομικούς ή συμβατικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη, έχει προχωρήσει σε διευκόλυνση ή διευκολύνσεις που η Εταιρεία δεν θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση.
- Υπάρχει πιθανότητα ο δανειολήπτης να περιέλθει σε διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση.

Για τους επενδυτικούς τίτλους, η Εταιρεία καθορίζει τον κίνδυνο αδυναμίας πληρωμής χρησιμοποιώντας μια βαθμίδα εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης. Η Εταιρεία, χαρακτηρίζει τους χρεωστικούς τίτλους ως πιστωτικά απομειωμένους εάν η εσωτερική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου αντιστοιχεί στην διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's) ή η εξωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου την ημερομηνία αναφοράς αντιστοιχεί σε διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's) και η εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση δεν είναι διαθέσιμη.

Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) και κατανομή σε στάδια

Ο προσδιορισμός του εάν μια πρόβλεψη απομείωσης θα πρέπει να βασίζεται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές διάρκειας 12 μηνών ή σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, εξαρτάται από το αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία αξιολογεί κατά πόσο ο κίνδυνος αθέτησης για την αναμενόμενη υπολειπόμενη διάρκεια του ανοίγματος έχει αυξηθεί σημαντικά έναντι του αναμενόμενου κινδύνου αθέτησης που υπολογίστηκε στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά την αρχική αναγνώριση.

Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου για τους επενδυτικούς τίτλους πραγματοποιείται σε ατομική βάση και βασίζεται στον αριθμό των βαθμίδων της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχει υποβαθμιστεί ο χρεωστικός τίτλος από την ημερομηνία αρχικής του αναγνώρισης.

Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, το οποίο κατατάσσεται στο Στάδιο 2 λόγω της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, θα επαναταξινομηθεί στο Στάδιο 1, εφόσον δεν πληροί πλέον κανένα από τα κριτήρια του Σταδίου 2.

Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μεταφέρεται από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2, όταν τα κριτήρια βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκε ως πιστωτικά απομειωμένο, δεν ισχύουν πλέον.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών/ Βασικές παράμετροι προσδιορισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται στις καμπύλες της πιθανότητας αθέτησης (probability of default - PD), της ζημιάς ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (loss given default - LGD) και της έκθεσης κατά την αθέτηση (exposure at default - EAD). Γενικά, αυτές οι παράμετροι βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα συγκεκριμένης χρονικής στιγμής (point-in-time) και παρατηρήσεις που προέρχονται από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Για τους επενδυτικούς τίτλους, οι πιθανότητες αθέτησης (probability of default - PD) λαμβάνονται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης που χρησιμοποιούν μεθοδολογίες αξιολόγησης κινδύνου, μεγιστοποιώντας τη χρήση αντικειμενικών μεταβλητών και δεδομένα αγοράς. Η Εταιρεία ορίζει εσωτερικά αναπτυγμένες πιστωτικές διαβαθμίσεις σε κάθε εκδότη/αντισυμβαλλόμενο βάσει αυτών των PDs. Στις περιπτώσεις αντισυμβαλλόμενων που δεν υπάρχει τέτοια διαθέσιμη πληροφορία, η Εταιρεία ορίζει PDs χρησιμοποιώντας εσωτερικά μοντέλα.

Η έκθεση κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD) είναι μια εκτίμηση χρηματοδοτικού ανοίγματος σε μια μελλοντική ημερομηνία αθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες μεταβολές του ανοίγματος μετά την ημερομηνία αναφοράς

Για τα ομόλογα επενδυτικού χαρτοφυλακίου, η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) βασίζεται κυρίως σε ιστορικά δεδομένα τα οποία προκύπτουν από έρευνες οίκων αξιολόγησης αλλά επίσης μπορεί να καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες αναμενόμενες υποχρεώσεις του οφειλέτη καθώς και το μακροοικονομικό περιβάλλον.

Επιπροσθέτως, στη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) λαμβάνονται υπόψη η προτεραιότητα του χρεωστικού τίτλου, τυχόν εξασφαλίσεις του οφειλέτη ή οποιαδήποτε άλλης μορφής κάλυψη.

Παρουσίαση της πρόβλεψης απομείωσης

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, η πρόβλεψη απομείωσης μειώνει την λογιστική τους αξία στον ισολογισμό. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται στη γραμμή «Ζημιές από απομείωση».

Διαγραφές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Όταν η Εταιρεία δεν έχει πια εύλογες προσδοκίες για ανάκτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εξ ολοκλήρου ή μερικώς, μειώνει άμεσα την λογιστική του αξία προ πρόβλεψης εξ ολοκλήρου ή μερικώς έναντι της πρόβλεψης απομείωσης του. Τα ποσά που έχουν διαγραφεί θεωρούνται από-αναγνωρισμένα. Υπόλοιπα τα οποία είχαν διαγραφεί και ανακτήθηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο μειώνουν το ύψος της ζημιάς απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.13 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο.

(i) Τρέχουσα φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών υπολογίζεται με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και τον φορολογικό συντελεστή που ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη.

(ii) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται στο σύνολό του, με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), επί των προσωρινών διαφορών που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται όταν αναμένεται ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο έναντι του οποίου οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Το λογιστικό υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στον βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ανάκτηση ολόκληρης ή μέρους της απαίτησης. Κάθε τέτοια μείωση αντλιογίζεται στο βαθμό που καθίσταται πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα. Η Εταιρεία αναγνωρίζει τις μη λογιστικοποιημένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού, όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτές οι ζημιές.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις**(iii) Αβέβαιες φορολογικές θέσεις**

Η Εταιρεία προσδιορίζει κι αξιολογεί όλες τις σημαντικές φορολογικές της θέσεις, συμπεριλαμβανομένων κι αυτών που τυχόν ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, για όλες τις φορολογικές χρήσεις που υπόκεινται σε αξιολόγηση (ή όταν η εκδίκαση της υπόθεσης βρίσκεται σε εξέλιξη) από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Κατά την εκτίμηση των φορολογικών θέσεων, η Εταιρεία αξιολογεί όλα τα αποδεικτικά στοιχεία (εγκύκλιοι του υπουργείου οικονομικών, μεμονωμένες δικαστικές αποφάσεις, φορολογική νομοθεσία, παλαιότερες διοικητικές πρακτικές, γνωμοδοτήσεις που άπτονται φορολογικών και νομικών θεμάτων, κλπ.) στο βαθμό που αυτά είναι κατάλληλα για τα δεδομένα και τις συνθήκες της υπό εξέταση συναλλαγής/υπόθεσης της Εταιρείας.

Επιπροσθέτως, οι εκτιμήσεις σε ό,τι αφορά την αναγνώριση πρόβλεψης έναντι πιθανής δυσμενούς εξέλιξης των φορολογικών θέσεων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από γνωμοδοτήσεις που λαμβάνονται από εσωτερικούς και εξωτερικούς νομικούς συμβούλους. Για φορολογικές υποθέσεις οι οποίες ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, η Εταιρεία, για κάθε συναλλαγή ξεχωριστά, ή συνολικά ως ομάδα, ανάλογα με το ποια προσέγγιση εκτιμά καλύτερα το πιθανό αποτέλεσμα κάνοντας χρήση της μεθόδου της «αναμενόμενης αξίας» (σταθμισμένης βάσει πιθανοτήτων), σχηματίζει: (α) πρόβλεψη για εισπρακτέα φορολογική απαίτηση η οποία αφορά ποσό που έχει ήδη αναγνωριστεί και καταβληθεί ως φόρος εισοδήματος, αλλά η εκδίκαση του εκκρεμεί, ή (β) υποχρέωση για ποσά φόρων που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Η Εταιρεία παρουσιάζει στον ισολογισμό του όλα τα αβέβαια ποσά φόρου ως τρέχουσες ή αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις.

Η Εταιρεία, κατά γενικό κανόνα, έχει επιλέξει να αποκτή ένα «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό», το οποίο εκδίδεται αφού πραγματοποιηθεί ο φορολογικός έλεγχος από τον ίδιο τακτικό ελεγκτή ή την ελεγκτική εταιρεία που ελέγχει και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό και τη σχετική φορολογική νομοθεσία, παρατίθενται στη σημ. 8.

2.2.14 Παροχές στο προσωπικό**(i) Βραχυπρόθεσμες παροχές**

Βραχυπρόθεσμες παροχές στους εργαζόμενους είναι αυτές που αναμένεται να εκκαθαριστούν στο σύνολό τους εντός δώδεκα μηνών μετά το τέλος της ετήσιας περιόδου αναφοράς κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες και αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά την διάρκεια που αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται.

(ii) Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις

Η Εταιρεία παρέχει ορισμένα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών. Οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλει η Εταιρεία επενδύονται και τοποθετούνται σε ειδικές κατηγορίες χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπάλληλοι, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του προγράμματος, συμμετέχουν στην απόδοση των ανωτέρω επενδύσεων. Οι εισφορές της Εταιρείας αναγνωρίζονται ως έξοδο στη χρήση κατά την οποία καταβάλλονται.

(iii) Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Η Εταιρεία παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών βάσει του κανονιστικού πλαισίου. Σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, η Εταιρεία σχηματίζει υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για υπαλλήλους που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή βασίζεται στα έτη υπηρεσίας, ξεκινώντας από την ημερομηνία από την οποία η υπηρεσία του εργαζόμενου αρχικά οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα και μέχρι την ημερομηνία όπου η περαιτέρω υπηρεσία δεν οδηγεί σε σημαντικά ποσά επιπλέον παροχής και των απολαβών των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης. Το ποσό της υποχρέωσης σχηματίζεται βάσει αναλογιστικής μελέτης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Η υποχρέωση της αποζημίωσης εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Το νόμισμα και οι όροι λήξης των ομολόγων που χρησιμοποιούνται είναι σύμφωνα με το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης για την Εταιρεία αναγνωρίζονται απευθείας στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης την περίοδο που προκύπτουν και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Ο τόκος στην υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και το κόστος υπηρεσίας που αποτελείται από το τρέχων κόστος υπηρεσίας, το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών και τα κέρδη/ ζημιές διακανονισμού της υποχρέωσης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Για τον υπολογισμό της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, η Εταιρεία επιπλέον λαμβάνει υπόψη πιθανές αποχωρήσεις προσωπικού προ της κανονικής συνταξιοδότησης βάσει των όρων προηγούμενων προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου.

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία είναι πληρωτέες όταν η απασχόληση του εργαζομένου τερματίζεται από την Εταιρεία πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, όταν ένας εργαζόμενος δέχεται προσφορά παροχών σε αντάλλαγμα για τον οικειοθελή τερματισμό της απασχόλησής του (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δίνονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου της Εταιρείας). Η Εταιρεία αναγνωρίζει παροχές εξόδου από την υπηρεσία το συντομότερο μεταξύ των παρακάτω ημερομηνιών: (α) όταν η Εταιρεία δεν έχει τη δυνατότητα να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και (β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει το κόστος μίας αναδιάρθρωσης που περιλαμβάνει την πληρωμή των παροχών εξόδου από την υπηρεσία. Σε περίπτωση που μία προσφορά γίνεται για να ενθαρρύνει την οικειοθελή αποχώρηση, οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία επιμετρώνται βάσει του αριθμού των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχτούν την προσφορά. Παροχές εξόδου από την υπηρεσία που καθίστανται καταβλητέες σε περισσότερο από 12 μήνες από το τέλος της περιόδου αναφοράς προεξοφλούνται σε παρούσα αξία.

(iv) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)

Η Διοίκηση της Εταιρείας περιοδικά και κατά βούληση, ανταμείβει με μετρητά (bonus) τους υπαλλήλους με υψηλή απόδοση. Παροχές σε μετρητά (bonus), οι οποίες απαιτούν μόνο την έγκριση της Διοίκησης, αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά τη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους της Εταιρείας.

(v) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Η Διοίκηση της Εταιρείας ανταμείβει περιοδικά και κατά βούληση τους υπαλλήλους με δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Οι παροχές σε μετοχές που δε συνδέονται με την απόδοση των υπαλλήλων, κατοχυρώνονται κατά την περίοδο στην οποία χορηγούνται. Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που συνδέονται με την επίτευξη ορισμένων στόχων και τη συμπλήρωση ορισμένου χρόνου υπηρεσίας, κατοχυρώνονται μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού κατά την περίοδο κατοχύρωσης αυτών, με ισόποση πίστωση στα κεφάλαια, δηλαδή χωρίς επίπτωση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας. Το τελικό ποσό που αναγνωρίζεται ως έξοδο βασίζεται στον αριθμό των παροχών που ικανοποιούν τις σχετικές προϋποθέσεις υπηρεσίας και απόδοσης που δεν σχετίζονται με την αγορά, κατά την ημερομηνία κατοχύρωσης.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας ένα προσαρμοσμένο μοντέλο αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετρώνεται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στην ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής.

Για τις παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους με προϋποθέσεις που δεν αφορούν την κατοχύρωση τους, η εύλογη αξία των παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους κατά την ημερομηνία παραχώρησης αποτυπώνει και αυτές τις προϋποθέσεις και δεν υπάρχει προσαρμογή για τις διαφορές ανάμεσα στα αναμενόμενα και τα πραγματικά αποτελέσματα.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης και την έκδοση νέων μετοχών, οι εισπράξεις μετά την αφαίρεση σχετικών εξόδων συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

Τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών που παραχωρεί η Εταιρεία σε υπαλλήλους εταιρειών του Ομίλου λογιστικοποιούνται ως εισφορά από την Εταιρεία προς εκείνες τις εταιρείες, αυξάνοντας το κόστος συμμετοχής σε αυτές.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

2.2.15 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη της Εταιρείας περιλαμβάνουν:

- (α) την οικονομική οντότητα που ασκεί έλεγχο πάνω στην Εταιρεία και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται, ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από αυτή την οικονομική οντότητα, καθώς και τα βασικά μέλη της Διοίκησης αυτής και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα,
- (β) την οικονομική οντότητα που ασκεί σημαντική επιρροή στην Εταιρεία και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται από αυτήν την οικονομική οντότητα,
- (γ) τα βασικά μέλη της Διοίκησης της Εταιρείας, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα,
- (δ) τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες της Εταιρείας,
- (ε) τις θυγατρικές εταιρείες, και
- (στ) προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία που έχουν συσταθεί προς όφελος των εργαζομένων της Εταιρείας.

Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συγκεντρωτική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

2.2.16 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, ο διακανονισμός της οποίας και το ποσό αυτής μπορούν να εκτιμηθούν με αξιοπιστία και απαιτεί την εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικό όφελος.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται, για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που αφορούν το ποσό μιας τέτοιας δαπάνης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και αναπροσαρμόζονται προκειμένου να αντιπροσωπεύουν την καλύτερη δυνατή εκτίμηση. Αν μεταγενέστερα δεν είναι πλέον πιθανό ότι για να διακανονιστεί η δέσμευση θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, τότε η πρόβλεψη αντιλογίζεται.

2.2.17 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές και προνομιούχες μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης κοινών μετοχών ή δικαιωμάτων, μετά από φόρους, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια αφαιρετικά του προϊόντος έκδοσης.

Η διανομή μερισμάτων αναγνωρίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, όταν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και ληφθούν οι απαραίτητες εποπτικές εγκρίσεις, όπου απαιτούνται.. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι ενδοεταιρικές μη-ταμειακές διανομές που αποτελούν συναλλαγές μεταξύ οικονομικών οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας με βάση τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που διανεμήθηκαν.

Όταν η Εταιρεία αγοράζει τις μετοχές της (ίδιες μετοχές) το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι την ακύρωση, επανέκδοση ή πώληση των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές πωλούνται ή επανεκδίδονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

2.2.18 Υβριδικά κεφάλαια

Οι υβριδικοί τίτλοι που εκδίδονται από την Εταιρεία, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια όταν δεν υπάρχει συμβατική υποχρέωση να κομιστούν στον κάτοχο τους ταμειακά διαθέσιμα ή κάποιο άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού. Τα επιπρόσθετα έξοδα που προκύπτουν από την έκδοση νέων υβριδικών τίτλων καταχωρούνται στην καθαρή θέση ως μείωση του προϊόντος της έκδοσης, μετά από φόρους.

Η διανομή μερίσματος στους κατόχους υβριδικών τίτλων, αναγνωρίζεται ως μείωση της καθαρής θέσης της Εταιρείας, κατά την ημερομηνία που αναγνωρίζονται ως πληρωτέα.

Όταν η Εταιρεία αγοράζει υβριδικούς τίτλους που εκδίδει, το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση που πωλούνται ή ακυρώνονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις**2.2.19 Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες**

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί μέσω μίας συναλλαγής πώλησης αντί μέσω συνεχούς χρήσης. Ένα μη κυκλοφορούν στοιχείο ενεργητικού ταξινομείται ως κατεχόμενο προς πώληση, όταν είναι διαθέσιμο προς άμεση πώληση στην παρούσα κατάσταση του, υπόκειται σε όρους συνήθεις για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων ενεργητικού και η πώληση θεωρείται πολύ πιθανή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η διοίκηση έχει δεσμευτεί να πραγματοποιήσει την πώληση και ενεργώς προωθεί την πώληση του περιουσιακού στοιχείου σε μία τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία. Η πώληση επιπλέον αναμένεται να πληροί τις προϋποθέσεις αναγνώρισης ως ολοκληρωμένη πώληση εντός ενός έτους από την ημερομηνία της ταξινόμησης. Πριν από την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση, τα στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται εκ νέου σύμφωνα με το σχετικό λογιστικό πρότυπο.

Τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση κατόπιν αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων πωλήσεως. Η ζημιά η οποία προκύπτει από την ανωτέρω επιμέτρηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και μπορεί να αντλιογιστεί μελλοντικά. Όταν η ζημιά αφορά ομάδα στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση, αυτή κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας.

Η Εταιρεία παρουσιάζει τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες σε ξεχωριστή γραμμή στην κατάσταση αποτελεσμάτων εάν ένα τμήμα των δραστηριοτήτων της έχει πωληθεί ή έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενο προς πώληση και:

- (α) Αντιπροσωπεύει μία ξεχωριστή σημαντική δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή λειτουργίας,
 - (β) Είναι μέρος ενός μοναδικού σχεδίου πώλησης μίας ξεχωριστής σημαντικής δραστηριότητας ή γεωγραφικής περιοχής λειτουργίας
- Τα κέρδη ή ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν τα κέρδη ή ζημιές προ φόρων από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, τα κέρδη ή ζημιές προ φόρων λόγω πώλησης των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ή λόγω επιμέτρησης αυτών στην εύλογη αξία, αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και το φόρο των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων. Κατά την ταξινόμηση, ενός τμήματος των δραστηριοτήτων της Εταιρείας ως μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα, η Εταιρεία αναμορφώνει τα στοιχεία των προηγούμενων περιόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.20 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν στοιχεία όπως μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες που δεν υπόκεινται σε περιορισμούς και απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας, η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που ενδέχεται να επηρεάσουν τα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις, κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους και τις γνωστοποιήσεις που τις συνοδεύουν. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στις παρούσες συνθήκες, σε ιστορικά στοιχεία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες, με βάση τις παρούσες συνθήκες, θεωρούνται λογικές. Κάθε αναθεώρηση των εκτιμήσεων, αναγνωρίζεται μελλοντικώς.

Οι πιο σημαντικές περιοχές στις οποίες η Εταιρεία ασκεί εκτιμήσεις και παραδοχές κατά την εφαρμογή των λογιστικών της πολιτικών παρατίθενται παρακάτω:

3.1 Ζημιές απομείωσης επενδυτικών τίτλων

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) του ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης της Κατηγορίας 2 (Tier 2) απαιτεί από τη Διοίκηση να εφαρμόζει κρίση σχετικά με τις παραμέτρους κινδύνου που χρησιμοποιούνται κατά τον υπολογισμό τους και την αξιολόγηση του κατά πόσο έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) από την αρχική αναγνώριση. Αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται σε λογικά ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια και βασισμένη πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία. Ένας βαθμός αβεβαιότητας περιλαμβάνεται στην πραγματοποίηση των εκτιμήσεων λόγω χρησιμοποίησης παραδοχών που μπορεί να είναι υποκειμενικές και ευαίσθητες στους παράγοντες κινδύνου.

Συγκεκριμένα, αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται σε εξατομικευμένη βάση λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των βαθμίδων της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχει υποβαθμιστεί ο επενδυτικός τίτλος από την ημερομηνία αρχικής του αναγνώρισης, ενώ η πιθανότητα αθέτησης (PD) που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών λαμβάνεται από διεθνή οίκο αξιολόγησης χρησιμοποιώντας μεθοδολογίες κινδύνου που μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων μεταβλητών και δεδομένων της αγοράς. Επιπλέον, η ζημιά ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης που χρησιμοποιείται βασίζεται σε ιστορικά δεδομένα διεθνών οίκων

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

αξιολόγησης, τα οποία παρουσιάζουν τις ανακτήσεις σε τέτοια μέσα λαμβάνοντας υπόψη την ιεραρχία του χρηματοοικονομικού μέσου.

Αλλαγές στις μεθόδους μέτρησης που χρησιμοποιήθηκαν και τις παραδοχές που επισημάνθηκαν θα είχαν σημαντική επίδραση στο αποτέλεσμα των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η Εταιρεία επικυρώνει ανεξάρτητα όλες τα βασικές παράμετρος προσδιορισμού και τις υποκείμενες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, χρησιμοποιώντας αξιόπιστες πηγές.

3.2 Ζημίες απομείωσης από επενδύσεις σε θυγατρικές

Η Εταιρεία αξιολογεί για απομείωση τη συμμετοχή της σε θυγατρικές εταιρείες σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, όπως περιγράφεται στη σημ. 2.2.6. Εάν υπάρχει ένδειξη απομείωσης, η Εταιρεία πραγματοποιεί άσκηση απομείωσης συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της επένδυσης στη θυγατρική με το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο προσδιορίζεται ως το υψηλότερο μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσης, βάσει λογικών και βάσιμων πληροφοριών. Ο υπολογισμός του ανακτήσιμου ποσού συνεπάγεται την άσκηση κρίσης κατά την επιλογή των κατάλληλων παραμέτρων, όπως το προεξοφλητικό επιτόκιο και το ρυθμό ανάπτυξης.

3.3 Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρεία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της αντίστοιχης υποχρέωσης. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για θέματα που ενδεχομένως ανακύβουν από φορολογικούς ελέγχους, βάσει των εκτιμήσεων για το κατά πόσο αυτά θα επιφέρουν επιπρόσθετους φόρους ή για την έκβαση φορολογικών δικαστικών υποθέσεων. Εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ του τελικού φόρου των ανωτέρω περιπτώσεων και των ποσών που αναγνωρίστηκαν αρχικά, τότε αυτή θα επηρεάσει τις φορολογικές υποχρεώσεις κατά την περίοδο προσδιορισμού του τελικού φόρου.

Επιπρόσθετα, η Εταιρεία αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημίες και οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Συνεπώς, η αναγνώριση των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων περιλαμβάνει την διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση της Εταιρείας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, βάσει της εκτίμησης της Διοίκησης, η Εταιρεία δεν αναμένεται να έχει επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες (σημ. 8).

3.4 Παροχές στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού εξαρτάται από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση με την χρήση διαφόρων παραδοχών, όπως το επιτόκιο προεξόφλησης και οι μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις. Οποιοσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης.

Η Εταιρεία καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων στο τέλος κάθε χρόνου βάση των επιτοκίων εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Το νόμισμα και η διάρκεια των ομολόγων που χρησιμοποιούνται συνάδουν με το νόμισμα και την εκτιμώμενη μέση διάρκεια των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης. Το ποσοστό αύξησης των μισθών βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με μελλοντικό επίπεδο του πληθωρισμού και αντανακλά επίσης το σύστημα ανταμοιβών της Εταιρείας και τις αναμενόμενες συνθήκες της αγοράς.

Οι υπόλοιπες παραδοχές για την υποχρέωση συνταξιοδότησης, όπως οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές μεταβολές του πληθωρισμού, βασίζονται εν μέρει στις εκάστοτε τρέχουσες και αναμενόμενες συνθήκες αγοράς.

Για πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία της Εταιρείας, βλέπε σημ. 13.

3.5 Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Η Εταιρεία χορηγεί στο προσωπικό της και στο προσωπικό των εταιριών του Ομίλου, ως μέρος των απολαβών τους, δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών.

Όσον αφορά τις μετοχές που παραχωρούνται στο προσωπικό, η εύλογη αξία επιμετράται απευθείας βάσει της τιμής της μετοχής προσαρμοσμένης ώστε να λαμβάνει υπόψη τους όρους και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκαν οι μετοχές. Όσον αφορά τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που παραχωρούνται στο προσωπικό, σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές αγοράς, καθώς υπόκεινται σε ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που δεν απαντώνται σε δικαιώματα προαίρεσης που διαπραγματεύονται. Σε αυτή την περίπτωση, η Εταιρεία εκτιμά την εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων που παραχωρούνται χρησιμοποιώντας μια μέθοδο αποτίμησης, η οποία είναι συνεπής με τις γενικά αποδεκτές μεθοδολογίες αποτίμησης.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Η μέθοδος αποτίμησης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που παραχωρήθηκαν στο προσωπικό της Εταιρείας και των εταιριών του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημείωση 16.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

Η Εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του συναλλαγματικού και επιτοκιακού κινδύνου), κίνδυνο ρευστότητας, καθώς και λειτουργικούς κινδύνους.

4.1 Χρηματοοικονομικοί παράγοντες και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Στο πλαίσιο της συνολικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η Εταιρεία έχει προβεί σε μια συμφωνία συνεργασίας (Service Level Agreement – SLA) με την «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία», προκειμένου να λαμβάνει υποστηρικτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλους τους ισχύοντες τομείς διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων (πιστωτικοί κίνδυνοι, κίνδυνοι αγοράς, ρευστότητας και λειτουργικούς κινδύνους) που αναλαμβάνονται από την εταιρεία.

Η στρατηγική διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων της Εταιρείας αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν οι ανωτέρω κίνδυνοι στη χρηματοοικονομική επίδοση, στη χρηματοοικονομική θέση και στις ταμειακές ροές της Εταιρείας.

Οι κύριοι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Εταιρεία έχουν ως εξής:

(α) Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Εταιρεία είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμών του κατά την ημερομηνία λήξης τους. Η Εταιρεία εκτίθεται κυρίως σε ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) (σημ. 9) που έχει εκδοθεί από τη θυγατρική της «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» και διαθέτει € 57 εκατ. καταθέσεις στην τελευταία. Κατά συνέπεια, η συνολική λογιστική αξία των ανωτέρω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προσεγγίζει τη μέγιστη έκθεση της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο.

(β) Κίνδυνος αγοράς

Η εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς, ο οποίος είναι ο κίνδυνος πιθανής ζημιάς λόγω δυσμενών αλλαγών στις μεταβλητές της αγοράς, όπως μεταβολές σε επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Ο επιτοκιακός κίνδυνος της Εταιρείας, ο οποίος προκύπτει κυρίως από τη θέση που κατέχει στα προαναφερθέντα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης και σταθερού επιτοκίου, απαλείφεται με τους προαναφερθέντες τίτλους μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία που έχουν ισοδύναμους όρους.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Εταιρείας είναι σε Ευρώ, επομένως ο συναλλαγματικός κίνδυνος εξαλείφεται.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η ληκτότητα των κύριων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Εταιρείας, που αφορούν στα προαναφερθέντα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης, ταυτίζεται, και οι υποκείμενες ταμειακές ροές είναι οι ίδιες. Κατά συνέπεια, ο κίνδυνος ρευστότητας ή ταμειακών ροών της Εταιρείας εξαλείφεται σημαντικά.

4.2 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος κατηγοριοποιούνται σε ένα από τα τρία επίπεδα ιεραρχίας εύλογης αξίας ανάλογα με το αν η αποτίμησή τους βασίζεται σε παρατηρήσιμα ή μη παρατηρήσιμα δεδομένα, ως ακολούθως:

- Επίπεδο 1 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται βάσει επίσημων τιμών (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά στοιχεία στα οποία η Εταιρεία μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Ενεργή θεωρείται η αγορά στην οποία οι τιμές αυτές είναι άμεσα και σε τακτά χρονικά διαστήματα διαθέσιμες από κάποιο χρηματιστήριο, χρηματιστή, διαπραγματευτή, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία τιμών ή ρυθμιστική αρχή και αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές. Κανένα από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας δεν κατηγοριοποιείται στο Επίπεδο 1 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.
- Επίπεδο 2 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης με δεδομένα, διαφορετικά των επίσημων τιμών του Επιπέδου 1, τα οποία είναι παρατηρήσιμα είτε απευθείας ή έμμεσα, όπως : i) επίσημες τιμές για παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε ενεργές αγορές, ii) επίσημες τιμές για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά μέσα σε αγορές που δεν είναι ενεργές, iii) δεδομένα, εκτός των επίσημων τιμών, που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα, όπως

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων παρατηρήσιμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, επιτόκια προθεσμιακών συμβολαίων ξένου συναλλάγματος, τιμές μετοχών, περιθώρια φερεγγυότητας και τεκμαρτή μεταβλητότητα που λαμβάνονται από διεθνείς οργανισμούς παροχής τιμών αγοράς και iv) άλλα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν είναι σημαντικά για τη συνολική επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 2 περιλαμβάνουν τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (σημ. 9) που έχουν εκδοθεί από τη θυγατρική της, «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» και τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) (σημ. 12) που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία.

- Επίπεδο 3 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης στις οποίες τα σημαντικότερα δεδομένα είναι μη παρατηρήσιμα. Κατά τη συλλογή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων, χρησιμοποιούνται οι καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων της Εταιρείας, ενώ ταυτόχρονα αντανακλώνται οι υποθέσεις των συμμετεχόντων στην αγορά (π.χ. παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο). Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας τα οποία περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας της εύλογης αξίας αφορούν κυρίως στις καταθέσεις όψεως στην «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία».

Η εύλογη αξία των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που έχουν εκδοθεί από την εταιρεία (σημ. 12) προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας τιμές για όμοια χρηματοοικονομικά μέσα σε μη ενεργές αγορές που ελήφθησαν από το Bloomberg και ανήλθε σε € 1.188 εκατ. (2021: € 974 εκατ.). Η εύλογη αξία των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης που έχουν εκδοθεί από τη θυγατρική εταιρεία «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» (σημ.9) και διακρατήθηκαν από την Εταιρεία προσδιορίστηκε βάσει των προαναφερθέντων μέσων, τα οποία έχουν όμοιους όρους έκδοσης, επομένως, ανήλθε επίσης σε € 1.188 εκατ.(2021: € 974) Επιπλέον, η λογιστική αξία των καταθέσεων όψεως της εταιρείας στην «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

5. Καθαρά έσοδα από τόκους

	31 Δεκεμβρίου 2022 € εκατ.	31 Δεκεμβρίου 2021 € εκατ.
Τόκοι έσοδα		
Χρεωστικοί τίτλοι	63	61
	<u>63</u>	<u>61</u>
Τόκοι έξοδα		
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(63)	(61)
	<u>(63)</u>	<u>(61)</u>
Σύνολο	<u>(0)</u>	<u>(0)</u>

Την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα έξοδα τόκων που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων σχετίζονται με τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία, ενώ τα έσοδα τόκων, αντίστοιχου ποσού, σχετίζονται με τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που εκδόθηκαν από την Τράπεζα Eurobank A.E. και διακρατήθηκαν από την Εταιρεία.

6. Λοιπά έσοδα/(έξοδα)

Για την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα λοιπά έσοδα/(έξοδα) που ανέρχονται σε € 3 εκατ. περιλαμβάνουν € 1,7 εκατ. έσοδα από υπηρεσίες πληροφορικής και έσοδα € 1,6 εκατ. που αφορούν σε υπηρεσίες σχετιζόμενες με τα χαρτοφυλάκια δανείων, που παρέχονται στην Τράπεζα.

Για την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα λοιπά έσοδα/(έξοδα), που ανέρχονται σε € 57 εκατ., περιελάμβαναν € 54,4 εκατ. έσοδα προερχόμενα από έσοδα σχετιζόμενα με διανομή σε είδος –«Project Mexico», € 1,7 εκατ. έσοδα από υπηρεσίες πληροφορικής και έσοδα € 1,5 εκατ. που αφορούν σε υπηρεσίες σχετιζόμενες με τα χαρτοφυλάκια δανείων, που παρέχονται στην Τράπεζα. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του «Project Mexico», τον Ιούνιο του 2021, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων (Γ.Σ.) της Τράπεζας Eurobank A.E. (Eurobank) ενέκρινε την διανομή του 95% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης «Mexico» στην Εταιρεία μέσω της μείωσης σε είδος του μετοχικού της κεφαλαίου. Σε συνέχεια της λήψης των σχετικών κανονιστικών εγκρίσεων, η ολοκλήρωση της διανομής σε είδος πραγματοποιήθηκε το Σεπτέμβριο 2021 και είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση του διανεμόμενων τίτλων στην εύλογη αξία τους στον Ισολογισμό της Εταιρείας. Ειδικότερα, η Εταιρεία λογιστικοποίησε τη διανομή σε είδος ως μέρισμα, αναγνωρίζοντας στην κατάσταση αποτελεσμάτων την εύλογη αξία των διανεμόμενων τίτλων € 54 εκατ. Το Σεπτέμβριο 2021, το Δ.Σ. της Εταιρείας ενέκρινε να προχωρήσει η πώληση του 95% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Mexico καθώς και η διαχείριση του χαρτοφυλακίου από τον όμιλο doValue.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Σε συνέχεια της εκπλήρωσης όλων των προϋποθέσεων και έχοντας λάβει όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις, η προαναφερθείσα συναλλαγή πώλησης ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2021.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την συναλλαγή τιτλοποίησης ΜΕΑ (Project «Mexico») παρέχονται στη σημείωση 20 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.

7. Λειτουργικά έξοδα

Κατά τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα λειτουργικά έξοδα ανέρχονται σε € 10 εκατ. (2021: € 9 εκατ.) και αφορούν κυρίως σε α) αμοιβές και έξοδα προσωπικού € 4,1 εκατ. (2021: € 3,7 εκατ.) και β) € 5,2 εκατ. λοιπά διοικητικά έξοδα. (2021: € 5,1 εκατ.). Τα διοικητικά έξοδα περιλαμβάνουν ασφάλιστρα ποσού € 4,5 εκατ. (2021: € 4,4 εκατ.) που αφορούν στην ασφαλιστική κάλυψη κινδύνων που προκύπτουν κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου, περιλαμβανομένης της επαγγελματικής ευθύνης.

8. Φόρος εισοδήματος

Σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, ο φορολογικός συντελεστής για τις νομικές οντότητες στην Ελλάδα, πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν.4172/2013 αναφορικά με τις αποδεκτές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, είναι 22%. Επιπρόσθετα, ο παρακρατούμενος φόρος επί των διανεμόμενων μερισμάτων, πλην των ενδοομιλικών μερισμάτων, είναι 5%. Ειδικότερα, τα ενδοομιλικά μερίσματα απαλλάσσονται, υπό προϋποθέσεις, τόσο του φόρου εισοδήματος όσο και του παρακρατούμενου φόρου.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο φόρος εισοδήματος ανήλθε σε € 5 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1 χιλ.) και αφορά κυρίως σε μη ανακτήσιμο ποσό παρακρατούμενου φόρου για υπηρεσίες πληροφορικής που παρέχονται σε εταιρεία του Ομίλου. Σύμφωνα με την εκτίμηση της Διοίκησης, η Εταιρεία δεν αναμένεται να έχει επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων να μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές και συνεπώς για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Φορολογικό πιστοποιητικό και ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Για τις χρήσεις που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προβλέπεται σε προαιρετική βάση, η λήψη Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού από τις ελληνικές εταιρείες των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις υπάγονται σε υποχρεωτικό έλεγχο. Το εν λόγω πιστοποιητικό, εκδίδεται μετά τη διενέργεια σχετικού φορολογικού ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Η Εταιρεία έχει επιλέξει να λαμβάνει το εν λόγω πιστοποιητικό.

Μετά την ολοκλήρωση το 2022, του φορολογικού ελέγχου της Εταιρείας από τις φορολογικές αρχές για τη φορολογική χρήση 2016, οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της είναι 2017-2022. Η Εταιρεία έχει λάβει φορολογικά πιστοποιητικά χωρίς διατύπωση επιφύλαξης για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις μέχρι το 2021, ενώ για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο φορολογικός έλεγχος από τον εξωτερικό ελεγκτή είναι σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία και τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις, οι εταιρείες για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων από τις Ελληνικές φορολογικές αρχές μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (δηλ. πέντε έτη από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση θα πρέπει να έχει υποβληθεί).

Αναφορικά με τις συνολικές αβέβαιες φορολογικές θέσεις της, η Εταιρεία αξιολογεί όλες τις σχετικές εξελίξεις (δηλ. νομοθετικές αλλαγές, νομολογίες, φορολογικές/νομικές απόψεις, διοικητικές πρακτικές) και σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις.

Μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 η Εταιρεία δεν έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών ποσού € 380 εκατ. (2021: € 378 εκατ.) Η ανάλυση του μη αναγνωρισμένου αναβαλλόμενου φόρου επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών της Εταιρείας ανά έτος ληκτότητας των εν λόγω φορολογικών ζημιών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

	Μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις € εκατ.
Έτη ληκτότητας μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών	
2023	44
2024	62
2025	261
2026	12
2027	1
Σύνολο	380

9. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Το Νοέμβριο 2022, η Eurobank A.E. (Τράπεζα) εξέδωσε ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2), με όρους όμοιους με αυτούς των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που εκδόθηκαν από την Εταιρεία (σημ.12) τα οποία αποκτήθηκαν εξ ολοκλήρου από την τελευταία. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία των ανωτέρω ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης που διακρατήθηκαν από την Εταιρεία και κατηγοριοποιήθηκαν στο αποσβέσιμο κόστος, ανήλθε σε € 297 εκατ.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η συνολική λογιστική αξία των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης που διακρατήθηκαν από την Εταιρεία και κατηγοριοποιήθηκαν στο αποσβέσιμο κόστος, ανήλθε σε € 1.275 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 949 εκατ.), συμπεριλαμβανομένων δεδουλευμένων τόκων ύψους € 32,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,2 εκατ.), € 5,2 εκατ. αναπόσβεστων εξόδων έκδοσης (31 Δεκεμβρίου: μηδέν) και προβλέψης απομείωσης ύψους € 2,7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1,5 εκατ.) (αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12 μηνών). Συγκεκριμένα, κατά την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η εταιρεία αναγνώρισε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων ζημία ποσού € 1,2 εκατ. αναφορικά με πρόβλεψη απομείωσης (2021: € 6,8 εκατ. κέρδος). Η εύλογη αξία των προαναφερθέντων ομολόγων, που εκδόθηκαν από την Τράπεζα και διακρατούνται από την Εταιρεία υπολογίστηκε με βάση επίσημες τιμές αγοράς για τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που εκδόθηκαν από την Εταιρεία (σημ. 12) και ανήλθε σε € 1.188 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 974 εκατ.)

10. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Παρακάτω παρατίθενται οι άμεσες συμμετοχές σε θυγατρικές της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2022:

<u>Επωνυμία εταιρείας</u>	<u>Ποσοστό συμμετοχής</u>	<u>Χώρα εγκατάστασης</u>	<u>Τομέας δραστηριότητας</u>
Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία	100,00	Ελλάδα	Τράπεζα
Be Business Exchanges A.E. Δικτύων Διεταρικών Συναλλαγών και Παροχής Λογιστικών και Φορολογικών Υπηρεσιών	98,01	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου, παροχή λογιστικών, φορολογικών και λοιπών υπηρεσιών

11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ποσού € 5 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 5 εκατ.) περιλαμβάνουν κυρίως (α) € 2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1,9 εκατ.) προπληρωμένα έξοδα κυρίως για ασφάλιστρα, (β) € 1,7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 1 εκατ.) απαιτήσεις για υπηρεσίες πληροφορικής που παρέχονται σε εταιρείες του Ομίλου και τρίτα μέρη, (γ) 0,4 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,3 εκατ.) απαιτήσεις από τον Όμιλο της Fairfax αναφορικά με παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, (δ) € 0,4 εκατ. απαιτήσεις (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,2 εκατ.) αναφορικά με υπηρεσίες σχετιζόμενες με τα χαρτοφυλάκια δανείων, που παρέχονται στην Τράπεζα και (ε) € 0,3 εκατ. αναφορικά με πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,07 εκατ.). Επιπροσθέτως, κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, απαιτήσεις της Εταιρείας από παρακρατούμενους φόρους ποσού € 1,4 εκατ., ισόποσου υπολοίπου την 31 Δεκεμβρίου 2021, εισπράχθηκαν σε μετρητά.

12. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

Τον Νοέμβριο 2022, η Εταιρεία ανακοίνωσε την επιτυχή ολοκλήρωση της έκδοσης ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας (Tier 2) ποσού € 300 εκατ.. Τα εν λόγω ομόλογα λήγουν τον Δεκέμβριο 2032, με δυνατότητα ανάκλησης τον Δεκέμβριο 2027, προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 10% και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου (στην αγορά Euro MTF). Η

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

λογιστική τους αξία την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανήλθε σε € 297 εκατ., συμπεριλαμβανομένων € 5,2 εκατ. αναπόσβεστων εξόδων έκδοσης και € 2,1 εκατ. δεδουλευμένων τόκων. Η εύλογη αξία των προαναφερθέντων ομολόγων, κατά την ανωτέρω ημερομηνία, η οποία προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας τιμές για όμοια χρηματοοικονομικά μέσα σε μη ενεργές αγορές, ανήλθε σε € 302 εκατ.

Τα κεφάλαια από την ανωτέρω έκδοση θα υποστηρίξουν τη στρατηγική του Ομίλου της Eurobank Holdings όσον αφορά τη διαρκή συμμόρφωσή του τελευταίου με τις απαιτήσεις για το συνολικό δείκτη κεφαλαιακής του επάρκειας και θα διατεθούν για τους επιχειρηματικούς σκοπούς της Τράπεζας.

Τον Ιανουάριο 2018, η Eurobank Ergasias προχώρησε στην έκδοση ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) ονομαστικής αξίας € 950 εκατ., σε αντικατάσταση των προνομιούχων μετοχών που είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα του προγράμματος ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας βάσει του Νόμου 3723/2008. Τα προαναφερθέντα κεφαλαιακά μέσα λήγουν τον Ιανουάριο 2028 και έχουν εξαμηνιαία καταβολή τόκων βάσει σταθερού ονομαστικού επιτοκίου 6,41%. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική τους αξία ανερχόταν σε € 978 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: 947εκατ.), συμπεριλαμβανομένων € 2,2 εκατ. αναπόσβεστων εξόδων έκδοσης (31 Δεκεμβρίου 2021: € 2,6 εκατ.) και € 30,6 εκατ. δεδουλευμένων τόκων (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,2 εκατ.). Η εύλογη αξία τους, η οποία προσδιορίστηκε με τη χρήση επίσημων τιμών αγοράς για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά μέσα σε μη ενεργές αγορές, ανήλθε σε € 886 εκατ (31 Δεκεμβρίου 2021: €974 εκατ.).

13. Λοιπές υποχρεώσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού € 3 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 2 εκατ.). αποτελούνται κυρίως από (α) € 0,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,6 εκατ.) δεδουλευμένα έξοδα, (β) € 1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,9 εκατ.) τρέχουσες οφειλές προς προμηθευτές και (γ) € 0,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: €0,2εκατ.) υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη αποζημίωσης του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τους υπαλλήλους της, που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή υπολογίζεται βάσει των ετών υπηρεσίας και των απολαβών των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία συνήθως εκθέτουν την Εταιρεία σε αναλογιστικούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος επιτοκίου και ο κίνδυνος μεταβολής των μισθών. Ως εκ τούτου, μια μείωση στο προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών ή μια αύξηση στους μελλοντικούς μισθούς, θα αυξήσουν την υποχρέωση της Εταιρείας.

Η μεταβολή της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία παρουσιάζεται παρακάτω:

	2022	2021
	€ ΕΚΑΤ.	€ ΕΚΑΤ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	0,2	0,2
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας και τόκων	0,04	0,03
Κόστος προϋπηρεσίας και (κέρδη)/ζημιές διακανονισμών	-	-
Επαναμετρήσεις:		
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω μεταβολής των χρηματοοικονομικών παραδοχών	(0,04)	(0,01)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω εμπειρικών αναπροσαρμογών	0,03	0,02
Αποζημιώσεις που πληρώθηκαν	-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	0,2	0,2

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Οι σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές (εκφραζόμενες ως σταθμισμένοι μέσοι όροι) ήταν οι εξής:

	2022 %	2021 %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,2	0,5
Μελλοντική αύξηση μισθών	2,8	1,8

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η παραδοχή για τον πληθωρισμό (σταθμισμένος μέσος όρος) είναι 2,6% (2021: 2%) και έχει ληφθεί υπόψη στην παραπάνω λογιστική παραδοχή για την μελλοντική αύξηση μισθών.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η μέση διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία ήταν 9 έτη (2021: 9 έτη).

Η ανάλυση ευαισθησίας των σημαντικότερων παραδοχών, με βάση μια εύλογη μεταβολή αυτών, που χρησιμοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2022 παρουσιάζεται παρακάτω :

Η αύξηση/(μείωση) του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 50 μονάδες βάσης/(50 μονάδες βάσης), θα είχε ως αποτέλεσμα τη (μείωση)/αύξηση της υποχρέωσης κατά (€ 0,01 εκατ.)/ € 0,01 εκατ.

Η αύξηση/(μείωση) των μελλοντικών μισθών κατά 0,5%/(0,5%), θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) της υποχρέωσης κατά € 0,01 εκατ./ (€ 0,01) εκατ.

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην αλλαγή μιας παραδοχής διατηρώντας τις υπόλοιπες σταθερές. Στην πράξη αυτό δεν είναι σύνηθες να συμβεί και οι μεταβολές σε κάποιες από τις παραδοχές μπορεί να συσχετίζονται.

Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία της παραπάνω ανάλυσης ευαισθησίας είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών και δεν μεταβλήθηκαν συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση.

14. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η ονομαστική αξία των μετοχών της Εταιρείας είναι € 0,22 ανά μετοχή (2021: € 0,22). Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Το μετοχικό κεφάλαιο, η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ο αριθμός των μετοχών παρουσιάζονται παρακάτω:

	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.	Αριθμός εκδοθέντων μετοχών
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2021	816	8.056	3.709.161.852
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021	816	8.056	3.709.161.852
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	816	8.056	3.709.161.852
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	0	0	1.515.656
Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων (σημ. 15)	-	(6.895)	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	816	1.161	3.710.677.508

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Κατόπιν της άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών τα οποία έχουν παραχωρηθεί σε βασικά στελέχη του Ομίλου σε εφαρμογή του τρέχοντος προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών (σημ. 16), και δυνάμει της από 30 Αυγούστου 2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά € 333.444,32 με την έκδοση 1.515.656 νέων μετοχών, κοινών με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία και τιμής διάθεσης € 0,23 η κάθε μία. Η διαφορά μεταξύ της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών και της ονομαστικής τους αξίας, μετά από τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την εν λόγω συναλλαγή καθαρής θέσης, ανήλθε σε € 2.136 και καταχωρήθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Κατόπιν της ανωτέρω αύξησης, την 31 Δεκεμβρίου 2022, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε € 816.349.051,76 και διαιρείται σε 3.710.677.508 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία. Οι εν λόγω νέες μετοχές εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών την 14 Σεπτεμβρίου 2022.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις
Ίδιες μετοχές

Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 16γ του Νόμου 3864/2010, για όσο συμμετέχει το ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, η Εταιρεία δεν επιτρέπεται να προβεί στην αγορά ιδίων μετοχών χωρίς την έγκρισή του.

15. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	31 Δεκεμβρίου 2022 € εκατ.	31 Δεκεμβρίου 2021 € εκατ.
Αποθεματικά εταιρικού νόμου	-	6.919
Ειδικά αποθεματικά	1.004	1.004
Αφορολόγητα αποθεματικά	770	770
Λοιπά Αποθεματικά	408	409
Αποτελέσματα εις νέον	(3)	(13.814)
Σύνολο	2.179	(4.712)

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021, τα «Ειδικά Αποθεματικά ποσού € 1.004 εκατ. αφορούν σε μερίσματα από συμμετοχές.

Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων

Την 21 Ιουλίου 2022, η Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) των μετόχων της Eurobank Holdings ενέκρινε, μεταξύ άλλων, τον συμψηφισμό α) του συνόλου του λογαριασμού «Αποθεματικά Εταιρικού νόμου» ύψους € 6.919,3 εκατ. και β) μέρους του λογαριασμού «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» ύψους € 6.894,4 εκατ. με ισόποσες συσσωρευμένες ζημιές ύψους € 13.813,7 εκατ., που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Ο ανωτέρω συμψηφισμός ο οποίος εγκρίθηκε από τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές τον Οκτώβριο 2022, δεν επηρέασε τα ίδια και εποπτικά κεφάλαια της Εταιρείας.

Μερίσματα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών 4548/2018, οι εταιρείες υποχρεούνται σε διανομή ελάχιστου μερίσματος που ορίζεται σε ποσοστό 35% των καθαρών κερδών, ύστερα από αφαίρεση της κράτησης για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων που δεν προέρχονται από πραγματοποιημένα κέρδη.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Eurobank Holdings δεν είχε κέρδη και συνεπώς δεν θα διανεμίει ελάχιστο μέρισμα. Επιπλέον, το 2023 ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι το ποσό που προοριζόταν για διανομή μερίσματος θα χρησιμοποιηθεί κατά τον βέλτιστο τρόπο, προκειμένου να υποβληθεί προσφορά για την απόκτηση του ποσοστού 1,4% που κατέχει το ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, μέσω προγράμματος επαναγοράς μετοχών (σημ. 19).

16. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Eurobank Holdings την 28 Ιουλίου 2020 ενέκρινε τη θέσπιση πενταετούς προγράμματος διάθεσης μετοχών, ξεκινώντας από το 2021, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών με έκδοση νέων μετοχών και με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του Νόμου 4548/2018, τα οποία χορηγούνται σε στελέχη της Διοίκησης και του προσωπικού της Eurobank Holdings και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 32 του Νόμου 4308/2014. Ο μέγιστος αριθμός των δικαιωμάτων που δύναται να εγκριθούν καθορίστηκε στα 55.637.000 δικαιώματα, κάθε ένα εκ των οποίων θα αντιστοιχεί σε μια νέα μετοχή. Η τιμή εξάσκησης για κάθε μια νέα μετοχή θα είναι ίση με € 0,23. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings να ορίσει τους δικαιούχους και να καθορίσει τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις του προγράμματος.

Οι τελικοί όροι και η εφαρμογή του προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών, το οποίο αποτελεί ένα μακροπρόθεσμο κίνητρο με μελλοντική προοπτική, με στόχο την παραμονή βασικών στελεχών, καθορίζονται και εγκρίνονται κάθε έτος από το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον νομικό πλαίσιο, τις πολιτικές της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης είναι εξασκήσιμα τμηματικά, σε ετήσια βάση για περίοδο από 1 έως 5 χρόνια. Κάθε τμήμα μπορεί να εξασκηθεί ολικώς ή μερικώς και να μετατραπεί σε μετοχές κατά την προαίρεση των εργαζομένων, με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνουν απασχολούμενοι από τον Όμιλο μέχρι την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία εξάσκησης. Οι εταιρικές πράξεις που αναπροσαρμόζουν τον αριθμό και την τιμή των μετοχών αναπροσαρμόζουν αναλόγως και τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Επιπλέον, τα δικαιώματα προαίρεσης συμμορφώνονται με τους περιορισμούς σχετικά με τις αποδοχές του Νόμου 3864/2010, όπως ισχύει κάθε φορά.

Η κίνηση των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά τη διάρκεια της περιόδου αναλύεται ως ακολούθως:

Παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης	2022
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	12.374.561
Δικαιώματα που χορηγήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	11.654.117
Δικαιώματα που ακυρώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(244.700)
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(1.515.656)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	22.268.322

Τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς έχουν τις ακόλουθες ημερομηνίες λήξεως:

Ημερομηνία λήξεως ⁽¹⁾	Δικαιώματα προαίρεσης
	31-Δεκ-22
2023	5,551,925
2024	7,131,580
2025	3,120,978
2026	2,595,139
2027	2,595,139
2028	1,273,561
Σταθμισμένη μέση υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της περιόδου	24 μήνες

⁽¹⁾ Με βάση την εγγύτερη συμβατική ημερομηνία άσκησής τους.

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για τις παροχές σε μετοχές προς το προσωπικό, η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία παραχώρησης αναγνωρίζεται ως έξοδο με αντίστοιχη αύξηση της καθαρής θέσης κατά την περίοδο κατοχύρωσης. Τα δικαιώματα προαίρεσης που δόθηκαν από την εταιρεία στους υπαλλήλους των εταιρειών του Ομίλου αντιμετωπίστηκαν ως εισφορά της εταιρείας προς την Τράπεζα, δηλαδή τη μητρική τους εταιρεία, συνεπώς είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της συμμετοχής της εταιρείας στην τελευταία.

Η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας μια προσαρμοσμένη μορφή του μοντέλου Black-Scholes για δικαιώματα προαίρεσης σε μετοχές τύπου Βερμούδων, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης.

Επιπλέον, πρόσθετες προϋποθέσεις για συγκεκριμένα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών που χορηγήθηκαν σε βασικά στελέχη οι οποίοι υπόκεινται σε οποιουδήποτε περιορισμούς του Νόμου 3864/2010 τη στιγμή της χορήγησης, αντιμετωπίζονται ως προϋποθέσεις που δεν αφορούν στην κατοχύρωσή τους. Συνεπώς, η επιμέτρηση της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία παραχώρησης τέτοιου είδους δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών λαμβάνει υπόψη την πιθανότητα να αρθούν οι σχετικοί περιορισμοί, με βάση την κρίση της Διοίκησης, και δεν αναθεωρείται μεταγενέστερα, ανεξαρτήτως εάν η προϋπόθεση τελικά ικανοποιηθεί.

Η σταθμισμένη μέση εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που χορηγήθηκαν τον Δεκέμβριο 2022 ήταν € 0,63 (2021: € 0,42). Οι σημαντικές παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν μια τιμή μετοχής € 1,021 (2021: € 0,7823) κατά την ημερομηνία παραχώρησης, η τιμή εξάσκησης € 0,23, ετησιοποιημένη μερισματική απόδοση 3% (2021: 3%), αναμενόμενη μέση διακύμανση 38% (2021: 68%), η αναμενόμενη διάρκεια ζωής των δικαιωμάτων προαίρεσης από 1 έως 5 έτη και ένα επιτόκιο μηδενικού κινδύνου που αντιστοιχεί στις λήξεις των δικαιωμάτων προαίρεσης, με βάση την καμπύλη αποδόσεων των συμβολαίων ανταλλαγής (swap) σε Ευρώ. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετράται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στη μέση ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής κατά τη διάρκεια του του τελευταίου ενάμιση έτους.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις**17. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα**

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα με αρχική λήξη μικρότερη ή ίση των τριών μηνών στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχονται σε € 57 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: € 62 εκατ.).

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι μεταβολές στις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, που αφορούν δεδουλευμένους τόκους και απόσβεση των εξόδων έκδοσης, ανήλθαν σε € 33 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: μηδέν). Επιπλέον, οι μεταβολές στα αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους, που αφορούν απόσβεση της διαφοράς υπό το άρτιο και δεδουλευμένους τόκους, ανήλθαν σε € 33 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2021: μηδέν).

18. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πληροφορίες σχετικά με γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού αναφέρονται στις εξής σημειώσεις:

Σημείωση 2.1 - Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Σημείωση 19 - Συνδεόμενα μέρη

19. Συνδεόμενα μέρη

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings») είναι η μητρική εταιρεία της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα»).

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της Eurobank Holdings είναι το ίδιο με το ΔΣ της Τράπεζας, ενώ κάποια μέλη εκ των βασικών μελών της διοίκησης (ΒΜΔ) της Τράπεζας παρέχουν υπηρεσίες στην Eurobank Holdings σύμφωνα με τους όρους της σχετικής συμφωνίας μεταξύ των δύο εταιρειών. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, το ποσοστό των κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου της Εταιρείας που κατέχει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ανέρχεται σε 1,40%. Το ΤΧΣ θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Εταιρεία βάσει των διατάξεων που προβλέπει ο Νόμος 3864/2010, όπως είναι σε ισχύ συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων βάσει του Νόμου 4941/2022, και την Τριμερή Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας, της Εταιρείας και του ΤΧΣ, η οποία υπεγράφη την 23 Μαρτίου 2020 και τροποποιήθηκε την 3 Φεβρουαρίου 2022. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του ΤΧΣ βάσει του προαναφερθέντος πλαισίου παρέχονται στην ενότητα «Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης» της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.

Το 2023, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την πρόθεσή της να υποβάλλει προσφορά για την επαναγορά των 52,08 εκατ. μετοχών της (αντιστοιχούν σε ποσοστό συμμετοχής 1,4% επί του μετοχικού της κεφαλαίου) που επί του παρόντος κατέχονται από το ΤΧΣ, υπό την αίρεση της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων από την εποπτική αρχή και τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της.

Ο Όμιλος Fairfax, ο οποίος κατέχει το 32,99% των δικαιωμάτων ψήφου επί των κοινών μετοχών της Eurobank Holdings κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 (31 Δεκεμβρίου 2021: 33%), θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Εταιρεία.

Τον Ιανουάριο του 2022, ιδρύθηκε ένα ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης («Ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών - ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank» εφεξής «το Ταμείο»), ως νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το νόμο 4680/2020, προς όφελος των εργαζομένων της Εταιρείας, της Τράπεζας και ορισμένων άλλων ελληνικών εταιρειών του Ομίλου, οι οποίες αποτελούν τους εργοδότες που χρηματοδοτούν το Ταμείο. Συνεπώς, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών, το Ταμείο θεωρείται συνδεόμενο μέρος με την Εταιρεία. Τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Εταιρεία δεν έχει πραγματοποιήσει συναλλαγές με το Ταμείο.

Η Εταιρεία πραγματοποιεί συναλλαγές με τα συνδεόμενα μέρη μέσα στο σύννηθες πλαίσιο των εργασιών της και σε καθαρά εμπορική βάση. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών με τις θυγατρικές της Εταιρείας, παρουσιάζονται παρακάτω:

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021
	Θυγατρικές ⁽¹⁾ € εκατ.	Θυγατρικές € εκατ.
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	56,67	62,39
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.274,92	948,63
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1,87	1,01
Λοιπές υποχρεώσεις	0,63	0,29
Καθαρά έσοδα από τόκους	63,11	60,87
Λοιπά λειτουργικά έσοδα/(έξοδα)	2,00	56,29
Ζημιές απομείωσης	(1,23)	6,78

⁽¹⁾ Τα έξοδα αναφορικά με τις υπηρεσίες των ΒΜΔ που παρέχονται από τη θυγατρική της Εταιρείας, Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία, περιλαμβάνονται στις παροχές προς τα ΒΜΔ που αναφέρονται παρακάτω.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει απαιτήσεις και λειτουργικά έσοδα ποσού € 0,35 εκατ. που σχετίζονται με χρηματοοικονομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες με τον όμιλο Fairfax (31 Δεκεμβρίου 2021: € 0,33 εκατ.). Επιπλέον, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει λειτουργικά έσοδα ποσού € 0,12 εκατ. (2021: € 0,09 εκατ.) που σχετίζονται με τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου Eurolife FFH Insurance Group Holdings S.A., η οποία είναι επίσης μέλος του ομίλου Fairfax.

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, η Εταιρεία αναγνώρισε παροχές προς τα ΒΜΔ ποσού € 0,2 εκατ. που αφορούν κυρίως σε υπηρεσίες των ΒΜΔ που παρέχονται από την Τράπεζα βάσει της σχετικής συμφωνίας (2021: € 0,2 εκατ.).

20. Εξωτερικοί Ελεγκτές

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει Πολιτική για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών στην οποία ορίζονται, μεταξύ άλλων, οι επιτρεπόμενες και μη επιτρεπόμενες υπηρεσίες που μπορούν να παρασχεθούν από τους ελεγκτές της Εταιρείας, πέρα από τις υπηρεσίες υποχρεωτικού τακτικού ελέγχου. Για οποιοδήποτε τέτοιες υπηρεσίες που υφίσταται πρόθεση να ανατεθούν στους ελεγκτές της Εταιρείας, υπάρχουν συγκεκριμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί προκειμένου η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας να διασφαλίζει ότι α) οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που ανατίθενται στην KPMG Certified Auditors S.A., μαζί με το δίκτυο της KPMG network (KPMG), έχουν επισκοπηθεί και εγκριθεί όπως απαιτείται και β) υπάρχει ικανοποιητική σχέση μεταξύ των ελεγκτικών και των επιτρεπτών μη ελεγκτικών εργασιών.

Οι συνολικές αμοιβές που κατέβαλλε η Εταιρεία στον ανεξάρτητο ελεγκτή «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές» για ελεγκτικές και λοιπές υπηρεσίες που του παρασχέθηκαν αναλύονται ως ακολούθως:

	2022 € εκατ.	2021 € εκατ.
Τακτικός έλεγχος ⁽¹⁾	(0,2)	(0,2)
Φορολογικό πιστοποιητικό	(0,0)	(0,0)
Λοιπές ελεγκτικές υπηρεσίες	(0,3)	(0,3)
Μη ελεγκτικές υπηρεσίες	(0,0)	-
Σύνολο	(0,6)	(0,5)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αμοιβές για τον τακτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

Σημειώνεται ότι, οι αμοιβές για μη ελεγκτικές υπηρεσίες του τακτικού ελεγκτή της Εταιρείας, «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» Ελλάδα, ανήλθαν σε € 0.01 εκατ.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις**21. Διοικητικό Συμβούλιο**

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) των Μετόχων την 23 Ιουλίου 2021, για θητεία τριών ετών η οποία θα λήξει την 23 Ιουλίου 2024 παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η ΤΓΣ για το έτος 2024.

Σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης της ΤΓΣ, το Δ.Σ. συγκροτήθηκε σε σώμα κατά τη συνεδρίαση του Δ.Σ. την 23 Ιουλίου 2021, ως εξής:

Γ. Ζανιάς	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Γ. Χρυσικός	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Φ. Καραβίας	Διευθύνων Σύμβουλος
Σ. Ιωάννου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Κ. Βασιλείου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Α. Αθανασόπουλος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Β. Ρ. Martin	Μη Εκτελεστικό μέλος
Α. Γρηγοριάδη	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
Ε. Ρουβιθά - Πάνου	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
Ρ. Kakar	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
J. Mirza	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
С. Basile	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
Ε. Δελή	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος (εκπρόσωπος του ΤΧΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3864/2010)

Αθήνα, 6 Απριλίου 2023

Γεώργιος Π. Ζανιάς
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 414343
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Φωκίων Χ. Καραβίας
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 677962
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΝ - 582334
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ FINANCE ΟΜΙΛΟΥ
CHIEF FINANCIAL OFFICER